ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ Ζ,

Προμηθεὺς δεσμώτης, Χοηφόροι,
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Εὐμενίδες,
Πέρσαι, Ἱκέτιδες.
Ἀγαμέμνων,

ΣΧΟΛΙΑ εἰς τὰς αὐτὰς τραγῳδίας.

AESCHYLI TRAGOEDIAE VII.

Quæ cùm omnes multo quàm antea caſtigatiores eduntur, tum verò vna, quæ mutila & decurtata prius erat, integra nunc profertur.

SCHOLIA in eaſdem, plurimis in locis locupletata, & in penè infinitis emendata.

PETRI VICTORII CVRA ET DILIGENTIA.

EX OFFICINA
HENRICI STEPHANI.
M. D. LVII.

PLVRES,vt apparet,eidem operi,eodem tempore, diuerſis tamen in locis,toto animo incubuere: communis vtilitatis ſtudioſi,ac Græcas literas hac etiã parte adiuuare volẽtes. quum enim AEſchylus Athenięſis, magni nominis in tragicis,ſummáque cum laude in eo ſtudio verſatus,ad noſtra tempora,quibus & doctrina omnis liberalis, & in primis Græca lingua reuixit,mãcus vndique ac debilis perueniſſet:(nam & plurimæ ipſius tragœdiæ funditus periere, & nonnullæ quæ reſtabant, mendoſè excuſæ fuerant: turpibúſque maculis affectæ,in manibus habebantur:) huic illi malo remedium adhibere conati ſunt:eáſque rurſus diligẽtius multo integriúſque imprimendas curarunt, ac non pauca ipſius vulnera facilè ſanarũt. Nos igitur quoque, qui olim eidem rei operam diligenter dederamus, ac non ſine fructu aliquo cum antiquis libris hunc poetam contuliſſe nobis videbamur: perire lucubrationes noſtras noluimus, ſed eas erudito ac diligenti iuueni Henrico Stephano diuulgãdas dedimus, quum hìc apud nos facultatem edendi nullam haberemus. cuius rei expectatio diu cõſiliũ noſtrũ remorata eſt. Atque hoc non fecimus vt laudem aliorum minueremus: ſed vt quicquid ſtudio noſtro in hoc efficere potuimus, in medium proferremus. neque nunc labores noſtros cum eorum vigiliis conferemus, vllámve in partẽ viciſſe nos illos gloriabimur: docti poſtea viri, & qui acre iudicium harum rerum habent, videbunt quæ potiſſimum è multis editio anteponenda ſit. Vna certè in re illis fœliciores fuimus, quòd integram Agamemnonem nacti ſumus: cuius fabulæ prima tantùm pars, atque ea quidẽ puſilla, typis antea excuſa fuerat. Nam quòd prius errore quodam non paruo, confuſa hæc fabula erat cum Choëphoris, originem huius incommodi (niſi fallor) indicabo. Erant in vetuſtiſſimo nobiliſſimóque volumine, quo cõtinentur omnes Sophoclis atque AEſchyli tragœdiæ, quæ ſuperiorum temporum acerbitatem ſubterfugêre: nec non Apollonii etiam Argonautica: (id autem apud nos eſt:) ambæ hæ fabulæ, eodem ordine ſcriptæ quo res ipſæ geſtæ

fuere: vt Agamemnon præcederet, conſequerentur Choëphoræ. lapſæ autem illinc ſunt paginæ nonnullæ, ſiue ab improbo quopiam exciſæ, in quibus reliqua, ac magna quidem illa, pars Agamemnonis continebatur, & initium Choëphorarum manebat. neque enim multa è principio huius fabulæ videntur deſiderari. Alium autem librum inueneramus, in quo Agamemnon integra eſſet: quum tamen nec in illo, nec in altero vllo Choëphoras totam reperire potuerimus. quare affirmare auſim, eam partem huius tragœdiæ ex hoc noſtro exemplari manaſſe. vnde ſanè deſcripta fuerit, poſtquam id incommodum quod narraui, acceptum eſt. quare mutilata capite atque initio ſuo in manus venit. Quod verò ad Agamemnonem pertinet: ne quicquã omitteremus quod ad eius reſtitutionẽ faceret, quũ audiſſemus Romæ in bibliotheca Alexandri Farneſii, ſummi antiſtitis, atque omni re, nobili ac ſplendido homine digna, inſtructiſſimi, AEſchyli volumen inueniri, in quo hæc fabula legeretur: conferendam eam, à nobis deſcriptam, curauimus cum eo exemplari. in quo nobis operam ſuam fidelem atque eruditam præbuit Gulielmus Sirletus, vt cuncta diligenter notaret quæ aliter illic legerentur. Nos autem poſtea varietatibus illis diligenter ponderatis, in eam opinionem venimus vt noſtrum librum non deteriorem illo putaremus: ac magnam partem eorum quæ variata in eo offenduntur, immutatam ab aliquo crederemus, qui in ſuos quoſdam verſus reſtituere chori cantus voluerit. ſæpe enim addita aut dempta illic quædam cognouimus, quæ conſilium ipſius adiuuarent. Vt autem comitem huius laboris, magni quidem atque ardui, eruditum ac ſtrenuũ iuuenem habui Bartholomæum Barbadorum (quem ſemper, propter ingenii excellentiam & optimarum artium ſtudium, plurimum amaui) ita laudis ipſum ſocium habere cupio, ſiqua ex tam tenui ſtudio gloria acquiri poteſt. Quanquam nobiliſſimos viros & pulcherrimarum rerum ſcientia politiſſimos, honeſtè olim in eo verſatos accepimus. & ſanè ſi ſpectetur vtilitas, quæ profectò ingens capitur è diligentia poſita in emendandis, authoritate veterum librorum, antiquorũ monimentis, res præmio hoc vir-

tutis atque honeſtorum factorũ carere non debet. Nam quin moleſtum in primis atque operoſum hoc negotium ſit, nemo dubitare poteſt: ſed magis hoc cognitum ac perſpectum habent qui id experti ſunt, & aliquando in eo occupati fuere. Non pœnitebit auté nos tantos labores in alieno opere ſuſcepiſſe, ſi gratos illos & acceptos ſtudioſis ingenuarũ artium eſſe intelligemus. Dignus certè ſemper nobis hic poeta viſus eſt, & propter ſententiarũ grauitatem, & propter elegantiam ſermonis, in quo purgando cuncti, qui id facere poſſent, omnes ingenii ſui vires contenderent. & ſanè conſenſus duorũ doctiſſimorum atque eruditiſſimorum virorũ, qui in hoc elaborarunt, eiuſdem iudicii fuiſſe illos declarauit. Multa verò quæ valerent ad eum ornandum, & ad vtilitatem quæ ex accurata eius lectione capi poteſt, oſtendẽdam, cõmemorare nõ libet. magnis enim ille crebríſque teſtimoniis grauiſſimorũ & Græcorum & Latinorum ſcriptorum celebratus eſt: & nõ vt poeta ſolùm, ſed etiam vt philoſophus, ac ſcientia reconditarum artium ornatus. Nam quãtopere etiam ſtudium ſuũ adiuuerit, ac quantum dignitatis ei adportarit, quod prius rude admodum atque inchoatum ferebatur: (quãuis ſummum ipſius attingere nõ potuerit:) ab vtriuſque linguæ magnis authoribus memoriæ mandatum eſt.

VOLVI etiam, humaniſſime lector, tibi quid de ſcholiis quæ inueniuntur in antiquis libris, ſentiré, oſtendere: ſimúlque quantùm numerum bonitatémque eorum auxerim, quæ in AEſchylum antea excuſa fuerant, libellúmque hunc multis partibus meliorem reddiderim, indicare. Declarationes igitur has non cõtemnendas plerunque arbitror: quippe quũ videam, Euſtathium Homeri interpretem, qui vltimis Græciæ temporibus floruit, magnæque authoritatis grammaticus habitus eſt, earum teſtimonio ſæpe niti, atque ipſas diligenter citare. Arbitrórque non paucas ipſarũ, particulas eſſe iuſtorum commentariorum, quæ inde ſumptæ, cõmoditatis cauſa, vt parata aliquis haberet quæ notionem externæ aut priſcæ vocis traderent, aut cõſuetudinem aliquam referrent: trãſlatæ poſtea ſint in libros ipſos poetarum. Cognoui enim

hoc contigiſſe in multis antiquiſſimis Ariſtotelis exemplaribus, vt declaratiunculæ multæ quæ illic leguntur, (ſiue illi libri rationem diſſerendi, ſiue res naturales tradant, ſiue partem aliam philoſophiæ explicent:) hauſtæ ſint è magnis pleniſque doctiſſimorum virorum, Alexandri, Simplicii, Philoponi voluminibus. illæ autem, quum ſemel ſtudio alicuius in opus ipſum authoris tranſierant, fiebat vt ſemper qui illum authorem deſcriberet, notaret etiā quæ in margine eius exēplaris adpoſita forent. Neque tamen eiuſdem authoritatis fideíque omnes eſſe iudico: vt nec omnia etiam commentaria quæ in antiquos ſcriptores confecta ſunt, eandem diligentiā eruditionémque præ ſe ferunt. Vt autem liberè loquar quod ſentio de ſcholiis iis quæ in tres nobiliſſimos tragicos circunferuntur: puto hæc quæ in AEſchylum leguntur, in vetuſtiſſimo præſertim noſtro exemplari, meliora cæteris & eruditiora eſſe: primáſque ipſis libenter detulerim. ſecundas verò Sophocleis, & illis maximè quæ Romæ primùm ſeparatim excuſa fuerunt: nam ipſa poſtea creuere, opera cuiuſdam qui magis numerum eorū augere voluerit, quàm intelligentiam eius poetæ adiuuare ſtuduerit. immiſcuit enim cum ipſis nōnulla doctrina & acumine priorum illorum indigniſſima. Quæ in ſeptem Euripidis tragœdias declarationes editæ ſunt, minores multo inferioréſq; doctrina eſſe exiſtimo. Nam hoc etiam affirmare non dubitarim, quod ſcio, Græcū hominem qui Sophoclea primùm ſcholia, formis excuſa, diuulgauit, deſcripſiſſe ipſa è noſtro hoc exemplari: ac præterea illa quæ apud nos abhinc annis ſexaginta in Apollonium Rhodium excuſa ſunt vnà cum opere ipſo poetæ, ab eodem libro fluxiſſe. quod valet etiam ad nobilitatem huius voluminis oſtendēdam, authoritatémque ei vndique ac gratiam conciliandam: quū inde tot commoda in ſtudioſos bonarū artium profecta ſint. Neque tamen, iis ſolùm retētis quorum veſtigia in noſtro antiquiſſimo exemplari impreſſa ſunt, cætera reieci quæ prius excuſa, illinc abſunt. illa enim quoque vtilia puto, ac poſſe aliquando ſua luce caliginem alicuius obſcuri apud poetam loci diſcutere cenſeo. hoc tamen teſtificari volo, plurima quæ in excuſo tea volumine leguntur

explanata ita vt ſingulis poeticis vocibus ſtatim redditæ ſint earũ declarationes,in noſtro calamo antiquitus exarato libro inueniri ſine tam accurata minutáque omniũ verborum expoſitione. quòd contentus author eorum fuerit aut ordinem verborum mõſtraſſe,aut veterem aliquem morem tradidiſſe,aut aliquid,quod ad artem pertineret,admonuiſſe: neque tantopere diffiſus ingenio fuerit eruditioníque lectoris,vt egere illum ſemper ſingularum vocum, non reconditarum etiam,propinqua coniunctáque explanatione iudicarit.Nam hoc etiã aſſeuerare auſim,in nullis aliis tragicorum ſcholiis plura inueniri quæ ad artificium huius poematis oſtendendum pertineant, ac ſtudioſos eius percipiendi magis adiuuare queant. Quòd ſi genere aliquo declarationis alicuius tragici poetæ ſcripta egebãt,hæ ipſæ in primis AEſchyli fabulæ id requirebãt: quũ infinitis locis obſcuræ admodum ſint, inueniantúrque in ipſis multa nomina valde à conſuetudine remota.Ille enim,vt vndique amplũ grandéque id poema efficeret, & plura quàm alii eiuſdem loci verba nouauit, & vetuſta etiam peregrináque liberius vſurpauit.quæ omnia niſi explicata forent, moleſtiam ſæpe lectori non paruam exhiberent,impetúmque eius vehementer retardarẽt.Neque tamen ille vnquam,dum ſeruit amplitudini eius poematis, nitorem atque elegantiam ſermonis neglexit. aſperſa enim eſt oratio ipſius ſuauiſſimis quibuſdam quaſi floribus, qui exornant eam magnopere, & vndique concinnam ac politã reddunt. Iuuit autem me præcipuè,quũ breui in margine noſtri illius libri ſignificatum inueni,hoc aut illud ad imitationem Homeri prolatum fuiſſe:omnéſque illas animaduerſiones diligenter collegi:ſiue illæ eodem pacto vſurpatum verbum aliquod fuiſſe ab AEſchylo, quo à principe poetarum, oſtenderent:ſiue ſententiam quampiam hauſtam eſſe è fonte eodem pulcherrimarum grauiſſimarúmque ſententiarum demõſtrarent.nam omnibus in rebus AEſchylum ſummum Homeri imitatorem extitiſſe,admiratúmque ſemper eſſe ingenium & eruditionem ipſius,ab optimis authoribus proditum eſt.quum idem etiam(vt erat probus vir, ac ſimplicis naturæ)feratur ſolitus dicere,tragœdias ſuas,exiguas eſſe partes

amplarum Homeri cœnarum. quod quū, vt multa alia, Græcè melius dicatur, ita tamē quoque expoſitum, declarat quātum honorem ipſe habuerit eximio poetæ, & quantopere ſe adiutum ingenio ipſius inuētionéque fateretur. Labores autem quos ſuſtinui in ſcholiis iis, quæ adiunxi, eruendis ex antiquo exemplari, & ordine ſuo collocandis (quum ob vetuſtatem illud multis locis penè deletum ſit) ac faſtidia quæ in tam humili minutóque opere deuoraui, commemorare non libet. neque enim quicquā vnquam quod prodeſſe poſſit ſtudioſis, aut nimis arduum, aut me indignum putabo. Vale.

ΒΙΟΣ ΑΙΣΧΥΛΟΥ.

Αἰσχύλος ὁ τραγικὸς, γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, Ἐλευσίνιος τῶν δήμων, υἱὸς Εὐφορίωνος, Κυναιγείρου ἀδελφὸς καὶ Ἀμεινίου, ἐξ εὐπατριδῶν τὴν φύσιν ἔχων· νέος δὲ ἤρξατο τῶν τραγῳδιῶν, καὶ πολὺ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ὑπερῆρε κατά τε τὴν ποίησιν, καὶ τὴν διάθεσιν τῆς σκηνῆς, τήν τε λαμπρότητα τῆς χορηγίας, καὶ τὴν σκευὴν τῶν ὑποκριτῶν, τήν τε τοῦ χοροῦ σεμνότητα, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν, Ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ, Καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον. συνεχρόνισε δὲ Πινδάρῳ, γεγονὼς κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ὀλυμπιάδα. γενναῖον δέ φασιν αὐτὸν, καὶ μετασχεῖν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης σὺν τῷ ἀδελφῷ Κυναιγείρῳ, τῆς τε ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, σὺν τῷ νεωτέρῳ ἀδελφῷ Ἀμεινίᾳ, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς πεζομαχίας. κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῆς ποιήσεως ζηλοῖ τὸ ἁδρὸν ἀεὶ καὶ ὑπέρογκον, ὀνοματοποιΐαις τε καὶ ἐπιθέτοις, ἔτι δὲ καὶ μεταφοραῖς, καὶ πᾶσι τοῖς δυναμένοις ὄγκον τῇ φράσει περιθεῖναι, χρώμενος. αἵ τε διαθέσεις τῶν δραμάτων οὐ πολλὰς αὐτῷ περιπετείας καὶ πλοκὰς ἔχουσιν, ὡς παρὰ τοῖς νεωτέροις. μόνον γὰρ σπουδάζει τὸ βάρος περιτιθέναι τοῖς προσώποις, ἀρχαῖον εἶναι κρίνων τοῦτο τὸ μέρος, μεγαλοπρεπές τε καὶ ἡρωϊκόν· τὸ δὲ πανοῦργον, κομψοπρεπές τε καὶ γνωμολογικὸν, ἀλλότριον τῆς τραγῳδίας ἡγούμενος. ὥστε διὰ τὸ πλεονάζειν τῷ βάρει τῶν προσώπων, κωμῳδεῖται παρὰ Ἀριστοφάνους· ἐν μὲν γὰρ τῇ Νιόβῃ, ἕως τρίτης ἡμέρας ἐπικαθημένη τῷ τάφῳ τῶν παίδων, οὐδὲν φθέγγεται ἐγκεκαλυμμένη· ἐν δὲ τοῖς Ἕκτορος λύτροις Ἀχιλλεὺς ὁμοίως ἐγκεκαλυμμένος οὐ φθέγγεται, πλὴν ἐν ἀρχαῖς ὀλίγα πρὸς Ἑρμῆν ἀμοιβαῖα. διὸ ἐκλογαὶ μὲν παρ' αὐτῷ τῇ κατασκευῇ διαφέρουσαι πάμπολλαι ἂν εὑρεθεῖεν· γνῶμαι δὲ ἢ συμπάθειαι, ἢ ἄλλο τι τῶν δυναμένων εἰς δάκρυα ἀγαγεῖν, οὐ πάνυ. ταῖς τε γὰρ ὄψεσι καὶ τοῖς μύθοις πρὸς ἔκπληξιν τερατώδη μᾶλλον ἢ πρὸς ἀπά-

τὴν λέγονται. ἀπῆρε δὲ ὡς Ἱέρωνα τὸν Σικελίας τύραννον, κατά τινας μὲν, ὡς ὑπὸ ἀθηναίων κατασπουδασθεὶς, καὶ ἡσσηθεὶς νέῳ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ· κατὰ δὲ ἐνίους, ἐν τῷ εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας ἐλεγείῳ ἡσσηθεὶς Σιμωνίδῃ· τὸ γὰρ ἐλεγεῖον πολὺ τῆς περὶ τὸ συμπαθὲς λεπτότητος μετέχειν θέλει, ὃ τοῦ Αἰσχύλου, ὡς ἔφαμεν, ἐστὶν ἀλλότριον. τινὲς δέ φασιν, ἐν τῇ ἐπιδείξει τῶν Εὐμενίδων σποράδην εἰσαγαγόντα τὸν χορὸν, τοσοῦτον ἐκπλῆξαι τὸν δῆμον, ὥστε τὰ μὲν νήπια ἐκψύξαι, τὰ δὲ ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι. ἐλθὼν τοίνυν εἰς Σικελίαν, Ἱέρωνος τότε τὴν Αἴτνην κτίζοντος, ἐπεδείξατο τὰς Αἴτνας, οἰωνιζόμενος βίον ἀγαθὸν τοῖς συνοικοῦσι τὴν πόλιν. καὶ σφόδρα τῷ τυράννῳ Ἱέρωνι καὶ τοῖς Γελῴοις τιμηθεὶς, ἐπιζήσας τρίτον ἔτος, ὢν ἐτῶν πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα, τοῦτον ἐτελεύτα τὸν τρόπον· ἀετὸς χελώνην ἁρπάσας, ὡς ἐγκρατὴς γενέσθαι τῆς ἄγρας οὐκ ἴσχυεν, ἀφίησι κατὰ πετρῶν αὐτὴν, συνθλάσων τὸ δέρμα· ἡ δὲ ἐνεχθεῖσα κατὰ τοῦ ποιητοῦ, φονεύει αὐτόν. χρησμὸς δὲ ἦν αὐτῷ δοθεὶς οὕτως, Οὐράνιόν σε βέλος κατακτανεῖ. ἀποθανόντα δὲ Γελῷοι πολυτελῶς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι θάψαντες, ἐτίμησαν μεγαλοπρεπῶς, ἐπιγράψαντες οὕτως,

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος ἀθηναῖον τόδε κεύθει
 μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας.
ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι,
 καὶ βαθυχαιτήεις μῆδος ἐπιστάμενος.

Εἰς τὸ μνῆμα δὲ φοιτῶντες ὅσοις ἐν τραγῳδίαις ἦν ὁ βίος, ἐνήγιζόν τε καὶ τὰ δράματα ὑπεκρίνοντο. ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἠγάπησαν Αἰσχύλον, ὡς ψηφίσασθαι μετὰ θάνατον αὐτοῦ τὸν βουλόμενον διδάσκειν τὰ Αἰσχύλου, χρυσὸν λαμβάνειν. ἐβίωσε δὲ ἑξήκοντα καὶ τρία ἔτη, ἐν οἷς ἐποίησε δράματα ἑβδομήκοντα, καὶ ἐπὶ τούτοις σατυρικὰ ἀμφὶ τὰ πέντε. νίκας δὲ τὰς πάσας εἴληφε τρισκαίδεκα· οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ μετὰ τελευτὴν νίκας ἀπηνέγκατο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΙΣΧΥλου δραμάτων, κατὰ στοιχεῖον.

Αγαμέμνων, Αθάμας, Αἰγύπτιοι, Αἰτναῖοι γνήσιοι, Αἰτναῖοι νόθοι Αμυμώνη, Αργεῖοι, Αργὼ ἢ Κωπαστὴς, Αταλάντη. Βάκχαι Βασσάραι. Γλαῦκος πόντιος. Δαναΐδες, Δικτυουργοί. Ελευσίνιοι, Επίγονοι, Επτὰ ἐπὶ θήβαις, Εὐμενίδες. Ηδωνοὶ, Ηλιάδες, Ηρακλεῖδαι. Θεόδωροι ἢ Ισθμιασταὶ Θρῇσσαι. Ικέτιδες, Ιξίων, Ιφιγένεια. Κάβειροι, Καλλιστὼ, Κᾶρες ἢ Εὐρώπη. Κερκύων, Κήρυκες. Κίρκη σατυρικὴ, Κρῆσσαι. Λάϊος. Λέων Λήμνιοι, Λυκοῦργος. Μέμνων, Μυρμιδόνες, Μυσοί. Νεανίσκοι Νεμέα, Νηρηΐδες, Νιόβη. Ξάντριαι. Οἰδίπους, Οπλων κρίσις, Οστολόγοι. Πενθεὺς, Περραιβίδες, Πέρσαι. Πηνελόπη, Πολυδέκτης, Προμηθεὺς δεσμώτης, Προμηθεὺς πυρφόρος, Προμηθεὺς λυόμενος, Προπομποὶ, Πρωτεύς. Σαλαμίνιοι, Σεμέλη ἢ Υδροφόρος, Σίσυφος δραπέτης, Σφίγξ. Τήλεφος, Τοξότιδες, Τροφοί. Υψιπύλη. Φιλοκτήτης, Φορκίδες, Φρύγες ἢ Εκτορος λύτρα, Φρύγιοι. Χοηφόροι. Ψυχαγωγία, Ψυχοστασία.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥλου τραγῳδίας Προμηθέως δεσμώτου.

Προμηθεὺς ἐν σκυθίᾳ δεδεμένος διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ, πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένην ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη, ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διΐ. προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τινος οἰκείου υἱοῦ. τέλος δὲ, βροντῆς γενομένης ἀφανὴς ὁ Προμηθεὺς γίνεται. κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κόλχοις, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ καυκάσιον ὄρος. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι, Προμηθέως δέσις. Ἴδιον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔξεστι συμβαλεῖν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κράτος καὶ Βία, Ἥφαιστος, Προμηθεύς, Ὠκεανός, Χορὸς Ὠκεανίδων νυμφῶν, Ἰὼ ἡ Ἰνάχου, Ἑρμῆς.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Προμηθεὺς δεσμώτης.

κρ. ϗ β. Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν·
Ἥφαιστε σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς,
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι,
ἀδαμαντίναις πέδησιν, ἐν ἀρρήκτοις πέτραις.
τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν· τοιᾶσδέ τοι
ἁμαρτίας σφὲ δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην.
ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα
στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.
ἡφ. Κράτος Βία τε σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς

¶Τηλουρὸν πέδον.] τὸν καύκασον λέγει. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔστι συμβαλεῖν. τηλουρὸν δὲ διὰ τὸ πολὺ τῆς ὁρίας ἐνταῦθα ἐκάλεσεν, ἤγουν τὸ ἐπὶ πολὺ διῆκον, καὶ ἔχον τὰ οἰκεῖα ὅρια μακράν· ἢ διὰ τὸ ὑψηλὸν, ἀφ' οὗ πόρρω τις ὁρᾶν δύναται. ¶Σκύθην ἐς οἶμον] ἤγουν τὴν σκυθικὴν ὁδόν. ἵνα γὰρ ἀπαραμύθητος εἴη ὁ Προμηθεὺς, διὰ τοῦτο ἐς ἐκείνους τόπους ἄγουσιν. ὡς καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει. ἢ διὰ τοῦτο σκυθικὴν ὁδόν εἶπε, διότι σκύθαι κατῴκουν τὸν καύκασον. ἢ διὰ τὸ ἄξενον καὶ ἀπάνθρωπον τοῦ τόπου· ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ τόπος ἐκεῖνος, δῆλον ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν, ἄβατον εἰς ἐρημίαν. ¶Ἐπιστολὰς] ἐντολάς. γράφεται καὶ ἐπιτολὰς δίχα τοῦ σ, κατὰ τοὺς ἀθηναίους. ¶Λεωργὸν] τὸν Προμηθέα λέγει τὸν ἔχοντα ἔργον τοῖς λαοῖς ἀπαγγέλλειν τὰ τῶν θεῶν ἔργα καὶ βουλεύματα. ἢ τὸν τοὺς λαοὺς ἐργασάμενον, ἤγουν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος. ἐστὶ γὰρ μυθικὴ πλάσις τῶν ἀνθρώπων. Ἄλλως. Λεωργὸν τὸν τοῖς λαοῖς ἔργα παρασχόντα διὰ τοῦ πυρός. ἢ τὸν ἄξιον γενέσθαι ἔργον καὶ παραπάλευμα λάων, τουτέστι λίθων. ¶Τὸ σὸν γὰρ ἄνθος] ταῦτα πρὸς ἐρεθισμὸν τοῦ Ἡφαίστου φασὶ τὸ Κράτος καὶ ἡ Βία, ἵνα σπουδαιότερον αὐτὸ ἀπεργάσωνται πρὸς τὴν τοῦ Προμηθέως ἀνασκολόπισιν. ταῦτα γὰρ ἐρεθίζει τὸν Ἥφαιστον, ὡς εἰ ἔλεγε, τὸν σὸν κόσμον. παρὰ τὸ Ὁμήρου, Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ. ¶Φιλανθρώπου] Οὐ μόνον διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ, ἄγνωστον ὂν τοῖς ἀνθρώποις, κεκόλασται Προμηθεὺς, ἀλλ' ὅτι καὶ βοῶν ποτε τεθυκότων ... τοῖς τῶν θεῶν, αὐτὸς διανομεὺς καταστὰς, τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς ἰσχνὰ τὰ παρέθηκε μόνα, τῷ δὲ Διῒ κοῖλα πιμελῇ κεκαλυμμένα, τὰ κρέα πάντα αὐτοῖς καταδεδωκώς. ¶Κράτος Βία τε σφῷν] ἡ μὲν παρὰ τοῦ Διὸς ἐντολὴ δι' ὑμῶν ἀξιωθεῖσα μὲν,

φησὶν ὁ Ἥφαιστος, ἔχει ἤδη τέλος καὶ οὐδὲν ἐμποδών ἐστι τοῦ δῆσαι καὶ προσπατταλεῦσαι αὐτόν. ἐγὼ δὲ ἀπρόθυμός εἰμι τὸν Προμηθέα δῆσαι καὶ ἀνασκολοπίσαι ἐν τῷ δυσχειμέρῳ τούτῳ ὄρει (τὰ γὰρ ὑψηλόκρημνα ὄρη δυσχείμερά εἰσιν)· ὅμως ἀνάγκη ἐστὶ τοῦτο ποιῆσαι. τὸ γὰρ ἔξω ὥρας καὶ φροντίδος τιθέναι καὶ ποιεῖσθαι τὰς τοῦ πατρὸς Διὸς προστάξεις (τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ἐξωρειάζειν πατρὸς λόγους, ἤτοι παραβλέπεσθαι) χαλεπὸν καὶ ἐπικίνδυνον.

ἔχει τέλος δή, κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι.
ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν
δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ.
πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν.
ἐξωρειάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασι
προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ,
ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ,
χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι
ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος·
πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν.
ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
τρύσει σ'. ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.

¶Συγγενῆ θεὸν] τὸν ἀπὸ μιᾶς ὁρμώμενον τύχης. ¶Δυσχειμέρῳ] Ἄνω ἄβατον ἢ ὑψηλόκρημνον αὐτὸν εἶπεν· ὧδε προσαναπληρώσει τὸ δυσχειμέρῳ. ¶Τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος] πρὸς τὸν Προμηθέα ἀποστρέφει ὁ Ἥφαιστος τὸν λόγον, Θέμιδός τε παῖδα αὐτὸν εἶπε, τῆς δικαιοσύνης τῆς ὀρθὰ καὶ δίκαια βουλευομένης. πῶς δὲ εἶπε τὸν Προμηθέα υἱὸν τῆς Θέμιδος, δέον ἀντιστρέψαι λόγον; ὅτι προμηθείας γὰρ καὶ σκέψεως τὸ δίκαιον εὕρηται. καὶ φαμὲν ὡς αἴτιον τὸ δίκαιον τοῦ προμηθεῖσθαι, διὰ τοῦτο καὶ τὸν Προμηθέα Δίκης υἱὸν λέγομεν. ἐπεὶ καὶ ὁ κλινοποιὸς πρῶτον ἔννοιαν λαμβάνει τῆς ἀνθρώπου ἀναπαύσεως, εἶτα ἐπιχειρεῖ καὶ κλίνην ποιεῖ· καὶ ἔστι τῷ μὲν ἔργῳ πρῶτον ἡ κλίνη, τῇ δὲ διανοίᾳ ἡ τοῦ ἀνθρώπου ἀνάπαυσις. Ἄλλως. ἐπιστροφὴ πρὸς τὸν Προμηθέα. Θέμιδος δὲ τὸν Προμηθέα φησὶ καὶ οὐ Κλυμένης. ¶Σταθευτὸς] φλογιζόμενος· σταθεύειν γὰρ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν, φασὶν οἱ Ἀττικοί. ¶Ποικιλείμων] ἡ ὡς λειμὼν τοῖς ἄστροις πεποικιλμένη. ἡ ποικίλον ἔνδυμα ἔχουσα, διὰ τὸ πεποικίλθαι τοῖς ἄστροις. ¶Πάχνην θ' ἑῴαν ὅλως] ἐν νυκτὶ σημεῖον ὅτι γίνεται ἡ πάχνη. ταύτην οὖν πρωΐ, ὑπὸ τὸν ὄρθρον ἀνατέλλων ὁ ἥλιος ἀποσκεδάσει σοι καὶ διασκορπίσει. ¶Ἑῴαν] τὴν ὑπὸ ἕω γινομένην, ὅ ἐστι τὴν πρωϊνήν. δηλοῖ δέ, ὅτι οὐδὲ νύξ, οὐδὲ ἡμέρα ἔσται αὐτῷ μετ' εὐχαρείας. ¶Ὁ λωφήσων] ὁ παύσων λωφῆσαι Ἡρακλῆς. φασὶ γὰρ μετὰ τοῦτα γ μυριάδας

Ἡρακλέα πρὸς τὸ καθάραι τὴν κακουργιῶν καὶ λῃστῶν τὴν γῆν ἀφ' ἑαυτῆς καταπεμφθέντα, καὶ πρὸς πᾶν μέρος γῆς πορευόμενον, παραγενέσθαι καὶ ἐπὶ τὴν χώραν καθ' ἣν ὁ Προμηθεὺς ἐδέδετο. ἰδόντα δὲ αὐτὸν ταῖς πέτραις προσηλωμένον, καὶ ὑπὸ γυπὸς τὸ ἧπαρ κειρόμενον, ἐλεῆσαί τε αὐτόν. καὶ τόξῳ τὸν γῦπα φονευσάμενον, ἀπελευθερῶσαι τὸν Προμηθέα τοῦ ἀποκείρεσθαι τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, καὶ μόνον καὶ ἀποκτεῖναι.

τοιαῦτ' ἀπηύρω τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον,
βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης.
ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν,
ὀρθοστάδην, ἄυπνος, οὐ κάμπτων γόνυ·
πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
φθέγξῃ· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ.
χρ. Εἶεν· τί μέλλεις καὶ κατοικτίζῃ μάτην;
τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεόν,
ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;
ἡφ. Τὸ συγγενές τοι δεινόν, ἥ θ' ὁμιλία.
χρ. Σύμφημ', ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων
οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;

¶Τοιαῦτ' ἀπηύρω] τοιούτων, φησίν, ἐπέτυχες, φιλάνθρωπος γενόμενος. ἐν ἤθει δὲ ὁ λόγος. ἀντὶ τῆς φιλανθρωπίας ἐπίχειρα τοιαῦτά σοι ἐγένετο, καὶ τοιούτων ἐπέτυχες ἀγαθῶν, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις δέδωκας τὴν τοῦ πυρὸς χρῆσιν, τιμῶν αὐτούς, τὴν δὲ μεγίστην θεῶν τὴν ὀργὴν μὴ πτοούμενος. ¶Ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ] τοῦτό φησιν, ἀνθ' ὧν σὺ ἔπραξας τολμηρῶς, φρουρήσεις ταύτην τὴν ἀτερπῆ πέτραν, ὀρθὸς ἱστάμενος, ἄυπνος, οὐδ' ἔσται καθήμενος· ἵνα οὐ δυνήσῃ παρατραπῆναι. ἀτερπῆ διὰ τὰ ἐπαγόμενα. ¶Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες] χαλεπαί εἰσι καὶ ἀκαταφρόνητοι αἱ τοῦ Διὸς προσταγαί, καὶ εἰ παραιτηθεῖεν, χαλεπῶς προσξενοῦνται. ἢ, ἀμετακίνητοί εἰσιν οἱ τοῦ Διὸς λογισμοί, καθ' ὧν ὀργισθῇ. πᾶς γὰρ νεωστὶ κρατήσας, τελείως χρῆται τῇ ἐξουσίᾳ, ἵνα φοβερὸς δόξῃ τοῖς ὑπὸ χεῖρα. καὶ ὁ Ζεὺς νεωστὶ ἐπέβη τῆς βασιλείας. ¶Ἅπας δὲ τραχὺς] χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ἀπειλαὶ τῶν νέων. ταῦτα δέ φησιν ὡς νεωστὶ τοῦ Διὸς τὸν πατέρα ἐκβαλόντος. ¶Τὸ συγγενές τοι δεινόν] ὁ Ἥφαιστός φησιν ὅτι ἰσχυρὸν καὶ βίαιον ἡ συγγένεια, καὶ ἡ ἐκ παλαιοῦ συνήθεια, καὶ ὁμιλία καὶ συναναστροφή. ταῦτα δέ φησι πρὸς τὸ Κράτος, εἰπὸν πρὸς αὐτόν, διὰ τί οἰκτίζῃ τὸν Προμηθέα· τὸ δέ φησι πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ὅτι ἀληθῶς λέγεις ταῦτα. φησὶ δὲ τὸ συγγενές, ὅτι πυρὸς ταμίας ἐστὶ καὶ αὐτός. ¶Ἀνηκουστεῖν] τὸ δὲ ἀνηκουστεῖν τῶν τοῦ πατρὸς λόγων, δυνατόν ἐστι πῶς; ἐρώτησις ἔχουσα τὸ ἄλυτον, οἷόν τε πῶς. δύναται δὲ νοηθῆναι καὶ οὕτως, κατ' ἐρώτησιν ἁπλῶς δοκοῦσαν ἔχειν τὸ ἄλυτον, ὡς καὶ ἐν τῷ, πῶς ἂν ἔπειτα Ὀδυσσῆος λαθοίμην; ὡς γὰρ μὴ δυνατὸν λαθέσθαι, ἐρωτᾷ.

ἥφ. Αἰεί τε δὴ νηλὴς σὺ, καὶ θράσους πλέως.
κρ. Ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· σὺ δὲ
τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
ἥφ. Ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία.
κρ. Τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ, ὡς ἁπλῷ λόγῳ,
τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.
ἥφ. Ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.
κρ. Ἅπαντ' ἐπράχθη πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν.
ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός.
ἥφ. Ἔγνωκα, τοῖσδε κοὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
κρ. Οὔκουν ἐπείξῃ δεσμὰ τῷδε περιβαλεῖν,
ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδερχθῇ πατήρ;
ἥφ. Καὶ δὴ πρόχειρα ψάλια δέρκεσθαι πάρα.
κρ. Λαβών νιν, ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει
ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.
ἥφ. Περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.
κρ. Ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρον.
ἥφ. Ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη δυσεκλύτως.
κρ. Καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς· ἵνα
μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.

¶ Αἰεί τε δὴ νηλὴς σὺ] πρὸς τὸν δία τοῦτό φησιν, οὐ πρὸς τὸ Κράτος. τὸ γὰρ κράτος, ἤτοι ἡ τοῦ διὸς ἐξουσία, αὐτός ἐστιν ὁ ζεύς. πρὸς αὐτὸν οὖν τὸν λόγον ποιεῖται. εἰ γὰρ πρὸς τὸ κράτος ἔλεγεν, οὐδετέρως ὤφειλε τὸν λόγον ἀποδοῦναι. ¶ Ὦ πολλὰ μισηθεῖσα] ἐνταῦθα μὴ δυνάμενος ὁ Ἥφαιστος ἀντιπεῖν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τέχνην τὴν χαλκευτικὴν ἀνάγει τὴν ὀργὴν, καὶ μισητὴν ἀποκαλεῖ, διότι μέλλει προσπηλῶσαι τὸν Προμηθέα. τὸ δὲ Κράτος βουλόμενον δηλῶσαι ὅτι οὐχ ἡ αὐτοῦ τέχνη ἐστὶν αἰτία τοῦ δῆσαι τὸν Προμηθέα, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸν δία ὑποταγὴ, φησὶ, τὴν σὴν τέχνην μάτην ἀποκαλεῖς· οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σὴ τέχνη αἰτία τῶν παρόντων πόνων, ἤτοι τῶν δεσμῶν τοῦ Προμηθέως, ὡς ἁπλῶς διὰ λόγου ἐστὶν εἰπεῖν. ¶ Χειρωναξία] ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἐργασία· ἡ χειρῶναξ, ὁ διὰ χειρῶν ἐργαζόμενος. ᾐνίξατο δὲ ὅτι τὴν αἰτίαν τοῦ διὸς εἰς τὴν τέχνην μετήγαγεν. ¶ Ἅπαντ' ἐπράχθη] πρὸς φασὶν ὅτι πάντα ἐκ μοιρῶν δέδοται τοῖς θεοῖς, πλὴν τὸ ἄρχειν. τὸ δὲ ἐπράχθη ἀντὶ τοῦ ὥρισται, πέπρωται. ¶ Ψάλια] κυρίως τὰ περιστόμια τῶν ἵππων. ¶ Κ' οὐ ματᾷ] οὐ μάτην γίνεται. ¶ Πόρπασον] περόνησον. ¶ Σοφιστὴς] ἀπατεών.

ἥφ. Πλὴν τοῦδ᾽ ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.
κρ. Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ᾽ ἐρρωμένως.
ἥφ. Αἰαῖ Προμηθεῦ, σῶν ὑπερστένω πόνων.
κρ. Σὺ δ᾽ αὖ κατοκνεῖς, τῶν Διός τ᾽ ἐχθρῶν ὑπερ-
στένεις; ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτίσῃς ποτέ.
ἥφ. Ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.
κρ. Ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων·
ἀλλ᾽ ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.
ἥφ. Δρᾶν ταῦτ᾽ ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ᾽ ἄγαν.
κρ. Ἦ μὴν κελεύσω, κἀπιθωΰξω γε πρός,
χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.
ἥφ. Καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ.
κρ. Ἐρρωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας,
ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.

¶Πλὴν τοῦδε] πλὴν τοῦ Προμηθέως. ¶Ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς] σιδηροῦ ἥλου σιδηροῦ. ¶Αὐθάδη γνάθον] ἤτοι, ἐξοχὴν πιεστικὴν διὰ τῶν στέρνων αὐτοῦ βάλε. ἀφόρητα, δέσμει ἀσφαλῶς. ἢ, τὸ ἄκρον τοῦ σιδηροῦ ἥλου καὶ τὴν ὀξύτητα. ἢ, τὴν ἀναιδῆ καὶ στωμύλον αὐτοῦ γνάθον καὶ παρειὰν μέχρι τοῦ στήθους διάπειρον. τουτέστιν, ἕως καὶ αὐτῶν τῶν στέρνων καταπλῆττε ἢ πρόσπηγνυε. κατὰ τῶν στέρνων δὲ, φησὶ, ἀφόρητα αὐτὸν, ὅτι ἐν τούτῳ αὐτῷ ἡ ἀγχίνοια καὶ ἡ βουλὴ εἴληπται, τοῖς περὶ τὴν καρδίαν τόποις. ¶Σὺ δ᾽ αὖ κατοκνεῖς] ὀκνεῖς πλέον ἀπὸ δέον. ¶Ὅπως] λείπει τὸ σκόπει, ὅρα. ¶Ὁρᾷς θέαμα] λίαν ἀσφαλῶς ὁ Ἥφαιστος πεδῶν τὸν Προμηθέα, φησὶν, ὁρᾷς θέαμα ὀδυνηρὸν καὶ ὀφθαλμοῖς οὐκ ἀνεκτὸν μαθεῖν. τὸ δὲ Κράτος φησὶν, ὁρῶ τοῦτον τὸν Προμηθέα ἀπολαύοντα ὧν ἐστιν ἄξιος. ¶Μασχαλιστῆρας] δεσμά. αἰτιατική, δέσμευε αὐτὸν καὶ περὶ τὰς πλευράς. μασχαλιστῆρας, διαζώστρας, ἤτοι δεσμούς. ¶Δρᾶν ταῦτ᾽ ἀνάγκη] ἀναγκαῖόν ἐστι ποιῆσαι τοῦτο, ἤτοι τὸ βαλεῖν μασχαλιστῆρας. σὺ οὖν μὴ προστάττε μοι συνεχῶς καὶ λίαν. τὸ δὲ, φησὶ πρὸς αὐτὸν, οὕτως δὴ κελεύσω, ὅτι δὲ καὶ κραυγάσω, προτρέπων. ¶Χώρει κάτω] διὰ τοῦ χώρει κάτω, τὸ μέγεθος ἐμφαίνει τοῦ δεσμευομένου θεοῦ. ¶Κίρκωσον] ἀντὶ τοῦ κρίκωσον. ¶Ἐρρωμένως νῦν θεῖνε] τοῦ Ἡφαίστου εἰπόντος ὅτι καλῶς ἤδη πέπρακται τὸ ἔργον, ὅτι ὁ Προμηθεὺς ἀσφαλῶς διετηρήθη, φησὶ τὸ τοῦ Διὸς Κράτος πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἀρκούντως ὦ βαρὺς τοῖς κρίκοις ἐνέβαλες, νῦν τύπτε ἰσχυρῶς τὰς διατόρους πέδας, τὰς διατιτρώσας καὶ πτερωσκούσας, ἤτοι τοὺς δεσμοὺς τοὺς σιδηροῦς, ἢ διατόρους πέδας, τὰς διατετορευμένας. ¶Ὡς οὑπιτιμητής γε] καλῶς, φησὶ, καὶ στερεῶς τύπτε τὰς πέδας τοῦ Προμηθέως. ὁ γὰρ προστάξας τοῦτο τὸ ἔργον, ἤγουν ὁ Ζεὺς, ἄγριός ἐστι καὶ βαρύς. ἢ ὁ τοῦ ἔργου ἐπιστάτης. ἢ ὁ ζημιωτὴς, καὶ ὁ ἐκδικητής. ταῦτα δὲ λέγοντος τοῦ Κράτους, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἥφαιστος (ἐκ τραπέζου μόνου παι-

τως πεπιλημένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἀναιδοῦς) ἁρμόζει τῇ μορφῇ σου καὶ προσώπῳ ταῦτα πάντα τὰ τραχέα ῥήματα. τὸ δὲ πρὸς αὐτὸν, σὺ γίνου μαλθακὸς καὶ ἀγαθός, ἐμοὶ δὲ ἕνεκα τῆς αὐθαδίας μὴ ἐπονείδιζε τὰ ἐκ φύσεως προσόντα. Ἄλλως. ὁ αὐτὸ ημαντὴς, ὁ ἐπιτιμῶν μάλλον σοι, εἴη αὐθάδης, ὁ ζεύς.

ἥφ. Ὁμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.

κρ. Σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ 'πίπλησσέ μοι.

ἥφ. Στείχωμεν, ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.

κρ. Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε, καὶ θεῶν γέρα
συλῶν, ἐφημέροισι προστίθει. τί σοι
οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;
Ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα
καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως
ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσῃ τέχνης.

πρ. Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
ποταμῶν τε πηγαί, ποντίων τε κυμάτων
ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ,

¶Ως κώλοισι] ἐν χερσὶ καὶ ποσὶ τὰ δεσμὰ ἔχει. ¶Ενταῦθα νῦν ὕβριζε] ἰδὼν ὁ Κράτος ἀσφαλῶς δεσμηθέντα τὸν Προμηθέα, φησὶ πρὸς αὐτὸν, νῦν ὕβριζε καὶ καταφρόνει τοῦ διός. ἐνταῦθα καὶ κλέπτων τὴν τιμὴν τοῦ διὸς δίδου τοῖς ἀνθρώποις. πῶς δυνάνται σοι οἱ ἄνθρωποι ἐλευθερῶσαι τούτων τῶν δεσμῶν; ψευδῶς ὀνομάζουσί σε οἱ θεοὶ Προμηθέα· χρεία γάρ σοι ἑτέρου προμηθέως, δυναμένου σοι σοφίσασθαι ποίῳ τρόπῳ ἐλευθερωθήσῃ τῶνδε τῶν δεσμῶν. ἀπὸ τοῦ οἰκείου ὀνόματος διαβάλλει αὐτὸν, ὅτι προνοητὴς ὢν τῶν μελλόντων (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ Προμηθέως ὄνομα) οὐ προενόησε τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβῆναι, ὅτι δυνάται ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι ἀπὸ τῶν δεσμῶν. ¶Ψευδωνύμως] ἀφυῶς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἔλαβε τὸ νόημα. Προμηθεὺς γάρ ἐστιν ὁ προορῶν τὰ μέλλοντα, τουτέστι ὁ εἰς τὸ θ.

¶Ω δῖος αἰθὴρ] ἁρμοζόντως φησὶν ὁ ποιητὴς μηδ' εὐθὺς εἰπεῖν τὸν Προμηθέα, ἵνα μὴ δόξῃ ἄφρων καὶ αὐθάδης· μετὰ δὲ τὸ ὑποχωρῆσαι τοὺς κολαστὰς, προσμοδολύρεται τὸν αἰθέρα, καὶ τοὺς ἀνέμους, ἤτοι τὰ ἀέρια στοιχεῖα τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς, τὴν ὑγρὰν φύσιν καὶ τὴν γῆν, τὴν ξηρὰν φύσιν καὶ τοῦ ἡλίου τὴν φύσιν. καὶ λέγει αὐτοῖς, θεάσασθέ με οἷα πάσχω κακὰ καὶ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ἐγὼ θεὸς ὤν. ἀναλάσσει δὲ εὐθὺς τὴν λέξιν, καί φησι, δέρχθητε, αἷς τε τοῖσδε, οἵαις λυμαρίαις διακναιόμενος κακοπαθήσω ἐς τὸν μυριετῆ χρόνον. τοιοῦτον γὰρ δεσμὸν ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμοὶ ὁ νέος ἡγεμὼν τῶν θεῶν, ἤγουν ὁ ζεύς. Ἄλλως. τεχνικὸν τὸ μὴ εὐθὺς εἰσάγειν λαλοῦν τὸ συνεκτικὸν πρόσωπον, πρὸς ἐμφανισμὸν τοῦ ἀκρατοῦς, μεγαλοφυῶς δὲ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἐπικαλεῖται μόνος δὲ ὢν, πάντων ἀποστάντων. ¶Γέλασμα] καλῶς εἶπε τὸ γέλασμα κῦμα, ἐκ μεταφορᾶς τῶν γελώντων, καὶ διαχεομένων. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι εὐφραινόμενοι τῆς καρδίας γελῶσι, γελῶντες δὲ δια-

χέονται καὶ ἀρύτιδοι ποιοῦνται τῶν σωμάτων αὐτῶν (ὥσπερ πάλιν οἱ λυπούμενοι συστέλλονται, τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐμφύτου θερμοῦ αἵματος συστελλομένου) οὕτως καὶ τὸ κῦμα ὥσπερεὶ γελᾷ καὶ διαχέεται, συχνὸν γινόμενον καὶ ἐπάλληλον.

καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ·
ἴδεσθέ μ' οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός,
δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισι
διακναιόμενος τὸν μυριετῆ
χρόνον ἀθλεύσω· τοιόνδ' ὁ νέος
ταγὸς μακάρων ἐξεῦρ' ἐπ' ἐμοὶ
δεσμὸν ἀεικῆ. αἶ αἶ τὸ παρὸν,
τό, τ' ἐπερχόμενον
πῆμα στενάχω· πῇ ποτε μόχθων
χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι.
καίτοι τί φημι; πάντα προὐξεπίσταμαι
σκεθρῶς τὰ μέλλοντα, οὐδέ μοι ποταίνιον
πῆμ' οὐδὲν ἥξει· τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾶστα, γινώσκονθ' ὅτι
τὸ τῆς ἀνάγκης ἐστ' ἀδήριτον σθένος.
ἀλλ' οὔτε σιγᾶν, οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
οἷόν τε μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
πορὼν, ἀνάγκαις ταῖσδ' ἐνέζευγμαι τάλας·
ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς
πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης

¶Καὶ τὸν παν.] ἤλλαξε τὴν φράσιν. ¶Τὸν μυριετῆ.] πολυετῆ. ἐν γὰρ τῷ Πυρφόρῳ τρεῖς μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν. ¶Τῶνδ' ἐπιτεῖλαι.] ἀντὶ τοῦ ἐπιτελεσθῆναι. ὡς τὸ, Νόστον ὃν ἐκ Τροίας ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη. ¶Καίτοι τί φημι.] ἀποδυρόμενος ὁ Προμηθεὺς, ὥσπερεὶ ἀγνοεῖν προσποιούμενος τῆς πλάνης καὶ τῶν συμβαινόντων αὐτῷ κακῶν, ἐρωτᾷ πότε ἥξει ἡ λύσις τῶν δεσμῶν· εἶτα γνοὺς ὡς αὐτὸς ἐστὶν ὁ Προμηθεὺς, καὶ οὐ μόνον τὰ αὐτῷ συμβησόμενα ἐπίσταται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέροις, φησί, τί φημι ἐγώ; τὰ πάντα ἐπίσταμαι ἀκριβῶς. τὰ μέλλοντα δέ μοι συμβήσεσθαι, οὐδεμίαν βλάβην κομίσουσί μοι. ¶Σκεθρῶς.] ἀκριβῶς. ¶Ποταίνιον.] νέον, πρόσφατον, οὐ προσδοκητόν μοι. ¶Οὔτε σιγᾶν.] οὔτε σιγᾶν δύναμαι, ἀλγῶ γάρ· οὔτε μὴ ἡσυχάζειν, εὐλαβοῦμαι γὰρ Δία. ¶Πηγὴν κλοπαίαν.] πᾶσα οὐσία μειοῦται ταχύ· τὸ δὲ πῦρ ἐν ὅσῳ κἂν τὸ τυχὸν ἔχῃ, πάλιν αὔξεται. ὃ εἰδὼς οὗτος ὁ ποιητὴς εἶπε σπέρμα πυρός· καὶ τὸ σπέρμα γὰρ ἐξ ἐλαχί-

του αὔξεται. πρὸς τοῦτο οὖν ἀντιμηχανήσατο Αἰσχύλος, πηγὴν εἰπών· καὶ αὐτὸ γὰρ ἐκ τοῦ πλήθους αὔξεται.

πάσης βροτοῖς πέφυκε, καὶ μέγας πόρος.
τοιάσδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω,
ὑπαίθριος δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν.
ἆ ἆ, ἔα ἔα·
τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής,
θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη·
ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον
πόνων ἐμῶν θεωρός, ἢ τί δὴ θέλων;
ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεόν,
τὸν Διὸς ἐχθρόν, τὸν πᾶσι θεοῖς
δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ', ὁπόσοι
τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσι,
διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
πέλας οἰωνῶν· αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς

¶Ἆ ἆ.] ἐκπλήξεως ἐπιρρήματα. ¶Τίς ἀχώ, τίς ὀδμά] ἴσως αἱ Ὠκεανίδες ἀοιδίας ἔπνεον. αἰσθητὴ δὲ ἡ ὀσμή, οὐχ ὁρατή· διὸ καὶ ἀφεγγῆ ταύτην φησίν· ἐσθ' ὅτε θεόσυτος ἢ οὖν διὰ τῆς ὀσμῆς προνοεῖν τὴν τῶν Ὠκεανίδων ἄφιξιν. ¶Κεκραμένη] ἡμίθεον. ¶Τερμόνιον ἐπὶ πάγον.] ἐπὶ τὰ ἔσχατα μέρη τῆς γῆς. ἐπειδὴ τέλος τῆς οἰκουμένης ὁ Καύκασος. ἤ, ὃν ἐγὼ πρὸς τὸ πέρας εἰμὶ δεδεμένος. ἐπὶ γὰρ ἄκρου προσδέδεται. ¶Ὁρᾶτε δεσμώτην] διὰ τοῦτο δεσμώτης ἐπιγέγραπται. ¶Τὸν πᾶσι θεοῖς δι' ἀπεχθ.] πάντες οἱ θεοὶ ὀργίζονται τῷ Προμηθεῖ διὰ τὸ πῦρ. ἐκ γὰρ τούτου πάντα ῥᾷστα εἶχον οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑπὲρ ἔθνοι συνεχῶς. φασὶ γὰρ τὸν Προμηθέα κεκλοφέναι ἀπὸ τοῦ Διὸς τὸ πῦρ, ἐμβαλόντα γὰρ νάρθηκι, καὶ τοῖς ἀνθρώποις καταγαγεῖν. τοῦτο δὲ μυθῶδες. τὸ δ' ἀληθὲς οὕτως ἔχει· πῦρ καλεῖται ἡ γνῶσις, διὰ τὸ δραστήριον. Προμηθεὺς δὲ καλεῖται ἡ προμήθεια, καὶ ἡ πρόγνωσις, καὶ ἡ προτόπλασις, ἣν δέδωκεν ὁ θεὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἔχειν καὶ φυλάττειν, καὶ μὴ πάντως φροντίζειν. ὁ δὲ ταύτην λαβὼν οὐκ ἐφύλαξεν, ἀλλ' ἤρξατο φροντίζειν, καὶ λέγειν τὰ μὴ δέοντα, καὶ προσκυλίειν. οὕτως οὖν κλέπτης λέγεται τῆς προμηθείας τῶν θεῶν. ὅτι δὲ νάρθηκι ἔκρυψε τὸ πῦρ, καὶ αὐτὸ προσφόρως· ἀπὸ γὰρ τῆς οἰκείας κουφότητος τοῦ νοός, ἤρξατο φροντίζειν, καὶ προλέγειν τὰ μὴ δέοντα. ¶Φεῦ φεῦ.] πλησιέστερον γινομένης τῆς τῶν Ὠκεανίδων πληθύος, ὥσπερ καὶ τὸν τῶν πτερύγων ἦχον αἰσθάνεται, καί φησι, τί δὲ ἐστι τὸ κίνημα τῶν ὀρνέων, ὅπερ ἀκούω πλησίον; ὑποσυρίζει γὰρ ὁ αἰθὴρ ἐλαφραῖς ῥοαῖς πτερύγων. φησὶν οὖν ὁ χορὸς τῶν Ὠκεανίδων πρὸς αὐτόν, μηδαμῶς φοβηθῇς Προμηθεῦ. προσέβη γὰρ ἐν ταύτῃ τῇ πληθὺς φίλων ἐν ταχυτάτῃ κινήσει τῶν πτερύγων. ¶Κινάθισμα.] κίνημα πλήθους. προσαγωγή.

πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει.
πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.
Χο. Μηδὲν φοβηθῇς· φιλία γὰρ ἥδε τάξις
πτερύγων θοαῖς ἁμίλλαις
προσέβα τόνδε πάγον, πατρῴας
μόγις παρειποῦσα φρένας.
κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι·
κτύπου γὰρ ἀχὼ χάλυβος διῇξεν ἄντρων μυχὸν,
ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θεμερῶπιν αἰδῶ·
σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ.
Πρ. Αἶ αἶ αἶ, τῆς πολυτέκνου Τηθύος ἔκγονα,
τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου
χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι παῖδες
πατρὸς Ὠκεανοῦ· δέρχθητ', ἐσίδεσθ'
οἵῳ δεσμῷ προσπορπατὸς,

¶Ῥιπαῖς.] ὁρμαῖς. ¶Μηδὲν φοβηθῇς.] ὁ ῥυθμὸς ἀνακρεόντειός ἐστι κεκλασμένος πρὸς τὸ θρηνητικόν. ἐπεδήμησε γὰρ τῇ ἀττικῇ Κριτίου ἐρῶν, καὶ ἠρέσθη λίαν τοῖς μέλεσι τοῦ τραγικοῦ. ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς θρηνητικοῖς, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Τηρεῖ. ἔστι δὲ ταῦτα ὅμοια τῷ, Οὐδ' αὖ ἐάσεις με μαθοῦσαν εἰπεῖν ἀπελθεῖν. ¶Φιλία γὰρ ἥδε.] αὕτη ἡ φάλαγξ, ἡ συστοιχία, ἀντὶ τοῦ ἡμεῖς. ταῦτα δέ φασιν ἀεροδρομοῦσαι διά τινος μηχανῆς. ἄτοπον γὰρ κάτωθεν διαλέγεσθαι τῷ Προμηθεῖ τῷ ἐφ' ὕψους ὄντι. ἐν ὅσῳ δὲ Ὠκεανὸς προσλαλεῖ, καθίζουσιν ἐπὶ γῆν. ¶Κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι.] ἐκόμισαν δὲ ἐμὲ ἐνταῦθα αἱ ταχύταται πνοαὶ τῶν ἀνέμων. ἡνίκα γὰρ ἐπασσαλεύου τῇ πέτρᾳ προσηλούμενος, ὁ κτύπος τοῦ σιδήρου διελθὼν εἰς τὸν ἐσώτατον τόπον τῶν ἡμετέρων οἰκημάτων. τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι καὶ μέχρι τοῦ ὠκεανοῦ ὁ κτύπος ἀφίκετο. ¶Θεμερῶπιν.] γρ. θερμερῶπιν. τὴν ἐπικειμένην θερμότητα τῷ προσώπῳ, ἤτοι τὴν ἐρυθρότητα. ἔχει γὰρ τὸ σύνθημα ἡ παρθένος ἐν τῷ ἑαυτῆς προσώπῳ, ὃ οὐκ ἔστιν ἐν ἀνδράσι βλέπειν. ἀποσείσασθαί με καὶ ἀπορρίψαι πεποίηκε τὴν πολλὴν ἠρεμαίαν αἰδῶ, ἤγουν τὴν καλλίστην, τὴν ἐξ ἀναιδοῦς αἵματος γινομένην· καὶ ἐλαμπρότερον ἐνταῦθα παρεῖναι. ἦλθον δὲ καὶ ὡρμημένα ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ, ἤγουν τῷ δι' ἀέρος πλόῳ. διὰ τοῦτο δὲ δηλοῖ ὡς σπουδαίως παρεγένοντο. Ἄλλως. ὄχῳ πτερωτῷ, ταῖς πτέρυξιν, αἷς ἐποχοῦνται οἱ [illegible]. ¶Αἶ αἶ.] φεῦ φεῦ τέκνα τῆς πολυτέκνου Τηθύος, ἤγουν τῆς γῆς, καὶ τοῦ Ὠκεανοῦ. τοῦ περικυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν. ¶Ἀκοιμήτῳ.] [illegible], πολυκινήτῳ, ἠρεμαίῳ. ἵνα τὸν ἀκαταρρέιτον δηλώσῃ. τὸ γὰρ α κατ' ἐπίτασιν κεῖται. εἰ γὰρ ἦν ταραχῶδες τὸ τοῦ ὠκεανοῦ ῥεῦμα κυκλοῦντος πᾶσαν τὴν γῆν, ἀνάγκη ἦν καὶ τὴν γῆν κυμαίνεσθαι, ὡς ἐν αὐτῷ ἀναπλεῖν. ὑδάτων δὲ ἀρεταὶ τέσσαρες, τὸ ψυχρὸν, τὸ λευκὸν, τὸ ἡδὺ, καὶ τὸ ἠρεμαῖον τῆς ῥύσεως.

τῆσδε φάραγγος σκοπέλοις ἐν ἄκροις
φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω.
χο. Λεύσσω Προμηθεῦ· φοβερὰ δ' ἐμοῖσιν ὄσσοις
ὀμίχλη προσῆξε πλήρης
δακρύων, σὸν δέμας εἰσιδούσῃ
πέτραις προσαυαινόμενον
ταῖσδ' ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις·
νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' ὀλύμπου·
νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει,
τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν αἰστοῖ.
πρ. Εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν, νέρθεν τ' ᾅδου
τοῦ νεκροδέγμονος εἰς ἀπέρατον
τάρταρον ἧκεν, δεσμοῖς ἀλύτοις
ἀγρίως πελάσας, ὡς μήτε θεὸς,
μήτε τις ἄλλος τοῖσδ' ἐπεγήθει.
νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ' ὁ τάλας
ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.
χο. Τίς ὧδε τλησικάρδιος

¶Ἄζηλον.] χαλεπὴν, κακόζηλον φυλακὴν βαστάσω, ὅ ἐστι, φρουρήσω τὴν πέτραν. ¶Λεύσσω Προμηθεῦ.] βλέπω ὦ Προμηθεῦ ἃ πάσχεις φοβερά. ἤγουν φόβου ἄξια. εἰσῆλθε δὲ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς νεφέλη πλήρης δακρύων, εἰσιδούσῃ τὸ σὸν σῶμα πρὸς τῇ πέτρᾳ ξηραινόμενον καὶ καταπονούμενον, ταῖς τοῦ σιδηροῦ δεσμοῦ βλάβαις. νέοι γὰρ βασιλεῖς κρατοῦσι τοῦ ὀλύμπου. λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸν δία· ἤδη γὰρ ἔρριψε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα κρόνον τῆς βασιλείας, καὶ νέοις νόμοις καὶ ἀσυνήθεσι τὰ πάντα διεξάγει ἀδίκως. οἰακονόμοι δὲ λέγονται οἱ κυβερνῆται τῶν νηῶν· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι ῥόπτροι τὴν ναῦν ἔνθα βούλονται, οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς ποιεῖ ἃ βούλεται. ¶Ὀμίχλη.] φυσικῶς. καὶ γὰρ ὥσπερ τινος ὀμίχλης καὶ νέφους ἐπιγενομένου, δάκρυα καταχέουσιν οἱ ἄνθρωποι. ¶Ἀδαμαντοδέτοισι] ἰσχυροδέτοις. ¶Πελώρια.] ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ πέλω, τὸ πλησιάζω, καὶ ὥρα φροντίς. Ἄλλως. πελώρια λέγει τοὺς τιτᾶνας. πρὶν γὰρ, ὡς λέγουσί τινες, οἱ τιτᾶνες ἐβασίλευον· ἐλθὼν δὲ ὁ ζεὺς, καὶ καταβαλὼν τούτους, ἐβασίλευσε. πελώρια οὖν λέγει καὶ τιτᾶνας, καὶ νόμους αὐτῶν. ¶Εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν.] εἴθε, φησὶν, οὕτως ἀπηνῶς ὑποβαλών με ὁ ζεὺς τοιούτοις ἀλύτοις δεσμοῖς, ἔπεμψεν ἂν ὑπὸ τὴν γῆν κάτωθεν τοῦ τοὺς νεκροὺς δεχομένου ᾅδου. λέγει δὲ εἰς τὸν ἀκατανόητον καὶ ἀμάστευτον τάρταρον· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ θεοί εἰσιν, ὁ πλούτων, ἡ περσεφόνη, καὶ ἄλλοι. ¶Αἰθέριον κίνυγμα.] ὥσπερ εἴδωλον κρέμαμαι ὑπὸ τὸν ἀέρα, ἐπίχαρτα παθὼν τοῖς ἐχθροῖς.

θεῶν, ὅτῳ τάδ' ἐπιχαρῆ.
τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς
τεοῖσι, δίχα γε Διός; ὁ δ' ἐπικότως ἀεὶ
θέμενος ἄγναμπτον νόον,
δάμναται οὐρανίαν γένναν·
οὐδὲ λήξει πρὶν ἂν ἢ κορέσῃ κέαρ,
ἢ παλάμᾳ τινὶ τὰν δυσάλωτον ἕλῃ τις ἀρχάν.
Πρ. Ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ, καίπερ κρατεραῖς
ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου,
χρείαν ἕξει μακάρων πρύτανις,
δεῖξαι τὸ νέον βούλευμ' ὑφ' ὅτου
σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται.
καί τοι μ' οὐ μελιγλώσσοις πειθοῦς
ἐπαοιδαῖσι θέλξει, στερεάς τ'
οὔποτ' ἀπειλὰς πτήξας, τόδ' ἐγὼ
καταμηνύσω, πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων
δεσμῶν χαλάσῃ, ποινάς τε μοι τίνειν

¶Δίχα γε Διός] πλὴν Διός. ¶Οὐρανίαν γένναν] τὴν πατρικὴν τὴν ἐξ οὐρανοῦ. ¶Παλάμᾳ] μηχανῇ. ἢ αὐτὸν καθέλῃ τις τῆς βασιλείας. ¶Ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ] ἐμοῦ χρείαν ἕξει ὁ πρύτανις, ὁ διοικητὴς καὶ ἡγεμὼν τῶν θεῶν ὁ Ζεύς, καίτοι αἰκιζόμενός με, ἤγουν δεσμῶν, ἰσχυραῖς γυιοπέδαις καὶ δεσμοῖς τῶν μελῶν. ἢ, αἰκιζομένου ἐμοῦ παρ' ἐκείνου· ἕξει δὲ χρείαν ἐμοῦ, δεῖξαι αὐτῷ τὸν νεωστὶ ἀποσυλήσοντα τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ· καὶ εἰπεῖν αὐτῷ βούλευμα, ὑφ' οὗ τὴν ἀρχὴν μέλλει ἀφαιρεθῆναι. λέγει δὲ τὸν ἔρωτα τῆς Θέτιδος ὃν ἔσχεν ὁ Ζεύς. ἐπεὶ γὰρ ἐρασθεὶς αὐτῆς, ἐδίωκεν αὐτὴν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει, ὅπως συγγένηται αὐτῇ. ἐκωλύθη δὲ ὑπὸ Προμηθέως, εἰπόντος αὐτῷ, ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἐξ αὐτῆς, ἔσται κρείττων κατὰ πολὺ τοῦ ἰδίου πατρός. φοβηθεὶς οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τῆς βασιλείας, ἀπέσχετο τῆς πρὸς Θέτιδα συνουσίας. φησὶ νῦν ὁ Προμηθεύς, ὅτι ἕξει ποτὲ χρείαν ἐμοῦ ὁ πρόεδρος τῶν θεῶν, δεῖξαι αὐτῷ τὸ ἀφ' οὗ ἀφαιρεθήσεται τὴν βασιλικὴν περιουσίαν, τὴν ἐξουσίαν, καὶ τιμάς· οὐδαμῶς δέ με τοῖς μειλιχίοις καὶ γλυκέσι ῥήμασι τῆς οἰκείας πειθοῦς θέλξει, ἤγουν ἀπατήσει· οὔτε μὴν δι' ἀπειλῶν πτήξει με εἰπεῖν αὐτῷ πρὶν ἂν λύσῃ με τούτων τῶν ἀγρίων δεσμῶν, βουληθῇ δὲ δοῦναι ἐμοὶ ἀνταπόδοσιν ταύτης τῆς τιμωρίας ἣν ἐτιμωρήσατό με. ¶Νέον βούλευμα] περὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Θέτιδος φησί. ¶Ἀποσυλᾶται] ἀποσυληθήσεται. ¶Πρὶν ἂν] τοῦτο τῆς μεγαλοφυΐας Αἰσχύλου καὶ Προμηθέως ἄξιον, τὸ μετὰ τὴν λύσιν ποινὰς αἰτεῖν τὸν Δία.

τῆς δ' αἰκίας ἐθελήσῃ.

χο. Σὺ μὲν θρασύς τε καὶ πικραῖς
δύαισιν οὐδὲν ἐπιχαλᾷς,
ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς.
ἐμὰς δὲ φρένας ἠρέθισε διάτορος φόβος·
δέδια γὰρ ἀμφὶ σαῖς τύχαις,
πᾶ ποτε τῶνδε πόνων χρή σε
τέρμα κέλσαντ' ἐσιδεῖν. ἀκίχητα γὰρ
ἤθεα, καὶ κέαρ ἀπαράμυθον ἔχει Κρόνου παῖς.

πρ. Οἶδ' ὅτι τραχὺς καὶ παρ' ἑαυτῷ
τὸ δίκαιον ἔχων Ζεύς· ἀλλ' ἔμπας, οἴω,
μαλακογνώμων ἔσται ποθ', ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ·
τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν,
εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
σπεύδων σπεύδοντι ποθ' ἥξει.

χο. Πάντ' ἐκκάλυψον καὶ γέγων' ἡμῖν λόγον,
ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάματι,

¶Σὺ μὲν θρασύς τε] σὺ μὲν εὔτολμος καὶ ἀναιδής τις εἶ, καὶ οὐδαμῶς ἐπικάμπτῃ, ταῖς πικραῖς ταύταις αἰκίαις καταπονούμενος καὶ πιεζόμενος. ἐγὼ δὲ λίαν φοβοῦμαι περὶ ταῖς σαῖς τύχαις, καὶ λογίζομαι τί ποτε παύσονται καὶ ἐλλιμενισθήσονται· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν προσορμιζομένων νηῶν. ἤγουν, τί δεῖ τέρμα καὶ τέλος ἰδεῖν τῶνδε τῶν πόνων. ἀκάμπτον γὰρ καὶ σκληρὰν ψυχὴν ἔχει ὁ Ζεύς. Ἄλλως. ἐγὼ ἀπορῶ, φησὶν, εἰ ὅλως σε ὁ Ζεὺς ἀπολύσει τῶν δεσμῶν· σὺ δὲ καὶ αὐτὸς τινα λαβεῖν ἀξιοῖς, ὥσπερ ἀγνοῶν τὸν τοῦ Διὸς τρόπον. τὸ δὲ κέλσαντα, ἀντὶ τοῦ παυσάμενον. ¶Διάτορος φόβος] ὁ διατορεῖν δυνάμενος καὶ τιτρώσκειν. ¶Κέαρ ἀπαράμυθον] οὐ μύθοις παραγόμενον, καὶ πειθόμενον, παρὰ τὸ ο πιθανὸς οὐκ ἐπιεικτόν. ¶Οἶδ' ὅτι τραχύς τε] οἶδα, φησὶν ὁ Προμηθεὺς, ὅτι ἀμετάβλητός ἐστιν ὁ Ζεύς, καὶ τὸ δόξαν αὐτῷ δίκαιον νομίζει εἶναι· ἀλλ' ὅμως ἔσται πρᾳΰς, ὅταν οὕτω τὸ ἔργον ῥαισθῇ καὶ κρατηθῇ, τὴν δὲ σκληρὰν καὶ ἀκατάπαυστον αὐτοῦ ὀργὴν καταπραΰνῃ· καὶ ἥξει εἰς ἐμοὶ εἰς φιλίαν καὶ συντυχίαν ἀναγκαζόμενος ἀναγκαζομένῳ. ἢ, ποθῶν μαθεῖν τὰ περὶ ἑαυτοῦ, συνέλθῃ ἐμοὶ ποθοῦντι λυθῆναι τῶν δεσμῶν. ¶Καί περ ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἔχων] πάντα δικαίως οἰόμενος ποιεῖν, αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρέσκων, καὶ δίκαιον νομίζων εἶναι ὅπερ ἂν βούληται πράττειν. ¶Ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ] οὕτω τυφθῇ ἀπὸ τοῦ ἀναγκαίου ὥσπερ ἀπὸ ῥαιστῆρος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν σιδηρῶν. ¶Πάντ' ἐκκάλυψον] ἐκκάλυψον καὶ φανέρωσον καὶ εἰπὲ ἡμῖν πᾶσαν αἰτίαν, καὶ τὸν λόγον, ἐν ποίῳ πταίσματι λα-

ζων σε ὁ Ζεὺς αἰκίζεται καὶ τιμωρεῖ οὕτως ἀτίμως καὶ ὀδυνηρῶς· δίδαξον ἡμᾶς τόδε, εἰ μὴ βλάπτῃ καὶ ὥσπερ εἰ αἰσχύνῃ τὸν λόγον, καὶ τὸ φανερῶσαι. βουλόμενος τοίνυν ὁ ποιητὴς διδάξαι τὴν ὑπόθεσιν, προσεποιήσατο ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὸν Προμηθέα τὰς Ὠκεανίδας. Ἄλλως. Τὴν ὑπόθεσιν βουλόμενος διδάξαι, τὸ πάρεργον τὸ γυναικῶδες ἦθος προσέλαβεν. ἐπεὶ οὐ γὰρ ὁ Ὠκεανὸς ἠξίωσεν ἐρωτῆσαι, εἰδώς.

οὕτως ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται·
δίδαξον ἡμᾶς, εἴ τι μὴ βλάπτῃ λόγῳ.
Πρ. Ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,
ἄλγος δὲ σιγᾶν, πανταχῇ δὲ δύσποτμα.
ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο δαίμονες χόλου,
στάσις τ' ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο,
οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον,
ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν
σπεύδοντες ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν·
ἐνταῦθ' ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων πιθεῖν
Τιτᾶνας, Οὐρανοῦ τε καὶ Χθονὸς τέκνα,
οὐκ ἠδυνήθην· αἱμύλας δὲ μηχανὰς
ἀτιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν,
ᾤοντ' ἀμοχθεὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν·
ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις,
καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία,
τὸ μέλλον ᾗ κραίνοιτο προὐτεθεσπίκει,
ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν, οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν

¶ Ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε] ἄλγος μὲν αἴτια ὑπάρχουσί μοι ἐν τῷ λέγειν ταῦτα, λύπη δὲ πάλιν ἐστὶ σιγᾶν εἶναι τὰς οἰκείας λύπας, καὶ τοὺς ἑαυτοῦ πόνους. εἰ γάρ τις ἐκκαλύπτει πρός τινα τὴν ἑαυτοῦ θλίψιν, δέχεται παρηγορίαν τινά, παραμυθούμενος παρ' ἐκείνου. πανταχόθεν δέ μοι δυστυχῆσαι ἐπῆλθε· καὶ λεγόμενα ταῦτα, λυπηρά εἰσι· καὶ σιωπώμενα, ἀλγεινά. ¶ Ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο] ἐπεί, φησίν, ἔρις καὶ στάσις τοῖς θεοῖς ἐγένετο, τοῖς μὲν ἐθέλουσιν ἐκβαλεῖν τῆς βασιλείας τὸν Κρόνον, τοῖς δὲ μή, ἐγὼ συνεβούλευον τούτοις τὰ ἀγαθά, οἱ δὲ πείθεσθαι οὐκ εἶχον. ἀπὸ τούτων δὲ προλέγει τινὰς εὐεργεσίας γενομένας τῷ Διὶ παρ' αὐτοῦ, ἵνα ἀχάριστον καὶ ἀγνώμονα αὐτὸν δείξῃ. ¶ Ἐμοὶ δὲ μήτηρ] ἐμοί, φησὶν ὁ Προμηθεύς, ἡ μήτηρ προεῖπε τὰ μέλλοντα γενέσθαι. τὸ δὲ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις, ἀλλὰ καὶ Γαῖα, οὕτω νοητέον, εἰ καὶ ἡ ἐμὴ μήτηρ, καὶ Θέμις καὶ Γαῖα λέγεται, οὐ καινόν· καὶ γὰρ ἄλλην μορφὴν ἔχουσιν οἱ θεοί, πολλοῖς δὲ ἐν ὀνόμασι καταμερίζονται). Ἄλλως. ἐμοὶ δὲ προεῖπε τὸ μέλλον ὡς ἂν γενέσθαι, ἡ μήτηρ, οὐ μόνον Θέμις λεγομένη, ἐλλειπτικῶς κατ' Ἀττικὴν συνή-

θεὰν, ἀλλὰ καὶ Γῆ, καὶ ὅτι ἐλλειπτικῶς. ἡ Γαῖα προεῖπε. μορφὴ γὰρ πολλῶν ὀνομάτων κατὰ τὴν λέξιν ἡ δὲ καὶ ζείδωρος, καὶ βωπαιδεία. Ἄλλως. τὸ θεῖον φύσει μὲν, ἕν ἐστιν, ὀνόμασι δὲ πολυμερές. οὕτως, ἐμοὶ δὲ ἡ Θέμις, ὡς μήτηρ, μᾶλλον τὸ προεῖπε· καὶ πληθύνεται. τὸ δὲ, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ, λέγει ὅτι τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ Γῆν καὶ Θέμιν ὀνόμασε.

χρὴ, ἢ δόλῳ τοὺς ὑπερέχοντας κρατεῖν.
τοιαῦτ' ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου,
οὐκ ἠξίωσαν οὐδὲ προσβλέψαι τὸ πᾶν.
κράτιστα δή μοι τῶν προσεστώτων τότε
ἐφαίνετ' εἶναι, προσλαβόντι μητέρα,
ἑκόνθ' ἑκόντι Ζηνὶ συμπαραστατεῖν.
ἐμαῖς δὲ βουλαῖς, ταρτάρου μελαμβαθὴς
κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον,
αὐτοῖσι συμμάχοισι. τοιάδ' ἐξ ἐμοῦ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὠφελημένος,
κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ' ἐξημείψατο.
ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι
νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.
ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ' αἰτίαν καθ' ἥντινα
αἰκίζεταί με, τοῦτο δὴ σαφηνιῶ.
ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
καθέζετ', εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα
ἄλλοισιν ἄλλα, καὶ διεστοιχίζετο
ἀρχήν· βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον

¶ Ἐμαῖς δὲ βουλαῖς] διὰ τὴν ἐμὴν βουλὴν, φησὶ, καλύπτει καὶ κατέχει ὁ κατώτατος τόπος τοῦ ᾅδου ὁ σκοτεινότατος τὸν παλαιγενῆ Κρόνον, σὺν τοῖς Τιτᾶσιν. ¶ Ἔνεστι γάρ πως] τοῦτο φυσικῶς πρόσεστι τοῖς τυραννοῦσι, τὸ ἀπιστεῖν τοῖς οἰκείοις φίλοις, καὶ τιμωρεῖν αὐτοὺς ὡς ὑπόπτους. τὸ δὲ τῆς τυραννίδος ὄνομα, τοῖς μὲν παλαιοτάτοις ἄγνωστον ἦν, ἐπεὶ δὲ ὁ ποιητὴς οἶδεν αὐτό. πρὸ αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, λέγων, μεγάλης δ' οὐκ ἐρῶ τυραννίδος. ¶ Ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ' αἰτ.] ὅπερ δὲ ἐρωτᾶτέ με, ἤγουν δι' ἣν αἰτίαν κολάζει με ὁ Ζεὺς, λέξω. Ἄλλως. κατ' ἐρώτησιν ἑρμηνευτέον; ἐρωτᾶτέ με (πρὸς τὰς Ὠκεανίδας φησὶ) καθ' ἣν αἰτίαν, δι' ἣν τρόπον οὕτως ὁ Ζεὺς τιμωρεῖ με; τοῦτο ἐρῶ ὑμῖν. ¶ Ὅπως τάχιστα] ἐπειδὴ τάχιστα ἐνιδρύνθη τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θρόνῳ. ἤγουν ἐδράξατο ὁ Ζεὺς τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κρόνου ἀρχῆς, εὐθὺς ταῦτα μερίζει καὶ διανέμει γέρα τοῖς θεοῖς· ἤγουν ἐξουσίας, τιμὰς, δυνάμεις, ἄλλῳ ἄλλας, καὶ ἄλλῳ ἄλλας. καὶ διεστοιχίζετο, ἤγουν διώριζε, τὰ δίκαια τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, καὶ τὰς τάξεις ὄνομα τῆς ἀρχῆς. τὸ ὅπως οὖν ἀντὶ τοῦ ἐπειδή. ¶ Βροτῶν δὲ

τῶν ταλαιπώρων] μισοπονήρως καὶ φιλανθρώπως ταλαιπώρων προσέθηκε. τῶν δὲ ταλαιπώρων ἀνθρώπων οὐδένα ἔσχε λόγον, ἀλλ' ἤθελε τὸ πᾶν γένος αὐτῶν, τὸ τότε ὄν, ἀφανίσαι, καὶ ἄλλο φιτῦσαι καὶ πλάσαι νέον. καὶ τούτοις τοῖς βουλεύμασι καὶ λόγοις τοῦ Διὸς οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ἀνθίστατο καὶ ἐναντιοῦτο. ἐγὼ δὲ καὶ τολμῶν ἤγουν τολμηρός, ἐλύτρωσα καὶ ἔσωσα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μὴ φθαρέντας αὐτοὺς εἰς τὸν ᾅδην παραγενέσθαι. διὰ τοῦτο κατατείνομαι καὶ δαμάζομαι τοιαύταις βλάβαις, ἀλγειναῖς μὲν οὔσαις τοῖς πάσχουσι ταύτας, οἰκτραῖς δὲ ἀξίαις τοῖς βλέπουσι. καὶ τοὺς βροτοὺς οἰκτισάμενος, αὐτὸς οἴκτου οὐκ ἠξιώθην, ἀλλ' ἀνηλεῶς ἐρρύθμισμαι, ἤγουν ἐξαιωροῦμαι καὶ ἐκτέταμαι. τὸ δὲ μέσον τὸ ῥυθμίζω ἐστίν. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χορδῶν.

Οὐκ ἔσχεν οὐδέν', ἀλλ' ἀϊστώσας γένος
τὸ πᾶν, ἔχρῃζεν ἄλλο φιτῦσαι νέον·
καὶ τοῖσιν οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ·
ἐγὼ δὲ τόλμης ἐξελυσάμην βροτοὺς
τοῦ μὴ διαρραισθέντας εἰς ᾅδου μολεῖν·
τῷ τοι τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι,
πάσχειν μὲν ἀλγειναῖσιν, οἰκτραῖσιν δ' ἰδεῖν·
θνητοὺς δ' ἐν οἴκτῳ προθέμενος, τούτου τυχεῖν
οὐκ ἠξιώθην αὐτός, ἀλλ' ἀνηλεῶς
ὧδ' ἐρρύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα.

χο. Σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος
ὅστις, Προμηθεῦ, σοῖσιν οὐ ξυνασχαλᾷ
μόχθοις· ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἂν εἰσιδεῖν τάδε
ἔχρῃζον, εἰσιδοῦσά τ' ἀλγύνθην κέαρ.

πρ. Καὶ μὴν φίλοις ἐλεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ.

χο. Μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;

¶Ἐγὼ δὲ] πρὸς αὐτὸ τό, ἐγὼ δ' ἐτόλμησα, καὶ τὸ ἑξῆς μετ' ἤθους. δηλοῦται καὶ τολμῆς ἐστιν, ὡς τιμήεις τιμῆς. ¶Τῷ τοι] δηλοῦται ἀντωνυμία ἐστὶν ἐν συμπαθείᾳ κειμένη ἡ τοι. ¶Σιδηρόφρων τε] ὁ τῶν Ὠκεανίδων γυναικῶν χορὸς ἰδὼν τὸν Προμηθέα κακῶς καὶ ἀθλίως πάσχοντα, φησὶ πρὸς αὐτόν, ἔστιν ἄγαν σκληρόψυχος καὶ ἀμείλικτος ὅστις οὐ συνάχθεται τοῖς σοῖς κακοῖς. ἐγὼ γὰρ οὔτε εἰσιδεῖν ἤθελον ταῦτα, εἰσιδοῦσά τε λελύπημαι τὴν ψυχήν. ¶Μή πού τι προὔβης] ἐπεὶ προηγόρευσεν ὁ Προμηθεύς, καὶ εἶπεν ὅτι ἀντέλεγον τῷ Διΐ, καὶ οὐκ εἴασα τοὺς ἀνθρώπους πάλιν διαφθαρῆναι, διὰ τοῦτό με ἐτιμωρήσατο ὁ Ζεὺς οὕτως· ἐρωτᾷ πάλιν αὐτὸν ὁ χορός, μὴ γὰρ ἕτερόν τι εἰδότος ἁμάρτημα; ὁ δέ φησιν, ἔπαυσα τοὺς ἀνθρώπους μὴ προεγνωσμένον ἔχειν τὸν θάνατον, κατοικίσας ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας τυφλάς. ἵνα ἐν αὐτοῖς ἐποίησα τὸ νομίζειν καὶ ἐλπίζειν μὴ σήμερον ἢ αὔριον θανεῖν, ἢ τόνδε τὸν καιρόν, καὶ οὕτω δι' ὅλου βίου κοπιᾶν.

Πρ. Θνητούς τ' ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον.
Χο. Τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;
Πρ. Τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα.
Χο. Μέγ' ὠφέλημα τοῦτ' ἐδωρήσω βροτοῖς.
Πρ. Πρὸς τοῖσδε μέντοι πῦρ ἐγώ σφιν ὤπασα.
Χο. Καὶ νῦν φλογωπὸν πῦρ ἔχουσ' ἐφήμεροι;
Πρ. Ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.
Χο. Τοιοῖσδε δή σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάμασιν
αἰκίζεταί τε, κοὐδαμῆ χαλᾷ κακῶν;
οὐδ' ἔστιν ἄθλου τέρμα σοι προκείμενον;
Πρ. Οὐκ ἄλλο γ' οὐδὲν, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ.
Χο. Δόξει δὲ πῶς; τίς ἐλπίς; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
ἥμαρτες; ὡς δ' ἥμαρτες, οὔτ' ἐμοὶ λέγειν
καθ' ἡδονὴν, σοί τ' ἄλγος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
μεθῶμεν, ἄθλων δ' ἔκλυσιν ζήτει τινά.
Πρ. Ἐλαφρὸν, ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
ἔχει, παραινεῖν νουθετεῖν τε τοὺς κακῶς
πράσσοντας. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἅπαντ' ἠπιστάμην.
ἑκὼν ἑκὼν ἥμαρτον, οὐκ ἀρνήσομαι·
θνητοῖς δ' ἀρήγων, αὐτὸς εὑρόμην πόνους.
οὐ μήν τι ποιναῖς γ' ᾠόμην τοίαισί με.

¶Θνητούς τ' ἔπαυσα] πρότερον, φησὶν, οἱ ἄνθρωποι πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες τὸν θάνατον, οὐκ ἐξήρχοντο εἰς τὸ ἐργάζεσθαι, ἢ ναυτίλλεσθαι, ἢ ἄλλο τι ποιεῖν, φοβούμενοι τὸν θάνατον, μὴ ἐπέλθῃ αὐτοῖς. ἐγὼ δὲ αὐτὸν ποιήσας ἀπρόοπτον, καὶ ἐλπίδας αὐτοῖς ἐνθεὶς τοῦ ζῆν, καὶ μὴ γινώσκειν πότε μέλλει αὐτοῖς ἐπελθεῖν ὁ θάνατος, αὐτοὺς παρώξυνα. ¶Πρὸς τοῖσδε] καὶ ἔτι ἐγὼ, φησὶν, ἀνθρώποις παρέσχον καὶ ἔδωκα τὸ πῦρ. εἶτα ἐρωτᾷ ὁ χορὸς ὅτι καὶ νῦν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ φλόγας ἐκπέμπον πῦρ. ὁ δὲ φησὶν, ἀφ' οὗ πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας. ¶Φλογωπὸν] δύο εἰσὶν ὀνόματα τοῦ πυρὸς, τὸ στοιχειακὸν, καὶ τὸ διακονικόν. καὶ στοιχειακὸν μὲν πῦρ, αὐτὸ τὸ στοιχεῖον ὁ αἰθὴρ, διακονικὸν δὲ, αὐτὸ τὸ πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμετέραν χρησιμεῦον. τὸ πῦρ φλογωπὸν ὁ Αἰσχύλος φησὶ, τουτέστι λαμπρὸν, πρὸς τὸ ὑποπίπτειν τῇ ὁράσει, καὶ λάμπειν. τὸ γὰρ αἰθέριον οὐχ ὑποπίπτει τῇ ὁράσει. ¶Χαλᾷ κακῶν] συνήθως αὐτοῦ ὁ χαλᾷ φησί. ¶Ἀλλὰ ταῦτα μὲν] Ὅμηρος, Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν. ¶Ταῦθ' ἅπαντα] προαιρεσάμενος. ¶Οὐ μήν τι ποιναῖς] ὅτι μὲ, φησὶν, ἥμαρτον, οἶδα καὶ αὐ-

τὶς, οὐ μὴν δὲ ὑπελάμβανον τοιαύταις τιμωρίαις τιμωρηθήσεσθαί με, καὶ κατισχνανεῖσθαι, ὅγουν κρατεῖσθαι καὶ δεσμεῖσθαι, ἐν πέτραις πεδαρσίοις, καὶ ὑπεραιρομέναις τῆς γῆς, ἤτοι ὑψηλαῖς, ἐπιτυχόντα τοῦ πάγου καὶ τοῦ τόπου τούτου τοῦ μὴ κατοίκους ἔχοντος.

κατισχνανεῖσθαι πρὸς πέτραις πεδαρσίοις,
τυχεῖν ἐρήμου τοῦδ᾽ ἀγείτονος πάγου.
καί μοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ᾽ ἄχη,
πέδοι δὲ βᾶσαι τὰς προσερπούσας τύχας
ἀκούσαθ᾽, ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν.
πίθεσθέ μοι πίθεσθε, συμπονήσατε
τῷ νῦν μογοῦντι. ταυτά τοι πλανωμένη
πρὸς ἄλλοτ᾽ ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.
χο. Οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώυξας
τοῦτο Προμηθεῦ,
καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ κραιπνόσσυτον
θᾶκον προλιποῦσ᾽, αἰθέρα θ᾽ ἁγνὸν
πόρον οἰωνῶν, ὀκρυοέσσῃ
χθονὶ τῇδε πελῶ· τοὺς σοὺς δὲ πόνους
χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.
ὠκ. Ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου

¶ Μὴ δύρεσθ᾽ ἄχη] μὴ ὀδύρεσθε ἃ πάσχω κακά· πρὸς τὴν γῆν δὲ βᾶσαι καὶ πορευθεῖσαι (ἀέριαι γὰρ ἐφέροντο) ἀκούσατε ἅπαν τὸ ἐμόν. φησὶ δέ, πρὸς τὴν γῆν βᾶσαι, ὅτι βούλεται στῆσαι τὸν χορόν, ὅπως τὸ σύστημα ᾄσῃ. γρ. δὲ καὶ βλάβας, ἀντὶ τοῦ τύχας. ¶ Ταυτά τοι πλανωμένη] ἡ περὶ τὰ αὐτὰ πλανωμένη πημονή, ἄλλοτ᾽ ἐπ᾽ ἄλλοις προσιζάνει. Ἄλλως. ὑπὸ τῆς ἐπιμελείας μου ἡ θλῖψις περὶ ἐν ἱσταμένη. ὅτι μὴ ἐφ᾽ ἑνὶ κακῷ δύναμαι, ἀλλ᾽ ἐπὶ διαφόροις ἀγάλλου [?], καὶ ἅπαντα ὑμῖν ἀφηγήσασθαι βούλομαι ἄλλως. τὸ ταυτά τοι, ἀντὶ τοῦ αὕτη ἡ βλάβη, οὐκ ἐπ᾽ ἐμοὶ μόνῃ ἐγένετο, ἀλλὰ περιερχομένη (τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ πλανωμένη) ἄλλοτε πρὸς ἄλλον καὶ ἄλλον ἀπέρχεται. ¶ Οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώυξας τοῦτο Προμηθεῦ] οὐκ ἀκούσαις καὶ μὴ βουλομέναις ἡμῖν τοῦτο εἶπας, ὦ Προμηθεῦ, δηλονότι τό, ἔλθετε καὶ ἀκούσατε, ἵνα μάθητε ἅπαν τὸ κατ᾽ ἐμέ· ἀλλὰ θέλομεν τοῦτο καὶ ἡμεῖς. ¶ Καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν [illegible]. νῦν, φησὶν ὁ χορός, ἐπεὶ καλεῖς [illegible] ἡμᾶς, ἐν ταχυτάτῳ ποδός, τῇ ἀερίᾳ [illegible], τὸν κραιπνόσσυτον, τὸν ταχέως κινούμενον θρόνον τὸν ἁγνὸν πόρον τῶν οἰωνῶν ἤγουν τὸν ἀέρα, ἐν ᾧ τὴν πορείαν ποιοῦνται τὰ ὄρνεα) λιποῦσα, [illegible] ταύτῃ τῇ τραχείᾳ γῇ (λέγει δὲ τοῦτο διὰ τὸ καυκάσιον. οὐ γὰρ πᾶσα γῆ τραχεῖα [illegible]), σοῦ πόνους θέλω ἀκοῦσαι. ¶ Ἥκω δολιχῆς] ὁ Ὠκεανός φησι πρὸς τὸν Προμηθέα, ἥκω πρός σε, διαμειψάμενος καὶ διελθὼν τὸ τέρμα καὶ τὸ τέλος

τῆς δολιχῆς καὶ μακρᾶς ὁδοῦ. χαίρειν δὲ δίδωσι τῷ χερσὶ καὶ τῷ ἵππῳ καὶ ὁ μηχανῆς Ὠκεανὸς ἦλθεν. ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο ὁ ποιητής, ὅπου γε Ὅμηρος οὐκ εἰσάγει τὸν Ὠκεανὸν εἰς τὸν σύλλογον τῶν θεῶν.

Διαμειψάμενος πρὸς σὲ Προμηθεῦ,
τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν
γνώμῃ στομίων ἄτερ εὐθύνων·
ταῖς σαῖς δὲ τύχαις, ἴσθι, ξυναλγῶ.
τό, τε γάρ με, δοκῶ, ξυγγενὲς οὕτως
ἐσαναγκάζει, χωρίς τε γένους,
οὐκ ἔστιν ὅτῳ μείζονα μοῖραν
νείμαιμ', ἢ σοι.
γνώσῃ δὲ τάδ' ὡς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι· φέρε γὰρ
σήμαιν' ὅ, τι χρή σοι συμπράττειν·
οὐ γάρ ποτ' ἐρεῖς ὡς Ὠκεανοῦ
φίλος ἐστὶ βεβαιότερός σοι.

ΠΡ. Ἔα, τί χρῆμα; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν

¶ Τὸν πτερυγωκῆ οἰωνὸν τόνδε] ἤτοι τοῦτον τὸν ἐν ταῖς πτέρυξι ταχύτατον οἰωνὸν τὸν γρῦπα, διευθύνων καὶ ἄγων γνώμῃ καὶ θελήσει οἰκείᾳ χωρὶς χαλινοῦ. ἤτοι αὐθαίρετον, οὐ βίᾳ, χωρὶς χαλινῶν. ἐπὶ γρυπὸς γὰρ τετρασκελοῦς ὀχεῖται ὁ Ὠκεανός. ¶ Ταῖς σαῖς δὲ τύχαις] ταῖς σαῖς, φησί, κακοπαθείαις, γίνωσκε, ἀλγῶ μαι. ἐγὼ συγγενῆ με ἀναγκάζει λυπεῖσθαι, καὶ χωρὶς τοῦ εἶναί σε συγγενῆ μοι, οὐκ ἔστιν εὑρεθῆναι ᾧ ἂν πλείονα παρέχοιμι φιλίαν ἢ σοί. ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο, ὡς εἶπον, ὁ ποιητής· ὁ γὰρ Ὅμηρος οὐκ εἰσάγει τὸν Ὠκεανὸν εἰς σύλλογον τῶν θεῶν. ¶ Μείζονα μοῖραν] λείπει φιλίας. ¶ Γνώσῃ δὲ] γνώσῃ δέ, φησί, τὴν πρὸς ἐμοῦ διάθεσιν ἀληθῆ, καὶ ὡς οὐ μάτην σοι διὰ λόγου χαρίζομαι· φέρε γὰρ εἰπὲ τί σοι πρέπει συμπράττειν. οὐ γὰρ πρός με λέξεις ὡς ἄλλος τις φίλος ἐστὶ βεβαιότερος παρὰ τὸν Ὠκεανόν. ¶ Χαριτογλωσσεῖν] μέχρι γλώσσης χαρίζεσθαί σοι καὶ οὐκ ἔργοις. ¶ Ἔα, τί χρῆμα] δυσχεραίνει ὁ Προμηθεὺς εἰπὼν τὸ ἴδιον ἀξίωμα οὐκ ἐτήρησεν ὁ Ὠκεανός. φησὶ δέ, τί τοῦτο πρᾶγμα; καὶ σὺ ἥκεις ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς πόνους. πῶς ἐκαρτέρησας, καταλείψας τὸ ἐπώνυμόν τι ῥεῦμα τὸ ὀνομαζόμενον ὠκεανόν, καὶ τὰ αὐτόκτιστα ἄντρα, τὰ αὐτοκατασκεύαστα, καὶ πετρηρεφῆ, τὰ πέτραις ἐστεγασμένα, ἦλθες εἰς τὴν γῆν τὴν σιδηρομήτορα, τὴν τίκτουσαν τὸν σίδηρον. λέγει δὲ τὴν σκυθίαν. οἱ γὰρ χάλυβες, σκυθικὸν ἔθνος, καὶ πολὺς ἐν σκυθίᾳ σίδηρος. ἢ παρεγένου, φησί, θεωρήσων τὰς ἐμὰς δυστυχίας, καὶ συλλυπούμενος τοῖς ἐμοῖς κακοῖς ἰδὲ τοῦτο θέαμα, ἤτοι πρόσδεξαι. τίς εἰμι, καὶ ἐμὲ τὸν φίλον τοῦ Διός, τὸν τὴν τυραννίδα καὶ τὴν βασιλείαν συγκατεργασάμενον, καὶ ... χρήσαντα εἰς ταύτην, οἵαις βλάβαις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διὸς δαμάζομαι.

ἥκεις ἐπόπτης; πῶς ἐτόλμησας, λιπὼν
ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα καὶ πετρηρεφῆ
αὐτόκτιτ' ἄντρα, τὴν σιδηρομήτορα
ἐλθεῖν ἐς αἶαν; ἢ θεωρήσων τύχας
ἐμὰς ἀφῖξαι, καὶ ξυνασχαλῶν κακοῖς;
δέρκου θέαμα, τόνδε τὸν Διὸς φίλον,
τὸν συγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα,
οἵαις ὑπ' αὐτοῦ πημοναῖσι κάμπτομαι.

ὠκ. Ὁρῶ Προμηθεῦ, καὶ παραινέσαι γέ σοι
θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
γίνωσκε σαυτὸν, καὶ μεθάρμοσαι τρόπους
νέους· νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς.
Εἰ δ' ὧδε τραχεῖς καὶ τεθηγμένους λόγους
ῥίψεις, τάχ' ἄν σου καὶ μακρὰν ἀνωτέρω
θακῶν κλύοι Ζεὺς, ὥστε σοι τὸν νῦν χόλον
παρόντα μόχθων, παιδιὰν εἶναι δοκεῖν.
ἀλλ' ὦ ταλαίπωρ', ἃς ἔχεις ὀργὰς ἄφες,
ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς.
ἀρχαῖ' ἴσως σοι φαινόμεθα λέγειν τάδε·
τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν ὑψηγόρου
γλώσσης, Προμηθεῦ, τἀπίχειρα γίγνεται.

¶ Ὁρῶ Προμηθεῦ] σκόπησον τὰ τῆς ὑπτίρου καλὰ καὶ τὰ ταπεινοῖς ἀρέσκοντα τοῖς βαρβαροῖς. εἰπόντος τοῦ Προμηθέως πρὸς τὸν Ὠκεανὸν, ἴδε οἷα πάσχω· φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς αὐτὸν, ὁρῶ οἷα πάσχεις, καὶ παραινέσαι ἐθέλω τὰ ἀγαθὰ, καίπερ φρονίμῳ ὄντι, γνῶθι σαυτὸν καὶ νόησον ὅτι ἥττων εἶ τοῦ Διὸς καὶ ἄλλαξον τοὺς τρόπους, καὶ κτῆσαι ἄλλους νέους· ἐπεὶ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς νέος. εἰ δὲ οὕτω βαρεῖς καὶ σκληροὺς καὶ ἀναιδεῖς λόγους, τεθηγμένους, ἤγουν δυνατοὺς λυπῆσαι, ῥίψεις, ἀντὶ τοῦ, ἐκπέμψεις τοῦ στόματός σου· τάχα ἂν καὶ μακρὰν σου καθήμενος ὁ Ζεὺς ἀκούσειεν· ὥστε τὴν νῦν παροῦσαν ὀργὴν αὐτοῦ, παίγνιον εἶναι δοκεῖν, ἄλλα δὲ χαλεπώτερα πάθοις. ¶ Ποικίλῳ] συνετῷ. ¶ Γίνωσκε σαυτὸν] γνῶθι σεαυτόν. ὡς ὁ ποιητὴς, φράζεο Τυδείδη καὶ χάζεο. ¶ Ἀρχαῖ' ἴσως] ἀρχαῖα λέγειν] τὰ μωρὰ, διότι οἱ ἀρχαῖοι τοιοῦτοι ἦσαν, ἁπλούστεροι καὶ εὐήθεις. ὅθεν οἱ γέροντες οἱ ἀνόητοι τοιοῦτοί εἰσι. ¶ Τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν] γνωμικῶς φησι, τῆς μεγαλορρημονούσης γλώσσης ὦ Προμηθεῦ τὰ ἐπιτίμια εἰσὶν οἷα πάσχεις νῦν. αὐτὸς δὲ ὑπερλέγων πρὸς τὸν Δία. σὺ δὲ καὶ τοιαῦτα πάσχων, οὐκ εἶ ταπεινὸς, οὐδ' ὑποτάσσῃ· ἀλλὰ σὺ δὲ πάσχεις κακοῖς ἄλλοις λαβεῖν καὶ ἕτερα

ἀλλ' ἐὰν μοι πεισθῇς, οὐ βλάψεις σεαυτόν, ἤγουν οὐ πρὸς κέντρα τὸν πόδα ἐκτενεῖς ὁρῶν ὅτι ὁ εὐθύνων πάντων, χαλεπὸς καὶ ὀργίλος θεὸς ὁ Ζεύς, ὅτι μόνος ἄρχει τῶν ἄλλων πάντων, καὶ ἔστιν ἀνυπεύθυνος, ὑπεξούσιαζόμενος παρά τινος ἢ ὑφ' οὗ δύναταί τις τιμωρηθῆναι. καὶ νῦν μὲν ἐγὼ ἀπέρχομαι πρὸς αὐτόν, καὶ πειράσομαι ἐὰν ἰσχύσω, τούτων ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν. σὺ δὲ μὴ μεγαλορρημόνει, μηδὲ ὑπέρογκα καὶ μεγάλα λάλει. ἢ, φρόνιμος ὤν, οὐκ οἶδας ὅτι βλάπτεταί τις ἐκ γλώσσης ἀκολάστου καὶ φλυάρου;

σὺ δ' οὐδέπω ταπεινὸς, οὐδ' εἴκεις κακοῖς,
πρὸς τοῖς παροῦσι δ' ἄλλα προσλαβεῖν θέλεις.
οὔκουν ἔμοιγε χρώμενος διδασκάλῳ,
πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς, ὁρῶν ὅτι
τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἶμι, καὶ πειράσομαι,
ἐὰν δύνωμαι, τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.
σὺ δ' ἡσύχαζε, μηδ' ἄγαν λαβροστόμει.
ἢ οὐκ οἶσθ' ἀκριβῶς, ὢν περισσόφρων, ὅτι
γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται;
Πρ. Ζηλῶ σ' ὅθ' οὕνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς,
πάντων μετασχὼν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί.
καὶ νῦν ἔασον, μηδέ σοι μελησάτω.
πάντως γὰρ οὐ πείσεις νιν· οὐ γὰρ εὐπιθής.
πάπταινε δ' αὐτὸς μή τι πημανθῇς ὁδῷ.
Ὠκ. Πολλῷ γ' ἀμείνων τοὺς πέλας φρενοῦν ἔφυς,
ἢ σαυτόν· ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι.

¶ Σὺ δ' οὐδέπω] λείπει, θέλεις δέ. ¶ Πρὸς κέντρα κῶλον] πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτείνει ὁ βοῦς· λακτίζει γὰρ κεντούμενος ὑπὸ κέντρου. ἀντὶ λακτίζεις πρὸς κέντρον, καὶ τὸ κῶλον αἱμάσσει. ὁ γὰρ πρὸς κέντρα λακτίζων, τοὺς ἰδίους πόδας αἱμάσσει. φησὶν οὖν, ἐὰν μοι μὴ πεισθῇς, βλάψεις σεαυτόν. ¶ Ζηλῶ σ' ὅθ' οὕνεκα] θαυμάζω σε πῶς οὐδ' ἐν πένθεσι ... ὑπὸ Διός, συναλγῶν μοι. Ἄλλως. ζηλῶ σε, φησίν, ὅτι καὶ τὰ περὶ σαυτοῦ ποιήσας, κεκάμωσαι χάριν ἐμοῦ. καὶ νῦν δὲ ἔασον σε προσκρούειν διὰ ὑπὲρ ἐμοῦ. προγινώσκω δὲ ὅτι οὐ πείσεις τὸν Δία, ἀπείργω αὐτόν. Ἄλλως. θαυμάζω πῶς οὐδὲν ὑπ' αὐτοῦ δεινὸν πέπονθας, ἐμοὶ συναλγῶν καὶ νῦν ἄφες τὸ προσελθεῖν τῷ Διΐ, δυσωπῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ἀπολύσῃ με τῶν δεσμῶν. πάντως γὰρ οὐ καταπείσεις αὐτόν· σκληρὸς γάρ ἐστι καὶ δυσκαμπής. σὺ δὲ ἐπιτήρει καὶ περίβλεπε μή τι ἐν τῇ ὁδῷ βλαβῇς. ¶ Πολλῷ γ' ἀμείνων] φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς αὐτόν, ὅτι κατὰ πολὺ ἐγεννήθης κρείττων καὶ βελτίων εἰς τὸ φρονίμους ποιεῖν καὶ σωφρονίζειν ἑτέρους, ἤπερ σεαυτόν· τοῦτο δὲ ἐξ ἔργων αὐτῶν καὶ ἀληθῶς καὶ

ἐκ τοῦ λόγου. ἐμὲ δὲ προθυμούμενον ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Δία, μηδαμῶς κωλύσῃς. θαῤῥῶ γὰρ ταύτην τὴν δωρεὰν, ἤγουν τὸ ἀπολῦσαί σε τῶν δεσμῶν, ἐμοὶ δώσειν αὐτόν.

ὁρμώμενοι δὲ μηδαμῶς ἀντισπάσῃς.
αὐχῶ γὰρ αὐχῶ τήνδε δωρεὰν ἐμοὶ
δώσειν Δί', ὥστε τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.
πρ. Τὰ μέν σ' ἐπαινῶ, κ' οὐδαμῆ λήξω ποτέ·
προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ
μηδὲν πόνει· μάτην γὰρ, οὐδὲν ὠφελῶν
ἐμοὶ, πονήσεις, εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις.
ἀλλ' ἡσύχαζε, σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων·
ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ, τοῦδ' εἵνεκα
θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν.
ὠκ. Οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ κασιγνήτου τύχαι
τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς πρὸς ἑσπέρους τόπους
ἕστηκε κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
ὤμοις ἐρείδων, ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.
τὸν γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα
ἄντρων ἰδὼν ᾤκτειρα, δάϊον τέρας,

¶Τὰ μέν σ' ἐπαινῶ] εἰς ταῦτα μέν σε ἐπαινῶ, ὅτι πᾶσαν προθυμίαν καὶ σπουδὴν δεικνύεις ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ οὐδὲ παύσομαί ποτε τοῦ ἐπαινεῖν· ἀλλὰ μηδὲν πόνει ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ γὰρ ἂν καὶ πράξῃς, πρὸς ὠφέλειαν ἐμὴν σπουδὴν, μάτην πονήσεις· προγινώσκει γὰρ ὅτι οὐ πείσεις τὸν Δία. ¶Ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ] ἐγὼ, φησὶ, καὶ ἐὰν δυστυχῶ, καὶ τοιαύτας βλάβας πάσχω, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τοῦτο, ἵνα καὶ ἄλλοι τὰ ὅμοια ἐμοὶ πάσχωσι θέλω. ἢ, καὶ ἄλλους ἐπιτυχεῖν τῆς ὁμοίας βλάβης. Ἄλλως. προμηθικῶς· οὐ γὰρ κατὰ τὸν ἀνθρώπινον λογισμὸν πολλοὺς αὐτῷ (συναποχεῖν οὐ βούλεται) ὁ Προμηθεύς. ¶Οὐ δῆτ', ἐπεί με καὶ] Ἰαπετὸς ὁ τοῦ Κρόνου ἀδελφὸς ἐκ θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ Κλυμένης λεγομένης ἔσχεν Ἄτλαντα καὶ Μενοίτιον καὶ Προμηθέα· καὶ τὸν μὲν Προμηθέα προσήλωσεν ὁ Ζεὺς εἰς τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐπίβουλον αὐτοῦ καὶ ἐχθρὸν φανέντα, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς· τὸν δὲ Ἄτλαντα ἐποίησεν ἐπ' ὤμων βαστάζειν τὸν οὐρανόν· τὸν δὲ Μενοίτιον ἐκεραύνωσε. φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα, δαμάζουσί με καὶ ὠνίασαν αἱ δυστυχίαι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἄτλαντος, ὅστις πρὸς τοὺς δυτικοὺς τόπους ἵσταται ἐν ὤμοις βαστάζων τὸν οὐρανοῦ καὶ γῆς κίονας, βάρος δυσμεταχείριστον καὶ οὐ ῥᾳδίως βασταζόμενον. ¶Τὸν γηγενῆ] μυθεύεται ὅτι Τιτᾶνες, τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ὄντες, ἀντῇρον πόλεμον τῷ Διῒ, καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ δέκα ἔτη ἐμαχέσαντο, καὶ λύσις τοῦ πολέμου οὐκ ἦν, ἀλλ' ἴσος ἦν τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς Τιτᾶσιν ὁ πόλεμος, ὁ Ζεὺς συνεργοὺς πρὸς τὴν μάχην λαβὼν τοὺς τρεῖς μονοφθάλμους Κύκλωπας, τὸν Βρόν-

τίω, τὸν Στερόπην, καὶ τὸν Ἄργην· καὶ τοὺς τρεῖς ἑκατόγχειρας, τὸν Κόττον, τὸν Βριάρεων, καὶ τὸν Γύγην· εἶπεν δὲ ὅτι οἱ παῖδες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ἐχρημάτιζον· δὲ νίκλαρ τις ἐρίζας, ὑφεῖσι, δὲ πρὸς τὴν μάχην προετρέψε· δὲ πόλεμον συνταράξας μετὰ κρόνου τοῖς Τιτᾶνας καταπολεμήσατο, καὶ τῇ γῇ παρέδωκεν, καὶ κατεταρτάρωσεν. μετὰ ταῦτα ἡ Γῆ αὐτῷ μιγεῖσα τῷ Ταρτάρῳ, τὸν ἑκατοντακέφαλον Τυφῶνα ἐγέννησεν, ἀπὸ τῶν θείων αὐχένων ἔχοντα κεφαλάς, καὶ πέρας δεινὸν δὲ παμμιγὲς χρηματίζοντα, καὶ ἐξ ὀφθαλμῶν σέλας καταπληκτικὸν ἀστράπτοντα. οὗτος πάλιν ἐπῆρεν μάχην τῷ Διΐ ζητῶν· κεραυνωθεὶς δὲ καὶ αὐτὸς ἐν σικελίᾳ περὶ τὴν αἴτνην, τῷ ταρτάρῳ ἐκρύβη. ἐξ οὗ μυθολογοῦσι πάντας τοὺς ἀνέμους σφοδροὺς κινεῖσθαι, χωρὶς ζεφύρου καὶ βορρᾶ· θεογενεῖς γὰρ οὗτοι. ἰστέον δὲ ὅτι ἐν κιλικίᾳ μὲν ἐγεννήθη ὁ Τυφώς, ἐκολάσθη δὲ ἐν σικελίᾳ. καὶ Ἡσίοδος, Τόν ποτε κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον.

ἑκατοντακάρηνον πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα θοῦρον, πᾶσιν ὃς ἀντέστη θεοῖς,
σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόνον·
ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας,
ὡς τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βίᾳ·
ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα,
ὃς αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγόρων
κομπασμάτων. φρένας γὰρ εἰς αὐτὰς τυπεὶς
ἐφεψαλώθη κἀξεβροντήθη σθένος·

¶Ἑκατοντακάρηνον] φησὶν οὖν ὁ Ὠκεανός, ᾤκτειρα δὲ τὸν Τυφῶνα τὸν οἰκήτορα τῶν κιλικίων σπηλαίων, τὸν ἑκατὸν κεφαλὰς ἔχοντα, τὸν ὁρμῶντα πρὸς πόλεμον ὃς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀντέστη, καταπληκτικαῖς σιαγόσιν ἠχῶν φόνον (γρ. καὶ φόβον) ἐξ ὀφθαλμῶν δὲ ἔστραπτε σέλας καταπληκτικόν. ἀλλ' ἦλθε τὸ τοῦ Διὸς βέλος ὁ κεραυνός, καὶ ἔπαυσεν αὐτὸν τῶν κενοδόξων καὶ μεγάλων κομπασμάτων. εἰς αὐτὰς γὰρ τὰς φρένας πληγεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ κατεκάη· δὲ νῦν κεῖται πλησίον τοῦ σικελικοῦ πορθμοῦ τοῦ μεταξὺ σικελίας καὶ ἰταλίας, δέμας ἀχρεῖον, καὶ παρήορον, ἤγουν ἔκλυτον, ἢ ἐκλελυμένον καὶ ἀναλωμένον. τινὲς δὲ καὶ παράωρον, ἀντὶ τοῦ παντελῶς ἀφρόντιστον καὶ μηδεμιᾶς φροντίδος ἄξιον. σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ δέμας ἐπὶ τοῦ ἀψύχου λαμβάνει οὗτος ὁ ποιητής. ¶Σμερδναῖσι] σφόδρα ἐκπληκτικαῖς, παρὰ τὸ μακρὸν, καὶ δεινὸν τὸ ἐρχόμενον· τὸ γὰρ καταπληκτικὸν, ποιεῖ τὸ δηλοῦν μεγίζειν ἑαυτὸ εἰς φόβους, καὶ ἄλλας ἐννοίας. οὐ μὴν ζητητέος ὁ τοιοῦτος, ἀλλ' ὁ ποιητὴς φύσει τοῖς τερατείοις ἐξαιρούμενος, οὐ λεπτολογεῖται τὰ πράγματα. ¶Ἄγρυπνον βέλος] τὸ πῦρ τὸ ποιοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀγρυπνεῖν, καὶ ἀγωνιᾶν περὶ τὸ σώζεσθαι. λέγουσι δὲ ὅτι ἐν τῇ αἴθρᾳ ἡμέρας ἐκθρώσκει καπνός, νυκτὸς δὲ φλόξ. Ἄλλως. ἄγρυπνον βέλος, ἄπαυστον, ἄσβεστον. ¶Ἐφεψαλώθη] κατεκάη. ψεφαλὸς λέγεται ὁ μικρὸς σπινθήρ, ἀπὸ τοῦ ὀλίγον τι ἅπτεσθαι. ¶Κἀξεβροντήθη] ἤτοι ἐξενεκρώθη, καὶ ἀφῆκε τὴν δύναμιν ἐν τούτῳ δὲ οἱ ἐμβρόντητοι γὰρ βροντῆς ἦχον ἀκούοντες ἐκπλήττονται.

καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
ἰπνούμενος ῥίζαισιν αἰτναίαις ὕπο·
κορυφαῖς δ' ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ
Ἥφαιστος, ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε
ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις
τῆς καλλικάρπου Σικελίας λευρὰς γύας·
τοιόνδε Τυφὼς ἐξαναζέσει χόλον
θερμῆς ἀπλήστου βέλεσι πυρπνόου ζάλης,
καίπερ κεραυνῷ Ζηνὸς ἠνθρακωμένος.
πρ. Σὺ δ' οὐκ ἄπειρος, οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου
χρῄζεις, σεαυτὸν σῶζ' ὅπως ἐπίστασαι·
ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην,
ἔστ' ἂν Διὸς φρόνημα λωφήσῃ χόλου.
ὠκ. Οὔκουν Προμηθεῦ τοῦτο γινώσκεις, ὅτι
ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;
πρ. Ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ,
καὶ μὴ σφριγῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ.

¶Μυδροκτυπεῖ] χαλκεύει. μύδρος καλεῖται ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος, παρὰ τὸ μὴ, καὶ τὸ ὕδωρ. ὁ γὰρ πεπυρακτωμένος σίδηρος οὐδ' ὅλως ὑγροῦ πρὸς μετέχει, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ξηροῦ. ¶Ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε] κατὰ τὴν σικελίαν ὄρος ἐστὶ τὸ καλούμενον αἴτνη, ἐξ οὗ πῦρ πολὺ ἀναδίδοται ῥέον ποταμηδόν. ἐκ τούτου οὖν, φησί, ποτὲ ἐκχυθήσονται ποταμοὶ πυρός, κατεσθίοντες τὰς οὔσας γῆς τῆς καλλικάρπου σικελίας. ζάλην δὲ πυρπνόον λέγει τὴν ἀνάδοσιν καὶ τὴν ἀνακάχλασιν τοῦ αἰτναίου πυρός. θερμὴν δὲ αὐτὴν καλεῖ, διὰ τὸ ἐκεῖσε κατακεῖσθαι τὸν Τυφῶνα. ἄπληστον δέ, διότι τὸ πῦρ ὕλης δραξάμενον, οὐ κορέννυται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ πλεῖον καταφλέγει τὰ προστυχόντα, καὶ οὐχ ἵσταται. Ἄλλως. ἔνθεν ὁ Καλλίμαχος πυρίδρομον φησι. ποταμοὺς δὲ πυρὸς τοὺς κατὰ σικελίαν ῥύακας φησι, περὶ ὧν ἀκούομεν πάλαι. καὶ κατὰ τοὺς Ἱέρωνος χρόνους κατὰ τὸ μέσον ῥυέντες, πολλὰ διέφθειραν χωρία, ὅθεν τό, τε θεῖον καὶ τὰ πυρεῖα. γῆ γὰρ ἐπὶ βάθους κειμένη ἔχουσα πῦρ, ὅ ἐστι κατὰ ... τῆς γῆς. ἄνω δὲ ἐστὶ πῦρ τὸ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ὕδατος, ὃ ποταμοὺς τοῦ πυρὸς ὁ Πίνδαρος καὶ ὁ Αἰσχύλος φασί. ¶Ὀργῆς νοσούσης] Λόγος γὰρ ἀνθρώποισιν ἰᾶται νόσους. ψυχῆς γὰρ μόνος ἔχει θελκτήρια. ¶Ἐν καιρῷ] νῦν δὲ ἔτι ἐν ἀκμῇ ἐστὶν ὁ τοῦ διὸς χόλος, καὶ οὐ πέπαυται, εἰ μὴ ὥσπερ θρύπτεται ἡ ὀργή, καὶ οἱονεὶ μαλακισθῇ. ὅτι καὶ Ἱπποκράτης, Πέπονα φαρμακεύειν, μὴ ὠμά. ¶Σφριγῶντα] ἀκμάζοντα καὶ αὐξάνοντα.

ὠκ. Ἐν τῷδε προθυμεῖσθαι δὲ καὶ τολμᾶν, τίνα
ὁρᾷς ἐνοῦσαν ζημίαν; δίδασκέ με.

πρ. Μόχθον περισσὸν, κουφόνουν τ' εὐηθίαν.

ὠκ. Ἔα με τῇδε τῇ νόσῳ νοσεῖν, ἐπεὶ
κέρδιστον, εὖ φρονοῦντα μὴ δοκεῖν φρονεῖν.

πρ. Ἐμὸν δοκήσει τ' ἀμπλάκημ' εἶναι τόδε.

ὠκ. Σαφῶς μ' ἐς οἶκον σὸς λόγος στέλλει πάλιν.

πρ. Μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ.

ὠκ. Ἦ τῷ νέον κρατοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;

πρ. Τούτου φυλάσσου μήποτ' ἀχθεσθῇ κέαρ.

ὠκ. Ἡ σὴ, Προμηθεῦ, συμφορὰ διδάσκαλος.

πρ. Στέλλου, κομίζου, σῷζε τὸν παρόντα νοῦν.

ὠκ. Ὁρμωμένῳ μοι τόνδ' ἐθώϋξας λόγον.
λευρὸν γὰρ οἶμον αἰθέρος ψαύει πτεροῖς
τετρασκελὴς οἰωνός· ἄσμενος δέ τ' ἂν
σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ.

χο. Στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας, Προμηθεῦ,
δακρυσίστακτον δ' ἀπ' ὄσσων

¶Ἐν τῷ προθυμεῖσθαι] γρ. καὶ προμηθεῖσθαι. ἡγοῦμαι ἐν τῷ προνοεῖσθαί σου καὶ πείσεσθαι τὸν δία πείθειν. ¶Ἔα με] ἄφες, φησὶν, ἐμὲ προσκινδυνεύειν ὑπὲρ σοῦ, καὶ δοκεῖν τοῖς πολλοῖς ἄφρονα εἶναι, εὖ φρονοῦντά σοι. ¶Στέλλου, κομίζου] πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φύλαττε τὸν παρόντα νοῦν, τὸ μὴ λυπεῖν τὸν δία. ¶Ὁρμωμένῳ μοι] ἄπειμι πάντων τῶν ἐστιν ὄχοντα, χρεμέτιζεν ἐπὶ τῆς κινήσεως, εἰκαίως ὅλον εἰς ἀγαγὸν, ἐπὶ πολὺ τὸν κόσμον ἀνήλιον εἶναι. διὰ οὖν μεμαστρημένους τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι. τοῦτο δὲ, φησὶν ὁ Ὠκεανὸς πρὸς τὸν Προμηθέα, ὅτι ἐν ἀκαίρως μοι εἶπας, ἄπελθε. καὶ γὰρ ὁ τετρασκελὴς οἰωνὸς ὁ γρὺψ ᾧ ἐποχοῦμαι, διὰ κάμψει τὴν ὁμαλὴν ὁδὸν τοῦ αἰθέρος ἐν τοῖς οἰκείοις σταθμοῖς ἄρχεται πίπτεσθαι. ¶Ψαύει πτεροῖς] γρ. καὶ ψαίρει. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐν τούτοις ἡ λέξις αὕτη. ¶Στένω σε] τὸ στάσιμον ᾄδει ὁ χορὸς τῶν Ὠκεανίδων ἐπὶ τῆς γῆς καταινεσθεὶς, καί φησι, στενάζω, καὶ κλαίω σε ἕνεκα τῆς ὀλεθρίας τύχης, ἀπὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν δακρυσίστακτον στάζουσα ῥεῦμα, τὴν ἐμὴν παρειὰν ἔβρεξα ὑγραῖς πηγαῖς, ὅτι δάκρυσιν. ἀμέγαρτα γὰρ καὶ ἀφθέγκτα κακὰ, ἃ οὐδεὶς ζηλώσει, ὁ δεσπότης ἡμῶν ὁ Ζεὺς τοῖς προτέροις θεοῖς, ἰδίοις νόμοις ἰσχυροποιῶν τὴν ὑπερήφανον ἀρχὴν· ἢ τὴν βίαν, ὥσπερ Πίνδαρος αἰχματὰν κεραυνὸν τὸν βίαιον λέγει. ἅπασα δὲ χώρα λέλακε, καὶ στενάζει, τὴν μεγάλην τε καὶ ἀρχαιοπρεπῆ στενάζουσα τιμὴν τὴν σὴν καὶ τῶν ξυνομαιμόνων, ὅτι τῶν ἀδελφῶν σου, τοῦ Ἄτλαντος καὶ τοῦ Μενοιτίου. ὧν τὸν μὲν Ἄτλαντα ἐποίησε βαστάζειν τὸν οὐρανὸν,

τὸν δὲ ἐκεραύνωσε· σὺ δὲ δεσμεῖ ἐνταῦθα εἰς τὸ καυκάσιον ὄρος· οὗτοι δὲ παῖδες ἦσαν τοῦ Ἰαπετοῦ, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ διός.

ῥαδινῶν λειβομένα ῥέος, παρειὰν
νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς· ἀμέγαρτα γὰρ
τάδε Ζεὺς ἰδίοις νόμοις κρατύνων,
ὑπερήφανον τοῖς πάρος θεοῖς δείκνυσιν
αἰχμάν· πρόπασα δ' ἤδη στονόεν
λέλακε χώρα, μεγαλοσχήμονά τ' ἀρ-
χαιοπρεπῆ στένουσι τὴν σὴν ξυνο-
μαιμόνων τε τιμήν, ὁπόσοι τ' ἔποικον
ἁγνᾶς ἀσίας ἕδος νέμονται,
μεγαλοστόνοισι σοῖς πήμασι
συγκάμνουσι θνητοί·
κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι παρθένοι,
μάχας ἄτρεστοι, καὶ σκύθης ὅμιλος,
οἳ γᾶς ἔσχατον τόπον ἀμφὶ μαιῶτιν
ἔχουσι λίμναν· ἀραβίας τ' ἄρειον ἄνθος,
ὑψίκρημνον θ' οἳ πόλισμα καυκάσου
πέλας νέμονται, δάιος στρατὸς,
ὀξυπρώροισι βρέμων ἐν αἰχμαῖς.
μόνον δὴ πρόσθεν ἄλλον ἐν πόνοις
δαμέντ' ἀκαμαντοδέτοις
τιτᾶνα λύμαις εἰσιδόμαν θεὸν
Ἀτλανθ', ὃς αἰὲν ὑπείροχον σθένος

¶Ῥαδινῶν] εὐκινήτων. ¶Ῥέος] ῥεῦμα, παρὰ τὸ ῥέω ῥέος, ὡς κλείω κλέος. Οἴχεται τὸ κλέος αὐτὸς ἔχων. ¶Αἰχμάν] τὴν βίαν. καὶ Πίνδαρος αἰχματὰν κεραυνὸν τὸν βίαιον. ¶Μεγαλοσχήμονα] μεγάλου σχήματος οὖσαν. ¶Ὁπόσοι τ' ἔποικον] ὅσοι τῶν ἀνθρώπων κατοικοῦσι τὸ ἔδαφος καὶ τὸν χῶρον τῆς καθαρᾶς ἀσίας, συγκάμνουσιν ὑμῖν, καὶ συνανιῶνται ταῖς σαῖς βλάβαις· παρθένοι τε αἱ ἐγκάτοικοι τῆς κολχίδος, ἤγουν αἱ ἀμαζόνες, αἱ ἄτρεστοι καὶ ἄφοβοι ἐν ταῖς μάχαις, ἀνιῶνται ἐπὶ τοῖς σοῖς κακοῖς. ¶Ἁγνᾶς ἀσίας] ἁγνὴν λέγει τὴν ἀσίαν διὰ τὸ προφερεστέραν εἶναι πασῶν, καὶ διὰ τὸ μεγάλας πόλεις καὶ πλουσίας ἔχειν. ¶Ἀραβίας] πῶς τὴν ἀραβίαν καυκάσῳ συνῴκισεν; ὁ Στράβων φησὶν, οἱ τρωγλοδύται μεταξὺ μαιώτιδος καὶ καυκασίας. ¶Ἄρειον] τὸ ἀρεῖον. ¶Ὀξυπρώροισι] ὀξυακμέσι.

κραταιὸν οὐράνιόν τε πόλον
νώτοις ὑποβαστάζει. βοᾷ δὲ πόντιος κλύδων
ξυμπιτνῶν, στένει βυθὸς,
κελαινὸς δ' ἄϊδος ὑποβρέμει μυχὸς
γᾶς, παγαί θ' ἁγνορρύτων ποταμῶν
στένουσιν ἄλγος οἰκτρόν.

πρ. Μή τι χλιδῇ δοκεῖτε μηδ' αὐθαδίᾳ
σιγᾶν με· συννοίᾳ δὲ δάπτομαι κέαρ,
ὁρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προσελούμενον.
καίτοι θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις γέρα
τίς ἄλλος, ἢ 'γὼ, παντελῶς διώρισεν;
ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ· καὶ γὰρ εἰδυίαισιν ἂν
ὑμῖν λέγοιμι· τἀν βροτοῖς δὲ πήματα
ἀκούσαθ', ὥς σφας νηπίους ὄντας τὸ πρὶν,
ἔννους ἔθηκα, καὶ φρενῶν ἐπηβόλους.
(λέξω δὲ, μέμψιν οὔτιν' ἀνθρώποις ἔχων,
ἀλλ' ὧν δέδωκ' εὔνοιαν ἐξηγούμενος)
οἳ πρῶτα μὲν, βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
κλύοντες οὐκ ἤκουον· ἀλλ' ὀνειράτων
ἀλίγκιοι μορφαῖσι, τὸν μακρὸν χρόνον

¶ Ἁγνορρύτων] καθαρὸν ῥεῦμα ἐχόντων. ¶ Μή τοι χλιδῇ] σιωπῶσι παρὰ ποιηταῖς τὰ πρόσωπα, ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους· ἢ διὰ τὴν συμφοράν, ὡς ἡ Νιόβη παρ' Αἰσχύλῳ· ἢ διὰ περίσκεψιν, ὡς ὁ Ζεὺς παρὰ τῷ ποιητῇ, πρὸς τὴν τῆς Θέτιδος αἴτησιν. τοῦτο δέ φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορόν, μή με δοκεῖτε σιγᾶν ἢ ἐν ἐντρυφασίᾳ, ἢ ἐν αὐθαδίᾳ, ἤτοι ἐν κενοδοξίας, μὴ συνομιλοῦντα ὑμῖν, καὶ καταλέγοντα τὰ ἐμά· ἐν συννοίᾳ γὰρ κόπτομαι τὴν ψυχήν, βλέπων ἐμαυτὸν οὕτως ὑβριζόμενον. ὅθεν καὶ οἱ ἀρκάδες προσέληνοι ἢ προσέληνοι ὑβρισταί εἰσι. ¶ Καίτοι] τίς, φησί, διώρισε τιμὰς ἄλλος τοῖς νέοις τούτοις θεοῖς; τοῦτο δὲ λέγει, πρὸς τὸν δία τὸν λόγον ἀποτεινόμενος, διὰ τὸ συμβουλεῦσαι αὐτῷ ὡς δεῖ κατὰ τῶν Τιτάνων. ἢ ὅτι εἰ καὶ ὁ Ζεὺς ἐπένειμεν ἑκάστῳ θεῷ τιμήν, ἀλλὰ χάριν οὐ Διός, ἀλλὰ Προμηθέως τὸ κατόρθωμα. ἐκεῖ γὰρ τὸ πρῶτον ἀξίωμα διετάξατο ἑκάστῳ. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σιωπῶ, φησίν· ἐπισταμέναις γὰρ ὑμῖν λέγω· λέξω δὲ τὰς ἀνθρώπων βλάβας, ἃς εἶχον πρότερον, διὰ τὸ μηδὲν τῶν συμφερόντων εἰδέναι, ἀλλὰ ἅπαντες πρῶτα μέν, βλέποντες οὐκ ἔβλεπον, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἤκουον. διότι νοῦν καὶ φρόνησιν οὐκ εἶχον. Νοῦς γὰρ ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει.

ἔφυρον εἰκῇ πάντα, κοὔτε πλινθυφεῖς
δόμους προσείλους ἴσαν, οὐ ξυλουργίαν·
κατώρυχες δ᾽ ἔναιον, ὥστ᾽ ἀείσυροι
μύρμηκες, ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
ἦν δ᾽ οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ,
οὔτ᾽ ἀνθεμώδους ἦρος, οὔτε καρπίμου
θέρους βέβαιον· ἀλλ᾽ ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
ἔπρασσον, ἔστε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
ἄστρων ἔδειξα, τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων
ἐξεῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις,
μνήμην θ᾽ ἁπάντων μουσομήτορ᾽ ἐργάνην.
κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
ζεύγλαισι δουλεύοντα σώμασίν θ᾽, ὅπως
θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
γένοινθ᾽· ὑφ᾽ ἅρματ᾽ ἤγαγον φιληνίους
ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
θαλασσόπλαγκτα δ᾽ οὔτις ἄλλος ἀντ᾽ ἐμοῦ
λινόπτερ᾽ εὗρε ναυτίλων ὀχήματα.:
τοιαῦτα μηχανήματ᾽ ἐξευρὼν τάλας.

¶Ἔφυρον] ἐκ μεταφορᾶς τῆς γυναικὸς, ὅταν μέλλῃ ζυμῶσαι, μιγνυούσης ἄλευρον, ὕδωρ, ἅλας, καὶ ποιούσης τὸν ἄρτον. ἐκεῖνοι γὰρ ἔμισγον τὰ πάντα. ¶Προσείλους] πρὸς ἥλιον ὁρῶντας. καὶ Εὔπολις, αὐλὴ πρόσειλος. ¶Ὥστ᾽ ἀείσυροι μύρ.] οἱ ἀεὶ συρόμενοι καὶ ἕρποντες. ἢ ἀείσυροι, ἤγουν οἱ κοῦφοι καὶ οἱονεὶ πτερωτοί. ¶Οὔτε χείματος τέκμαρ] οὐ διεγίνωσκον διὰ τῶν ἄστρων τοὺς καιρούς. ¶Δυσκρίτους] δυσκαταλήπτους, δυσγνώστους, ἐπεὶ ὅτι ὠρίων ὅταν δύνῃ, χειμῶνα ποιεῖ. ταύτην δὲ εὕρεσιν καὶ Παλαμήδῃ προσάπτουσιν. ¶Καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων] καὶ δὴ καὶ μηχανήματα ἐξεῦρον αὐτοῖς, καὶ γραμμάτων συνθέσεις ἐδίδαξα. γράφεται καὶ νοσφισμάτων. καὶ γάρ τις μαθὼν γινώσκων τῶν πραγμάτων αὐτοῦ, οὔποτε τι εἰκότως ἐκπίσει. ¶Μνήμην θ᾽ ἁπάντων] ἐγὼ, φησὶ, καὶ μνήμην ἁπάντων λόγων μητέρα τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξα, καὶ ἔζευξα ἐν ζυγοῖς κνώδαλα, καὶ βόας δουλεύοντας καὶ ἐν ζεύγλαις καὶ ἐν σώμασι· καὶ ὑφ᾽ ἅρματα ἤγαγον τοὺς ἵππους, ὅπερ ἐστὶ καλλώπισμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς. καὶ τὰ ἐν θαλάσσῃ δὲ πλανώμενα ἅρματα τῶν ναυτίλων (ἤγουν τὰς ναῦς) τὰ λινόπτερα, τὰ ἔχοντα τὰ ἄρμενα ὡς πτερά, οὐδεὶς ἄλλος ἐφεῦρε χωρὶς ἐμοῦ. ¶Ὑπερπλούτου χλιδῆς] τὸ γὰρ ἐποχεῖσθαι ἵπποις, πλουσίων ἐστί.

βροτοῖσιν, αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ', ὅτῳ
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.
Χο. Πέπονθας αἰκὲς πῆμ', ἀποσφαλεὶς φρενῶν
πλανᾷ· κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις, ἐς νόσον
πεσὼν ἀθυμεῖς, καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμος.
Πρ. Τὰ λοιπά μου κλύουσα, θαυμάσῃ πλέον
οἵας τέχνας τε καὶ δόλους ἐμησάμην.
τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις εἰς νόσον πέσοι,
οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὐδὲ βρώσιμον,
οὐ χριστὸν, οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρὶν ἐγώ σφίσιν
ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
τρόπους δὲ πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,

¶Πέπονθας αἰκὲς πῆμα] ἔπαθες βλάβος ἀπρεπὲς, μὴ καλῶς φρονῶν, ἀλλ' ἀφρόνως ἀποπλανηθεὶς ὦ δῆ, καὶ ἀπὸ κατάμενος αὐτοῦ. ἢ, ἔπαθες βλάβην ἀπρεπῆ. τὸ δὲ πλανᾷ, δηλοῖ, ὅτι ἀποσφαλεὶς τῶν φρενῶν οὐχ εὑρίσκεις ἐν φρονήσει μηχάνημα, δι' οὗ ἂν ἀπαλλαγῇς· ὥσπερ δέ τις ἄπειρος ἰατρὸς, εἰς νόσον πεσὼν ἀθυμεῖς, καὶ οὐκ ἔχεις εὑρεῖν ποίοις μηχανήμασι σεαυτὸν θεραπεύσεις. Ἄλλως. τοῦτο διὰ τὸ φιλονεικῆσαι δεῖ. μεσολαβοῦσι δὲ αἱ τοῦ χοροῦ τὴν ἔκθεσιν τῶν κατορθωμάτων, διαναπαύουσαι τὸν ὑποκριτὴν Αἰσχύλου. ¶Τὰ λοιπά μου κλύουσα] τὰ ἄλλα μου σοφίσματα ἀκούουσα, πλέον θαυμάσεις οἵας τέχνας καὶ μηχανὰς ἐβουλευσάμην. τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἀρρωστήσειεν, οὐκ ἦν οὐδὲν βοήθημα θεραπείας οὔτε διὰ βρώσεως προσφερόμενον, οὔτε δι' ἐπιχρίσεως ἔξωθεν, οὔτε διὰ πόσεως (τοῦτο δὲ δηλοῖ τὸ πιστὸν, ἀπὸ τοῦ πίω πίσω ῥήματος) ἀλλὰ πάντες διεφθείροντο τῇ ἐνδείᾳ τῶν φαρμάκων· πρὶν ἢ ἐγὼ ἔδειξα αὐτοῖς κεράσματα καὶ θεραπείας θεραπευούσας τὰς νόσους. ¶Κατεσκέλλοντο] κατεσκελετοῦντο, κατεφθείροντο. ¶Ἐστοίχισα] διενείμησα καὶ διεταξάμην, καὶ ἔκρινα τίνας τῶν ὀνείρων δεῖ ἐξελθεῖν, καὶ τίνας μὲν μαντείας τὰ δυσκόλους εἰς κατάληψιν καὶ γνῶσιν ἐγνώρισα αὐτοῖς, ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις, τὰ κατὰ τὴν ὁδὸν γενόμενα σημεῖα καὶ τεκμήρια. καὶ ἀκριβῶς ἐδίδαξα καὶ ἑρμήνευσα τὴν πτῆσιν τῶν οἰωνῶν τῶν ἐπικαμπεῖς ὄνυχας ἐχόντων· οἵτινές τε δεξιοὶ, καὶ οἵτινες εὐώνυμοι, καὶ τὴν διαγωγὴν ἥντινα ἔχουσιν ἕκαστοι· καὶ τίνες πρὸς ἀλλήλους εἰσὶν ἔχθραι, καὶ φιλίαι, μῖσοι, καὶ συνεδρίαις. τὸ γὰρ συνδιάγειν ὁμοῦ τοὺς οἰωνοὺς, καὶ τὸ ἔχθραν ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, ἢ καὶ φιλίαν σημαντικὰ μαντείων, καὶ ἄδηλον τεκμήρια περὶ τοῖς μάντεσι πέφυκεν. ἰστέον δὲ ὅτι πολλὰ καὶ διάφορα εἴδη μαντειῶν καθεστήκασιν, ἐνταῦθα δὲ περὶ τούτων μόνον διαλαμβάνει, περὶ τοῦ ὀνειροκριτικοῦ, τοῦ οἰωνιστικοῦ, τοῦ ὑπαντητικοῦ, καὶ τοῦ θυ-

τικοῦ. Ἄλλως. ἐστοίχισα, καὶ στίχον ἔδειξα. πολλὰ γὰρ εἴδη μαντικῆς· εἰκαστικὸν, ἐπιθυτικὸν, ἀστρονομικόν.

κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ
ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
ἐγνώρισ' αὐτοῖς· ἐνοδίους τε συμβόλους,
γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς
διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν,
εὐώνυμοί τε, καὶ δίαιταν ἥντινα
ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ συνεδρίαι·
σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα
ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσι πρὸς ἡδονὴν,
χολῆς, λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν,
κνίσῃ τε κῶλα συγκαλυπτὰ· καὶ μακρὰν
ὀσφὺν πυρώσας, δυστέκμαρτον εἰς τέχνην
ὥδωσα θνητούς· καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς
κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,
χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;

¶Δυσκρίτους] δυσνοήτους. ¶Ἐνοδίους] τοὺς ἐξ ὑπαντήσεως. ¶Συνεδρίαι] ὁμόνοιαι. ¶Σπλάγχνων τε λειότητα] τὴν διὰ σπλάγχνων σκέψιν. ¶Δαίμοσι πρὸς ἡδονὴν] ἀποδεκτὰ θεοῖς. ¶Κνίσῃ τε κῶλα συγκαλυπτὰ] τὰ τῶν μηρῶν ὀστᾶ συγκεκαλυμμένα κνίσῃ. ἢ, τὰ μηρία πῶς δεῖ συγκαλύπτειν κνίσῃ, τὸ ἄνωθεν ἐπιτιθέμενον αὐτῶν λίπος· καὶ τὴν μακρὰν ὀσφὺν, γαστέρα, κοιλίαν, πυρώσας, καὶ εἰς πῦρ ἐμβαλὼν, ὡδήγησα τοὺς ἀνθρώπους εἰς τέχνην δυσκόλως νοουμένην. ἤτοι τὴν θυμαντικὴν μαντείαν. ἀκίνητος γὰρ οὖσα καὶ σπέρματα ἔχουσα ἡ γαστὴρ, θύεται θεοῖς, ἀφ' οὗ καὶ κλόνις ὀνομάζεται διὰ τὸ ἀκίνητον. καὶ τὰ φλογωπὰ σήματα, ἤτοι τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς οὔσας πρὶν, καὶ οὐ φαινομένας, διὰ τὸ μὴ γινώσκεσθαι, βλέψαι ἐποίησα, καὶ εἰς τὸ ἐμφανὲς ἤγαγον καὶ πᾶσιν ὑπέδειξα. ¶Ὤδωσα θνητοὺς] εἰς γνῶσιν καὶ ὁδὸν ἤγαγον. ¶Ἐπάργεμα] τυφλὰ, ἐκ τοῦ ἀργὸν τὸ λευκόν. λεύκωμα νόσος γίνεται περὶ τὸν ὀφθαλμὸν, ὅσπερ ἀβλεψίαν ποιεῖ. διὰ τοῦτο γοῦν τὰ σκοτεινὰ φησὶν ἐπάργεμα, κατ' αἰτίαν σκότους· ἀργὸν γὰρ λέγεται τὸ λευκόν. Ἄλλως. ἐπάργεμα κυρίως τὰ λευκώματα ἔχοντα, παρὰ τὸ ἀργόν. ¶Τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα] ταῦτα μὲν, φησὶν, ὅσα εἶπον, οὕτως ἔχουσιν. τίς δὲ εἴποι ἄλλον τινὰ πρὸ ἐμοῦ ἐξευρεῖν

τὰ τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλιμα κεκρυμμένα ὑποκάτω τῆς γῆς, χρυσὸν, ἄργυρον, χαλκὸν, σίδηρον, καὶ ἄλλα τινὰ; οὐδεὶς εἴποι, τοῦτο σαφῶς γινώσκω· ἵνα μὴ μάτην φλυαρῶ. ἐν ὀλίγῳ δὲ λόγῳ συλλήβδην μάθε ὅτι πάσας τέχνας ἐγὼ ἐφεῦρον.

οὐδεὶς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλῦσαι θέλων.
βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε,
πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.
χο. Μὴ νῦν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,
σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι
λυθέντα, μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.
πρ. Οὐ ταῦτα ταύτῃ μοῖρά πω τελεσφόρος
κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς,
δύαις τε καμφθεὶς, ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.
χο. Τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος;
πρ. Μοῖραι τρίμορφοι, μνήμονές τ' ἐρινύες.
χο. Τούτων ἄρ' ὁ Ζεὺς ἐστὶν ἀσθενέστερος.
πρ. Οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.
χο. Τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ, πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;
πρ. Τοῦτ' οὐκ ἂν οὖν πύθοιο, μηδὲ λιπάρει.
χο. Ἦ πού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.
πρ. Ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς

¶Μὴ νῦν βροτοὺς μὲν ὠφέλει] μὴ νῦν, φησὶ, τοὺς ἀνθρώπους ὠφέλει πέρα τοῦ προσήκοντος καὶ τοῦ δέοντος, σαυτοῦ δὲ ἀφρόντιστει κακῶς πάσχοντος. ὡς λίαν ἐγὼ ἐλπίζω τοῖς λόγοις οἷς λέγεις (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ εὔελπίς εἰμι τῶνδε, ἤγουν τούτων ὧν λέγεις) ὡς καὶ λυθήσῃ τῶν δεσμῶν, καὶ πλέον τοῦ Διὸς ἰσχύσεις. ¶Οὐ ταῦτα ταύτῃ] οὐ ταῦτα οὕτως πέπρωται, ἵνα ἡ τελεσφόρος μοῖρα τὰ τέλος τὰ κατ' ἐμὲ κρανῇ καὶ πληρώσῃ. ὅ ἐστιν, οὔπω μοι λυθῆναι μεμοίραται· ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς δράματι λύεται· ὅπερ ἐμφαίνει Αἰσχύλος. ¶Τίς οὖν ἀνάγκης] τίς τῆς ἀνάγκης κρατεῖ καὶ διοικεῖ; ¶Τούτων ἄρ' ὁ] εἰ θέλουσι περὶ μοίρας λῦσαι, οὐ δύναται ὁ Ζεὺς τοῦτο ποιῆσαι. ¶Οὔκουν ἂν] προαναφωνεῖ τὸν ἔρωτα τῆς Θέτιδος. ¶Τί γὰρ πέπρωται] τί οὖν ὑπόκειται τῷ Διΐ; οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ ἀεὶ ἄρχειν. φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς, ὡς εἴτε κρατήσει ἀεὶ, εἴτε μὴ, οὐδαμῶς μάθῃς ἂν ἐξ ἐμοῦ· μηδὲ παρακάλει με ὑπὲρ τούτου, ἐκφωνεῖν λεληθότα τὸν τῆς Θέτιδος ἔρωτα. ¶Ξυναμπέχεις] ἐν ἑαυτῷ κρύπτεις. ¶Ἄλλου λόγου] τῷ ἑξῆς δράματι φυλάττει τοὺς λόγους.

καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος
ὅσον μάλιστα· τόνδε γὰρ σώζων ἐγὼ,
δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ δύας ἐκφυγγάνω.
χο. Μηδάμ' ὁ πάντα νέμων θεῖτ' ἐμᾷ γνώμᾳ κράτος
ἀντίπαλον Ζεύς, μηδ' ἐλινύσαιμι
θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισομένα
βουφόνοις, παρ' Ὠκεανοῖο πατρὸς
ἄσβεστον πόρον, μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις.
ἀλλά μοι τόδε μένοι, καὶ μήποτ' ἐκτακείη.
ἡδύ τι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον
ἐλπίσι, φαναῖς θυμὸν ἀλδαίνουσαν
ἐν εὐφροσύναις. Φρίσσω δέ σε δερκομένη
μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον.
Ζῆνα γὰρ οὐ τρομέων, ἰδίᾳ γνώμῃ σέβῃ
θνατοὺς ἄγαν Προμηθεῦ. Φέρ' ὅπως ἄχαρις
χάρις, ὦ φίλος, εἰπέ που τίς ἀλκά,
τίς ἐφαμερίων ἄρηξις. οὐδ' ἐδέρχθης
ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν, ἰσόνειρον,

¶Μηδάμ' ὁ πάντα νέμων] ὁ πάντα κρατῶν, φησί, καὶ διοικῶν Ζεὺς μηδέ ποτε ἀντίπαλον κράτος, οἱονεὶ ἐχθρόν, ποιήσειε τῇ ἐμῇ γνώμῃ, ἤγουν, μηδέ ποτε ἐναντίος μοι γένοιτο. μηδὲ βραδύναιμι προσελθεῖν πρὸς θεοὺς ἱεραῖς θοίναις, καὶ θυσίαις βουφόνοις, ταῖς μεγάλοις ποιούσαις φόνοις, καὶ σφαγὰς τῶν ἱερείων. ἤτοι, μηδέποτε παυσαίμην τοῦ τιμᾶν τοὺς θεούς, καὶ θυσίας τούτοις προσφέρειν, παρὰ τὸν τοῦ Ὠκεανοῦ πόρον, μηδὲ διὰ λόγων εἰς αὐτοὺς ποτὲ τοὺς θεοὺς ἁμαρτήσαιμι. ἀλλά μοι τόδε, τοῦτ' ἔστι τὸ τιμᾶν αὐτούς, εἴη διὰ παντὸς, καὶ μήποτ' ἐκτακείη, τοῦτ' ἔστι, μηδέποτε πληρωθείη. ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κηροῦ. τὸ γὰρ τήκεσθαι, ἐπὶ τοῦ κηροῦ καὶ τῆς χιόνος κυρίως λέγεται. ¶Ἡδύ τι θαρσαλέαις τὸν] εὐφραντὸν τὸ ἐλπίσι θαῤῥαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον, ἐν εὐφροσύναις φανεραῖς τρέφουσαν τὴν ψυχὴν ἐμήν. Ἄλλως. καλὸν τὸ ἀπὸ ἀγαθοῦ συνειδότος ἀγαθὸν ἐλπίζειν πείσεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν. ¶Φρίσσω δέ σε] δειλιῶ καὶ τρέμω, βλέπουσά σε διακναιόμενον μυρίοις πόνοις. τὸν Δία γὰρ οὐ φοβούμενος, ἐν ἰδίᾳ γνώμῃ καὶ αὐθαιρέτως ἄγαν ὑπερβολικῶς σέβῃ καὶ τιμᾷς τοὺς ἀνθρώπους, ἄγαν φιλάνθρωπος εἶ. ¶Φέρ' ὅπως ἄχαρις] φέρε σκόπησον ὅτι ἡ χάρις ἣν ἐχαρίσω τοῖς ἀνθρώποις, ἄχαρις ἦν, καὶ ἀμείψασθαί σε μὴ δυναμένη. πῶς γὰρ θεοῖς βοηθήσει ἄνθρωπος; ¶Οὐδ' ἐδέρχθης] οὐδὲ προσεσκόπησας ἀσθενέσι χαριζόμενος. ¶Ἰσόνειρον] ὅτι σκιαῖς ὀνείρων οἱ ἄνθρωποι παρεμφερεῖς, κατὰ τὸν Πίνδαρον.

ᾇ τὸ φωτῶν ἀλαὸν γένος ἐμπεποδισμένον·
οὔποτε τὰν Διὸς ἁρμονίαν θνατῶν παρεξίασι
βουλαί· ἔμαθον τάδε, σὰς προσιδοῦσ' ὀλοὰς
τύχας Προμηθεῦ. τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος
προσέπτα τόδ', ἐκεῖνό θ' ὅ, τ' ἀμφὶ λουτρά
τε καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν ἰότητι γάμων,
ὅτε τὰν ὁμοπάτριον ἕδνοις ἤγαγες Ἡσιόναν
πιθὼν δάμαρτα κοινόλεκτρον.

ἰω. Τίς γῆ, τί γένος, τίνα φῶ λεύσσειν
τόνδε χαλινοῖς ἐν πετρίνοισι *
χειμαζόμενον; τίνος ἀμπλακίας ποινὰς ὀλέκῃ;
σήμηνον ὅπη γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι.

¶Ἀλαὸν γένος] ἀπρόορατον τοῦ μέλλοντος. ¶Οὔποτε τὰν Διὸς] ὑψηλῶς καὶ τραγικῶς τὸ τῆς εἱμαρμένης ὄνομα, Διὸς ἁρμονίαν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ τὴν εἱμαρμένην. φησὶ δὲ ὅτι οὔποτε αἱ τῶν ἀνθρώπων βουλαὶ διαφεύγουσι τὴν μοῖραν, ἀλλ' ὃ αἱ μοῖραι βούλονται, τοῦτο καὶ ποιοῦσιν. ἔμαθον ταῦτα οὕτως, καὶ τὰς σὰς ὀλεθρίας ἰδοῦσα τύχας, ὦ Προμηθεῦ. ¶Τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος] τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπῆλθέ τε καὶ ὑπῆλθέ μοι τὸ διαφορὸν μέλος, τοῦτ' ἔστι νῦν θρηνῶ ἐπὶ τοῖς σοῖς πάθεσι, καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ᾖδον περὶ τὸν καιρὸν τοῦ σοῦ γάμου, ὅτε τὴν Ἡσιόνην πρὸς γάμον ἤγαγες. οὐ γὰρ μόνη καθαρά μοι ἡ ἡδονὴ ἐκείνη καθέστηκεν, ἀλλ' ἔχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὸ λυπηρόν. τοῦτ' ἔστιν, ὁμοῦ προσπέπτωκέ μοι καὶ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θλίψις διάσι. Ἄλλως. τὸ διαμφίδιον, διὰ παντὸς κεχωρισμένον, ἐναντίον τοῖς νῦν. τότε γὰρ γαμοῦντί σοι τὸν ὑμέναιον ᾔδομεν, νῦν δὲ δυστυχοῦντί σοι θρηνοῦμεν. ¶Ἰότητι γάμων] πρείᾳ, ἤγουν ἐν συνόδῳ γάμων, παρὰ τὸ ἰέναι πρὸς συνουσίαν. ¶Πιθὼν δάμαρτα] ἕδνοις πιθὼν τὴν Ἡσιόνην σοι δάμαρτα κοινόλεκτρον. ἢ τὴν κοινόλεκτρον τοῦ Ὠκεανοῦ Τηθὺν πείσας. ¶Τίς γῆ, τί γένος] τὸ τῆς Ἰοῦς ἐπεισόδιον μονῳδεῖ μέν, οὐχὶ δὲ πρὸς ὑποκείμενον συνάψαι, ὅτι μαντεύεται αὐτῇ Προμηθεὺς τὰ μέλλοντα γενέσθαι. ὥστε ἀπ' αὐτῆς ἔσεσθαι τρισκαιδέκατος κατὰ γενεάν, ὃς αὐτὸν ὕστερον τῷ χρόνῳ ποτὲ ἐπαμυνεῖ. ἄλλως τε αὐτὴ ὑπὸ Διὸς φησὶν ἠδικῆσθαι, καὶ διὰ τοῦτο παραμυθεῖται τὸν Προμηθέα. λέγει δὲ περὶ τοῦ Ἡρακλέους. οὗτος γὰρ ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν. φασὶ δὲ ὅτι ἡ Ἰὼ ἡ τοῦ Ἰνάχου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα παρὰ Διός, ἐπεὶ τοῦτο ἔγνω ἡ Ἥρα καὶ ἔμελλε καταλαμβάνεσθαι παρ' αὐτῆς, μετεβλήθη παρὰ τοῦ Διὸς εἰς βοῦν, ἵνα μὴ γνωσθῇ τίς εἴη. ἡ Ἥρα δὲ προσελθοῦσα τῷ Διΐ, ἐζήτησε ταύτην, καὶ ἔλαβε δῶρον παρ' αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν Ἄργῳ τῷ πανόπτῃ φυλάττειν αὐτήν. ὁ δὲ Ζεὺς πάλιν ἐρασθεὶς αὐτῆς ἔπεμψε τὸν Ἑρμῆν, ἀφελέσθαι ταύτην τοῦ Ἄργου καὶ διακομίσαι αὐτῷ· καὶ ἐπεὶ ἄλλως λαθεῖν Ἄργον τὸν πανόπτην οὐκ ἦν, διὰ βολῆς λιθίας τοῦτον ἀνῄρηκεν. οὗ τὸ φάσμα ἡ Ἥρα τῇ Ἰοῖ, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον, παρεδείκνυεν ἐπὶ τῷ μάλιστα ἐκφοβεῖν αὐτήν. ἡ δὲ πολλὰ πλανηθεῖσα καὶ εἰς διαφόρους τόπους, τὸ τελευταῖον ἀπῆρε καὶ πρὸς τὸν Καύκασον, [illegible] τὸν Προμηθέα. ¶Πετρίνοισι] τοῖς ὀρεινοῖς.

ἆ ἆ, ἔα ἔα·
χρίει τις αὖ με τὰν τάλαιναν οἶστρος,
εἴδωλον Ἄργου γηγενοῦς, ἄλευ᾽ ὦ δᾶ,
φοβοῦμαι τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν.
ὁ δὲ πορεύεται δόλιον ὄμμ᾽ ἔχων,
ὃν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει.
ἀλλά με τὰν τάλαιναν ἐξ ἐνέρων περῶν
κυνηγετεῖ, πλανᾷ τε νῆστιν ἀνὰ τὰν παραλίαν
ψάμμον, ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀτοβεῖ δόναξ·
ἀχέτας ὑπνοδόταν νόμον. ἰὼ ἰώ, ποῖ ποῖ,
πῶ πῶ πῶ· πῆ μ᾽ ἄγουσι τηλέπλαγκτοι πλάναι.
τί ποτέ μ᾽ ὦ Κρόνιε παῖ, τί ποτε,
τί ποτε ταῖσδ᾽ ἐνέζευξας εὑρὼν
ἁμαρτοῦσαν, ἐν πημοναῖσιν; ἒ ἔ.
οἰστρηλάτῳ δὲ δείματι δειλαίαν
παράκοπον ὧδε τείρεις;
πυρὶ φλέξον, ἢ χθονὶ κάλυψον, ἢ

¶Χρίει τις] κεντεῖ, κεντᾷ με τις τὴν ἀθλίαν οἶστρος. τινὲς δὲ [illegible] καὶ ἀγνοοῦσι τὸ χρίει τις αὖ με. αὕτη δὲ ἐμμανὴς οὖσα ὑπὸ τοῦ οἴστρου, φαντάζεται. ¶Εἴδωλον Ἄργου] τινὲς οὕτω φασίν· ἄλευ ἀντὶ τοῦ ἀναχώρει, καὶ ἔκκλινε. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἄλευε. τὸ δὲ ὦ δᾶ, ἀντὶ τοῦ ὦ γῆ, δωρικῶς. οἱ γὰρ δωριεῖς τὴν γῆν δᾶν φασι, καὶ τὸ γνόφον δνόφον. ἄλλοι δὲ γράφουσιν ἀλευάδα, πατρωνυμικὸν ἀπὸ τῆς ἀλευάδας [illegible]. ἤτοι φοβοῦμαι τὸ εἴδωλον Ἄργου τοῦ Ἀλευάδα καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλεύα. ὁ γὰρ Ἀλεύας, πατὴρ ἦν τοῦ παρόντος, ὃν δεῖ φυλάξασθαι καὶ ἐκκλῖναι. φαντάζεται γὰρ αὐτὸν καὶ μετὰ θάνατον φοβουμένη. ¶Τὸν μυριωπὸν] πολυόφθαλμον. πολλοὺς γὰρ ὀφθαλμοὺς εἶχεν ὁ Ἄργος, ὡς μυθεύεται· ὅθεν καὶ πανόπτης λέγεται. βούτην δὲ αὐτὸν καλεῖ ἤτοι βουκόλον, διὰ τὸ αὐτὸν τῆς Ἰοῦς ἐπιστατεῖν μεταβληθείσης εἰς βοῦν. ¶Ὃν οὐδὲ κατθανόντα] ὅντινα τὸν Ἄργον οὐδὲ θανόντα ἅδης κατέχει, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνερχόμενος, ἐμὲ τὴν ἀθλίαν ὄπισθεν καταδιώκει, καὶ ποιεῖ πλανᾶσθαι νῆστιν. ¶Ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος] ἀλλ᾽ ἐν ἐμοί, διὰ τὸ [illegible]. ¶Ὀτοβεῖ] ἠχεῖ. ¶Δόναξ] ἡ σύριγξ. Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ καὶ [illegible] αὐτὸν εἰσάγει. εἰπὼν δὲ αὐτὸν βούταν, ἐνέμεινε τῇ [illegible]· αὐλοῦσι γὰρ ἑπόμενοι τοῖς ποιμνίοις οἱ βουκόλοι. ¶Ὑπνοδόταν νόμον] ὕπνιον, φησί, καὶ ἡ σύριγξ ἠχεῖ. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ δόναξ. τὸ δὲ ἀχέτας, ἀντὶ τοῦ πολυήχητος. ὃς [illegible] τοῖς ποιμέσι διὰ τὴν τῶν ποιμνίων εἰσαγωγήν. ¶Εὑρὼν ἁμαρτοῦσαν] [illegible] οὐ δὲ ἀκούσας τί μαθεῖν φαῦλον περὶ ἐμοῦ. ¶Παράκοπον] παρακεκομμένην μέρος τοῦ νοῦ [illegible]

ποντίοις δάκεσι δὸς βορὰν, μηδέ μοι
φθονήσῃς εὐγμάτων ἄναξ.
ἄδδην με πολύπλανοι πλάναι
γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπη
πημονὰς ἀλύξω.

ἰω. Κλύεις προσφθεγμα τᾶς βούκερω παρθένου;

πρ. Πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης
τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
ἔρωτι, καὶ νῦν τοὺς ὑπερμήκεις δρόμους
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.

ἰώ. Πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις,
εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὤν, τίς ἄρα μ' ὦ τάλας
τὰν τάλαιναν ὧδ' ἔτυμα προσθροεῖς,
θεόσυτόν τε νόσον ὠνόμασας,
ἃ μυραίνει με χρίουσα
κέντροισι φοιταλέοισιν, ἒ ἒ.
σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
λαβρόσυτος ἦλθον,
ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα.
δυσδαιμόνων δὲ τίνες οἳ, ἒ ἒ, οἷ' ἐγὼ, μογοῦσιν;
ἀλλά μοι τορῶς τέκμηρον,
ὅ,τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν,

¶Τῆς Ἰναχείας] διὰ τὸ τὸν πατέρα αὐτῆς ὀνομάσαι, ἐνόμιζεν ἑαυτὸν μάντιν. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ ὁ Τειρεσίας, Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ. ¶Εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ] εἰπέ μοι τῇ ἀθλίᾳ, τίς ὢν σὺ οὕτως ἀληθῶς προσφωνεῖς καὶ ὀνομάζεις ἐμὲ, τινὸς ἐκ θεοῦ τι τῆς ὀργῆς ἐπελθοῦσάν μοι νόσον εἴρηκας· λέγει δὲ νῦν τῆς πλάνης οἶστρον. ἥ τις μαραίνει καὶ χρίει με κεντρώδεσι βέλεσι φοιταλέοις, τοῖς ποιοῦσιν ἐμὲ ἀπανταχοῦ περιδινεῖσθαι πλανωμένην. ¶Σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις] ἐν μάστιξι δὲ σκιρτημάτων, τῶν ἀπὸ τοῦ οἴστρου κινήσεων καὶ πλανῶν, νήστισιν ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ ἀσιτεῖν, παρεγενόμην λαβρόσυτος καὶ ταχεῖα καὶ ἄγαν ὁρμητικὴ, δαμασθεῖσα μήδεσι καὶ βουλεύμασι τῆς ὀργῆς ἐπικότοις καὶ ὀργίλοις, καὶ μανικοῖς. γρ. δὲ καὶ νήστισιν διὰ τοῦ ι, ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ πλανᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ στάσις. ¶Δυσδαι[μόν]ων] τίνες ὅλως τῶν δυσδαιμόνων τοιαῦτα μογοῦσιν οἷα ἐγώ;

ααα.2

τί μ' ἢ χρὴ τί φάρμακον νόσου,
δεῖξον, εἴπερ οἶσθα, θρόει,
φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.
προ. Λέξω τορῶς σοι πᾶν, ὅπερ χρῄζεις μαθεῖν,
(οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα)
πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.
ἰώ. Ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;
προ. Ἁρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.
ἰώ. Οὔκουν πόροις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;
προ. Λέγ' ἥντιν' αἰτῇ· πᾶν γὰρ ἐκπύθοιό μου.
ἰώ. Σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασε.
προ. Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ.
ἰώ. Ποινὰς δὲ ποίων ἀμπλακημάτων τίνεις;
προ. Τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσαι μόνον.
ἰώ. Καὶ πρός γε τούτοις, τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.
προ. Τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.

¶Λέξω τορῶς σοι] φανερῶς καὶ διαδήλως ἐρῶ σοι, οὐκ ἐμπλέκων λόγους ψευδεῖς τῇ πιθανότητι ὥς τι τούτοις δοκεῖν ἀληθεύειν. ¶Οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματα] οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν πρότερον μετ' αἰνιγμάτων γεγράφασιν, ὕστερον δὲ καθόλου φανερῶς ἐχρῶντο τῷ λόγῳ. ¶Ὦ κοινὸν ὠφέλημα] ὦ κοινὴ ὠφέλεια γενόμενος ὅλῳ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, ἄθλιε Προμηθεῦ, ὑπὲρ ποίων ἁμαρτημάτων ἀνταποδίδωσι ταύτην τὴν τιμωρίαν; τίνος ἕνεκα τιμωρῇ. ¶Ἁρμοῖ πέπαυμαι] νεωστί, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁρμάτων τῶν συμπηγνυμένων καὶ ἁρμοζομένων νέον. ¶Οὔκουν πόροις ἂν] τί οὖν παρέχεις ἐμοί, φησί, ταύτην τὴν δωρεάν, ἤτοι τὸ ἀναδεῖξαί μοι τίς ὁ δεσμῶν σε ἐν τῷ Καυκάσῳ; τὸ δὲ δωρεάν, ἐπὶ συμφορᾶς λαμβάνει, καὶ ἐπὶ κακοῦ. ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, Κρύπτομεν ἀνιηρὰ Ποσειδάωνος ἄνακτος δῶρα. ¶Ὤχμασε] ἐπήρεν ἀνέβασε, χηλῶσαι. ὀχμὸν λέγει τὸ μέσον ἐχόμενον, ἢ παρὰ τὸ ἔχειν ὄχημα, καὶ ὄχμα κατὰ συγκοπήν. ¶Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον] φησὶν ὅτι τὸ Δῖον βούλευμα, ἤτοι ἡ βουλὴ μὲν τοῦ Διός, τὸν δεσμὸν ἐπεβούλευσέ μοι, ἡ χεὶρ δὲ τοῦ Ἡφαίστου ὑπουργήσασα αὐτῷ καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν δέσιν, προσεπασσάλευσεν ἐμοὶ μοῖραν θανατηφόρον καὶ κῆρα. ¶Τοσοῦτον ἀρκῶ] διὰ τὸ μὴ ταυτολογῆσαι. ¶Τὸ μὴ μαθεῖν] Ἐπικούρειον τὸ δόγμα, ἀναιροῦν τὴν μαντικήν. εἱμαρμένης γάρ, φησί, πάντα κρατούσης, πρὸ καιροῦ λελύπηκας, εἰπὼν τὴν συμφοράν, τὸ χρηστὸν δὲ τὴν ἡδονὴν ἀνέλυσας. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι ἃ δεῖ γενέσθαι, ταῦτα καὶ γενήσεται.

ποντίοις δάκεσι δὸς βοράν, μηδέ μοι
φθονήσῃς εὐγμάτων ἄναξ.
ἄδδην με πολύπλαγκτοι πλάναι
γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπῃ
πημονὰς ἀλύξω.
χο. Κλύεις πρόσφθεγμα τᾶς βούκερω παρθένου;
πρ. Πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης
τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
ἔρωτι, καὶ νῦν τοὺς ὑπερμήκεις δρόμους
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.
ἰω. Πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις,
εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὤν, τίς ἄρα μ' ὦ τάλας.
τὰν ταλαίπωρον ὧδ' ἔτυμα προσθροεῖς;
θεόσυτον δὲ νόσον ὠνόμασας,
ἃ μαραίνει με χρίουσα
κέντροισι φοιταλέοισιν, ἒ ἔ.
σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
λαβρόσυτος ἦλθον,
ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα.
δυσδαιμόνων δὲ τίνες οἵ, ἒ ἔ, οἷ' ἐγὼ, μογοῦσιν;
ἀλλά μοι τορῶς τέκμηρον,
ὅ, τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν,

¶Τῆς Ἰναχείας] διὰ τοῦ τὸν πατέρα αὐτῆς ὀνομάσαι, ἐνέφηνεν ἑαυτὸν μάντιν. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ ὁ Τειρεσίας, Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ. ¶Εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ] εἰπέ μοι τῇ ἀθλίᾳ, τίς ὢν σὺ οὕτως ἀληθῶς προσφωνεῖς καὶ ὀνομάζεις ἐμέ, τὴν ἐκ θεᾶς τε τῆς Ἥρας ἐπελθοῦσάν μοι νόσον εἴρηκας; λέγει δὲ τὸν τῆς πλάνης οἶστρον. ἥτις μαραίνει καὶ χρίει με κεντρώδεσι βέλεσι φοιταλέοις, τοῖς ποιοῦσιν ἐμὲ ἀπανταχοῦ περιφοιτᾶν πλανωμένην. ¶Σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις] ἐν μάστιξι δὲ σκιρτημάτων, τῶν ἀπὸ τοῦ οἴστρου κεντήσεων καὶ πληγῶν, νήστισιν ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ ἀσιτεῖν, περιῆλθον ὁρμῶν λαβρόσυτος τὰ ταχέα καὶ ἄγαν ὁρμητικά, δαμασθεῖσα μήδεσι καὶ βουλεύμασι τῆς Ἥρας ἐπικότοις καὶ ὀργίλοις, καὶ μανικοῖς. γρ. δὲ καὶ νήστισι διὰ τοῦ ι, ἤγουν ποιούσαις ἐμὲ πλανᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ [illegible]. ¶Δυσδα[illegible]ων] τίνες ὅλως τῶν δυσδαιμόνων τοιαῦτα μογοῦσιν οἷα ἐγώ;

τί μὴ χρή· τί φάρμακον νόσου,
δεῖξον, εἴπερ οἶσθα, θρόει.
φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.
πρ. Λέξω τορῶς σοι πᾶν, ὅ, τι χρῄζεις μαθεῖν,
(Οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα).
πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.
ἰώ. Ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;
πρ. Ἁρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.
ἰώ. Οὔκουν πόροις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;
πρ. Λέγ' ἥντιν' αἰτῇ· πᾶν γὰρ ἐκπύθοιό μου.
ἰώ. Σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασε.
πρ. Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ.
ἰώ. Ποινὰς δὲ ποίων ἀμπλακημάτων τίνεις;
πρ. Τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσαι μόνον.
ἰώ. Καὶ πρός γε τούτοις, τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.
πρ. Τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.

¶Λέξω τορῶς σοι] φανερῶς καὶ διαδήλως ἐρῶ σοι, οὐκ ἐμπλέκων λόγοις ψευδεῖς τῷ πιθανῷ ὥς τι τούτοις δοκεῖν ἀληθεύειν. ¶Οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματα] οἱ γὰρ παλαιοὶ τὰ πλείονα καὶ αὐτῶν πρῶτον μὲν αἰνίγμασι γεγράφασιν, ὕστερον δὲ καθόλου φανερῶς ἐχρῶντο τῷ λόγῳ. ¶Ὦ κοινὸν ὠφέλημα] ὦ κοινὴ ὠφέλεια γεγονὼς ὅλῳ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, ἄθλιε Προμηθεῦ, ὑπὲρ ποίου ἁμαρτήματος ἀνταποδίδωσι ταύτην τὴν τιμωρίαν; τίνος ἕνεκα τιμωρῇ; ¶Ἁρμοῖ πέπαυμαι] νεωστί, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δερμάτων τῶν συντιθεμένων καὶ ἁρμοζομένων νέον. ¶Οὔκουν πόροις ἄν] τί οὐ παρέχεις ἐμοί, φησί, ταύτην τὴν δωρεάν, ἤτοι τὸ ἀναδεῖξαί μοι τίς ὁ δεσμῶν σε ἐν τῷ Καυκάσῳ· τὸ δὲ δωρεάν, ἐπὶ συμφορᾶς λαμβάνεται, καὶ ἐπὶ κακοῦ. ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, Κρύπτωμεν ἀνιηρὰ Ποσειδῶνος ἄνακτος δῶρα. ¶Ὤχμασε] ὁπλίσατο(?) ἀναβαστάχθῆναι. ὀχμὸν λέγεται τὸ μάσον ἐχόμενον, ἢ παρὰ τὸ ἔχειν ὄχημα, καὶ ὄχμα κατὰ συγκοπήν. ¶Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον] φησὶν ὅτι τὸ Δῖον βούλευμα, ἤτοι ἡ βουλὴ μὲν τοῦ Διός, τὸ δέσιν ἐπεβουλεύσατό μοι, ἡ χεὶρ δὲ τοῦ Ἡφαίστου ὑπουργήσασα αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ ἐμὲ δῆσαι, παραπλησίως ἐμοὶ μοῖραν θανατηφόρον καὶ κῆρα. ¶Τοσοῦτον ἀρκῶ] διὰ τὸ μὴ ταυτολογῆσαι. ¶Τὸ μὴ μαθεῖν] Ἐπικούρειον τὸ δόγμα, ἀναιρῶν τὴν μαντικήν. εἱμαρμένης γάρ, φησί, πάντα κρατούσης, παρὰ καιρὸν λελύπηκας, εἰπὼν τὴν συμφοράν, τὸ χρηστὸν δὲ τῆς ἐλπίδος ἐξέλυσας. λέγουσι δὲ καὶ ὅτι ἃ δεῖ γίνεσθαι, ταῦτα καὶ γίνεται).

ἰώ. Μή τοί με κρύψῃς τοῦθ᾽, ὅπερ μέλλω παθεῖν.
πρ. Ἀλλ᾽ οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος.
ἰώ. Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;
πρ. Φθόνος μὲν οὐδείς, σὰς δ᾽ ὀκνῶ θράξαι φρένας.
ἰώ. Μή μου προκήδου, μᾶσσον ὡς ἐμοὶ γλυκύ.
πρ. Ἐπεὶ προθυμῇ, χρὴ λέγειν· ἄκουε δή.
χο. Μήπω γε· μοῖραν δ᾽ ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε.
τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,
αὐτῆς λεγούσης τὰς πολυφθόρους τύχας·
τὰ λοιπὰ δ᾽ ἄθλων σοῦ διδαχθήτω πάρα.
πρ. Σὸν ἔργον Ἰοῖ ταῖσδ᾽ ὑπουργῆσαι χάριν,
ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.
ὡς τἀποκλαῦσαι κἀποδύρεσθαι τύχας
ἐνταῦθ᾽, ὅπου μέλλει τις οἴσεσθαι δάκρυ
πρὸς τῶν κλυόντων, ἀξίαν τριβὴν ἔχει.
ἰώ. Οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ὑμῖν ἀπιστῆσαί με χρή,
σαφεῖ δὲ μύθῳ πᾶν ὅπερ προσχρῄζετε,

¶Θράξαι] ταράξαι. ¶Γλυκύ] τὸ ἀκούειν. ¶Μήπω γε] ὁ χορὸς λέγει, μήπω εἴπῃς τὰ τῆς Ἰοῦς, ἀλλὰ δὸς κἀμοὶ μερίδα ἡδονῆς ἔχειν, τῷ ἀκοῦσαι τῶν ταύτης παθῶν. ἀπ᾽ αὐτῆς δὲ πρῶτον λεγούσης τὰς πολυφθόρους ἑαυτῆς τύχας, μάθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὴν αὐτῆς νόσον· τὰ ἐπίλοιπα δὲ τῶν ἄθλων καὶ τῶν πόνων, ὧν μέλλει ἔτι παθεῖν, διδαχθήτω παρὰ σοῦ. τοῦτο δὲ λέγει, ἅμα καὶ σεμνύζων τῷ ἀκροατῇ τὰ πράγματα διὰ τῆς τῆς Ἰοῦς, καὶ Προμηθέα παραμυθούμενος, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ τὰ τῆς Ἰοῦς ῥηθείη, εἶτα πάλιν τὰ παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐξαλλαγὴ τῆς τάξεως νεαροποιήσῃ τοὺς ἀκούοντας. ¶Καὶ κασιγνήταις πατρὸς] εἰκότως φησὶ τὸν Ἰναχὸν ποταμὸν ἀδελφὸν εἶναι τῶν Ὠκεανίδων, ἐπειδή φασι τὸν Ὠκεανὸν πατέρα εἶναι πάσης ὑγρᾶς οὐσίας. ¶Ὡς ἀποκλαῦσαι] τοῦτο τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι πᾶς ὃς μέλλει οἴσεσθαι δάκρυ, καὶ οἰκτρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων, ἀξίαν τριβὴν καὶ ἐπιμονὴν τῆς διηγήσεως ἔχει ἐκεῖ. ἡ σύνταξις, ἐνταῦθα ὅπου μέλλει τις οἰκτρηθῆναι παρὰ τῶν ἀκουόντων, ἤγουν, ὅπου εἰσὶν ἀκροαταὶ συμπαθεῖς, ἀξίαν καὶ πρέπουσαν χρείαν ἔχει ἀποκλαῦσαι καὶ θρηνῆσαι τὰς οἰκείας τύχας. ¶Οὐκ οἶδ᾽ ὅπως] ἡ Ἰώ φησι πρὸς τὸν χορόν, οὐκ οἶδα πῶς ἀπειθήσω ὑμῖν θέλουσι μαθεῖν τὰ περὶ ἐμοῦ. ἐν λόγῳ δὲ ἀληθεῖ μαθήσεσθε ἅπαν ὅπερ θέλετε. καίτοι καὶ εἰς δάκρυα ἐμὲ ἄγομαι, διηγουμένη τὴν ἐκ θεῶν ἐπιλθοῦσάν μοι ζάλην, καὶ τὸν κλύδωνα τῶν συμφορῶν. καὶ τὴν ἀμείωσιν τῆς ἐμῆς μορφῆς, ὅθεν μοι ἐπῆλθεν. εἶτα ἀφηγεῖται τὴν πᾶσαν ὑπόθεσιν, καὶ λέγει, ἀεὶ ὄψεις νυκτεριναί, ὄνειροι ἀναστρεφόμενοι εἰς τοὺς ἐμοὺς οἴκους, ἔλεγον ἐν λόγοις ὁμαλοῖς πρὸς

ἐμὲ, ὦ μεγάλως εὐτυχὴς κόρη, τί παρθένος μένεις ἐπὶ πολὺ, δυναμένου σοι ὄντος γάμου μεγίστου τυχεῖν; ὁ γὰρ Ζεὺς καταπέπληκται βέλει τῷ τοῦ ἔρωτος, καὶ θέλει συμβαλεῖν σοι αὐτῷ καὶ τὴν ἀφροδίτην. σὺ δὲ μὴ ἀπορρίψῃς τὴν τοῦ Διὸς συνουσίαν, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς τὸν λέρνην ἵνα ὁ Ζεὺς παυσθῇ τοῦ ἔρωτος.

πεύσεσθε. καίτοι καὶ λέγουσ' ὀδύρομαι
θεόσσυτον χειμῶνα, καὶ διαφθορὰν
μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο.
αἰεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πωλεύμεναι
ἐς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς, παρηγόρουν
λείοισι μύθοις· ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη,
τί παρθενεύει δαρὸν, ἐξόν σοι γάμου
τυχεῖν μεγίστου; Ζεὺς γὰρ ἱμέρου βέλει
πρὸς σοῦ τέθαλπται, καὶ συναίρεσθαι κύπριν
θέλει· σὺ δ' ὦ παῖ μὴ 'πολακτίσῃς λέχος
τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρὸς,
ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου.
τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι
ξυνειχόμην δύστηνος, ἔστε δὴ πατρὶ
ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτ' ὀνείρατα.
ὁ δ' ἔς τε Πυθὼ, κἀπὶ Δωδώνην πυκνοὺς
θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι τί χρὴ

¶ Λέγουσ' ὀδύρομαι] ἤγουν αἰσχύνομαι. ¶ Ὦ μέγ' εὔδαιμον] λείπει, ταῦτα λέγουσαι. ¶ Συναίρεσθαι κύπριν] συνουσιάσαι. ¶ Μὴ 'πολακτίσῃς] ὡς ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων. ¶ Ἀλλ' ἔξελθε πρὸς] πρόσεχε τὸ, Ἀλλ' ἴαμβον παντοέχουσι. ¶ Τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι] τοιούτοις ὀνείροις συνειχόμην ἡ ἀθλία κατὰ πᾶσαν νύκτα, ἕως οὗ ἐτόλμησα ταῦτα εἰπεῖν τῷ πατρί μου. ὁ δὲ πατήρ μου εἰς τὴν πυθὼ καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς δωδώνης, εἰς τὸ τοῦ ἀπόλλωνος μαντεῖον ἔπεμπε πολλοὺς θεωροὺς ὅπως ὁ θεωρὸς μὲν τὰς τῶν μαντείων, ἵνα μάθῃ τί ποιοῖ καὶ δρᾷ. καὶ ἦλθον οἱ ἀποσταλέντες παρ' ἐκείνου, ἀγγέλλοντες μαντείας ποικίλους καὶ αἰνιγματώδεις καὶ ἀσαφεῖς. ἔτι γὰρ δηλοῖ τὸ αἰόλας, ἀντὶ τοῦ ἀσαφεῖς. τὸ δὲ, δυσκρίτως εἰρημένους, ἀντὶ τοῦ αἰνιγματωδῶς καὶ λοξῶς λεχθέντας. ὕστερον δὲ ἦλθε τῷ Ἰνάχῳ μαντεία φανερὰ, λέγουσα καὶ παραγγέλλουσα ἐκβάλλειν ἐμὲ τοῦ οἴκου πέραν καὶ τῆς πατρίδος, ἀπόλυτον πλανᾶσθαι ὅρους ἐσχάτους τῆς γῆς. ἐὰν δὲ οὐ θέλῃ, εἰς αὐτὸν πυρωπὸν ὄψεσθαι ἔχοντα κεραυνὸν τοῦ Διὸς ἐπελθεῖν, ὃς πᾶν τὸ γένος αὐτοῦ ἀφανίσει. Ἄλλως. ἐναγχονισμός· ἔπεμπε γὰρ εἰς τὸ μαντεῖον.

δρῶντ' ἢ λέγοντα, δαίμοσι πράττοι φίλα.
ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
χρησμοὺς, ἀσήμως δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
τέλος δ' ἐναργὴς βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ,
σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθουμένη,
ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμὲ,
ἄφετον ἀλᾶσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις·
κ' εἰ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
κεραυνὸν, ὃς πᾶν ἐξαϊστώσοι γένος.
τοιοῖσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν,
ἐξήλασέν με κἀπέκλεισε δωμάτων
ἄκουσαν ἄκων· ἀλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν
Διὸς χαλινὸς πρὸς βίαν πράσσειν τάδε.
εὐθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
ἦσαν, κεραστὶς δ', ὡς ὁρᾶτ', ὀξυστόμῳ
μύωπι χρισθεῖσ', ἐμμανεῖ σκιρτήματι
ᾖσσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ῥέος,
Λέρνης ἄκρην τε· βουκόλος δὲ γηγενὴς
ἄκρατος ὀργὴν Ἄργος ὡμάρτει, πυκνοῖς
ὄσσοις δεδορκὼς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους.
ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν αἰφνίδιος μόρος
τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστρόπληξ δ' ἐγὼ
μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.

¶ Τοιοῖσδε πεισθεὶς] τοιαύταις μαντείαις τοῦ Ἀπόλλωνος πεισθεὶς ὁ πατήρ μου Ἴναχος ἐξεδίωξέ με ἀπὸ τῶν οἴκων ἄκουσαν ἄκων, μήτε ἐκεῖνος θέλων, μήτε ἐθέλουσαν· ἀλλ' ἐβιάζετο αὐτὸν κατὰ ἀνάγκην ταῦτα ποιεῖν ὁ τοῦ Διὸς χαλινὸς, τὸ βούλημα τοῦ Διός. παραυτίκα δὲ μετάμειψις καὶ ἀλλοίωσις γέγονε τῆς ἐμῆς μορφῆς· μετεβλήθην γὰρ εἰς βοῦν, καὶ αἱ φρένες διεστραμμέναι ἦσαν ἐμοί. οὐ γὰρ εἶχον ἀνθρωπίνως. ¶ Κεραστὶς] ἤτοι κέρατα ἔχουσα, βοῦς κεραστὸς ὅρος ἐγενόμην, ὡς βλέπετε, τρωθεῖσα μύωπι ὀξυστόμῳ, τῷ οἴστρῳ ὀξέως διακεντοῦντι, μανικῷ ἐπήδησα, ἀντὶ τοῦ ᾖσσον, ὥρμησα καὶ ἐπηδούμην, πρός τε τὸν ῥοῦν τῆς Κέρχνης, ἥτις κρήνη ἐστὶν Ἄργους, καὶ πρὸς τὴν Λέρνην τὴν πηγήν. ¶ Ἄκρατος] ὁ μηδὲν ἡμερότητος ἐν ἑαυτῷ φέρων, ἀλλ' ἄκρατος ὢν τὴν ὀργὴν, ἤτοι ἀπαραίτητος, μὴ κρατούμενος. ¶ Οἰστρόπληξ] οἰστρόπληξ, ὁ ὑπὸ οἴστρου πεπληγμένος ἢ βουπλὴξ, ὁ τὸν βοῦν πλήσσων.

κλύεις τὰ πραχθέντ᾽, εἰ δ᾽ ἔχεις εἰπεῖν ὅ,τι
λοιπὸν πόνων, σήμαινε· μηδέ μ᾽ οἰκτίσας
ξύνθαλπε μύθοις ψευδέσιν· νόσημα γὰρ
αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.
Χο. Ἔα, ἔα· ἄπεχε, φεῦ·
οὔποτ᾽ οὔποτ᾽ ηὐχόμην ξένους μολεῖσθαι λόγους
ἐς ἀκοὰν ἐμάν, οὐδ᾽ ὧδε δυσθέατα
καὶ δύσοιστα πήματα, λύματα, δείματ᾽ ἀμφήκει
κέντρῳ ψύχειν ψυχὰν ἐμάν·
ἰὼ ἰώ, μοῖρα, μοῖρα,
πέφρικ᾽ εἰσιδοῦσα πρᾶξιν Ἰοῦς·
Πρ. Πρῴ γε στενάζεις, καὶ φόβου πλέα τις εἶ·
ἐπίσχες ἔστ᾽ ἂν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθῃς.
Χο. Λέγ᾽, ἐκδίδασκε· τοῖς νοσοῦσί τι γλυκύ,
τὸ λοιπὸν ἄλγος προυξεπίστασθαι τορῶς.
Πρ. Τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ᾽ ἐμοῦ πάρα
κούφως· μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ᾽ ἐχρῄζετε
τὸν ἀμφ᾽ ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης·
τὰ λοιπὰ νῦν ἀκούσαθ᾽, οἷα χρὴ πάθη
τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα.
σὺ δ᾽ Ἰνάχειον σπέρμα, τοὺς ἐμοὺς λόγους
θυμῷ βάλ᾽, ὡς ἂν τέρματ᾽ ἐκμάθῃς ὁδοῦ.
πρῶτον μὲν ἐνθένδ᾽ ἡλίου πρὸς ἀντολὰς

¶Κλύεις τὰ πραχθέντα] ἤκουσας ἃ πέπονθα. εἰ δὲ ἔχεις τι εἰπεῖν σὺ ἐπίλοιπον τῶν ἐμῶν πόνων, λέγε μοι· μηδὲ οἰκτίσας, ξυνθάλπε λόγοις ψευδέσι. οἱονεί, μή με αἰδούμενος, μηδὲ ἐλεῶν, παρηγόρει λόγοις. πρὸς τό, Μηδέ τί μ᾽ αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ᾽ ἐλεαίρων, ἀλλ᾽ εὖ μοι κατάλεξον. ¶Συνθέτους λόγους] τοὺς ψευδεῖς. ¶Ἄπεχε] σιώπα. ¶Πρῴ γε στενάζεις] ἤτοι πρὶν μάθῃς καὶ τὰ λοιπά, δυσφορεῖς καὶ περίφοβος εἶ· καρτέρησον ἕως οὗ καὶ τὰ λοιπὰ μάθῃς. ἡ δέ φησι, λέγε· τοῖς γὰρ κακῶς πάσχουσιν εὔφραντον τὸ προγινώσκειν καὶ εἴ τι ἄλλο λυπηρὸν μέλλουσι παθεῖν. ¶Τὴν πρίν γε χρείαν] ὑμεῖς μὲν οὖν ὃ ἐχρῄζετε, ἐπετύχετε, καὶ ἤδη τὸ παρ᾽ ὑμῶν ζητούμενον ἠνύσατε. τοῦτο δὲ ἦν τὸ μαθεῖν τὰ τῆς Ἰοῦς καὶ ὅσα πέπονθεν, ἐξ αὐτῆς, καὶ μὴ παρ᾽ ἄλλου τινός. ¶Ἰνάχειον σπέρμα] ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς αὐτήν. ¶Πρῶτον μὲν] ἀποφέρεται συνήθως εἰς τὸ [illegible] ὄρη, σποραί, καὶ τὰ τοιαῦτα, γνωστά, ἄγνωστα.

στρέψασα σαυτὴν, στεῖχ' ἀνηρότους γύας·
σκύθας δ' ἀφίξῃ νομάδας, οἳ πλεκτὰς στέγας
πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις,
ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτημένοι·
οἷς μὴ πελάζειν· ἀλλ' ἁλιστόνοις γύποδας
χρίμπτουσα ῥαχίαισιν ἐκπερᾶν χθόνα.
λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες
οἰκοῦσι χάλυβες, οὓς φυλάξασθαί σε χρή.
ἀνήμεροι γὰρ, οὐδὲ πρόσπλατοι ξένοις.
ἥξεις δ' ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον,
ὃν μὴ περάσῃς· οὐ γὰρ εὔβατος περᾶν,
πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν καύκασον μόλῃς, ὀρῶν
ὕψιστον, ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος
κροτάφων ἀπ' αὐτῶν. ἀστρογείτονας δὲ χρὴ
κορυφὰς ὑπερβάλλουσαν, ἐς μεσημβρινὴν
βῆναι κέλευθον, ἔνθ' ἀμαζόνων στρατὸν

¶ Οἳ πλεκτὰς στέγας] οἵτινες οἱ σκύθαι ναίουσι καὶ κατοικοῦσι πλεκτὰς στέγας, πεδάρσιοι δηλονότι, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπηρμένοι καὶ ὑψούμενοι. καὶ γὰρ ἐπάνω ἁμαξῶν (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις) τὰς σκηνὰς ἑαυτῶν οἱ σκύθαι ποιοῦνται. ¶ Ἐξηρτημένοι] τοὺς ὤμους δηλονότι. ¶ Οἷς μὴ πελάζειν] εἰς σκύθας μὴ πλησίαζε, διότι ἀναιρεταὶ τῶν ξένων εἰσίν· ἀλλὰ χρίμπτουσα καὶ προσεγγίζουσα ταῖς ῥαχίαις, καὶ ταῖς θαλασσίαις πέτραις. ¶ Ἁλιστόνοις] ταῖς ὑπὸ τῆς ἁλὸς στεναζούσαις καὶ ἠχούσαις. Ἄλλως. ὑπὸ ἁλὸς στεναζομέναις. μὴ δι' ὀρεινῶν, φησὶ, τόπων πορεύου, ἀλλὰ δι' αἰγιαλῶν. ¶ Γύποδας] γύποδες ὄνομα ἔθνους. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ γύποδας τὸ γυ ποιοῦσι γα, καὶ τὸν τόνον καταβιβάζοντες, λέγουσιν οὕτως, ἁλιστόνοις γάποδας χρίμπτουσα ῥαχίαισιν, ἤτοι προσεγγίζουσα τοὺς πόδας ταῖς ῥαχίαις πέτραις. ἄλλοι δὲ γυμνόποδας, κατὰ γυμνοὺς πόδας, ἐξεδέξαντο, κατὰ συγκοπήν. ¶ Λαιᾶς δὲ χερός] ἐν τοῖς ἀριστεροῖς δὲ, φησὶ, κατοικοῦσιν οἱ τὸν σίδηρον ἐργαζόμενοι χάλυβες. ¶ Πρόσπλατοι] προσπλαστοί. ἀδικοῦνται γὰρ οἱ ἐκεῖσε ἀφικνούμενοι. ¶ Ἥξεις δ' ὑβριστὴν] ὑβριστὴν ποταμὸν τὸν ἀράξην φησίν. ἄραξις δὲ λέγεται, παρὰ τὸ ἀράσσειν καὶ ἠχεῖν τὰ κύματα αὐτοῦ. ᾧ γὰρ ὄνομα τοῦτο καὶ πρᾶξις συνᾴδουσα ἐστί. καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ οὐ ψευδώνυμον. ἤτοι οὐ μάτην λέγεται ἄραξις. ὃν μὴ περάσῃς· δύσκολος γὰρ καὶ ἴσως δύσβατός ἐστι. ¶ Πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν καύκασον] ἤτοι πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ καυκάσου. ὁ γὰρ Προμηθεὺς ἔν τινι μέρει καὶ ἀκρωρείᾳ τοῦ καυκάσου ἐσταυρώθη· ὁ δὲ καύκασος ὄρος ἀπέραντον. ¶ Ἔνθ' ἀμαζόνων] ὡς τὸ πρότερον τῶν ἀμαζόνων ἐν σκυθίᾳ οἰκουσῶν. ὅπου εὑρήσεις τὸν στυγάνορα ἤτοι τοὺς ἄνδρας μισοῦντα στρατὸν τῶν ἀμαζόνων, αἵτινες κατοικήσουσι ποτὲ τὴν θεμίσκυραν περὶ τὸν θερμώδοντα ποτα-

μὸν, πόλιν, ὅπου ἐστὶν ἡ βραχεῖα τῆς θαλάττης γνάθος. ὀξεῖα στενὸν, διὰ τὸ τοὺς εἰς αὐτὴν πλέοντας καταναλίσκειν. γνάθος οὖν ἐστι, διότι Σαλμυδησσία θάλασσα τοιοῦτον σχῆμα ἔχει οἷον καὶ ἡ τοῦ ὄνου γνάθος. τὸ δὲ ἐχθρόξενος καὶ μητρυιὰ νεῶν, ποιητικῶς εἴρηκεν, ἐκ μεταφορᾶς τῆς μητρυιᾶς τῆς κακῶς καὶ ἀπεχθῶς διακειμένης πρὸς τοὺς προγόνους αὐτῆς. οἱ γὰρ ἐκεῖσε διαπλέοντες καταποντίζονται. Ἄλλως. τὸ σχῆμα ἀναχρονισμός· τὸ γὰρ πολλοῖς χρόνοις ὕστερον γενόμενον, ὡς γενησόμενον λέγει. λέγονται δὲ ἀμαζόνες ἢ ὅτι μαζοῖς καὶ ἄρτοις οὐκ ἐχρῶντο, ἢ ὅτι ἔκοπτον τοὺς μαζοὺς, ἢ ὅτι οὐ δι' ὅλου εἶχον μαζοὺς, ἢ ὅτι μαζὸν οὐκ ἐθήλαζον, ἀλλὰ φορβάδων γάλα ἤσθιον, ὅσαι νεογνοί.

ἥξεις στυγάνορ', αἳ Θεμίσκυράν ποτε
κατοικιοῦσιν ἀμφὶ Θερμώδονθ', ἵνα
τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος
ἐχθρόξενος ναύτῃσι, μητρυιὰ νεῶν·
αὗταί σ' ὁδηγήσουσι καὶ μάλ' ἀσμένως.
ἰσθμὸν δ' ἐπ' αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
λιποῦσαν αὐλῶν' ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·
ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος
κεκλήσεται. λιποῦσα δ' Εὐρώπης πέδον,
ἤπειρον ἥξεις Ἀσιάδ'. ἆρ' ὑμῖν δοκεῖ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ἐς τὰ πάνθ' ὁμῶς
βίαιος εἶναι; τῇδε γὰρ θνητῇ θεὸς
χρῄζων μιγῆναι, ταῖσδ' ἐπέρριψεν πλάνας.
πικροῦ δ' ἔκυρσας, ὦ κόρη, τῶν σῶν γάμων
μνηστῆρος. οὓς γὰρ νῦν ἀκήκοας λόγους
εἶναι δόκει σοι μηδέπω 'ν προοιμίοις·

¶ Σαλμυδησσία γνάθος] ὡς τὸ πολέμου στόμα, διὰ τὸ πᾶν τὸ εἰς αὐτὴν ἐμπεσὸν καταναλίσκειν. ¶ Αὗταί σ' ὁδηγήσουσι] Αἱ ἀμαζόνες ὡς γυναῖκες γυναῖκας ὁδηγήσουσι. ¶ Πύλαις] εἰσόδοις. ¶ Κιμμερικὸν] τοὺς κιμμερίους οἱ πολλοὶ ἔθνος φασὶν ὑπάρχειν περὶ τὸν ταῦρον τὸν σκυθικὸν καὶ τὴν μαιῶτιν λίμνην· οἳ γὰρ ἀφώτιστοί εἰσιν, ἥλιον οὐχ ὁρῶντες, ἐν σκότῳ δὲ διάγουσιν ὡς ἐν γῇ νυκτί. Ἄλλως. τὸν κιμμερικὸν βόσπορόν φησιν, ὅς ἐστι πλήρωμα τῆς μαιώτιδος λίμνης. ¶ Σοὶ μηδέπω 'ν προοιμίοις] δῆλον ἐστὶ τοῦτο· ἃ εἶπον, ἀληθῆ εἶναι νόμιζε. καὶ γὰρ οἱ σοφοὶ ἐν τοῖς λόγοις τῶν προοιμίων αὐτῶν, ἔλεγον ψευδῆ· ἐκεῖνα δὲ περὶ τῶν πραγμάτων γυμνῶς ἔλεγον, γυμνῇ τῇ ἀληθείᾳ ἐν τούτοις ἐχρῶντο. ἢ ὅτι οὐδέπω χώραν ταῦτα ἔχουσι προοιμίου· ἃ γὰρ εἶπον, μικρά ἐστι πρὸς τὰ ὄντα. Ἄλλως. ὅσα ἤκουσας, ὡς προοίμιον ἀκούειν σε χρή. ἢ, μηδ' ὅλον τὸ προοίμιον δι' αὐτῶν πεπληρῶσθαι.

Ἰώ. Ἰώ μοι μοι· ἒ ἒ ἒ ἔ.
Πρ. Σὺ δ' αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζῃ· τί που
δράσεις ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ κακά;
Χο. Ἦ γάρ τι λοιπὸν τῇδε πημάτων ἐρεῖς;
Πρ. Δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης.
Ἰώ. Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ' οὐκ ἐν τάχει
ἔρριψ' ἐμαυτὴν τῆσδ' ἀπὸ στύφλου πέτρας,
ὅπως πέδῳ σκήψασα, τῶν πάντων πόνων
ἀπηλλάγην; κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν,
ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.
Πρ. Ἦ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις,
ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον·
αὕτη γὰρ ἦν ἂν πημάτων ἀπαλλαγή·
νῦν δ' οὐδέν ἐστι τέρμα μοι προκείμενον
μόχθων, πρὶν ἂν Ζεὺς ἐκπέσῃ τυραννίδος.
Ἰώ. Ἦ γάρ ποτ' ἐστὶν ἐκπεσεῖν ἀρχῆς Δία;
ἥδοιμ' ἄν, οἶμαι, τήνδ' ἰδοῦσα συμφοράν·
πῶς δ' οὐκ ἄν, ἥτις ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς;

¶ Ἰώ μοι μοι] ἐπὶ τοῖς ῥηθησομένοις δυσχεραίνει ἡ Ἰώ. ¶ Σὺ δ' αὖ κέκραγας] ἀποκλαίεται ὁ Προμηθεύς, βλέπων αὐτὴν κακῶς πάσχουσαν παρὰ τοῦ Διός. ¶ Κἀναμυχθίζῃ] ποιᾶς φωνῆς καὶ στεναγμοῦ εἶδος. ¶ Ἦ γάρ τι λοιπὸν] ὁ χορὸς ἀκούσας τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰώ, σὺ δὲ κλαίεις ἐπὶ τούτοις οἷς ἤκουσας, τί ποιήσεις ἄν ποτ' ἐὰν μάθῃς καὶ ἃ μέλλεις ἔτι παθεῖν· φησὶ πρὸς αὐτὸν κατ' ἐρώτησιν, ἆρα λέξεις τι ἐπίλοιπον τῶν βλαβῶν ταύτῃ αὐτῇ, ἤγουν τι λυπηρὸν ἐρεῖς αὐτῇ; ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀποκριθεὶς λέγει, δυσχείμερόν γε τὸ πέλαγος τῆς ἀτηρᾶς καὶ βλαβερᾶς δύης καὶ κακοπαθείας εἴποιμι ἄν, ἤτοι πλῆθος τῶν ἐσομένων αὐτῇ κακῶν. τὸ δὲ δυσχείμερον, πρὸς τὴν τῶν κακῶν αὐτῆς ποιότητα ἔφη. ¶ Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος] ἀκούσασα ἡ Ἰὼ τοῦ Προμηθέως εἰπόντος ὅτι καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ μέλλει παθεῖν αὐτή, φησί, ποία μοι ὠφέλεια τοῦ ζῆν, ἀλλ' οὐ ταχέως ἔρριψα ἐμαυτὴν ἀπὸ ταύτης τῆς τραχείας πέτρας καὶ ὑψηλῆς (ὅπου ἦν ἐσταυρωμένος ὁ Προμηθεύς) ὡς ἂν εἰς τὴν γῆν καταπεσοῦσα καὶ φονευθεῖσα ἀπηλλάγην τῶν πολλῶν πόνων; ¶ Ἦ δυσπετῶς] ὁ Προμηθεὺς ἰδὼν τὴν Ἰὼ λυπουμένην δι' ἃ πάσχει κακά, φησὶ πρὸς αὐτήν, δυσχερῶς ἂν τὰς ἐμὰς κακοπαθείας ἔφερες. τὸ γὰρ φέροις, ἀντὶ τοῦ ἔφερες· ἔστι δὲ ἀττικόν, τὸ τοῖς εὐκτικοῖς ἀντὶ τῶν παρῳχημένων λαμβάνεσθαι. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔστι πεπρωμένον ἀποθανεῖν, οἷα θεῷ. ἔστι γὰρ τὸ θανεῖν, ἦν ἄν μοι ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν δεινῶν· νῦν δὲ οὐκ ἔστιν ἤγουν τὸ τέλος προκεῖται τῶν ἐμῶν κακοπαθειῶν, πρὶν ἂν ὁ Ζεὺς ἐκβληθῇ τῆς βασιλείας.

πρ. Ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα.
ἰώ. Πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται;
πρ. Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ 'κενοφρόνων βουλευμάτων.
ἰώ. Ποίῳ τρόπῳ; σήμηνον, εἰ μή τις βλάβη.
πρ. Γαμεῖ γάμον τοιοῦτον, ᾧ ποτ' ἀσχαλᾷ.
ἰώ. Θέορτον, ἢ βρότειον; εἰ ῥητόν, φράσον.
πρ. Τί δ' ὅντιν'; οὐ γὰρ ῥητὸν αὐδᾶσθαι τόδε.
ἰώ. Ἢ πρὸς δάμαρτος ἐξανίσταται θρόνων;
πρ. Ἣ τέξεταί γε παῖδα φέρτερον πατρός.
ἰώ. Οὐδ' ἔστιν αὐτῷ τῆσδ' ἀποστροφὴ τύχης;
πρ. Οὐ δῆτα, πρὶν ἔγωγ' ἂν ἐκ δεσμῶν λυθῶ.
ἰώ. Τίς οὖν ὁ λύσων σ' ἐστὶν ἄκοντος Διός;
πρ. Τῶν σῶν τιν' αὐτὸν ἐκγόνων εἶναι χρεών.
ἰώ. Πῶς εἶπας; ἢ 'μὸς παῖς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
πρ. Τρίτος γε γένναν πρὸς δέκ' ἄλλαισιν γοναῖς.
ἰώ. Ἥδ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία.
πρ. Καὶ μηδὲ σαυτῆς ἐκμαθεῖν ζήτει πόνους.
ἰώ. Μή μοι προτείνων κέρδος, εἶτ' ἀποστέρει.
πρ. Δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι.
ἰώ. Ποίοιν; πρόδειξον, αἵρεσίν τ' ἐμοὶ δίδου.
πρ. Δίδωμ'· ἑλοῦ γὰρ ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι

¶Ὡς τοίνυν ὄντων] ἤγουν ὡς βεβαίων καὶ ἀληθινῶν τούτων, πάρεστι μαθεῖν. ¶Κενοφρόνων] οὐκ εἰδὼς γὰρ λήψεται Θέτιν, ἥτις τέξεται τὸν ἐκβαλοῦντα αὐτὸν τῆς ἀρχῆς. ¶Εἰ μή τις βλάβη] σοὶ τῷ λέγοντι καὶ ἐμοί. ¶Θέορτον, ἢ βρότειον] ζηλοτυποῦσα ἐρωτᾷ ἡ Ἰὼ τὸν Προμηθέα, εἰ ὁ γάμος ὃν μέλλει γαμῆσαι ὁ Ζεύς, ἔσται ἤτοι θεῖός τινος, ἢ ἀνθρώπινος. εἰπέ μοι, εἰ ἔστι δυνατὸν ῥηθῆναι τοῦτο. ὁ δέ φησι πρὸς αὐτήν, τί δ' ὅντινα; ἀντὶ τοῦ, διὰ τί ἐρωτᾷς ὅντινα καὶ ποῖον γάμον γαμήσει ὁ Ζεύς; οὐ γὰρ πρέπει λέγεσθαι τοῦτο. εἶτα πάλιν ἐρωτᾷ ἡ Ἰὼ, ἆρα παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας; ὁ δὲ Προμηθεὺς ἀξυμφανῶς φησιν, ἥτις τέξεται παῖδα κρείττονα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἐκεῖνος καταβιβάσει τῆς βασιλείας αὐτόν. θέορτον, ἀπὸ τοῦ θεοῦ κινηθέντα, ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω, καὶ τοῦ θεός. ¶Οὐδ' ἔστιν αὐτῷ] τῷ Διὶ τὶς ἀποδίωξις τῆς τοιαύτης τύχης, ἤτοι τοῦ μὴ συνελθεῖν τοιούτῳ γάμῳ. τίς οὖν ἐστιν ὅστις μέλλει λῦσαί σε ἀπὸ τῶν δεσμῶν, μὴ βουλομένου τοῦ Διὸς καὶ θέλοντος. ¶Εὐξύμβλητος] νοητή.

φράσω σαφηνῶς, ἢ τὸν ἐκλύσοντ' ἐμέ.
Χο. Τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε, τὴν δ' ἐμοὶ χάριν
θέσθαι θέλησον, μηδ' ἀτιμάσῃς λόγοις·
καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην,
ἐμοὶ δὲ τὸν λύσοντα· τοῦτο γὰρ ποθῶ.
Πρ. Ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι
τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.
σοὶ πρῶτον Ἰοῖ πολύδονον πλάνην φράσω,
ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.
ὅταν περάσῃς ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον,
πρὸς ἀντολὰς φλογωπὰς ἡλιοστιβεῖς
πόντου περῶσα φλοῖσβον, ἔστ' ἂν ἐξίκῃ
πρὸς γοργόνεια πεδία Κισθήνης, ἵνα
αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι,

¶Τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε] ἀκούσας ὁ χορὸς τοῦ Προμηθέως εἰπόντος πρὸς τὴν Ἰώ, δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι, φησὶν ἐνταῦθα πρὸς αὐτόν, τὴν μὲν μίαν χάριν θέλησον πληρῶσαι τῇ Ἰοῖ, ἤτοι τὸ εἰπεῖν αὐτῇ τὴν λοιπὴν πλάνην ἣν ἔτι μέλλει πλανηθῆναι· ἐμοὶ δὲ τὴν ἑτέραν, ἤτοι τὸ ἀναδιδάξαι με τίς ὁ μέλλων λῦσαί σε· τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν. εἶτα κοινῶς πρός τε τὸν χορὸν καὶ τὴν Ἰὼ φησὶν ὁ Προμηθεύς, ἐπεὶ θέλετε καὶ προθυμεῖσθε μαθεῖν, οὐκ ἀνθιστῶ ὑμῖν εἰς τὸ εἰπεῖν καὶ σαφηνίσαι πᾶν ὅσον θέλετε μαθεῖν. καὶ πρῶτον σοὶ ὦ Ἰοῖ ἐρῶ τὴν πολύστροφον πλάνην, ἥντινα ἔγγραφε σὺ ἐν ταῖς δέλτοις καὶ τοῖς βιβλίοις τῆς διανοίας σου. ¶Μνήμοσιν] ταῖς μνημονευτικαῖς. ὅτι δὲ καὶ Πίνδαρός φησι, Πόθεν φρενὸς ἐμαῖς γέγραπται. τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν αἰνιττόμενος. ¶Ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον] τὸν Ταναΐν ποταμόν, κατὰ τό, Εὐρώπην δ' Ἀσίης Ταναΐς διὰ μέσσον ὁρίζει. ¶Φλογωπάς, ἡλιοστιβεῖς] ἤγουν πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἔνθα βαδίζει ὁ ἥλιος. ¶Πρὸς γοργόνεια πεδία] ἥτις Κισθήνη πόλις ἐστί, περὶ τὰ μέρη δὲ αὐτῆς κατοικοῦσιν αἱ Φορκίδες καὶ αἱ Γοργόνες οὕτω καλούμεναι, θυγατέρες Φόρκυνος τοῦ υἱοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς. καὶ αἱ μὲν Φορκίδες ἦσαν τρεῖς, ἡ Ἐνυώ, ἡ Πεφρυδώ, καὶ ἡ Δεινώ· καὶ εἶχον εἶδος κύκνων· ἦσαν δὲ καὶ μονόδοντες· εἶχον δὲ καὶ αἱ τρεῖς ὀφθαλμὸν ἕνα, καὶ ἑτέρα παρ' ἑτέρας λαμβάνουσα τὸν ὀφθαλμόν, ὅτε ἤθελεν, ἔβλεπεν. αἱ Γοργόνες ἦσαν, Σθενώ, ἡ Εὐρυάλεια, καὶ ἡ Μέδουσα· εἶχον δὲ καὶ αὗται ἕνα ὀφθαλμόν, ὥσπερ αἱ Φορκίδες. ἦσαν δὲ πτερωταί, καὶ τρίχας δράκοντος ἔχουσαι· ἃς εἴ τις εἶδεν ἄνθρωπος, εὐθὺς ἀπελιθοῦτο. εἶχον δὲ καὶ συῶν μεγάλων ὀδόντας, χεῖρας χαλκᾶς, καὶ πτέρυγας αἷς ἐπέτοντο. Κισθήνη δὲ πόλις Λιβύης, ἢ Αἰθιοπίας. φησὶ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, τοιοῦτον μέντοι λέγω τοῦτο ἄξιον φυλάξασθαι, ἤγουν δὲ μάθε δυσχερῆ καὶ κάκιστον ὄψιν, φύλαξαι δὲ μήπως ἀπληθεῖς ἔνθα εἰσὶν οἱ ἀκραγεῖς κύνες. ἤγουν οἱ γρῦπες, οἱ ἀεὶ κράζοντες λίαν, ἢ οὐ κράζοντες. περὶ ὧν Ἡσίοδος πρῶτος ἐτερατεύσατο. φύλαξαι καὶ τὸν μονῶπα στρατόν, ἤτοι τὸν μονόφθαλμον, τὸν

ἀριμασπῶν τὸν ἐν τοῖς ἵπποις βαίνοντα, ἤτοι τὸν πολεμικόν. οἵτινες οἰκοῦσι περὶ τὸ νᾶμα τοῦ πόρου καὶ τοῦ ῥευσμοῦ τοῦ πλούτωνος. πλούτων δὲ ἐστὶ ποταμὸς αἰθιοπίας. οὕτως δὲ λέγεται ἀπὸ τοῦ πολλοὺς ἐκεῖσε καταρρεῖν τὸν χρυσόν. τούτοις σὺ μὴ πέλαζε· εἰς μακρὰν δὲ γῆν ἔλθῃς·

τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,
μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.
πέλας δ' ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι,
δρακοντόμαλλοι γοργόνες βροτοστυγεῖς,
ἃς θνητὸς οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοάς·
τοιοῦτο μὲν σοι τοῦτο φρούριον λέγω.
ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν.
ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνας
γρῦπας φύλαξαι, τόν τε μουνῶπα στρατὸν
ἀριμασπὸν ἱπποβάμον', οἳ χρυσόρρυτον
οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου·
τούτοις σὺ μὴ πέλαζε. τηλουρὸν δὲ γῆν
ἥξεις, κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου
ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς αἰθίοψ.
τούτου παρ' ὄχθας ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
καταβασμὸν, ἔνθα βυβλίνων ὀρῶν ἄπο
ἵησι σεπτὸν νεῖλος εὔποτον ῥέος.
οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα
νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν

¶Κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι] τοῦτο κατὰ διαδοχὴν εἰς χεῖρας λαμβάνουσαι, ἐφύλασσον. ¶Φρούριον] καταγωγὴν, ἣν ὀφείλεις φυλάξασθαι. ¶Κελαινὸν φῦλον] ἤγουν εἰς τὸ μέλαν γένος. λέγει δὲ τοὺς αἰθίοπας, οἵτινες κατοικοῦσι πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ ἡλίου, ἔνθα ἐστὶ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ λεγόμενος αἰθίοψ. καὶ περὶ τὰς ὄχθας καὶ τὰ χείλη τούτου τοῦ αἰθίοπος ποταμοῦ ἕρπε καὶ βάδιζε, ἕως ἂν ἐξέλθῃς τὸν καταβασμόν. ὁ δὲ καταβασμὸς, ὄρος ἐστὶν ὁρίζον καὶ διαχωρίζον λιβύην καὶ αἴγυπτον, ὅπου εἰς τὸν καταβασμὸν τῷ ὄρει ἐκπέμπει ὁ νεῖλος γλυκὺ ῥεῦμα, τίμιον τοῖς ἐκεῖ οὖσιν, ἀπὸ τῶν ὀρῶν τῶν βυβλίνων. ἡ δὲ βύβλος πόλις ἐστὶν αἰγύπτου. ¶Βυϐ ὤν ὀρῶν] ἀπὸ τῆς γενομένης παρ' αὐτοῖς βύβλου ἐπωνόμασται τὰ βύβλινα ὄρη. ¶Οὗτος σ' ὁδώσει] οὗτος, φησὶν, ὁ καταβασμὸς ὁδηγήσει καὶ ἄξει εἰς τὴν γῆν τὴν νειλῶτιν, ἤγουν τὴν αἰγυπτίαν, καὶ τὴν τρίγωνον. καὶ διὰ τοῦτο λέγεται τρίγωνος αὕτη, ὅτι ἐν αἰγύπτῳ ὁ νεῖλος ἐξερχόμενος κατὰ καιρὸν, τὰ τῆς αἰγύπτου πάντα

πεδία καταρδεύῃ. ἔνθα καὶ ἔστιν ἰδεῖν ἔριν πρὸς ἀλλήλους τῶν Αἰγυπτίων, τειχοποιούντων ὡς τὸ μὲν τὴν γῆν πλείω, τὸ δὲ ὕδωρ ἢ ὕλη δὲ ὀλίγοι καταρδεύει. ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ αἰγύπτιοι ὅρους τῆς αὐτῶν γῆς ἐπιθεῖναι σπουδάζοντες, χρωματογραφοῦντες αὐτὰς ἐνεχάραξαν, τὴν μὲν τετράγωνον, ἑτέραν δὲ τετράγωνον σχηματίζοντες, ἀφ' ὧν καὶ τοῖς φιλοσόφοις τὰ γραμμικὰ σχήματα ἐφευρέθησαν.

Ἰοῖ πέπρωται σοί τε καὶ τέκνοις κτίσαι.
τῶνδ' εἴ τι σοὶ ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον,
ἐπανδίπλαζε, καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε·
σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι.
Χο. Εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν ἢ παρειμένον
ἔχεις γεγωνεῖν τῆς πολυφθόρου πλάνης,
λέγ'· εἰ δὲ πάντ' εἴρηκας, ἡμῖν αὖ χάριν
δὸς ἥντιν' αἰτούμεσθα, μέμνησαι δέ που.
Πρ. Τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν.
ὅπως δ' ἂν εἰδῇ μὴ μάτην κλύουσά μου,
ἃ πρὶν μολεῖν δεῦρ' ἐκμεμόχθηκε, φράσω,
τεκμήριον τοῦτ' αὐτὸ δοὺς μύθων ἐμῶν.
ὄχλον μὲν οὖν τὸν πλεῖστον ἐκλείψω λόγων,
πρὸς αὐτὸ δ' εἶμι τέρμα σῶν πλανημάτων.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα,
τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα

¶ Κτίσαι] ἀντὶ τοῦ οἰκίσαι. ¶ Ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ψελλιζόντων παιδίων, καὶ ἄγνωστον ποιούντων τὸ ἀληθές. πάλιν ἐρώτησον, καὶ διασαφηνίσθητι τοῦτο. ¶ Εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν] ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Προμηθέα, εἰ μέν τι καὶ ἕτερον μέλλεις εἰπεῖν τῇ Ἰοῖ, καὶ οὐκ ἐρρήθη εἰπεῖν, διὰ τὸ παραδραμεῖν τὸν σὸν λογισμόν, πάλιν εἰπὲ αὐτῇ καὶ τοῦτο· εἰ δὲ πάντα εἶπες, πλήρωσον καὶ ἡμῖν τὴν χάριν ἣν ἐζητοῦμεν. μέμνησαι δέ που τίς ἐστιν αὕτη. λέγει δὲ τὸ εἰπεῖν τίς ἐστιν ὁ μέλλων λῦσαι αὐτὸν τῶν δεσμῶν. ¶ Παρειμένον] γὰρ παρῆκας. φιλανθρώπως δὲ αἱ Ὠκεανίδες ὑστεροῦσι τὴν χάριν ἰδίαν τὸ ἀκοῦσαι περὶ τῆς λύσεως αὐτοῦ. ¶ Τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν] ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν χορόν φησιν, ἡ Ἰὼ ἀπαρτισμένα τῆς ἑαυτῆς πλάνης μεμάθηκεν. ἵνα δὲ γνῷ καὶ μάθῃ ὅτι οὐ ψευδῶς ταῦτα εἶπον αὐτῇ, φράσω καὶ διηγήσομαι καὶ ἃ ἐκακοπάθησε πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἐνταῦθα, δοὺς τεκμήριον καὶ σημεῖον τῶν ἐμῶν λόγων ὅτι ἀληθεῖς εἰσι, τοῦτο, τὸ εἰπεῖν τὰ προγεγονότα εἰς αὐτήν. τοὺς μὲν οὖν πολλοὺς λόγους ἐάσω, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν σῶν πλανημάτων πορεύομαι. ¶ Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ δάπεδα] ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς τὴν γῆν τῶν Μολοσσῶν, καὶ περὶ τὴν Δωδώνην τὸ ὄρος. ¶ Τὴν αἰπύνωτον] ὑψηλήν, ὅπου μαντεῖά εἰσι. Ἄλλως. τὴν ὑψηλόνωτον, ἢ τὴν τραχεῖαν. παρὰ τὸ αἶπος.

μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διός,
τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες·
ὑφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κ' οὐδὲν αἰνικτηρίως
προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
μέλλουσ' ἔσεσθαι, εἰ τῶνδε προσσαίνει σέ τι·
ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν
κέλευθον, ἦξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,
ἀφ' οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζῃ δρόμοις.
χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
σαφῶς ἐπίστασ', ἰόνιος κληθήσεται,
τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.
σημεῖά σοι τάδ' ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,
ὡς δέρκεται, πλέον τι τοῦ πεφασμένου.
τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν τῇδέ τ' ἐς κοινὸν φράσω,
ἐς ταὐτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.
ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονὸς,
νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα,
ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον.

¶Θῶκος] θρόνος τοῦ θεσπρωτοῦ διός. ¶Προσήγοροι] αἱ προσαγορεύουσαι καὶ μαντευόμεναι δρύες, αἱ ἔμφωνοι (ἄπιστον γὰρ τέρας τὸ τὰς δρῦς ἐκπέμπειν φωνάς) ὑφ' ὧν μαντικῶς ἐξελήφθη σοι φανερῶς καὶ οὐκ αἰνιγματωδῶς, ὅτι μέλλεις ἔσεσθαι γυνὴ τοῦ διός. ¶Προσσαίνει] εἰς μνήμην ἔρχεται καὶ εὐφραίνει σε, διὰ τὸ εἶναι ἀληθές. Ἄλλως. προσσαίνει. ὑπομιμνήσκει καὶ εὐφραίνει σε. χαίρει γὰρ ὀνομασθεῖσα γυνὴ τοῦ διός. ¶Μέγαν κόλπον Ῥέας] ἀφ' οὗ κλυδωνίζῃ ἐν πλανωμένοις δρόμοις. λέγει δὲ τὸν νῦν καλούμενον ἰόνιον. πάλαι γὰρ οὗτος Ῥέας κόλπος ἐλέγετο. καὶ Ἀπολλώνιος κρονίην ἅλα τὸν ἰόνιον φησί. οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο. ¶Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα] ἀντὶ τοῦ ὕστερον, ὁ θαλάσσιος οὗτος κόλπος ἰόνιον πέλαγος ὀνομασθήσεται ἀπὸ σοῦ, μνημόσυνον τῆς σῆς πορείας. Τοῦ πεφασμένου] τοῦ φανεροῦ ἀντὶ τοῦ, καὶ τὰ κρυπτὰ οἶδεν ἡ ἐμὴ φρήν. ¶Ἔστιν πόλις Κάνωβος] ἐσχατισμός. ἔστι δὲ καὶ χῶμα διηγηματικὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χθονός, οὐχὶ πάσης. ¶Προσχώματι] σημειῶσαι ὅτι προσχώματα λέγονται οἱ ἀναχωματισμοὶ καὶ εἴσοδοι ὑδραγωγικοὶ πόνοι. λέγεται δὲ πρόσχωμα ἐκεῖνο ἔνθα καταρρέει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκεῖ περιτέλλει ἡ ψάμμος συρροὴν ἐπιτίθησιν·: Ἄλλως. ἐν ὑψηλῷ γάρ ἐστι προσχώματι, τῷ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπιφορᾷ προσθήματι τοῦ χώματος. ¶Ἔμφρονα] ἀνθρωπόμορφον.

ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γεννημάτων
τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον· ὃς καρπώσεται
ὅσην πλατύρροος Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα.
πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα πεντηκοντόπαις
πάλιν πρὸς Ἄργος οὐχ ἑκοῦσ' ἐλεύσεται
θηλύσπορος, φεύγουσα συγγενῆ γάμον
ἀνεψιῶν· οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας,
κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
ἥξουσι θηρεύσοντες οὐ θηρασίμους
γάμους, φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός·
Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνῳ

¶ Κελαινὸν] μελαίτεροι γάρ εἰσιν οἱ Αἰγύπτιοι. ¶ Πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ] πέμπτη δέ, φησί, γέννα ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου πεντήκοντα παῖδας ἔχουσα, πάλιν μὴ θέλουσα παραγενήσεται εἰς τὸ Ἄργος, φεύγουσα τὸν συγγενικὸν γάμον τῶν ἀνεψιῶν. πέμπτην δὲ γενεὰν λέγει ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου, τὰς πεντήκοντα τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας. πρώτη γενεά, Ἔπαφος, οὗ Λιβύη. ἧς Βῆλος, οὗ Δαναός. οὗ αἱ πεντήκοντα θυγατέρες, ἃς ὁ ποιητὴς πέμπτην γενεὰν ἀπὸ τοῦ Ἐπάφου ὠνόμασεν. ἱστορεῖται δὲ ἀδελφοὺς εἶναι Αἴγυπτον καὶ Δαναόν, παῖδας δὲ Ἀγχινόης καὶ Βήλου, υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης· ἀφ' ἧς καὶ ἡ χώρα Λιβύη ὀνόμασται. ὅς Βῆλος τὸν μὲν ἕνα παῖδα αὐτοῦ Δαναὸν ἐν Αἰγύπτῳ κατῴκισεν, τὸν δὲ ἕτερον, ἤγουν τὸν Αἴγυπτον, ἐν Ἀραβίᾳ· ὅστις τοὺς Μελάμποδας χειρωσάμενος, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν χώραν αὐτῶν ὠνόμασεν Αἴγυπτον. γίνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν Αἰγύπτῳ μὲν πεντήκοντα παῖδες, Δαναῷ δὲ θυγατέρες πεντήκοντα. ἐπεὶ δὲ μέσον αὐτῶν φιλονεικία ἐγένετο, ἑκάστου τῆς ἀρχῆς ὅλον ἐφέλκοντος πρὸς ἑαυτόν, φοβηθεὶς ὁ Δαναὸς μήπως ἀναιρεθήσεται ὑπὸ τῶν υἱῶν Αἰγύπτου (ἦν γὰρ χρησμὸς αὐτῷ δοθεὶς πάλαι περὶ τούτου) ναῦν κατασκευάσας τὴν κληθεῖσαν τὴν πεντηκόντορον ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ὧν ἐγέννησε θυγατέρων· ᾗ τὰς οἰκείας κόρας ἐνθέμενος, εἰς τὸ Ἄργος ἀπῄει, φυγὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴγυπτον· ὅς, ὡς ἔπεμψεν αὖθις, εἶχεν υἱοὺς πεντήκοντα, οἳ τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας ἐζήτουν ἐπὶ τῷ συνοικῆσαι αὐταῖς. καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἱστορίας οὕτως ἔχει. ὁ δὲ παρὼν ποιητής φησι, διὰ τοῦτο ἐλεύσεται εἰς τὸ Ἄργος ἡ θηλύσπορος γέννα, ἡ πέμπτη ἀπὸ Ἐπάφου, ἤγουν αἱ πεντήκοντα θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ, διὰ τὸ μὴ θέλειν συνελθεῖν εἰς γάμον τοῖς ἐξαδέλφοις αὐτῶν. τέλος οὖν ὕστερον ἀπισταμένων τῶν τε Δαναοῦ καὶ τοῦ Αἰγύπτου, ἔδωκεν ὁ Δαναὸς τὰς οἰκείας θυγατέρας εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου· ἐπεὶ δὲ ἐφοβεῖτο, κατὰ τὸν χρησμὸν ὅτι ἀναιρεθήσεται ὑπὸ ἑνὸς ἐκείνων, παρήγγειλε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ ἀνελεῖν νυκτὸς τοὺς νυμφίους. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι οὕτως ἐποίησαν, μία δὲ θελχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, οὐκ ἀνεῖλε τὸν ἑαυτῆς νυμφίον, ἀλλ' εἴασε ζῆν· περὶ ἧς καὶ ὁ ποιητής φησι. ¶ Κίρκοι πελειῶν] πελείας τὰς νύμφας, ἤτοι τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας (ἀφροδισιαστικὸν γὰρ τὸ ὄρνεον τοῦτο ἡ περιστερά) κίρκους δέ, ἤτοι ἱέρακας, τοὺς νυμφίους, ἤγουν τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγύπτου, διὰ τὸ ἁρπακτικόν, λέγει. ¶ Φθόνον δὲ σωμάτων] αὐτοῖς σώμασι τιμωρηθήσονται θεῶν νεμεσησάντων αὐτοῖς.

ἄρει δαμέντων, νυκτιφρουρήτῳ θράσει.
γυνὴ γὰρ ἄνδρ' ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,
δίθηκτον ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος·
(τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι κύπρις)
μίαν δὲ παίδων ἵμερος θέλξει, τὸ μὴ
κτεῖναι σύνευνον, ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται
γνώμην· δυοῖν δὲ θάτερον βουλήσεται,
κλύειν ἄναλκις μᾶλλον, ἢ μιαιφόνος·
αὕτη κατ' Ἄργος βασιλικὸν τέξει γένος.
μακροῦ λόγου δεῖ ταῦτ' ἐπεξελθεῖν τορῶς·
σπορᾶς γε μὴν ἐκ τῆσδε φύσεται θρασὺς
τόξοισι κλεινός, ὃς πόνων ἐκ τῶνδ' ἐμὲ
λύσει. τοιόνδε χρησμὸν ἡ παλαιγενὴς
μήτηρ ἐμοὶ διῆλθε Τιτανὶς Θέμις·
ὅπως δὲ χ' ὤπη, ταῦτα δεῖ μακροῦ λόγου
εἰπεῖν, σύ τ' οὐδὲν ἐκμαθοῦσα, κερδανεῖς.

ἰώ. Ἐλελελελελεῦ,
ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς
μανίαι θάλπουσ', οἴστρου δ' ἄρδις
χρίει μ' ἄπυρος·
καρδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει.

¶Νυκτιφρουρήτῳ] τῷ νυκτὸς ἐπιτηρήσαντι· νυκτὸς γὰρ ἀνεῖλον αὐτούς. ¶Τοιάδ' ἐπ' ἐχθρούς] ἡ Ἀφροδίτη ἐπιστάτις τῶν ἀφροδισίων ἐστίν· αὕτη γὰρ γάμων ἔφορος, ἐπιθυμίας τὰς συνουσίας ποιοῦσα. νῦν δὲ λέγει ὁ Προμηθεὺς ἔλθοι αἰτία θανάτου γένοιτο Ἀφροδίτη τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς, ἤγουν τοῖς τοῦ Αἰγύπτου υἱοῖς. ἐχθροὺς δὲ καλεῖ αὐτούς, ὡς κατεγνωσμένους ὑπὸ τοῦ Διός. ¶Βασιλικὸν] τὸν Ἄβαντα. ¶Ὅπως δὲ χ' ὤπη] ὅπως δὲ ἔχω τύχης καὶ δι' ἣν αἰτίαν λυθήσομαι μακροῦ καὶ πολλοῦ λόγου ἂν τοῦτο εἴη. ¶Ἐλελελελελεῦ] θρηνῶδες ἐπίφθεγμα. ¶Σφάκελος] σπασμὸς τοῦ ἐγκεφάλου. ¶Οἴστρου δ' ἄρδις] ἡ ἀκμὴ τοῦ πάθους. ¶Ἄπυρος] πολύπυρος, διὰ τὸ σφοδρὸν καὶ πολὺ τοῦ πάθους. ἤ, ἄπυρος, δίκην πυρὸς ἐμπιπρῶσα καὶ κατακαίουσα, καίτοι μὴ ἔχουσα πῦρ. ¶Καρδία δὲ φόβῳ] ἀντὶ τοῦ, παράφρων γίνεται ὑπὸ τοῦ φόβου, ἡ καρδία μου διαπαντὸς ἐκ τοῦ φόβου λακτίζει, σφύζει καὶ πάλλεται τὴν φρένα μου· περὶ γὰρ τὴν καρδίαν αἱ φρένες εἰσί. πῶς δὲ λακτίζει φρένα, φασὶν ἀντὶ τοῦ ποιεῖ παραφρονεῖν ὑπὸ τοῦ πάθους.

Τροχοδινεῖται δ' ὄμματ' ἑλίγδην,
ἔξω δὲ δρόμου φέρομαι, λύσσης
πνεύματι μάργῳ, γλώσσης ἀκρατής·
θολεροὶ δὲ λόγοι παίουσ' εἰκῆ
στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης.

χο. Ἦ σοφὸς, ἦ σοφὸς ἦν,
ὃς πρῶτος ἐν γνώμᾳ τόδ' ἐβάστασε
καὶ γλώσσᾳ διεμυθολόγησεν,
ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν, στρ.
ἀριστεύει μακρῷ· καὶ μήτε τῶν πλούτῳ στρ.
διαθρυπτομένων, μήτε τῶν στρ.
γέννᾳ μεγαλυνομένων ὄντα χερνήταν στρ.
ἐραστεῦσαι γάμων. στρ.
μήποτε μήποτέ μ' ὦ μοῖραι

¶Τροχοδινεῖται] οὐκ εἰμὶ ἐν τῷ καθεστῶτι. ¶Ἔξω δὲ δρόμου] τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ. ¶Γλώσσης ἀκρατὴς] ὑπὸ τῆς μανίας οὐ κατέχουσα τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ παίουσα. ¶Θολεροὶ δὲ λόγοι] τεταραγμένοι δὲ λόγοι, ὡς ἔτυχε, προσπαίουσι τῷ τῶν κακῶν κλύδωνι. τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ ὀδύνης πολλὰ μάταια λαλῶ. ¶Ἦ σοφὸς] τὸν Πιττακὸν λέγει, ὅς ποτέ τις βιαζόμενος ὑπὸ δύο γυναικῶν, τῆς μὲν μιᾶς οὔσης πλουσίας, τῆς δὲ ἑτέρας, πενεστέρας, καὶ τῷ γένει αὐτῷ ἀξίας, καὶ ἀπορῶν ποίας καθεῖν ἀνὴρ, ἠρώτησε ποίᾳ χρήσεται γυναικί· τοῦ δὲ εἰπόντος, μάπιδι πρὸς τοὺς παῖδας τοὺς πλησίον ἡμῶν τοὺς βέμβιξι παίζοντας (ὅ ἐστι ταῖς στρόμβαις) καὶ ἀπ' αὐτῶν μαθήσῃ ποίᾳ ἂν χρήσαιο γυναικί· ἀπελθὼν ἐκεῖνος, ἠκροάσατο τῶν παίδων λεγόντων πρὸς τὴν οἰκείαν στρόμβαν, τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλαυνε. καὶ αἰσθόμενος τοῦ λόγου τῶν παίδων, τὴν μὲν πλουσιωτέραν ἀφῆκε, τῇ δὲ πενεστέρᾳ ἐχρήσατο γυναικὶ, τῇ καὶ τῷ γένει αὐτῷ ἀξίᾳ. τοῦτο οὖν ὁ χορὸς ἐνθυμούμενος, λέγει ὅτι σοφὸς ἦν ἐκεῖνος ὁ εἰπὼν τὸ ἐπὶ μακρῷ χρόνῳ καὶ ἀριστεύειν καὶ εὐημερεῖν τοὺς τοῖς ἀξίοις τοῦ γένους αὐτῶν ἐπιγαμβρευόντας. ἐὰν γὰρ ἡ Ἰὼ συνεμίγη τινὶ ἀνδρὶ ἀξίῳ ὄντι τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ πόρρω ἦν τῆς μίξεως τοῦ διὸς, οὐκ ἂν νῦν ἐπλανᾶτο. ¶Ὡς τὸ κηδεῦσαι] καὶ Πίνδαρος, Χρὴ δὲ καθ' ἑαυτὸν παντὸς ὁρᾷν μέτρον. εὐναὶ δὲ παράτροποι ἐς κακότητα ἀθρόαν ἔβαλον. ¶Καθ' ἑαυτὸν] κατὰ τὰ ἴδια μέτρα. ¶Πλούτῳ διαθρυπτομένων] ἐντρυφώντων. ¶Χερνήταν] τοπικόν ἐστιν ἐκ τῶν ἀπόρων γυναικῶν, αἳ οἰκείαις χερσὶ νήθουσιν ἔρια, καὶ ἑαυταῖς ἐκ τούτων τροφὴν πορίζοιεν. Ἄλλως. ἁπλῆ, διὰ τῶν χειρῶν νήθοντα, ἢ ἄλλως ἐργαζόμενον. ¶Μήποτε μήποτέ μ' ὦ μοῖραι] ὁ χορὸς φησὶ βλέ... τὴν Ἰὼ κακῶς πάσχουσαν, διὰ τὸ ἐρασθῆναι αὐτῆς τὸν δία, εἴθε ὦ μοῖραι, μὴ ἴδοιτέ με ποτὲ ὑπάρχουσαν εὐνάτειραν καὶ σύγκοιτον τοῦ διός· ἤτοι μὴ ἐρασθείη μου ὁ ζεύς ποτε, μηδὲ προσπελάσω τινὶ γαμέτῃ τῶν ἐξ οὐρανοῦ ἥρωων τινὶ διὸς ἔχοντι γυναῖκα. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ γαμέτα. ὦ,

μηδὲ δι᾽ ἔχθρας γαμηθείην ὁμευνέτῃ τινὶ τῶν οὐρανίων. φοβοῦμαι γὰρ βλέπουσα τὴν τῆς Ἰοῦς παρθενίαν τὴν ἀστεργάνορα· ἣν οὐ στέργει ὁ γαμούμενος αὐτῆς ἀνήρ· ἢ, τὴν ὑπὸ ἀρσένων νέαν στεργομένην τῷ γάμῳ τοῦ Διὸς δαπτομένην, καὶ ἐν ἀλητείαις καὶ πλάναις πόνων δυσαπαλλάκτοις Ἥρας, ὑπὸ ἀφαιρέσεις, ἃς οὔπως ἐνεγκεῖν ἐν τοῖς αὐτῆς ἀπαλλάξεσι δύναται. μηδὲ ὁ ἔρως τῶν κρειττόνων θεῶν ἐπίδοι με. εἶτα παρεγκαπαί, ἑρμηνεύων τὸ ἔρως, φησὶν, ὃς ἐστιν ὄμμα ἄφυκτον.

λεχέων Διὸς εὐνάτειραν ἴδοισθε πέλουσαν·
μηδὲ πλαθείην ἐν γαμέτᾳ τινὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ.
ταρβῶ γὰρ ἀστεργάνορα παρθενίαν
εἰσορῶσ᾽ Ἰοῦς γάμῳ δαπτομέναν
δυσπλάγχνοις Ἥρας ἀλατείαισι πόνων.
ἐμοὶ δ᾽ ὅτι μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος
ἄφοβος, οὐ δέδια· μηδὲ κρεισσόνων
θεῶν ἔρως ἄφυκτον ὄμμα προσδέρκοιτό με.
ἀπόλεμος ὅδε γ᾽ ὁ πόλεμος, ἄπορα
πόριμος· οὐδ᾽ ἔχω τίς ἂν γενοίμαν.
τὰν Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ μῆτιν ὅπα φύγοιμ᾽ ἄν.
προ. Ἦ μὴν ἔτι Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης φρενῶν,

¶ Γάμῳ δαπτομέναν] ἅμα τῷ γάμῳ. λείπει γὰρ τὸ ἅμα. ¶ Ἀπόλεμος] ἀκαταμάχητος, ὃν κἂν πολλὰ μηχανησαμένη, οὐ φεύξομαι. Ἄλλως. ὁ πρὸς κρείσσονας πόλεμος, ἀκαταμάχητος. ¶ Ἄπορα πόριμος] ἤγουν, οὗτος ὁ πόλεμος ὁ ἐρωτικὸς, ἐστὶ πόρον διδοὺς καὶ εἰς τὰ ἄπορα, καὶ ἤγουν εἰπεῖν, καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν, καὶ πόριμος αὐτοῖς. ¶ Ἦ μὴν ἔτι] ὅπερ προείρηκεν Προμηθεὺς ἐν οἷς ἔλεγεν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκβληθήσεται τῆς βασιλείας, εἰς γάμον συνελθὼν τῇ Θέτιδι, τοῦτο καὶ ἐνταῦθα πάλιν φησί. λέγει οὖν ὅτι ὄντως δὴ ὁ Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης καὶ ὑπερήφανος ὢν καὶ ὑπέραυχος, ἔσται ταπεινός. ἑτοιμάζεται γὰρ γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν βασιλείας ῥίψει· καὶ τότε πληρωθήσεται ἡ τοῦ Κρόνου κατάρα ἐπ᾽ αὐτῷ ὡς δὴ, ἐκπίπτοντος τῆς μακροχρονίου καὶ παλαιῶν θρόνων τῆς βασιλείας. ἀποφυγεῖν δὲ καὶ ἐκφυγεῖν καὶ προφυλάξειν τῶν ἀπὸ τοῦ εἰρημένου γάμου κακοπαθειῶν μελλουσῶν ἐπελθεῖν αὐτῷ, οὐδεὶς τῶν θεῶν ἰσχύσει ἀποδεῖξαι χωρὶς ἐμοῦ. ἐγὼ ταῦτα γινώσκω, καὶ τίνι τρόπῳ γενήσεται. πρὸς ταῦτα οὖν καθήσθω νῦν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ τῆς γῆς ὑπεραιρομένοις τόποις, (ὁ ἐν τῷ ὑψηλῷ ὀλύμπῳ) πιστὸς καὶ θαρρῶν. ἢ ποσὶς, προείπουσι τε διάδηλος, καὶ ἔνπεμος ἐν βρονταῖς, ἤγουν διὰ τὸ ποιεῖν βροντὰς, μεγαλυνόμενος, καὶ ἐκπέμπων βέλος πυρπνόον. λέγει δὲ τὸν κεραυνόν. οὐδὲν γὰρ ταῦτα αὐτῷ βοηθήσει εἰς τὸ μὴ καταπεσεῖν πτώματα ἀνυπομόνητα καὶ δυσφόρητα. τοιοῦτον δυσπάλαιστον καὶ δυσμάχητον νῦν ἐπισκευάζει αὐτὸς ἑαυτῷ, ὅστις καὶ ὑπὲρ κεραυνὸν καταφλέξει αὐτὸν, καὶ τὸν γενναῖον κτύπον τῆς βροντῆς καὶ τὴν τρίαιναν, αἰχμὴν τοῦ Ποσειδῶνος, δι᾽ ἧς σαλεύει τὴν γῆν, διασκεδάσει καὶ ἀφανίσει καὶ διαλύσει. λέγει δὲ ὃν ἔμελλε γεννῆσαι ὁ Ζεὺς μιγεὶς τῇ Θέτιδι.

ἔσται ταπεινὸς, οἷ' ἐξαρτύεται
γάμον γαμεῖν· ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
θρόνων τ' ἄϊστον ἐκβαλεῖ· πατρὸς δ' ἀρὰ
Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς κρανθήσεται·
ἣν ἐκπίτνων ἠρᾶτο δηναιῶν θρόνων.
τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπὴν οὐδεὶς θεῶν
δύναιτ' ἂν αὐτῷ, πλὴν ἐμοῦ, δεῖξαι σαφῶς.
ἐγὼ τάδ' οἶδα, χᾧ τρόπῳ. πρὸς ταῦτα νῦν
θαρρῶν καθήσθω τοῖς πεδαρσίοις κτύποις
πιστὸς, τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλος.
οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ
πεσεῖν ἀτίμως πτώματ' οὐκ ἀνασχετά·
τοῖον παλαιστὴν νῦν παρασκευάζεται
ἐπ' αὐτὸς αὑτῷ, δυσμαχώτατον τέρας·
ὃς δὴ κεραυνοῦ κρείσσον' εὑρήσει φλόγα,
βροντῆς θ' ὑπερβάλλοντα καρτερὸν κτύπον·
θαλασσίαν τε γῆς τινάκτειραν νόσον
τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, σκεδᾷ.
πταίσας δὲ τῷδε πρὸς κακῷ, μαθήσεται
ὅσον τό, τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα.
χο. Σύ θην ἃ χρῄζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός·

¶Ὃς δὴ κεραυνοῦ] ταῦτα αἰνιγματωδῶς φησι, καὶ διὰ τοὺς Κύκλωπας τὸν Βρόντην καὶ τὸν Στερόπην, οἳ ἀδελφοὶ ἦσαν τοῦ κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ διός. εἶχον δὲ πρὸς ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν τοῖς μετώποις. οὓς ὁ κρόνος μὲν τῷ ταρτάρῳ προσπέδησεν, ὡς ἐπιβούλους ὑποπτευόμενος· ὁ δὲ ζεὺς τῆς βασιλείας κρατήσας, τὸν μὲν πατέρα κρόνον εἰς τάρταρον κατέχει, τοὺς δὲ εἱργμένους ἀνέλυσε, καὶ συνεργοὺς τοῦ κράτους ἔχει· τὸν μὲν, βροντὴν μηχανώμενον αὐτῷ· τὸν δὲ Στερόπην, ἀστραπὴν, εἰς ὃν φόβον πάντων τῶν ἄλλων θεῶν. φησὶν οὖν ὁ Προμηθεὺς ὅτι ὁ μέλλων γεννηθῆναι ἀπὸ τοῦ διὸς συνευνασθέντος τῇ θέτιδι, καὶ ὑπέρτερον τὸν Στερόπην καὶ τὸν Βρόντην ἔσται. ἐπεὶ δὲ ᾤετο καὶ τὸν ποσειδῶνα φοβηθῆναι αὐτῷ τῷ διῒ, ὡς ἀδελφὸν αὐτοῦ ὄντα, φησὶν ὅτι οὐδὲ ἡ τὴν γῆν σαλεύουσα τρίαινα τοῦ ποσειδῶνος ἔσται τῷ διῒ εἰς βοήθειαν. τρίαιναν δὲ λέγουσι κρατεῖν τὸν ποσειδῶνα, ἢ διὰ τὸ τρίτον στοιχεῖον εἶναι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ εἰς τρία διαιρεῖσθαι τὸ ὕδωρ, εἰς ποτάμιον, εἰς θαλάσσιον, καὶ εἰς λιμναῖον. ¶Ἐπιγλωσσᾷ] τῇ γλώττῃ κατηγορεῖς, ἐποιωνίζῃ κατὰ τοῦ διὸς ἃ βούλει γενέσθαι αὐτῷ. ἔστι δὲ τὸ, ἐπιγλωσσᾷ διὸς, κατ' ἐρώτησιν.

πρ. Ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ' ἃ βούλομαι λέγω.
χο. Καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινα;
πρ. Καὶ τῶνδέ γ' ἕξει δυσλοφωτέρους πόνους.
χο. Πῶς οὐχὶ ταρβεῖς, τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη;
πρ. Τί δ' ἂν φοβοίμην, ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον;
χο. Ἀλλ' ἆθλον ἂν σοι τοῦδέ γ' ἀλγίω πόροι.
πρ. Ὡ δ' οὖν ποιείτω, πάντα προσδοκητά μοι.
χο. Οἱ προσκυνοῦντες τὴν ἀδράστειαν, σοφοί.
πρ. Σέβου, προσεύχου, θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί·
ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει.
δράτω, κρατείτω τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον
ὅπως θέλει· δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν,
τὸν τοῦ τυράννου τοῦ νέου διάκονον·
πάντως τι καινὸν ἀγγελῶν ἐλήλυθε.
ἑρ. Σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον,
τὸν ἐξαμαρτόντ' εἰς θεούς, τὸν ἐφημέροις
πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω·
πατὴρ ἄνωγέ σ' οὕστινας κομπεῖς γάμους
αὐδᾶν, πρὸς ὧν τ' ἐκεῖνος ἐκπίπτει κράτους·

¶ Ἀλλ' ἆθλον ἂν σοι] ἀλλὰ καὶ εἰ μή ἐστί σοι πεπρωμένον ἀποθανεῖν, πόροι, ἤγουν δώσει σοι πόνον, ἀλλ' ἀλγεινότερον καὶ λυπηρότερον τούτου οὗ νῦν πάσχεις. ὥσπερ δὲ τὸ βέλτιον καὶ κάλλιον, οὕτω καὶ τὸ ἀλγίω συγκριτικὰ ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἀλγίων εὐθείας. ¶ Ὡ δ' οὖν ποιείτω] οὕτως ὑπερηφάνως καὶ ἀφόβως. ¶ Τὴν ἀδράστειαν] τὴν δίκην. διὰ τὸ ἐστι τοὺς ὑπερηφάνους τιμωροῦσα. Ἄλλως. παραινεῖ προσέχειν μήποτέ τις νεμεσήσῃ δικαίως αὐτῷ, ὡς τὸν δία ὑβρίζοντι. Ἄλλως. τὴν ἀδράστειαν, ἤτοι τὴν τύχην, τὴν μὴ ἐῶσαν ὑμᾶς δρᾶν τὸ θελητόν. ¶ Σέβου, προσεύχου] σὺ σέβου καὶ θέλγε τὸν δία τὸν ἀεὶ κρατοῦντα (τοῦτο δὲ κατ' εἰρωνείαν φησίν. ἐλπίζει γὰρ ὅσον οὔπω ἀπὸ τῆς βασιλείας ἐκπεσεῖν αὐτόν) ἐμοὶ δὲ μικρὸν καὶ ὀλίγον, ἢ οὐδ' ὅλως φροντίς ἐστι τοῦ διός. τοῦτον τὸν καιρὸν δράτω καὶ πραττέτω ἃ βούλεται, καὶ βασιλευέτω· ἐπὶ πολὺ γὰρ οὐκ ἄρξει καὶ βασιλεύσει τοῖς θεοῖς. ἀλλὰ βλέπω τοῦτον τὸν ἄγγελον τοῦ διὸς (λέγει δὲ τὸν ἑρμῆν) πάντως τι νέον ἦλθε μηνύσων ἐμοί. ¶ Τρόχιν] ἄγγελον, ἀπὸ τοῦ τρέχειν. δηλοῖ δὲ τὸν σπουδαῖον οἰκέτην, τὸν σπουδαίως πράττοντα τὰ προστάγματα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ βραδύνοντα καὶ χρονίζοντα. ¶ Τὸν ἐφημέροις] τοῖς ἡμέροις. ἤγουν τοῖς ἀνθρώποις. ἢ τοῖς ἡμέροις, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀγρίων ζώων.

καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως,
ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε· μηδέ μοι διπλᾶς
ὁδοὺς Προμηθεῦ προσβάλῃς· ὁρᾷς δ' ὅτι
Ζεὺς τοῖς τοιούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται.
Πρ. Σεμνόστομός γε καὶ φρονήματος πλέως
ὁ μῦθός ἐστιν, ὡς θεῶν ὑπηρέτου.
νέον νέοι κρατεῖτε, καὶ δοκεῖτε δὴ
ναίειν ἀπενθῆ πέργαμ'· οὐκ ἐκ τῶνδ' ἐγὼ
δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
τρίτον δὲ τὸν νῦν τυραννοῦντ' ἐπόψομαι
αἴσχιστα καὶ τάχιστα. μή τί σοι δοκῶ
ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς;
πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἐλλείπω. σὺ δὲ

¶Καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως] ὁ Ζεὺς ὁ πατὴρ τῶν θεῶν κελεύει σοι εἰπεῖν οὕστινας λέγεις γάμους, καὶ τοὺς ἀνθρώπους παρ' ὧν ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ· καὶ ταῦτα μέντοι λέγε μηδ' ὅλως αἰνιγματωδῶς, ἀλλ' αὐτὰ ἐκεῖνα ἕκαστα φανερά. ¶Μηδέ μοι διπλᾶς] μηδὲ ἐμοί, ὦ Προμηθεῦ, προξενήσῃς καὶ δώσῃς διπλᾶς ὁδούς. ἤτοι, μὴ ποιήσῃς ἀπελθεῖν κενόν, καὶ πάλιν πεμφθῆναι πρός σε. βλέπεις γὰρ ὅτι τοῖς τοιούτοις ὁ Ζεὺς οὐ καταπραΰνεται. Ἄλλως· μὴ κάματόν μοι διπλοῦν προξενήσῃς, δεύτερόν με ποιῶν ὑποστρέψαι. τοῦτο δὲ αἰνίττεται διὰ τοῦ λόγου, μὴ βούλου με αὖθις ἀπελθεῖν κενὸν πρὸς τὸν Δία. ἤγουν, ἅπερ εἴπας κατὰ τοῦ Διός, μὴ κρύψῃς, ἵνα μὴ χάριν τούτου πάλιν με πρός σε πέμψῃ. ¶Ζεὺς τοῖς τοιούτοις] τοῖς μὴ πειθομένοις αὐτῷ, ἢ τοῖς ψευδέσι λόγοις χρωμένοις οὐ κάμπτεται, οὔτε μειλίσσεται, ἀλλ' ἔτι πλέον θυμοῦται καὶ ἀμείλικτος γίνεται τοῖς τοιούτοις. ¶Σεμνόστομός γε] κατ' εἰρωνείαν ὁ Προμηθεύς, μὴ, φησὶν, ὁ μῦθος καὶ ὁ λόγος σου, προσήκων ἐστὶ καὶ καλῶς εἰρημένος, καὶ φρονήσεως γέμων, ὡς ῥηθεὶς ὑπὸ ὑπηρέτου τῶν θεῶν· ἢ τὸ σεμνόστομος, ἀντὶ τοῦ κενόδοξος καὶ ὑπερήφανος καὶ γέμων αἰνίσεως. ¶Νέον νέοι] νῦν νέοι θεοὶ βασιλεύετε, καὶ νομίζετε χωρὶς πένθους ἀεὶ κατοικεῖν τὰς τοῦ Ὀλύμπου ἀκρωρείας καὶ μέρη· ἐκ τούτων δὲ τῶν τοῦ Ὀλύμπου μερῶν καὶ ἀκρωρειῶν κατοικοῦντα καὶ εἶδον δύο τυράννους ἐκπεσόντας καὶ ἐκβληθέντας τῆς βασιλείας (λέγει δὲ τὸν Ὀφίωνα καὶ τὴν Εὐρυνόμην, καὶ τὸν Κρόνον ὃν ἔρριψεν ὁ Ζεύς) τρίτον δὲ καὶ τὸν νῦν τυραννοῦντα Δία θεάσομαι ἐκπεσόντα, καὶ κακῶς καὶ ὑβριστικῶς, καὶ συντόμως. μὴ δοκῶ σοι φοβεῖσθαι τοὺς νέους θεοὺς ἤγουν; πολλοῦ ἐλλείπω τοῦ φοβεῖσθαι αὐτούς. σὺ δὲ τὴν ὁδὸν ἣν ἐβάδισας ἐρχόμενος ἐνταῦθα, πάλιν βάδιζε. οὐδὲν γὰρ ἐρεῖς σοι ὧν ἐμὲ ἐρωτᾷς. ¶Τρίτον] ἐβασίλευσε πρότερον μὲν ὁ Ὀφίων καὶ Εὐρυνόμη, ἔπειτα Κρόνος καὶ Ῥέα. ¶Πέργαμα] ἁπλῶς τὰς τοῦ οὐρανοῦ ἀκρωρείας καταχρηστικῶς. ¶Πολλοῦ γε καὶ] σημείωσαι, πολλοῦ ἐλλείπω, ἀντὶ τοῦ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἢ πολλοῦ γε καὶ δέω.

κέλευθον ἥνπερ ἦλθες, ἐγκόνει πάλιν.
πεύσῃ γὰρ οὐδὲν ὧν ἂν ἱστορῇς ἐμέ.
ἑρ. Τοιοῖσδε μέντοι καὶ πρὶν αὐθαδίσμασιν
ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας.
προ. Τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν,
σαφῶς ἐπίστασ', οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ' ἐγώ.
κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ,
ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον.
οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών.
ἑρ. Χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πράγμασι.
προ. Χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
ἐχθροὺς ἴδοιμι· καὶ σὲ δ' ἐν τούτοις λέγω.
ἑρ. Ἦ κἀμὲ γάρ τι συμφοραῖς ἐπαιτιᾷ;
προ. Ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεούς,
ὅσοι παθόντες εὖ, κακοῦσί μ' ἐκδίκως.
ἑρ. Κλύω σ' ἐγὼ μεμηνότ' οὐ μικρὰν νόσον.
προ. Νοσοῖμ' ἄν, εἰ νόσημα τοὺς ἐχθροὺς στυγεῖν.
ἑρ. Εἴης φορητὸς οὐκ ἄν, εἰ πράσσοις καλῶς.
προ. Ὤμοι. Ἑρ. Τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται.
προ. Ἀλλ' ἐκδιδάσκει πάνθ' ὁ γηράσκων χρόνος.
ἑρ. Καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι.

¶Τοιοῖσδε] ἐν ταύταις ταῖς κενοδοξίαις καὶ ὑπερηφανίαις καὶ αὐχηματίαις, καὶ πρὶν σαυτὸν εἰσήγαγες καὶ ἐνέδησας εἰς τὰς βλάβας ἃς πάσχεις νῦν. ¶Τῆς σῆς λατρείας] τοῦτό φησιν ὁ Προμηθεὺς πρὸς τὸν ἑρμῆν, σαφῶς γίνωσκε ὅτι οὐκ ἂν ἀλλάξαιμι τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν. ἤγουν, οὐ προτιμήσομαι τὸ λατρεύειν τῷ διΐ, τὸ ὑπηρετεῖν αὐτῷ καὶ εἶναι ἄγγελος αὐτοῦ, ὥσπερ σύ, τοῦ πάσχειν οὕτω κακῶς. τοῦτ' ἔστι, κρεῖσσον ἡγοῦμαι τοῦ λατρεύειν καὶ ἀγγελιαφορεῖν τῷ διῒ ὡς σύ, τὸ προσηλῶσθαι τῇ πέτρᾳ ταύτῃ, καὶ πάσχειν κακῶς. ¶Χλιδᾶν ἔοικας] τρυφᾶν καὶ χαίρειν τοῖς κακοῖς οἷς πάσχεις. ¶Ὅσοι παθόντες] συνῆλθον γὰρ αὐτοῖς κατὰ τῶν τιτάνων. ¶Κλύω σ' ἐγὼ] νοῶ σε, φησίν, ἐγὼ, μεμηνότα καὶ παραφρονοῦντα, καὶ πάσχοντα νόσον κακήν. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν, ἔστω νοσῶ μὲν, κατά σε κριτήν, εἰ νόσημά ἐστι καὶ μανία, τὸ μισεῖν τοὺς ἐχθρούς. οὐ φησὶν, ὁρῶ, ἀλλὰ, κλύω. οὐ γὰρ δι' ἔργων ὕβριζεν ὁ Προμηθεὺς τοὺς θεούς, ἀλλὰ διὰ λόγων. ¶Τόδε ζεὺς] τὸ ὤμοι λέγειν. ¶Ἀλλ' ἐκδιδάσκει] κἀκεῖνος οὖν τῷ χρόνῳ μαθήσεται τὸ στενάζειν. ¶Καὶ μὴν] σὺ δὲ οὐδὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου παιδεύῃ.

προ. Σέ γ' ὦ προσηύδων οὐκ ἂν ὄνθ' ὑπηρέτην.
ἐρ. Ἐρεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν χρῄζει πατήρ.
προ. Καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν.
ἐρ. Ἐκερτόμησας δῆθεν ὡς παῖδ' ὄντα με.
προ. Οὐ γὰρ σὺ παῖς τε, καὶ ἔτι τοῦδ' ἀνούστερος,
εἰ προσδοκᾷς ἐμοῦ τι πεύσεσθαι πάρα·
οὐκ ἔστιν αἴκισμ' οὐδὲ μηχάνημ', ὅτῳ
προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε,
πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια.
πρὸς ταῦτα, ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλόξ,
λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασι
χθονίοις κυκάτω πάντα, καὶ ταρασσέτω·
γνάμψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ', ὥστε καὶ φράσαι
πρὸς οὗ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος.
ἐρ. Ὅρα νυν εἴ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται.
προ. Ὦπται πάλαι δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.
ἐρ. Τόλμησον ὦ μάταιε, τόλμησόν ποτε
πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.
προ. Ὀχλεῖς μάτην με, κῦμ' ὅπως, παρηγορῶν.
εἰσελθέτω σε μήποθ', ὡς ἐγὼ Διὸς
γνώμην φοβηθεὶς, θηλύνους γενήσομαι,
καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα στυγούμενον
γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν,
λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε· τοῦ παντὸς δέω.
ἐρ. Λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν.

¶ Σέ γὰρ] καλῶς λέγεις μὴ φρονεῖν ἐμέ. εἰ γὰρ ἐγὼ ἐφρόνουν, ὑπηρέτῃ σοὶ ὄντι οὐκ ἂν διελέχθην. ¶ Καὶ μὴν ὀφείλων] τοῦτο ἐν εἰρωνείᾳ. ¶ Αἰθαλοῦσα φλὸξ] (γράφε) αἰθεροῦσα. ¶ Λευκοπτέρῳ] λευκῇ καὶ τῇ χιόνι. ¶ Βεβούλευται] πεφρόντισται. ¶ Τοῦ παντὸς δέω] ποιῆσαι τοῦτο. ¶ Λέγων ἔοικα] πολλά, φησί, λέγων, καὶ ἔοικα ταῦτα λέγειν μάτην. οὐδὲν γὰρ μαλθάσσῃ καὶ πραΰνῃ καὶ τέγγῃ καὶ ἐνδίδως ταῖς ἐνστάσεσιν, ἀλλ' ὥσπερ νεωστὶ ἀχθεὶς εἰς ζυγὸν πῶλος, δάκνων τὸν χαλινόν, βιάζῃ σύ, καὶ ἀνθίστασαι, καὶ πρὸς τοὺς χαλινοὺς ἀντιμάχῃ, καὶ σφοδρύνῃ καὶ θρασύνῃ ἐν οὐδαμινῷ σοφίσματι, καὶ μὴ δυναμένῳ ὠφελῆσαι. ¶ Καὶ μάτην ἐρεῖν] γράφεται ἀλλ' ἐρεῖν μάτην.

τέγγῃ γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσῃ λιταῖς
ἐμαῖς· δακὼν δὲ στόμιον ὡς νεοζυγὴς
πῶλος, βιάζῃ καὶ πρὸς ἡνίας μάχῃ.
ἀτὰρ σφοδρύνῃ γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι.
αὐθαδία γὰρ τῷ φρονοῦντι μὴ καλῶς,
αὐτὴ καθ' αὑτὴν οὐδενὸς μεῖζον σθένει.
σκέψαι δ', ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις,
οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία
ἔπεισ' ἄφυκτος· πρῶτα μὲν γὰρ ὀκρίδα
φάραγγα βροντῇ καὶ κεραυνίᾳ φλογὶ
πατὴρ σπαράξει τήνδε, καὶ κρύψει δέμας
τὸ σόν, πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει.
μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου,
ἄψορρον ἥξεις ἐς φάος· Διὸς δέ τοι
πτηνὸς κύων δαφοινὸς αἰετὸς λάβρως
διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος,
ἄκλητος ἕρπων δαιταλεὺς πανήμερος·
κελαινόβρωτον δ' ἧπαρ ἐκθοινήσεται.
τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,

¶Οὐδενὸς μεῖζον σθένει] ἴσον ἐστὶ τῷ μηδενί. ¶Σκέψαι δὲ] σκόπησον ποταπὸς χειμὼν καὶ ζάλη τῶν ἄθλων, καὶ τῶν κακῶν τρικυμία ἄφυκτος, ἣν οὐ δυνήσῃ ἐκφυγεῖν, ἔπεισι καὶ ἐπέρχεται ἐπί σε. πρῶτα μὲν τήνδε ὀκρίδα φάραγγα (τραχεῖαν δὲ λέγει φάραγγα τὸ τραχὺ ὄρος τὸν καύκασον) βροντῇ καὶ κεραυνῷ διασχίσει ὁ Ζεύς, καὶ ἔνδον ταύτης καλύψει τὸ σὸν σῶμα. ἡ πετραία δὲ ἀγκάλη καὶ κοιλότης σε βαστάσει καὶ δέξεται. πολὺ δὲ μῆκος χρόνου πληρώσας, ἄψορρον καὶ ὀπισθόρμητον ἥξεις ἐς φάος. ¶Πετραία δ' ἀγκάλη σε] ἤγουν τὸ ἀπόρρηγμα καὶ κοίλωμα τῆς πέτρας. τοῦτο γοῦν φησι, χάσματος γενομένου, μετέωρος ἔσῃ, κρεμάμενος τῶν χειρῶν. ¶Πτηνὸς κύων] μυθεύεται ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς ὄρος τὸ καύκασον προσηλώσας τὸν Προμηθέα μέσον κίονος, ἐπέπεμψεν ἀετὸν κατέρχεσθαι καὶ ἐσθίειν καθ' ἡμέραν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ, διὰ πάσης μὲν ἡμέρας βιβρωσκόμενον, νυκτὸς δὲ πάλιν ἀναπληρούμενον καὶ ἀνακαινιζόμενον, ἕως οὗ ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας τὸν ἀετὸν ἀπέκτεινε, τὸν Προμηθέα δὲ τῶν κακῶν ἀπέλυσεν. Ἄλλως. τοῦτό φησιν, ὅτι ὁ τοῦ Διὸς κύων ἀετὸς (τοῦ Διὸς γὰρ ὁ ἀετὸς ἀνατέθειται), ὡς ζῷον βασιλικὸν) διακόψει μέγα ῥάκος τοῦ σώματος, τουτέστι, μέρος καὶ ἀπόκομμα· ἐρχόμενος ἄκλητος δαιτυμὼν ἐκθοινήσει) δὲ τὸ ἧπαρ τὸ ἐκ τῆς βρώσεως μελαινόμενον. τοῦ τοιούτου δὲ δεσμοῦ καὶ τῆς τοιαύτης κακοπαθείας μηδέν τι προσδόκα τέλος, πρὶν ἄν τις τῶν θεῶν διάδοχος φανῇ τῶν σῶν πόνων, καὶ εἰς τὸν σκο-

ποιὸν ἄδλω θελήσῃ ὑπὲρ σοῦ ἐλθεῖν, καὶ εἰς τὸν τάρταρον. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς τοῦ βοηθοῦντος αὐτοῦ, πυσομένου ταῦτα πάντα. ὁ μέλλων βοηθῆσαί σοι, φησί, καὶ ἀπολυτρῶσαί σε τοῦ πόνου τούτου, εἰς τὸν ἄδλω ἥξει καὶ ταρταρωθήσεται.

τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,
πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων
φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν
ἄδλω, κνεφαῖά τ' ἀμφὶ ταρτάρου βάθη.
πρὸς ταῦτα βούλευ'· ὡς ὅδ' οὐ πεπλασμένος
ὁ κόμπος, ἀλλὰ καὶ λίαν εἰρημένος·
ψευδηγορεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταται στόμα
τὸ δῖον, ἀλλὰ πᾶν ἔπος τελεῖ· σὺ δὲ
πάπταινε καὶ φρόντιζε, μηδ' αὐθαδίαν
εὐβουλίας ἀμείνον' ἡγήσῃ ποτέ.

χο. Ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται
λέγειν· ἄνωγε γάρ σε τὴν αὐθαδίαν
μεθέντ', ἐρευνᾶν τὴν σοφὴν εὐβουλίαν.
πείθου· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν.

πρ. Εἰδότι τοί μοι τάσδ' ἀγγελίας
ὅδ' ἐθώϋξε, πάσχειν δὲ κακῶς
ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν, οὐδὲν ἀεικές.
πρὸς ταῦτ', ἐπ' ἐμοὶ ῥιπτέσθω μὲν
πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος, αἰθὴρ
δ' ἐρεθιζέσθω βροντῇ, σφακέλῳ
τ' ἀγρίων ἀνέμων· χθόνα δ' ἐκ πυθμένων
αὐταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι,
κῦμα δὲ πόντου τραχεῖ ῥοθίῳ

¶ Πρὸς ταῦτα βούλευε] πρὸς ταῦτα βουλεύου, καὶ σκόπει τὸ πρέπον, ὅτι ταῦτα ἃ σοι λέγω, οὐκ εἰσὶ πεπλασμένα καὶ ψευδῆ, ἀλλὰ λίαν ἀληθῆ. τὸ γὰρ δῖον στόμα, ἤτοι τὸ τοῦ διός, οὐκ ἐπίσταται ψευδολογεῖν, ἀλλὰ πᾶν ὃ ἂν εἴπῃ, εἰς τέλος καὶ πλήρωμα ἄγει. σὺ δὲ ἐπιτήρει καὶ πρόσεχε, μηδὲ τὴν αὐθαδίαν ἡγήσῃ ποτὲ κρείττονα τῆς εὐβουλίας. ¶ Πρὸς ταῦτ', ἐπ' ἐμοὶ] πρὸς ταῦτα, ῥιπτέσθω μὲν ἐπ' ἐμοὶ ὁ ἑλικοειδὴς τοῦ πυρὸς κεραυνὸς (ἀμφήκης δὲ ὅτι ὀξύς) ὁ αἰθὴρ δὲ, καὶ ὁ ἀὴρ ἐρεθιζέσθω καὶ κινείσθω ἐν βροντῇ, σφακέλῳ τε ἀγρίων ἀνέμων, τοῦτ' ἔστι σφοδρῷ κινήσει. σφάκελος δὲ κυρίως ἡ σῆψις τοῦ ἐγκεφάλου. τὴν γῆν δὲ ἐκ τῶν πυθμένων καὶ τῶν κατωτάτων τόπων σὺν αὐταῖς ταῖς ῥίζαις κραδαίνοι

καὶ κινήσειεν. τὸ κῦμα δὲ τῆς θαλάσσης ἐν τραχεῖ ῥεύματι συγχώσειεν ἐμέ, καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐμὸν ἀναρρίψῃ εἰς τὰς διόδους τῶν οὐρανίων ἄστρων· ἤτοι εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου εἰσὶ τὰ ἄστρα.

συγχώσειε· τῶν τ' οὐρανίων
ἄστρων διόδους, ἔς τε κελαινὸν
Τάρταρον ἄρδην ῥίψειε δέμας
τοὐμὸν, ἀνάγκης στερραῖς δίναις·
πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.

ἑρ. Τοιάδε μέντοι τῶν φρενοπλήκτων
βουλεύματ' ἔπη τ' ἐστὶν ἀκοῦσαι.
τί γὰρ ἐλλείπει μὴ παραπαίειν;
εἰ δ' εὐτυχῇ, τί χαλᾷ μανιῶν;
ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις
συγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε, τόπων
μετά που χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε θοῶς·
μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ
βροντῆς μύκημ' ἀτέραμνον.

χο. Ἄλλο τι φώνει καὶ παραμυθοῦ
μ' ὅ, τι καὶ πείσεις· οὐ γὰρ δήπου
τοῦτό γε τλητὸν παρέτυρας ἔπος·
πῶς με κελεύεις κακότητ' ἀσκεῖν;
μετὰ τοῦδ' ὅ, τι χρὴ, πάσχειν ἐθέλω·
τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον.
κ' οὐκ ἔστι νόσος τῆσδ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον.

ἑρ. Ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἅτ' ἐγὼ προλέγω·

¶ Συγχώσειε] συγκαλύψαι. ¶ Παραπαίειν] παραφρονεῖν. ¶ Ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις] πρὸς Ὠκεανίδας φησὶν ὁ Ἑρμῆς, ἀλλ' οὖν ὑμεῖς, ὦ γυναῖκες συλλυπούμεναι καὶ συγκακοπαθοῦσαι ταῖς τοῦ Προμηθέως βλάβαις, ὑποχωρεῖτε ταχύτατα ἐκ τῶν ἐνταῦθα τόπων, μὴ τὰς φρένας ὑμῶν ματαίας καὶ μωρὰς ἢ παραπλῆγας ποιήσῃ τὸ ἤχημα τῆς τοῦ Διὸς βροντῆς, τὸ ἀπέραμνον καὶ σκληρὸν καὶ μέγα. ¶ Ἄλλο τι φώνει] ἄλλο τι λέγε, καὶ παραμυθοῦ, καὶ παραλογίζου καὶ ἀπάτα ἐμέ, εἰς ὅπερ καὶ πείσεις καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα· οὐ γὰρ δήπου τὸ ἔπος, δηλαδὴ τό, μὴ ἠλιθιώσῃ τὰς φρένας ὑμῶν τὸ τῆς βροντῆς ἤχημα, τλητὸν καὶ ὑπομενητὸν καὶ καρτερικὸν παρέρριψας καὶ παρήγαγες εἰς τὸ καταλεῖψαι τὸν Προμηθέα. ¶ Κακότητ' ἀσκεῖν] κακίαν ἀγαπᾶν καὶ μισεῖν ἐστιν. ¶ Μετὰ τοῦδε] συμπάσχειν αὐτῷ οὐ παραιτοῦμαι. ¶ Ἀλλ' οὖν

μέμψησθ' ἀλλ' ἐγώ] ἀλλ' οὖν μέμνησθε ἅπερ προλέγω ὑμῖν, μηδὲ παρ' ἄτης θηραθεῖσαι, ἤγουν εἰς βλάβην ἐμπεσοῦσαι, μέμψησθε τὴν δυστυχίαν ἣν μέλλετε παθεῖν. μηδὲ εἴπητε ποτὲ, ὅτι ὑμᾶς ὁ Ζεὺς εἰς ἀπροσδόκητον ἢ ἀνέλπιστον καὶ αἰφνίδιον βλάβος εἰσέβαλεν. αὐταὶ δὲ ὑμᾶς αὐτὰς, λείπει τὸ αἰτιᾶσθε. εἰδυῖαι γὰρ καὶ ἐπιστάμεναι, καὶ οὐκ ἀγνοοῦσαι, οὐδὲ ἐξαίφνης δὲ λαθραίως ἐμπλεχθήσεσθε εἰς τὸ δίκτυον τῆς βλάβης τὸ ἀπέραντον, οὗ τέλος οὐχ εὑρίσκεται.

μηδὲ πρὸς ἄτης θηραθεῖσαι,
μέμψησθε τύχην, μηδέ ποτ' εἴπη-
θ' ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον
πῆμ' εἰσέβαλε· μὴ δῆτ', αὐταὶ
δ' ὑμᾶς αὐτάς. εἰδυῖαι γὰρ
κ' οὐκ ἐξαίφνης, οὐδὲ λαθραίως
εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης
ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.

πρ. Καὶ μὴν ἔργῳ κ' οὐκ ἔτι μύθῳ χθὼν σεσάλευται·
βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται
βροντῆς, ἕλικες δ' ἐκλάμπουσι
στεροπῆς ζάπυροι, στρόμβοι δὲ κόνιν
εἱλίσσουσι· σκιρτᾷ δ' ἀνέμων
πνεύματα πάντων, εἰς ἄλληλα
στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα·
ξυντετάρακται δ' αἰθὴρ πόντῳ.
τοιάδ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπὴ Διόθεν
τεύχουσα φόβον στείχει φανερῶς.
ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας, ὦ πάντων
αἰθὴρ κοινὸν φάος εἱλίσσων, ἐσορᾷς μ' ὡς ἔκδικα πάσχω.

¶ Καὶ μὴν ἔργῳ] ἤδη ἐν ἔργοις αὐτοῖς, οὐκ ἐν μύθῳ (ὡς ἁπλῶς ἐμοῦ λέγοντος ὅτι μέλλει γίνεσθαι ταῦτα) ἡ γῆ σεσάλευται. ἡ τῆς βροντῆς δὲ φωνὴ ἡ βρύχουσα παραμυκᾶται καὶ ἠχεῖ καὶ βοᾷ. ἐκλάμπουσι δὲ αἱ πολύπυροι ἕλικες τῆς στεροπῆς, ἤτοι αἱ ἑλικοειδεῖς τῶν ἀστραπῶν κινήσεις. οἱ στρόμβοι δὲ καὶ αἱ ἑλίξεις τῶν ἀνέμων συστρέφουσι τὴν κόνιν. σκιρτᾷ δὲ τῶν ἀνέμων πάντων τὰ πνεύματα ἀποδεικνύντα πρὸς ἄλληλα στάσιν ἀντίπνουν. ἤγουν ἐναντίαν δηλονότι πνοὴν πρὸς ἄλληλα ἀθροιζόμενα. ξυντετάρακται δὲ ὁ ἀὴρ ἐν τῇ θαλάσσῃ. τοιαύτη ἐπ' ἐμοὶ ἐπέρχεται καὶ κινεῖται ῥιπὴ καὶ κίνησις καὶ ζάλη ἀπὸ τοῦ Διὸς, κατασκευάζουσά μοι φόβον. ¶ Ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας] σεβασμιωτάτης, ὦ μήτηρ ἐμὴ Θέμις.

ΤΕΛΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ τραγῳδίας ἣ ἐπιγράφεται Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

Ὁ Λάϊος τοῦ Λαβδάκου υἱὸς ὤν, ἐβασίλευεν ἐν Θήβαις, γυναῖκα κεκτημένος Ἰοκάστην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενοικέως· ᾗ συνελθεῖν καὶ τέκνα ποιῆσαι οὐκ ἐτόλμα, διὰ τὰς τοῦ Πέλοπος δεδιὼς ἀράς. Φασὶ γὰρ ὅτι τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐξ ἄλλης γυναικὸς, καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, ὁ Λάϊος ἥρπασεν, ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγένετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀρρενοφθορίαν ὑπέδειξε, καθάπερ δὴ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. ὅθεν ὁ Πέλοψ μαθὼν, τὸν Λάϊον κατηράσατο ἐξ οἰκείας φονευθῆναι γονῆς. ἐπεὶ γοῦν ὁ Λάϊος δι' ὃν εἴρηται τρόπον ἄπαις ἤδη παρήκμαζεν, εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον παρεγένετο, ἐρωτήσων εἰ δέοι τεκνώσασθαι· ἐξήνεγκε δὲ αὐτῷ τὸ χρηστήριον,

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

λαβὼν δὲ τὸν χρησμὸν καὶ ἀπελθὼν ἐφυλάττετο μὴ συνευνάσαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν τῷ οἴνῳ βαρυνθεὶς, συνῆλθε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἔσχε τὸν Οἰδίποδα. φοβηθεὶς δὲ τὸν χρησμὸν εἰπόντα,

Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,

καθὼς καὶ Πέλοψ κατηράσατο τηνίκα ὁ Οἰδίπους ἐγεννήθη· διατρήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσοῖς κρίκοις διαπερονησάμενος, ἐν Κιθαιρῶνι τῷ ὄρει ἐξέθετο. εὑρόντες δέ τινες αὐτὸν ποιμένες καὶ ἀναλαβόντες, ἀνήνεγκαν τῷ τότε βασιλεῖ Κορίνθου Πολύβῳ· ὃς λαβὼν αὐτὸν, ἐπιμελείας ἠξίωσε, καὶ εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ἤγαγεν. ἔπειτα δὲ Οἰδίπους παρά τινος ὑβρισθεὶς, καὶ ὀνειδισθεὶς ὡς νό[θος] ἐστὶ καὶ οὐ γνήσιος τοῦ Πολύβου, ἀπῆλθεν ἐρωτήσων εἰς τὴν Πυθίαν, ἤγουν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, τίς τε εἴη καὶ τίνος υἱός. εἶπε δὲ αὐτῷ τὸ μαντεῖον, ὅτι παρέχεταί σοι

φονεῦσαι τὸν πατέρα σου, καὶ μητρὶ σου συνευνασθῆναι. ἀκούσας
δὲ τοῦ χρησμοῦ, κατέλειψεν ἀπελθεῖν εἰς Κόρινθον πρὸς τὸν Πό-
λυβον, διὰ τὰ εἰρημένα, ὡς δοκῶν τὸν Πόλυβον λέγειν τὸ χρηστή-
ριον πατέρα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, μητέρα· καὶ ἀπῆλθεν εἰς
τὴν ἐς Θήβας ὁδόν. διεπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκείνην καὶ ὁ Λάϊος ὁ
τούτου πατὴρ, ἀπερχόμενος καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μαντεῖον, ἐρωτήσων πε-
ρὶ τοῦ πρὶν αὐτοῦ ἐκτεθέντος παιδὸς, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, τί γέ-
γονε. ἐπεὶ δὲ συνελεύτησαν ἄμφω, οἱ τοῦ Λαΐου δορυφόροι πρὸς
τὸν Οἰδίποδα εἶπον, παραχώρησον ὦ ξένε τῷ βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ·
ὁ δ' οὐκ ἐπείσθη, πληγεὶς δὲ παρὰ τοῦ Λαΐου, ἐμάνη ἐπὶ τού-
τῳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ· ἕνα δὲ μόνον
ἀφῆκεν, ὃς στραφεὶς οἴκοι ἀπήγγελε πάντα. ἐλθὼν δὲ εἰς Θήβας
ὁ Οἰδίπους ὕστερον, εὗρε κακὸν αὐτοῖς ἐπικείμενον μέγα, τὴν σφίγ-
γα· ἥτις αἰνίγματα ἔλεγε, καὶ τοὺς μὴ ἰσχύοντας λῦσαι αὐτά, κα-
τήσθιε. προεκεκήρυκτο δὲ τότε παρὰ τῶν Θηβαίων τῷ εὑρόντι τὸ αἴ-
νιγμα τῆς σφιγγὸς, βραβεῖον, ἡ τοῦ Λαΐου γυνὴ Ἰοκάστη, δοθησο-
μένη αὐτῷ εἰς γάμον. εἰπούσης οὖν τῆς σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα τό,
τετράπους δίπους τε καὶ πάλιν τρίπους, ὃ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον,
ἐφεῦρε τοῦτο ὁ Οἰδίπους· ἡ δὲ σφὶγξ μανεῖσα ἀνεῖλεν αὐτήν.
συνελθὼν οὖν ὁ Οἰδίπους τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, παῖδας ἐποίησε τέσσα-
ρας, τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλέα, τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην.
ὕστερον δὲ μαθὼν τὸ ἀνόμημα ὃ ἔδρασεν, ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν, τοῖς
δὲ εἰρημένοις υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλειψεν. ἐπεὶ δὲ οὗ-
τοι τοῦτον ὄντα τυφλὸν ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξαν, κατηράσατο αὐτοὺς
ὥστε διὰ ξίφους καὶ πολέμου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι·
οὗ ἕνεκα καὶ φοβούμενοι, τὸ ὁμοῦ μένειν ἐν ταῖς Θήβαις καὶ
βασιλεύειν κατέλειψαν· συμπεφωνήκασι δὲ ἵνα τοῦ ἑνὸς ἐξερ-
χομένου τῆς πόλεως καὶ ἀποδημοῦντος, ἐπὶ χρόνον ἕνα ὁ ἕτε-
ρος βασιλεύοι· καὶ πάλιν τοῦ ἀποδημήσαντος εἰσερχομένου, ὑπο-
χωροίη ὁ ἕτερος ὡς δὴ ἐν τούτῳ φύγωσι τὴν ἀράν. ὁ γοῦν Πο-

λυνείκης πρεσβύτερος ὤν, ἐκράτησεν ἐν χρόνῳ ἐπὶ τῆς βασιλείας, εἶτα ἐξῆλθε, τῷ Ἐτεοκλεῖ παραχωρήσας αὐτῆς. τοῦ χρόνου δὲ συμπληρωθέντος, ἐπὶ τὸ βασιλεύειν ὁ Πολυνείκης καὶ αὖθις εἰς τὰς Θήβας παρεγένετο, κατὰ τὸ συμπεφωνημένον· μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ Ἐτεοκλέους, εἰς τὸν τοῦ Ἄργους βασιλέα Ἄδραστον ἀπῆλθε, καὶ τούτου γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ γέγονεν, ἐπὶ ὑποσχέσει τοιαύτῃ, ἵνα συνεργήσῃ αὐτῷ ὁ Ἄδραστος ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ βασιλείας δράξασθαι. λαβὼν τοίνυν ἐκ τοῦ Ἄργους στρατιὰν πλείστην, ἄπεισιν εἰς Θήβας κατὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ· ἔνθα καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὑπ' ἀλλήλων ἐφονεύθησαν.

Ἡ μὲν οὖν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς ἐκ θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δ' ὑπόθεσις, στρατιὰ Ἀργείων πολιορκοῦσα θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας· καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ἐπιγέγραπται δὲ ὑπόθεσις τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, διὰ τοὺς ἑπτὰ στρατηγοὺς φυλάσσειν τὰς πύλας τῶν Θηβῶν. εἰσὶ δὲ αὗται αἱ Θῆβαι, ἑπτάπυλοι· αἱ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οὖσαι, ἑκατοντάπυλοι.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Ἐτεοκλῆς, Ἄγγελος κατάσκοπος, Χορὸς παρθένων, Ἰσμήνη, Ἀντιγόνη, Κῆρυξ. προλογίζει δὲ Ἐτεοκλῆς, παρασκευάζων τὸν τῶν θηβαίων δῆμον εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

ἐτ. ΚΑΔΜΟΥ πολῖται χρὴ λέγειν τὰ καίρια
ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ, πόλεως
οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.
εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·
εἰ δ' αὖθ' (ὃ μὴ γένοιτο) συμφορὰ τύχοι,
Ἐτεοκλέης ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φρειμίοις πολυρρόθοις,
οἰμώγμασίν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος,
ἐπώνυμος γένοιτο καδμείων πόλει.
ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ' ἔτι
ἥβης ἀκμαίας, καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
βλάστημον ἀλδαίνοντα σώματος πολὺν,

¶ΚΑΔΜΟΥ πολῖται] ὁ Ἐτεοκλῆς προσφωνίζει, καὶ παρασκευάζων τὸν λαὸν ἅπαντα πρὸς φρουρὰν τῆς πόλεως, φησὶν, Ω Κάδμου πολῖται, ἤτοι ὦ Θηβαῖοι, πρέπει λέγειν τὰ καίρια καὶ τὰ ἐνδεχόμενα, ἢ τὰ ἀναγκαῖα, τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις φυλάσσει καὶ ἔχει καὶ φέρει τὸ πρᾶγος, ἤγουν πρᾶγμα καὶ ἐξουσίαν, ἐν πρύμνῃ, ἤγουν ἐν τῇ ἀρχῇ, νωμῶν τε καὶ κινῶν τε οἰακονομῶν οἴακα πόλεως, ἤγουν τὴν τῆς πόλεως κυβέρνησιν, μὴ κοιμῶν καὶ ἀναπαύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν ὕπνῳ. ¶Οἴακα νωμῶν] κυβερνήτης ὢν τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. καλῶς ὁ ποιητὴς τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως ἐξισοῖ τῷ τῆς νηὸς κυβερνήτῃ. ὅπερ γὰρ ὁ κυβερνήτης ἐν τῇ νηΐ, τοῦτο αὐτὸ καὶ ἀρχηγὸς ἐν τῇ πόλει. μὴ κοιμώμενος, ἀλλὰ φροντίζειν ὑπὲρ τῆς πόλεως. καὶ Ὅμηρος, Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα. ¶Εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν] εἰ μὲν γὰρ καλῶς, φησὶ, πράξαιμεν, τῆς εὐπραξίας ἡ αἰτία ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἀναφέρεται· τῆς δὲ δυσπραξίας, ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. διὸ καὶ φησιν, εἰ δ' αὖτε πάλιν συμφορὰ τε δυστυχία τύχοι, ἤγουν ἐὰν δυστυχήσωμεν καὶ κακῶς πάθωμεν (ὅπερ μὴ γένοιτο) ὁ Ἐτεοκλῆς ἂν (ὅστ' ἐστὶν ἐγὼ) εἷς ὢν, πολὺς κατὰ πόλιν ὑμνοῖτο καὶ λοιδοροῖτο καὶ ὑβρίζοιτο ὑπὸ τῶν πολιτῶν διὰ κακῶν καὶ πολυστρόφων ὕβρεων, καὶ ψόγων καὶ ὀνειδισμάτων, ὧν ἕνεκεν τούτων ὁ Ζεὺς γένοιτο ἀλεξητήριος, ἐπώνυμος τῇ πόλει καδμείων. τοῦτο γὰρ ἔχει ἐπώνυμον ἐν Θήβαις ὁ Ζεὺς, καὶ ἐκεῖ Ζεὺς τιμᾶται ἀλεξητήριος. φησὶν οὖν, συμφώνως ἑαυτῷ τιμῷτο. ¶Ὑμνοῖτο] ὑμνεῖσθαι, μάσον. ¶Τὸν ἐλλείποντ' ἔτι] τὸν ἐλλείποντα ἔτι ἡλικίας ἀκμαίας καὶ ὀξυτάτης, ἤτοι τὸν νεάζοντα· καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ, ἤτοι τὸν γηραιὸν καὶ παρηβηκότα καὶ παρακμάσαντα ὑπὸ τοῦ χρόνου. ¶Βλάστημον] ἤτοι αὔξησιν καὶ προσθετικὴν αὔξοντα τε βλαστάνοντα σωματικὴν, ὡς ἀκμάζοντα καὶ νεανικὸν εἶναι πρὸς μάχην.

ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον, ὥς τι συμπρεπές,
πόλει τ' ἀρήγειν, καὶ θεῶν ἐγχωρίων
βωμοῖσι τιμὰς μὴ ᾿ξαλειφθῆναί ποτε·
τέκνοις τε, γῇ τε μητρὶ, φιλτάτῃ τροφῷ.
ἡ γὰρ νέους ἕρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
ἅπαντα πανδοκοῦσα παιδείας ὄτλον,
ἐθρέψατ' οἰκιστῆρας ἀσπιδηφόρους
πιστοὺς, ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε.
καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει θεός·
χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε πυργηρουμένοις,
καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν κυρεῖ.
νῦν δ' ὡς ὁ μάντις φησὶν, οἰωνῶν βοτὴρ,
ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, πυρὸς δίχα,
χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων
λέγει μεγίστην προσβολὴν ἀχαΐδα
νυκτηγορεῖσθαι, κἀπιβουλεύσειν πόλει.
ἀλλ' ἔστ' ἐπάλξεις καὶ πύλας πυργωμάτων
ὁρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν παντευχίᾳ,
πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασι

¶Ὥραν] φροντίδα. ἤτοι ἐν τούτῳ ἐστὶ, ἕκαστον ὑμῶν ἔχοντα φροντίδα τῆς πόλεως, ἢ ἕκαστον κατὰ τὴν ἡλικίαν ἑαυτοῦ, βοηθεῖν τῇ πόλει, ὡς πρέποι ἐστίν. ¶Τέκνοις τε] κοινὸν τὸ ἀρήγειν. ¶Ἕρποντας] κυρίως ἐπὶ παίδων τὸ ἕρποντας. ¶Πανδοκοῦσα] ὑποδεχομένη. πάντα πόνον τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὑποδεχομένη. ¶Ὅπως γένοισθε] πιστοὶ δηλονότι, πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς κίνδυνον πρόθυμοι. ¶Οἰωνῶν βοτὴρ] σκοπὸς, ὁ Τειρεσίας. ¶Ἐν ὠσὶ νωμῶν] ἐξ ἀκοῆς γὰρ τὰς πτήσεις διέκρινεν, οὐχ ὁρῶν ὁ Τειρεσίας ἐπιδέδωκε τῇ τέχνῃ, ἤτοι ἑτέρων ὑπαγορευόντων, οὐκ αὐτὸς ὢν αὐτόπτης τῶν ὀρνέων. ¶Πυρὸς δίχα] οὐκ ἐμπύροις χρώμενος. ¶Χρηστηρίους] μαντευτικούς. ¶Νυκτηγορεῖσθαι] ἐν νυκτὶ ἀγορευθῆναι καὶ βουλεύεσθαι. ¶Ἀλλ' ἔστ' ἐπάλξεις] ἀλλὰ πάντες σὺν παντευχίᾳ καὶ σὺν πᾶσι τοῖς ὅπλοις, ἤγουν ὡπλισμένοι, ὁρμᾶσθε, σοῦσθε ὁμοίως ἐς τὰς ἐπάλξεις τῶν πύργων, καὶ ἐπὶ τὰς πύλας, καὶ ἐπὶ τοῖς σέλμασι καὶ ταῖς καθέδραις καὶ ταῖς κατασκευαῖς τῶν πύργων στῆτε, μίμνοντες δὲ καὶ καρτεροῦντες, θαρσεῖτε, μηδὲ λίαν φοβεῖσθε τὸν ὅμιλον καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐπηλύδων, ἤγουν τῶν ἀλλοξένων ἐλθόντων πολεμίων· εὖ καὶ καλῶς ὁ θεὸς τὰ ἐγχειρήματα, καὶ ἀγαθὰ προάξειεν. ¶Πληροῦτε θωρακεῖα] τὰ τείχη, διὰ τὸ τὴν πόλιν ὡς θώρακα ἔχειν αὐτά. ¶Σέλμασι] ταῖς καθέδραις, μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν νεῶν.

πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ' ἐξόδοις
μίμνοντες, εὖ θαρσεῖτε, μηδ' ἐπηλύδων
ταρβεῖτ' ἄγαν ὅμιλον· εὖ τελεῖ θεός.
σκοποὺς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ
ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ·
καὶ τῶνδ' ἀκούσας, οὔτι μὴ ληφθῶ δόλῳ.
ἀγγ. Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,
ἥκω σαφῆ τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ φέρων,
αὐτὸς κατόπτης δ' εἰμ' ἐγὼ τῶν πραγμάτων.
ἄνδρες γὰρ ἑπτά, θούριοι λοχαγέται,
ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος,
καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου,
Ἄρη, Ἐνυώ, καὶ φιλαίματον Φόβον
ὁρκωμότησαν, ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες, λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ·
μνημεῖά θ' αὑτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους
πρὸς ἅρμ' Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον, δάκρυ

¶Εὖ τελεῖ θεός] καλὰ θεὸς παρέξει. ¶Σκοποὺς δὲ κἀγὼ] καὶ ἐγὼ δέ, φησὶν Ἐτεοκλῆς, ἔπεμψα σκοποὺς τοῦ στρατοῦ τῶν ἐναντίων, οὓς πάνυ πέποιθα καὶ θαρρῶ μὴ ματαιοπονεῖν ἐν τῇ ὁδῷ. τοῦτ' ἔστι, μὴ μάτην ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μαθεῖν ἅπαντα, καὶ κατοπτεῦσαι τὸν στρατὸν τῶν ἐναντίων. καὶ ἀπὸ τούτων μαθὼν ἐγώ, οὐδαμῶς ἂν ληφθῶ καὶ κρατηθῶ τῶν ἐναντίων δόλῳ. τὸ δὲ μή, παρέλκον. ¶Ἐτεόκλεες, φέριστε] ἄγγελος ἐλθὼν φησὶ πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, ὦ φέριστε βασιλεῦ τῶν Καδμείων ἥκω φέρων τὰ σαφῆ καὶ φανερὰ πάντα τὰ ἐκεῖσε· καὶ αὐτὸς δ' ἐγώ εἰμι κατάσκοπος τῶν πραγμάτων, οὐχ ὑπ' ἄλλου ταῦτα μαθών. ¶Θούριοι λοχαγέται] ὁρμητικοὶ πρὸς τὸ πολεμεῖν. λοχαγέται ἤγουν στρατηγοί. ¶Ταυροσφαγοῦντες ἐς] οὕτω θύοντες ἐπάνω τῶν ἀσπίδων ἐμαντεύοντο. ¶Μελάνδετον σάκος] ἤτοι τὸ μέλαν ἐκ τοῦ αἵματος ἢ τὸ ἐκ μελανῶν βυρσῶν κατεσκευασμένον. τὸ μελάνδετον δὲ καλῶς ἐπὶ ξίφους εἰπεῖν, ἐπὶ δὲ σάκους παρέλκει τὸ δετόν, ὡς ἐπὶ τοῦ κελαινεφὲς τὸ νέφος. ἢ τὸ περιφέρειαν σιδηρᾶν ἔχον· μέλας γὰρ ὁ σίδηρος. ¶Ὁρκωμότησαν] ὅρκους ἐποίησαν εἰς τὸν Ἄρην τε καὶ τὴν Ἐνυώ, καὶ τὸν φιλαίματον Φόβον (Φόβος δὲ καὶ Δεῖμος θεράποντες Ἄρεως) τοῦτο ὤμοσαν, ἢ διαπέρσειν καὶ κατασκάψειν τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων, ἢ ἀποθανεῖν ἐν ταύτῃ τῇ γῇ. ¶Μνημεῖά θ' αὑτῶν] πρόνας ἢ τρίχας περιποιοῦντο. ἔθος γὰρ τοῖς ἐν πολέμοις τοῖς οἰκείοις πέμπειν σημεῖα, ἢ πρόνας, ἢ ταινίας, ἢ βοστρύχους, ἤ τι τοιοῦτον. ¶Ἔστεφον] ἀντὶ τοῦ ἐπλήρουν. πρὸς ἅρμα δὲ Ἀδράστου, ἐπεὶ Ἀμφιάραος αὐτοῖς ἐμαντεύσατο, μόνον Ἄδραστον σωθήσεσθαι. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς ἱστορίας ἔλαβεν, ὅτι ἐσώθη ὁ Ἀδρα-

ας ἐπὶ πόθον ᾔδεισαν ὅτι δὴ φάξει Ἀδράστῳ. ὁ Ἀμφιάρεως, εἷς τῶν ἀργείων ὤν, οἷα μάντις, προειπὼν αὐτὸν μόνον τὸν Ἄδραστον καὶ τὸ αὐτοῦ ἅρμα ὑποστρέψειν ἐκ Θηβῶν, τοὺς δὲ ἄλλους ἐκεῖσε ἀπολεῖσθαι. διὰ τοῦτο γοῦν ἕκαστος τῶν ἀργείων ἐζωγράφει τῷ ἅρματι τοῦ Ἀδράστου τὴν οἰκείαν μορφήν, ἵνα ἐὰν συμβῇ ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἐκεῖσε, ὑποστρέψας δὲ ὁ Ἄδραστος μόνος μετὰ τοῦ οἰκείου ἅρματος, θεῶνται ἐν εἰκονίσμασιν ὑπό τε τῶν γονέων καὶ φίλων καὶ πολιτῶν.

λείβοντες· οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων
ἔπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.
καὶ τῶνδε πύστις οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται,
κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν
ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον.
πρὸς ταῦτ' ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος ἀργείων στρατὸς
χωρεῖ, κονίει, πεδία δ' ἀργηστὴς ἀφρὸς
χραίνει σταλαγμοῖς ἱππικῶν ἐκ πνευμόνων.
σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος,
φράξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς
Ἄρεος· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ·
καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος λάβε·
κἀγὼ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον

¶ Οἶκτος δ' οὔτις ἦν] οὐκ ἦν ἔλεος διὰ τῆς γλώττης αὐτῶν ἐκ θρηνούντων τὴν ὁρμὴν ἤγουν, οὐκ ἦν παρ' αὐτοῖς φιλόψυχος λογισμός, οὐδ' οἶκτον ζωῆς ἐν γλώττῃ περιέφερον, ἀνακόπτοντα αὐτοὺς τοῦ ἐγχειρήματος. σιδηρόφρων γὰρ καὶ ἀκαμπὴς καὶ σκληρὸς θυμὸς αὐτῶν ἔπνει ἀνάπλεως τῇ ἀνδρείᾳ, δεδορκότων καὶ βλεπόντων αὐτῶν Ἄρη, ἤτοι φονικὸν καὶ πολεμικὸν ὁρώντων, ὡς λεόντων. ¶ Πύστις οὐκ ὄκνῳ χρον.] εἰς ὀλίγον τοῦ καιροῦ. μετ' οὐ πολὺ γὰρ ταῦτα γνώσῃ τῇ πείρᾳ. ἡ περὶ τούτων ἀκοὴ οὐ βραδέως γίγνεται. ταχὺ γὰρ ἤγγειλα. ¶ Κληρουμένους δ' ἔλειπον] κατέλιπον γὰρ αὐτοὺς ἐκεῖσε κλήρους βαλλομένους, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν ἄγοι λόχον καὶ ἐνέδραν καὶ τάξιν πολεμικὴν πρὸς πύλας, πάλῳ καὶ κλήρῳ τοῦτο λαχών. κλήρους γὰρ ποιησάμενοι τῶν ὅπλων λοχαγῶν, μία πύλη ἑκάστῳ ἐδόθη πρὸς φυλακήν. ¶ Ἀργηστὴς] λευκός. ¶ Σὺ δ' ὥστε ναὸς] σὺ δ' ὥσπερ ἀγαθὸς κυβερνήτης νεώς, φράξαι καὶ φρούρησον τὴν πόλιν. ¶ Κεδνὸς] ἀσφαλής, βέβαιος. ¶ Καταιγίσαι] σφοδρῶς καταπνεῦσαι τὰς πνοὰς τοῦ πολέμου. τροπικὸς ὁ λόγος. ¶ Βοᾷ γὰρ κῦμα] πρὸς τὸ πνεῦμα ἐπήγαγε τὸ κῦμα· ἀκολουθῶν τῇ μεταφορᾷ εἶπε κῦμα χερσαῖον. ¶ Καὶ τῶνδε καιρὸν] τοῦτ' ἔστι, μὴ ἐκπέσῃς τοῦ δέοντος χρόνου.

ὀφθαλμὸν ἕξω, καὶ σαφηνείᾳ λόγου
εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν, ἀβλαβὴς ἔσῃ.
ἐτ. Ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῆ, καὶ πολισσοῦχοι θεοί,
Ἀρά τ' ἐριννὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής,
μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν πανώλεθρον
ἐκθαμνίσητε δηϊάλωτον, Ἑλλάδος
φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους ἐφεστίους·
ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου πόλιν
ζυγοῖσι δουλίοισι μήποτε σχέθειν·
γένεσθε δ' ἀλκή· ξυνὰ δ' ἐλπίζω λέγειν·
πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.
χο. Θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη,
μεθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπών,
ῥεῖ πολὺς δ' ὧδε λεὼς πρόδρομος ἱππότας·
αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖ-
σ', ἄναυδος, σαφής, ἔτυμος ἄγγελος·
ἐλεδεμνὰς πεδιοπλόκτυπος

¶Ὀφθαλμὸν ἕξω] ἀσφαλῶς φυλάξω. ¶Ἑλλάδος φθόγγον χέουσαν] ἤγουν τὴν μὴ βάρβαρον οὖσαν, ἀλλ' ἑλληνίδα καὶ αὐτήν. ¶Μήποτε σχέθειν] τὸ ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ. ἀντὶ τοῦ, μήποτε σχῆτε ἐν ζυγοῖς τοῖς δουλίοις τὴν ἐλευθέραν πόλιν. ¶Ξυνὰ] κοινωφελῆ καὶ ὑμῖν. ¶Θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη] ἤτοι θρηνῶ, βοῶ φοβερὰς μεγάλας θρηνῳδίας. εὐπτόητος γὰρ ἡ τῶν παρθένων ἡλικία πρὸς φόβον, μάλιστα πρὸς πολιορκίαν. τὸ δὲ φοβερὰ, ἢ διὰ τὸ φοβερὰ ἄχη· ἢ φοβερὰ γοωμένη, ὅ ἐστιν ἐπίρρημα. ¶Μεθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπών] ἀφεῖται ὁ ὄχλος ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου. οἷον, ἤδη τὴν ὁρμὴν ποιοῦνται ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν οἱ πολέμιοι. ταῦτα δὲ φανταζόμεναι λέγουσιν ὡς ἀληθῆ. τὸ δὲ χ πρὸς τὴν διαφορὰν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στρατοπέδου. στρατόπεδον γὰρ καλεῖται τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ στρατοῦ. ¶Ῥεῖ πολὺς δ' ὧδε] ὁ ἱππικὸς στρατὸς πρὸς τὴν πόλιν ὁρμᾷ, πρόδρομος, ἤτοι προτρεχόμενος τῶν ἑτέρων. ἄνω τὸ τοῦ στρατοῦ πλῆθος ῥεῖ, ὁρμᾷ, χέεται, κινεῖται. αἰσθάνομαι ταῦτα. πείθει δ' ἐμὲ ταῦτα σκοπεῖν ὁ ἐν τῷ ἀέρι ἀναφερόμενος κονιορτός, ὁ ἄναυδος καὶ ἄφωνος ὤν, σαφὴς δὲ καὶ φανερὸς καὶ ἀληθὴς μηνυτὴς τούτων, ἤγουν, ἡ τοῦ κονιορτοῦ κίνησις ἵππων πλῆθος σημαίνει ἐπέρχεσθαι. αἰθερία δὲ ἡ κόνις, ἡ αἰρομένη μέχρι τοῦ αἰθέρος, καίτοι ἄφωνος οὖσα, ἐναργής ἐστιν, ὥσπερ ἄγγελος, καὶ ἀληθής. φαντάζονται δὲ ταῦτα πάντα. ¶Ἐλεδεμνὰς] ὁ ἐλαύνων καὶ διεγείρων τὰ δέμνια. ¶Πεδιοπλόκτυπος] τὸ τῆς γῆς δέ μου πέδον καταπατούμενον τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων καὶ τοῖς ὅπλοις, ποιεῖ μου τοῖς ὠσὶ προσπελάζειν τὸν ἦχον.

τ' ἐγχρίμπτεται βοά, ποτᾶται, βρέμει
δ' ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροκτύπου.
ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, ἰώ. θεοὶ θεαί τ' ὀρόμενον κακὸν ἀλεύσατε.
Βοᾷ ὑπὲρ τειχέων ὁ λεύκασπις ὄρνυται λαὸς εὐ-
πρεπὴς, ἐπὶ πόλιν διώκων.
τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεᾶν;
πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτι- πέσω βρέτη δαιμόνων;
ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι.
τί μέλλομεν ἀγάστονοι;
ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκού- ετ' ἀσπίδων κτύπον;
πέπλων καὶ στεφέων
πότ', εἰ μὴ νῦν, ἀμφὶ λιτὰν ἕξομεν;
κτύπον δέδορκα, πάταγον τ' οὐχ ἑνὸς δορός.
τί ῥέξεις, προδώσεις παλαίχθων Ἄρης τὰν τεὰν γᾶν,
ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον. ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν,

¶Βρέμει] ἠχεῖ ὥσπερ ποταμὸς τὰ πεδία τῆς γῆς μου. ¶Βοᾷ ὑπὲρ τειχέων ὁ] συνθορυβεῖ καὶ ὄχλος ὁ ἀργεῖος λαὸς ὁ λευκὰς ἀσπίδας ἔχων ὄρνυται καὶ ὁρμᾷ ὑπεράνω τῶν τειχέων, εὐπρεπὴς, ἤτοι τοῖς ὅπλοις κεκοσμημένος. προσεχῶς γὰρ ῥύσασθαι ὁ τῶν παρθένων χορὸς πῶς ὁ τῶν ἀργείων ὄχλος ἄνοδον ἐπὶ τῶν θηβαϊκῶν τειχῶν μέλλει ποιήσασθαι. ¶Πότερα δῆτ' ἐγὼ] πρὸς τὰ εἴδωλα τῶν θεῶν πέσω, παρακαλῶν καὶ δυσωπῶν αὐτούς, ἢ ἄλλο τι πράξω. ¶Εὔεδροι] οἱ ἐπ' ἀγαθῷ ἱδρυμένοι. ἢ, ἐπὶ τὴν ἰδίαν, φησί, καθέδραν καθεζόμενοι. ¶Ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι] τοῦτό φησι, καιρός ἐστι νῦν ἔχεσθαι βρετέων, ἤτοι προσπίπτειν τοῖς εἰδώλοις τῶν θεῶν, καὶ παρακαλεῖν αὐτούς. τί βραδύνομεν, καὶ οὐχ ἱκετεύομεν, ὦ ἀγάστονοι, ἡμεῖς αἱ ὑπὸ τοῦ στόνου ἀγόμεναι καὶ κατεχόμεναι. ἢ, λίαν θρηνοῦσαι. ταῦτα δὲ λέγει τὶς τοῦ χοροῦ γυναικῶν πρὸς τὰς ἑτέρας φασίν. Ἄλλως. καιρὸς ἥκει, οἷον ἀκμῆς καὶ ὀξύτητος χρῄζει τὰ πράγματα. ¶Ἀκούετ' ἢ] ἐπεὶ ἀγνοοῦσί τινες, ὅτι φασὶν, ἆρα φανταζόμεθα, ἢ ἀληθῶς ἀκούομεν; ¶Πέπλων καὶ στεφέων] πότε στέφη ῥίψομεν ἢ πέπλους ἐπὶ γῆς, ἢ νῦν, βαστάσαι ἐπὶ λιτανείαν τῆς περὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως; παρετίθεσαν γὰρ καὶ πέπλους, καὶ ἐνέδυον καὶ πέπλους τὰ ἀγάλματα. Ὅμηρος, πέπλον ὅς τίς τοι χαρίεις. ¶Κτύπον δέδορκα] μετήγαγε τὰς αἰσθήσεις πρὸς τὸ ἐνεργέστερον. ὡς, Ἤκουσας ὁ κόραξ οἷος ἦλθε ἐξ ὄρεος. ὁ μέντοι ἐκστατικὸς ῥυθμὸς ὡς καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, Ἐγὼ δ' οὔτι τοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς νόμιμον ἐν γάμοις, πολὺς ἐστὶν ἐν θρηνῳδίᾳ, καὶ ἐπιτήδειος πρὸς θρήνους καὶ στεναγμούς. ¶Παλαίχθων] ἀντὶ τοῦ, ὁ ἐκ παλαιοῦ κληρωσάμενος τήνδε γῆν. τιμᾶται γὰρ παρὰ θηβαίοις ὁ ἄρης. διὸ καὶ ἄρειον τεῖχος καὶ ἀρητιὰς κρήνη παρ' αὐτοῖς. ἄρης ἀττικόν. ὦ ἄρης κοινόν. ὦ δὲ χάρμην, ὦ ἄρη. ἱερὰ δὲ θῆβαι τοῦ ἄρεως. ἐστιν οὖν πάλαι τὴν γῆν κατέχων. ¶Ἐπιδ' ἔπιδε πόλιν] ἠθικὸν τὸ δὶς ἀναφωνῆσαι. δηλοῦσι γὰρ ἐμφαίνουσι διὰ τούτου.

ἄν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου. θεοὶ πολιάοχοι χθονὸς
ἴτ' ἴτε πάντες, ἴδετε παρθένων
ἱκέσιον λόχον δουλοσύνης ὕπερ.
κῦμα γὰρ περὶ πόλιν δοχμολόφων ἀνδρῶν
καχλάζει πνοαῖς ἄρεος ὀρόμενον.
ἀλλ' ὦ Ζεῦ πάτερ παντελὲς πάντως
ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν. Ἀργεῖοι γὰρ πόλισμα Κάδμου
κυκλοῦνται· φόβος δ' ἀρηΐων ὅπλων.
διάδετοι δὲ γενύων ἱππείων κινύρεται φόνον χαλινοί.
ἑπτὰ δ' ἀγήνορες πρέποντες στρατοῦ
δορυσσόοις σαγαῖς, πύλαις ἑβδόμαις
προσίστανται πάλῳ λαχόντες. σύ τ' ὦ Διογενὲς,
φιλόμαχον κράτος, ῥυσίπολις γενοῦ

¶Εὐφιλήταν] εὖ πεφιλημένην. ¶Ἴθ' ἴτε πάντες] τινὲς ἴτ' ἴτε φασί· διὰ δὲ τὸ κακόφωνον εἶναι τὸ τ, τὸ ἓν περιελήφθη τοῦ ποιητοῦ. ἄλλοι δὲ ἴτε ἑνικῶς λέγουσι, πρὸς τὸν δῆμον τὸν ἀποτείνοντες, τὸ δὲ ἕτερον εἰς τοὺς θεούς. ὁ δὲ νοῦς ἐστὶ τοιοῦτος. ἔλθετε ὦ θεοὶ σύμπαντες, ἴδετε καὶ θεάσασθε τὸν ἱκέσιον λόχον τῶν παρθένων, ἤγουν τὸ πλῆθος καὶ τὴν συναθροισιν τῶν παρθένων γυναικῶν, τὸν ἱκετεύουσαν ὑμᾶς ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι δούλας αὐτὰς τοῖς ἐχθροῖς. Ἄλλως. θεοὶ ἐνταῦθα ἐπεὶ ἐκ παρθένων ἐστὶν ὁ χορὸς, ἐπίδετε, φησὶν, ἡμᾶς ἱκετευούσας τὸν περὶ δουλείας ἱκετευομένην γὰρ ὑπὲρ τοῦ μὴ εἰς δουλείαν ἀχθῆναι. ¶Κῦμα γὰρ περὶ πόλιν δοχμολόφων ἀνδρῶν] ταῦτα τροπικῶς εἶπεν. ἤτοι, ὀργὴ καὶ θυμὸς τῶν δοχμολόφων ἀνδρῶν ταῖς πνοαῖς ταῖς ἐκπεμπομέναις τοῦ στόματος αὐτῶν, καχλάζει καὶ τὴν ῥαγὼν ἔκαμεν. δοχμολόφων δὲ, τῶν ἐπινεύοντων τοὺς λόφους, ἤτοι τὰ κράνη αὐτῶν· ἐν γὰρ τῇ κινήσει συμβαίνει πλαγιάζεσθαι τοὺς λόφους. ἢ δοχμολόφων, τῶν κορυθαιόλων. καὶ Ὅμηρος ἔφη, κορυθαίολος Ἕκτωρ. τὸ γὰρ κινούμενον κραῖος τῇ δοχμῇ, δόχμιον γίνεται· ἡ δὲ κίνησις κατηγορεῖται τοῦ ἐμπεριέχοντος. ἄλλοι δὲ δοχμολόφων φασὶ, διότι οἱ πολεμοῦντες κόρυθας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἐπιφέροντο, καὶ εἰς λόφους ἔχουσας, νεύοντας πρὸς δοχμήν. ¶Καχλάζει πνοαῖς] ταῖς πνοαῖς τῶν ἀνδρῶν καχλάζει, ὥσπερ κῦμα· καχλάζει δὲ ἐν Βορέου ἢ νότου πνοῇ, ἤγουν τῇ τοῦ Ἄρεος. ¶Παντελὲς] πάντων ἔχων τέλος. ¶Πάντως ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν] πάντως καὶ ἡμῖν βοήθησον, ὥστε μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἅλωσιν γενέσθαι. ¶Φόβος δ' ἀρηΐων] λείπει ὁ ὑπό. ὁ ὑπὸ τῶν ἀρηΐων ὅπλων φόβος ταράσσει. ¶Διάδετοι δὲ γενύων ἱππείων] οἱ χαλινοὶ δὲ οἱ διάδετοι, ἤγουν οἱ κρεμάμενοι τῶν ἱππικῶν γενύων ἐκ στομάτων, κινύρονται φόνον, ἤτοι ἠχοῦσι φονικόν· καὶ φονεργάτην ἐκπέμπουσι. Ἄλλως. θρηνοῦσιν ἡμῖν δὲ αἱ αἱρεσιν καὶ τὸν περὶ φονουμένων εἰς τῶν γενύων τῶν ἵππων χαλινοί. ¶Δορυσσόοις] ταῖς διὰ τῶν δοράτων σωζούσαις πανοπλίαις, πολεμικαῖς πανοπλίαις. ¶Σύ τ' ὦ Διογενὲς] σὺ τὸ κράτος ἐν πολέμοις ἀθηνᾶ. ὑπὸ δὲ τῆς ἀγρίας εὐχῆς ἡ θεὸν ἐπικαλοῦνται, αἱ παρθένοι. καὶ ταῦτα δὲ δόχμιοι εἰσὶ καὶ ἴσοι, ἑαυτοῖς αὐτὰ ἐκ τοῦ μέτρου βαίνει, ῥυθμοὶ γάρ εἰσι. βαίνονται δὲ οἱ ῥυθμοὶ, διαιροῦνται δὲ τὰ μέτρα, καὶ οὐ βαίνει).

Παλλὰς, ὅ, θ' ἵππιος ποντομέδων ἄναξ
ἰχθυβόλῳ μηχανᾷ Ποσειδῶν ἐπίλυσιν
φόβων, ἐπίλυσιν δίδου. σύ τ' Ἄρης, φεῦ φεῦ,
Κάδμου ἐπώνυμον πόλιν φύλαξον,
κήδεσαί τ' ἐναργῶς. καὶ Κύπρις, ἅτε
γένους προμάτωρ, ἄλευσον· σέθεν ἐξ αἵμα-
τος γεγόναμεν· λιταῖς σε θεοκλύτοις ἀϋτοῦσαι
πελαζόμεσθα. καὶ σὺ λύκει' ἄναξ, λύκειος
γενοῦ στρατῷ δαΐῳ, στόνων ἀϋτᾶς· σύ τ' ὦ
Λατογένεια κούρα, τόξον εὖ πυκάζου
Ἄρτεμι φίλα. ἒ ἒ ἒ ἔ. ὄτοβον ἁρμάτων
ἀμφὶ πόλιν κλύω, ὦ πότνια Ἥρα·
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι,
Ἄρτεμι φίλα. ἒ ἒ ἒ ἔ. δορυτίνακτος δ' αἰθὴρ ἐπιμαίνεται.
τί πόλις ἄμμιν πάσχει, τί γενήσεται;
ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός; ἒ ἒ ἒ ἔ. ἀκροβόλων δ' ἐπαλ-

¶Ἄναξ ἰχθυβ.] καὶ σὺ ὦ Πόσειδον, ὃς δυνάστης ἐπὶ θήρᾳ ἰχθύων. ¶Ἐπίλυσιν δίδου] πάλιν δὶς εἶπε τὸ ἐπίλυσιν. ταραττομένης γὰρ ψυχῆς ταῦτα ἤθη, καὶ ἐμφάσεως ἕνεκα λεγόμενα. ¶Κήδεσαί τ' ἐναργῶς] κηδεστὴς ἐναργῶς γενοῦ. Ἁρμονίαν γὰρ τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως ἔσχεν ὁ Κάδμος. ἢ ἀντὶ τοῦ, φρόντισον ἡμῶν καὶ τῆς πόλεως ἐναργῶς. ¶Καὶ Κύπρις, ἅτε γένους] Κύπρις ἡ Ἀφροδίτη λέγεται· ταύτης δὲ καὶ Ἄρεως θυγάτηρ ἡ Ἁρμονία ἐγένετο, ἣν ὁ Κάδμος ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. ἀφ' ἧς οἱ ἀπὸ τοῦ Κάδμου παῖδες γεγόνασι. φησὶν οὖν ὁ χορὸς πρὸς τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Ἁρμονίαν, βοήθησον ἡμῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ σοῦ ἐγεννήθημεν, ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ σοῦ καταγόμεθα. ¶Θεοκλύτοις] μεγάλαις, ἃς καὶ ὁ θεὸς ἀκούσειεν. ¶Λύκει' ἄναξ, λύκειος γενοῦ] λύκειόν φασι τὸν Ἀπόλλωνα, ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ Λυκίᾳ τετιμῆσθαι αὐτὸν, ἢ διὰ τὸ ἀνατεθεῖσθαι αὐτῷ λύκον ὡς ἱερὸν, ἢ διὰ τὸ λύκους ἀνελεῖν. ἢ, ὅ γε κρεῖττόν ἐστι, διὰ τὸ λυκόφως ποιεῖν, τῆς νυκτὸς ὑποχωρούσης. ἀπόλλων γὰρ ὁ ἥλιος. ἄλλως. πολέμιος. οἷον, ὥσπερ λύκος, αὐτοῖς ἐφόρμησον, ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν θρηνοῦμεν. οὕτως τινὲς τὸ λύκειος. ἢ, ἐπιβλαβὴς τοῖς πολεμίοις ἐπὶ τῆς ἀϋτῆς τῶν στόνων γενοῦ, ἤγουν ἐπὶ τοῦ πολέμου. ¶Εὖ πυκάζου] ἤτοι εὐστόχως καὶ ἐπιστημόνως ἔντεινε τὸ τόξον. τὸ γὰρ πύκα ἀντὶ τοῦ ἐπιστημόνως παραλαμβάνεται. ¶Ὄτοβον ἁρμάτων] ἀκούω, φησὶ, τὸν τῶν χνοῶν κτύπον. ¶Ἔλακον ἀξόνων] παρὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου, μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων. χνόαι δέ εἰσι τὰ ἀκροξόνια, περὶ ἃ αἱ χοινικίδες, αἳ καὶ παραξονίδες λέγονται. λέγουσι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ῑ οἱ ποιηταὶ τὸ χνοῖαι. ¶Ἀκροβόλων δ' ἐπαλξέων λιθὰς] ἀκροβολίζεσθαι ἐστὶ τὸ ἐν πολέμοις κατάρχεσθαι.

ξεστῶν λιθὰς ἔρχεται. ὦ φίλ' Ἄπολλον
κόναβος ἐν πύλαις. χαλκοδέτων σακέων,
καὶ Διόθεν πολε- μόκραντον ἁγνὸν τέλος.
ἐν μάχαισί τε μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα πρὸ πόλεως
ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιρρύου. ἰὼ πανδαγκεῖς θεοί,
ἰὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς τᾶσδε πυργοφύλακες,
πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ' ἑτεροφώνῳ στρατῷ.
κλύετε παρθένων, κλύετε πανδίκους
χειροτόνους λιτάς, ἰὼ φίλοι δαίμονες
λυτήριοι ἀμφιβαίντες πόλιν. δείξαθ' ὡς φιλοπόλιες,

¶Λιθὰς] λιθὰς, ἤτοι σωρὸς λίθων, ἔρχεται ἐπὶ τὴν ἔπαλξιν, ἤτοι τῶν μικρῶν πυργίσκων τῶν ἀκροβόλων, ἤτοι τῶν πόρρωθεν βαλλομένων, διὰ τὸ ἐν ἄκρῳ τῶν τειχῶν καὶ ἄνωθεν ἵστασθαι. ¶Κόναβος ἐν πύλαις] κόναβος καὶ ἦχος καὶ κτύπος τῶν σακέων καὶ ἀσπίδων τῶν ὑπὸ χαλκοῦ συνδεδεμένων, ἐν μάχαις τὸ τέλος καὶ πλήρωμα ζωῆς (ἤτοι θάνατος) ἁγνὸν, ἐν τῷ πολέμῳ πληρωθὲν, ἢ ὑπὸ τοῦ πολέμου τὸν μόρον. ἐπεὶ γὰρ μιαρὸς ὁ ἐν πολέμῳ φόνος, ἁγνὸν μᾶλλον τοῦτον ἔφησεν, ἐπεὶ οἱ πολεμίους ἀποκτείναντες, καθαροί εἰσι μᾶλλον ἢ οἱ φίλους ἀνελόντες. τέλος δὲ ὁ φόνος καὶ ὁ πόλεμος. τέλος γὰρ ἴσως τοῦ βιότου ἐν τούτῳ πολλάκις εὑρίσκουσι. τέλος δὲ τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς ὁ θάνατος. ¶Μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα] Ὄγκα ἡ Ἀθηνᾶ παρὰ Θηβαίοις ἐτιμᾶτο. ἐπεύχεται δὲ, τὴν ἐπιχώριον Ἀθηνᾶν καλῶν εἰς βοήθειαν, ὡς ὁ Θετταλὸς τὸν Δία, λέγων, Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε. Καὶ ὁ Λύκιος τὸν Ἀπόλλωνα, Κλῦθι ἄναξ ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ εἶς. Καὶ ὁ Ἰδαῖος, Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων. Ὄγκαία τιμῶν ἡ Ἀθηνᾶ τιμᾶται παρὰ Θηβαίοις. Ὄγκα δὲ παρὰ Φοίνιξιν ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ Ὄγκαιαι πύλαι. μέμνηται τούτου καὶ Ἀντίμαχος καὶ Ῥιανός. Φοῖνιξ δὲ τὸ γένος ἄνωθεν ὁ Κάδμος ἐτύγχανεν ὁ τῶν Θηβαίων οἰκιστής, διὸ καὶ ὡς ἐκ Φοινίκων κατηγμένος, Ὄγκαν Ἀθηνᾶν παρὰ Θηβαίοις τιμᾶσθαι ἐποίησε. ¶Πρὸ πόλεως ἑπτάπυλον ἕδος ῥῦε] οὕτως ῥητέον, ὦ μάκαιρ' ἄνασσα Ὄγκα, ὦ μακαρία θεὰ, Ἀθηνᾶ περὶ τῆς πόλεως γενομένη, βοήθησον αὐτῇ. κάλλιον δὲ εἰπεῖν, τὸ περὶ τῆς πόλεως, οὕτως, ὦ Ὄγκα Ἀθηνᾶ ἡ πρὸ τῆς πόλεως, ἤτοι οὖσα ἐζωγραφημένη πρὸ τῆς πόλεως, ὅθεν ἔμπροσθεν, ῥῦε τὸ ἑπτάπυλον ἕδος, ἤτοι τὴν ἑπτάπυλον πόλιν τῶν Θηβαίων. γέγραπτο γὰρ ἐπεζωγράφητο ταύτην περὶ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως. ἣν καὶ ὁ Λυκόφρων πυλαῖτιδα λέγει, διὰ τὸ ἄνωθεν ἵστασθαι ταύτην τῶν τῆς πόλεως πυλῶν. ¶Πανδαγκεῖς θεοί] κατὰ πάντα βοηθοί. τοῦτο γὰρ ἴδιον θεῶν.
¶Ἑτεροφώνῳ στρατῷ] τῷ μὴ βοιωτιάζοντι. ἐπειδὴ γὰρ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀργεῖοι, οὐκ εἶπε βαρβαροφώνῳ. Ἄλλως. τῷ ἔχοντι ἄνδρας ἐκ πολλῶν ἐθνῶν. Ὅμηρος, Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα. ¶Κλύετε παρθένων] ἀκούετε ἡμῶν τῶν παρθένων, δικαίως εἰς οὐρανὸν ἀνεχουσῶν τὰς χεῖρας. τοῦτο δὲ τὴν ἐκ ψυχῆς ἱκετείαν δηλοῖ. καὶ Ὅμηρος, Χεῖρας ἀνασχόντες, μεγάλ' ἀχνῶντα. ¶Λυτήριοι ἀμφιβαίντες] ὦ θεοὶ περὶ τὴν πόλιν ἥκοντες λυτήριοι, ἤτοι ἀφανισταὶ τῶν κακῶν, καὶ σωτῆρες, ἐξ ἔργων αὐτῶν δείξατε ὅτι φιλοπόλιες ἐστέ, ὅτι τὴν ἡμετέραν ἀγαπῶντες πόλιν. Ἄλλως. ἀμφιβαίντες, παρὰ τὸ, Ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας.

μέλεσθ' ἱερῶν δημίων, μελόμενοι δ' ἀρήξατε·
φιλοθύτων δέ τοι πόλεως ὀργίων μνήστορές ἐστέ μοι.
ἐτ. Ὑμᾶς ἐρωτῶ θρέμματ' οὐκ ἀνασχετά,
ἦ ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια,
στρατῷ τε θάρσος τῷδε πυργηρουμένῳ,
βρέτη πεσούσας πρὸς πολιούχων θεῶν,
αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων μισήματα;
μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει.
κρατοῦσα μὲν γὰρ, οὐχ ὁμιλητὸν θράσος,
δείσασα δ', οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν.
καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους φυγὰς
θεῖσαι, διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην·
τὰ τῶν θύραθεν δ' ὡς ἄριστ' ὀφέλλετε·
αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα.

¶Μέλεσθ' ἱερῶν δημίων] ἤτοι, φροντίζετε τῶν ἀνακειμένων καὶ ἀνατεθειμένων ἐν τοῖς ὑμῶν ναοῖς ἱερῶν, δημίων, τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου. κοινῇ γὰρ πάντες ἐκείνοις ἀνέθεσαν χρήματα. περιφραστικῶς οὖν εἶπε τοῦτο, μᾶλλον εἰπεῖν, φροντίζετε τῶν ναῶν ὑμῶν, μὴ κατασκαφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ἄλλως, μνείαν ἔχετε τῶν ἱερῶν δημοσίων. ¶Πόλεως ὀργίων μνήστορες] τῶν ἐκ τῶν πατέρων πλειστῶν μνημονεύσατε. ¶Ὑμᾶς ἐρωτῶ θρέμματ' οὐκ ἀνασχετά, Ἦ ταῦτ' ἄριστα] κατὰ τὸ ὑπόκρισιν, ἢ ἐν ἐρωτήσει μετ' ἐπιτιμήσεως ἀναγνωστέον. ὁ Ἐτεοκλῆς ἀκούσας τῶν παρθένων ὀδυρομένων καὶ περικαλυμμένων τοὺς θεοὺς, φησὶ πρὸς αὐτὰς, ἐρωτῶ ὑμᾶς θρέμματα οὐκ ἀνασχετὰ, ἆρα ταῦτα, ἃ ποιεῖτε, σωτήρια τῷ στρατῷ καὶ τῇ πόλει τυγχάνει· δηλονότι τὸ πεσούσας ὑμᾶς πρὸς τὰ εἴδωλα τῶν πολιούχων θεῶν, αὔειν, ἤτοι βοᾶν καὶ θρηνεῖν καὶ φωνεῖν, σωφρόνων μισήματα, τοῦτ' ἔστι τὰ μισούμενα τοῖς σώφροσιν. Ἄλλως. εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ δόγματά τινα εἰς ὠφέλειαν τῶν ἀκουόντων εἰσφέρειν. οὕτως καὶ ὁ Αἰσχύλος ἐνταῦθα εἰσάγει τὸν Ἐτεοκλέα ἀπαγορεύοντα μετ' ἀπειλῆς, μὴ ἀπάγειν τὸν ὄχλον εἰς δειλίαν, ὥστε διὰ φόβον αὐτοὺς φυγεῖν. ἀλόγοις δὲ ζώοις παρέβαλε τὰς παρθένους, ὅτι ἐν φαντασίᾳ γεγόνασι πράγματος μὲν γυναικείας καὶ δειλοῦ, δεύτερον δὲ οὐκ ἀληθῆ. εἰσὶ γὰρ καὶ φαντασίαι ἀληθεῖς. ¶Αὔειν, λακάζειν] ταῦτα ἐπὶ τῶν ὀρνέων λέγεται. λακάζειν δὲ τὸ ἠχεῖν, γίνεται ἀπὸ τοῦ λάκω ῥήματος, κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς α, καὶ κατὰ παραγωγήν. ¶Σωφρόνων μισήματα] ταῦτα, τὸ προσπίπτειν τοῖς ξοάνοις, καὶ βοᾶν. ταῦτα οὖν ἃ πράττετε, μισήσειαν ἂν οἱ εὖ φρονοῦντες ἄνδρες. ¶Εὐεστοῖ] εὐδαιμονία, εὐθηνεία. ¶Οὐχ ὁμιλητὸν θράσος] ἐν θορύβοις οὐκ ἀνεκτόν. ¶Διερροθήσατε] διὰ τοῦ θορύβου ἐμβεβλήκατε. ¶Κάκην] δειλίαν. ¶Αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἔνδοθεν] αὐτοὶ δὲ καὶ ἡμεῖς ὑπ' αὐτῶν (ἤτοι ὑφ' ὑμῶν τῶν γυναικῶν, δειλικῶς) πορθούμεθα. τοῦτ' ἔστι, οἱ μὴ πολεμούμενοι, πολεμούμεθα. γράφεται καὶ, ὑφ' αὐτῶν, ἤτοι αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν.

τοιαῦτα δ' ἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις.
κ' εἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνή τε, χὤ,τι τῶν μεταίχμιον,
ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται,
λευστῆρα δήμου δ' οὔτι μὴ φύγῃ μόρον.
μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ βουλευέτω
τἄξωθεν· ἔνδον δ' οὖσα, μὴ βλάβην τίθει.
ἤκουσας, ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω;

χο. Ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος, ἔδδεισ' ἀκού-
σασα τὸν ἁρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον, ὅτε τε
σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι, ἱππι-
κῶν τ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα
πυριγενετᾶν χαλινῶν.

ετ. Τί οὖν; ὁ ναύτης ἆρά γ' ἐς πρῷραν φυγὼν
πρύμνηθεν, ηὗρε μηχανὴν σωτηρίας,

¶ Κ' εἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς] τοῦτό φησιν ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς τὸν χορὸν, ὅτι ἐὰν μή τις ἀκούσῃ τῆς ἐμῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ ἐμὸν πείσῃ πρόσταγμα, εἴτε ἀνὴρ, εἴτε γυνὴ, εἴτε τὸ τούτων μεταίχμιον, καὶ μέσον, ὀλεθρία ψῆφος κατ' αὐτοῦ συμβουλεύσεται τὸν θάνατον διὰ λευστῆρος, τὸν διὰ βολῆς λίθων γινόμενον, οὔτι μὴ φύγῃ, οὐδαμῶς ἐκφύγῃ. τὸ δὲ μὴ, παρέλκει. ¶ Μεταίχμιον] καὶ τὸ μέσον λέγεται μεταίχμιον. εἰπὼν οὖν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀναγκαίως ἀποδοῦναι τοῦτο τὸ τούτων μέσον, καὶ παῖδα νομίζειν, πρὸς τὴν ἑκατέρων ἡλικίαν. Ἄλλως. νέος ἢ γέρων. ἀναιρεῖται δὲ ἡ λέξις τὸ μεταίχμιον. καὶ δηλοῖ τὸν ἀνδρόγυνον ἐργαζόμενον. Ἄλλως. κεκινδύνευται τῷ Αἰσχύλῳ ἐνταῦθα τὸ μεταίχμιον. γίνεται γὰρ οὗτος τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, μέσον δήπου εἴη. εἰ μὴ ἄρα τις λέγοι ὅτι ἐργαζόμενος, οὕτως εἴρηκεν, ὡς καὶ παρὰ Δημοσθένει τῷ νομοθέτῃ. ἐκεῖνος γὰρ ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἀμφισβητεῖν, φησὶ, κἂν ὄστρακον ᾖ τὸ ἀποκτεῖναν, κἂν ξύλον, κἂν σίδηρος, κἂν χαλκὸς, ὑπερορίζεσθαι. ¶ Δήμου δ' οὔτι] τὸν ἐκ δήμου συνιστάμενον μόρον. ¶ Μέλει γὰρ] ἀνδρὶ γὰρ διὰ φροντίδος ἐστὶ τὰ ἔξωθεν, μὴ γυνὴ περὶ τούτων βουλευέτω. ἔνδον δὲ οὖσα ἡσύχαζε, καὶ μὴ βλάβην ποίει τῇ πόλει, δειλαινομένη καὶ κλαίουσα καὶ τοὺς πολίτας θορυβοῦσα. ¶ Ὦ φίλον] ἀπολογοῦνται διότι ἐθορύβησαν. ¶ Σύριγγες ἔκλαγξαν] περιφραστικῶς τοὺς τροχούς φησι. σύριγγες δέ εἰσι τὰ ξύλα τὰ μέσον τοῦ περιφεροῦς ξύλου τοῦ τροχοῦ διατετρημένα. ¶ Ἑλίτροχοι] περὶ ἃς ἑλίσσονται οἱ τροχοί. ¶ Ἀΰπνων] τῶν μὴ ἐώντων μένειν ἠρεμεῖν. ¶ Τί οὖν ὁ ναύτης] ὁ Ἐτεοκλῆς, εἰπόντος τοῦ χοροῦ ὅτι διὰ τοῦτο ἔφυγον πρὸς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀκούσασαι τὸν κτύπον τῶν ἁρμάτων καὶ τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, φησὶ πρὸς αὐτὸν, τί οὖν, ὁ ναύτης ἄρα τῆς νηὸς καταποντιζομένης ἐν τῇ θαλάσσῃ, εὗρε μηχανὴν σωτηρίας, φυγὼν ἀπὸ πρύμνης εἰς πρῷραν; οὕτως οὖν καὶ ὑμεῖς μηχανὴν σωτηρίας εὑρήσετε προδιδοῦσαι τὴν πόλιν, καὶ καταλείψασαι τὰ οἰκεῖα οἰκήματα.

νεὼς καμούσης ποντίᾳ πρὸς κύματι;
χο. Ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρ-
χαῖα βρέτη, πίσυνος θεοῖς, νιφάδος ὅτ' ὀ-
λοᾶς νιφομένης βρόμος ἐν πύλαις, δὴ τό-
τ' ἤρθην φόβῳ πρὸς μακάρων λιτάς, πόλεως
ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.
ἐτ. Πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.
χο. Οὐκοῦν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν. Ετ. Ἀλλ' οὖν θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.
χο. Μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν
ἅδε πανήγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάν-
δ' ἀστυδρομουμέναν πόλιν, καὶ στράτευμ' ἁ-
πτόμενον πυρὶ δαΐῳ.
ἐτ. Μή μοι θεοὺς καλοῦσα, βουλεύου κακῶς·
πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας

¶Ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον] ὅτε βρόμος καὶ ἦχος καὶ κτύπος γέγονεν ἐν πύλαις (τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἔξωθεν, νιφάδος ὀλοῆς) τότε δὴ ἦλθον πρὸς ἀρχαῖα καὶ πατρῷα εἴδωλα τῶν θεῶν, θαρρῶν τοῖς θεοῖς· τότε ἤρθην πρὸς μακάρων λιτάς. ἀσυνδέτως ταῦτα. ἢ οὕτως, ἐπὶ τὰ δαιμόνων ἦλθον βρέτη, διότι βρόμος ἐν πύλαις νιφάδος ὀλοῆς νιφομένης, ἤγουν συχνῶν βελῶν καταφερομένων πρὸς τὴν πόλιν, καὶ οὕτω τὸ ἑξῆς· τότε δὴ ἦλθον πρὸς μακάρων λιτάς. ¶Ἀρχαῖα βρέτη] ἤγουν τὰ πατρῷα εἴδωλα τῶν θεῶν. Ἄλλως. ἀρχαῖα, βασιλικά, παρὰ τὴν ἀρχήν. ¶Νιφάδος] νιφάδα φησὶ τὸ τῶν πολεμίων πλῆθος. ¶Ὑπερέχοιεν ἀλκάν] τὴν ἑαυτῶν ἀλκὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἔχοιεν. ¶Πύργον στέγειν εὔχεσθε] τὸν πύργον, ἤτοι τὰ ἡμέτερα τείχη, μένειν ἀσφαλῶς, καὶ ὑπομένειν τὸ πολεμικὸν δόρυ. οὐκοῦν ταῦτα, ἃ φής, ἔσται πρὸς θεῶν, ἤτοι τὸ ἀλκὴν καὶ βοήθειαν παρέχειν ἡμῖν. Ἄλλως. ἔτι δ' εὔχεσθε, διαμένειν ἡμῶν τὰ τείχη ἀπαθῶς, ὥστε τὸ δόρυ στέγειν καὶ ἀπείργειν τοὺς πολεμίους. ¶Ἀλλ' οὖν θεοὺς] ὡς ἀδόξως λέγει, τοὺς τῆς πόλεως θεοὺς φεύγειν, πορθηθείσης αὐτῆς. λέγεται γὰρ ὅτι ὅτε ἔμελλε πορθεῖσθαι ἡ Τροία, ἐφαίνοντο οἱ θεοὶ τοῖς Τρωσὶν ἀνελόμενοι ἐκ τῶν ναῶν τὰ ἀγάλματα αὐτῶν. ¶Μήποτ' ἐμοὶ κατ' αἰῶνα] μηδέποτε αὕτη ἡ πανήγυρις τῶν θεῶν, ἤγουν ἡ συναγωγὴ τῶν ἐνταῦθα ὄντων, καταλείποι τὴν πόλιν κατ' ἐμὸν χρόνον, ἤγουν ἡμῶν ζώντων. Ἄλλως. μηδέποτε, φησίν, ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ βίου καταλείποιεν τὴν πόλιν οἱ θεοί. εὑρὼν δὲ ὁ Αἰσχύλος παρὰ τῷ Ὁμήρῳ τό, Θεῖον δύσονται ἀγῶνα, τὴν τῶν θεῶν εἰς τὸ αὐτὸ συναγωγήν, πανήγυριν βακχικώτερον εἴρηκεν. ¶Ἁπτόμενον] γρ. τυφόμενον. ἀντὶ τοῦ καιόμενον πολεμίῳ πυρί. ¶Πειθαρχία γάρ ἐστι] πάνυ εὐφυῶς ὁ Αἰσχύλος τὴν πειθαρχίαν, ὡς γυναῖκα, ὠνόμασε μητέρα τῆς εὐπραξίας τῆς σωτῆρος, λέγων, ἡ πειθαρχία γυνή ἐστι μήτηρ τῆς σωτῆρος εὐπραξίας. οὕτως λέγεται λόγος, ἐμφαίνων ὅτι καλόν ἐστι τὸ πειθαρχεῖν. πειθόμεναι γὰρ αἱ πόλεις

τοῖς κρατοῦσιν, δι' ὑπεράτην. Ἄλλως. γυνὴ σωτῆρος. λείπει διός· ἵνα ᾖ, γυνὴ διός σωτῆρος.

μήτηρ, γυνὴ σωτῆρος· ὧδ' ἔχει λόγος.
χο. Ἔστι θεοῖς δ' ἔτ' ἰσχὺς καθυπερτέρα·
πολλάκι δ' ἐν κακοῖσι τὰν ἀμήχανον
κἀκ χαλεπᾶς δύας, ὕπερθ' ὀμμάτων κρη-
μναμενᾶν νεφελᾶν ὀρθοῖ.
ἐτ. Ἀνδρῶν τάδ' ἐστί, σφάγια καὶ χρηστήρια
θεοῖσιν ἕρδειν, πολεμίων πειρωμένων·
σὸν δ' αὖ τὸ σιγᾶν, καὶ μένειν εἴσω δόμων·
χο. Διὰ θεῶν, πόλιν νεμόμεσθ' ἀδάματον,
δυσμενέων δ' ὄχλον πύργος ἀποστέγει·
τί τάδε νέμεσις στυγεῖ;
ἐτ. Οὔτι φθονοῦσοι δαιμόνων τιμᾶν γένος·
ἀλλ' ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς,
εὔκηλος ἴσθι, μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ.
χο. Ποταίνιον κλύουσα πάταγον, ἅμα
ταρβοσύνῳ φόβῳ τάνδ' ἐς ἀκρόπολιν, τίμιον ἕδος, ἱκόμαν.
ἐτ. Μὴ νῦν, ἐὰν θνήσκοντας ἢ τετρωμένους
πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε.

¶Ὧδ' ἔχει λόγος] ὁμοίως ἔχουσα πρὸς τὸ σῴζεσθαι. ¶Ἔστι θεοῖς δ' ἔτ' ἰσχὺς] ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, ἀληθές ἐστιν ὅτι ἡ πειθαρχία μήτηρ τῆς σωτηρίας ἀντιπαραξίας πέφυκεν· ἔστι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς δύναμις ὑπερέχουσα πάντα. πολλάκις δὲ ἡ τῶν θεῶν ἰσχὺς τὴν ἀμήχανον νεφέλην καὶ ἐκ χαλεπῆς δύης κρεμαμένην ὑπεράνω τῶν ὀμμάτων, ὀρθοῖ, καὶ ἀποσοβεῖ αὐτήν. ¶Σὸν δ' αὖ] γυναικὸς ἐστὶ τοῦτο. ¶Διὰ θεῶν, πόλιν] διὰ τῆς ἐπικουρίας τῶν θεῶν, νεμόμεθα τὴν πόλιν ἀδάμαστον, μὴ δαμαζομένην παρὰ τῶν πολεμίων. τὸν ὄχλον δὲ τῶν ἐχθρῶν ἀποστέγει καὶ ὑπομένει καὶ καρτερεῖ ὁ πύργος καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως. ¶Τί τάδε νέμεσις στυγεῖ] ὁ χορός φησι πρὸς τὸν Ἐτεοκλέα, τί τάδε, ἅ φημι περὶ τῶν θεῶν, ἀπεργεῖται τούτους ἀποκαλῶ, στυγεῖ ἡ νέμεσις, ἤτοι ἡ ἀπὸ σοῦ μέμψις; ¶Οὔτι φθονοῦ[σι]] οὐ δαιμόνως ἐνεμέσησά σοι τὸ τιμᾶν τοὺς θεούς, καὶ οὐδεὶς ταῦτα ὁρῶν σε ποιοῦντα μισήσει, ἀλλ' ἵνα μὴ τοὺς πολίτας ποιῇς δειλούς, ἥσυχος ὕπαρχε, καὶ μὴ λίαν φοβοῦ. ¶Εὔκηλος ἴσθι] ἀντὶ τοῦ ἕκηλος. τὸ γὰρ υ μέτρου ἕνεκα ποτὲ παραλαμβάνει. ¶Ποταίνιον κλύουσα] ὁ χορὸς ἄρτι ἐλθεῖν εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, φησί, καινοτὶ γεγενημένον καὶ προσφάτως κτύπον ἐκ ὅπλων ἀκούσασα, σὺν φόβῳ ταρβηθεῖσα εἰς ταύτην τὴν ἀκρόπολιν, ἕδος τίμιον. ¶Μὴ νῦν ἐὰν θνήσκοντας] Ἐτεοκλῆς φησι πρὸς τὸν χορὸν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἱδρυμένον, μὴ ἁρπαλίζετε ἐν κωκυτοῖς, μὴ ἁρπάζητε τὸ θρηνεῖν, ἐὰν τινας ἀκούσητε σφαζομένους ἢ τετρωμένους.

Τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται φόβῳ βροτῶν.
χο. Καὶ μὴν ἀκούω γ' ἱππικῶν φρυαγμάτων.
ἐτ. Μή νυν ἀκούουσ' ἐμφανῶς ἄκου' ἄγαν.
χο. Στένει πόλισμα γῆθεν, ὡς κυκλουμένων.
ἐτ. Οὐκοῦν ἔμ' ἀρκεῖ τῶνδε βουλεύειν πέρι.
χο. Δέδοικ', ἀραγμὸς δ' ἐν πύλαις ὀφέλλεται.
ἐτ. Οὐ σῖγα; μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πόλιν.
χο. Ὦ ξυντέλεια, μὴ προδῷς πυργώματα.
ἐτ. Οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ' ἀνασχήσῃ τάδε;
χο. Θεοὶ πολῖται μή με δουλείας τυχεῖν.
ἐτ. Αὐτὴ σὺ δουλοῖς καί με καὶ πᾶσαν πόλιν.
χο. Ὦ παγκρατὲς Ζεῦ τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.
ἐτ. Ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος.
χο. Μοχθηρὸν ὥσπερ ἄνδρας, ὧν ἁλῷ πόλις.
ἐτ. Παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ' ἀγαλμάτων.
χο. Ἀψυχίᾳ γὰρ γλῶσσαν ἁρπάζει φόβος.
ἐτ. Αἰτουμένῳ μοι κοῦφον, εἰ δοίης τέλος.
χο. Λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.
ἐτ. Σίγησον ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.
χο. Σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.

¶Ἄρης βόσκεται] ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ὀδύρεσθαι καὶ θρηνεῖν βόσκεται ὁ ἄρης, ἤτοι τρέφεται ἐν αἵμασι τῶν στρατευομένων τῷ φόβῳ τῶν βροτῶν. χαυνούμενοι γὰρ ὑπὸ τῶν θρήνων καὶ τῶν ὀδυρμῶν, οὐκέτι κυρίως μαχόμενοι ἵστανται ἀνδρείως, καὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἀνδρικῶς στρατευόμενοι, ἀλλὰ τὰ νῶτα κλίνοντες, ἀναιροῦνται εὐθύς. ¶Μή νυν ἀκούουσα] κἂν ἀκούῃς, προσποιοῦ μὴ ἀκούειν. ¶Ὡς κυκλ.] ὡς κυκλούντων τὴν πόλιν τῶν πολεμίων, στένει, φησὶν, ἡ ἡμετέρα γῆ. ¶Ὦ ξυντέλεια] τὸ κοινὸν ἄθροισμα τῶν θεῶν, μεταφορικῶς. κυρίως γὰρ ἡ τῶν στρατιωτῶν ἄθροισις. τέλος γὰρ τὸ τάγμα. Ὅμηρος, ἔλθῃν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος. ¶Θεοὶ πολῖται] τοὺς ἰδίους καὶ πατρῴους ἐπικαλοῦνται θεοὺς, μὴ εἰς δουλείαν ἐμπεσεῖν. ¶Αὐτὴ σὺ δουλοῖς] θρηνοῦσα δηλονότι καὶ κράζουσα σὺ ἡμᾶς δούλους ποιεῖς. ¶Παλινστομεῖς] δυσφημεῖς, καὶ τῶν ἀγαλμάτων ἐχόμεναι. ¶Ἀψυχίᾳ γὰρ] ὑπὸ φόβου συναρπάζομαι. ¶Αἰτουμένῳ] εἰ δοίης καὶ παράσχοις τέλος τῷ αἰτήσει, ἀβαρές ἐστι δεῖν. ἤτοι, ἐὰν ποιήσῃς τὸ ἐμὸν ἀξίωμα, ἀβαρές ἐστι δεῖ. ¶Τέλος] τὸν λόγον. ¶Λέγοις ἂν] λέγε, φησὶ, τάχιστα. καὶ ἐὰν δυνατὸν ᾖ, γνώσομαι σιγᾶν, ἢ, ὑπακούειν. γνώσομαι γὰρ εἰ δυνατόν μοι ποιεῖν ὃ κελεύεις. ¶Σιγῶ· σὺν ἄλλοις] τὸ σὸν βούλημα ποιῶ, ἰδοὺ σιγῶ· σὺν τοῖς

ἄλλοις πᾶσι πείσομαι τὸ μόρσιμον, ἤγουν τὸ πεπρωμένον. τοῦτ' ἔστι, τὸ εἱμαρμένον μετὰ πάντων τῶν ἄλλων πείσομαι ἐγώ, ὅ τί μοι ἀπόκειται.

ἐτ. Τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων τοῦπος αἱροῦμαι σέθεν·
καὶ πρός γε τούτοις, ἐκτὸς οὖσ' ἀγαλμάτων,
εὔχου τὰ κρείσσω συμμάχους εἶναι θεούς·
κἀμῶν ἀκούσασ' εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ
ὀλολυγμὸν ἱερὸν εὐμενῆ παιώνισον,
ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς,
θάρσος φίλοις, λύουσα πολέμιον φόβον.
ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς,
πεδιονόμοις τε κἀγορᾶς ἐπισκόποις,

¶Τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων] καὶ τοῦτο τὸ ἔπος, τὸ, ὅτι σὺν τοῖς ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον, προκέκρικα ἐκείνων, ἤτοι τῶν ἄλλων ὧν εἴρηκας. Ἄλλως. ἀντ' ἐκείνων, ἤγουν ἀνθ' ὧν ἄλλων δυσφήμως εἴρηκας, τοῦτο μᾶλλον παρὰ σοῦ αἱροῦμαι. Ἄλλως. τοῦτο μᾶλλον ἢ τὰ προειρημένα ἐπαινῶ. ¶Καὶ πρός γε] σὺν τούτοις δὲ οἷς τὴν ψυχήν μου κατέθελξας, ἐκστᾶσα ἀπὸ τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐχομένη αὐτῶν, ὡς πρὶν τῷ θανεῖν δεδοικυῖα, εὔχου τοῖς θεοῖς βοηθεῖν ἡμῖν. ¶Ὀλολυγμὸν] καὶ μετὰ τὸ ἐμοῦ ἀκοῦσαι εὐχομένου, εἶτα σὺ ὕμνησον ὀλολυγμὸν ἱερὸν, εὐμενῆ, καὶ εὐχὴν ἱεράν, ἐξευμενίζουσαν τοὺς θεούς. Ἄλλως. διέστειλε τὸν ὀλολυγμὸν τοῦ παιῶνος. ἡ γὰρ μόνη τῇ Ἀθηνᾷ, ᾗ αἰγίς ἐστι πολεμική, ὀλολύζουσι, τοῖς δὲ ἄλλοις θεοῖς παιωνίζουσιν. ὁ γοῦν ποιητὴς ἐπὶ τῆς Τρωϊάδος φησίν, Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. καὶ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης, αἱ δ' ὀλόλυξαν θυγατέρες τε νυοί τε. ὁ δὲ δίαιτα ἁπλῶς φησὶν οὕτω, κἀμοῦ εὐχομένου ἀκούσασα. πῶς δὲ, ἐπιφέρει. νικήσας φησὶ τρόπαια ἀναθήσω αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, καὶ θυσίας ποιήσω. οὐ γὰρ ματαίας οὐδὲ γυναικείας ὀργῆς ἐπιπλέον. ἀλλὰ παρὰ ταῖς θυσίαις δεῖ σε ὀλολύζειν, ὡς ἔθος ἑλληνικόν. ¶Ἑλληνικὸν νόμισμα] ἤτοι κατὰ τὸν νόμον τὸν ἑλληνικὸν τῆς βοῆς τῆς παρὰ ταῖς θυσίαις γινομένης. ἢ, ὡς νενόμισται τοῖς Ἕλλησι παρὰ ταῖς θυσίαις ὀλολύζειν. ¶Θυστάδος βοῆς] θυστάδος, τῆς παρὰ ταῖς θυσίαις γινομένης, ἀφ' ἧς ἐστὶ καὶ ἡ Βάκχη. σημαίνει γὰρ τοῦτο καὶ τὴν καθαρὰν ἐσθῆτα, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ. ἢ ἢ νενόμισται τοῖς Ἕλλησιν ἐν μάχαις. ἢ, ὡς νενομισμένον Ἕλλησι παρὰ ταῖς θυσίαις ὀλολύζειν. Ἄλλως. θυστάδος βοῆς, ἐνθουσιαστικῆς. ¶Θάρσος φίλοις] ἤτοι διὰ τῶν τοιούτων εὐχῶν θάρσος ἐμποιοῦσα τοῖς φίλοις, καὶ λύουσα τὸν ἐν αὐτοῖς ὄντα τῶν πολεμίων φόβον. τὸ γὰρ εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς, θάρσος ἐμποιεῖ τοῖς φίλοις. κατὰ δὲ τινας, πολέμιον φόβον τὸν ὀλολυγμὸν ἐξηγήσαντο, ἐν τῷ, λύουσα πολέμιον φόβον. καὶ γὰρ πολέμιον φόβον λέγει τὴν βοὴν ἐν οἷς ὁ χορὸς πρὸς τοὺς θεοὺς ὑπενόησεν ὀλολυγήν, ἣ τοὺς πολίτας δεινῶς κατεπολέμει καὶ ἐξετάραττε. τοῦτ' ἔστι, τὸν φόβον ὃν ὁ χορὸς ἐποίει τῷ ὀλολύζειν καὶ κλαίειν. ¶Πεδιονόμοις] ἤτοι τοῖς κλήρους τῶν ἀλσῶν καὶ τῶν πεδίων ἀφωρισμένοις ἔχουσιν ἑαυτοῖς. ἄλση γὰρ καὶ παραδείσους καὶ πεδία λιπαρὰ οἱ πολῖται ἐκτέμνοντες τῶν ἰδίων κτημάτων, τούτοις τοῖς θεοῖς ἀνετίθεσαν.

Δίρκης τε πηγαῖς, οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω,
εὖ ξυντυχόντων, καὶ πόλεως σεσωσμένης,
μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,
ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι
θήσειν τρόπαια, πολεμίων δ' ἐσθήματα,
λάφυρα δαΐων δουρίπληχθ' ἁγνοῖς δόμοις.
τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοστόνως θεοῖς,
μηδ' ἐν ματαίοις κἀγρίοις ποιφύγμασιν·
οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ μόρσιμον.
ἐγὼ δ' ἐπ' ἄνδρας ἓξ, ἐμοὶ σὺν ἑβδόμῳ,
ἀντηρέτας ἐχθροῖσι τὸν μέγαν τρόπον,
εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους τάξω μολών,
πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ ταχυρρόθους
λόγους ἱκέσθαι, καὶ φλέγειν χρείας ὕπο.
Χο. Μέλει, φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·

¶Οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω] καλῶς εἶπε, οὐκ ἀριθμῶ τοὺς ἀπὸ τῶν Θηβῶν, τοὺς ἐμοὺς δηλαδὴ πόλεως (Ἰσμηνὸς γὰρ ποταμὸς τῶν Θηβῶν) ὡς δήλου ὄντος ὅτι τιμῶνται καὶ ὑπ' ἐμοῦ ἐγγράφονται τοῖς τιμωμένοις. πῶς γὰρ οὔ; ὅτι τοῖς τοῦ Ἰσμηνοῦ θύω πᾶσι, τῶν πραγμάτων ἐπιτυχῶς ἀποβαίντων. Ἄλλως. οὐδὲν λέγω τοὺς θεοὺς τοὺς ἀπὸ τῆς Δίρκης. ἐπιμελοῦνται γὰρ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ἰσμηνοῦ παρὰ τοῖς Θηβαίοις. κατάληψις δ' ἐστὶν ἅπαντας, διὰ τὸ θαρρεῖν καὶ ἐν ὀλίγαις δυνάμεσιν εἰσακουσθῆναι. Ἄλλως. οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω, ἀντὶ τοῦ, σὺν τῷ Ἰσμηνῷ. κατὰ σχῆμα δ' ἡ φωνή. ἤγουν, λέγω ὅτι σὺν τῷ Ἰσμηνῷ. θύω σὺν αὐτοῖς πᾶσι, τῶν πραγμάτων εὐτυχῶς ἀποβαίντων. Ἄλλως. χαριέντως εἶπεν, οὐκ ἀριθμῶ τὸν Ἰσμηνόν, ὡς δήλου ὄντος ὅτι τιμᾶται καὶ ἐγγράφεται τοῖς τιμωμένοις. ¶Ἐπεύχομαι θήσειν] λείπει ἡμᾶς. ¶Τρόπαια] παρατηρητέον ὅτι οὐδέπω ἦν ἡ τῶν τροπαίων ὀνομασία κατὰ τὸν Ἐτεοκλέα· ὥστε ἀνεβίβασε τὰ κατὰ τὸν χρόνον ὁ Αἰσχύλος. ¶Ἐσθήματα] ἐσθήματα δορὰ θήσω πρὸ τῶν ναῶν, τὰ λάφυρα. ¶Ποιφύγμασι] ἤγουν ἐκφοβήμασι, τοῖς δυναμένοις ἐκπλῆξαι τοὺς ἀκούοντας. ¶Ἐγὼ δ' ἐπ' ἄνδρας] ἡ ὁδὸς πρὸς τοὺς ἐχθρούς. ἐγὼ δὲ παραγενόμενος ἐπ' ἄνδρας ἓξ σὺν ἐμοὶ ἑβδόμῳ, τάξω εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους, ἤτοι εἰς τὰς ἑπτὰ πύλας πόλεως, ἀντηρέτας καὶ ἀντιμάχους τοῖς ἐχθροῖς (ἀπὸ τοῦ ἀνταίρω ῥήματος) πρὶν ἱκέσθαι καὶ παραγενέσθαι πρὸς ἡμᾶς λόγους μηνυτὰς συνεχεῖς καὶ κατεπείγοντας ἡμῶν τὴν ἔξοδον. Ἄλλως. ἐγὼ δὲ σὺν ἐμαυτῷ ἄλλους ἓξ (ὥστε εἶναι αὐτοὺς ἑβδόμους) ἀντιστάτας τοῖς πολεμίοις ποιήσομαι ταῖς ἑπτὰ πύλαις, καὶ σπεύσω ἐγὼ τάξαι λοχαγοὺς πρὶν ἢ τὰ πράγματα κατεπείξῃ, ὥστε δι' ἀγγέλων συχνῶν ἐξάγειν τὸ στράτευμα. ¶Μέλει, φόβῳ δ' οὐχ] φησὶν ὁ χορὸς, μέλει ἡμῖν ψυχή μου, ὅτι φροντίζει ὧν εἶπεν ὁ Ἐτεοκλῆς· ἀλλ' ὁ ἐν ἐμοὶ φόβος οὐκ ἠρεμεῖν ἐᾷ καὶ ἡσυχάζειν ἐμέ. ἀλλὰ ὁ ἐν τῇ καρδίᾳ μου μάλιστα τὸν ἐμὸν φόβον ἀνανεοῦται.

γείτονες δὲ καρδίας μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος,
τὸν ἀμφιτειχῆ λεών· δράκοντα δ' ὥς τις τέκνων
ὑπερδέδοικε λεχέ- ων δυσευνήτορας
πάντροφος πελειάς. τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους
πανδημεί, πανομιλεί στείχουσι· τί γένωμαι;
τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν ἰάπτουσι πολίταις
χερμάδ' ὀκριόεσσαν. παντὶ τρόπῳ διογενεῖς ὦ
θεοί, πόλιν καὶ στρατὸν Καδμογενῆ ῥύεσθε.
ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίας πέδον
τᾶσδ' ἄρειον, ἐχθροῖς ἀ- φέντες τὰν βαθύχθον' αἶαν,
ὕδωρ τε Διρκαῖον εὐ- τρεφέστατον πωμάτων
ὅσων ἵησι Ποσει- δῶν ὁ γαιάοχος Τηθύος τε παῖδες;
πρὸς τάδ' ὦ πολιοῦχοι θεοί, τοῖσι μὲν ἔξω

¶Γείτονες] αἱ δ' ἐν τῇ καρδίᾳ μέριμναι ἀναπτουσι τὸν ἐν ἐμοὶ φόβον. ἡ καρδία μου, φησί, δέδοικε τὸν πολιορκοῦντα στρατόν, ὡς δράκοντα ὑπὲρ τῶν νεοσσῶν πελειάς. ¶Δράκοντα δ' ὥς τις] δέδοικε γὰρ ἡ καρδία μου. τὸ γὰρ δὲ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ γὰρ κείμενος. ¶Λεχέων δυσευνήτορας πάντροφος πελειάς] λεχέων, τοῦτ' ἐστι, νεοσσῶν ἐπὶ τῆς καλιᾶς. ταύτην γὰρ λέχος εἶπεν· ἐπεὶ τὴν ἐν ὠδινομένῳ τόπῳ μεμένηκεν, καὶ μή πω δυναμένων ἱπτασθαι. δυσευνήτορας δὲ, δυσευνήτους, διὰ τὸν φόβον τοῦ δράκοντος. πάντροφον δὲ τὴν πελειάδα φησίν, ὅτι πάντα τὰ ἔρνεα ἅπαξ τοῦ ἔτους τίκτει, ἡ δὲ περιστερὰ ἀεί· διὸ καὶ ἀνάκειται τῇ ἀφροδίτῃ. περιστερὰ δὲ εἴρηται ἡ περισσὰ ἐρῶσα, πλεονάζοντος τοῦ τ κατὰ τὸ μέσον. ¶Αμφιβόλοισι] πάντοθεν βαλλομένοις. ἢ ἀμφοτέρωθεν. ¶Ιάπτουσι] μετὰ βλάβης βάλλουσι. ¶Ποῖον δ' ἀμείψεσθε] ποῖον γῆς πέδον ἕτερον (ἤγουν ποίαν γῆν) ἀμείψεσθε ἄρειον καὶ βέλτιον καὶ κρεῖττον ταύτης τῆς γῆς· ἐχθροῖς ἀφέντες καὶ καταλείψαντες καὶ δόντες τὴν αἶαν, ἤτοι τὴν γῆν βαθύχθονα καὶ λιπαρὰν ὕδωρ τε πάλιν τὸ τῆς Δίρκης τῆς πηγῆς ἀφέντες τὸ εὐτραφέστατον τῶν πωμάτων ὁπόσων ἵησι καὶ ἐκπέμπει ὁ ποσειδῶν ὁ γαιήοχος, οἱ παῖδές τε τῆς Τηθύος. Αλλως. ἀντὶ τοῦ, ποῖον οἰκήσετε ἄλλο πέδον, ἐκτὸς ὄντες μετὰ ταύτης. εἴρηται δὴ καὶ ἐν ξοανηφόροις Σοφοκλέους, ὡς οἱ θεοὶ ἀπὸ τοῦ Ἰλίου φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ἑαυτῶν ξόανα, εἰδότες ὅτι ἁλίσκεται. ἐὰν ταύτην, φησί, τὴν γῆν προδῶτε τοῖς πολεμίοις, ποίαν βελτίονα αὐτῆς εὑρήσετε; ¶Καδμογενῆ] ἀπὸ Κάδμου γὰρ οἱ Θηβαῖοι. ¶Βαθύχθονα] εὔγεον. ¶Οσων ἵησι ποσειδῶν] τὸν ποσειδῶνα λέγει ἐκπέμπειν τοὺς ποταμούς, ὅτι ὁ χειμάρριος ἐπαίτιος αὐτῶν ἐστιν. ἢ, ὅτι ἐκ τῆς θαλάσσης οἱ ὄμβροι ἀναδίδονται, εἶτα οὕτως ῥήγνυνται· ἐκ δὲ τούτων οἱ χείμαρροι γίνονται. Τηθύος δὲ παῖδας πάλιν τοὺς ποταμοὺς ὀνομάζει. μυθεύεται γὰρ ὅτι ὁ Οὐρανὸς συμμιγεὶς τῇ Γῇ, ἐγέννησε τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὴν Τηθύν· καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους παῖδας τε καὶ θυγατέρας. ὁ δὲ Ὠκεανὸς μιγεὶς Τηθύϊ τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ, ἐγέννησε τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τὰς οὔσας ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὕτως λέγονται οἱ ποταμοὶ παῖδες Τηθύος. ¶Πρὸς τάδ' ὦ πολιοῦχοι θεοί] θεοὶ οἱ τὴν πόλιν οὖν πολιοῦχοι

θεοί, τοῖς μὲν ἔξω πύργων, ἤτοι τοῖς πολεμίοις, ἐμβαλόντες ἄταν καὶ βλάβην τὴν τοὺς ἄνδρας φθείρουσαν, καὶ τὴν ποιοῦσαν ῥίπτειν τὰ ὅπλα, ἄροισθε κῦδος, ἤτοι αὔξετε δόξαν. τοῖς δὲ πολίταις στάθητε εὔεδροί τε καὶ καλῶς ἱδρυμένοι καὶ στερεοί, καὶ ἀμετακίνητοι φύλακες τῆς πόλεως, εἴπερ δυσωπηθείητε ταῖς ὀξυγόοις λιταῖς ἡμῶν. Ἄλλως. πρὸς τάδε, εἴ τι τῷ, διὰ ταῦτα. πρὸς ταῦτα ὦ πολιοῦχοι θεοί, τοῖς μὲν ἔξω τῶν τειχῶν ἀχαιοῖς ἄτην ἐμποιήσατε, ὥστε αὐτοὺς τὰ ὅπλα ῥίψαι· τούτου δὲ γενομένου, πρὸς ἡμῶν τῶν πολιτῶν πάντοτε ὑμνῆσθε.

πύργων, ἀνδρολέτειραν καὶ τὰν ῥίψοπλον ἄταν
ἐμβαλόντες, ἄροισθε κῦδος· τοῖς δὲ πολίταις
καὶ πόλεως ῥυτῆρες εὔεδροί τε στάθητε,
ὀξυγόοις λιταῖσιν. οἰκτρὸν γὰρ, πόλιν τήνδ' ὠγυγίαν
ἀΐδῃ προϊάψαι, δορὸς ἄγραν,
δουλείαν ψαφαρᾷ σποδῷ
ὑπ' ἀνδρὸς ἀχαιοῦ θεόθεν περθομέναν ἀτίμως,
τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι, (ἒ ἒ ἒ) νέας τε καὶ παλαιὰς
ἱππηδὸν πλοκάμων, περιερρη- γμένων φαρέων.
βοᾷ δ' ἐκκενουμένα πόλις,
λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου·
βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.
κλαυτὸν δ' ἀρτιτρόποις, ὠμοδρόπων

¶Ὀξυγόοις λιταῖσι] διὰ τὰς ὀξυθρηνούσας λιτὰς ἡμῶν. ¶Δορὸς ἄγραν] διὰ δόρατος ἀχθεῖσαν. ¶Ψαφαρᾷ σποδῷ] ἀσθενεῖ, ἐλαφρᾷ. ¶Τὰς δὲ κεχειρωμένας] τὰς δὲ νέας καὶ γηραιὰς ἄγεσθαι κεχειρωμένας ἀπὸ τῶν πλοκάμων, ἱππηδὸν ἤτοι δίκην ἵππων, τουτέστι μετ' ἀνάγκης. οἱ γὰρ ἵπποι μετ' ἀνάγκης ἕλκονται. καὶ Ὅμηρός φησιν, ἀέκοντι πεπιθεῖν. Ἄλλως. ἱππηδὸν ἄγεσθαι, ὑπὸ ἵππων σύρεσθαι τῶν πλοκάμων μετ' ἀνάγκης. ¶Ἒ ἒ ἒ] διὰ κοινὸν τὸν λόγον τῶν θρήνων. ¶Βοᾷ δ' ἐκκενουμένα] θρηνεῖ δὲ ἡ πόλις ἐκκενουμένη, τῆς λαΐδος, ἀντὶ τοῦ λαΐδος, ἤγουν τῆς λείας τῶν πολιτῶν, ὀλλυμένης καὶ φθειρομένης, τῆς μιξοθρόου, ἤτοι τῆς θρόον καὶ βοὴν ποιουμένης ἀναμεμιγμένην. γυναῖκες γὰρ καὶ παῖδες ἀκμάζοντες καὶ ἀρτιτρεφῆ βρέφη καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες ἐποίουν τὸν θρῆνον σύμμικτον. ¶Κλαυτὸν δ' ἀρτιτρόποις] ἄξιον μεγάλου κλαυθμοῦ ταῖς κόραις ταῖς ἄρτι δρεπομέναις τὴν παρθενίαν, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς ὥραν γάμου, αἰχμαλωτισθεῖσαι καὶ δούλαις εἰς τὴν ξένην χώραν ἀπελθεῖν. Ἄλλως. κλαυτὸν δὲ καὶ θρήνου ἄξιον ἔσται ταῖς ἀρτιτρόποις, ταῖς ἄρτι ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἐπὶ τὴν πλειοτέραν τραπείσαις, ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν δωμάτων διαμεῖψαι, καὶ ὁδεῦσαι ἀντὶ τοῦ συζυγὰ καὶ νόμους ἀξίαν, ὅπως διακορηθῆναι καὶ διαπαρθενευθῆναι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ὠμοδρόπων. Ἄλλως. εἰ μὲν διὰ τοῦ τ ἀρτιτρόποις, ταῖς νεωστὶ τραπείσαις ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ἡβησάσαις· εἰ δὲ διὰ τοῦ δ ἀρτιδρόποις, ταῖς ἄρτι δρεπομέναις· ταῖς δὲ πρὸ τὴν ἀκμὴν, φησί, διακορευομέναις ἔσται κλαυθμός, ἢ ταῖς διαμειβούσαις τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ὁδόν, ἔσται δάκρυα. ¶Ὠμοδρόπων νομίμων προ-

παῤροιθεν] κλαυτὸν δεῖ τὸ διαπαρθενευθῆναι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τὰς ὠμοδρόπους, πρὸ παροιθεν νομίμων, ἤτοι τοῦ νενομισμένου καιροῦ, δρεπομένων καὶ τρυγωμένων. τὰ γὰρ ἔξω τοῦ καιροῦ δρεπόμενα καὶ μήπω πεπανθῆναι τῷ χρόνῳ φθάσαντα, πάντως ἀγλευκῆ τοῖς χάνουσι, καὶ πικρίας πολλῆς ἀνάμεστα. Ἄλλως. ὠμοδρόπων. ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν τὴν παρθενίαν αὐτῶν ὡς ὄψιν ὠμὴν καὶ ἄωρον δρεπομένων, πρὸ τῶν νομίμων γάμων.

νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι
δωμάτων στυγερὰν ὁδόν. τί; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω
βέλτερα τῶνδε πράσσειν
πολλὰ γὰρ εὖτε πόλις δαμασθῇ, (ἒ ἔ)
δυστυχῆ τε πράσσει. ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει,
φονεύει, τὰ δὲ καὶ πυρφορεῖ·
καπνῷ δὲ χραίνεται πόλισμ' ἅπαν.
μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
μιαίνων εὐσέβειαν Ἄρης. κορκορυγαὶ δ' ἀν' ἄστυ,
ποτὶ πόλιν δ' ὁρκάνη πυργῶτις·
πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ δορὶ καίνεται·
βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι. τῶν ἐπιμαστιδίων
ἀρτιτρεφεῖς βρέμονται.
ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομῶν ὁμαίμονες·
ξυμβολεῖ φέρων φέροντι,
καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ, ξύννομον θέλων ἔχειν,
οὔτε μεῖον, οὔτ' ἴσον λελημμένοι.

¶Τί; τὸν φθίμενον] τί γὰρ δεῖ πολλὰ λέγειν ὁ προφητικός, ἀτυχῶς πράσσει πλέον τοῦ ζῶντος. οἱ τελευτήσαντες, φησί, καὶ μὴ τοιαύτης πειρώμενοι συμφορᾶς, ἄμεινον ἡμῶν πεπράγασι. ¶Καπνῷ δὲ] χαλεπώτερος γὰρ ὁ καπνὸς τῆς ἐλεπόλεως καὶ τῶν ἐκβολισμῶν· καὶ πόρθησιν πολλοῦ δεινοτέραν τῆς ἐκ τῶν τοιούτων πορθήσεων ὑπαρχούσης). Κορκορυγαὶ] ταραχαί. κεκωμῴδηται δὲ ἡ λέξις. ¶Ὁρκάνη] τὸ θηρευτικὸν δίκτυον, ὃ καὶ σαγήνη καλεῖται. ¶Πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ δορὶ καίνεται] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν, ἀτὰρ δ' ἀνὴρ ἄνδρα ἐνόσπα νίζεν. ¶Βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι] ἡ βληχὴ κυρίως ἐπὶ τῶν προβάτων λέγεται, ἤχῳ ἄναρθρα καὶ φωνὴν ποιὰν ἄσημον ἐκπεμπόντων. ἐξελάβετο δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς καὶ ἐπὶ τῶν νεογνῶν καὶ ἀρτιγενῶν καὶ ἁπλῶν βρεφῶν, ὡς τοιᾷδε τῇ φωνῇ, ἀσήμῳ δηλαδὴ καὶ ἀνάρθρῳ, χρωμένων· ἃ παρὰ τῶν πολεμίων ἁρπαζόμενα ἀπὸ μαστῶν, [illegible], ὥστ' ἄναρθρον φωνὴν καὶ προβατώδη προΐενται. ¶Ὁμαίμονες] συγγενεῖς. ἐκείνως γὰρ πάντες, οἱ μετ' αἵματος γενόμεναι. ἢ τῶν ὁμαιμονούντων καὶ συγγενῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς γένους. ¶Ξύννομον] κοινωνόν. ¶Οὔτε μεῖον, οὔτ' ἴσον] διὰ τούτων τὰς πλεονεξίας ἐμφαίνει.

ὁ γὰρ μή τι ἔλασσον μή τι ἴσον τῷ προλαβόντι λαβεῖν αἱρούμενος, φαίνεται πλείονος ὀρεγόμενος. τινὲς δὲ λελιμμένοι διὰ τοῦ ι γράφουσι, οἱ λελιμμένοι καὶ ἐπιθυμοῦντες. ὤφειλε δὲ πρὸς τοῦτο, μείονος καὶ ἴσου, χαίρεσθαι, ἀλλὰ λαμβάνουσιν ἔξωθεν τὸ λαβεῖν, καὶ λέγουσιν, οὔτε μεῖον οὔτε ἴσον ἐπιθυμοῦντες λαβεῖν. λελειμμένοι οὖν διὰ τῆς ει, ἐκ τοῦ λείπω τὸ λαμβάνω· τὸ δὲ λελιμμένοι διὰ τοῦ ι, ἐκ τοῦ λίπτω τὸ ἐπιθυμῶ.

Τί ἐκ τῶνδ᾽ εἰκάσαι λόγος πάρα;
παντοδαπὸς δὲ καρπὸς χαμάδις
πεσὼν ἀλγύνει κυρήσας·
πικρὸν δ᾽ ὄμμα θαλαμηπόλων·
πολλὰ δ᾽ ἀκριτόφυρτος γᾶς δόσις οὐτιδανοῖς
ἐν ῥοθίοισι φορεῖται. δμωΐδες δὲ καινοπήμονες νέαι τλήμονες εὐνὰν αἰχμάλωτον
ἀνδρὸς εὐτυχοῦντος, ὡς δυσμενοῦς ὑπερτέρου.
ἐλπίς ἐστι νύκτερον τέλος μολεῖν, παγκλαύτων
ἀλγέων ἐπίρροθον.
ἡμ. Ὅ τοι κατόπτης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, στρατοῦ
πευθώ τιν᾽ ἡμῖν ὦ φίλαι, νέαν φέρει,
σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδῶν.
ἡμ. Καὶ μὴν ἄναξ ὅδ᾽ αὐτὸς Οἰδίπου τόκος.

¶Τί ἐκ τῶνδ᾽ εἰκάσαι] τί δεῖ ὑπονοῆσαι ἐκ τούτων, ἢ τίνα καὶ συμφοράς; ¶Πικρὸν δ᾽ ὄμμα] πικρὰ θέα τῶν παρθένων ἀποσπωμένων ἐκ τῶν θαλάμων. ¶Πολλὰ δ᾽ ἀκριτόφυρτος] ἡ πολλὴ δὲ δόσις καὶ καρπὸς τῆς γῆς, ἡ ἀκριτόφυρτος καὶ ἀναμεμιγμένη, φέρεται ἐν τοῖς τοῦ πολέμου ῥεύμασιν οὐτιδανοῖς, ἀχρείοις. ἤτοι ἀδιαφθαρέντοις. ¶Οὐτιδανοῖς ἐν ῥοθίοισι] ἀφυῶς ὁ ποιητὴς τῷ ῥοθίοισι προσέθηκε τὸ οὐτιδανοῖς. ἐπειδὴ γὰρ διὰ τῶν ῥοθίων ὁ πλοῦς τὰ ζωαρκῆ κομίζει ταῖς πόλεσιν, ἐξ ὧν αὗται συνίστανται, ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα εἰπὼν ῥοθίοισιν, καὶ μὴ τις ἐστὶ ὠφελεία νοήσῃ, οὐτιδανοῖς προσέθηκε. Ἄλλως. ἐπειδὴ τὰ κύματα ἔθος ὅτι ὠφέλειαν παρέχεται ταῖς πόλεσι· δι᾽ αὐτῶν γὰρ ὁ πλοῦς τὰ ἐπιτήδεια κομίζει· προσέθηκεν ἐπιτηδὲς τὸ οὐτιδανοῖς, οἷον ἀχρείοις. τροπικῶς δὲ ῥόθια εἶπε τὰ συνεχῆ κινήματα τῶν πολεμίων. Ἄλλως. ταῖς ὑβριστικαῖς κινήσεσι τῶν πολεμίων. ἢ τούτους ῥόθια φησίν, ἐπειδὴ συντόνως πολεμοῦσι. Ἄλλως, ὡς ἐπὶ ναυαγίοις. ¶Εὐνὰν αἰχμάλωτον] μεταπεσοῦσαι εἰς δουλείαν, ὥσπερ τὴν τῶν πολεμίων εὐνήν. ¶Χνόας ποδῶν] μεταφορικῶς εἶπε τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν. Ἄλλως. τὸ συνεχὲς κίνημα τῶν ποδῶν παραβόλως χνόας εἶπε. τὸ γὰρ ἄξονος τὸ ἄκρον τὸ ἐντιθέμενον τῇ χοινικίδι, χνόη καλεῖται. ¶Καὶ μὴν ἄναξ] καὶ μὴν αὐτὸς ὁ Ἐτεοκλῆς ἐπείγεται, ἀκουσόμενος τὰ παρὰ τοῦ ἀγγέλου λεγόμενα, ὡς ταῦτα εἰρηκὼς ἀκουσόμενος, ὥστε καλλῖσαι τῇ διανοίᾳ ἃ τοῖς ὠσίν, ἀκούσαντα.

εἰσ' ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον μαθεῖν·
σπουδὴ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα.
ἀγ. Λέγοιμ' ἂν, εἰδὼς εὖ, τὰ τῶν ἐναντίων,
ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλον.
Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι προιτίσι
βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν
ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίνεται καλά.
Τυδεὺς δὲ μαργῶν, καὶ μάχης λελιμμένος,
μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων βοᾷ·
θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφόν,
σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην, ἀψυχίᾳ·
τοιαῦτ' ἀϋτῶν, τρεῖς κατασκίους λόφους
σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος δὲ τῷ
χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον·
ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε,

¶ Ἀρτίκολλον] ἐν συναφῇ ἁρμόδιον, ἢ τὸν ἀρτίως κολλώμενον. ¶ Σπουδὴ δὲ] ἔοικε δὲ, φησὶ, καὶ ὁ ἄγγελος ἐκ τῆς ἄγαν ἐπιφαινομένης σπουδῆς μὴ ἡδρασμένον ἔχειν τὸν αὐτοῦ πόδα, ἀλλ' ἄστατον. Ἄλλως. ἡ τούτου δὲ σπουδὴ οὔπω τέλος ἔχει ἤδη ἐπείγεται. τὸ γὰρ ἀπηρτισμένον, καὶ τέλος ἔχει, μεθ' ὃ οὐκ ἄλλο πρακτέον. ¶ Λέγοιμ' ἂν] ὁ ἄγγελος ὁ παρὰ τοῦ Ἐτεοκλέους ἀποσταλεὶς κατάσκοπος τῶν πολεμίων, ἐλθὼν, φησὶ, λέγοιμ' ἂν πάντα τὰ τῶν ἐναντίων, καλῶς ταῦτα γινώσκων, πῶς τε ἕκαστος ἔλαβε κλῆρον ἐν ταῖς πύλαις. ἐπειδὴ γὰρ ἑπτάπυλος ἦν ἡ πόλις τῶν Θηβαίων, κλήρους ἔβαλον οἱ περὶ τὸν τῶν ἄλλων στρατηγὸν τῶν Ἀργείων, ποίαν ἂν πύλην λάβοι ἕκαστος. ἰδὼν οὖν ἅπαντα, ἔρχεται καὶ ἀπαγγέλλει ταῦτα, καί φησιν ὅτι ὁ Τυδεὺς ἄρα μὲν βρέμει καὶ ἠχεῖ, καὶ ὀργίλον καὶ μανικὸν πνεῖ πρὸς ταῖς πύλαις ταῖς προιτίσιν (αἱ γὰρ οὕτω καλούμεναι πύλαι ἔλαχον αὐτῷ) ὁ δὲ Ἀμφιάραος ὁ μάντις οὐκ ἀφίησιν αὐτὸν περᾶν τὸν Ἰσμηνὸν ποταμὸν, λέγων ὅτι οὐ καλὰ θύματα γίνεται. ὁ δὲ Τυδεὺς μαινόμενος καὶ μάχης ἐπιθυμῶν, βοᾷ, καὶ μαίνεται, ὥσπερ ὁ δράκων τῷ τοῦ ἡλίου ὑπεκκαύματι. θείνει δὲ καὶ τύπτει ἐν ὀνείδει, ἤτοι βάλλει ὀνειδισμοῖς, τὸν μάντιν Οἰκλείδην τὸν υἱὸν τοῦ Οἰκλέους τὸν Ἀμφιάραον. ¶ Τυδεὺς] αἰσθητικὸν τὸ Ὁμηρικὸν ἐγκώμιον, παρ' ὅσον αὐτὸν καταλέγει ὁ Αἰσχύλος. Μεσημβριναῖς] τότε γὰρ μάλιστα μαίνεται. ¶ Σαίνειν] ὑποκλίνειν. ¶ Τοιαῦτ' ἀϋτῶν] τοιαῦτα φωνῶν, σείει καὶ κινεῖ τρεῖς κατασκίους λόφους. ἡ γὰρ τούτου περικεφαλαία τρεῖς λόφους εἶχεν. ἔχουσα χαίτωμα δὲ ταύτας εἴρηκε, διὰ τὸ δίκην χαίτης ἐπικαμπτῶς ἵστασθαι ἄνωθεν, ἢ διὰ τὸ τρίχας ἐξ ἵππων χαίτης ἔχειν ἄνωθεν. ἀπὸ δὲ τῆς ἀσπίδος τούτου οἱ κώδωνες οἱ χαλκήλατοι καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ κατεσκευασμένοι κλάζουσι φόβον. ¶ Τρεῖς κατασκίους] νεοπενικὸν τοῦτο. ¶ Ἔχει δ' ὑπέρφρον] ἔχει δὲ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ὑπέρφρον καὶ ὑπερήφανον σημεῖον τοῦτο, κατεσκευασμέ-

τὸν οὐρανὸν λάμποντα ἐν ἄστροις. ἡ λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἤγουν φέγγος τὸ τιμιώτατον τῶν ἄστρων, πρέπει ἐν μέσῳ τῷ σάκει, καὶ ἐν μέσῃ τῇ ἀσπίδι.

φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον·
λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει,
πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμὸς, πρέπει.
τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις σαγαῖς,
βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις μάχης ἐρῶν·
ἵππος χαλινῶν δ' ὡς κατασθμαίνων, μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων.
τίν' ἀντιτάξεις τῷδε, τίς Προίτου πυλῶν,
κλείθρων λυθέντων, προστατεῖν φερέγγυος;
ἐτ. Κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὔτιν' ἂν τρέσαιμ' ἐγὼ,
οὐδ' ἑλκοποιὰ γίνεται τὰ σήματα·
λόφοι δὲ κώδων τ' οὐ δάκνουσ' ἄνευ δορός.
καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος
ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν,
τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἡ ἄνοιά τινι.

¶Πρέσβιστον ἄστρων] καὶ Πίνδαρος ἄστρον τὸν ἥλιόν φησι. ¶Νυκτὸς ὀφθαλμός] ἐμφερ μιμητικόν ἐστι τοῦτο. τῆς νυκτὸς γὰρ ὀφθαλμὸς ἡ σελήνη ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τῆς ἡμέρας ὁ ἥλιος. ¶Τοιαῦτ' ἀλύων] τοιαῦτα ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις καὶ κενοδόξοις σαγαῖς καὶ ποταμίαις, βοᾷ παρὰ τοῖς τείχεσι τοῦ ἰσμηνοῦ ποταμοῦ. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως, ἀσθμαίνει καὶ σπουδῇ ὡς ἵππος πολεμιστὴς, σάλπιγγος ἀκούων, ἐπιθυμῶν πολέμου, ὅτε εἴργεται πρὸς τὸ ἐπιβάτου. τὸ δὲ ἵππος ὡς κατασθμαίνων, μένει, ἀντιστροφή ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ὡς ἵππος. ¶Τίν' ἀντιτάξεις] ἀντὶ τοῦ, τίνα ὦ Ἐτεόκλεις, ἀντιπαρατάξεις καὶ ἀντιστήσεις τούτῳ ἀντίμαχον; τίς βέβαιος καὶ ἀξιόχρεως (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ φερέγγυος) προΐστασθαι τῶν Προίτου πυλῶν, λυθέντων τῶν κλείθρων, ἤτοι ἀνοιχθέντων τῶν πυλῶν; εἰ τὸ φερέγγυος, οὕτως ῥητέον, τίνα ἀντιτάξεις τούτῳ ὥστε προΐστασθαι τῶν τοῦ Προίτου πυλῶν, λυθέντων τῶν κλείθρων, ἤτοι ἀνοιγέντων τῶν πυλῶν. τὸ δὲ ἑξῆς, τίς φερέγγυος, ἀντὶ τοῦ, τίς φέρων τὸ ἵστασθαι αὐτοῦ πλησίον; γύη γὰρ λέγεται τὸ πλησίον. ¶Οὐδ' ἑλκοποιά] ταῦτα παρ' Ἀλκαίου. οὐ τιτρώσκει τὰ ἐπίσημα ὅπλα, οὐδὲ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δύναμιν ἔχει, εἰ μὴ ἀρετὴ ὁ φέρων αὐτὰ, γενναῖος ᾖ. ¶Καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις] τάχα ἂν αὐτὴ ἡ νὺξ τινὶ γένοιτο. οὕτως γὰρ εἰπεῖν ὤφειλεν. εἶπε δὲ, τάχα ἂν ἡ ἄνοια μάντις τινὶ γένοιτο· ἐπιφέρει δὲ ὥσπερ ἐξηγούμενος, εἰ γὰρ τῷ φέροντι σῆμα τοῦτο τὸ ὑπέρκομπον, ἤτοι τῷ ἔχοντι ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τὴν νύκτα ἐζωγραφημένην, ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι ἡ νὺξ (ἤγουν ἐὰν καλυφθῇ τῇ νυκτὶ τοῦ θανάτου) γένοιτο ἂν τοῦτο τὸ σῆμα ἐπώνυμον τῇ αὐτοῦ ἀμαρτίᾳ. Ἄλλως. ὁ νοῦς, ταύτην δὲ ἣν λέγεις τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, τάχα προμαντεύσεται τῷ φοροῦντι, ὅτι χωρήσει ὑπὸ νύκτα.

εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι,
τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκομπον τόδε,
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον,
κ' αὐτὸς καθ' αὑτοῦ τὴν ὕβριν μαντεύσεται.
ἐγὼ δὲ Τυδεῖ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον
τόνδ' ἀντιτάξω προστάτην πυλωμάτων,
μάλ' εὐγενῆ τε, καὶ τὸν αἰσχύνης θρόνον
τιμῶντα, καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους.
αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς, μὴ κακὸς δ' εἶναι φιλεῖ.
σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο,
ῥίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος,
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ.
δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν προστέλλεται
εἴργειν τεκούσῃ μητρὶ πολέμιον δόρυ.
χο. Τὸν ἀμὸν νῦν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν
θεοὶ δοῖεν, ὡς δικαίως πόλεως
πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἱματη-
φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι.
ἀγ. Τούτῳ μὲν οὕτως εὐτυχεῖν θεοὶ δοῖεν.
Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις,
γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου

¶Κ' αὐτὸς καθ' αὑτοῦ] ὅτι φέρει ἐπὶ τῆς ἀσπίδος νύκτα καὶ τὴν πανσέληνον. ¶Τόνδ' ἀντιτάξω] καλῶς ἀντιτάξει τὸν μὴ τοῖς ἤθεσιν αὐτοῦ συμφωνοῦντα, ἀλλ' ἐναντίον. αἰσχύνης δὲ θρόνον, αὐτὴν τὴν αἰδῶ ὀνομάζει. ὑπέρφρονας δὲ λόγους τοὺς ὑπερηφάνους φησίν. οὐ γάρ, οὔτε ὑπερήφανα λέγει ὡς ὁ Τυδεὺς, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τοὺς ὑπερηφάνους. ¶Αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς] ἀργός ἐστι τῶν κακῶν λόγων, ἢ τῶν ἔργων. φιλεῖ δὲ τὸ μὴ εἶναι κακὸς, ἢ τῷ ἔοικε, ἢ ὡς Ὅμηρος, ἀντὶ τοῦ δειλός. ¶Κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος] γνήσιος πολίτης ἐκ τῶν σπαρτῶν, οὐ τῶν μετὰ Κάδμου ἐπηλύδων. ¶Ἔργον δ' ἐν] ἐν τοῖς τοῦ ἄρεως κύβοις κρινεῖ αὐτοὺς ὁ πόλεμος. ¶Δίκη δ' ὁμαίμων] τὸ τῆς συγγενείας δίκαιον στέλλει αὐτὸν ἐς τὴν μάχην. ¶Ὡς δικαίως πόλεως] ὅτι δικαίως προμάχεται τῆς πόλεως. ¶Ὑπὲρ φίλων ὀλομένων] ἢ ὑπὲρ τελευτᾷ. ¶Γίγας ὅδ' ἄλλος] Καπανέα ἐγκωμιάζων καὶ τὸ μέγεθος αὐτοῦ, φησὶ γίγας ὅδ' ἄλλος· φαίνεται οὖν ὅτι ἐνέλιπεν ἐν τοῖς περὶ Τυδέως εἰπεῖν ὅτι γίγας ἐστὶν ἢ γίγασιν ὅμοιος. ¶Τοῦ πάρος λελεγμένου] τοῦ Τυδέως. Ὅμηρος, Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.

μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη.
θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ τὴν Διὸς
ἔριν πέδῳ σκήψασαν ἐκποδὼν σχεθεῖν·
τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
μεσημβρινοῖσι θάλπεσι προσῄκασεν.
ἔχει δὲ σῆμα, γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον,
φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη·
χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασι, πρήσω πόλιν.
τοιῷδε φωτὶ πέμπε, τίς ξυστήσεται,
τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;
ἐτ. Καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.
τῶν τοι ματαίων ἀνδράσι φρονημάτων ☞

¶Οὐδὲ τὴν Διὸς ἔριν] ἤτοι οὐδὲ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ Διὸς τῇ γῇ ἐπιλθόντα φησὶν ἐκποδὼν σχεθεῖν, καὶ κρατήσειν, ἤτοι ποιήσειν αὐτὸν μακρὰν τῆς πόλεως. Ἄλλως. οὐδὲ τὸν τοῦ Διὸς σκηπτὸν εἰς γῆν κατενεχθέντα, ἢ αὐτοῦ τοῦ Διὸς φιλονεικήσαντος, ἐμποδὼν γενέσθαι αὐτῷ, λέγει. ¶Τὰς δ' ἀστραπὰς] τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ τὰς κεραυνίας βολὰς τοῦ Διὸς παρείκασε καὶ ὡμοίωσε μεσημβριναῖς θάλπεσιν, ἤτοι, ἔφησε δύνασθαι φέρειν καὶ ὑπομένειν τοὺς τοῦ Διὸς κεραυνούς, ὥσπερ τὰς μεσημβρινὰς τοῦ ἡλίου φοράς, ἤτοι τὰ μεγάλα καὶ καυστικὰ καύματα. ¶Ἔχει δὲ σῆμα] ἡ δὲ ἀσπὶς αὐτοῦ σημεῖον ἔχει ἄνδρα γυμνὸν λαμπάδα βαστάζοντα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἄνευ ὅπλου, καὶ φωνοῦντα διὰ τῶν ἐν αὐτῷ κεχρυσωμένων γραμμάτων, πρήσω τὴν πόλιν. Ἄλλως. ἔχει δὲ ἐν τῇ ἀσπίδι αὐτοῦ ἐζωγραφημένον ἄνδρα γυμνόν, κατέχοντα τῇ χειρὶ λαμπάδα ἀναπτομένην. οὐκ ἄλλο τι δηλοῦντος τοῦ σημείου, ἀλλ' ἢ ὥσπερ ὁ γυμνὸς κώλυσιν οὐκ ἔχει εἰς τὸ δραμεῖν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀκώλυτοι καὶ χωρὶς ἐμποδίου ταύτην ἀναπρήσομεν, ἢ γυμνὴν αὐτὴν παντελῶς ἐργασόμεθα, ἔπειτα δὲ καὶ καύσομεν. ¶Καὶ τῷδε κέρδει] εἰπόντος τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὸν Ἐτεοκλῆν, τίς τῷ τοιούτῳ ἀνδρὶ ξυστήσεται, ἢ τίς ἀντιμαχόμενος ἔσται αὐτῷ καὶ ἀντιπαλαμώμενος: τίς ὑπομενεῖ μὴ πτοηθείς, ἄνδρα ὑπέρκομπον; (λέγει δὲ τὸν Καπανέα) φησὶν ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς αὐτόν, ἔτι σὺν τῷδε τῷ κέρδει καὶ ἄλλο κέρδος τίκτεται. τοῦτ' ἔστι, καὶ σὺν τῷ ἔχειν ἄνδρα ἱκανὸν πρὸς πόλεμον αὐτῷ συστῆναι καὶ τῇ μάχῃ ἀντιπαλαμήσασθαι, καὶ πόλεμον ἐπίσης αὐτοῦ προσαγαγεῖν, ἔχομέν τι καὶ ἕτερον κέρδος, δηλαδὴ τὸ νικῆσαι. Ἄλλως. πρὸς τῷ μάχεσθαι, νικῆσαι. τοῦτο γάρ ἐστι κέρδει κέρδος. ¶Τῶν τοι ματαίων] ἡ γλῶσσά ἐστιν ἀληθὴς διδάσκαλος τῶν ἐν ἀνθρώποις ματαίων φρονημάτων. διασαφεῖ γὰρ οἷα ἕκαστος φρονεῖ. εἰ μὲν συνετὸς καὶ ταπεινός ἐστι, συνετὰ καὶ ταπεινὰ φθέγγεται· εἰ δὲ μωρὸς καὶ ὑπέρκομπος, μωρὰ πάλιν καὶ ὑπερήφανα βοᾷ.

ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος.
Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ δρᾶν παρεσκευασμένος,
θεοὺς ἀτίζων, κἀπογυμνάζων στόμα,
χαρᾷ ματαίᾳ θνητὸς ὢν ἐς οὐρανὸν
πέμπει, γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη.
πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον
ἥξειν κεραυνὸν, οὐδὲν ἐξῃκασμένον
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.
ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεἰ στόμαργός ἐστ' ἄγαν,
αἴθων τέτακται λῆμα Πολυφόντου βία,
φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας
Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι, σύν τ' ἄλλοις θεοῖς.
λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.
χο. Ὄλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
κεραυνοῦ δέ μιν βέλος ἐπισχέθοι,
πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον, πωλικῶν
θ' ἑδωλίων ὑπερκόμπῳ δορί ποτ' ἐκλαπάξαι.

¶Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ] ὁ Καπανεὺς δὲ ὡπλισμένος ἀπειλεῖ κακὰ ποιεῖν εἰς ἡμᾶς, τοὺς θεοὺς ἀτιμάζων, καὶ τὸ στόμα μὴ κατέχων καὶ παιδεύων, ἄνθρωπος ὢν φθαρτὸς, πέμπει εἰς οὐρανὸν τῷ Διῒ ἔπη ταραχώδη. ἤγουν ὑβρίζει τὸν θεὸν τὸν Δία, ἐν χαρᾷ ματαίᾳ καὶ ψευδεῖ. οὐ γὰρ οἶδεν ὅπως αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἀποβήσεται. θαῤῥῶ δὲ αὐτῷ ἐπελθεῖν τὸν καυστικὸν κεραυνὸν, κατ' οὐδὲν ἴσον τοῖς μεσημβρινοῖς τοῦ ἡλίου θάλπεσιν, ἀλλὰ φλέγοντα καὶ ἀπολλύοντα. ὅπερ ἐγένετο. ¶Ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ] ἐπ' αὐτῷ δὲ τῷ Καπανεῖ, εἰ καὶ φλύαρος καὶ ὑπέρκομπος ἄγαν ἐστὶν, τέτακται ἀνὴρ, αἴθων δηλαδή. τοῦτο τὸ αἴθων οἱ μὲν διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφουσι, καὶ συντάσσουσιν οὕτως, ἀνὴρ ἐπ' αὐτῷ αἴθων καὶ πρόθυμος καὶ διάπυρος τέτακται ἐν βίᾳ, ἤτοι ἐν δυνάμει, λῆμα Πολυφόντου, περιφραστικῶς ὁ Πολυφόντης. οἱ δὲ διὰ τοῦ ο μικροῦ, καὶ συντάσσουσιν οὕτως, ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ τέτακται, αἶθον λῆμα, ἤτοι φρόνημα δραστήριον καὶ διάπυρον καὶ τὰ πολεμικὰ ἐμπειρότατον, Πολυφόντου βία, ἤτοι περιφραστικῶς ὁ Πολυφόντης. ὡς τὸ Ἡρακληείη βίη, Ἡρακλῆς. Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ, εἰ καὶ ἄγαν ἐστὶ μανιώδης τὸν λόγον ὁ Καπανεὺς, ἀλλ' ὅμως ἀντιτέτακται καὶ ἀνθίσταται αὐτῷ ἀκίνητος τῷ φρονήματι ἡ δύναμις τοῦ Πολυφόντου, μηδὲν δεδοικυῖα. ¶Φερέγγυον φρούρημα] ἱκανὸς φρουρεῖν τὴν πατρίδα. ¶Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι] ὡς τοῦ Πολυφόντου ἱερέως ὄντος τῆς Ἀρτέμιδος. ἀφιέρωται δὲ τῇ Ἀρτέμιδι ἡ τῶν Θηβαίων πόλις. διὰ τοῦτο οὖν οὕτως λέγει, εὐνοίαις τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῶν ἄλλων πολιούχων θεῶν. ¶Ὄλοιθ' ὃς πόλει] ὁ χορὸς ἀχθόμενος φησὶν, εἴθε ὄλοιτο ὃς μεγάλως ἐπικαυχᾶται κατὰ τῆς πόλεως ἡμῶν.

βέλος γὰρ τὸ κεραυνοῦ ἐπισχέθοι τῷ κρατὶ αὐτὸν, πρὶν ἐς τὸν ἐμὸν οἶκον θορεῖν καὶ πηδῆσαι καὶ ὁρμῆσαι, ἐκ τῶν πωλικῶν τε καὶ παρθενικῶν ἑδωλίων ἢ καθεδρῶν (πῶλοις γὰρ αἱ παρθένοι εἰκάζονται) ἐκπορθῆσαι ἢ ἐξαρπάσαι ἐμέ.

ἀγ. Καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις
λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος
ἐξ ὑπτίου πήδησεν εὐχάλκου κράνους,
πύλαισι νηίτισι προσβαλεῖν λόχον.
ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας
δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις πεπτωκέναι.
φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον τρόπον,
μυκτηροκόμποις πνεύμασι πληρούμενοι·
ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον·
ἀνὴρ δ' ὁπλίτης κλίμακος πρὸς ἀμβάσεις
στείχει, πρὸς ἐχθρῶν πύργον, ἐκπέρσαι θέλων·
βοᾷ δὲ χ' οὗτος γραμμάτων ἐν συλλαβαῖς,
ὡς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλοι πυργωμάτων·
καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον,
πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλιον ζυγόν.
ἐτε. Πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δὲ, τῷ·
καὶ πέμπεται δ' οὐ κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων,
Μεγαρεὺς Κρέοντος σπέρμα τοῦ σπαρτῶν γένους,
ὃς οὔτι μάργων ἱππικῶν φρυαγμάτων
βρόμον φοβηθεὶς ἐκ πυλῶν χωρήσεται·

¶Καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν] εἰπόντος τοῦ Ἐτεοκλέους, λέγει ἄλλοι ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα, φησὶν ὁ ἄγγελος, καὶ δὴ λέξω τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις. τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος ἐξῆλθε κλῆρος, προσβαλεῖν λόχον καὶ ἐνέδραν καὶ φυλακὴν ἐν ταῖς πύλαις ταῖς καλουμέναις νηίτισιν. ἐξῆλθε δὲ ὁ κλῆρος ἐκ τοῦ καλῶς κεχαλκευμένου κράνους (ἤτοι περικεφαλαίας) τοῦ ὑπτίου, ἤγουν τοῦ ἀνεστραμμένου. Ἄλλως. ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ἀπὸ τοῦ κράνους, ἐν ᾧ περιστρέψαντες ἐκλήρουν. ¶Ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν] αἱ κορυφιστῆρες, τὰ προμετωπίδια κυρίως. νῦν δὲ λέγει τοὺς χαλινούς. ὅ ἐστι, τοὺς ἵππους θυμοπλήρεις περὶ τοὺς χαλινοὺς ἀνακάμπτειν καὶ περιάγειν, ἤδη βουλομένους εἶναι πρὸς ταῖς πύλαις. ¶Βάρβαρον τρόπον] ἀπηνῆ ἦχον. ἢ ὅτι ἡ σύριγξ βοᾷ. ¶Πρὸς ἐχθρῶν πύργον] οὐκ εἶπε πρὸς ποῖον πύργον. μεγάλως οὖν φησὶ, πρὸς πάντα πύργον.

ἀλλ' ἢ θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονὶ,
ἢ καὶ δύ' ἄνδρε, καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος
ἑλὼν, λαφύροις δῶμα κοσμήσει πατρός.
κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λέγων.

Χο. Ἐπεύχομαι δὴ τῷδε μὲν εὐτυχεῖν,
ἰὼ πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δυστυχεῖν·
ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσ' ἐπὶ πόλει
μαινομένῃ φρενὶ, τώς νιν Ζεὺς νεμέ-
τωρ ἐπίδοι κοταίνων.

ἀγ. Τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων
Ὄγκας Ἀθάνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,
Ἱππομέδοντος σχῆμα, καὶ μέγας τύπος·
ἅλω δὲ πολλὴν (ἀσπίδος κύκλον λέγω)
ἔφριξα δινήσαντος· οὐκ ἄλλως ἐρῶ.

¶Καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος] τὸν φέροντα τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ ἐγγεγραμμένον τῇ ἀσπίδι πόλισμα. ¶Κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ] λέγε ἄλλοις κομπώδη, καὶ μηδὲν ἀποκρύψῃς μοι τῶν ἄλλων ἀλαζονειῶν. ¶Ἐπεύχομαι] ἐπεύχομαι δὴ καὶ τοῦτον μὲν εὐτυχεῖν ὦ πρόμαχε, ὦ προπολεμῶν τῆς οἰκίας ἡμῶν· τοῖσι δὲ, ἤγουν τοῖς πολεμίοις, ἐπεύχομαι δυστυχεῖν. ὥσπερ γὰρ ὑπέραυχα καὶ ὑπέρογκα καὶ κενόδοξα λέγουσιν ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, τὼς νιν, οὕτως αὐτοὺς ἐπίδοι ὁ Ζεὺς ὁ πάντα διανέμων καὶ διοικῶν, κοταίνων καὶ ὀργιζόμενος κατ' αὐτῶν. ¶Τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων] ἤτοι πλησίον οὔσας τῶν ὀγκαίων ἀθηνᾶς [illegible], γείτονας οὖν πύλας τὰς τῆς ἀθηνᾶς φησὶν ὀγκαίας, ἀφ' ἧς καὶ αἱ πύλαι αὗται ὀγκαῖαι ἐλέγοντο. ἐγγὺς γὰρ τῶν πυλῶν ἐκεῖσε ἡ ἀθηνᾶ ἐγέγραπτο. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐξ ἱστορίας τοιαύτης ὄγκα ἡ ἀθηνᾶ παρὰ θηβαίοις ἐλέγετο. Ἀγήνωρ ὁ τύριος εἶχε παῖδας τρεῖς, Εὐρώπην, Κάδμον, καὶ Κίλικα. τῆς δὲ Εὐρώπης ὑπὸ τοῦ διὸς ἁρπαχθείσης, ἀπέστειλεν ὁ Ἀγήνωρ τοὺς παῖδας αὐτοῦ εἰς ζήτησιν αὐτῆς· καὶ εἰ μὴ εὕροιεν, προσέταξε μὴ ἐπανήκειν. ὁ οὖν Κάδμος ἐλθὼν εἰς ἑλλάδα, καὶ μὴ εὑρὼν τὴν Εὐρώπην, εἰς δελφοὺς ἦλθεν, ἐρωτήσων τὸν ἀπόλλωνα ποῦ κατασταίη. ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτοῦ, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τοῦ ἱεροῦ, τῷ ἀφρεθέντι ἀκολουθεῖν. εὑρέθη βοῦς· ἠκολούθει οὖν αὐτῇ. ἦλθεν εἰς θήβας, ὅπου ἔκλιθεν ἡ βοῦς, καὶ ὁ Κάδμος ἐκεῖ ᾤκησε, καὶ ἔθυσε τὴν βοῦν ἀθηνᾷ, καὶ τῇ αἰγυπτίᾳ φωνῇ ταύτην ὤγκαν ἐπωνόμασεν ἐκεῖ. ὅθεν οὕτως καὶ αἱ πύλαι ὠνομάσθησαν. ἀπὸ δὲ Κίλικος τοῦ Κάδμου ἀδελφοῦ, κιλικία ἡ χώρα. ¶Ἱππομέδοντος σχῆμα] περιφραστικῶς ὁ Ἱππομέδων, μέγας ὢν καὶ κάλλιστον ἔχων σχῆμα. ¶Ἅλω δὲ πολλὴν] ἅλως ἐστὶ κυρίως, ὅταν νέφη περὶ τὸν ἥλιον ἐκκαυθέντα λευκὰ φαίνηται, καὶ ὡς ἐν κύκλῳ τοῦ ἡλίου γίνηται. νῦν δὲ λέγει τὸν γῦρον καὶ τὴν συνεχῆ κίνησιν τῆς ἀσπίδος. φησὶν οὖν, δινήσαντος, ἤγουν κινήσαντος ταύτην τοῦ Ἱππομέδοντος, ἔφριξα. καὶ οὐ ψευδῆ λέγω.

ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις εὐτελὴς ἄρ' ἦν,
ὅστις τόδ' ἔργον ὤπασε πρὸς ἀσπίδι,
Τυφῶν' ἱέντα πύρπνοον διὰ στόμα
λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν·
ὄφεων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος
προσηδάφισται κοιλογάστορος κύκλου·
αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ' ἄρην
βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν θυιὰς ὥς, φόβον βλέπων.
τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὖ φυλακτέον.
φόβος γὰρ ἤδη πρὸς πύλαις κομπάζεται.
ΕΤ. Πρῶτον μὲν Ὄγκα Παλλὰς, ἥτ' ἀγχίπολις
πύλαισι γείτων, ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,
εἴρξει νεοσσῶν ὡς δράκοντα δύσχιμον·
Ὑπέρβιος δὲ κεδνὸς Οἴνοπος τόκος
ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ᾑρέθη, θέλων
ἐξιστορῆσαι μοῖραν, ἐν χρείᾳ τύχης·
οὔτ' εἶδος, οὔτε θυμὸν, οὔθ' ὅπλων σχέσιν
μωμητὸς, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως συνήγαγεν.

¶Ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις] ὁ δὲ ποιήσας τὴν ἀσπίδα, καὶ σημεῖα ἐγγράψας αὐτῇ, οὐκ ἦν, ὡς ἔοικεν, εὐτελής. ὅστις ὤπασεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τοῦτο τὸ ἔργον· ἤτοι παρέσχε καὶ ἱστόρησεν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος. τοῦτ' ἔστι Τυφῶνα ἀφιέντα ἀπὸ τοῦ στόματος καπνὸν μέλανα, τὸν τοῦ πυρὸς ἀδελφόν. τὸ γὰρ πῦρ καὶ καπνὸς ἀδελφοί εἰσιν, ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης τικτόμενοι. αἰόλην δὲ, τὴν εὐκίνητον καὶ ταχεῖαν λέγει, καὶ ἑλισσομένην συχνῶς. ¶Ὄφεων δὲ πλεκτάναισι] τὸ κύτος δὲ, φησὶ, στρογγύλον τοῦ κύκλου δηλαδὴ τῆς ἀσπίδος τοῦ κοιλογάστορος (ὅλην γάρ τις περιφερῆς προσεμφαίνει) προσηδάφισται καὶ περιπέπλεκται πλεκτάναις τῶν ὄφεων. ἤτοι ἡ ἀσπὶς κύκλωθεν εἶχε ἐζωγραφημένους ὄφεις περιπεπλεγμένους. ¶Περίδρομον κύτος] τὸ χώρημα τῆς ἀσπίδος. ἡ δὲ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος κύκλῳ ὄφεων εἰς ἑαυτοὺς ἀντικρὺς ὁρώντων καὶ ἐμπεπλεγμένων τὰ τέλη εἶχε ἐγγεγραμμένα, πρὸς τὰ τέλη ἡ ἀσπὶς ἡ κοίλη, πρὸς τῇ γαστρὶ τοῦ κατέχοντος αὐτὴν οὖσα. ¶Ἔνθεος δ' ἄρην βακχᾷ] βακχᾷ δὲ καὶ ἐνθουσιᾷ καὶ ὁρμᾷ πρὸς τὸν πόλεμον ἔνθεος καὶ ὁρμητικὸς καὶ πηδητικὸς πρὸς τὴν ἀλκὴν, ὡς θυιὰς, ἤτοι βάκχη τις, φόβον βλέπων, ἤτοι ἐκπληκτικῶς καὶ φοβερῶς. γράφεται δὲ καὶ βάκχα, καὶ συντέτακται οὕτως, ἔνθεος δὲ καὶ ὁρμητικός ἐστιν ὁ Τυφεὺς πρὸς τὸν ἄρην, ὥσπερ τις βάκχα θυιὰς καὶ μαινομένη. ¶Ὑπέρβιος δὲ] ὑπέρβιος ὄνομα κύριον. ¶Ἑρμῆς δ' εὐλόγως συνήγαγεν] ἰστέον ὅτι πάντα τὰ ὁδαῖα καὶ τὰ ἑρμαῖα καὶ κατὰ τύχην συμβεβηκότα τοῖς βροτοῖς, τῷ ἑρμῇ ταῦτα ἀνατιθέασιν ἕλληνες. ἐπειδὴ καὶ τούτοις συνέβη τυχηρῶς πως ἀλλήλοις ἀντιτάξασθαι, τοῦτο εἴρηκεν.

ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ ξυστήσεται.
ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ' ἀσπίδων
θεούς· ὁ μὲν γὰρ πυρπνόον Τυφῶν' ἔχει,
Ὑπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ' ἀσπίδος
σταδαῖος ἧσται, διὰ χερὸς βέλος φλέγων·
κ' οὔπω τις εἶδε Ζῆνά που νικώμενον.
τοιάδε μέντοι προσφιλεία δαιμόνων·
πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμὲν, οἱ δ' ἡσσωμένων.
εἰκὸς δὲ πράξειν ἄνδρας ὧδ' ἀντιστάτας,
εἰ Ζεὺς τε Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ,
Ὑπερβίῳ γε, πρὸς λόγον τοῦ σήματος,
σωτὴρ γένοιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχών.
χο. Πέποιθα τὸν Διὸς ἀντίτυπον ἔχοντα
ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας,
δαίμοσιν ἐχθρὸν εἴκασμα, βροτοῖσί τε καὶ
δαρεβίοισι θεοῖσι, πρόσθεν πυ-
λαῖ κεφαλαῖ ἰάψειν.
ἀγ. Οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ λέγω,
πέμπταισι προσταχθέντα Βορέαισι πύλαις,
τύμβον κατ' αὐτὸν διογενοῦς Ἀμφίονος·
ὄμνυσι δ' αἰχμὴν, ἣν ἔχει, μᾶλλον θεοῦ
σέβειν πεποιθὼς, ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον,
ἦ μὴν λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ
Διός· τόδ' αὐδᾷ ματρὸς ἐξ ὀρεσκόου

¶Ἐπ' ἀσπίδων θεούς] τοὺς θεοὺς οὓς ἐν ταῖς ἀσπίσι φοροῦσιν. ¶Σταδαῖος] ὀρθούμενος. ¶Προσφιλεία] οἰκείωσις. ¶Πρὸς τῶν κρατούντων] τοῦ κρατοῦντος ἐσμὲν Διὸς οὗ καὶ τὸ σημεῖον. ¶Πέποιθα τὸν] πιστεύω ἀπολέσθαι τὸν ἔχοντα ἐν τῷ σάκει τὸν ἐχθρὸν Διὸς δαίμονα. ¶Τόδ' αὐδᾷ] τοῦτο φωνεῖ καὶ λέγει τὸ βλάσφημα τὸ ἐκ τῆς ὀρεσκόου καὶ ὀρειτρεφουμένης, τὸ καὶ νῦν προσφορον, καὶ τὸ ἀειδὲς, τὸ τὴν πρώραν ἐπανθοῦσαν ἔχει τις κάλλεσι. τοῦτο δὲ ληπτικὸν ἀπὸ τῆς νεώς· ὥσπερ γὰρ ἡ πρῷρα ἑαυτῆς, θεωρία τίς καὶ ἄποψις τυγχάνει τὴν πόρρωθεν, καὶ ἐπεὶ δι' αὐτῆς τὸ μακρόθεν διαγινώσκεται· οὕτω καὶ τὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶδος πρόσωπόν τις φαίνεται. καὶ προορᾶται πρὸ ἐμφανῶς ἅπασι καὶ ἐκφαίνεται μάλιστα τῶν ἄλλων μερῶν.

βλάστημα καλλίπρωρον, ἀνδρόπαις ἀνήρ.
στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηίδων,
ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.
ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον,
φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων, προσίσταται.
οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις·
τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν χαλκηλάτῳ
σάκει, κυκλωτῷ σώματος προβλήματι,
σφίγγ' ὠμόσιτον προσμεμηχανευμένην
γόμφοις ἐνώμα, λαμπρὸν ἔκκρυστον δέμας,
φέρει δ' ὑφ' αὐτῇ φῶτα καδμείων ἕνα,
ὡς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι βέλη.
ἥκων δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην,
μακρᾶς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν πόρον,

¶ Ἀνδρόπαις ἀνήρ] ἢ ὁ παῖς ὁ νεωστὶ εἰς ἄνδρας τελῶν, ἢ ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἀνδρεῖος ὤν. λέγει δὲ τὸν Παρθενοπαῖον τὸν υἱὸν τῆς Ἀταλάντης, ἥτις καὶ Παρθενόπη ἐλέγετο, ἀφ' ἧς καὶ οὗτος Παρθενοπαῖος ἐκλήθη· ὃς ἐξ Ἀρκαδίας εἰς τὸ Ἄργος μετῴκησεν. ¶ Στείχει δ' ἴουλος] ἄρτι νέον ἤρξατο γενειάζειν· στείχει δὲ καὶ βαδίζει διὰ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἴουλος, φησί, θρὶξ ἀνατέλλουσα καὶ ἀναφύουσα, ἀναβλαστάνουσα, ἀναφερομένη καὶ διερχομένη τῆς ὥρας, ἤγουν τῆς αὐτοῦ ἡλικίας, φυούσης καὶ ἀναθαλλούσης καὶ ἐπανθούσης. ἢ τοῦ νενομισμένου καιροῦ τοῖς νέοις ἀναφύοντος τὸν ἴουλον. ¶ Ὁ δ' ὠμὸν οὔτι] εἰπόντος ἄνωθεν ὅτι περὶ τοῦ Παρθενοπαίου τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀταλάντης ἐνταῦθα διαλαμβάνει· φησὶν οὖν, ὁ δὲ, ἤτοι ὁ Παρθενοπαῖος, προσίσταται ταῖς πύλαις, οὐδαμῶς φρόνημα ἔχων παρθένων, χαῦνον δηλαδὴ, καὶ μαλακὸν, ἐπώνυμον αὐτοῦ, οἷα καὶ Παρθενοπαίῳ καλουμένῳ· ἀλλὰ ὠμὸν καὶ ἀπηνὲς καὶ χαλεπὸν, ἔτι δὲ καὶ γοργὸν ὄμμα ἔχων. Ἄλλως. οὐ σύμφωνον τῇ κλήσει τῆς παρθένου τὸ φρόνημα ἔχων, ἀλλὰ ὠμόν. ¶ Τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος] τὸ περὶ τῆς σφιγγὸς φησὶν, ἐξ ἧς τῷ Οἰδίποδι προσεγένετο τῇ οἰκείᾳ συμμιγῆναι μητρὶ, ταύτην τῇ εὑρέσει τοῦ αἰνίγματος ἀνελόντι· ὅθεν τῇ πόλει πάσῃ τῶν Θηβαίων ἐγένετο ὄνειδος. συντάσσεται δὲ οὕτως, τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος, τὸ δι' οὗ δηλαδὴ τῷ Οἰδίποδι καὶ τῇ πόλει πάσῃ ὄνειδος ἐγένετο, τουτέστι τὴν σφίγγα τὴν ὠμόσιτον, ἐνώμα καὶ ἐκίνει καὶ ἔφερε προσμεμηχανευμένην καὶ κατεσκευασμένην ἐν σάκει χαλκηλάτῳ γόμφοις, ἤτοι διαπεπαρμένην ἥλοις, τῷ τοῦ σώματος προβλήματι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ σάκος. ¶ Λαμπρὸν ἔκκρυστον δέμας] πρὸς τὸ λαμπρὸν τίθει καὶ τὸ ἔκκρυστον. ἤτοι ἐκκρούστον δὲ λέγεται, καταπληκτικὸν δὲ ἐκπληκτικὸν τῇ λαμπρότητι τοῖς θεαταῖς. καὶ Ὅμηρος, λώια σιγαλόεντα φησὶ τὰ λαμπρὰ, καὶ στίλβοντα καὶ ἔκπληξιν ἐμποιοῦντα τοῖς βλέπουσι. ¶ Φέρει δ' ὑφ' αὐτῇ φῶτα] φέρει δὲ ἡ σφὶγξ ἕνα τῶν καδμείων ἐν τοῖς ὄνυξιν αὐτῆς οὕτως, ὥστε δοκεῖν ἐπ' αὐτοῦ πλεῖστα βέλη ἰάπτεσθαι καὶ πέμπεσθαι.

Παρθενοπαῖος ἀρκάς, ὁ δὲ τοιόσδ᾽ ἀνὴρ,
μέτοικος, Ἄργει δ᾽ ἐκτίνων καλὰς τροφὰς,
πύργοις ἀπειλεῖ τοῖσδ᾽ ἃ μὴ κραίνοι θεός.
ἐτ. Εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι, πρὸς θεῶν,
αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις κομπάσμασι·
ἦτ᾽ ἂν πανώλεις παγκάκως τ᾽ ὀλοίατο.
ἔστι δὲ καὶ τῷδ᾽, ὃν λέγεις τὸν ἀρκάδα,
ἀνὴρ ἄκομπος, χεὶρ δ᾽ ὁρᾷ τὸ δράσιμον,
Ἄκτωρ ἀδελφὸς τοῦ πάρος λελεγμένου·
ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν, ἐργμάτων ἄτερ,
ἔσω πυλῶν ῥέουσαν, ἀλδαίνειν κακά·
οὐδ᾽ εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου δάκους
εἰκῶ φέροντα πολεμίας ἐπ᾽ ἀσπίδος·
ἔξωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ᾽ ὑπὸ πτόλιν.
θεῶν θελόντων δ᾽ ἂν ἀληθεύσαιμ᾽ ἐγώ.
χο. Ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων,
τειχὸς δ᾽ ὀρθίας πλόκαμος ἵσταται,
μεγάλα μεγαληγόρων κλύων ἀνο-

¶Παρθενοπαῖος ἀρκάς] Ἀντίμαχος φησὶν ἀργεῖον αὐτὸν, οὐκ ἀρκάδα. ¶Ὁ δὲ τοιόσδ᾽ ἀνὴρ] τοιοῦτός ἐστιν ὡς ἐγὼ εἶπον. ¶Ἄργει δ᾽ ἐκτίνων καλὰς τροφὰς] ἀκούσιον φόνον δράσας ὁ Παρθενοπαῖος εἰς ἄργος ἔφυγεν. ¶Εἰ γὰρ τύχοιεν] εἴθε γὰρ παρὰ θεῶν τύχοιεν ἐπαξίως ὧν φρονοῦσιν ἀνοσίων καὶ ἀλαζονειῶν, ἐπὶ τῶν ἀσπίδων κομπάσματα ἔχοντες. ¶Χεὶρ δ᾽ ὁρᾷ τὸ δράσιμον] ἀντὶ οὐδὲν ἢ σιωπᾶν μὲν οἶδεν, τῇ δὲ χειρὶ πολεμεῖν. περιφραστικῶς αὐτὸ τοῦ, πολεμικώτατός ἐστι. ¶Ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν] ὅστις ὁ Ἄκτωρ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Παρθενοπαίου οὐκ ἐάσει τὴν γλῶσσαν τῶν ἐργμάτων ἄτερ ἔσω τῶν τῆς πόλεως πυλῶν εἰσελθεῖν, καὶ αὐξῆσαι τὰ κακά. ἤτοι ὃς τὸν κόμπον τοῦτον, τῶν πράξεων ἀπολείποντα, οὐ φέξει, μὴ εἴσω πυλῶν γενέσθαι τῆς πόλεως. δηλονότι τὸν Παρθενοπαῖον τὸν φέροντα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς πολεμικῆς εἰκόνα καὶ ἰσοειδῆ τοῦ μισητοῦ θηρίου, τουτέστι τῆς σφιγγός. ¶Ἔξωθεν εἴσω φέροντι μέμψεται] ἤτοι ἡ σφὶγξ ἡ τῷ σάκει ἐγκεχαραγμένη, ἔξωθεν ἱσταμένη τοῦ τείχους καὶ περιβεβλημένη, μέμψεται τῷ φέροντι αὐτὴν εἴσωθεν, ἤτοι τῷ διὰ τῆς χειρὸς αὐτὴν φέροντι. ¶Πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσα] ἡ ἀσπὶς, ἢ ἡ σφὶγξ, βαλλομένη τῷ ἀπὸ τῶν θεραπόντων κρουσμῷ. ¶Ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων] ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων ὁ ἀλαζονικός. ¶Τειχὸς δ᾽ ὀρθίας πλόκαμος] κατὰ περίφρασιν ἡ θρίξ. ¶Μεγάλα μεγαληγόρων] μεγάλα πράγματα ἀκούων.

σίων ἀνδρῶν. εἴθε οἱ θεοὶ
τούσδ' ὀλέσειαν ἐν γᾷ.

ἀγ. Ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστατον,
ἀλκήν τ' ἄριστον μάντιν, Ἀμφιάρεω βίαν.
Ὁμολωΐσιν δὲ πρὸς πύλαις τεταγμένος
κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν,
τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα,
μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν διδάσκαλον,
Ἐρινύος κλητῆρα, πρόσπολον φόνου,
κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε βουλευτήριον.
καὶ τὸν σὸν αὖθις πρόσμορον ἀδελφεὸν
ἐξυπτιάζων ὄνομα Πολυνείκους βίαν,
δίς τ' ἐν τελευτῇ τοὔνομ' ἐνδατούμενος,
καλεῖ. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα,
ἦ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλὲς,
καλόν τ' ἀκοῦσαι, καὶ λέγειν μεθυστέροις,
πόλιν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβεβληκότα.
μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει δίκη;
πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ
ἁλοῦσα, πῶς σοι σύμμαχος γενήσεται;
ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιανῶ χθόνα,
μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ χθονός.

¶Ἀμφιάρεω βίαν] Ἀμφιάραος Οἰκλέους, τοῦ Μελάμποδος, τοῦ Ἀμυθάονος, τοῦ Κρηθέως, τοῦ Αἰόλου, τοῦ Ἕλληνος, τοῦ Διός· μητρὸς δὲ Ὑπερμνήστρας. ¶Ὁμολωΐσιν] ἀπὸ Ὁμολωΐδος τῆς θυγατρὸς Νιόβης. ¶Τὸν ἀνδροφόντην] ἐπεὶ τοὺς Μέλανος ἀπέκτεινε παῖδας Ἀλκάθουν καὶ Λυκαωνέα. ¶Ἐρινύος κλητῆρα] ὑπηρέτην. ¶Πρόσπολον φόνου] ἱερέα. ¶Πρόσμορον ἀδελφεὸν] τὸν ἀξιοθάνατον, ἢ τὸν συμμετέχοντα αὐτοῦ. ¶Ἐξυπτιάζων] ἀναπτύσσων, ἐτυμολογῶν. ¶Ἐνδατούμενος] εἰς δύο διαιρῶν τὸ ὄνομα τοῦ Πολυνείκους, τὸ πολὺ καὶ τὸ νεῖκος. ¶Ἢ τοῖον ἔργον] κατ' ὑπόκρισιν. ¶Καὶ λέγειν μεθυστέροις] τοῖς μεθ' ἡμᾶς ὕστερον, ταῦτα περὶ σοῦ καλὸν ἐστὶ λέγεσθαι. ¶Μητρός τε πηγὴν] τὰ δάκρυα τῆς πατρίδος ποία παύσει τιμωρία; ¶Ἔγωγε μὲν δὴ] ἔγωγε μὲν δὴ ταύτην τὴν γῆν πιανῶ, ἐπὶ τῆς πολεμίας γῆς κρυφθεὶς μάντις. κεραυνῷ γὰρ χασθεῖσα ἡ γῆ ἔλαβεν αὐτόν.

μαχούμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω μόρον.
Τοιαῦθ' ὁ μάντις, ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων
πάγχαλκον, ηὔδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.
οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
Βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.
Τούτῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας
πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς σέβει.
ἐτ. Φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος βροτοῖς
δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστέροις.
ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
κάκιον οὐδέν, καρπὸς οὐ κομιστέος·
ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
ἢ γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ

¶Μαχούμεθ', οὐκ ἄτιμον] ὁ Ἀμφιάραος, ὁ μάντις, εἰδὼς ὅτι ἐκεῖ καταποθεὶς ὑπὸ τῆς γῆς, ὕστερον μετὰ θάνατον ἔσται μαντείας ἐκφέρων τοῖς θέλουσι, καὶ τιμὰς ἕξει λαμπράς, φησί, μαχούμεθα· οὐ γὰρ ἄτιμον καὶ ἄδοξον καὶ ἀφανῆ ἐλπίζω μόρον· αἰνιττόμενος τὴν μετὰ θάνατον αὐτοῦ τιμήν. ¶Βαθεῖαν ἄλοκα] βαθεῖαν ἔχων ἄλοκα τῆς φρενός, ἐξ ἧς φρενὸς φύεται τὰ ἀγαθὰ βουλεύματα. τοῦτο ὁ Πλάτων ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀπεδέξατο. τοῦτο οὖν φησι, καρπούμενος καὶ ἔχων βαθεῖαν καὶ λιπαρὰν ἄλοκα τῆς φρενός, ἐξ ἧς φύεται τὰ ἀγαθὰ βουλεύματα, ὥσπερ βλαστήματα. ¶Τούτῳ σοφούς τε] τούτῳ, φησί, τῷ Ἀμφιαράῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας καὶ ἀντιπάλους ἢ ἀντιμάχους ἐπαινῶ καὶ κρίνω στεῖλαι. ἐρετικῶς ὡς ἐπὶ ναυμαχίας. ¶Δεινὸς ὃς] δεινὸς κατεργαστικὸς γάρ ἐστιν ὅστις τοὺς θεοὺς τιμᾷ. ¶Φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος] ἤγουν συνάγοντος. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰς συναλλαγὰς καὶ συμβόλαια ποιουμένων. τοῦτο δέ ἐστιν ὃ λέγει, ἰδὼν τὸν Ἀμφιάραον ὁ Ἐτεοκλῆς, ἄνδρα ὄντα ἀγαθὸν καὶ εὐσεβῆ, συστρατευόμενον μετ' ἀνθρώπων πονηρῶν καὶ ἀσεβῶν, ἵνα ἐστὶ τῇ τύχῃ, καί φησι, φεῦ τοῦ ὄρνιθος, ἤγουν τῆς τύχης καὶ τοῦ μαντεύματος, τοῦ συναλλάσσοντος καὶ συνάγοντος καὶ ἑνοῦντος τὸν δίκαιον ἄνδρα τοῖς δυσσεβεστέροις. ἀποκλαίεται γὰρ αὐτὸν ὁ Ἐτεοκλῆς ὡς προλέγοντα ἐκεῖσε θανεῖν αὐτόν. ¶Οὐ κομιστέος] οὐκ ἄξιος κομίζεσθαι. ¶Ἄτης ἄρουρα] λύμης χωρίον ἡ τῶν πονηρῶν φιλία. ¶Ἢ γὰρ ξυνεισβὰς] τὰ ἀπὸ τῆς κακῆς ὁμιλίας γινόμενα, κατὰ μέρος διέξεισι, καί φησιν ὅτι ὁ εὐσεβὴς ἀνήρ, εἴτε ἐν θαλάσσῃ συμπλέοι πονηροῖς καὶ κακοῖς ἀνδράσιν, εἴτε ἐν γῇ διάγοι μετὰ πονηρῶν καὶ ἀσεβῶν ἀνδρῶν, φθείρεται καὶ ἀπόλλυται καὶ αὐτὸς σὺν ἐκείνοις, διὰ τὴν ἐκείνων ἀσέβειαν. ἡ δὲ σύνταξις οὕτως, ὁ εὐσεβὴς γὰρ ἀνήρ, ἢ εἰς πλοῖον συνεισβὰς καὶ συνελθὼν ναύταις θερμοῖς καὶ σπουδαίοις εἰς τὸ πανουργεῖσθαι, ὄλωλε σὺν τῷ τοῖς θεοῖς μισητῷ φύλῳ τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν· ἢ δίκαιος ὤν, σὺν πολίταις ἀνδράσιν ἐχθροξένοις τε καὶ ἐχθροῖς τῶν ξένων, καὶ ἀμνήμοσι τῶν θεῶν, ἐδάμη καὶ ἐδαμάσθη, πληγεὶς θεοῦ μάστιγι πανκοίνῳ.

ναύτῃσι θερμοῖς καὶ πανουργίᾳ τινί,
ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει·
ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν, δίκαιος ὤν,
ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσι,
ταὐτοῦ κυρήσας ἐνδίκως ἀγρεύματος,
πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ δάμη.
οὕτω δ᾽ ὁ μάντις (υἱὸν Οἰκλέους λέγω)
σώφρων, δίκαιος, ἀγαθός, εὐσεβὴς ἀνήρ,
μέγας προφήτης, ἀνοσίοισι συμμιγεὶς
θρασυστόμοισιν ἀνδράσι φρενῶν βίᾳ
τείνουσι, πομπὴν τὴν μακρὰν πάλιν μολεῖν,
Διὸς θέλοντος, συγκαθελκυσθήσεται.
δοκῶ μὲν οὖν σφε μηδὲ προσβαλεῖν πύλαις,
οὐχ ὡς ἄθυμον, οὐδὲ λήματος κάκῃ·
ἀλλ᾽ οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,
εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι λοξίου.

¶Θερμοῖς] πρὸς τὴν κακίαν θερμοῖς, καὶ γελωτοποιοῖς. οἱ γὰρ γελοιαζόμενοι θερμὴν δὲ ἔχοντες ἔχουσι τὴν ψυχήν. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλή ἐστιν ἡ διαφορὰ τοῦ διακελευομένου καὶ τοῦ συνθέτου. μέγας μὲν θυμὸς, τὸ πολὺ τῆς χολῆς· μεγάθυμος δὲ, ὁ μεγαλόφρων καὶ μεγαλόψυχος. καὶ χειροδίκης μὲν συνθέτως, ὁ βίαιος, καὶ ἵνα ἐν τοῖς νόμοις δίκη ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ κείμενον ἔχων τὸ δίκαιον· δίκην δὲ ἔχων ἐν χερσὶν, ὁ δίκαιος δὲ ἀεὶ περὶ χεῖρας αὐτοῦ φέρων τὸ δίκαιον. οὕτω καὶ θερμὸν ἔργον διακελευομένως μὲν, τὸ ἀναιδὲς καὶ θρασύ· θερμουργὸς δὲ ἀνὴρ, ἐν συνθέσει, κατὰ λόγον ἐπαινετὸν, ὁ θαρραλέος καὶ μὴ ψυχρὸς εἰς ἔργον. ¶Ταὐτοῦ κυρήσας] ἐπιτυχὼν ἐνδίκως δὲ δικαίως τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὁμοίου ἐκείνοις ἀγρεύματος. τοῦτ᾽ ἔστι, σὺν αὐτοῖς συναχθεὶς, καὶ τῇ αὐτῇ παγίδι παγείς ¶Οὕτως δ᾽ ὁ μάντις] τὸν υἱὸν λέγω τοῦ Οἰκλέους. ἤγουν τὸν Ἀμφιάραον. σώφρων δὲ δίκαιος καὶ εὐσεβὴς ἀνὴρ ὢν, συγκαθελκυσθήσεται, καὶ εἰς τὸν ᾅδην καταχθήσεται μετὰ τῶν ἀσεβῶν, συμμιγεὶς ἀνοσίοις καὶ ἀσεβέσιν ἀνδράσι θρασυστόμοις καὶ φλυάροις. ¶Πομπὴν τὴν μακρὰν] ἐπὶ τὴν εἰς ᾅδην ἄπειξιν ἑλκυσθήσεται μολεῖν τὴν ἐναντίαν τῇ εἰς Ἄργος. ¶Δοκῶ μὲν οὖν] δοκῶ, φησὶ, τὸν Ἀμφιάραον μηδὲ προσεγγίσαι ταῖς τῆς ἡμετέρας πόλεως πύλαις, οὐχ ὡς δειλὸν, οὐδὲ ἐν κακίᾳ φρονήματος· ἀλλὰ γινώσκει ὅτι σφὲ, ἤγουν αὐτὸν, ἀπόκειται τελευτῆσαι ἐν τῇ μάχῃ, εἰ ἔσται καρπὸς καὶ τέλος τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεύμασι. ἤτοι εἰ ἀληθῆ εἰσι τὰ θέσφατα τοῦ Ἀπόλλωνος. ¶Ἀλλ᾽ οἶδεν ὥς σφε] ἀλλ᾽ ὡς μάντις, τὸ τέλος εἰδὼς, ἵνα εἰς κίνδυνον ἑαυτὸν καταθήσει. ¶Εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι λοξίου] εἰ φύσει ἀληθὲς τὸ μάντευμα τοῦ Ἀπόλλωνος, εἰ ἡ ἀλήθεια παρέπεται τῷ μαντεύματι ὡς καρπὸς, εἰ τὸ τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείας τέλος ἔστι.

Φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια.
ὅμως δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ φῶτα Λασθένους βίαν
ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν·
γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ᾽ ἡβῶσαν φέρει,
ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ᾽ οὐ βραδύνεται
παρ᾽ ἀσπίδος γυμνωθὲν ἁρπάσαι δόρυ.
θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.

χο. Κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
ἡμετέρας, τελεῖθ᾽ ὡς πόλις εὐτυχῇ,
δορίπονα κάκ᾽ ἐκτρέποντες γᾶς πρὸς ἐπι-
μόλους· πύργων δ᾽ ἔκτοθεν βαλὼν
Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ.

ἄγγ. Τὸν ἕβδομον δὴ τόνδ᾽ ἐφ᾽ ἑβδόμαις πύλαις
λέξω, τὸν αὐτοῦ σοῦ κασίγνητον, πόλει
οἵας τ᾽ ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας·
πύργοις ἐπεμβὰς κἀπικηρυχθεὶς χθονί,
ἁλώσιμον παιᾶν᾽ ἐξιακχάσας,
σοὶ ξυμφέρεσθαι, καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας,
ἢ ζῶντ᾽ ἀτιμαστῆρα τὼς σ᾽ ἀνδρηλάτην
φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον.
τοιαῦτ᾽ ἀϋτεῖ, καὶ θεοὺς γενεθλίους

¶Φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια] παραδείγματα λακωνικὸς αὐτὸς σιωπητικοῦ. ἤγουν ὁ λέγειν, ἀντὶ τοῦ καὶ λέγειν. ¶Ομως δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ] ὅμως δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ τῷ Ἀμφιαράῳ ἀντιτάξομεν καὶ ἀντιστήσομεν πυλωρὸν, ἤγουν φύλακα τῶν πυλῶν, ἄνδρα ἐχθρόξενον, ἤτοι ἐχθρὸν ὄντα τοῖς ἐξ ἀλλοδαπῆς ἥκουσι πρὸς βλάβην ἡμῶν, Λασθένους βίαν, περιφραστικῶς τὸν Λασθένην. ¶Τελεῖθ᾽ ὡς πόλις εὐτυχῇ] ἐπιτελεῖτε ὅπως εὐτυχῇ ἡ πόλις, τὰ ἀπὸ τοῦ πολέμου κακὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπὶ τοὺς ἐπελθόντας τρέποντες. ¶Πύργων δ᾽ ἔκτοθεν] ἀποβαλὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Ζεὺς ἔξω τῶν τειχῶν, διαφθείρει κεραυνῷ ἐπὶ ταῖς πύλαις. ¶Ἁλώσιμον παιᾶν᾽ ἐξιακχάσας] ἐκβοήσας ἐπινίκιον παιᾶνα, ἐπαλαλάξας μετ᾽ ἰαχῆς. οὕτω καὶ ὁ ἴακχος λέγεται παρὰ τὰς ἰαχὰς τῶν μαινομένων. ¶Σοὶ συμφέρεσθαι καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας] συστῆναί σοι καὶ φονεῦσαι, ἀποθανεῖν ἐγγύς. ¶Τοιαῦτ᾽ ἀϋτεῖ] φωνεῖ καὶ βοᾷ ἡ Πολυνείκους βία, περιφραστικῶς, αὐτὸς ὁ Πολυνείκης, καὶ καλεῖ τοὺς θεοὺς τοὺς γενεθλίους τῆς πατρικῆς χώρας, γενέσθαι παντελῶς ἐπόπτας καὶ ἐπιτηρητὰς τῶν εὐχῶν αὐτοῦ, καὶ βοηθοὺς γενέσθαι αὐτῷ, ἐπακούσαντας τῶν εὐχῶν αὐτοῦ.

καλεῖ πατρῴας γᾶς, ἐποπτῆρας λιτῶν
τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους βία.
ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔκυκλον σάκος,
διπλοῦν τε σῆμα προσμεμηχανημένον.
χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν,
ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα
λέγει, κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε, καὶ πόλιν
ἕξει, πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς.
τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τἀξευρήματα.
σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν δοκεῖς.
ὡς οὔποτ' ἀνδρὶ τῷδε κηρυκευμάτων
μέμψῃ, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν.
ετ. Ὦ θεομανές τε καὶ θεῶν μέγα στύγος,
ὦ πανδάκρυτον ἁμὸν Οἰδίπου γένος·
ὤμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.
ἀλλ' οὔτε κλαίειν, οὔτ' ὀδύρεσθαι πρέπει,
μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος.

¶ Ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔκυκλον σάκος] ἔχει δέ, φησίν, ὁ Πολυνείκης ἀσπίδα παράδοξον κατεσκευασμένην, εὔκυκλον· καὶ ἐν αὐτῇ ἔχει σημεῖον κατεσκευασμένον διπλοῦν, ἤτοι ἄνδρα στρατιώτην, χρυσῷ κατεσκευασμένον, καὶ γυναῖκα ἔμπροσθεν ἐκείνου προβαινομένην σωφρόνως. ὁ μὲν ἀνὴρ ὃς ἵσταται ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐζωγραφημένος, ὁ Πολυνείκης ἐστί, καὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου εἰκονισμένη ἐστὶ γυνὴ σωφρόνως προβαινομένη καὶ οὐκ ἀσχημόνως. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ δίκη, καὶ ἔχει ἄνωθεν ἑαυτῆς γράμματα λέγοντα, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐπεὶ ἀδίκως ἐξέβαλεν ὁ Ἐτεοκλῆς τὸν Πολυνείκην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, πάλιν ἐγὼ κατάξω τοῦτον τὸν Πολυνείκην εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, καὶ βασιλέα ταύτης ποιήσω. γράφεται δὲ καὶ εὔθετον σάκος, ἀντὶ τοῦ εὔκυκλον. ἵνα ᾖ εὔθετον, τὸ εὐβάστακτον. θεῖν γὰρ τὸ ἀνδραγαθεῖν λέγουσιν οἱ ἀττικοί. καί, ὅπλα ἔθεντο, ἀντὶ τοῦ ἀνέλαβον. ¶ Τευχηστὴν] ὁπλίτην. ¶ Ἀνδρὶ τῷδε] ἀντὶ τοῦ, ἐμοί, οὐ μέμψῃ ἐμοὶ ὧν ἀπήγγειλα. ¶ Ναυκληρεῖν πόλιν] περιέπειν, φροντίζειν τῆς πόλεως. ¶ Ὦ θεομανές τε] ὦ θεοῖς ἐπιμαινόμενε. ἐπηρεαστὴν γὰρ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς πατρῴοις θεοῖς. καὶ ὦ μέγα στύγος καὶ μῖσος τῶν θεῶν, ὦ πολλῶν δακρύων ἄξιε ἀδελφέ (λέγει δὲ ταῦτα ὁ Ἐτεοκλῆς πρὸς τὸν Πολυνείκην) φεῦ μοι, αἱ δὲ τοῦ πατρός, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, κατάραι, νῦν τέλος φέρουσιν ἑαυτῶν. κατηράσατο γὰρ ὁ Οἰδίπους διὰ σιδήρου καὶ αἵματος γενέσθαι αὐτοῖς τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων. ¶ Ἀλλ' οὔτε κλαίειν] ὁ Ἐτεοκλῆς εἰς θρῆνον τραπεὶς διὰ τὰς τοῦ πατρὸς ἀράς, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν ἀδελ-

φὸν μάχην, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ θρήνου ταράξῃ τοὺς πολίτας, πάλιν μεταφέρει ἑαυτόν, καί φησιν, ἀλλ' οὔτι κλαίειν ὥστε ὀδύρεσθαι πρέπει νῦν, ἵνα μὴ καὶ ἀφόρητος γόος καὶ χαλεπὸς τεκνωθῇ, ἤγουν αὐξηθῇ ἐν τῇ πόλει.

Ἐπωνύμως δὲ κάρτα Πολυνείκη λέγω,
τάχ' εἰσόμεσθα τἀπίσημ' ὅποι τελεῖ·
εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα γράμματα,
ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν τύφῳ φρενῶν.
Εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη παρῆν
ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσίν, τάχ' ἂν τόδ' ἦν.
ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν σκότον,
οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά πω,
οὔτ' ἐν γενείου συλλογῇ τειχώματος,
Δίκη προσεῖπε καὶ κατηξιώσατο·
οὔτ' ἐν πατρῴας μὴν χθονὸς κακουχίᾳ
οἶμαί νιν αὐτῷ συμπαραστατεῖν πέλας.
ἦ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος
Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ φρένας.
τούτοις πεποιθὼς εἶμι, καὶ ξυστήσομαι
αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος;
ἄρχοντί τ' ἄρχων, καὶ κασιγνήτῳ κάσις,
ἐχθρὸς σὺν ἐχθρῷ στήσομαι. φέρ' ὡς τάχος

¶Ἐπωνύμως δὲ] τοῦτό φησιν, ὅτι τάχιον γνωσόμεθα τὸ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐπίσημα ποῦ τελεσθήσεται, καὶ εἰς τί καταστήσει τὸν Πολυνείκην τὸν ἐπωνύμως. πάνυ γὰρ τὸ ἐπώνυμον τῇ φιλονεικίᾳ συμφωνεῖ. ἐτυμολογεῖται γὰρ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ πολὺ καὶ τοῦ νεῖκος, ἡ φιλονεικία. ¶Χρυσότευκτα γράμματα] οὐκ εἶπε, θεὸς ἢ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὰ χρυσᾶ γράμματα. ¶Φλύοντα] φλυαροῦντα. ¶Εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς] ἐὰν δὲ ἡ παρθένος παῖς τοῦ Διὸς ἡ Δίκη (τοῦ Διὸς γὰρ θυγάτηρ λέγεται αὕτη) παρῆν τοῖς ἔργοις ἐκείνου καὶ ταῖς φρεσί, τουτέστιν, ἐὰν τὴν δίκην εἶχεν ὁ Πολυνείκης συμπαροῦσαν καὶ ἔργοις καὶ λόγοις καὶ ἐνθυμήμασιν ἑαυτοῦ, καὶ οὐ κατὰ πάντα ἦν ἄδικος, τάχα ἂν τοῦτο ὑπῆρχεν, ἤγουν τὸ δίκην βοηθῆσαι αὐτῷ, καὶ εἰσάξαι εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νικῆσαι ἡμᾶς. ¶Φυγόντα μητρόθεν σκότον] αὐτὸν τὸν γεννηθέντα. ¶Συλλογῇ τειχώματος] οὐ γὰρ ἀθρόως φύεται, ἀλλὰ συλλέγεται κατ' ὀλίγον. ¶Προσεῖπε καὶ κατηξιώσατο] εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν. ἀντὶ τοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ ἡλικίᾳ ἔπραξε τὸ δίκαιον. ¶Οὔτ' ἐν πατρῴας] καὶ μὴν δὲ οὐδὲ ἐπὶ κακώσει τῆς πατρῴας χώρας, ἐγγὺς αὐτοῦ ἔσται ἡ δίκη.

κνημῖδας, αἰχμὴν, καὶ πετρῶν προβλήματα.

χο. Μὴ φίλτατ' ἀνδρῶν, Οἰδίπου τέκος, γένῃ
ὀργὴν ὅμοιος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ·
ἀλλ' ἄνδρας Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις
ἐς χεῖρας ἥκειν· αἷμα γὰρ καθάρσιον·
ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτόκτονος,
οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος.

ετ. Εἴπερ κακὸν φέροι τις, αἰσχύνης ἄτερ,
ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι·
κακῶν δὲ κ' αἰσχρῶν οὔτιν' εὔκλειαν ἐρεῖς.

χο. Τί μέμηνας τέκνον; μή τί σε θυμοπληθὴς
δορίμαργος ἄτα φερέτω·
κακοῦ δ' ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.

ετ. Ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει θεός,

¶Κνημῖδας] τὰς τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς σκέλεσι περιβαλλομένας πρὸς φυλακήν. ἢ κνημῖδας, τὰ σκεπάσματα. ταῦτα γὰρ ὥσπερ τις περιπεφραγμένος ἐν τείχεσι καὶ περικαλυψάμενος φυλάσσει ὅλῳ τῷ ἑαυτοῦ σώματι, καὶ αἱ προσβολαὶ καὶ ῥίψεις συνεχεῖς τῶν βελῶν καταπίπτουσι καὶ ἐμβάλλουσι τῷ αὐτοῦ σώματι, ὡς περιτετειχισμένῳ καὶ καλῶς ὡπλισμένῳ. ¶Ὀργὴν ὅμοιος] τῷ τρόπον ὅμοιος τῷ ἀδελφῷ σου. ¶Τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ] τῷ βλασφημουμένῳ ὑπὸ σοῦ. ¶Αἷμα γὰρ καθάρσιον] τὸ μὲν αἰτιώμενος διὰ τούτου τοῦ λόγου φησὶν ὅτι πᾶς ἄλλος φόνος καθαίρεται. ὁ γὰρ τῶν δημοσίων καὶ πολεμίων γενόμενος φόνος, κάθαρσιν ἐπιδέχεται· ἡ δὲ μυσαρὰ ἀδελφοκτονία, οὐδέποτε καθαίρεται. Ἄλλως. καθαρὸν τὸ αἷμα τῶν ἀλληλοκτονούντων ξένων ἐν πολέμῳ, τὸ δ' ἀδελφοκτονεῖν, ἄπικρος φόνιον ἔργον. [illegible] δὲ ὅτι, ἵνα ᾖ, αἷμα γὰρ κάθαρσιν οὐκ ἐπιδέχεται, ὅταν ἀδελφοὶ ἀλληλοκτόνοι γένωνται. ¶Οὐκ ἔστι γῆρας] ἤγουν ἔκλειψις. τοῦτ' ἔστι, διὰ παντὸς γνωσθήσεται τοῦτο τὸ μίασμα. ¶Εἴπερ κακὸν φέροι τις] εἰ ὅλως τις ἀτυχεῖ, καλὸν τὸ δίχα αἰσχύνης. ¶Αἰσχύνης ἄτερ] τοῦτό φησι, τὸ ἀκλεῶς ἀποθανεῖν, διὰ τὸ τιμωρῆσαι τοὺς ἐχθρούς. ὁ γὰρ ἄπικρον τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν πολεμίων αἰσθόμενος καὶ ἀντιπαλαμούμενος, καὶ μὴ ἀποστρέψας τὰ νῶτα διδοὺς τοῖς ἐχθροῖς, ἐκεῖνος, φημὶ, τὸν θάνατον ἐπιδέχεται ἔντιμος καὶ ἀκλεὴς, καὶ ἀεὶ ἐπαινεῖται καὶ μακαρίζεται. ¶Μόνον γὰρ κέρδος] ἡ εὔκλεια ἓν κέρδος, τὸ αὐτὸν ἐκδικῆσαι ἀδικούμενον· ἐὰν δέ τις ἀνεκδίκητος ἀποθάνῃ, ἕνεκά γε τῶν εἰς αὐτὸν γενομένων κακῶν καὶ αἰσχρῶν, ἄδοξος. ¶Τί μέμηνας τέκνον] ὁ χορὸς βλέπων Ἐτεοκλέα σπεύδοντα πρὸς Πολυνείκην ἐξελθεῖν, φησὶ πρὸς αὐτὸν, τί μέμηνας καὶ ὀργίζῃ; μὴ φερέτω καὶ κινείτω σε τις ἄτα τὰ βλάβη θυμοῦ γέμουσα καὶ πρὸς πόλεμον μαινομένη. τοῦτο γὰρ τὸ δορίμαργος, ἡ [illegible] δορὶ, ἀφ' οὗ δηλοῖ τὸν πόλεμον, μαινομένη. ¶Ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα] ἐπεὶ βούλημά ἐστι τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἡμᾶς ἀποθανεῖν, καὶ αὐτὸς ἐπισπεύδει καὶ βιάζεται τοῦτο, ἤτοι πρὸς τὸν ᾅδην ἄπαν τὸ τοῦ Λαΐου γένος, ἤγουν ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τοῦ Λαΐου καταγόμενοι. ἢ οὕτω οὖν, φησὶ,

κατ' ἄνεμον τὸ τοῦ κωκυτοῦ κῦμα (ἔστι δὲ ποταμὸς ᾅδου, οὗ πορθμεὺς ὁ Χάρων) ὅτι πᾶν τὸ Λαΐου γένος κεκλήρωται τοῦτο, ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μισηθέν. ἐπεὶ γὰρ ὁ θεὸς καθαρὸς καὶ ἀμίαντος ὤν, παρήγγειλε τῷ Λαΐῳ μὴ κοινωνεῖν τῇ γυναικὶ μηδὲ συνουσιάζειν αὐτῇ, οὗτοι δὲ παρήκουσαν αὐτοῦ, καὶ ὁ γέγονεν ἀνόμως πατήρ, διὰ τοῦτο ἐμίσησεν ἅπαν τὸ γένος αὐτοῦ.

ἴτω κατ' οὖρον κῦμα κωκυτοῦ λαχὸν
Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.

χο. Ὠμοδακής σ' ἄγαν ἵμερος ἐξοτρύ-
νει πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν τελεῖν
αἵματος οὐ θεμιτοῦ.

ἐτ. Φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατρὸς τέλει' ἀρὰ
ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασι προσιζάνει,
λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου.

χο. Ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου, κακὸς οὐ κεκλή-
σῃ, βίον εὖ κυρήσας· μελάναιγις δ' οὐκ
εἶσι δόμους ἐρινὺς, ὅτ' ἂν ἐκ χερῶν
θεοὶ θυσίαν δέχωνται.

ἐτ. Θεοῖς μὲν ἤδη πως παρημελήμεθα,
χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται·
τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον;

¶Ὠμοδακής] ἡ ἄλογος ἄγαν ἐπιθυμία παρορμᾷ καὶ κινεῖ σε τελεῖν καὶ ποιεῖν ἀνδροκτασίαν, πικρὸν καρπὸν καὶ κέρδος ἔχουσαν, ἕνεκεν αἵματος καὶ φόνου οὐ δικαίου. τοῦτ' ἔστιν, ὅτι μέλλουσιν οἱ ἀδελφοὶ ἀλλήλους ἀναιρεῖν. ¶Ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασι] ἀσυμπαθέσιν, ἀδακρύτοις. ¶Λέγουσα κέρδος] κέρδος μοι ὑποτιθεμένη τὸ προτερῆσαι ἀποκτείναντα, ἢ ὑστερῆσαι· ὅτι κρεῖττόν τε προφθάσαι ἀναιρήσαντα τὸν πολέμιον, ἢ καὶ ἐάσαι ἐκεῖνον ὕστερον ζῆν, καὶ ἀναιρεθῆναι ὑπ' ἐκείνου. ¶Κακὸς οὐ κεκλήσῃ] καλῶς γὰρ καὶ ἐναρέτως ζήσας πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τὸν βίον εὖ διάξας, οὐ νομισθήσῃ φαῦλος. οὐδὲ ἡ τὴν φοβερὰν καὶ μέλαιναν ἔχουσα αἰγίδα ἐρινὺς εἶσι καὶ εἰσέρχεται ἐπὶ τὸν οἶκον ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου, οὗ ἂν ἐκ τῶν χειρῶν θεοὶ θυσίας προσδέχονται. ἀντὶ τοῦ καθαρὰς τὰς χεῖρας ἔχοντος. ¶Θεοῖς μὲν ἤδη] τοῖς μὲν θεοῖς, φησίν, ἤδη καταπεφρονήμεθα. ἀγαθοεργία δέ τις ἀφ' ἡμῶν θαυμάζεται, ὀλομένων, ἤγουν ἀποθανόντων, ἡμῶν. μετὰ θάνατον γὰρ, φησίν, αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων θαυμάζονται. τί οὖν οὐχὶ γενναῖόν τι δράσαντες, εὐκλεῶς ἀποθανούμεθα, τὸν Πολυνείκην ὡς ἀσεβῆ ἢ ἀδικοῦντα ἀνελόντες· ἀλλὰ κολακεύομεν τὸν θάνατον, καὶ οὐχὶ χωροῦμεν πρὸς αὐτὸν ἀδεῶς; Ἄλλως. χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται, ἤγουν τὸ ἀπολειφθὲν ἡμῶν ἐν χάριτος μοίρᾳ λαμβάνουσιν, ἢ μετὰ θάνατον ἴσως εὐκλείας τευξόμεθα. ¶Σαίνοιμεν] κολακεύοιμεν ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνῶν τῶν σαινόντων τὰς οὐρὰς αὐτῶν ὅταν πρὸς εὐωχίαν οἱ δεσπόται κληθῶσι· τούτοις λέγομεν σαίνουσι.

χο. Νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων
λήματος ἂν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλ-
λακτὸς, ἴσως ἂν ἔλθοι θαλερωτέρῳ
πνεύματι· νῦν δ᾽ ἔτι ζεῖ.
ἐτ. Ἐξέζεσεν γὰρ Οἰδίπου κατεύγματα·
ἄγαν δ᾽ ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
ὄψεις, πατρῴων χρημάτων δατήριοι.
χο. Πείθου γυναιξὶ, καίπερ οὐ στέργων ὅμως.
ἐτ. Λέγοιτ᾽ ἂν ὧν ἄνυτις· οὐδὲ χρὴ μακράν.
χο. Μὴ ἔλθῃς ὁδοὺς σὺ τάσδ᾽ ἐφ᾽ ἑβδόμαις πύλαις.
ἐτ. Τεθηγμένον τοί μ᾽ οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ.
χο. Νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός.
ἐτ. Οὐκ ἄνδρ᾽ ὁπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος.
χο. Ἀλλ᾽ αὐτάδελφον αἷμα δρέψασθαι θέλεις;
ἐτ. Θεῶν διδόντων, οὐκ ἂν ἐκφύγοις κακά.
χο. Πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον θεὸν, οὐ θεοῖς ὁμοίαν,
ἃ γὰρ νύκτωρ παρεκελεύσατο καὶ γέγωνε
παναληθῆ, κακόμαντιν πατρὸς εὐκταίαν ἐριννὺ
τελέσαι τὰς περιθύμους

¶Νῦν ὅτε σοι παρέστακεν] νῦν κολακευτέον τὸν θάνατον, ὅτε σοι τοῦτο παρέστηκε καὶ ἐπῆλθέ σοι, ἐπεὶ ὁ θυμὸς χρονίως καὶ βραδέως ποτὲ ἴσως ἂν ἔλθοι, μεταλλαγμένος ἐν ἀναστροφῇ τῇ μεταλλοιώσει τοῦ φρονήματος, ἐν θαλερωτέρῳ καὶ ἀσθενεστέρῳ τῷ ἀναπεπτωκότι πνεύματι· νῦν δὲ ἀκμὴν ἀναβράζει ὁ θυμός. τοῦτο δὲ λέγει, ὑπολαμβάνουσα ὅτι ἴσως ὀψέ ποτε αἰανοῖς καὶ ῥᾳθυμήσεις, τὸν θυμὸν καταστελεῖς, καὶ οὐ θελήσεις ἀποθανεῖν. ¶Κατεύγματα] ἀραί. ¶Ἄγαν δ᾽ ἀληθεῖς] ὡς τοῦτο ἐν τοῖς ὀνείροις ἰδὼν ὁ Ἐτεοκλῆς, ὅτι δι᾽ αἱμάτων αὐτοῖς ἔσται ἡ τῶν χρημάτων διανομή. ¶Ὧν ἄνυτις] ἀνύσιμα καὶ πληρῶσαι δυνάμενα. ¶Νίκην γε μέντοι] τοῦτο λέγει, ὅτι ἐὰν μὴ τὸν ἀδελφόν σου φονεύσαις, τιμωρίαν ὑπομενεῖς. τὴν γὰρ κακὴν δίκην ἢ νίκην, λόγῳ δὲ τὴν γενομένην ἀνόμως, τιμωρεῖται ὁ θεός· ἢ κατ᾽ ἐρώτησιν ἀναγνωστέον, ἀντὶ τοῦ, ἀποδέχεται ὁ θεὸς καὶ τιμᾷ τὴν ἐπὶ κακῷ νίκην; ¶Οὐκ ἄνδρ᾽ ὁπλίτην] οὐχὶ χρὴ τὸν τρόπον ἐμὲ ἀγαπᾶν καὶ στέργειν τὸν ὑμέτερον λόγον, ὡς στρατιώτην ὄντα, καὶ σπεύδοντα τιμωρήσασθαι τὸν ἐχθρόν. ¶Πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον] δέδοικα τὴν τοὺς οἴκους ἀφανίζουσαν θεὸν ἐριννὺν, οὐδὲν ἔχουσαν θεοῖς ὅμοιον. πᾶς γὰρ θεὸς, ἀγαθοποιός. θεοὶ γὰρ δωτῆρες ἐάων. ¶Πανἀληθῆ, κακόμαντιν] τὴν ἐπὶ κακοῖς ἀληθεύουσαν. ἃ γὰρ εἶπε νύκτωρ, ταῦτα ἐγένετο. ¶Πατρὸς εὐκταίαν ἐριννὺν] ἣν ἐπηύξατο Οἰδίπους πλέσαι τὰς ἀράς.

κατάρας βλαψίφρονος Οἰδιπόδα.
παιδολέτωρ δ' ἔρις τάδ' ὀτρύνει.
ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ, Χάλυβος Σκυθῶν ἄποικος,
κτεάνων χρηματοδαίτας πικρός, ὠμόφρων σίδαρος,
χθόνα ναίειν διαπήλας ὁπόσαν καὶ φθιμένοισι κατέχειν,
τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους.
ἐπειδὰν αὐτοὶ κτάνωσιν, αὐτοδάικτοι θάνωσι,
καὶ χθονία κόνις πίῃ μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον,
τίς ἂν καθαρμοὺς πόροι, τίς ἄν σφε λούσειεν;
ὦ πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖς ξυμμιγεῖς κακοῖς.
παλαιγενῆ γὰρ λέγω παραιβασίαν ὠκύποινον·
αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει· Ἀπόλλωνος εὖτε Λάϊος
βίᾳ, τρὶς εἰπόντος ἐν μεσομφάλοις Πυθικοῖς
χρηστηρίοις, θνάσκοντα γέννας ἄτερ, σώζειν πόλιν·

¶Παιδολέτωρ δ' ἔρις τάδ' ὀτρ.] ταῦτα παρορμᾷ. δῆλον δὲ ὅτι ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τὰ παιδία ἀναιρεῖται. ὑποκοριστικῶς δὲ τὴν ἑαυτῶν ἔριν εἶπεν. ¶Ξένος δὲ κλήρους] ποιητικῶς πάνυ ταῦτά φησι. τὸν γὰρ χαλυβαϊκὸν καὶ σκυθικὸν σίδηρον φησὶ ταῦτα παρέχειν. σεσωματοποίηκε γὰρ τὸν σίδηρον, ὅν φησιν οὕτως ταῦτα κινεῖν κατὰ τῶν παίδων τῶν τὰ χρήματα δάσασθαι βουλομένων, καὶ διὰ ταῦτα πολεμούντων. οὗτος οὖν, φησί, μερίζει τοῖς παισὶ τούτοις καὶ ὥσπερ ἀποκληροῖ οὐχὶ πεδία μεγάλα, ἀλλὰ παντελῶς μικρά, δυνάμενα μόνον αὐτῶν τὰ σώματα χωρῆσαι πεπτωκότα. ὅταν μέντοι αὐτοὺς κτείνωσι, καὶ ἡ πατρία αὐτῶν κόνις πίῃ τὸ αἷμα, τίς ἂν τὸ μύσος αὐτῶν ἀποκαθάρῃ; ἤ, ὅταν ὁ ἕτερος ἀποκτείνας, αὐτὸς ζήσῃ, τίς αὐτὸν καθαρῇ τοῦ μύσους; ἐάν, φησίν, ἡ πατρία γῆ πίῃ τὸ αὐτῶν αἷμα. οὕτω καὶ αὐτόχθονας φαμέν. ¶Φθιμένοισι κατέχειν] τάφου μοῖραν ἀπομερίσας αὐτοῖς. ¶Αὐτοδάικτοι θάνωσι] αὐτοὶ ἑαυτοὺς φονεύσαντες, τῷ ἑαυτῶν σιδήρῳ ἑαυτοὺς βαλόντες.
¶Τίς ἂν καθαρμοὺς πόροι] τίς ἂν καθαρμὸς εὑρεθείη; τίς αὐτοὺς ἐκλούσει τοῦ τοιούτου μιάσματος; ¶Παλαιγενῆ γὰρ λέγω] παλαιὰν γὰρ λέγω παραβασίαν, τὴν παρὰ τοῦ Λαΐου γενομένην (παρέβη γὰρ τὸν χρησμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος) τὴν ὠκύποινον, τὴν ταχέως τιμωρήσασαν καὶ μεταπλοῦσαν ἐκεῖνον. μένει δὲ ἀκμὴ καὶ εἰς τρίτην γενεάν, Λαΐου, Οἰδίποδος, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ¶Ἀπόλλωνος εὖτε Λάϊος] ὁπηνίκα ἦλθεν ὁ Λάϊος. λέγει δὲ τοῦτο, τοῦ Ἀπόλλωνος εἰπόντος τρὶς αὐτὸν ἐν τοῖς Πυθικοῖς μαντείοις, σώζειν τὴν πόλιν, θνήσκοντα γέννας ἄτερ. ἤγουν χωρὶς παιδοποιΐας, μὴ παιδοποιήσαντα. διὰ δὲ τὸ εἰπεῖν, ὅτι τρὶς εἶπεν ὁ θεὸς ὦ Λάϊε, Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα, ἐπεὶ κτενεῖ σε ὁ φύς, τὸ φιλάνθρωπον ἐμφαίνεται καὶ κηδεμονικὸν τοῦ θεοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ Λάϊος παρωσάμενος τὰς τοῦ θεοῦ ἐντολάς, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ φίλων ἡδονῶν κρατηθείς, ἢ τῆς γυναικός· κρείσσονα γὰρ τὰ πάθη τῶν λογισμῶν· ἢ τῶν συγγενῶν ἐκ φίλων, ὡς ἀνασκοπῶσι τὸν χρησμόν· ἐγέννησε τὸν πατροκτόνον Οἰδίποδα, θάνατον ἑαυτῷ.

κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαις,
γείνατο μὲν μόρον αὐτῷ, πατροκτόνον Οἰδιπόδαν,
ὅστε μητρὸς ἁγνὰν σπείρας ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη,
ῥίζαν αἱματόεσσαν ἔτλα. παράνοια συνᾶγε
νυμφίους φρενώλεις, κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει·
τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει
τείχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμναν
πόλεως καχλάζει. μεταξὺ δ' ἀλκὰ δι' ὀλίγου
τείνει πύργος ἐν εὔρει. δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσι
μὴ πόλις δαμασθῇ· τέλεια γὰρ παλαίφατοι ἀραί,
βαρεῖαι καταλλαγαί, τὰ δ' ὀλοὰ πελόμεν' οὐ παρέρχεται.
πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει ἀνδρῶν ἀλφηστῶν [illegible]

¶Ὅστε μητρὸς] ὅστις ὁ Οἰδίπους ἔτλη καὶ ἐκαρτέρησε καὶ ὑπέμεινε, σπείρας ῥίζαν αἱματόεσσαν, ἤτοι ἀρχὴν γένους, ἵνα καὶ ὅπου ἐτράφη, ἤγουν εἰς τὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ γαστέρα, οὐχὶ πρὸς ἁγνὰν ἄρουραν, τουτέστιν οὐ πρὸς ὁσίαν καὶ νομίμην γυναῖκα. ἡ δὲ ἄνοια συνέμιξε νυμφίους φρενώλεις, καὶ τὰς φρένας ἀπολέσαντας, τὸν Οἰδίποδα καὶ τὴν Ιοκάστην. Ἄλλως. ἔτλη δὲ ἄγνοια συναγαγεῖν τοῖς γάμοις ὁ τὰς φρένας βλαβείς. ἡ δὲ ἄγνοια, φησί, τὰς φρένας ἀπολλύουσα συνήγαγε νυμφίους. ¶Κακῶν δ' ὥσπερ] τὰ κακά, ὥσπερ θαλάσσης κῦμα, ἐόρθωσαν, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ Λαΐου γέγονε, τὰ δὲ ἐπὶ Οἰδίποδος, τὰ δὲ νῦν· ἅπαντα βρέμει καὶ ἠχεῖ περὶ τὸ ἄκρον τῆς πόλεως. τοῦτο δὲ λέγει ὅτι τὸ μὲν τῶν κακῶν κῦμα πίπτει, τὸ δὲ, ἐγείρεται, τὸ δὲ, περὶ τὴν ναῦν περιρρήγνυται. ¶Μεταξὺ δ' ἀλκὰ] μεταξὺ δὲ ἡμῶν καὶ τῶν πολεμίων τείνεται ἀλκὴ καὶ βοήθεια ἡμῶν, καὶ ἀποσόβησις τῶν πολεμίων δι' ὀλίγου. τίς δέ ἐστιν ἡ ἀλκὴ ἡ μεταξὺ ἑκατέρων; ὁ πύργος τῆς πόλεως. τουτέστι, μόνον τὸν πύργον τῆς πόλεως ἔχομεν βοηθοῦντα ἡμῖν καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀποσοβοῦντα. ¶Ἐν εὔρει] ἐν πλάτει, ἐν μεταιχμίῳ. ¶Δέδοικα δὲ] φοβοῦμαι μὴ σὺν τῷ Πολυνείκει καὶ Ἐτεοκλεῖ ἀφανισθῇ καὶ ἡ πόλις. τέλειαι γὰρ καὶ εἰς τέλος ἐξερχόμεναι καὶ πληρούμεναι αἱ πάλαι ῥηθεῖσαι τοῦ Οἰδίποδος ἀραί· ὅτι ηὔξατο τοὺς ἑαυτοῦ υἱοὺς διὰ σιδήρου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι. ἤ, αἱ πάλαι χρησμῳδηθεῖσαι τῷ Λαΐῳ. ¶Τέλεια γὰρ παλαίφατοι] τὸ τέλεια ἀντὶ τοῦ τέλειαι· ὑφῆκε δὲ τὸ ι διὰ τὸ μέτρον. ¶Βαρεῖαι καταλλαγαί] δυσχερὲς τὸ διαλυθῆναι αὐτούς, διὰ τὰς κατάρας. ¶Τὰ δ' ὀλοὰ] τὰ δὲ δεινὰ καὶ ὀλέθρια οὐ παρέρχεται ψευδῶς καὶ μάτην, ἀφ' ἡμῶν ὅσοι ὕπω πελούμενα καὶ πληρούμενα. ¶Πρόπρυμνα] ὁ δὲ ὄλβος καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐτυχία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀλφηστῶν καὶ τῶν φρονίμων καὶ τῶν ἐφευρετῶν τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων (τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸν Οἰδίποδα) ἄγαν παχυνθείς, ἤτοι πολὺς καὶ μέγας γενόμενος, ἐκφορεῖται καὶ ἐκβολὴν πάσχει καὶ ὑπομένει. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι ἡ δόξα τοῦ Οἰδίποδος πολλὴ γενομένη καὶ ἄμετρος, νῦν ἀφανίζεται, καὶ ἐκδιώκεται, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκβάλλεται. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐμπόρων, οἵτινες πλοῦτον πολὺν φορτίσαντες, καὶ παχυνθέντες τῷ ὄλβῳ, ὕστερον ἐκβολὴν ποιοῦνται τοῦ ὅλου φόρτου, ναυαγοῦντες καὶ κλυδωνιζόμενοι. Ἄλλως. ὅταν δὲ παχυνθῶσιν οἱ ἄνδρες

τοῦ ὄλβου, τότε ὄλβος ὁ φόρτος ἐκβολὴν πάσχεται. τοῦτο δὲ πρὸς Ἐτεοκλέα. ἐκβολὴν δὲ, τῶν ὑβριστῶν, οἷον διὰ ἐκβολῆς ὑβριζόντων.

χο. ὄλβος ἄγαν παχυνθείς. τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν
θεοὶ καὶ ξυνέστιοι πόλεως, πολύβοτός τ' αἰὼν βροτῶν,
ὅσοι τότ' Οἰδίπουν τίον, ἁρπαξάνδραν
κῆρ' ἀφελόντα χώρας; ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων
ἐγένετο μέλεος ἀθλίων γάμων, ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
μαινομένᾳ κραδίᾳ δίδυμα κάκ' ἐτέλεσε·
πατροφόνῳ χερὶ τῶν κρεσσοτέκνων δ' ἀπ'
ὀμμάτων ἐπλάγχθη· τέκνοις δ' ἀραίας ἐφῆκεν ἐπικότους τροφάς,
(αἲ αἲ, πικρογλώσσους ἀράς) καί σφε σιδαρονόμῳ
διὰ χειρί ποτε λαχεῖν κτήματα· νῦν δὲ τρέω
μὴ τελέσῃ καμψίπους ἐριννύς.
ἀγ. Θαρσεῖτε παῖδες μητέρων τεθραμμέναι·
πόλις πέφευγεν ἥδε δούλειον ζυγόν·
πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀμβρίμων κομπάσματα·

¶Τίν' ἀνδρῶν γάρ] τίνα γὰρ ἀπὸ τῶν ὅλων ἀνδρῶν, φησὶ, τοσοῦτον ἐθαύμασαν καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς ἡμετέρας πόλεως, καὶ ἁπλῶς πάντες οἱ ἄνθρωποι (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, πολύβοτος αἰὼν βροτῶν· ἤγουν ἡ ζωὴ, καὶ ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων, ὁ πολύβοτος καὶ ὁ πολλοὺς τρέφων, ἢ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐμβατευόμενος, ἢ ἐπὶ πολὺ ἐκτεινόμενος) ὅσον τίον καὶ ἐτίμων καὶ ἐθαύμαζον τότε τὸν Οἰδίποδα, ἀφελόντα ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πόλεως τὴν θανατηφόρον μοῖραν τὴν ἁρπαξάνδραν, τὴν τοὺς ἄνδρας ἁρπάζουσαν καὶ ἐσθίουσαν. λέγει δὲ τὴν σφίγγα. ¶Ὅσον τότ' Οἰδίπουν τίον] ὅσον θαυμασθῆναι καὶ δοξασθῆναι ἐποίησαν. καὶ Εὐριπίδης, Ἦν Οἰδίπους τὸ πρῶτον εὐτυχὴς ἀνήρ. ¶Ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων] ἐπεὶ ἔμφρων ἐγένετο, ἐπεὶ συνῆκεν ὃ ἔπραξε κατὰ τῆς μητρός. εὐδαίμων γὰρ ἦν κατὰ πάντα πρὸ τοῦ μαθεῖν τὸ μητρομίξιον. δίδυμα δὲ κακὰ ἔφη τὸ τῶν δύο ὀφθαλμῶν στερηθῆναι. ἓν γὰρ κακὸν, τὸ ἑνὸς στερηθῆναι, δύο δὲ τὸ ἀμφοτέρων· ἢ τοὺς περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκη γεννήσας, οἳ ἦσαν τῶν ὀφθαλμῶν κρείσσονες. ¶Ἀπ' ὀμμάτων ἐπλάγχθη] ἀντὶ τοῦ, ἐστερήθη τῶν κρεισσόνων ὀμμάτων, λέγει δὲ τοὺς περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην. Ἄλλως. ἐπλάγχθη, ἐχωρίσθη. ¶Ἐπικότους τροφάς] ἐπιβλαβεῖς δὲ ὀργὰς περὶ τροφῶν ἐφῆκεν αὐτοῖς. ¶Καί σφε σιδ.] καὶ τοῦτο ἐπηράσατο, διὰ σιδήρου αὐτοὺς τὰ ἐκείνου κτήσασθαι. ¶Καμψίπους ἐριννύς] ἡ κάμπτουσα κολαζομένων τοὺς πόδας, οἱονεὶ ἡ συμποδίζουσα καὶ μὴ ἐῶσα φυγεῖν. ¶Θαρσεῖτε παῖδες] ἄγγελος ὁ καὶ πρότερον ἀπαγγείλας περὶ τῆς τῶν Ἀργείων ἐφόδου, οὗτος καὶ νῦν ἀπαγγέλλει τὴν ἀδελφοκτονίαν. ¶Μητέρων τεθραμμέναι] συγγενεῖς, ἢ δηλαδὴ, ὑπὸ μητέρων ἁπαλῶς τεθραμμέναι. ¶Πόλις πέφευγεν] ἐπὶ τῆς προσβολῆς καὶ συγκρούσεως τῶν πολεμίων, καὶ τῆς ἐκ ταύτης ζάλης τροπικῶς τῷ λόγῳ ἐχρήσατο. πολλὰ χειμασθεῖσα ἡ πόλις παρὰ τῶν πολεμίων, ἀπόρθητος μόλις ἔμεινε, καὶ ἀβλαβὴς διεσώθη.

πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο.
στέγει δὲ πύργος, κἀν πύλας φερεγγύοις
ἐφραξάμεσθα μονομάχοισι προστάταις·
καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ' ἐν ἓξ πυλώμασι·
τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτας
ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει
κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.
Χο. Τί δ' ἔστι πρᾶγμα νεόκοτον πόλει πέρι;
Αγ. Πόλις σέσωσται, βασιλέες δ' ὁμόσποροι
ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.
Χο. Τίνες; τί δ' εἶπας; παραφρονῶ φόβῳ λόγου.
Αγ. Φρονοῦσα νῦν ἄκουσον, Οἰδίπου γένος.
Χο. Οἳ ἐγὼ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν.
Αγ. Οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι.
Χο. Ἐκεῖθι κἦλθον; βαρέα δ' οὖν, ὅμως φράσον.
Αγ. Οὕτως ἀδελφαῖς χερσὶν ἠναίροντ' ἄγαν.
Χο. Οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἅμα.
Αγ. Αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.
τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύσασθαι πάρα·
πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν, οἱ δ' ἐπιστάται,

¶Πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ] ἀλληγορεῖ πάλιν, καὶ λέγει ὅτι πολλῶν προσβαλόντων τῇ πόλει, οὐδεὶς εἰς αὐτὴν εἰσέπεσε. ¶Ἄντλον] ναυάγιον, πλημμύρειαν κύματος, τὸ ὕδωρ. ἄντλον δὲ λέγεται τὸ ἀπὸ τοῦ κλύδωνος εἰσερχόμενον ὕδωρ. ἐπείπερ οὖν οἱ ναῦται ἐξαντλοῦσι τὸ ἔξω τὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ ἐκφέρουσιν, ἐξ οὗ καὶ τὸ καλούμενον ἀντλητήριον. ¶Ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτας] τὸν Ἀπόλλωνα λέγει, ὃς ἐν ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς γεννηθεὶς, ἐκλήθη ἑβδομαγέτας. Ἄλλως. ἀξιοπίστως καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν πυλῶν εἴρηκεν. ἡ ἑβδόμη, φησὶ, πύλη, ἵνα τὰ μαντεύματα τοῦ Ἀπόλλωνος τῷ Λαΐῳ δοθέντα, τέλος λάβῃ. ἑβδόμῃ γὰρ ἐγεννήθη Ἀπόλλων. πέπονθεν οὖν οὐχὶ αὐτὴ ἡ πύλη ἡ ἑβδόμη, ἀλλ' ὁ φυλάττων αὐτὴν Ἐτεοκλῆς. ¶Εἵλετ' Οἰδίπου γένει] ἐνέβαλε, προέκρινεν ὥστε φυλάττειν τὸν Ἐτεοκλέα. Ἄλλως. ἔσωσεν. ¶Νεόκοτον] νεωστὶ κατεσκευασμένον. ¶Μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν] προέγνων γὰρ αὐτά. ¶Οὐδ' ἀμφιλέκτως] οὐδ' ἀμφιβόλως, ἀλλ' ἀληθῶς εἰσὶ τῇ σποδῷ κεκονιαμένοι, κατακεχωσμένοι, ἀνῃρημένοι. ¶Ἐκεῖθι κἦλθον] εἰς τοσοῦτον ἦλθον ὥστε καὶ φονευθῆναι τὸν βασιλέα; ¶Αὐτὸς δ' ἀναλοῖ] ὁ Ἀπόλλων ἀναλίσκει τὸ τοῦ Οἰδίποδος γένος.

διαὐ στρατηγὼ διέλαχον σφυρηλάτῳ
σκύθῃ σιδήρῳ, κλήματα παμπησίας.
ἕξουσι δ' ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονὸς,
πατρὸς κατ' εὐχὰς δυσπότμους φορούμενοι.
πόλις σέσωσται· βασιλέοιν δ' ὁμοσπόροιν
πέπωκεν αἷμα γαῖ' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ.
χο. Ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι
δαίμονες, οἳ δὴ Κάδμου πύργους τούσδε ῥύεσθε·
πότερον χαίρω, κ' ἀπολολύξω πόλεως ἀσινεῖ σωτῆρι,
ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας
ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχοις·
οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν καὶ πολυνεικεῖς
ὤλοντ' ἀσεβεῖ διανοίᾳ. ὦ μέλαινα καὶ τελεία
γένεος Οἰδίπου τ' ἀρά, κακόν με τι καρδίαν περιπίτνει
ἔτευξα τύμβῳ μέλος ὡς θυὰς, αἱματοσταγεῖς (κρύος·
νεκροὺς κλύουσα δυσμόρους θανόντας· ἦ δύσορνις ἅ-
δε ξυναυλία δορὸς ἐξέπραξεν, οὐδ' ἀπεῖπε

¶Παμπησίας] τὴν περιουσίαν, διανομὴν, ὁλοκληρίαν, ἀπὸ τοῦ πᾶς παντὸς καὶ τοῦ πῶ τὸ κτῶμαι. παμπησία δὲ λέγεται ἡ πᾶσα περιουσία τοῦ ὅλου βίου. ¶Ω μεγάλε ζεῦ] ὦ μέγιστε ζεῦ, καὶ οἱ τὴν πόλιν συνέχοντες θεοὶ, οἵτινες δὴ νῦν ῥύεσθε καὶ φυλάττετε τούσδε τοὺς πύργους τοῦ Κάδμου, ἤτοι τῆς πόλεως τῆς θηβαίων· ἆρα χαίρω καὶ ὑμνήσω καὶ παιανίσω ἐπὶ τῇ πόλεως σωτηρίᾳ, ἢ θρηνήσω καὶ ἀποκλαύσομαι τοὺς ἠτυχηκότας καὶ δυστυχεῖς πολεμάρχους; λέγει δὲ τὸν Ἐτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην. φρονίμως δὲ ὁ ποιητὴς μέσον ὁδὸν ἔδραμεν, καὶ σωθείσης τῆς πόλεως ἄτοπον ἦν γενέσθαι τὸ θρηνεῖν, καὶ, Οὐχ ὅσιον κεκαρμένοις ἐπ' ἀνδράσιν ἀγνοεῖσθαι. ὁ δὲ τρόπος, ὦ μεγάλε ζεῦ καὶ δαίμονες, ἐστὶν ὁ τρόπος ἐξοχή. ζεῦ φησι καὶ θεοί. ¶Ατέκνους] ἐπὶ κακῷ τεχθέντας. ¶Οἳ δῆτ' ὀρθῶς] ὀρθῶς καὶ ἐπωνύμως Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης ἐκλήθησαν. ¶Ω μέλαινα καὶ τελεία] ἡ συντελουμένη ἐπὶ τοῦ γένει τοῦ Οἰδίποδος ἀρά. κρύος τι καὶ φόβος κακὸς καὶ χαλεπὸς περιπίπτει τῇ καρδίᾳ μου. ἤ, φόβος κακοῦ, ἀντὶ τοῦ, κινδύνου. ¶Περιπιτνεῖ κρύος] περιπίπτει φόβος κακοῦ. ¶Ετευξα τύμβῳ μέλος] ἤτοι κατεσκεύασα καὶ ἐποίησα μέλος ἐπὶ τύμβῳ, ἤτοι θρῆνον ἐπιτύμβιον, ὡς θυὰς καὶ ὡς βάκχη, κλύουσα καὶ ἀκούουσα αὐτοὺς καὶ μαθοῦσα νεκροὺς αἵματι βεβρεγμένους, δυσμόρους θανόντας ὑπὸ δορὸς ἀλλήλων. Ἄλλως. κλύουσα αὐτοὺς δυσμόρους θανόντας ὑπὸ δορὸς ἀλλήλων, ἐπιτύμβιον θρῆνον ἔτευξα, ὡς θυάς. ¶Η δύσορνις] ὄντως δύσορνις καὶ δυσοιώνιστος, καὶ οὐ κατὰ σκοπὸν γέγονεν αὐτοῖς ἡ συμφορὰ καὶ ἡ συνέλευσις τῆς μάχης. ἐπὶ κακῷ συνῆλθον εἰς μάχην. ἡ δὲ τοῦ Οἰδίποδος κατάρα ἐξέπραξε καὶ εἰς τέλος ἤγαγε τὰ κακά. ¶Οὐδ' ἀπεῖπε] οὐκ ἀπηγόρευσε τὸ ποιῆσαι τὰ δεινά.

παιδόθεν εὐκταία φάτις·
βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν.
μέριμνα δ' ἀμφὶ πόλιν,
καὶ θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνεται. ἰὼ πολύστονοι τόδ' εἰργάσασθε ἄπιστον· ἦλθε δ' αἰακτὰ πήματ' οὐ λόγῳ·
τάδ' αὐτόδηλα, προῦπτος ἀγγέλου λόγος·
διπλαῖ μέριμναι, δίδυμ' ἀνορέα
κακὰ αὐτοφόνα, δίμοιρα τέλεια τὰ πάθη. τί φῶ;
τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων, δόμων ἐφέστιοι.
ἀλλὰ γόοι ὦ φίλαι κατ' οὖρον
ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον χεροῖν
πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται
τὰν ἄστονον, μελάγκροκον ναύστολον θεωρίδα,
τὰν ἀστιβῆ Ἀπόλλωνι, τὰν ἀνάλιον,
πανδόκον, εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.
ἀλλὰ γὰρ ἥκουσ' αἵδ' ἐπὶ πρᾶγος
πικρὸν, Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη

¶Βουλαὶ δ' ἄπιστοι] αἱ βουλαὶ δὲ τοῦ Λαΐου διῆλθον καὶ διεπληρώθησαν. λέγει δὲ τὰς περὶ τὴν μίξιν τῆς αὐτοῦ γυναικός. ἄπιστοι δὲ, ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῷ Ἀπόλλωνι, εἰπόντι αὐτῷ μὴ συνελθεῖν τῇ γυναικὶ Ἰοκάστῃ. ¶Μέριμνα δ' ἀμφὶ πόλιν] ἡ μέριμνα δὲ, ἤτοι ἡ φροντὶς ἣν εἶχεν ὁ Λάϊος περὶ τὴν μίξιν, καὶ τὰ θεσπίσματα τοῦ Ἀπόλλωνος, οὐκ ἀμβλύνεται καὶ παρέρχεται, ἀλλ' ἔργοις πληροῦται. ¶Αἰακτὰ] θρηνητικά. ¶Αὐτόδηλα] αὐτὰ δὲ ταῦτα φανερά. ὁρᾷ γὰρ τὰ σώματα βασταζόμενα ὁ χορός. ¶Αὐτοφόνα] ἀλληλοκτόνοι γὰρ ἐγένοντο. ¶Δόμων ἐφέστιοι] τὰ κακὰ ἀπὸ τῶν κακῶν οἰκεῖ ἐν τῇ δὲ τῇ ἑστίᾳ καὶ τοῖς τοῖς οἴκοις. ¶Ἀλλὰ γόοι ὦ φίλαι] ἀλλὰ θρηνοῦσαι ἐρέσσετε. ἐκ μεταφορᾶς τῶν πλεόντων σὺν τῇ τῆς κρατὸς προσδοκωμένῃ κρούσει τῶν χειρῶν. ¶Πίτυλον] πίτυλος ὁ θόρυβος. ἀπὸ τοῦ τύπτω τύπυλος, καὶ πίτυλος. καὶ ἔστι κυρίως ὁ ἀπὸ τῶν ἐρεσσομένων κωπίων γινόμενος θόρυβος. ¶Ναύστολον] τὴν διάγουσαν τοὺς νεκρούς. ¶Θεωρίδα] οἱ Ἀθηναῖοι ἔστελλον ναῦν ἐστεφανωμένην εἰς τὸν Ἀπόλλωνα διὰ μαντείας. θεωρίδα γοῦν ἐκείνην ἐκάλεσαν, ὡς εἰς θεὸν ἀπερχομένην, καὶ τοῦ θεοῦ θέσφατα πάλιν μετακομίζουσαν. ἐξ ἐκείνης οὖν καταχρηστικῶς, τὴν ναῦν θεωρίδα ἐκάλεσεν. Ἄλλως. οὐ τὴν τοῦ Χάρωνος ναῦν, θεωρίδα εἶπεν. κυρίως δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος ἡ εἰς Δῆλον ἀπερχομένη. λέγει δὲ ὅτι ταύτην ὁ δεῖν θεωρητικὴν ὥσπερ εἶδεν ὁ στόνος τῆς ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, τὴν ἀνήλιον, ἣν μηδὲ ἥλιος ὁρᾷ. ἢ, τὴν ἀπατηλήν. ἀγνὴ γὰρ ἐκείνη ἡ εἰς Δῆλον ἀπιοῦσα. πανδόκον δὲ, ἐπεὶ πάντας δέχεται τοὺς ἀποθνήσκοντας. ¶Πρᾶγος πικρὸν] ἥκουσιν ἐπὶ πρᾶγμα πικρὸν καὶ συμφορὰν αἱ ἀδελφαὶ τῶν βασιλέων.

θρήνων ἀδελφοῖν, οὐκ ἀμφιβόλως
οἶμαι σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων
στηθέων ἥσειν ἄλγος ἐπάξιον.
ἡμᾶς δὲ δίκη πρότερον φήμης
τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον ἐριννύος
ἰαχεῖν, ἀΐδα τ' ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.
ἡμ. Ἰὼ δυσαδελφόταται πασῶν, ὁπόσαι
στρόφον ἐσθῆσι περιβάλλονται,
κλαίω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.
ἡμ. Ἰὼ ἰὼ δύσφρονες φίλων ἄπιστοι, καὶ κακῶν ἀτρύμονες,
πατρῴους δόμους ἑλόν- τες μέλεοι σὺν ἀλκᾷ.
ἡμ. Μέλεοι δῆτ', οἳ μελέους θανάτους
εὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.
ἡμ. Ἰὼ ἰὼ δωμάτων ἐρειψίτοιχοι, καὶ πικρὰς μοναρχίας
ἰδόντες, ἤδη διήλ- λαχθε σὺν σιδάρῳ,
οὐκ ἔτ' ἐπὶ φιλίᾳ,
ἀλλ' ἐπὶ φόνῳ διεκρίθητε.
κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα κατεύγματα
πότνι' ἐριννὺς ἐπέκρανε.
ἡμ. Δι' εὐωνύμων τετυμμένοι.

¶Ἡμᾶς δὲ δίκη] δίκαιον ἡμᾶς προκατάρχεσθαι, ὡς προακουσάσας. ¶Ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν] ἔστι γὰρ καὶ παιὰν ἐπ' ἀγαθοῖς. ¶Ἰὼ δυσαδελφόταται] ὦ δυσαδελφόταται πασῶν παρθένων αἳ μίτρας κατὰ τὴν φθορὰν λύονται. αὐτὴ δὲ τῆς μίτρας καὶ ζώνης νῦν στρόφον εἶπεν. ¶Ἀτρύμονες] ἐν κακοῖς ἀκμῶντες, τῶν κακῶν ἀκόρεστοι. ταῦτα λέγει ὁ χορὸς πρὸς τὸν Ἐτεοκλῆν καὶ Πολυνείκην. Ἄλλως. ἀτρύμονες, ἀδάμαστοι, ἀκαταπόνητοι, ὑπὸ τῶν κακῶν μὴ νικηθέντες, ἢ οἷς πολλὰ κακὰ ἐδάμασαν. ¶Πατρῴους δόμους ἑλόντες] αἴτιοι τῆς ἁλώσεως τῶν δόμων. πορθήσαντες, ἐρήμους ποιήσαντες τῷ ξίφει. ¶Διήλλαχθε] κακὴ διαλλαγὴ ἡ διὰ θανάτου. μὴ ὄντος γὰρ, οὐδὲ μάχην ἔχει τι τὸ ἀπὸ τοῦδε. ἢ, διήλλαχθε ἀντὶ τοῦ ἀπηλλάγητε. Ἄλλως. ἡ διαλλαγὴ ὑμῶν οὐκ ἐπὶ φιλίᾳ γέγονεν, ἀλλ' ἐπὶ ἀναιρέσει τοῦ σιδήρου. ¶Κάρτα δ' ἀληθῆ] κάρτα δὲ καὶ λίαν ἀληθῆ ἐπέκρανε καὶ ἐπλήρωσε τὰ κατεύγματα τοῦ πατρὸς Οἰδίποδος, ἡ σεβασμία καὶ τιμία ἐριννὺς ἐκείνου, ἤτοι τοῦ Οἰδίποδος, ἤγουν, ἐπλήρωσε τὰς ἐκείνου ἀρὰς κατὰ τῶν παίδων. ¶Δι' εὐωνύμων τετυμμένοι] τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου οὕτως τουτέστιν, ἤδη διήλλαχθε σιδήρῳ οὐκ ἔτ' ἐπὶ φιλίᾳ, ἀλλ' ἐπὶ

φόνῳ, διεκρίθησαν τετυμμένοι καὶ πεπαρμένοι δι' ἀλλήλων. τοῦτο δὲ συμβαίνει ἐν τοῖς κατὰ τὸ ἐναντίον ἱσταμένοις, ἤγουν, διαμπὰξ ἀλλήλων τὰς πλευρὰς τρώσαντες. ἑκάτερος γὰρ τῶν μονομαχούντων, τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν τοῦ ἀντιπάλου τιτρώσκειν βούλεται. ἤγουν διὰ τῶν πλευρῶν αὐτῶν τετυμμένοι τεθνήκασιν οἱ ὁμόσπλαγχνοι.

ἡμ. Τετυμμένοι δῆθ', ὁμο- σπλάγχνων τε πλευρωμάτων.
ἡμ. Αἰαῖ δαιμόνιοι, αἰαῖ δ' ἀντιφόνων
θανάτων ἀραί. ἡμ. Διανταίαν λέγεις πλαγάν.
ἡμ. Δόμοισι καὶ σώμασι πεπλαγμένους ἐννέπω.
ἡμ. Ἀναυδάτῳ μένει ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς
διχόφρονι πότμῳ.
ἡμ. Διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος, στένουσι πύργοι,
στένει δὲ πέδον φίλανδρον· μένει κτέανά τ' ἐπιγόνοις,
δι' ὧν αἰνομόροις, δι' ὧν νεῖκος ἔβα,
καὶ θανάτου τέλος· ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι.
κτήμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν·
Διαλλακτῆρι δ' οὐκ ἀμεμφία φίλοις,
οὐδ' ἐπίχαρις ἄρης.

¶Τετυμμένοι δῆθ', ὁμοσπλάγχνων] ἐν τῷ μέσῳ ταῦτα ἔφη τὸ ἕτερον ἡμιχόριον, συμμαρτυροῦν καὶ συμφωνοῦν ἐκείνῳ, ἀληθῶς τετυμμένοι. ¶Διανταίαν λέγεις πλαγάν] πληγὴν διαμπὰξ γενομένην, καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων καὶ ἐπὶ τῶν οἴκων. ἀμφοῖν γὰρ ἔχει κακῶς. ¶Δόμοισι καὶ σώμασι] εἰπόντος τοῦ ἡμιχορίου, αἰαῖ, ἰσοφόνων θανάτων ἀραί, καὶ πρὸς τοῦτο ἀποφήσαντος τοῦ ἑτέρου ἡμιχορίου, ὅτι διανταίαν λέγεις πληγήν, ὥσπερ ἑρμηνεῦον τὸ ἡμιχόριον πρότερον τί εἶπεν ἄνωθεν, λέγει, ὅτι φημὶ αὐτοὺς στερηθέντας καὶ οἴκων καὶ σωμάτων διὰ τὸ ἀναιρεθῆναι αὐτοὺς ὑπ' ἀλλήλων. ¶Ἀναυδάτῳ μένει] ἀκαθέκτῳ ὀργῇ ἀνῃρέθησαν ὑπ' ἀλλήλων ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἀνεκλαλήτῳ. ¶Μένει κτέανά τ' ἐπιγόνοις] τοῦτό φησιν, ὅτι τὰ χρήματα, ὧν χάριν φιλονεικία ἐγένετο καὶ θανάτου τέλος τοῖς αἰνομόροις ἀδελφοῖς, μενεῖ καὶ ἐπικτηθήσεται τοῖς ἐπιγόνοις καὶ τοῖς συγγενέσιν ἐκείνων. τοῦτ' ἔστιν, ἄλλοι κερδήσουσι τὰ χρήματα δι' ἃ ἐκεῖνοι ἀπώλοντο. ἢ οὕτως, τὰ κτέανα ταῦτα, οἱονεὶ τὰ ὀνείδη, διήξουσι μέχρι τῶν ἐπιγόνων. κτέανα δὲ εἶπεν, ὡς ἐπὶ οὐσίας, οἱονεὶ κληρονόμοι τῶν παθῶν ἐκείνων καὶ τῶν ὀνειδῶν οἱ παῖδες γενήσονται, ὀνειδιζόμενοι τὴν τῶν προγόνων ἀπώλειαν. ¶Ἐμοιράσαντο] ὀξύθυμοι ὄντες ἐμοιράσαντο καὶ διενείμαντο τὰ κτήματα ὥστε ἴσα λαχεῖν. λέγει δὲ τὰς ταφάς· μόνος γὰρ ὁ τάφος αὐτοῖς ἐξ ἴσου μεμέρισται, καὶ τοῦτο μόνον ἐκέρδησαν. ¶Διαλλακτῆρι δ' οὐκ ἀμεμφία] οὐδεὶς ἔπαινος καὶ τιμὴ τῷ καταλλάξαντι αὐτοὺς σιδήρῳ καὶ διαλύσαντι τὸ νεῖκος, ἀλλὰ μέμψις καὶ ὄνειδος. οἱονεὶ μέμφονται δὲ οἱ φίλοι τῷ διαλλακτῆρι αὐτῶν σιδήρῳ, ὡς οὐδετέρῳ χαρισαμένῳ, ἀλλ' ἀνελόντι καὶ τοὺς δύο.

ἡμ. Σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ᾽ ἔχουσι.
ἡμ. Σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι,
τάχ᾽ ἂν τις εἴποι, τίνες.
ἡμ. Τάφων πατρῴων λαχαί.
ἡμ. Δόμων μάλ᾽ ἀχὼ ἐπ᾽ αὐτοὺς
προπέμπει δαϊκτὴρ γόος, αὐτόστονος, αὐτοπήμων,
δαΐφρων, οὐ φιλαγαθὴς, ἐτύμως
δακρυχέων ἐκ φρενὸς, ἃ κλαιομένας μου, μινύθει,
τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοιν. πάρεστιν δ᾽ εἰπεῖν ἐπ᾽ ἀ-
θλίοισιν, ὡς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολιήταις,
ξένων τε πάντων στίχας πολυφθόρους ἐν δαΐ.
δυσδαίμων σφὶν ἁ τεκοῦσα
πρὸ πασῶν γυναικῶν, ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.
παῖδα τὸν αὑτᾶς πόσιν αὐτᾷ θεμένα,
τούσδ᾽ ἔτεχ᾽, οἱ δ᾽ ὧδ᾽ ἐτελεύτησαν ὑπ᾽ ἀλ-
ληλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν.
ἡμ. Ὁμόσποροι δῆτα καὶ πανώλεθροι,
διατομαῖς οὐ φίλαις, ἔριδι μαινομένα,

¶Τάχ᾽ ἂν τις εἴποι, τίνες] ὡς ἀσυνέτως αὐτὸ εἰπούσης, ἐρωτᾷ τίνες αὐτοὺς μένουσι. ¶Τάφων πατρῴων λαχαὶ] αἱ σκαφαί. ὡς τὸ, φυτὸν ἀμφιλαχαίνων. ¶Δόμων μάλ᾽ ἀχὼ] ἀπὸ τῶν δόμων ἠχὼ καὶ βοὴν προπέμπει ἐπ᾽ αὐτοὺς γόος καὶ θρῆνος, δαϊκτὴρ, καὶ διακόπτων πάντα, αὐτοπήμων, ἤτοι ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἔχων τὰ κακά, ἐκ βάθους θρηνῶν. ἥτις ἠχὼ μινύθει καὶ ἐλαττοῦται ἐμοῦ θρηνούσης, καὶ σφοδρότερον ἦχον καὶ μείζονα ποιούσης. ¶Αὐτόστονος, αὐτοπήμων] ἐν ἑαυτῷ τὸν στόνον ἔχων. ὁ δὲ γόος, φησὶν, αὐτοπήμων ἐστὶν, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὰ κακὰ ἔχων καὶ τὰ πολέμια. δαΐφρων δὲ, οὐκ ἐπὶ τοῖς καλοῖς χαίρων. ¶Δακρυχέων ἐκ φρενὸς] ἐκ βάθους θρηνῶν. ¶Πάρεστι δ᾽ εἰπεῖν] ἐπ᾽ ἀμφοτέρων, τοῦ τ᾽ Ἐτεοκλέους καὶ τοῦ Πολυνείκους, ὅτι πολλὰ κακὰ ἔπραξαν τοὺς πολίτας· τοῖς μὲν Θηβαίοις ὁ Ἐτεοκλῆς, τοῖς δὲ ἀργείοις Πολυνείκης, ὡς ἐναντίοι γενόμενοι εἰσὶ Θηβαίοις καὶ ἀργείοις. ¶Πολυφθόρους] μετὰ φθορᾶς ἐλθούσας. ¶Δυσδαίμων σφὶν ἁ τεκοῦσα] μήτηρ αὐτῶν δυστυχεστάτη πασῶν γυναικῶν ὅσαι παῖδας ἔτεκον, θεμένη καὶ ποιήσασα ἄνδρα ἑαυτῆς τὸν ἴδιον παῖδα. τοῦτ᾽ ἔστι, δυσδαίμων, ὅτι ὃν ἔτικτεν, ἄνδρα ἔσχε. λέγει δὲ τὸν Οἰδίποδα, ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν ὁ Ἐτεοκλῆς καὶ ὁ Πολυνείκης. ¶Ὁμόσποροι] ἀληθῶς ἀδελφοὶ καὶ πανώλεθροι γεγόνασι, ἀλλήλους διατεμόντες ἐν μαινομένῃ ἔριδι πρὸς τῷ τέλει τῆς φιλονεικίας. ἀποθανόντων γὰρ αὐτῶν πέπαυται τὸ ἔχθος.

νείκεος ἐν τελευτᾷ. πέπαυται δ' ἔχθος,
ἐν δὲ γαίᾳ ζωὰ φονορρύτῳ μέμικται·
κάρτα δ' εἰσὶν ὅμαιμοι.
χο. Πικρὸς λυτὴρ νεικέων ὁ πόντιος
ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς θηκτὸς σίδαρος· πικρὸς
δὲ χρημάτων κακὸς δατητὰς Ἄρης ἀρὰν
πατρῴαν τιθεὶς ἀληθῆ.
αν. Ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι,
διοσδότων ἀχέων· ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς
πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.
ισμ. Ἰὼ πολλοῖς ἐπανθήσαν- τες πόνοισί γε δόμοι·
τελευτᾷ δ' αἵδ' ἐπηλάλαξαν ἀραὶ τὸν ὀξὺν νόμον,
τετραμμένου παντρόπῳ φυγᾷ γένους.
ἕστακε δ' ἄτας τρόπαιον ἐν πύλαις
ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ δυοῖν κρατήσας
ἔληξε δαίμων. αν. Παισθεὶς ἔπαισας.

¶Ἐν δὲ γαίᾳ] ἐν δὲ τῇ γῇ ῥανθείσῃ τῷ αἵματι, μέμικται ἡ ζωὴ αὐτῶν. ¶Κάρτα δ' εἰσὶν ὅμαιμοι] τῇ συμφορᾷ. ¶Πικρὸς λυτὴρ νεικέων] χαλεπὸς καὶ πικρὸς καὶ ὀδύνης αἴτιος λυτὴρ τῶν νεικέων καὶ τῶν φιλονεικιῶν τοῦ Ἐτεοκλέους καὶ τοῦ Πολυνείκους, ὁ ξένος σίδηρος, ὁ πόντιος, ὁ ἐκ πυρὸς συθεὶς καὶ ὁρμηθεὶς, θηκτὸς καὶ ἠκονημένος. πικρὸς δὲ μεριστὴς τῶν χρημάτων ὁ σίδηρος. πόντιον δὲ τὸν σίδηρον λέγει, ὅτι οἱ χάλυβες, παράλιοί εἰσιν, ἐν οἷς ὁ σίδηρος γίνεται· ἢ ὅτι ἔθνος ἐν τῷ πόντῳ οἱ χάλυβες, ὅθεν ὁ σίδηρος. ἐκ πυρὸς δὲ συθεὶς εἶπεν, ὅτι διὰ πυρὸς ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδήρου. τὸ δὲ, ἄρης ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀληθῆ, τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπηράσατο ὁ Οἰδίπους διὰ ξιφῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ μερίσαι καὶ διανέμασθαι τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ταύτην δὲ τὴν τοῦ Οἰδίποδος ἀρὰν ἐπλήρωσεν ὁ σίδηρος. ¶Ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται] πολλὴ τῆς γῆς ἡ ἀφθονία ὑποκείσεται αὐτοῖς. ἢ οὕτως, ὑπὸ γῆν δὲ ὁ πολὺς πλοῦτος αὐτῶν κέκρυπται. ἤγουν ἐν ἀφανείᾳ. ¶Τελευτᾷ δ' αἵδ' ἐπηλάλαξαν] ἐπὶ δὲ τῇ τελευτῇ αὐτῶν ἠλάλαξαν καὶ ἤχησαν, κατὰ τὸν ὀξύφωνον καὶ μεγαλόηχον νόμον, ἀραὶ τοῦ Οἰδίποδος. λύπῃ τε, θόρυβον μέγαν καὶ θρῆνον αἱ ἀραὶ ἐποίησαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τούτων, τοῦ γένους παντὸς τοῦ Οἰδίποδος οὐκέτι φέροντος τὰς συμφορὰς, ἀλλ' ἐπιληθέντος αὐτῶν, καὶ οἱονεὶ δεδωκότος νῶτα τοῖς ἐχθροῖς, ἤγουν τοῖς κακοῖς τοῖς κατὰ τὸ γένος τοῦ Οἰδίποδος ἐνηχημένοις. τῆς δὲ βλάβης τρόπαιον ἕστηκεν ἐν αἷς πύλαις ἐθείνοντο καὶ ἐτύπτοντο τοῖς ξίφεσιν οἱ ἀδελφοί (λέγει δὲ τὰς ἑβδόμας πύλας τῆς πόλεως) καὶ τοὺς δύο ἀπολέσασα ἡ τύχη ἐπαύθη. ¶Παισθεὶς] ἡ Ἀντιγόνη φησὶ πρὸς τὸν Πολυνείκην, τυφθεὶς καὶ παισὰν, ἔτυψας. φιλικῶς γὰρ διέκειτο πρὸς αὐτόν.

ἰσμ. Σὺ δ᾽ ἔθανες κατακτανών.
ἀν. Δορὶ δ᾽ ἔκτανες. Ισμ. Δορὶ δ᾽ ἔθανες.
ἀν. Μελεόπονος. Ισμ. Μελεοπαθής.
ἀν. Ἴτω δάκρυα. Ισμ. Ἴτω γόος.
ἀν. Προκείσεται κατακτάς·
ἠὲ ἠὲ, μαίνεται γόοισι φρήν.
ἰσμ. Ἐντὸς δὲ καρδία στένει.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ πολυδάκρυτε σύ.
ἰσμ. Σὺ δ᾽ αὖτε καὶ πανάθλιε.
ἀν. Πρὸς φίλου γ᾽ ἔφθισο.
ἰσμ. Καὶ φίλον ἔκτανες.
ἀν. Διπλᾶ λέγειν. Ισμ. Διπλᾶ δ᾽ ὁρᾶν.
ἀν. Ἀχέων τοίων τάδ᾽ ἐγγύθεν.
ἰσμ. Πέλας αἵδ᾽ ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν.
ἀν. Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ,
πότνιά τ᾽ Οἰδίπου σκιὰ,
μέλαινά τ᾽ ἐριννὺς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
ἰσμ. Ἠὲ ἠὲ, δυσθέατα πήματ᾽ ἐ- δείξατ᾽ ἐκ φυγᾶς ἐμοί.
ἀν. Οὐδ᾽ ἵκεθ᾽ ὡς κατέκτανε.
ἰσμ. Σωθεὶς δὲ πνεῦμ᾽ ἀπώλεσεν.
ἀν. Ἀπώλεσε δῆτα. Ισμ. Καὶ τὸ τοῦδ᾽ ἐνόσφισε.

¶Σὺ δ᾽ ἔθανες] φησὶ δὲ πάλιν ἡ Ἰσμήνη, σὺ δὲ ὦ Ἐτεόκλες ὁ θανατώσας τὸν Πολυνείκην, ἔθανες ὑπ᾽ αὐτοῦ. Ἄλλως. σὺ ὁ πλήξας ἐπλήγης. σὺ δὲ κατακτανὼν, ἀνελὼν τὸν ἕτερον, ἀπέθανες. ¶Ἴτω δάκρυα] ποτὲ πρὸς τοῦτον, ποτὲ πρὸς ἕτερον ἴτω δάκρυα· καὶ ὁ ἀνελὼν τὸν ἕτερον, καὶ αὐτὸς προκείσεται, τοῦτ᾽ ἔστι τεθνήξεται. προκείσεται, δηλονότι νεκρός. ¶Ἀχέων τοίων τάδ᾽ ἐγγύθεν] τοῖς πάθεσιν αἰσχύνοντα. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀλλότρια. ¶Πέλας αἵδ᾽ ἀδελφαὶ] ἐγγὺς δὲ κακῶν ὧν ἔπαθον οἱ ἀδελφοὶ, ἐσμὲν καὶ ἡμεῖς αἱ ἀδελφαί. ¶Ἰὼ μοῖρα] ἐφύμνιον. φεῦ μοῖρα βαρεία πάθη παρέχουσα, καὶ ὦ σεβασμία Οἰδίπου σκιὰ, σύ τε ὦ ἐριννὺς, ὄντως μεγαλοδύναμος καὶ γενναία τις εἶ. ¶Οἰδίπου σκιὰ] σκιὰν Οἰδίποδος αὐτὸν καλεῖ τὸν Οἰδίποδα τυφλωθεὶς γὰρ εἴδωλον ἐν τῇ δόκει καὶ οὐ τέλειος ἄνθρωπος. Ἄλλως. ὁ ἀσθενὴς Οἰδίπους· ὅτι δύναμις αὐτῷ οὐδὲν ὑπάρχει. ¶Ἠὲ, ἠὲ] φεῦ φεῦ. τοῦτο ὡς πρὸς Πολυνείκην καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ φησὶν, ὅτι ἐκ τῆς φυγῆς ἐπανήκοντες, ἐμοὶ τῇ ἐνταῦθα μενούσῃ ἔδειξαν βλάβας ἀφορήτους. ¶Οὐδ᾽ ἵκεθ᾽ ὡς κατέκτανε] ὁ Ἐτεοκλῆς. πρότερος γὰρ κατέκτανε τὸν Πολυνείκην.

ἀν. Τάλαν γένος. Ισμ. Τάλαινα καὶ πάθει
δύστονα κήδε' ὁμώνυμα.
ἀν. Δίυγρα τριπάλτων πημάτων.
ἰσμ. Ὀλοὰ λέγειν. Αν. Ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.
Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,
πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,
μέλαινά τ' ἐριννὺς ἦ μεγασθενής τις εἶ.
σὺ τοίνυν οἶσθα διαπεράν.
ἰσμ. Σὺ δ' οὐδὲν ὕστερον μαθών.
ἀν. Ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν.
ἰσμ. Δορός γε τῷδ' ἀντηρέτας.
ἀν. Ὀλοὰ λέγειν. Ισμ. Ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.
ἀν. Ἰὼ πόνος οὐφ' ἡμῖν. Ισμ. Ἰὼ ἰὼ κακὰ δώμασι
καὶ χθονί, πρὸ πάντων δ' ἐμοί.
ἀν. Ἰὼ ἰώ, καὶ πρόσω γ' ἐμοί.
ἰσμ. Ἰὼ ἰὼ δυστόνων κακῶν
ἄναξ Ἐτεόκλεις ἀρχηγέτα.
ἀν. Ἰὼ πάντων πολυστονώτατοι.
ἰσμ. Ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ ποῦ σφε θήσομεν χθονός.
ἰσμ. Ἰὼ ὅπου τιμιώτατον.
ἀν. Ἰὼ ἰὼ πῆμα πατρὶ πάρευνον.
κή. Δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγέλλειν με χρή

¶Δίυγρα] πήματα χεόμενα, καὶ πολλά. τριπάλτων δὲ πημάτων, σφοδρῶς πεπληγότων. ¶Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα] τὸ ἐφύμνιον. ¶Σὺ τοίνυν οἶσθα] σὺ οἶδας ὦ Πολύνεικες τὴν μοῖραν ὅσον δυνάται, διαβὰς δι' αὐτῆς, ἤδη αὐτὴν καταβὰς εἰς τὸν ᾅδην. σὺ δὲ ὦ Ἐτεόκλες, οὐ μετ' οὐ πολύ, οὐδ' ὕστερον ἔμαθες ἀντηρες, τὸν ἀδελφόν σου πολεμήσας. ¶Ἀντηρέτας] ἀντηρέτης, ἤγουν ἀντιστάτης τῷ Ἐτεοκλεῖ. ¶Ὀλοὰ δ' ὁρᾶν] οὐ μόνον ταῦτα λέγειν ὀλοά, ἀλλὰ καὶ ὁρᾶσθαι. κεῖται γὰρ τὰ σώματα. ¶Ἰὼ ἰὼ κακὰ δώμασι] ἃ δὴ ὁμοῦ ὁ χορός. ¶Δαιμονῶντες] λυσσήσαντες. ¶Ἰὼ ἰὼ πῆμα] ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρᾶς τῆς τοῦ Οἰδίποδος ταῦτα. ἄλλως πάρευνον, παρὰ τὴν εὐνὴν τοῦ πατρός. τοῦτ' ἐστι, πλησίον τοῦ πατρός. ¶Δοκοῦντα καὶ δόξαντα] ὁ κήρυξ ἐλθὼν φησὶ πρὸς τὴν Ἰσμήνην καὶ τὴν Ἀντιγόνην, πρέπει με ἀπαγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ἀρέσκοντα τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς προέχουσι τῆς Θη-

βαίων. ταῦτα δέ εἰσι, τὸ τὸν Ἐτεοκλέα μὲν ταφῆναι φανερῶς καὶ ἐντίμως, διότι ὑπὲρ τῆς πόλεως τέθνηκε· τὸν δὲ Πολυνείκην ἄταφον ῥιφθῆναι, βρωθέντα ὑπὸ τῶν ὀρνέων, διότι ἦλθεν ἀφανίσαι τὴν πόλιν ἡμῶν, εἰ μὴ οἱ θεοὶ διεκώλυσαν.

δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας πόλεως·
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ' ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς
θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς·
στυγῶν γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἵλετ' ἐν πόλει·
ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ
τέθνηκεν οὗπερ τοῖς νέοις θνῄσκειν καλόν.
οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ' ἐπέσταλται λέγειν.
τούτου δ' ἀδελφὸν τόνδε Πολυνείκους νεκρὸν
ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἁρπαγὴν κυσίν,
ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός,
εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
τῷ τοῦδ'· ἄγος δὲ καὶ θανὼν κεκτήσεται
θεῶν πατρῴων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε,
στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ᾕρει πόλιν.
οὕτω πετεινῶν τόνδ' ὑπ' οἰωνῶν δοκεῖ
ταφέντ' ἀτίμως, τοὐπιτίμιον λαβεῖν·
καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν τυμβοχόα χειρώματα,
μήτ' ὀξυμόλποις προσσέβειν οἰμώγμασιν,
ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὕπο.

¶Ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ τέθνηκεν] λείπει ἡ ὑπέρ, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ ἱερῶν πατρῴων ὁσίως μαχόμενος, ἀπέθανεν ἀμέμπτως. ¶Οὗπερ τοῖς νέοις θνῄσκειν καλὸν] ὅμοιον τὸ, Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης. ¶Ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα] ὡς ὑπάρχοντα ἀφανιστὴν καὶ πορθητὴν τῆς πόλεως τῶν Θηβαίων. ¶Καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν] καὶ μήτε τούτῳ ἐπακολουθῆσαι θύματα ἐπὶ τοῖς νεκροῖς διὰ χειρῶν ἐργαζόμενα τῷ τύμβῳ τοῦ νεκροῦ. ¶Μήτ' ὀξυμόλποις] μήτε θῦσαι τῷ Πολυνείκει, μήτε κλαῦσαι ἐπάνω τῷ τάφῳ αὐτοῦ, καὶ ὀξυφώνοις θρήνοις τιμᾶν αὐτόν. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο οἱ παλαιοὶ τιμὴν ὑπελάμβανον, εἴ τις ἐπὶ τῷ τύμβῳ τοῦ τεθνεῶτος ἔθυσε καὶ ἐκόψατο· διὰ τοῦτο καὶ ὁ κῆρυξ, ἵνα μὴ τιμηθῇ ὁ Πολυνείκης, ἀπίλλεται μήτε διὰ θυσιῶν, μήτε δι' οἰμωγμάτων τιμηθῆναι αὐτόν. ¶Ἐκφορᾶς] ἐκκομιδῆς. σημείωσαι ὅτι τὸ συγκομίζειν καὶ ἐκκομίζειν καὶ ἀνακομίζειν ἐπὶ νεκρῶν λέγεται. καὶ συγκομιδὴ μὲν λέγεται ἡ περὶ τοῦ τάφου πᾶσα ἐπιμέλεια· ἐκκομιδὴ, ἡ πρὸς τὸν τάφον ἀπαγωγή· ἀνακομιδὴ, ἡ ἐκ τάφου εἰς τάφον μετάθεσις.

τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.
ἀν. Ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις λέγω,
ἢν μή τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν θέλῃ,
ἐγώ σφε θάψω, κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ,
θάψασ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν, οὐδ' αἰσχύνομαι
ἔχουσ' ἄπιστον τήνδ' ἀναρχίαν πόλει.
δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν,
μητρὸς ταλαίνης, κἀπὸ δυστήνου πατρός.
τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν
ψυχή, θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί.
τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες
λύκοι πάσονται· μὴ δοκησάτω τινί.
τάφον γὰρ αὐτῷ καὶ κατασκαφὰς ἐγώ,
γυνή περ οὖσα, τῷδε μηχανήσομαι
κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος.
κ' αὐτὴ καλύψω· μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν·
θάρσει, παρέσται μηχανὴ δραστήριος.
κη. Αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τόδε.
ἀν. Αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.
κη. Τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.

¶Τοιαῦτ' ἔδοξε] τοιαῦτα ἤρεσε τούτῳ τῷ τάγματι πάντων τῶν Θηβαίων καὶ πλήθει. ¶Κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ] καὶ εἰς κίνδυνον ἐμβαλῶ ἐμαυτὴν διὰ τοῦτον. Ἄλλως, καὶ βαλῶ αὐτὸν ἐν τῇ γῇ ὥστε μή τινα κίνδυνον ὑποστῆναι παρά τινος Θηβαίων. εἰ δ' ἔχει βαρεῖαν, λέγει τό, καὶ ῥίψω ἐμαυτὴν εἰς ἀνὰ κίνδυνον, θάψασα τὸν ἀδελφόν. ¶Τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν] διὰ τοῦτο θέλουσα ὦ ψυχὴ κοινώνει ἀδελφῷ τῷ Πολυνείκει τῷ ἄκοντι καὶ δι' ἀνάγκην γενομένῳ κακῷ. ¶Κοιλογάστορες λύκοι] αἱ ἀντὶ τοῦ μεγαλογάστορες. καὶ πάσονται ἀντὶ τοῦ γεύσονται. ¶Μὴ δοκησάτω τινὶ] μὴ τοῦτο ἀρεσάτω. ¶Κόλπῳ φέρουσα] φέρουσα ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ βυσσίνου πέπλου. διὰ δὲ τούτου τὴν γῆν αἰνίττεται, ὡς ἐνταφιάσαι τοῦτον τῇ γῇ μέλλουσα. Ἄλλως. τῷ τοῦ βυσσίνου κόλπου πέπλῳ τὴν γῆν περικομίζουσα, ὡς ἐπιβάλλειν μέλλουσα χῶμα διὰ τοῦ πέπλου, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ὀρύττειν. ¶Μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν] μή τῳ ἀντεστραμμένως ἐμοί, ἤγουν ἐναντίως, τις οἰηθῇ γενέσθαι τοῦτο. ¶Τραχύς γε μέντοι] τοῦτό φησιν ὁ κῆρυξ, ὅτι ὁ λαὸς τῆς πόλεως ἐλεύθερος τῶν κακῶν γενόμενος, ὡς ἐκποδὼν τῶν πολεμίων γενομένων, τραχὺς καὶ ἀπειθὴς ἔσται κατὰ σοῦ, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ τὸν Πολυνείκην θελούσης θάψαι. ἡ δὲ Ἀντιγόνη φησί

πρὸς αὐτὸν, τράχυνε, αὐτὴ τῷ, λέγει πολλάκις ὅτι τραχύς ἐστιν ὁ δῆμος, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀποστήσεις με θάψαι τὸν ἀδελφόν.

ἀν. Τράχυν', ἄθαπτος δ' ἐστὶν οὐ γενήσεται.
κή. Ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;
ἀν. Ἤδη τὰ τοῦδ' οὐ διατετίμηται θεοῖς.
κή. Οὔ, πρίν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν.
ἀν. Παθὼν κακῶς, κακοῖσιν ἀντημείβετο.
κή. Ἀλλ' εἰς ἅπαντας ἀνθ' ἑνὸς τόδ' ἔργον ἦν.
Ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν.
ἀν. Ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε· μὴ μακρηγόρει.
κή. Ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθ', ἀπεννέπω δ' ἐγώ.
ἡμ. Φεῦ φεῦ ὦ μεγάλαυχοι καὶ φθερσιγενεῖς
κῆρες ἐριννύες, αἵτ' Οἰδιπόδα
γένος ὠλέσατε πρυμνόθεν οὕτως.
ἀν. Τί πάθω; τί δὲ δρῶ; τί δὲ μήσωμαι;
πῶς τολμήσω μήτε σε κλαίειν,
μήτε σε προπέμπειν ἐπὶ τύμβον;
ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι δεῖμα πολιτῶν.
ἡμ. Σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
τεύξῃ· κεῖνος δ' ὁ τάλας ἄγοος
μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
εἶσι. τίς οὖν ταῦτα πίθοιτο;

¶Ἤδη τὰ τοῦδε] τὰ περὶ τῆς τιμῆς τούτου τοῦ Πολυνείκους ὑπὸ θεῶν κέκριται καλῶς, ἤγουν ἄτιμος ἐστὶ παρὰ θεοῖς. ¶Οὔ, πρίν γε χώραν] φησὶν ὁ κήρυξ πρὸς αὐτὴν, οὐδαμῶς τὰ τοῦ Πολυνείκους ἠτιμάσθησαν παρὰ τοῖς θεοῖς, πρὶν κακῶσαι αὐτὸν τὴν πόλιν, ἤγουν μετὰ τὸ αὐτὸν τὴν πόλιν ἐμβαλεῖν κακοῖς. ¶Ἀλλ' εἰς ἅπαντας] ἀντὶ αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς, Ἐτεοκλέους δηλονότι (αὐτὸς γὰρ μόνος ἔβλαψεν αὐτὸν) πάντας τοὺς πολίτας οὐκ ἔδει ἀμείβεσθαι κακοῖς. ὑπὸ γὰρ μόνου τοῦ Ἐτεοκλέους ἀδικηθεὶς, πᾶσι τοῖς Θηβαίοις ἐπολέμησεν. ¶Ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθι] τουτέστι, τῇ ἰδίᾳ γνώμῃ, ὃ βούλει, πρᾶττε. ¶Φεῦ φεῦ ὦ μεγ.] διαιρεῖται ὁ χορὸς τῶν γυναικῶν, τὸ μὲν ὑπὲρ Πολυνείκους, τὸ δὲ ὑπὲρ Ἐτεοκλέους ὑπὲρ τούτου· ὥσπερ δὲ μεμέρισται ὁ χορὸς, οὕτως καὶ αἱ ἀδελφαί· καὶ ἡ μὲν Ἰσμήνη, τῷ Ἐτεοκλεῖ ἀκολουθεῖ καὶ τῇ πόλει· ἡ δὲ Ἀντιγόνη, τῷ Πολυνείκῃ. ¶Φθερσιγενεῖς] αἱ ἐπὶ τῷ φθείρειν γεγονυῖαι. ¶Σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων] ἐντεῦθεν χωρίζονται γυναῖκές τινες, αἱ μὲν, συγκλαίουσαι τῇ Ἀντιγόνῃ ἕνεκα τοῦ Πολυνείκους· αἱ δὲ, τῇ Ἰσμήνῃ, χάριν τοῦ Ἐτεοκλέους. ¶Τίς οὖν ταῦτα] τίς ἂν πεισθείη τοῖς δόξασι τῇ πόλει, καὶ τίς ἡμῶν ἔσται ταύτης τῆς γνώμης;

ἡμ. Δράτω πόλις καὶ μὴ δράτω
τοὺς κλαίοντας Πολυνείκην
ἡμεῖς μὲν ἴμεν, καὶ συνθάψομεν
αἵδε προπομποί. καὶ γὰρ γενεᾷ
κοινὸν τόδ' ἄχος, καὶ πόλις ἄλλως
ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.
ἡμ. Ἡμεῖς δ' ἅμα τῷδ', ὥσπερ τε πόλις
καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ. μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν,
ὅδε Καδμείων ἤρυξε πόλιν
μὴ 'νατραπῆναι, μηδ' ἀλλοδαπῶν κύματι φωτῶν
κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα.

¶Δράτω πόλις] λείπει τὸ κακῶς, ἵν' ᾖ οὕτως, δράτω ἢ μὴ δράτω κακῶς ἡ πόλις τοὺς κλαίοντας τὸν Πολυνείκην, καὶ διὰ τοῦτο τιμῶντας. ¶Ἡμεῖς μὲν ἴμεν] ἴμεν καὶ συνθάψομεν σὺν τῇ Ἀντιγόνῃ τὸν Πολυνείκην. καὶ γὰρ οὐ πάντοτε τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει τὰ αὐτὰ δοκεῖ. ¶Μετὰ γὰρ μάκαρας] μετὰ γὰρ τοὺς θεοὺς, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἰσχὺν, οὗτος τὴν πόλιν περιέθετο, καὶ οὐκ εἴασε τὴν πόλιν ἡμῶν ὑπὸ χειμερινοῦ κύματος κατακλυσθῆναι. κῦμα δὲ τὴν ἔφοδον εἴρηκε τῶν Ἀργείων. ἀκολούθως μέντοι τῷ κύματι τὸ κατακλυσθῆναι ἐπήγαγε.

ΤΕΛΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ τραγῳδίας ἣ ἐπιγράφεται Πέρσαι.

Γλαῦκος ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων, ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησὶ Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην, Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων. πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν, στρωννύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις. ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. τῶν δὲ χορικῶν τὰ μὲν, ἐστὶ παροδικὰ, ὡς ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεισιν, ὡς τὸ, Τύριον οἶδμα λιποῦσα. τὰ δὲ στάσιμα· ὡς ὅτε ἵσταται, καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος. τὰ δὲ κομματικὰ, ὅτε λοιπὸν ἐν

θρηνῳδία γίνεται. καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵππων μὲν ἀμέτρων ἐπαγόμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτά, ἢ καὶ δεκατέσσαρας· καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθείς, ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ διὰ Θεσσαλίας φεύγων, διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν. ἱστέον δὲ ὅτι οἱ ἕλληνες τριακοσίας μόνον νῆας εἶχον. πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα, ἐπὶ Ξέρξου, περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιάς, τοῦ Θεμιστοκλέους στρατηγοῦντος τότε τῶν ἀθηναίων καὶ ῥήτορος, καὶ νῆας εἰπόντος ποιῆσαι καὶ ἀντιπαράξασθαι πρὸς τὸν Ξέρξην. οὗ καὶ χρησμομένου, περιεχόμενον αὐτοῦ. ὁ Ἀπόλλων γὰρ τοῖς ἀθηναίοις μαντευομένοις πῶς τῶν περσῶν περιγενήσονται, εἶπε τείχη ξύλινα κατασκευάσαι, καὶ οὕτω περιγενέσθαι αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν τείχη ἔλεγον ποιῆσαι εἰς τὴν πόλιν ξύλινα ἀντὶ τῶν λιθίνων· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ νῆας εἶπε ποιῆσαι, αἳ πολλάκις διὰ τῶν οἰκείων τειχῶν σώζουσι τοὺς ἀνθρώπους. ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. τούτου τοῦ Ξέρξου πατὴρ μὲν ἦν Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεύς, μήτηρ δὲ Ἄτοσσα. γίνωσκε δὲ ὅτι Δαρεῖοι τρεῖς εἰσι· πρῶτος δὲ τούτων ὁ Ὑστάσπου, προκριθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν, καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, ὃς ἦν καὶ Ξέρξου πατὴρ τοῦ στρατευσαμένου ἐπὶ τοὺς ἕλληνας. δεύτερος δὲ ὁ Ἀρταξέρξου πατήρ, ὕστερος προσαγορευθείς, ἢ νόθος. ἔσχατος δὲ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου καταλυθείς. τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον λέγουσιν εἶναι.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Χορὸς γερόντων. Ἄτοσσα. Ἄγγελος.

Εἴδωλον Δαρείου. Ξέρξης.

προλογίζει δὲ ὁ χορός.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΠΕΡΣΑΙ.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩ-
δία Πέρσαι.

Χο. ΤΑΔΕ μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
ἑλλάδ' ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται,
καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
ἑδραίων φύλακες, κατὰ πρεσβείαν
οὓς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεὺς Δαρειογενὴς
εἵλετο χώρας ἐφορεύειν. ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ
καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται θυμὸς ἔσωθεν.
πᾶσα γὰρ ἰσχὺς ἀσιατογενὴς οἴχωκε· νέον δ' ἄνδρα βαΰζει·
κ' οὔτε τις ἄγγελος, οὔτε τις ἱππεὺς
ἄστυ τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται· οἵτε τὸ Σούσων, ἠδ' Ἐκβατάνων,
καὶ τὸ παλαιὸν κίσσινον ἕρκος

¶ΤΑΔΕ μὲν Περσῶν] τοῦτο δεικτικῶς ἐστί· φησί τις πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι ταῦτα, πιστὰ καὶ πιστώματα καλεῖται τῶν Περσῶν τῶν προβληθέντων εἰς τὴν ἑλλάδα γῆν. ἀντὶ τοῦ, ἡμεῖς πιστοὶ χρηματοφύλακες τῶν Περσῶν καλούμεθα, καὶ ἐσμὲν ἐπόπται τῶν οἴκων αὐτῶν· οὕστινας ἡμᾶς αὐτὸς ὁ Ξέρξης ὁ βασιλεὺς, ὁ τοῦ Δαρείου υἱὸς, ὡς πρεσβύτας καὶ ἐντίμους ὄντας, (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ κατὰ πρεσβείαν) προέκρινε τῶν ἄλλων, ἐφορεύειν, ἤτοι ἄρχειν καὶ ἐπόπτας εἶναι καὶ ἐπιτηρητὰς τῆς χώρας αὐτοῦ, μὴ δυναμένους πολεμεῖν. τὸ δὲ πιστὰ, τινές φασιν, ὅτι ὑποπτεύσαντες τοὺς κατὰ χορὸν ἑαυτοὺς λέγει πιστώματα Περσῶν. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι πόλις ἐστὶ Περσῶν ἔσωθεν, πίστειρα καλουμένη, ἣν συγκόψας ὁ ποιητὴς, πιστὰ ἔφη. ¶Καὶ τῶν ἀφνεῶν] λείπει τὰ βασίλεια. ¶Δαρειογενὴς] Δαρείου υἱός. ¶Ἀμφὶ δὲ νόστῳ] ταράσσεται, φησὶ, καὶ θορυβεῖται ἡ ψυχὴ ἔσωθεν (τοῦτο γὰρ θυμὸς δηλοῖ) κακὰ μαντεύουσα περὶ τῆς ὑποστροφῆς τοῦ Ξέρξου, καὶ τῆς πολυχρύσου καὶ πλουσίας στρατιᾶς τῶν Περσῶν. Ὁμηρικῶς δὲ πρῶτον τὸν βασιλέα ἔταξεν, εἶτα τοὺς ὑπηκόους. φησὶ γὰρ, Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες ἀχαιοί. ¶Πᾶσα γὰρ ἰσχὺς ἀσιατογενὴς οἴχωκε] πᾶσα γὰρ ἡ δύναμις ἡ ἀσιατογενὴς, ἤγουν ἡ περσικὴ, ἡ ἐν τῇ ἀσίᾳ γεννηθεῖσα, παρεγένετο καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν ἑλλάδα. Ἄλλως. οἴχωκεν, ἀπόλωλεν ἡ πᾶσα δύναμις τῶν Περσῶν. ¶Νέον δ' ἄνδρα βαΰζει]· ἤτοι νεότητα πᾶσαν τῶν Περσῶν ἀνακαλεῖται ἡ ἀσία. γράφεται δὲ καὶ ἰὸν, ἤτοι τὸν ἴδιον ἄνδρα. ¶Ἠδ' Ἐκβατάνων] ὅτι ἀκβάτανα πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀκεσσαίου, τὰ νῦν ἐκβάτανα λεγόμενα. ¶Καὶ τὸ παλαιὸν κίσσινον ἕρκος] ἔστι καὶ τοῦτο πόλισμα Περσῶν. οἵ τινες, φησὶ, καταλιπόντες τὸ ἄστυ τῶν σούσων καὶ τῶν ἐκβατάνων, καὶ τὸ παλαιὸν κίσσινον ἕρκος, ἔβαν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑλλάδα· οἱ μὲν ἔφιπποι, οἱ δὲ διὰ πλοίων, ἄλλοι δὲ πεζοί· παρέχοντες καὶ ποιοῦντες στῖφος καὶ πύκνωμα τοῦ πολέμου. τινὲς δὲ τὸ παρέχοντες, αἴτιοι ὄντες, λέγουσιν· ἕτεροι δὲ αἴτιοι διδόντες, καὶ τὸ πολέμου, πολέμῳ φασίν.

προλιπόντες ἔβαν, οἱ μὲν ἐφ' ἵππων,
οἱ δ' ἐπὶ ναῶν, πεζοί τε βάδην
πολέμου στῖφος παρέχοντες·
οἷος Ἀμίστρης, ἠδ' Ἀρταφρένης,
καὶ Μεγαβάζης, ἠδ' Ἀστάσπης, ταγοὶ περσῶν,
βασιλῆς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου,
σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι,
τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἱπποβάται,
φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην
ψυχῆς ἐν τλήμονι δόξῃ.
Ἀρτεμβάρης θ' ἱπποχάρμης, καὶ Μασίστρης,
ὅ, τε τοξοδάμας ἐσθλὸς Ἰμαῖος,
Φαρανδάκης θ', ἵππων τ' ἐλατὴρ Σωσθάνης.
ἄλλους δ' ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
νεῖλος ἔπεμψε· Σουσισκάνης,
Πηγασταγὼν αἰγυπτιογενής,
ὅ, τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων
μέγας Ἀρσάμης, τάς τ' ὠγυγίας
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,

¶Οἷος Ἀμίστρης] βασιλεῖς μὲν τῶν ἰδίων πόλεων, ὑποτεταγμένοι δὲ τῷ πέρσῃ. τὰ μὲν τῶν ὀνομάτων ἱστόρησεν, τὰ δὲ πλείους ἔπλασεν. οἷος ἦν ὁ Ἀμίστρης, καὶ ὁ Ἀρταφρένης, καὶ ὁ Ἀστάσπης, ταγοὶ καὶ ἡγεμόνες τῶν περσῶν· σοῦνται καὶ ὁρμῶσι πρὸς τὴν ἑλλάδα. βασιλεῖς μὲν τῶν ἰδίων πόλεων, ὕποχοι δὲ καὶ ὑποκλινεῖς καὶ ὑποτεταγμένοι μεγάλῳ βασιλεῖ, τῷ πέρσῃ δηλονότι. κεῖται δέ τις ἐστὶν ὑπέρθεσις ἐν τῷ Ἀρταφρένης, διὰ τὸ μέτρον. ¶Τοξοδάμαντες] τοξόται, διὰ τῶν τόξων δαμάζοντες τοὺς ἀντιπάλους· καὶ ἱππικοί, φοβεροὶ μὲν εἰς τὸ θεάσασθαι, τοῦτ' ἔστιν, ἱκανοὶ φοβεῖν ἐκ τῆς ὄψεως, ἐπιτήδειοι δὲ καὶ δεξιοὶ πρὸς πόλεμον, ἐν τλήμονι καὶ καρτερικῇ καὶ γενναίᾳ δόξῃ καὶ γνώμῃ ψυχῆς. ¶Δόξῃ] γνώμῃ. ἢ φιλοτιμίᾳ. ἤ, ἐναντία τῷ δοκεῖν καὶ ἐπισημαίνει ψυχῆς. ¶Ἱπποχάρμης] ὁ διὰ τῶν ἵππων εἰς τὴν μάχην προθυμούμενος. ¶Ἄλλους δ' ὁ μέγας] ἄλλους δέ, φησίν, ἔπεμψε συμμάχους τῶν περσῶν ὁ μέγας καὶ ὁ πολλὰ θρέμματα ἔχων νεῖλος. ὑποχείριοι γὰρ ὄντων περσῶν τότε οἱ αἰγύπτιοι. εἶτα καταλέγει τίνες ἦσαν οἱ ἀπ' αἰγύπτου, καί φησιν, ὁ Σουσισκάνης, καὶ ὁ Πηγασταγὼν ὁ αἰγυπτιογενής. τινὲς δὲ διαιροῦσι τὸ Σουσισκάνης, καὶ πηγὰς καὶ ταγών. τὰ γὰρ ὀνόματα ὁ ποιητὴς πέπλακε, καὶ οὐκ ἔστιν αἰγυπτιακά. ἕτεροι δὲ τὸ πηγὰς καὶ τὸ ταγὼν, ὡς ἓν ἀναγινώσκουσι, πηγασταγών.

καὶ ἑλειοβάται ναῶν ἐρέται δεινοὶ, πλῆθος τ' ἀνάριθμοι.
ἁβροδιαίτων δ' ἕπεται λυδῶν
ὄχλος, οἵ τ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
κατέχουσιν ἔθνος, τοὺς Μητραγαθὴς
Αρκεύς τ' ἀγαθὸς βασιλῆς δίοποι
καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσι,
δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη,
φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
στεῦνται δ' ἱεροῦ τμώλου πελάται
ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον ἑλλάδι,
Μάρδων, Θάρυβις, λόγχης ἄκμονες
καὶ ἀκοντισταὶ μυσοί· Βαβυλὼν
δ' ἡ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους

¶ Ελειοβάται] τὸ αἰγύπτιον ἕλος οἰκοῦντες. ἢ κοινῶς αἰγύπτιοι λέγονται· ἑλώδης γὰρ ἡ αἴγυπτος. ἄλλως· ποτὲ δὲ ἑλειοβάται λέγονται, οἱ ἐπὶ ἕλεσιν ἐλαύνειν δυνάμενοι ναῦς, ὅπερ ἐστὶ τῶν δυσχερεστάτων. τινὲς δὲ εἰς τὸ ἑλειοβάται στίζοντες, τὸ ἑξῆς, ἐρέται δεινοὶ, λέγουσιν, ἀντὶ τοῦ κωπηλάται ναῶν ἐπιτήδειοι. ¶ Αβροδιαίτων] πλούσιοι γὰρ ὄντως οἱ λυδοί· οὓς τὰς σάρδεις οἰκοῦντας, Κῦρος ὁ τῶν περσῶν βασιλεὺς, ὁ τοῦ Καμβύσου πατὴρ πολεμήσας, κατεστρέψατο, καὶ ὑποχειρίους ἑαυτῷ πεποίηκεν. ἁβροδίαιτοι δὲ οὗτοι· ὅθεν καὶ τὸ παρ' Ανακρέοντι, λυδοπαθὴς τινὸς, ἀντὶ τοῦ ἡδυπαθής. καὶ τὸ περιφερόμενον, μήτε μοι λυδῶν καρύκκας, μήτε μαστίγων ψόφους. καὶ ὁ λυδοφάγος δὲ μυροπώλης ταύτην τὴν τρυφὴν δηλοῖ. καὶ τὴν βάκχαριν δὲ ἔνιοι μύρον λυδῶν φασιν. ¶ Οἵ τ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς] οἱ δι' ὅλου τὴν ἤπειρον οἰκοῦντες. ¶ Τοὺς Μητραγαθὴς] οὕστινας λυδοὺς ἐξορμῶσι καὶ ἐξάγουσι καὶ παρακινοῦσι πρὸς τὴν ἑλλάδα, ἐποχουμένους ἐν πολλοῖς ἅρμασι, Μητραγαθὴς ὁ Αρκεύς τε ἀγαθὸς, ἡγεμόνες οἰκονομοῦντες αὐτοὺς, καὶ αἱ πλούσιαι σάρδεις. οὗτοι γὰρ τὰς σάρδεις κατῴκουν. ¶ Δίοποι] οἱ διέποντες, ἡγεμόνες. ¶ Δίρρυμά τε] εἰπὼν πολλοῖς ἅρμασι τοὺς λυδοὺς ἐποχεῖσθαι, παρεκτείνει τὴν ἁρματηλασίαν, καὶ ἐκ πόσων ἵππων αὐτὰ συνίσταται, ἐδήλωσεν, εἰρηκὼς, τέλη, ἅρματα δηλαδὴ, ἐξορμῶσι τὸ σάρδεων [illegible] τέθριππα καὶ ἑξάϊππα. ἢ τέλη, τὰ τάγματα. ἐκ τούτου δὲ τῶν ἵππων τὸ πλῆθος δηλοῖ. ¶ Πελάται] ἔνοικοι, γείτονες. ¶ Λόγχης ἄκμονες] ἀκίνητοι ὑπὸ λόγχης, ὡς ἄκμων ὑπὸ σφυρῶν. ¶ Βαβυλὼν δ' ἡ πολύχρυσος] ἡ πλουσία δὲ βαβυλὼν πέμπει πάμμικτον ὄχλον. εἶτα ἑρμηνεύων τοῦτο, φησὶ, ναῶν τε ἐπόχους, ἤτοι λαὸν ναυτικὸν, ταῖς ναυσὶν ἐποχούμενον, καὶ πιστοὺς, θαρροῦντας φρονήματι τοξικῷ, ἤτοι ἐμπείρους τῆς τοξικῆς.

καὶ τοξουλκῷ λήματι πιστούς.
τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης
Ἀσίας ἕπεται, δειναῖς βασιλέως ὑποπομπαῖς.
τοιόνδ' ἄνθος περσίδος αἴας οἴχεται ἀνδρῶν,
οὓς πέρι πᾶσα χθὼν ἀσιῆτις
θρέψασα, πόθῳ στένεται μαλερῷ·
τοκέες τ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
τείνοντα χρόνον τρομέονται.
πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη
βασίλειος στρατὸς εἰς ἀντίπορον γείτονα χώραν,
λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας
ἀθαμαντίδος Ἕλλης,

¶Τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος] κοινῶς ἁπάντων περσῶν. ¶Ὑποπομπαῖς] προπομπαῖς. ¶Τοιόνδ' ἄνθος] τοιοῦτο καλλώπισμα καὶ τὸ ἐξαίρετον μέρος τῶν ἀνδρῶν τῆς γῆς τῆς περσίδος οἴχεται καὶ πορεύεται πρὸς τὴν ἑλλάδα· περὶ οὓς πᾶσα γῆ ἀσιῆτις ἡ ἀναθρέψαμένη αὐτούς, στενάζει ἐν πόθῳ μεγάλῳ καὶ καυστικῷ. ¶Τοκέες τ' ἄλοχοί τε] οἱ πατέρες δὲ αὐτῶν καὶ αἱ ὁμόκοιτοι αὐτῶν γυναῖκες τρομάσσουσι τὸν χρόνον τείνοντα καὶ μηκυνόμενον τῇ τῶν ἡμερῶν παραφορᾷ, τὸν ἡμερόλεγδον, ἤτοι τὸν ἐκ τῶν ἡμερῶν καταριθμούμενον, παρὰ τὸ ἡμέρα καὶ τὸ λέγω τὸ ἀριθμῶ. ¶Πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις] ἐπέρασε μέν, φησίν, ἤδη εἰς τὴν ἀντίπορον γείτονα χώραν, ἤτοι τὴν εὐρώπην (οἱ γὰρ πέρσαι τῆς ἀσίας εἰσὶ πάροικοι) ὁ τοῦ βασιλέως Ξέρξου στρατός, ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, ἀμείψας καὶ ἀλλάξας τὸν πορθμὸν τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀθάμαντος Ἕλλης, ἤτοι τὸν ἑλλήσποντον, ἐν σχεδίᾳ λίνῳ δεδεμένῃ. γεφυρώσας γὰρ τὴν θάλασσαν διὰ τῶν νηῶν, πεζῇ ταύτην τὸν στρατὸν αὐτοῦ περᾶσαι ἐποίησεν. ταῦτα δὲ κωμῳδεῖται. Εὔπολις ἐν Μαρικᾷ, Πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη μαρικᾶς. ¶Ἀθαμαντίδος Ἕλλης] Ἀθάμας ἔσχε γυναῖκα ἐξ ἧς τὴν Ἕλλην καὶ τὸν Φρίξον ἐγέννησε. τελευτησάσης δὲ τῆς μητρὸς αὐτῶν, ἔλαβε τὴν Ἰνώ, ἥτις τοῖς παισὶ φθονοῦσα τοῦ Ἀθάμαντος, [illegible] τοὺς τῆς χώρας πάντας λαβοῦσα καρπούς, ἐλυμήνατο αὐτούς, ὥστε μηκέτι σπειρομένους ἀναδίδοσθαι. λιμοῦ δὲ ἐπὶ τῆς χώρας ἐπικρατήσαντος, οἱ ἐγχώριοι ἐβουλεύσαντο πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀπελθεῖν, καὶ μαθεῖν, ὥστε γνῶναι τὸ αἴτιον. τούτοις δὲ ἡ Ἰνὼ δεξιωσαμένη, πέπεικε τοὺς μάντεις ἐπανεληλυθότας μηδὲν ἕτερον λέγειν, ἢ ὅτι τὴν Ἕλλην καὶ τὸν Φρίξον αὐτῷ τυθῆναι ὁ Ἀπόλλων εἴρηκεν. ἑτοίμως οὖν ὁ Ἀθάμας τοῦ τοιούτου χρησμοῦ γενόμενος, τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἐν τοῖς ποιμνίοις διατρίβουσιν ἐμήνυσε, κριὸν λαβοῦσι τὸν [illegible], θῦσαι τοῦτον τῷ Ἀπόλλωνι. λαβόντων δὲ τὸν κριὸν καὶ ἀπερχομένων, ὁ κριὸς τὸ κατ' αὐτῶν σκευωρούμενον αὐτοῖς ὑπεδήλωσε φωνῇ γραῶν, τῇ συμβουλῇ τούτου, ἐχρήσαντο, αὐτοὶ ἐποχούμενοι καὶ τὸν πλοῦν διαπεραιούμενοι. ἐν δὲ τῷ διαπεραιοῦσθαι τούτους, ἡ μὲν Ἕλλη μέσον τοῦ πόντου πέπτωκεν, ἀφ' ἧς ὁ τοιοῦτος ἐκλήθη Ἑλλήσποντος· ὁ δὲ Φρίξος εἴς τινα [illegible] λιμένι, ἀφ' οὗ ὁ τοιοῦτος Φρίξου λιμὴν ὀνομάζεται.

'πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου·
'πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων
ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμα- νόριον θεῖον ἐλαύνει
διχόθεν, πεζονόμοις, ἔκ τε θαλάσσης,
ὀχυροῖσι πεποιθὼς στυφέλοις ἐφέταις,
'χρυσογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φώς.
κυάνεον δ' ὄμμασι λεύσων, φονίου δέργμα δράκοντος,
πολύχειρ, καὶ πολυναύτης, 'σύριόν θ' ἅρμα διώκων,
ἐπάγει 'δουρικλύτοις ἀν- δράσι 'τοξόδαμνον ἄρη.
'δόκιμος δ' οὔτις 'ὑποστὰς μεγάλῳ ῥεύματι φωτῶν,
'ἐχυροῖς ἕρκεσιν εἴργειν 'ἄμαχον κῦμα θαλάσσης·
'ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ περσῶν στρατὸς, ἀλκίφρων τε λεώς·
'δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ τίς ἀνὴρ θνατὸς ἀλύξει;
τίς ὁ κραιπνῷ ποδὶ 'πηδή- ματος εὐπετέος ἀνάσσων;

¶Πολύγομφον ὅδισμα] ἀμφὶ τῷ αὐχένι τοῦ πόντου ζυγὸν βαλών, πολύγομφον ὅδισμα καὶ βάδισμα, τὴν τῆς θαλάσσης δηλονότι νώτων ἄνωθεν. ἐγεφύρωσε γὰρ τὸ ἑπταστάδιον τῆς θαλάσσης, ταῖς ναυσὶ συνδήσας καὶ γῆν ἐπιβαλὼν ἄνωθεν, ὥστε ὁδὸν ποιῆσαι ἐπὶ τῶν νεῶν. διὸ πολύγομφον ὅδισμα ἐστι. γράφεται καὶ ἔρεισμα, τὴν ναῦν. ¶Πολυάνδρου] ὁ θούριος δὲ καὶ ὁ πολεμικώτατος ἄρχων ὁ Ξέρξης τῆς πολυάνδρου ἀσίας, ἐπὶ πᾶσαν χθόνα, τὴν εὐρώπην δηλονότι, ἐλαύνει ποιμανόριον θεῖον· διχόθεν, ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης. ποιμανόριον δὲ τὸ πλῆθος τὸ στρατιωτικόν, τὸ ἀνδρικὸν πλῆθος. σημαίνει δὲ τὸ στράτευμα, παρὰ τὸ τοὺς βασιλεῖς λέγεσθαι ποιμένας. ὅθεν ποιμανόριον, τὸ ἐκ ποίμνης ἀνδρῶν συνηγμένον βασίλειον. ¶Ὀχυροῖσι πεποιθὼς] πεποιθὼς καὶ θαρρῶν ἐφέταις ἢ τοξόταις καὶ ἡγεμόσι ὁ χρυσονόμου γενεᾶς, ἐχυροῖς, στυφέλοις καὶ σκληροῖς, ὁ ἰσόθεος φὼς καὶ ἀνήρ, τουτέστιν ὁ Ξέρξης. τὸ δὲ χρυσονόμου, ἀντὶ τοῦ πλουσίας ἐστί. τινὲς δὲ χρυσογόνου λέγουσι, διὰ τὸ τὸν Περσέα ἀπὸ χρυσοῦ γεγενῆσθαι· ὃ καὶ βέλτιον. ἀπογόνου γοῦν φησὶ τῆς Περσέως γενεᾶς, ἢ τῆς τῶν χρυσῶν ἀνθρώπων· ἢ, πολυχρύσου. ¶Σύριόν θ' ἅρμα διώκων] ἀντὶ τοῦ ἀσσύριον. οἱ γὰρ πέρσαι τὸ πρότερον ἀσσύριοι ἐκαλοῦντο. ¶Δουρικλύτοις ἀνδράσι] τοῖς ἀθηναίοις. ¶Τοξόδαμνον ἄρη] τὸν τῶν περσῶν. τοξόται γάρ. ¶Δόκιμος δ' οὔτις] ἀνδρεῖος, δόκησιν περὶ ἑαυτοῦ ἔχων μεγάλην. ¶Ὑποστὰς] ἀντιστάς, ἀντιμαχεσάμενος. ¶Ἐχυροῖς ἕρκεσιν] τείχεσιν. ¶Ἄμαχον κῦμα θαλάσσης] τὴν προσβολὴν τῶν περσῶν. ¶Ἀπρόσοιστος] ἀκαταμάχητος. ¶Δολόμητιν δ' ἀπάταν] ὡς ἤδη παρατέτακται ὁ πέρσης. εἰ δὲ ἡ τοῦ θεοῦ ἐπιβουλὴ τὰ τῆς νίκης ἀναβάλλεται, τίς ὁ νικήσων θεόν; ¶Πηδήματος εὐπετέος ἀνάσσων] ἀνικήτου. Ὅμηρος, Ἡ δ' ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν Βλάπτουσ' ἀνθρώπους. ἡ γὰρ ἐκ θεοῦ, φησίν, ἀμαύρωσις καὶ δόλωσις, ἄφυκτός ἐστιν. ἅμα γὰρ δολοῖ καὶ προσσαίνει καὶ κακοποιεῖ.

φιλόφρων γὰρ σαίνου- σα τὸ πρῶτον, παράγει
βροτὸν εἰς ἀρκύστατα, τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνα-
τὸν ἀλύξαντα φυγεῖν.
θεόθεν γὰρ κατὰ μοῖρ' ἐκράτησε τὸ παλαι-
όν, ἐπέσκηψε δὲ πέρσαις πολέμους πυργοδαΐκτους
διέπειν, ἱππιοχάρμας τε κλόνους, πόλεων τ' ἀναστάσεις.
ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο θα- λάσσης πολιαινομένης
πνεύματι λάβρῳ ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος, πίσυνοι
λεπτοδόμοις πείσμασι, λαοπόροις τε μηχαναῖς.
ταῦτά μοι μελαγχίτων φρὴν ἀμύσσεται φόβῳ,
ὀᾶ περσικοῦ στρατεύματος τοῦδε, μὴ πόλις πύθη-
ται κένανδρον μέγ' ἄστυ σουσίδος· καὶ τὸ κισσίνον πόλισμ'
ἀντίδουπον ἔσεται. ὀᾶ τοῦτ' ἔπος γυναικοπλη-
θὴς ὅμιλος ἀπύων· βυσσίνοις δ' ἐν πέ-

¶ Θεόθεν γὰρ] θεόθεν γὰρ ἡ μοῖρα κατεκράτησε τοῖς πέρσαις, ὥστε καὶ πολέμους καὶ μάχας ἐγείρειν. τοῦτ' ἔστιν, ἀνέκαθεν ἀνδρεῖοί εἰσι, καὶ κατὰ τὴν εἱμαρμένην πολεμοῦσι. πολεμικοὶ δὲ ὄντες, οὐχ ἡττηθήσονται. ¶ Ἐπέσκηψε] ἀντὶ τοῦ, εἰδέναι ἐποίησε. ¶ Πολέμους πυργοδαΐκτους] οἳ τοὺς πύργους κατακόπτουσι καὶ καταστρέφουσιν. ἱππιοχάρμας δὲ κλόνους, τοὺς πολεμικοὺς θορύβους. ¶ Ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο] ἔμαθον δὲ ἐσορᾶν καὶ βλέπειν πόντιον ἄλσος τῆς εὐρυπόροιο θαλάσσης, ἤτοι διὰ θαλάσσης τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιεῖν, πολιαινομένης αὐτῆς ἐν πνεύματι λάβρῳ, ἀφριζομένης δηλαδὴ τῇ κωπηλασίᾳ, ἢ τῷ βιαίῳ ἀνέμῳ πίσυνοι καὶ θαρροῦντες πείσμασι λεπτοδόμοις, τοῖς λεπτῶς κατεσκευασμένοις. ἤτοι ταῖς ναυσί. πλὴν οὐχ οἱ πέρσαι ναυτικοί, ἀλλ' οἱ ὑπήκοοι αὐτῶν· ὥστε τὸ ἔμαθον, ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐποίησαν, φησίν, οἱ πέρσαι τοὺς ὑπηκόους αὐτῶν. ¶ Λαοπόροις τε] τοῖς τοὺς λαοὺς διαπορθμευούσαις, ἢ ταῖς ἀπὸ τῶν κωπηλασιῶν πλεούσαις, ταῖς ὑπὸ τῶν λαῶν γινομέναις. οὐχ ὡς αὐτῶν τῶν περσῶν θαλαττίων ὄντων, ἀλλὰ τῶν ἐκείνοις ὑπηκόων παραλίων. ¶ Ταῦτά μοι μελαγχίτων] διὰ ταῦτα ἡ φρήν μου ἡ μελαγχίτων καὶ πενθήρης οὖσα, ἢ ἀμφιμελάγαινα, ἀμύσσεται φόβῳ. ἤτοι διακόπτεται ὑπὸ τοῦ φόβου ἀσυνδέτως. ἢ οὕτως, ἡ φρήν μου ἡ μελαγχίτων, ἤτοι ἡ συνετή, καὶ ἐν βάθει κειμένη, καὶ ἀφανὴς οὖσα, περὶ φόβῳ διακόπτεται. εἴρηται δὲ παρὰ τό, σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις. τοῖς γὰρ τοῦ σώματος πάθεσι δοκοῦμεν συμπάσχειν καὶ τὴν ψυχήν. ¶ Ὀᾶ] περσικὸν θρήνημα. ¶ Μὴ πόλις πύθηται] μὴ πύθηται, φησί, καὶ ἀκούσῃ τις τῶν ἑτέρων πόλεων κενὸν ἀνδρῶν ὂν τὸ ἄστυ τὸ τῆς σουσίδος. οὕτω γὰρ αὖ τὸ κισσίων πόλισμα ἀντίδουπον ἔσεται, ἤτοι ἀντηχήσει τοῖς θρήνοις ἐκ τοῦ ἑκατέρου μέρους. μὴ ἀντηχήσῃ, φησί, θρήνοις αὐτῶν πολυανθρωπούντων. ¶ Ὀᾶ τοῦτ' ἔπος] ὁ γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἐκεῖσε ἀπύων ὀᾶ, τοῦτο δηλοῖ τὸ ἔπος. τὸ δὲ ἀπύων, οὕτως νοητέον· ἤ, ἔσται ἀπύων καὶ φωνῶν, ἔξωθεν λαμβανομένου τοῦ ἔσται. ἢ τὴν μετοχὴν ἀντὶ ῥήματος, ἀντὶ τοῦ ἀπύσει.

πλοις πέσῃ λακίς. πᾶς γὰρ ἱππηλάτας τε
καὶ πεδοστιβὴς λεώς, σμῆνος ὡς ἐκλέλοιπε
μελισσῶν, σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ, τὸν ἀμφίζευκτον
ἐξαμείψας ἀμφοτέρας ἅλιον πρῶνα κοινὸν αἴ-
ας. λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ, πίμπλαται δακρύμασι·
περσίδες δ' ἀκροπεν- θεῖς. ἑκάστη πόθῳ
φιλάνορι, τὸν αἰχμή- εντα θοῦρον εὐνα-
τῆρ' ἀποπεμψαμένα, λείπεται μονόζυξ.
ἀλλ' ἄγε πέρσαι. τόδ' ἐνεζόμενοι στέγος ἀρχαῖον,
φροντίδα κεδνὴν καὶ βαθύβουλον
θώμεθα, χρεία δὲ προσήκει·
πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
δαρειογενής, τὸ πατρωνύμιον γένος ἁμέτερον·
πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν, ἢ δορυκράνου
λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν.

¶Πέσῃ λακίς] ἀπὸ κοινοῦ πάλιν τὸ μή, ἵν' ᾖ οὕτως, μὴ πέσῃ ῥῆξις ἐν τοῖς πέπλοις τοῖς βυσσίνοις, ἤτοι μὴ διαρρήξωσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ¶Πᾶς γὰρ ἱππηλάτας] πᾶς γὰρ ἱππικὸς λαός, καὶ πεδοστιβής, ἤτοι τοῖς ποσὶ καὶ τῇ γῇ περιπατῶν, καὶ πεζῇ βαδίζων, καταλελοίπασι τὴν πόλιν, ἀκολουθοῦντες τῷ Ξέρξῃ, ὥσπερ τὸ σμῆνος τῶν μελισσῶν ἕπεται τῷ ἀρχηγῷ αὐτῶν. λέγεται γὰρ ὡς εἰ μὴ ἀρχηγὸς τῶν μελισσῶν πρότερον πετάσῃ, ἄλλως οὐχ ἵπτανται. ¶Τὸν ἀμφίζευκτον] ἐξαμείψας καὶ περάσας τὸν ἀμφίζευκτον ἅλιον πρῶνα τὸν κοινὸν τῆς ἀμφοτέρας γῆς, τῆς εὐρώπης δηλαδὴ καὶ τῆς ἀσίας. ἀμφίζευκτον δέ, τὸν ζευγνύντα ἀμφοτέρας ἠπείρους, ἢ ζευγνύμενον ἐξ ἀμφοῖν. ἢ τὸν ὑποζευχθέντα· βατὸν γὰρ αὐτὸν ἐποίησεν ὁ Ξέρξης. ¶Πρῶνα] τὸν προβαίνοντα καὶ εἰς τὰς ἀμφοτέρας ἠπείρους. ἤ, τὸν κοινὸν ἑκατέρας γῆς. μεταξὺ γάρ ἐστιν εὐρώπης καὶ ἀσίας. Ἄλλως. πρῶνα ἀμφοτέρας αἴας κοινόν, οἱ μέν, τὸν ἑλλήσποντον, οἱ δὲ ταῦρον τὸ ὄρος. ¶Λέκτρα δ' ἀνδρῶν] τὰ λέκτρα δὲ τῶν ἀνδρῶν, τῇ αὐτῶν ἀποδημίᾳ καὶ ἀπουσίᾳ, πίμπλαται] καὶ πληροῦνται τοῖς δάκρυσιν. αἱ γὰρ περσίδες γυναῖκες, ἀκροπενθεῖς καὶ ἐπιμελῶς πενθοῦσαι. ¶Ἑκάστη πόθῳ] ἑκάστη γοῦν περσὶς γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ἐραστὴν καὶ ἄνδρα ἀποπεμψαμένη τὸν αἰχμήεντα καὶ θοῦρον καὶ πολεμικόν, λείπεται αὐτὴ τοῦ λοιποῦ μονόζυξ καὶ μόνη. ¶Ἀλλ' ἄγε πέρσαι] ἀλλὰ φέρε ὦ πέρσαι, ἐνεζόμενοι καὶ ἐγκαθήμενοι εἰς τοῦτο τὸ ἀρχαῖον στέγος, ἤγουν εἰς ταύτην τὴν ἀρχαίαν καθέδραν, φροντίζωμεν καὶ βουλευσώμεθα πῶς πράσσει καὶ τί ποιεῖ ἐν ἑλλάδι ὁ Ξέρξης. χρεία δὲ προσήκει. τὸ δέ, ἀντὶ τοῦ γάρ. ἡ χρεία γὰρ προσῆκον ποιεῖ τὸ βουλεύεσθαι. ¶Τὸ πατρωνύμιον] τὸ πατρωνύμιον γένος, ἤτοι ὁ κατὰ πατέρα συγγενὴς ἡμῶν, τουτέστιν, ὁ ἐκ προγόνων ἰθαγενής. ¶Πότερον τόξου ῥῦμα] πότερον ἄρα, φησίν, ἡ ὁρμὴ τοῦ τόξου ἐστὶ τὸ νικῆσαν καὶ ἡττῆσαν τοὺς ἀθηναίους, ἢ ἰσχὺς τῆς δορυκράνου λόγχης κεκράτηκε καὶ ἐνίκησε

τοὺς Πέρσας δηλαδή. οἱ μὲν γὰρ Πέρσαι, τοξόται· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, λογχοφόροι. ὁ δὲ λέγει, τὸ τοιοῦτον, ἆρα οἱ Πέρσαι ἐνίκησαν τοὺς Ἀθηναίους, ἢ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Πέρσας;

Ἀλλ' ἥδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς
φάος ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
βασίλεια δ' ἐμή, προσπίτνω·
καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεὼν αὐτὴν
πάντας μύθοισι προσαυδᾶν.

χο. Ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,
μῆτερ ἡ Ξέρξου γεραιά, χαῖρε Δαρείου γύναι,
θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν, θεοῦ δ' ἦ καὶ μήτηρ ἔφυς,
εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῷ.

ἄτ. Ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω χρυσεοστόλμους δόμους·
καὶ τὸ Δαρείου τε κἀμοῦ κοινὸν εὐνατήριον,
καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς· ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ
μῦθον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσ' ἀδείμαντος, φίλοι,
μὴ μέγας πλοῦτος κονίσας οὖδας ἀντρέψῃ ποδὶ
ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινός·
ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσί,

¶Ἀλλ' ἥδε θεῶν] ἀλλ' αὕτη ἡ τοῦ βασιλέως μήτηρ, ἡ δέσποινα δὲ ἐμή, ὑπάρχουσα φῶς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἴσον τῶν θεῶν, ὁρμᾶται ἤτοι ἔρχεται. λέγει δὲ τὴν Ἄτοσσαν, ἥτις ἦν θυγάτηρ μὲν Κύρου, γυνὴ δὲ Δαρείου, μήτηρ δὲ Ξέρξου, κατὰ Ἡρόδοτον. ¶Καὶ προσφθόγγοις δὲ] καὶ προσηγόροις δὲ λόγοις πρέπει αὐτὴν προσφωνεῖν, ἤτοι πρέπει χαιρετίσαι αὐτήν. εἶτα κοινῶς ὁ χορὸς χαιρετίζων αὐτήν, φησίν, ὦ χαῖρε βασίλισσα τῶν Περσίδων τῶν βαθυζώνων. βαθύζωνοι δὲ αἱ Περσίδες, διὰ τὸ κροσσωτὰς ζώνας ἔχειν. Ταῦτα δὴ ἀκούσασα ἡ Ἄτοσσα τοῦ χοροῦ εἰπόντος, εἴ τι μὴ ἡ πρὶν ἀτυχία μεθέστηκε, φησί, διὰ ταῦτα καὶ ἐγὼ παραγίνομαι ἐνταῦθα πρὸς ὑμᾶς, καταλείψασα τοὺς χρυσῷ κατακοσμουμένους οἴκους, καὶ τὸν βασιλικὸν κοιτῶνα· καὶ ἐμὲ κατὰ τὴν καρδίαν ἔσωθεν κόπτει φροντίς· εἰς ὑμᾶς δὲ ἐρῶ λόγον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσα, ἤτοι οὐδόλως ἐμαυτῆς κυρία τυγχάνουσα, οὐκ ἄφοβος. δονοῦμαι γὰρ καὶ τῶν φρενῶν ἐξίσταμαι, τῷ ὀνείρῳ. ¶Θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν] τοὺς βασιλεῖς θεοὺς καλοῦσιν οἱ Πέρσαι. ¶Δαίμων παλαιὸς] ἡ εὐδαιμονία. ¶Μέγας πλοῦτος] δέδοικα, φησί, μήπως ὁ μέγας πλοῦτος καὶ ἡ εὐδαιμονία, κονίσας, ἢ κονιωθεὶς καὶ βληθεὶς ἐν τῷ ποδί, καὶ ῥιφεὶς καὶ λακτισθεὶς εἰς οὖδας, ἀνατρέψῃ τὸν ὄλβον ὃν ὁ Δαρεῖος εἶλεν. ἤτοι τὸ κλέος ὃ ἔλαβεν ὁ Δαρεῖος καὶ εἰς μέγα ὕψωσεν, οὐ χωρὶς τῶν θεῶν. ¶Ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστος] ἤτοι ἄρρητος. ἡ δὲ τοιάδε, μήτε χρημάτων πλῆθος σέβειν ἀνάνδρων, ἤτοι ἀνδρῶν οὐκ ὄντων μὴ παρόντων· μήτε τοῖς ἀχρημάτοις ἀνδράσι, δηλονότι τοῖς πένησι, λάμ-

πτειν φῶς ἀτυχές, ὅσον ἐστὶ σθένος. ἔστ' ἔστιν, οὐ πάσης ἀπολαύουσι τῆς σωτηρίας οἱ πένητες. ὁ πέρυ γὰρ λείποντος, τὸ τῆς εὐδαιμονίας, δυσχερές. χωρὶς μὲν ἀνδρῶν ἄχρηστα εἰσὶ τὰ χρήματα, χωρὶς δὲ χρημάτων οἱ ἄνδρες· καὶ ἁπλῶς οἱ μὴ ἔχοντες ταῦτα, ἀίσχυροι.

μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν,
μήτ' ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς, ὅσον σθένος πάρα.
ἔστι γὰρ πλοῦτός γ' ἀμεμφὴς, ἀμφὶ δ' ὀφθαλμοῖς φόβος.
ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω, δεσπότου παρουσίαν.
πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι λόγου
τοῦδέ μοι γένεσθε πέρσαι, γηραλέα πιστώματα.
πάντα γὰρ τὰ κέδν' ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλεύματα.
χο. Εὖ τόδ' ἴσθι γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δὶς φράσαι
μήτ' ἔπος μήτ' ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ.
εὐμενεῖς γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.
ἄτ. Πολλοῖς μὲν αἰεὶ νυκτέροις ὀνείρασι
ξύνειμ', ἀφ' οὗπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν,
ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐναργὲς εἰδόμην,
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης, λέξω δέ σοι·
ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε,

¶Ἔστι γὰρ πλοῦτος] ἔστι γὰρ ἡμῖν πλοῦτος ἀμεμφὴς καὶ ἄφθονος· δεδοίκαμεν δὲ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἄνδρας. ὀφθαλμὸν γὰρ καὶ φῶς τὴν τοῦ δεσπότου παρουσίαν νομίζω. ¶Ἀμφὶ δ' ὀφθαλμοῖς] ἤγουν ἀμφὶ τὸν Ξέρξην. ὀφθαλμὸν γὰρ ἐκεῖνον καλεῖ. ¶Πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων] πρὸς ταῦτα, φησὶ, γένεσθέ μοι σύμβουλοι τούτου τοῦ λόγου, ὦ πέρσαι, γηραλέα πιστώματα. ἤτοι ὦ ἀρχαῖοι γέροντες πιστοὶ, ὡς τούτων, ὧν εἶπον, οὕτως ἐχόντων, ἀντὶ τοῦ ἀληθῶν ὄντων. ¶Εὖ τόδ' ἴσθι γῆς ἄνασσα] γίνωσκε ὦ βασίλισσα, ὅτι λόγου καὶ ἔργου, ἐφ' οὗ ἂν δυνώμεθα πρᾶξαι καὶ εἰπεῖν, οὐ δίς σε φράσαι, ὥστε μὴ ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ βοηθῆσαί σοι. ¶Πολλοῖς μὲν αἰεὶ] ἡ Ἄτοσσα φησὶ πρὸς τὸν χορὸν, πολλὰ μὲν νυκτερινὰ ὀνείρατα φαντάζομαι, ἐξ οὗ καιροῦ ὁ ἐμὸς παῖς ὁ Ξέρξης ἐξοπλίσας στρατὸν, καὶ ἄπεισιν εἰς τὴν γῆν τῶν ἰαόνων, θέλων ἐκπορθῆσαι αὐτήν· ἀλλ' οὐδαμῶς τοιοῦτο ὄναρ φανερὸν εἶδόν ποτε, ὥσπερ ἐπὶ τῆς παρελθούσης νυκτός. λέξω δέ σοι τοῦτο. Ἰστέον δὲ ὅτι ἴαονες οἱ ἀθηναῖοι λέγονται, ἔκ τινος ἴωνος βασιλεύσαντος αὐτῶν. ¶Στείλας στρατὸν] τουτέστι κοσμήσας. ὁ μέντοι μέσος γὰρ ἡ λέξις. ἔστι γὰρ στέλλω τὸ κοσμῶ, ἐξ οὗ καὶ στολή· στέλλω τὸ πλέω, ἐξ οὗ καὶ στόλος· στέλλω τὸ ἀποστέλλω, ἐξ οὗ καὶ ἀπόστολος. ¶Ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε] ἐντεῦθεν ἔλαβεν ὁ Σοφοκλῆς τὸ, Ἐδοξάτην μοι τώδ' ὑπείρῳ μολεῖν. καὶ Εὐριπίδης, Ἔδοξας ὕπνῳ τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς. πρόσεχε δὲ τῇ τοῦ ὀνείρου ἀναγνώσει.

ἡ μὲν πέπλοισι περσικοῖς ἠσκημένη,
ἡ δ' αὖτε δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολύ,
κάλλει τ' ἀμώμω, καὶ κασιγνήτα γένους
ταὐτοῦ· πάτραν δ' ἔναιον, ἡ μὲν ἑλλάδα
κλήρῳ λαχοῦσα γαῖαν, ἡ δὲ βάρβαρον.
τούτω στάσιν τιν' ὡς ἐγὼ 'δόκουν ὁρᾶν
τεύχειν ἐν ἀλλήλῃσι· παῖς δ' ἐμὸς μαθὼν
κατεῖχε, κἀπράϋνεν, ἅρμασι δ' ὕπο
ζεύγνυσιν αὐτὼ, καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
τίθησι· χ' ἡ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ,
ἐν ἡνίαισι δ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα,
ἡ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἐν τῇ δίφρου
διασπαράττει, καὶ ξυναρπάζει βίᾳ
ἄνευ χαλινῶν καὶ ζυγὸν θραύει μέσον·
πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
Δαρεῖος οἰκτείρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὁρᾷ

¶Γένους ταὐτοῦ] Ἄνδρων ὁ ἁλικαρνασσεύς φησι, τὸν ὠκεανὸν γῆμαι Πομφολύγην καὶ Παρθενόπην· ὧν δὲ ἐκ μὲν Παρθενόπης, Εὐρώπην καὶ Θρᾴκην, ἐκ δὲ Πομφολύγης, Ἀσίαν καὶ Λιβύην· ἀφ' ὧν τὰς ἠπείρους ὄνομα λαβεῖν συμβέβηκεν. ἢ γοῦν ἁπλῶς φησὶ δύο γυναῖκας κατ' ὄναρ ἰδεῖν, τὰς δύο ἠπείρους ταύτας, ἀσίαν καὶ εὐρώπην. ¶Τούτω στάσιν] τούτω, φησί, τὼ γυναῖκε τὴν ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην, ὡς ἐγὼ ἐδόκουν ὁρᾶν στάσιν τινὰ καὶ φιλονεικίαν τεύχειν καὶ κατασκευάζειν καὶ ποιεῖν ἐν ἀλλήλαις. παῖς δὲ ὁ ἐμὸς μαθὼν στασιαζούσας ταύτας, κατεῖχε καὶ ἐπράϋνε καὶ ἡμέρου αὐτάς (ἤθελε γὰρ ὁ Ξέρξης εἷς ὢν ἀμφοῖν κρατεῖν τὴν εὐρώπην καὶ τὴν ἀσίαν) ὑπὸ ἅρμασι δὲ ζεύγνυσιν αὐτὼ, ἀντὶ τοῦ αὐτάς, καὶ λέπαδνα, ἤτοι ζυγόλωρα τίθησιν ἐπὶ τῶν αὐχένων αὐτῶν. ¶Λέπαδνα] οἱ παχεῖς ἱμάντες, οἷς ἀναδέσμουσι τοὺς βραχήλους τῶν ἵππων πρὸς τὸ ζυγόν. ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ λέπω τὸ λεπίζω, λέπανον, καὶ λέπαδνον. τινὲς δὲ λέπαδνα τοὺς μασχαλιστῆρας φασί. ¶Χ' ἡ μὲν] καὶ ἡ μὲν, ἤγουν Ἀσία, ἐπυργοῦτο καὶ ἐκοσμεῖτο καὶ ἤρετο τῇ στολῇ τῇδε, δηλονότι τῇ περσικῇ ταύτῃ, ἣν ἐφόρει. εἶχε δὲ στόμα εὔαρκτον καὶ ὑπήκοον καὶ πειθήνιον ἐν τοῖς χαλινοῖς. ¶Ἡ δ' ἐσφάδαζε] ἡ δὲ Εὐρώπη ἐσφάδαζε, καὶ ὥρμα καὶ ἐπήδα, καὶ διὰ τῶν χειρῶν ἐν τῇ τοῦ δίφρου βίᾳ, ῥήσσει τὸν δίφρον, καὶ ξυναρπάζει ἄνευ χαλινῶν, ἤτοι ἀχαλίνωτος γενομένη· καὶ τὸν ζυγὸν συνθλᾷ. πίπτει δὲ ἐκ τοῦ ἅρματος ὁ Ξέρξης· αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ ὑπὸ ζυγὸν ἔχων αὐτάς. καὶ πατὴρ Δαρεῖος παρίσταται οἰκτείρων αὐτόν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο εἶδεν ὁ Ξέρξης, αἰσθανθεὶς τὸ πάθημα, διαρρηγνύει τοὺς οἰκείους πέπλους. Ἄλλως. ἐσφάδαζε. ἐσκάριζε.

Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
ἐπεὶ δ᾽ ἀνέστην, καὶ χεροῖν καλλιρρόου
ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
βωμῷ προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσι
θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε·
ὁρῶ δὲ φεύγοντ᾽ αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου· φόβῳ δ᾽ ἄφθογγος ἐστάθην φίλοι·
μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
πτεροῖς ἐφορμαίνοντα, καὶ χηλαῖς κάρα
τίλλονθ᾽· ὁ δ᾽ οὐδὲν ἄλλο γ᾽ ἢ πτήξας δέμας
παρεῖχε. ταῦτ᾽ ἔμοιγε, δείματ᾽ ἔστ᾽ ἰδεῖν,
ὑμῖν δ᾽ ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
πράξας μὲν εὖ, θαυμαστὸς ἂν γένοιτ᾽ ἀνήρ·
κακῶς δὲ πράξας, οὐχ ὑπεύθυνος πόλει·
σωθεὶς δ᾽ ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.
χο. Οὔ σε βουλόμεσθα μῆτερ οὔτ᾽ ἄγαν φοβεῖν λόγοις,

¶ Καλλιρρόου πηγῆς] πηγή τις ἱερὰ ἀφ᾽ ἧς ἀνιμᾶται νᾶμα ταῖς θυσίαις ἐπιχέεσθαι· διὰ γοῦν τὸ ἐξ αὐτῆς τὰς θυσίας γίνεσθαι, καλλίρροον αὐτὴν ὠνόμασεν. ἀποτροπιάζειν δὲ τοὺς ὀνείρους φασὶν εἰς τὸν ἥλιον. τούτου γὰρ ἐπιλάμψαντος, οἱ ὄνειροι διασκεδάζονται. ¶ Ἀποτρόποισι δαίμοσι] οἷς ἀποτροπιαζόμεθα τοὺς ὀνείρους. ¶ Θέλουσα θῦσαι πέλανον] πέλανος κυρίως, ὁ πεπηγὼς ῥύπος λέγεται. Ἄλλως. ὁ ἀφρὸς ὁ γενόμενος ἐν τῇ χύτρᾳ. ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ πέλας τὸ ἀναστρέφομαι. ἐνταῦθα δὲ πέλανον, τὴν θυσίαν φησί. ¶ Μεθύστερον] μετὰ δὲ τοῦτο ὁρῶ κίρκον, ἤτοι ἱέρακα, σφαδάζοντα καὶ ὀξέως κινούμενον ἐν τοῖς πτεροῖς, καὶ χηλαῖς, ἤτοι τοῖς ὄνυξι, τὸ κάρα καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀετοῦ διακόπτοντα. ὁ δὲ ἀετός, ἤγουν ὁ Ξέρξης, οὐδὲν ἄλλο ἐποίει, ἢ μόνον παρεῖχε τῷ ἱέρακι τὸ σῶμα χρῆσθαι ὡς βούλεται. ἀετὸν οὖν τὸν Ξέρξην φησί, διὰ τὸ βασιλικὸν καὶ γενναῖον· ἱέρακα δέ, τὸ τῶν Ἀθηναίων στράτευμα, διὰ τὸ πρὸς τοὺς Πέρσας ἐλάττονα ἔχειν κατὰ πολὺ τὴν δύναμιν. ¶ Οὐχ ὑπεύθυνος πόλει] οὐ τιμωρητέος, οὐ δίκας ὀφείλων, διὰ τὸ ὑμᾶς αὐτὸν παρορμῆσαι, καὶ κοινῷ δόγματι γενέσθαι τὴν ἐκείνου ἔξοδον καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἄφιξιν. ¶ Οὔ σε βουλόμεσθα] ὁ χορὸς ἀκούσας τὸν ὄνειρον τῆς Ἀτόσσης, φησὶ πρὸς αὐτήν, ὦ μῆτερ τοῦ Ξέρξου, οὐδαμῶς θέλομεν ὑπὲρ ἄγαν ἐκφοβεῖν ἐν λόγοις σε, ἤτοι λέγειν ὅτι κακὰ ταῦτά εἰσιν ἃ εἶδες· οὔτε παραθαρσύνειν, ὡς εἰπεῖν ὅτι καλά. τοὺς θεοὺς δὲ τοὺς οὐρανίους προστρέπου ἐν ἱκεσίᾳ παρακαλέσασα, εἴτι κακὸν καὶ μισητὸν εἶδες, ζήτει αὐτοὺς ποιεῖν ἀποσβέσαι τοῦτον, τὰ καλὰ δὲ πεπληρωμένα γενέσθαι καὶ σοὶ καὶ τῷ Ξέρξῃ καὶ τῇ πόλει. δεύτερον δὲ φρέσιν

σὲ ἐπιθῦσαι θυσίας τῇ γῇ τε καὶ τοῖς κάτω νεκροῖς. αἴτει δὲ καὶ ζήτει καὶ παρακάλει τὸν Δαρεῖον, ὃν λέγεις ἰδεῖν κατ' ὄναρ, ταῦτά σοι ἀγαθὰ κάτωθεν ἀπὸ τῆς γῆς πέμπειν εἰς φάος. ἤτοι ἀναδίδοναι σοι ἀγαθὰ τὰ ὀνείρατα ἃ εἶδες. οἱ γὰρ ὄνειροι ἐκ τῆς γῆς ἀνέρχεσθαι λέγονται.

οὔτε θαρσύνειν. θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη,
εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν λαβεῖν·
τὰ δ' ἀγαθ' ἐκτελῆ γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνοις σέθεν,
καὶ πόλει, φίλοις τε πᾶσι· δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς
γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι· πρευμενῶς δ' αἰτοῦ τάδε,
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὅνπερ φὴς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἐσθλά σοι πέμπειν, τέκνῳ τε, γῆς ἔνερθεν ἐς φάος·
τἄμπαλιν δὲ τῶνδε, γαίας κάτοχ' ἀμαυροῦσθαι σκότῳ.
Ταῦτα θυμόμαντις ὤν, σοὶ πρευμενῶς παρῄνεσα.
εὖ δὲ πανταχῇ τελεῖν σοι τῶνδε κρίνομεν πέρι.
ἀτ. Ἀλλὰ μὴν εὔνους γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτὴς,
παιδὶ, καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν·
ἐξιλεοῖτο δὲ τὰ χρηστά· ταῦτα δ' ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι, τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις,
εὖτ' ἂν εἰς οἴκους μόλωμεν· κεῖνο δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός.
χο. Τῆλε πρὸς δυσμαῖς ἄνακτος ἡλίου φθινασμάτων.

¶Τἄμπαλιν δὲ] καὶ ταῦτα ἐναντία τούτων τῶν ἀγαθῶν αἴτει κατεχόμενα τῇ γῇ ἀμαυροῦσθαι. ἤτοι ὑπὸ τῆς γῆς κρατηθέντα, ἀφανισθῆναι τῷ σκότει. ¶Ταῦτα θυμόμαντις] ταῦτα, φησὶ, παρῄνεσα, ὡς φύσει μάντις ὢν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ λογισμοῦ κρίνων καὶ ἀπὸ ἐνθυμήσεως. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ θυμόμαντις. ¶Τῶνδε κρίνομεν πέρι] τὸ φανερὸν κρίνομεν, εἰς καλὸν τὰ ὁραθέντα σοι ὀνείρατα ἐκβιβασθῆναι. τὸ δ' ἄλλο κρίνομεν, τόδε καλὸν γενέσθαι, τὸ, ἐὰν ἀποπληροῦσα θύσῃς τοῖς θεοῖς, ὡς προείρηται. ¶Ἀλλὰ μὴν εὔνους] ἀλλὰ δὴ σὺ ὁ πρῶτος ἀκούσας τοῦ ὀνείρου, ἀνοίκως συνεβούλευσας ἐξιλεοῦσθαι οὐρανίους καὶ καταχθονίους δαίμονας. ¶Ἐξιλεοῖτο δὲ] σὺ μὲν, φησὶν, ἐκύρωσας καὶ ἐβεβαίωσας ταύτην τὴν φήμην, τὸ θῦσαι δηλονότι τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τοῦ παιδὸς τοῦ ἐμοῦ καὶ τὸν ὅλον οἶκον· εἴθε δὲ ἡ ἐξιλέωσις εἰς ἀγαθὸν ἀποβαίνοι. ταῦτα δὲ ὡς λέγεις, πάντα ποιήσομεν τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς κάτω νεκροῖς, ὁπόταν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴκους ἡμῶν. ¶Τῆλε πρὸς δυσμαῖς] ἐρωτηθεὶς ὁ χορὸς ποῦ λέγουσι τὰς Ἀθήνας κρατεῖσθαι, καὶ ἐν ποίῳ μέρει τῆς γῆς, φησὶν, ὅτι μακρὰν πρὸς ταῖς δυσμαῖς τῶν φθινασμάτων τοῦ θεοῦ ἡλίου. ὁ ἥλιος γὰρ παρὰ Πέρσαις τιμᾶται. φθινασμάτων δὲ τῶν λήξεων, τῶν δυσμῶν. ἢ τῶν ἐκλείψεων· ὅτι γὰρ δύει ὁ ἥλιος, ἐκλείπει. ἔνθα καὶ λὶψ ὁ ἄνεμος ἀπὸ δυσμῶν.

ἄτ. Ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν.
χο. Πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλὰς βασιλέως ὑπήκοος.
ἄτ. Ὧδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;
χο. Καὶ στρατὸς τοιοῦτος ἔρξας πολλὰ δὴ μήδους κακά.
ἄτ. Καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο, πλοῦτος ἐξαρκὴς δόμοις;
χο. Ἀργύρου πηγή τις αὐτοῖς ἐστι, θησαυρὸς χθονός.
ἄτ. Πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χερὸς γ' αὐτοῖς πρέπει.
χο. Οὐδαμῶς· ἔγχη σταδαῖα, καὶ φεράσπιδες σαγαί.
ἄτ. Τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι, κἀπιδεσπόζει στρατοῦ;
χο. Οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς, οὐδ' ὑπήκοοι.
ἄτ. Πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;
χο. Ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθεῖραι στρατόν.
ἄτ. Δεινά τοι λέγεις ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.
χο. Ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν, τάχ' εἴσῃ πάντα νημερτῆ λόγον·
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς περσικὸν πρέπει μαθεῖν·
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.
ἄγ. Ὦ γῆς ἁπάσης ἀσιάδος πολίσματα,

¶Πᾶσα γὰρ] ἐὰν ἀθήνας κρατήσῃ ὁ Ξέρξης, τὴν ἅπασαν τὴν ἑλλάδα πᾶσαν καταδουλώσει. αἱ γὰρ ἀθῆναι εἰσὶν ἰσχυρότεραι τῆς ἑλλάδος. τοῦτο λέγει, θέλων ἐπαγγεῖλαι τὰς ἀθήνας. ¶Ἔρξας πολλὰ] τῆς ἐν μαραθῶνι πεζομαχίας μέμνηται. μήδους δὲ τοὺς πέρσας εἴρηκεν. ¶Ἀργύρου πηγή τις] ἐν θορικῷ γὰρ καὶ ἐν λαυρείῳ μέταλλα ἀργύρου τυγχάνουσι. ¶Πότερα γὰρ] ἆρα, φησὶ, διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῖς πρέπει ἡ βολὴ ἡ τοξική; ἀντὶ τοῦ, ἆρα οἴδασι τοξεύειν οἱ ἀθηναῖοι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ χορὸς λέγει, οὐδαμῶς τόξα ἕλκειν οἴδασιν. ἔγχη δὲ σταδαῖα, ἤτοι ξίφη σταδαῖα, δι' ὧν συστάδην καὶ ἐγγύθεν καὶ πλησίον μάχονται. τοὺς γὰρ ἐκ διαστημάτων μαχομένους καταπτέλιζον. ¶Τίς δὲ ποιμάνωρ] τίς δὲ, φησὶν, ἐστὶ ποιμάνωρ, ἤτοι βασιλεὺς τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατεύματος; ποιμένας γὰρ οἱ βασιλεῖς λέγονται. ὁ δὲ χορὸς ἀποκριθεὶς λέγει, οὐχί τινος ἀνδρὸς ὀνομάζονται δοῦλοι οὐδ' ὑπήκοοι. ¶Πῶς ἂν οὖν μένοιεν] ἀκούσασα ἡ Ἄτοσσα ὅτι οὐδενός ἀνδρὸς εἰσὶ δοῦλοι οὐδὲ ὑπήκοοι οἱ ἀθηναῖοι, φησὶ, πῶς ἂν οὖν οἱ ἀναρχίαν ἔχοντες, μὴ ἔχοντες ἐφεστηκότα, καὶ πρὸς διάφορα διὰ τοῦτο θελήματα μετατρέποντο, ἰσχύσαι πολεμῆσαι τοὺς ἐπελθόντας αὐτοῖς, ὡς ἐξ ἑνὸς συνθήματος, πέρσας; ¶Δεινά τοι λέγεις] χαλεπὰ λέγεις τοῖς γονεῦσι τῶν ἰόντων καὶ ἐλθόντων εἰς ἀθήνας (ἀντὶ τοῦ ἡμῖν) ὥστε φροντίσαι αὐτῶν. ¶Ἀλλ' ἐμοὶ] ἰδὼν ὁ χορὸς τὸν ἄγγελον ἐρχόμενον, φησὶ πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, ἀλλ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἤτοι κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν καὶ δόκησιν, πάντως γνώσῃ τὸν ἀληθῆ λόγον. τοῦδε γὰρ, τούτου τοῦ ἀνδρὸς, τὸ δράμημα καὶ τὸ βάδισμα περσικὸν φαίνεται, καὶ φέρει ἡμῖν ὥστε ἀκούειν φανερόν τι πρᾶγμα, ἀγαθὸν ἢ κακόν.

ὦ περσὶς αἶα καὶ πολὺς πλούτου λιμήν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.
ὤμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά·
ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος,
πέρσαι· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.

χο. Ἄνια, ἄνια κακά, νεό- κοτα καὶ δάϊα. αἶ αἶ,
διαίνεσθε πέρσαι τόδ' ἄχος κλύοντες.

ἀγγ. Ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα·
κ' αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.

χο. Ἦ μακροβίοτος ὅδε γέ τις αἰὼν ἐφάνη
γεραιοῖς, ἀκούειν τόδε πῆμ' ἄελπτον.

ἀγγ. Καὶ μὴν παρών γε, κ' οὐ λόγους ἄλλων κλύων,
πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.

χο. Ὀτοτοτοῖ μάταν τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ
γᾶς ἀπ' ἀσίδος ἦλθ' ἔπ' αἶαν δίαν ἑλλάδα χώραν.

ἀγγ. Πλήθουσι νεκρῶν δυσπότμως ἐφθαρμένων
Σαλαμῖνος ἀκταὶ, πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.

χο. Ὀτοτοτοῖ φίλων ἁλίδονα σώματα πολυβαφῆ
κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι

¶Τὸ περσῶν δ' ἄνθος] τὸ κάλλος, τὸ στράτευμα. ¶Ὤμοι, κακὸν μὲν] φεῦ μοι, κακὸν μέν ἐστιν ἀγγέλλειν καὶ μηνύειν καὶ λέγειν κακά (στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν) ὅμως δὲ ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀναπτύξαι καὶ ἀνακαλύψαι καὶ φανερὸν ποιῆσαι ὅλον τὸ πάθος. ἅπας γὰρ στρατὸς τῶν περσῶν ὄλωλεν. ¶Ἄνια ἄνια] λυπηρὰ καὶ ἀνιαρά. ¶Νεόκοτα] νεωστὶ μηνυθέντα ἡμῖν ὑπὸ κότου τῶν δαιμόνων. ¶Διαίνεσθε] δακρύετε κλύοντες καὶ ἀκούοντες τόδ' ἄχος ὃ εἶπον, ἀντὶ τοῦ ταύτην τὴν λύπην. ¶Ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα] τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι, καὶ ἀντὶ τοῦ λίαν. πάντα ἐκεῖνα ὅσα εἶπον διαπεπραγμένα ἐστί· κἀγὼ δὲ ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος, ἀντὶ τοῦ, ἀνελπίστως ὑποστρέψας ζῶ, καὶ βλέπω τὸ φῶς. ¶Ἦ μακροβίοτος] ὄντως μακροβίοτος καὶ πολυχρόνιος ὅδε καὶ οὗτος ὁ αἰὼν καὶ χρόνος καὶ βίος ἐφάνη ἡμῖν τοῖς γεραιοῖς, διὰ τὸ ἀκούειν τοῦτο τὸ πῆμα καὶ τὸ βλάβος τὸ ἀνέλπιστον. καὶ ἄλλως, εἰς τοῦτο ἐμακρύνθη ὁ βίος ἡμῶν, εἰς τὸ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα κακά. ¶Καὶ μὴν] αὐτὸς ἐκεῖσε παρὼν καὶ αὐτοψεὶ ὁρῶν τὰ γινόμενα, καὶ μὴ ἐξ ἑτέρων ἀκηκοώς, φράσαιμι ἂν οἷα καὶ πόσα τὰ κακὰ ἐπορσύνθη καὶ κατεσκευάσθη καὶ ἐγένετο. ¶Παμμιγῆ] διαφόρων ἐθνῶν. ¶Ἔπ' αἶαν] ἐπ' αἶαν ἑλλάδα, δίαν χώραν. ¶Πολυβαφῆ] ὑπὸ τοῦ αἵματος.

πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν.

ἀγγ. Οὐδὲν γὰρ ἤρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπώλλυτο
στρατὸς, δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς.

χο. Ἴυζ' ἄποτμον βοὰν δυσαιανῆ πέρσαις δαΐοις,
ὡς παγκάκως πάντα ἔθεσαν, αἰ αἴ, στρατοῦ φθαρέντος.

ἄγγ. Ὦ πλεῖστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν·
φεῦ τῶν Ἀθηνῶν ὡς στένω μεμνημένος.

χο. Στυγναὶ δ' Ἀθῆναι δαΐοις,
μεμνῆσθαί τοι πάρα ὡς πολ-
λὰς περσίδων μάταν ἔκτισαν εὐνίδας ἠδ' ἀνάνδρους.

ἄτ. Σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη
κακοῖς· ὑπερβολὴ γὰρ ἥδε συμφορὰ,
τὸ μήτε λέξαι, μήτ' ἐρωτῆσαι πάθη.
ὅμως δ' ἀνάγκη πημονὰς βροτοὺς φέρειν,
θεῶν διδόντων· πᾶν δ' ἀναπτύξας πάθος
λέξον καταστὰς, (κεἰ στένεις κακοῖς ὅμως)
τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενθήσομεν
τῶν ἀρχελείων, ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ
ταχθεὶς, ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών.

ἄγγ. Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ φάος βλέπει.

¶Πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσι] πλαγκτοῖς ὡς ἂν εἴποι τις διαύλοις. τὰ γὰρ κύματα ἐκχεῖται καὶ ὑπονοστεῖ. διπλάκεσσι δὲ, ταῖς δύο πλαξὶ, τῆς θαλάσσης τε καὶ γῆς. ἢ, ἐν Σαλαμῖνι καὶ πλαταιαῖς. ¶Ἐμβολαῖς] ἀντὶ τοῦ προσβολαῖς. ¶Δυσαιανῆ] δυσθρήνητον. ¶Δαΐοις] διακεκομμένοις. ¶Στυγναὶ δ' ἀθῆναι] αἱ ἀθῆναι, στυγναὶ γεγόνασι τοῖς πολεμικοῖς πέρσαις. τινὲς δὲ τὸ, στυγναὶ δ' ἀθῆναι, τοιοῦτόν φασιν, ὅτι ἡμῖν τοῖς δαΐοις στυγνότητος αἴτιαι πάρεισιν εἰς μνήμην αἱ ἀθῆναι. ὅ ἐστι, τῶν ἀθηνῶν ἡ μνήμη στυγνοὺς ἡμᾶς ποιεῖ. ἔστι δὲ τὸ πρότερον κάλλιον. ¶Ὡς πολλὰς περσίδων μάταν] ματαίως, μηδὲν βλαψάσας. ¶Ἔκτισαν] ἐποίησαν. ¶Εὐνίδας ἠδ' ἀνάνδρους] ὀρφανὰς, ἐστερημένας. καὶ ἀνάνδρους, ἤτοι οὐκ ἐχούσας ἄνδρας. ¶Τὸ μήτε λέξαι] λείπει ἡ πρός. ποιοῦσι δὲ οἱ συμφοραῖς μεγάλαις κατεχόμενοι. ¶Καταστὰς] κατάστασιν λαβὼν τοῦ θορύβου, μὴ θορυβούμενος. ¶Τίς οὐ τέθνηκε] καλῶς πρῶτον περὶ τῶν ζώντων ἐρωτᾷ ἡ Ἄτοσσα τὸν ἄγγελον, ὡς ὄντων ὀλίγων· ὁ δὲ παρίστησι καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀποθανόντων. ¶Τῶν ἀρχελείων] λαῶν ἀρχόντων. Ἄλλως. τῶν βασιλέων, ἀπὸ τοῦ τῶν λαῶν ἄρχειν. ¶Ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ] τινὲς ὥσπερ διὰ τοῦ ω μεγάλου γράφουσι, καί φασι, πῶς τέθνηκεν· ἥρως ἐπὶ σκηπτουχίᾳ θανών.

ἀτ. Ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασι φάος μέγα,
καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.
ἀγ. Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται σιλωίων·
χὠ χιλίαρχος Δαδάκης, πληγῇ δορὸς,
πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο·
Τενάγων τ' ἄριστος Βακτρίων ἰθαγενὴς,
θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ,
Λίλαιος, Ἀρσάμης τε, κ' Ἀργήστης τρίτος,
οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα
νικώμενοι κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα·
πηγαῖς τε νείλου γειτονῶν αἰγυπτίου
Ἀρκτεὺς, Ἀδεύης, καὶ Φερεσσεύης τρίτος,
Φαρνοῦχος, οἵδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον·
χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν
ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας,

¶Ἐμοῖς μὲν εἶπας] ἡ Ἄτοσσα, ἀκούσασα τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος ὅτι ὁ Ξέρξης ζῇ, φησὶν, εἶπας φῶς μέγα τοῖς ἐμοῖς οἴκοις, καὶ λαμπρὰν ἡμέραν ἐκ νυκτὸς μελαίνης. ἐνόμιζε γὰρ καὶ αὐτὸν τεθνάναι. ¶Ἀρτεμβάρης δὲ] ὁ Ἀρτεμβάρης δὲ ἡγεμὼν καὶ ὁ διοικητὴς τῆς μυρίας καὶ πολλῆς ἵππου, ἤτοι ὁ ἔχων ἵππους πολλοὺς, θείνεται καὶ τύπτεται καὶ σφάττεται παρὰ τὰς ἀκτὰς καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς τοὺς σκληροὺς καὶ βραχεῖς. σιλωίαι αἰγιαλός ἐστι τῆς Σαλαμῖνος τῆς λεγομένης Σηπείας ἄκρας, ὡς Τιμόξενος ἐν τῷ περὶ λιμένων, φησί. ¶Χὠ χιλίαρχος] καὶ ὁ χιλίων στρατιωτῶν ἄρχων Δαδάκης ἐκ τῆς νηὸς ἀφήλατο καὶ ἐπήδησε πήδημα κοῦφον καὶ ἐλαφρὸν καὶ σύντομον καὶ ταχὺ, ἐν πληγῇ δορός. ἤγουν, τῷ δόρατι πληγεὶς ἐξετινάχθη ἔξωθεν τῆς νεώς. ¶Τενάγων τ' ἄριστος ἰθαγενὴς βακτρίων] καὶ ὁ πολίτης τῶν βακτρίων (βάκτρα γὰρ πόλις περσίδος) πολεῖ καὶ ἀναστρέφεται τὴν θαλασσόπληκτον νῆσον τοῦ Αἴαντος. ἐμφαίνεται γὰρ διὰ τούτου ὡς ὁ καλῶς μαχεσάμενος καὶ ἀναιρεθεὶς, πρὸς ταῖς τῶν μακάρων νήσοις αὐλίζεται. φαίνεται δὲ ὁ Αἰσχύλος κωμῳδῶν τοῦτον. Ἄλλως. ἀφήμερος κεῖται ἐν Σαλαμῖνι. ¶Λίλαιος, Ἀρσάμης] ταῦτα τὰ ὀνόματα οὐκ ἔχει τὸν τοῦ αἰγυπτίου χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται. ¶Οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα] οὗτοι περὶ τὴν νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα (ἤτοι τὴν Σαλαμῖνα· πολυτρήρων γὰρ αὕτη) συνέκρουον ἀλλήλοις. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων τῶν συγκρουόντων τοῖς κέρασι. Ἄλλως. τὴν πολυτρήρωνα Σαλαμῖνα, πρὸς τὸ Ὁμηρικὸν, πολυτρήρωνά τε Θίσβην. ¶Ἀδεύης, καὶ Φερεσσεύης] οὐδὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα τὸν αἰγύπτιον ἔχει χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται. ¶Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν, ἵππου μελαίνης] καὶ ὁ Μάταλλος ὁ ἡγεμὼν καὶ ἄρχων τῆς μελαίνης

ἵππου τῆς τελεσμονείας, θανὼν ἔτεγξε καὶ ἔβρεχεν ἐν πορφυρίῳ βαφῇ, ἤτοι τῇ διὰ τοῦ αἵματος, τὴν πυῤῥὰν γενειάδα τὴν ζαπληθῆ καὶ ἄγαν πολλὴν καὶ δασύτειχον. τινὲς δὲ ἀντὶ γενειᾶς, πυῤῥᾶς γενειάδος· καὶ τὸ ἑξῆς, ἔτεγξε χρῶτα, ἔβρεχε τῷ αἵματι.

πυῤῥὰν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρέᾳ βαφῇ.
καὶ μάγος Ἄραβος, Ἀρτάμης τε Βάκτριος,
σκληρᾶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο.
Ἄμιστρις, Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρυ
νωμῶν, ὅ, τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσι
πένθος παρασχὼν, Σεσάμης ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
ταγὸς, γένος Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνὴρ,
κεῖται θανὼν δείλαιος οὐ μάλ' εὐτυχῶς·
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,
κιλίκων ἄπαρχος, εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
ἐχθροῖς παρασχὼν, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
τοιῶνδέ γ' ἀρχόντων νῦν ὑπεμνήσθην πέρι·
πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά.
ἄτ. Αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
αἴσχη τε πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν,
πόσον δὴ πλῆθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων,
ὥστ' ἀξιῶσαι περσικῷ στρατεύματι

¶ Καὶ μάγος Ἄραβος] μάγος ἐθνικὸν, Ἄραβος κύριον. ¶ Σκληρᾶς μέτοικος γῆς] ἐκεῖ ἀπελθὼν κατῴκησε τὴν Σαλαμῖνα τὴν σκληρὰν καὶ πετρώδη. ἢ καὶ οὕτως, ἐν Σαλαμῖνι μετοικήσας, εὐφήμως· παρόσον ἀνυπόστροφος αὐτοῦ ἡ εἰς ταύτην ἔφοδος γέγονεν. ¶ Ὅ, τ' ἐσθλὸς] ὁ ἐσθλὸς τε καὶ ἀγαθὸς Ἀριόμαρδος ὁ παρασχὼν καὶ δοὺς πένθος καὶ θρῆνον τοῖς Σάρδεσι· πατρὶς γὰρ αἱ Σάρδεις αὐτοῦ. ὁ Θάρυβίς τε ὁ ταγὸς καὶ ἡγεμὼν νεῶν πεντήκοντα πεντάκις, ὅ ἐστι διακοσίων πεντήκοντα· τὸ γένος ὢν ἀπὸ Λύρνης τῆς χώρας, κεῖται δείλαιος καὶ ἄθλιος θανὼν οὐ μάλα εὐτυχῶς. ¶ Συέννεσίς τε πρῶτος] Συέννεσις ὁ πρῶτος εἰς θαῤῥαλεότητα καὶ ἀνδρείαν, ὁ ἡγεμὼν τῶν κιλίκων, εὐκλεῶς ἀπώλετο, ἀντὶ τοῦ, καλῶς καὶ ἀνδρείως μαχεσάμενος ἀπώλετο, εἷς ἀνὴρ ὢν, καὶ πολλοὺς πόνους ἐμποιήσας τοῖς ἐχθροῖς, ὡς κατὰ πολλῶν μαχεσάμενος. ¶ Πολλῶν παρόντων] λείπει τὸ κακῶν. ¶ Ἀναστρέψας] ἀναλαβών. ¶ Ἀξιῶσαι] ἄξιον ἡγήσασθαι, πληθῦσαι.

μάχῃ ξυνάψαι ναΐοισιν ἐμβολαῖς.
ἀγ. Πλήθους μὲν ἂν σάφ' ἴσθ' ἕκατι, βαρβάρους
ναυσὶ κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἕλλησι μὲν ἦν
ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
ναῶν, δεκὰς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος.
Ξέρξῃ δὲ (καὶ γὰρ οἶδα) χιλιὰς μὲν ἦν,
ὧν ἦγε, πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκομποι τάχει,
ἑκατὸν δὶς ἦσαν, ἑπτά θ'· ὧδ' ἔχει λόγος.
μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;
ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν,
τάλαντα βείσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.
ἀτ. Θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς.
ἀγ. Ἔστ' ἄρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις.
ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.
ἀτ. Ἀρχὴ δὲ ναυσὶ συμβολῆς τίς ἦν φράσον,
τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης,
ἢ παῖς ἐμὸς, πλήθει καταυχήσας νεῶν.
ἀγ. Ἦρξεν μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ,
φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.

¶Ἐμβολαῖς] προσβολαῖς. ¶Δεκὰς δ' ἦν] ἐκ τῶν τ' δέκα ἦσαν αἱ ἡγούμεναι, ὡς βελτίονες. ¶Ἑκατὸν δὶς] σζ' αἱ ἀριστεύουσαι, ἤγουν τὸ δὶς ἀπὸ κοινοῦ. ¶Μή σοι δοκοῦμεν] μὴ δοκεῖ ἡμᾶς ἡττηθῆναι ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, ἤτοι τῇ ναυμαχίᾳ; δηλ. οὕτω τὶς δαίμων κατέφθειρε τὸν λαὸν, ἤτοι τὸν στρατὸν τῶν περσῶν. ¶Τάλαντα βείσας] τὰ τῶν περσῶν ζυγὰ βαρήσας. –ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ ἀχαιῶν. ¶Ἕρκος] Ἀλκαῖος, ἄνδρες γὰρ πόλεως πύργος ἀρήιος. ¶Ἀρχὴ δὲ ναυσὶ] ἀρχὴ δὲ τῆς συμβολῆς τῶν νηῶν, ἤτοι τῆς ναυμαχίας, ἆρα οἱ ἕλληνες, ἢ ὁ παῖς ὁ ἐμὸς Ξέρξης, καταυχήσας, ἐπαρθεὶς καὶ θαρσήσας τῷ πλήθει τῶν νηῶν. ¶Ἦρξεν μὲν] ἀρχή τις ἐγένετο τοῦ παντὸς κακοῦ ἀλάστωρ ἐκ θεῶν παλαμναῖος, ἢ δαίμων. εἶτα διηγεῖται τὸ γεγονός, καὶ λέγει, ὅτι τὶς ἕλλην ἀπὸ τοῦ στρατεύματος τῶν ἀθηναίων ἐλθὼν, εἶπε τῷ Ξέρξῃ ταδὶ· ἃ καὶ κατὰ μικρὸν ἐξεῖπε. νῦν δὲ τὴν ἱστορίαν ἐροῦμεν. βουληθέντων τῶν ἑλλήνων, ἤτοι τῶν λακεδαιμονίων τῶν τοῖς ἀθηναίοις συμμαχούντων, ἀπαλλαγῆναι πρὸς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, διὰ τὸ μὴ προσεδρεῦσαι ταύτην τῷ Ξέρξῃ, τῶν αὐτῆς ἀνδρῶν οὖσαν ἄμοιρον. Θεμιστοκλῆς Σίκιννον τὸν παιδαγωγὸν ἔπεμψε πρὸς τὸν Ξέρξην, λέγων ὅλως τὰ περὶ αὐτοῦ φρονεῖν, καὶ φράζειν ἀπειρείας πῶς αὐτῷ τὰς ἀθήνας προδοὺς εἴη· οὕτως εἰπεῖν τὸν Σίκιννον πρὸς αὐτὸν ὡς μέλλουσι φυγεῖν οἱ ἕλληνες (τοῦτο δὲ ἰ-

πίνοιεν ἵνα ἐν ἀπογνώσει μάχοιντο οἱ Ἕλληνες) τοῦτο γνοὺς ὁ Ξέρξης ἀκούσας, πρὸς τὰς διεξόδους τῶν Λακεδαιμονίων πεπομφὼς ναῦς, τὴν ἔξοδον αὐτῶν ἀπέφραξεν. οὕτω δὲ μὴ ἔχοντες ὅποι τράποιντο, σαυτοὺς γενναίως, τὸν μὲν Ξέρξου στόλον ἠφάνισαν ἅπαντα, οὐχ οὕτως δὲ πρὸς τοὺς τάττοντας ἐκείνους ἐλθόντες, ἐκεῖσε τούτους ἀπώλεσαν.

ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ
ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε,
ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασι
ναῶν ἐπενθορόντες, ἄλλος ἄλλοσε
δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσαίατο.
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεὶς δόλον
Ἕλληνος ἀνδρὸς, οὐδὲ τὸν θεῶν φθόνον,
πᾶσι προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον,
εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
λήξῃ, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ,
τάξαι νεῶν στίφος μὲν ἐν στίχοις τρισὶν,
ἔκπλους φυλάσσειν, καὶ πόρους ἁλιρρόθους,
ἄλλας δὲ κύκλῳ νῆσον Αἴαντος πέριξ.
ὡς εἰ μόρον φεύξοιαθ' Ἕλληνες κακὸν,
ναυσὶ κρυφαίως δρασμὸν εὑρόντες τινὰ,
πᾶσι στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.

¶ Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην] ἀνὴρ, φησὶν, Ἕλλην ἐκ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀθηναίων (οὗτος δ' ἦν Σίκινος ὁ τοῦ Θεμιστοκλέους παιδαγωγός) ἐλθὼν εἶπε τῷ Ξέρξῃ ταῦτα, ὅτι εἰ τὸ σκότος τῆς μελαίνης καὶ τῆς ἀφεγγοῦς καὶ σκοτεινῆς νυκτὸς παραγένοιτο καὶ ἔλθοι, ἤτοι εἰ γένοιτο νὺξ, οἱ Ἕλληνες οὐ καρτερήσουσιν καὶ ὑπομενοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς καταστρώμασι τῶν νηῶν, περιφραστικῶς ταῖς ναυσὶν, ἐπιπηδῶντες, ἄλλος ἀλλαχοῦ, ἐν φυγῇ κρυφίᾳ τὴν ζωὴν φυλάξουσιν. ὁ δὲ Ξέρξης οὐ ξυνεὶς καὶ νοήσας τὸν δόλον τοῦ Ἕλληνος ἀνδρὸς, ὃν ἄνωθεν εἴπομεν, εὐθὺς πᾶσι τοῖς ἄρχουσι τῶν νεῶν προφωνεῖ τοῦτον τὸν λόγον, ὁπηνίκα ἂν δύνῃ ὁ ἥλιος τὴν γῆν καίων ἐν ταῖς οἰκείαις ἀκτῖσι, τὸ κνέφας δὲ καὶ τὸ σκότος λάβῃ τὸ τέμενος τοῦ αἰθέρος (περιφραστικῶς αὐτὸν τὸν αἰθέρα) τότε τάξαι τὰς νῆας ἐν τρισὶ τάξεσι, φυλάσσειν τοὺς ἔκπλους, ἤγουν τὰς ἐξόδους καὶ τὰς διεκβάσεις τῶν Ἀθηναίων, καὶ τόπους θαλασσίους· ἄλλας δὲ νῆας τάξαι, ἀπὸ κοινοῦ, κυκλόθεν περὶ τὴν τοῦ Αἴαντος νῆσον, τουτέστι τὴν Σαλαμῖνα. ¶ Εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν] ὡς ἀπὸ Ξέρξου ὁ λόγος. ¶ Στῖφος] πλῆθος. ¶ Ὡς εἰ μόρον φεύξοιαθ' Ἕλληνες κακὸν,] ἀπὸ διηγηματικοῦ ἐπὶ τὸ μιμητικόν. ὡς ἐὰν οἱ Ἕλληνες φεύξοιντο καὶ φύγωσι τὸν θάνατον τὸν χαλεπὸν, εὑρόντες τινὰ δρασμὸν καὶ φυγὴν κρυφίως διὰ τῶν νηῶν, πᾶσι τοῦ

προκείμενον, τῆς κεφαλῆς στερίσκεσθαι. τοῦτ' ἔστι, πᾶσιν ἠπείλει τοῖς ταχθεῖσι παρ' αὐτοῦ φυλάξαι τοὺς Ἕλληνας, στερίσκεσθαι τῆς κεφαλῆς, ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἐκφύγωσιν. ἄτοπον δὲ ἀπειλεῖν τοσούτῳ πλήθει θάνατον. βέλτιον οὖν εἰπεῖν τὸ κράτος, ἀντὶ τοῦ κράτους, κατ' ἀντίπτωσιν. ἵν' ᾖ, στερίσκεσθαι τοῦ κράτους, ἤτοι τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρχῆς.

Τοσαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' εὐθύμου φρενός.
οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
δεῖπνον ἐπορσύνοντο, ναυάτης τ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον·
ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο,
καὶ νὺξ ἐπῄει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ
ἐς ναῦν ἐχώρει, πᾶς θ' ὅπλων ἐπιστάτης,
τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς·
πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,
καὶ πάννυχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
ναῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεών·
καὶ νὺξ ἐχώρει, κοὐ μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο·
ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν,
πρῶτον μὲν ἠχῇ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα
μολπηδὸν εὐφήμησεν, ὄρθιον δ' ἅμα
ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας
ἠχώ. φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
γνώμης ἀποσφαλεῖσιν· οὐ γὰρ ὡς φυγῇ
παιᾶν' ἐφύμνουν σεμνὸν Ἕλληνες τότε,

¶Τοσαῦτ' ἔλεξε] τοσαῦτα, φησίν, εἶπεν ὁ Ξέρξης, ὑπὸ ἀλαζόνος καὶ πεποιθότος διανοίας λίαν· οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἠπίστατο. οἱ δέ, οἱ ὑπ' αὐτὸν δηλονότι, οὐκ ἀτάκτως, ἀλλ' ἐν [illegible] καὶ πειθηνίῳ λογισμῷ ἐπορσύνοντο καὶ κατεσκεύαζον καὶ ἡτοίμαζον εὐωχίαν, ἵνα πρότερον εὐωχηθῶσιν, εἶθ' οὕτως ἐξέλθωσι πρὸς τὴν ναυμαχίαν. πᾶς τε ἀνὴρ ναυτικὸς τὴν εὐήρετμον κώπην ἐδέσμευεν ἀμφὶ τὸν σκαλμὸν καὶ τὸ ξύλον ἐν τῷ τροπωτῆρι καὶ τῷ λώρῳ. Ἄλλως. κώπην εὐήρετμον ἀμφὶ σκαλμὸν ἐδέσμευεν. τροπωτὴρ δέ, ὁ δεσμεύων τὴν κώπην πρὸς τὸν σκαλμόν. ¶Ὅπλων ἐπιστάτης] ἐπίσημος. ¶Νεὼς μακρᾶς] πολεμικῆς. ¶Κρυφαῖον ἔκπλουν] ὡς ἡμεῖς φόμβα.

ἀλλ' ἐς μάχην ὁρμῶντες εὐψύχῳ θράσει.
σάλπιγξ δ' ἀϋτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν·
ἐπεὶ δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ
ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύσματος,
θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν·
τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὔτακτον κέρας
ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος
ὑπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
πολλὴν βοήν, ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών.
καὶ μὴν παρ' ἡμῶν περσίδος γλώσσης ῥόθος
ὑπηντίαζε, κοὐκ ἔτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ χαλκήρη στόλον
ἔπαισεν. ἦρξε δ' ἐμβολῆς ἑλληνικὴ
ναῦς, κἀποθραύει πάντα φοινίσσης νεὼς
κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ἴθυνεν δόρυ.

¶Πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν] τὰ τῶν ἑλλήνων ἐξήγειρε καὶ ἀνήγειρεν ἡ σάλπιγξ. ¶Κώπης ῥοθιάδος] τῆς ἠχητικῆς, ἢ τῆς ἐν ὕδατι ἐλαυνομένης. ¶Τὸ δεξιὸν μὲν] τὸ δεξιὸν κέρας καὶ μέρος τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους μετ' εὐταξίας προηγούμενον τῶν ἄλλων, καὶ προήρχετο· δεύτερον δὲ ὑπεξεχώρει καὶ ἐξήρχετο καὶ ὁ πᾶς στόλος, καὶ παρῆν ἀκούειν βοὴν πολλήν, ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε ἀπὸ τῶν βαρβάρων τὴν πατρίδα ὑμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας, καὶ πάντα τὰ ὑμέτερα. ¶Θήκας τε προγόνων] τάφους. ¶Καὶ μὴν παρ' ἡμῶν ὑπηντίαζε] καὶ δὴ καὶ ἐναντίως τούτοις ἐφέρετο ὁ ῥόθος καὶ ὁ ἦχος καὶ κραυγὴ τῆς περσικῆς γλώσσης, τοῦτ' ἔστιν, ἀντιφωνοῦμεν ἐκείνοις· καὶ οὐκ ἔτι ἦν ἀκμὴ καὶ καιρὸς τοῦ μέλλειν καὶ βραδύνειν. ¶Χαλκήρη στόλον] τηνικαῦτα δὲ ναῦς ἀθηναϊκὴ ἔπαισεν καὶ ἔτυψε τὸ χαλκήρη στόλον, ἤτοι τὸ ἔμβολον, τὸ ἐν νηῒ περσικῇ δηλονότι. στόλος δὲ λέγεται τὸ ἔμβολον, παρὰ τὸ εἰς ὀξὺ συνεστάλθαι· στόλα γὰρ ἔλεγον τὰ ἀπεξυσμένα. λέγει δὲ χαλκήρη, τὸ ὑπὸ χαλκοῦ περιβεβλημένον. ¶Ἦρξε δ' ἐμβολῆς] ἀρχὴν ἐποίησε τοῦ πρώτου πολέμου ναῦς ἀθηναϊκή, ἧς ἦρχεν ὁ Λυκομήδης ὁ Αἰσχραίου παῖς, καὶ διακόπτει τηνικαῦτα πάντα τὰ κόρυμβα καὶ τὰ ἀκροστόλια τῆς φοινίσσης ἤγουν τῆς περσικῆς νεώς· οἱ γὰρ φοίνικες τῶν περσῶν εἰσιν· ἄλλος δὲ ἐπ' ἄλλην ναῦν περσικὴν ἐπιτηδείως ἦγε τὸ δόρυ. τὴν ναῦν λέγει δόρυ.

τὰ πρῶτα μὲν δὴ ῥεῦμα περσικοῦ στρατοῦ
ἀντεῖχεν· ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενῷ νεῶν
ἤθροιστ', ἀρωγὴ δ' οὔτις ἀλλήλοις παρῆν,
αὐτοὶ δ' ὑπ' αὐτῶν ἐμβολαῖς χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον,
ἑλληνικαί τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
κύκλῳ πέριξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
σκάφη νεῶν, θάλασσαν οὐκ ἔτ' ἦν ἰδεῖν,
ναυαγίων πλήθουσαν καὶ φόνου βροτῶν·
ἀκταὶ δὲ νεκρῶν χοιράδες τ' ἐπλήθυον·
φυγῇ δ' ἀκόσμως πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος·
τοὶ δ' ὥστε θύννους ἤ τιν' ἰχθύων βόλον
ἀγαῖσι κωπῶν, θραύσμασίν τ' ἐρειπίων
ἔπαιον, ἐρράχιζον, οἰμωγὴ δ' ὁμοῦ
κωκύμασιν κατεῖχε πελαγίαν ἅλα·
ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.

¶Τὰ πρῶτα μὲν] κατὰ τὴν ἀρχὴν μέν, φησί, τὸ σύστημα τοῦ περσικοῦ στρατοῦ ἀντεῖχε καὶ ἀντεμάχετο τοῖς ἀθηναίοις· ἐπεὶ δὲ ἐν στενῷ συνηθροίσθη τὸ πλῆθος τῶν νεῶν (μεταξὺ δὲ σαλαμῖνος καὶ αἰγίνης ἦν τὸ στενὸν) καὶ οὐδαμοῦ τις βοήθεια ἀλλήλοις παρῆν (οὐ γὰρ ἠδύνατο ἕτερος ἑτέρῳ συμμαχῆσαι διὰ τὴν στενότητα τοῦ τόπου) αὐτοὶ δὲ οἱ πέρσαι ὑπ' αὐτῶν ἐπλήττοντο ταῖς συγκρούσεσι καὶ περιπταίσεσι τῶν νεῶν, καὶ συνέθλασαν πάντα κωπήρη στόλον, οἱ ἕλληνες δὲ οὐκ ἀβούλως καὶ ἀδιδάκτως κυκλόθεν ἔτυπτον τοὺς πέρσας, ἐπιπλέον δὲ αἱ νῆες· θάλασσα δὲ οὐκ ἔτι ἦν ὥστε ἰδεῖν αὐτήν, ἤτοι οὐκ ἐφαίνετο ἡ θάλασσα, γέμουσα τῶν νεκρῶν· οἱ αἰγιαλοὶ δὲ καὶ αἱ θαλάσσιαι πέτραι ἔγεμον τῶν πτωμάτων, πᾶσα δὲ ναῦς περσικὴ ἠρέσσετο καὶ ἐκωπηλατεῖτο ἐν φυγῇ, ἀκόσμως καὶ ἀτάκτως. οἱ γὰρ φεύγοντες ὡς ἀτάκτως πορεύονται. ¶Παίοντ' ἔθραυον] παράλογον τὸ δυϊκόν. ¶Οὐκ ἀφρασμόνως] οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ἀδιδάκτως. ¶Σκάφη νεῶν] ἀντὶ τοῦ, αἱ νῆες. ¶Ναυαγίων] ναυαγία αὐτὸ τὸ πάθος, ναυάγιον δέ, αὐτὸ τὸ ναυαγῆσαν σκάφος. ναυαγίων δὲ ἐνταῦθα, τῶν πτωμάτων. ¶Τοὶ δ' ὥστε θύννους] οὗτοι δὲ οἱ ἕλληνες ἔπαιον καὶ ἔκοπτον, ὥσπερ θύννους, ἀγαῖσι κωπῶν (ἤγουν κλάσμασι) θραύσμασίν τ' ἐρειπίων. ¶Ἰχθύων βόλον] ἄγραν. ¶Θραύσμασί τ' ἐρειπίων] ἐρείπια κυρίως τὰ παραπτώματα τῶν οἴκων λέγεται, ἢ τὰ σώματα τὰ θνησιμαῖα τὰ πλεῖστ' ἀποπεσόντα. καταχρηστικῶς δὲ ἐνταῦθα, ἐρείπιά φησι θραύσματα τῶν νεῶν τῶν ἀφανισθεισῶν. ¶Ἕως κελαινῆς νυκτὸς] λείπει τὸ τὴν μάχην, ἢ οὕτως, ἕως τὸ ὄμμα τῆς μελαίνης καὶ σκοτεινῆς νυκτός, ἤτοι αὐτὴ ἡ νὺξ ἐπιγενομένη, ἔπαυσεν αὐτοὺς τῆς μάχης.

κακῶν δὲ πλῆθος, οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι.
εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
πλῆθος τοσουτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.
ἄτ. Αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
πέρσαις τε καὶ προπάντι βαρβάρων γένει.
ἄγ. Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι μηδέπω μεσοῦν κακόν·
τοιάδ' ἐπ' αὐτοῖς ἦλθε συμφορὰ πάθους,
ὡς τοῖσδε καὶ δὶς ἀντισηκῶσαι ῥοπῇ.
ἄτ. Καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
λέξον τίν' αὖ φὴς τήνδε συμφορὰν στρατῷ
ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα.
ἄγ. Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
ψυχήν τ' ἄριστοι κ' εὐγένειαν ἐκπρεπεῖς,
αὐτῷ τ' ἄνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεί,
τεθνᾶσιν αἰσχρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.
ἄτ. Οἳ ἐγὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς φίλοι·
ποίῳ μόρῳ δὲ τούσδε φὴς ὀλωλέναι;
ἄγ. Νῆσός τις ἐστὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
βαιά, δύσορμος ναυσίν, ἣν ὁ φιλόχορος

¶Κακῶν δὲ πλῆθος] τὸ πλῆθος δὲ τῶν κακῶν οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι καὶ ἐκπληρώσαιμι, οὐδ' ἂν εἰ δέκα ἡμέρας στοιχηγοροίην, ἤτοι μετὰ σπουδῆς τὸ ἐφεξῆς καὶ κατὰ τάξιν λέγοιμι, στιχομυθοίην. ¶Αἰαῖ] φεῦ φεῦ, μέγα πλῆθος τῶν κακῶν ἐρράγη πέρσαις, καὶ πᾶσι τοῖς βαρβάροις. ὁ καιρὸς δὲ ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν θαλάσσῃ κυμάτων. ¶Ως τοῖσδε καὶ δὶς] γί-νωσκε γὰρ ὅτι ὅσα εἶπον, δὶς τόσα εἰσίν. ἃ ὑπέμειναν κακά, ἀντισηκῶσαι καὶ ἀντισταθμῆσαι δὶς τόσα ἔχουσιν, ἢ ὅσα εἶπον. ¶Ροπῇ] τῇ κακῶν δηλονότι. ¶Καὶ τίς γένοιτ' ἂν] τὸ τίς ἂν τύχη γένοιτο ἐχθίων καὶ χείρων ταύτης; λέξον τίν' αὖ λέγεις ταύτην τὴν συμφορὰν ἐλθεῖν ὁρμῶσαν μείζονα τῶν κακῶν. ¶Μάσσονα] μείζονα. ¶Αὐτῷ τ' ἄνακτι] καὶ αὐτῷ τῷ ἄνακτι, ἤτοι βασιλεῖ τῷ Ξέρξῃ. ¶Πίστιν ἐν πρώτοις] εἰς πίστιν ἐν πρώτοις. ἤτοι πιστότατοι αὐτῷ ἦσαν. ¶Νῆσός τις ἐστὶν] τὴν ψυττάλειαν φησίν, ἥτις ἀπέχει τῆς σαλαμῖνος ρ̄ σταδίοις, ὅπου φυγόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν περσῶν, ὑπὸ τῶν ἀθηναίων ἀπώλοντο. ¶Ἣν ὁ φιλόχορος Πάν] φιλόχορον τὸν πᾶνα τὸν θεὸν λέγει, τὸν αὐλητικόν· ἐμβατεύειν δὲ ταύτην τὴν νῆσον τοῦτόν φησιν, ἢ ὡς ἱερᾶς πανὸς οὔσης τῆς νήσου, ἢ ὡς ἐρήμου. ἐρήμοις γὰρ τόποις τοῦτος ὁ θεὸς ἐνδιατρίβειν εἰώθει.

Παὶ ἐμβαδής, ποντίας ἀκτῆς ἔπι·
ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅταν νεῶν
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο,
κτείνοιεν εὐχείρωτον ἑλλήνων στρατόν,
φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν εἰναλίων πόρων·
κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
ναῶν ἔδωκε κῦδος ἕλλησιν μάχης,
αὐθημερὸν φράξαντες εὐχάλκοις δέμας
ὅπλοισι, ναῶν ἐξέθρωσκον· ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
ὅποι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
πέτρῃσιν ἠράσσοντο, τοξικῆς δ' ἄπο
θώμιγγος ἰοὶ προσπίπτοντες ὤλλυσαν·
τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἑνὸς ῥόθου
παίουσι, κρεωκοποῦσι δυστήνων μέλη,

¶Ἐνταῦθα πέμπει τούσδ'] ἐνταῦθα, φησί, πρὸς τὴν εἰρημένην νῆσον τὴν ψυττάλειαν, πέμπει τούτους ὁ Ξέρξης, ὅπως ὅταν οἱ ἐχθροὶ τῶν περσικῶν νεῶν φθαρέντες πρὸς τὴν νῆσον ἐκσωζοίατο, ἀντὶ τοῦ, μετὰ φθορᾶς καὶ βλάβης ἐκσωθῶσι καὶ ἐξέλθωσι πρὸς τὴν νῆσον, κτείνοιεν καὶ φονεύσειαν ῥαδίως κρατηθέντα τὸν στρατὸν τῶν ἑλλήνων, τοὺς φίλους δὲ πέρσας ὑπεκσώζοιεν ἀπὸ τῶν θαλασσίων πόρων. κακῶς ἱστορῶν, προβλέπων καὶ νοῶν καὶ σκοπῶν τὸ μέλλον. Ἄλλως. ἐκεῖ γὰρ ἔπεμψε τοὺς ἡγεμόνας ὁ Ξέρξης, ἵνα ἐὰν φεύγοντες οἱ ἀθηναῖοι ἔλθωσιν ἐκεῖσε, ἀποκτανθῶσι παρ' αὐτῶν. ἐγένετο δὲ τοὐναντίον. τὸ δὲ ἱστορῶν σημαίνουσιν ἀντὶ τοῦ προβλέπων. ¶Ὡς γὰρ] ἐπεὶ γάρ, φησίν, ὁ θεὸς ἔδωκε τοῖς ἕλλησι κῦδος καὶ δόξαν νεῶν, ἤτοι ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἐνίκησαν, αὐθημερὸν καὶ ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέθρωσκον καὶ ἐπήδων ἀπὸ τῶν νεῶν, φράξαντες τὸ σῶμα ἑαυτῶν ὅπλοις καλῶς κατεσκευασμένοις· περιεκύκλουν τε δὲ καὶ συνεῖχον πᾶσαν τὴν νῆσον, ὥστε ἀμηχανεῖν τοὺς πέρσας ποῦ φύγοιεν. ¶Πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν πέτρῃσιν ἠράσσοντο] πέτραις λίθοις ἐβάλλοντο καὶ συνετρίβοντο λιθολευστούμενοι· ἀπὸ τῆς τοξικῆς τε θώμιγγος ἰοὶ καὶ βέλη προσπίπτοντες ἔλυσαν καὶ ἔφθειραν τοὺς πέρσας. θώμιγξ δέ ἐστιν ὁ λεπτότατος χοῖνος. μεταφορικῶς δὲ ἐνταῦθα λέγει τὴν νευρὰν τοῦ τόξου. ¶Τέλος δ' ἐφορμηθέντες] ὕστερον δὲ κινηθέντες ὁμοῦ πάντες οἱ ἕλληνες ἐξ ἑνὸς ῥόθου καὶ ἐκ μιᾶς ῥοπῆς, κρεοκοποῦσι τὰς σάρκας τῶν ἀθλίων περσῶν, ἕως ἐθανάτωσαν ἅπαντας. ὁ Ξέρξης δὲ ἐθρήνησεν, ὁρῶν βάθος κακῶν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑδάτων. ἕδραν γὰρ εἶχεν καὶ ἐκάθητο ἐν ὑψηλῷ, φησί, τόπῳ. καὶ διὰ τοῦτο ἑώρα τὸν στρατὸν ὁ Ξέρξης καὶ τὰ αὐτῷ συμβαίνοντα. ἕδραν γὰρ εἶχε πλησίον τῆς πλαγιζούσης θαλάσσης.

ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον.
Ξέρξης δ' ἀνῴμωξεν κακῶν ὁρῶν βάθος·
ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
ὑψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἁλός·
ῥήξας δὲ πέπλους, κἀνακωκύσας λιγὺ,
πεζῷ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι,
ἵησ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάδε σοὶ
πρὸς τῇ πάροιθε συμφορὰν πάρα στένειν.
ἄτ. Ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν
πέρσας· πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
κλεινῶν Ἀθηνῶν εὗρε, κοὐκ ἀπήρκεσαν
οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν·
ὧν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν,
τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασε.
σὺ δ' εἰπὲ ναῶν αἳ πεφεύγασιν μόρον,
ποῦ τάσδ' ἔλειπες· οἶσθα σημῆναι τορῶς;
ἀγ. Ναῶν δὲ ταγοὶ τῶν λελειμμένων σύδην
κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον αἴρονται φυγήν·
στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ

¶Ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ, ὑψηλὸν ὄχθον] ὅθεν ἐδύνατο καλῶς ἄγειν τὸν ὀφθαλμὸν πανταχοῦ, καὶ βλέπειν· ὑψηλὸς γὰρ ἦν. τὸ δὲ εὐαγῆ παντὸς στρατοῦ, ἀντὶ τοῦ καθαρὰν, κεχωρισμένην, εὖ ἔχουσαν δηλονότι τὴν ἄποψιν, καὶ ἐπιτηροῦσαν τὸν λαὸν ἅπαντα, ὁ ἀγάζοντα καὶ ὁρῶντα. ὑψηλὸν δὲ ὄχθον λέγει τὸ ἀντικρὺ σαλαμῖνος ὄρος τὸν αἰγάλεων, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. ¶Ῥήξας δὲ πέπλους] διαχίσας δὲ τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἀνοιμώξας ὀξὺ καὶ μέγα, ὥρμησεν φυγῇ, ἤτοι ἔφευγε ταχέως, ἄφαρ καὶ ἀδεῶς παραγγείλας καὶ συμβουλευσάμενος δηλαδὴ τὸ φεύγειν. ¶Ὦ στυγνὲ δαῖμον] ὦ τύχη ἡ στυγνάζειν καὶ ἀνιάζειν ποιοῦσα ἡμᾶς, ψευσθῆναι ἐποίησας τῶν φρενῶν τοὺς πέρσας, καὶ ἀποτυχεῖν ὧν ἤλπιζον. ¶Οὓς πρόσθε Μαραθὼν] μαραθὼν ὄρος ὅπου πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἀπώλοντο, οὓς ὁ Δαρεῖος πολεμῆσαι τοῖς ἀθηναίοις ἀπέστειλε, ὧν ἀριθμὸς εἰσὶ μυριάδες λ. ἐφ' ᾧ Ξέρξης μανεὶς, καὶ τοὺς πέρσας πάντας καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν πέριξ πόλεων συναγαγὼν, τοῖς ἀθηναίοις ἐπεχείρησε. ¶Ναῶν δὲ ταγοὶ] οἱ ταγοὶ δὲ καὶ ἡγεμόνες τῶν λελειμμένων νεῶν, σύδην καὶ ὁρμητικῶς αἴρονται φυγὴν κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον· ἤτοι, οὐκ ἐν ἐπιτηδείῳ καιρῷ ἔφυγον. τροπικῶς ἀπὸ τῶν ἐν χειμῶνι πλεόντων, ὅτι πνέουσι ὀλέθριοι ἄνεμοι. πρὸς δὲ τοῦτο φασὶν οὕτως, ὅτι ἐκεῖσε, φησὶν, ἀπίασιν ὅπου αὐτοὺς ὁ ἄνεμος φέρει.

διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ Κρηναῖον γάνος
δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ
διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα,
καὶ Δωρίδ' αἶαν, μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
σπερχιὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ·
κἀνθένδεν ἡμᾶς γῆς ἀχαιΐδος πέδον
καὶ θεσσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένοις
βορᾶς ἐδέξαντ'· ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον
δίψῃ τε λιμῷ τ'· ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
μαγνητικὴν δὲ γαῖαν, ἔς τε μακεδόνων
χώραν ἀφικόμεσθ', ἐπ' Ἀξίου πόρον,
Βόλβης θ' ἕλειον δόνακα, Παγγαῖόν τ' ὄρος,
ἠδωνίδ' αἶαν· νυκτὶ δ' ἐν ταύτῃ θεὸς
χειμῶν' ἄωρον ὦρσε, πήγνυσιν δὲ πᾶν
ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος. θεοὺς δέ τις
τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ, τότ' ηὔχετο
λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο
στρατὸς, περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον·

¶Οἱ μὲν ἀμφὶ Κρηναῖον γάνος] τόπος Βοιωτίας ἡ κρήνη. οἱ μὲν οὖν, φησὶν, ἐς τὴν Βοιωτῶν χθόνα, τῇ δίψῃ φθειρόμενοι καὶ ἀποθνήσκοντες· οἱ δὲ ἀπολειφθέντες, παρειμένοι, καὶ ἔτι μικρὸν ἀσθμαίνοντες, ἐκπερῶμεν πρὸς τὴν φωκίδα καὶ τὴν δωρίδα γῆν, καὶ τὸν μηλιᾶ κόλπον, ὅπου ῥέει ὁ σπερχιὸς ποταμός. οὗτος γὰρ ἐξ αἰνιαίων ῥέων, εἰς τὸν μηλιακὸν ἐμβάλλει κόλπον. ¶Κἀνθένδεν ἡμᾶς γῆς] ἀπὸ δὲ τῆς γῆς τῶν φωκέων ἐδέξατο ἡμᾶς ἡ γῆ τῶν ἀχαιῶν, καὶ ἡ πόλις τῶν θετταλῶν, ἐνδεεῖς ὄντας καὶ χρήζοντας τροφῆς· ὅπου πολλοὶ ἀπέθανον ἀπό τε δίψης καὶ πείνης. ταῦτα γὰρ ἦν τότε. ¶Βόλβης θ' ἕλειον] Βόλβη ὄνομα λίμνης θρᾳκικῆς, ἥτις ἑλώδης καὶ τελματώδης οὖσα καὶ κάθυγρος, δόνακας πολλοὺς ἀναδίδωσι. ¶Ἁγνοῦ Στρυμόνος] ἁγνοῦ διὰ τὸ καθαρὸν καὶ διειδὲς φυλάττειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. ἔστι δὲ οὗτος ποταμὸς θρᾴκης. ¶Θεοὺς δέ τις τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ] ὅστις δὲ τῶν περσῶν πρὶν οὐκ ἐγίνωσκε τοὺς θεοὺς, τότε προσκυνεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν μετὰ λιτῶν καὶ παρακλήσεων. ἐπεὶ δὲ πολλὰ παρακαλῶν καὶ γονυπετῶν ὁ στρατὸς ἐπαύσατο, διαπερᾷ τὸν πόρον καὶ τὸν ποταμὸν τὸν κρυστάλλῳ πεπηγότα. λέγει δὲ τὸν στρυμόνα. Ἄλλως. καὶ ὁ πάνυ ἄθεος, τότε προσκυνεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

χὤστις μὲν ἡμῶν, πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
ἀκτῖνας, ὡρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
Φλέγων γὰρ αὐγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος,
μέσον πόρον διῆκε, θερμαίνων φλογί·
πίπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· εὐτυχὴς δέ τοι
ὅστις τάχιστα πνεῦμ' ἀπέρρηξεν βίου.
Ὅσοι δὲ λοιποὶ, κἄτυχον σωτηρίας,
Θρήκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ,
ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες,
ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν· ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν, ποθοῦσαν φιλτάτην ἥβην χθονός.
Ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ· πολλὰ δ' ἐκλείπω λέγων
κακῶν, ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψεν θεός.
χο. Ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς
ποδοῖν ἐνήλου παντὶ Περσικῷ γένει.
ἀτ. Οἲ ἐγὼ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ·
ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανὴς ἐνυπνίων,
ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.

¶Χὤστις μὲν] ὅστις μὲν ὡρμήθη καὶ ὥρμησε περάσαι τὸν πεπηγότα ποταμὸν, πρὶν σκεδασθῆναι πανταχοῦ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἤγουν πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον διαπλῆσαι καὶ τὸ πεπηγὸς θερμᾶναι, κυρεῖ καὶ ὑπάρχει σεσωσμένος. ἀντὶ τοῦ, ἐσώθη. κυρίως δὲ σκεδασθῆναι, τὸ ἀφανισθῆναι καὶ παυθῆναι ἐστί. ¶Φλέγων γὰρ αὐγαῖς] ὁ γὰρ λαμπρὸς κύκλος τοῦ ἡλίου, περιφραστικῶς ὁ ἥλιος, φλέγων καὶ λάμπων ἐν αὐγαῖς καὶ ταῖς οἰκείαις ἀκτῖσι, διῆκε τὸν ποταμὸν μέσον, ἤγουν διῆλθεν καὶ ῥεῦσαι καὶ λυθῆναι τὸ πεπηγὸς ἐποίησε, θερμαίνων ἐκεῖνον· ἔπιπτον δὲ καὶ ἀπεπνίγοντο ἐν τῷ ποταμῷ συνεχεῖς. εὐτυχὴς δὲ ἦν ὅστις τάχιον πρὸ τῶν ἄλλων ἀπέθανεν. ¶Ὅσοι δὲ λοιποὶ, κἄτυχον] ὅσοι δὲ ἐπίλοιποι, καὶ ὅσοι ἔτυχον σωτηρίας (ἤτοι ἐκ ἐσώθησαν) τὴν Θρᾴκην διελθόντες, μόλις ἥκουσιν ἐπὶ τὴν πατρίδα γῆν, τὴν ἑστιοῦχον, καὶ ἔχουσαν αὐτῶν τὴν ἑστίαν· ὥστε στένειν μετὰ τοσαῦτα κακὰ καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν, τὴν τοὺς αὐτῆς φιλοῦσαν πολίτας, οὓς ἀνεθρέψατο. πρὸς δὲ τὸ, ὥστε στενάζειν, ἐπὶ τῆς πόλεως ἀποδίδωσι, καί φασιν, ἥκουσιν οὕτω πρὸς τὴν αὐτῶν πατρίδα, ὥστε τὴν πόλιν τούτους στενάζειν. ¶Ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ] ταῦτα ὅσα εἴρηκα, ἀληθῆ· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παρίημι τῶν κακῶν ἃ ὁ θεὸς ἐπελθὼν ἐποίησε τοῖς Πέρσαις. ¶Ὦ δυσπόνητε] ὦ δαῖμον δυσπόνητε, καὶ χαλεποὺς πόνους ἡμῖν ἐμποιήσας, ὡς λίαν βαρὺς ἐνήλου καὶ ἐπήδησας πᾶσι τοῖς Πέρσαις. ἤγουν, ὦ χαλεπὴ τύχη, ὡς ἄγαν βαρεῖα ἐπῆλθες τοῖς Πέρσαις. ¶Οἲ ἐγὼ τάλαινα] φεῦ ἐγὼ ἡ ἀθλία ἕνεκεν τοῦ ἀπολομένου καὶ ἀφανισθέντος στρατοῦ.

ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ' ἄγαν ἐκρίνατε.
ὅμως δ' ἐπειδὴ τῇδ' ἐκύρωσεν φάτις
ὑμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὔξασθαι θέλω·
ἔπειτα γῇ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
ἥξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν·
ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις,
ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι.
ὑμᾶς δὲ χρὴ 'πὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις,
πιστοῖς γε πιστὰ ξυμφέρειν βουλεύματα·
καὶ παῖδ', ἐάν περ δεῦρ' ἐμοῦ πρόσθεν μόλῃ,
παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ' ἐς δόμους,
μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.
χο. Ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν Περσῶν
τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων στρατιὰν ὀλέσας,
ἄστυ τὸ Σούσων ἠδ' Ἐκβατάνων
πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας·
πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας
κατερεικόμεναι, διαμυδαλέοις
δάκρυσι κόλπους τέγγουσ', ἄλγους μετέχουσαι.

¶Ὑμεῖς δὲ φαύλως] πρὸς τὸν χορὸν ἡ Ἄτοσσα φησίν, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἀληθῶς αὐτὰ τὰ ὀνείρατα ἐκρίνατε. ὀνείρατα δὲ φησὶν ἃ εἴρηκεν ἐν τῇ ἀρχῇ, λέγουσα, πολλοῖς μὲν αἰεὶ νυκτέροις ὀνείρασι. καί, Ὁρῶ δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν Φοίβου. ¶Ὅμως δ' ἐπειδὴ] ὅμως ἐπειδὴ ἡ ὑμετέρα φάτις καὶ κρίσις οὕτως ἐκύρωσε, δηλαδὴ λέγουσα μοι εὔξασθαι θεοῖς, θέλω τοῦτο ποιῆσαι πρῶτον, ἔπειτα ἥξω λαβοῦσα ἀπὸ τῶν ἐμῶν οἴκων δωρήματα τῇ γῇ τε καὶ νεκροῖς, πέλανον. πέλανος δέ ἐστιν ὁ ἐζυμωμένος καὶ πεπηγὼς πλακοῦς. Ἄλλως. πέλανον, πεπηγμένον πλακοῦντα. ¶Ἐπίσταμαι μὲν] οἶδα μέν, φησίν, ἐγώ, ὅτι ἐπὶ ἐξειργασμένοις καὶ ἤδη φθάσασι γενέσθαι πράγμασι, καὶ φόνοις τῶν Περσῶν, μέλλω θύειν αὐτὴ (τὸ κακὸν γὰρ ἤδη ἐγένετο) ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ τοῖς ζῶσιν ἀνδράσιν εὔξομαι, ὅπως τὸ μέλλον καλῶς ἀποβείη. ¶Ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν] ἅμα διὰ τοὺς ζῶντας χρὴ θυσίας ποιεῖν, εἴπου τινὲς εἶεν ζωοί, ἤτοι ζῶντες. ¶Πιστοῖς γε πιστὰ] συνεισφέρειν πιστὰς βουλὰς ἡμῖν πιστοῖς οὖσιν εἰς ὑμᾶς. εἰ δὲ γράφεται πιστούς, λέγε, ὑμᾶς δὲ χρὴ πιστοὺς ὄντας πιστὰ βουλεύεσθαι. ¶Πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς] πολλαὶ δὲ γυναῖκες κατερεικόμεναι καὶ σχίζουσαι τὰς καλύπτρας καὶ τοὺς ἰδίους χιτῶνας, τέγγουσι καὶ βρέχουσι τοὺς κόλπους ἐν δάκρυσι μυδαλέοις καὶ δύσγεσις, θλιβόμεναι. οὕτως δὲ ὤφειλεν εἰπεῖν, ὅτι πολλαὶ νέαι γυναῖκες καὶ ἁπαλόχροοι νύμ-

φαι καὶ νῦν ἐπὶ αἱ δρᾶσι συζυγεῖσαι, ποιοῦσι τάδε καὶ τάδε. εἰπὼν δὲ, ἁπλῶς χοροὶ, τὸ ὅλον ἀπὸ μέρους ἐδήλωσε συνεκδοχικῶς.

αἱ δ' ἁβρόγοοι Περσίδες, ἀνδρῶν
ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,
λέκτρων τ' εὐνὰς ἁβροχίτωνας,
χλιδανῆς ἥβης τέρψιν, ἀφεῖσαι,
πενθοῦσι γόοις ἀκορεστοτάτοις.
κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων
αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.
νῦν γὰρ δὴ πρόπασα μὲν στένει
γαῖ' Ἀσίας ἐκκενουμένα. Ξέρξης μὲν γὰρ ἤγαγεν ποποῖ,
Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν τοτοῖ,
Ξέρξης δὲ πάντ' ἐπέσπε δυσφρόνως
βαρίδεσσι ποντίαις. τί ποτε Δαρεῖος μὲν οὕ-
τω τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν τόξαρχος πολιήταις,
σουσίδαις φίλος ἄκτωρ; πεζούς τε γὰρ καὶ θαλασσίους
αἱ δ' ὁμόπτεροι κυανώπιδες νᾶες μὲν ἄγαγον ποποῖ,

¶ Αἱ δ' ἁβρογόοι Περσίδες] καὶ αἱ τοῖς γόοις ἁβρυνόμεναι, ποθοῦσαι ἰδεῖν τὴν ἀρτιζυγίαν, ἤτοι τὴν πρὸ μικροῦ γενομένην αὐταῖς σύζευξιν καὶ συνάφειαν μετὰ τῶν ἀνδρῶν. ἢ ἀρτιζυγίαν, τὴν νεοζυγίαν τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἀφεῖσαι καὶ καταλείψασαι τὰς ἐν τοῖς λέκτροις εὐνὰς τὰς ἁβροχίτωνας, τὴν τέρψιν καὶ ἡδονὴν τῆς αὐτῶν τρυφερᾶς καὶ διακεχυμένης ἡλικίας, πενθοῦσιν ἐν θρήνοις ἀπληρώτοις καὶ ἀκαταπαύστοις. Ἄλλως. ἁβρογόοι, αἱ ἐντρυφῶσαι τοῖς δάκρυσι. ¶ Κἀγὼ δὲ μόρον] κἀγὼ δὲ διὰ μόρον τῶν οἰχομένων αἴρω καὶ κινῶ πολυπενθῆ δηλονότι γόον. λείπει δὲ τοῦτο. Ἄλλως. αἴρω, βαστάζω. ¶ Ἐκκενουμένα] τῶν ἀνδρῶν. ¶ Ἤγαγε ποποῖ] ποποῖ καὶ τοτοῖ, ἐπιρρήματα σχετλιαστικά, ἃ δηλοῦσι τὰ τοῦδε καὶ τὰ ἐκεῖσε. εἰ μὲν οὖν ἀναγνώσῃ πόποι, ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ ποποῖ, ἐκ τοῦ ἀσεβοῦς, καὶ ἐκεῖσε, ἐν ταῖς Ἀθήναις δηλαδή. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ μὲν τότοι, ἐκ τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ τοτοῖ, ὡς εἴπομεν. Ἄλλως. ποποῖ, εἰς τὸν πόλεμον. ¶ Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν] ὁ Ξέρξης δὲ πάντα τὰ κακὰ δηλονότι ἐπίασε καὶ ἐπεσπάσατο ταῖς βαρίδεσσι ναυσὶ, ταῖς ἀπὸ τῆς βάρεως οὔσαις (ἔστι γὰρ πόλις Περσίδος, ἐξ ἧς καὶ αἱ νῆες βαρίδες) πάσας γὰρ κατέθραυσεν ἐκεῖσε. ὁ γοῦν πατὴρ αὐτοῦ Δαρεῖος ἀβλαβὴς ἦν τόξαρχος καὶ ἡγεμὼν μὴ βλάβην ἐπενεγκὼν τῷ αὐτοῦ στρατεύματι, ὁ φίλος ἄκτωρ καὶ βασιλεὺς τοῖς σουσίδαις. ¶ Πεζούς τε γὰρ] πεζούς τε γὰρ καὶ θαλασσίους αἱ κυανώπιδες νῆες καὶ αἱ μέλαιναι, αἱ ὁμόπτεροι, καὶ τοῖς κώπαις πτεροῖς κουφιζόμεναι, ἢ αἱ ὁμοίως πτεροῖς θέουσαι, ἤγαγεν ποποῖ, ἤγαγον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ αὐτοὺς ἀπώλεσαν ἐκεῖ.

ναες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ,
ναες πανωλεθέροισιν ἐμβολαῖς.
Διὰ δ' ἰαόνων χέρας τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνα-
κτ' αὐτὸν ὡς ἀκούομεν θρήκης ἀμπεδιήρεις
δυσχιμέρους τε κελεύθους. Τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοροι (φεῦ)
ληφθέντες πρὸς ἀνάγκαν, (ἠὲ)
ἀκτὰς ἀμφὶ κυχρείας. ὀᾶ,
στένε καὶ δακνάζου, βαρὺ δ' ἀμβόασον
οὐράνι' ἄχη. ὀᾶ. Τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον
βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν.
Γναμπτόμενοι δ' ἁλὶ δεινᾷ, (φεῦ)
σκύλλονται πρὸς ἀναύδων (ἠὲ) παίδων τᾶς ἀμιάντου. ὀᾶ.
πενθεῖ δ' ἄνδρα δόμος στερηθείς·
Τοκῆες δ' ἄπαιδες ἔρρανται ἐν δάκρεσι,
δαιμόνι' ἄχη (ὀᾶ) ὀδυρόμενοι γέροντες·
τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγος. Τοὶ δ' ἀνὰ γᾶν ἀσίαν δὴν
οὐκέτι περσονομοῦνται, οὐκέτι δασμοφοροῦσι

¶Διὰ δ' ἰαόνων χέρας τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ' αὐτὸν ὡς ἀκούομεν] περιττοὶ οἱ δύο δὲ σύνδεσμοι, καὶ τὸ ὡς. τὸ δὲ ἑξῆς δηλοῖ οὕτως, μόλις καὶ μικρὸν (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ τυτθὰ) ἀκούομεν αὐτὸν τὸν ἄνακτα καὶ τὸν βασιλέα διεκφυγεῖν τὰς χέρας τῶν ἰαόνων καὶ τῶν ἀθηναίων, ἀνὰ τὰς πεδιήρεις κελεύθους καὶ ὁδοὺς τῆς θρᾴκης τὰς δυσχιμέρους. οὗτοι δὲ, ἤγουν οἱ πέρσαι, ἄρα πρωτόμοροι, πρῶτοι ληφθέντες πρὸς ἀνάγκην τῆς μοίρας καὶ τοῦ θανάτου δηλαδὴ, περὶ τὰς κυχρείας ἀκτὰς, ἤγουν τὰς αἰγιαλὰς, ἢ τὰς τῆς σαλαμῖνος. ἢ τὸ λειφθέντες, διὰ διφθόγγου, ἀντὶ τοῦ ἀπομείναντες, καὶ κείμενοι τεθνεῶτες περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς κυχρείας καὶ τῆς σαλαμῖνος, διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ θανάτου. τὸ δὲ ἠὲ, καὶ τὸ ὀᾶ, ἀντὶ τοῦ φεῦ. Ἄλλως. τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοροι. περὶ τῶν τεθνηκότων ἐν σαλαμῖνι. ἤτοι οἱ πρῶτοι ἀποθανόντες. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτω, τοὶ, σκύλλονται παρ' ἀναύδων. ¶Πρὸς ἀνάγκαν] τὴν τοῦ θανάτου. Ὅμηρος, κατὰ μοῖρ' ἐπέδησε. ¶Ὀᾶ, στένε καὶ δακνάζου] πρὸς ἑαυτὸν τοῦτο λέγει ὁ χορὸς, στέναζε, καὶ δακνάζου (παράγωγος αὕτη τοῦ δάκνου) βαρὺ δ' ἀμβόασον οὐράνι' ἄχη, ἀντὶ τοῦ ὀξέως κάλεσον οὐράνια, ἤγουν μέχρι τοῦ οὐρανοῦ διηκέτω τὸ βόημα ἐπὶ τὰ νῦν καταλαβόντα ἡμᾶς ἄχη. ¶Τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον] τεῖνε δὲ αὐδὴν καὶ φωνὴν, τάλαιναν καὶ ἐλεεινὴν, δυσβάϋκτον καὶ θρηνητικὴν, βοᾶτιν καὶ βοητικήν. ¶Γναμπτόμενοι δ' ἁλὶ] γναμπτόμενοι δὲ καὶ συμπελεβόμενοι οἱ πέρσαι τῇ δεινῇ θαλάσσῃ, σκύλλονται καὶ σύρονται καὶ ἐσθίονται πρὸς τῶν ἀναύδων καὶ ἀφώνων παίδων τῆς ἀμιάντου δηλαδὴ θαλάσσης. οὐ γὰρ μιαίνεται πώποτε. καὶ πολλῶν μολυσμάτων ἐπιχεόντων αὐτῇ. αἱ αὐδῶν δὲ παίδων τῆς θαλάσσης, τοὺς ἰχθύας λέγει. ¶Τοκῆες δ' ἄπαιδες] οἱ γονεῖς δὲ καὶ οἱ γέροντες

ἐρράνται καὶ βρέχονται τοῖς δάκρυσιν, ὀδυρόμενοι τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος καὶ τῆς τύχης αὐτοῖς ἐπελθόντα ἄχθη, τὸ παῖς δὲ κλύουσι καὶ μανθάνουσιν ἄχος. οἱ δὲ οὐκ ἔτι περσονομοῦνται, καὶ κατὰ τοὺς περσῶν νόμους πολιτεύονται, καὶ ὑπὸ τὴν περσῶν ἀρχὴν καὶ ἐπιθύνονται· οὐδὲ δασμοφοροῦσι καὶ τοῖς τέλεσι προσέχονται, ἃ ἔθος ἦν αὐτοῖς διδόναι τοῖς ἄρχουσιν. ἐφθάρησαν γάρ.

δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις; οὔτ᾽ ἐς γᾶν προπίτνοντες
ἄρξονται. βασίλεια γὰρ διόλωλεν ἰσχύς.
οὐδ᾽ ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν
ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ λαὸς ἐλεύθερα βάζειν,
ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.
αἱμαχθεῖσα δ᾽ ἄρουρα Αἴαντος περικλύστα
νᾶσος ἔχει τὰ περσῶν.
ἄτ. Φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπορος κυρεῖ,
ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς ὅταν κλύδων
κακῶν ἐπέλθῃ, πάντα δειμαίνειν φιλεῖ·
ὅταν δ᾽ ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι
τὸν αὐτὸν αἰεὶ δαίμον᾽ οὐριεῖν τύχης.
ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα

¶Οὔτ᾽ ἐς γᾶν] οὔτε εἰς τὴν γῆν προσπίπτοντες; ἤγουν προσκυνοῦντες τὸν βασιλέα, ἄρξονται καὶ ὑποκλιθήσονται. ἡ γὰρ βασιλικὴ ἰσχὺς ὤλετο. ¶Βασίλεια γάρ] τὰ τοιαῦτα πάντα κτητικὰ μακρὸν ἔχει τὸ α. ¶Οὐδ᾽ ἔτι γλῶσσα] οὐδ᾽ ἔτι ἡ τῶν περσῶν γλῶσσα ἐν φυλακαῖς· ἐλευθέρωται γὰρ αὐτοῖς ἡ γλῶσσα πρὸς τὸ κακηγορεῖν βασιλέα. οὐδένα γὰρ νῦν δεδίασιν οἱ ὑπήκοοι, ὅτι λαὸς ἐλύθη ὑπὸ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως τὸν ζυγόν, ὑφ᾽ οὗ συνείχετο τὰ πλεῖστα καὶ ὑπεκλίνετο. ἢ, ἔλυσε τὸν ζυγὸν τῆς ἀλκῆς, ἤτοι τῆς βασιλικῆς δυνάμεως. ἡ γὰρ βασιλικὴ διόλωλεν ἰσχύς, τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἀρχόντων δηλαδή. Ἄλλως. ζυγὸν ἰσχυρᾶς, ἡ ἀλκή. ¶Αἱμαχθεῖσα] ἡ ἄρουρα καὶ ἡ γῆ καὶ ἡ χώρα τοῦ Αἴαντος ἡ περικλύστη καὶ περικλυζομένη τῇ θαλάσσῃ δηλαδὴ νῆσος, ἤγουν ἡ σαλαμίν, ἔχει τὰ σώματα τῶν περσῶν. ¶Φίλοι, κακῶν] ὦ φίλοι, ὅστις κυρεῖ καὶ ὑπάρχει ἔμπορος τῶν κακῶν, ἤγουν ἐμπελάων τοῖς κακοῖς, γινώσκει ὅτι ὅταν ἐπέλθῃ κλύδων καὶ ζάλη τῶν κακῶν τοῖς ἀνθρώποις, φιλεῖ καὶ ἔθος ἔχει φοβεῖσθαι εἰς πάντα, ἤγουν καὶ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα· ὅταν δὲ ὁ δαίμων καὶ τύχη εὐροῇ, καὶ καλῶς καὶ εὐτυχῶς ῥέῃ καὶ ἐπέρχηται, ἔθος ἔχει, ἀπὸ κοινοῦ πάλιν, θαρρεῖν τὴν αὐτὴν εὐτυχίαν συνεισδραμεῖν καὶ εἰς τὰ μετέπειτα. Ἄλλως. κακῶν μὲν ὅστις, καὶ τὰ ἑξῆς. ὁ νοῦς, ὅτι ἔθος ἔχουσιν οἱ δυστυχοῦντες δυστυχίαν φαντάζεσθαι, οἱ δὲ εὐτυχοῦντες, εὐτυχίαν. ¶Δαίμον᾽ οὐριεῖν τύχης] παρὰ τὸ Ὁμηρικόν, Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, Οἷον ἐπ᾽ ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. ¶Ἐμοὶ γὰρ ἤδη] ἐμοί, φησί, φόβου γέμοντα τὰ πάντα φαίνεται ἐν τοῖς ἐμοῖς ὄμμασιν ἀντίπαλα καὶ ἐμφανῆ καὶ αὐτίκα, οἱ δὲ καὶ κατὰ πρόσωπον, ἀπὸ θεῶν ἰδεῖν εἰς δὲ εἰς τὰ πλεῖα σίζοντες, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἀρχῆς τοῦτο συντάσσουσιν.

τἀνταῖα λέγοντες, ὅτι ἐν τοῖς ὄμμασι τὰ παρὰ θεῶν ἐναντία φαίνεται. τοῦτ' ἔστιν, ἀντιπολεμίους ἡμῖν ὁρῶ τοὺς θεούς.

ἐν ὄμμασιν τἀνταῖα φαίνεται θεῶν·
βοᾷ δ' ἐν ὠσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος.
τοία κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.
τοιγὰρ κέλευθον τήνδ' ἄνευ ὀχημάτων,
χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν, ἐκ δόμων πάλιν
ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς
φέρουσ', ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια·
βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς λευκὸν εὔποτον γάλα,
τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα, παμφαὲς μέλι,
λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα·
ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο
ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε·
τῆς τ' αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης βίον
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα,
ἄνθη τε πλεκτά, παμφόρου γαίας τέκνα.
ἀλλ' ὦ φίλοι χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων
ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀνακαλεῖσθε, γαπότους δ' ἐγὼ

¶Οὐ παιώνιος] ἀλλὰ φθαρτικός. ¶Βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς] ἁγνὴν τὴν βοῦν καλεῖ, ἢ διὰ τὸ τὰς θηλείας ἀεὶ ταῖς θεοῖς θύεσθαι· ἢ διὰ τὸ λευκὴν εἶναι· τὰ γὰρ λευκά, καὶ καθαρὰ καὶ φαιδρὰ καὶ ἀρρύπωτα· ἢ διὰ τὸ ἀγελαίαν εἶναι· τὰ γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβοντα, καθαρώτερα καὶ ὑγιεινότερα τῶν ἄλλων. ἢ ἁγνῆς, τῆς ἀσινοῦς, καὶ μηδέ τινα βλάβην ἐχούσης, καὶ ποδὸς ἢ στερηθείσης ἢ ὀφθαλμοῦ. ¶Παμφαὲς] φαιδρόν. ¶Παρθένου πηγῆς μέτα] καθαρᾶς. ἀντὶ τοῦ, σὺν ὕδατι κρηναίῳ. σημειώσαι δὲ τὸ εἶδος τῶν χοῶν. ¶Ἀκήρατόν τε ποτὸν] γάνος τόδε ἀπὸ τῆς μητρὸς τῆς παλαιᾶς ἀμπέλου. ἀκήρατον ποτὸν τὸν οἶνον λέγει, τὸν ἔχοντα μητέρα τὴν ἄμπελον. ἀγρίας δέ, τῆς ἀγριοποιοῦ, διὰ τὴν μέθην· ἤγουν τῆς ἀγρίους ποιούσης τοὺς μεθύοντας. ἢ, τῆς ἐν τῷ ἀγρῷ οὔσης. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀγροῖς αἱ ἄμπελοι. ¶Ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα.] πάρεστι γοῦν ταῖς ἐμαῖς χερσὶ καὶ καρπὸς ἐλαίας ξανθῆς τῆς αἰὲν θαλλούσης τοῖς φύλλοις. ἀειθαλὲς γάρ, καὶ ἀεὶ τὰ φύλλα ἔχει. διὸ προσέθηκεν, ἐν φύλλοισι θαλλούσης, οὐ διὰ τὸν καρπόν. οὐ γὰρ διηνεκὴς ὁ καρπός. ξανθῆς δέ, διὰ τὸ τὸ ὄπισθεν μέρος τῶν φύλλων ὡς προσεοικὸς ξανθίζειν ἐμφαίνεσθαι. ¶Ἄνθη τε πλεκτὰ] στέμματα. ¶Τόν τε δαίμονα] ὡς θεὸς γὰρ παρὰ Πέρσαις τιμᾶται.

τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.
Χο. Βασίλεια γύναι, πρέσβος Πέρσαις,
σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς·
ἡμεῖς δ' ὕμνοις αἰτησόμεθα
φθιμένων πομποὺς   εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες ἁγνοὶ
Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ' ἐνέρων,
πέμψατ' ἔνερθεν ψυχὴν ἐς φάος·
εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἴποι·
ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρεί-   τας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρα σαφινῆ   ἱέντος τὰ παναίολ'
αἰανῆ δύσθροα βάγματα;
παντάλαν' ἄχη διαβοάσω.   νέρθεν ἆρα κλύει μου;
ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε καὶ ἄλλοι
χθονίων ἁγεμόνες   δαίμονα μεγαλαυχῆ
ἰόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων,   Περσᾶν Σουσιγενῆ θεόν·
πέμπετε δ' ἄνω οἷον οὔπω   Περσὶς αἶ' ἐκάλυψεν.

¶Πρέσβος πέρσαις] τιμία. ¶Σύ τε πέμπε] ὁ χορός φησι πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, ὅτι σὺ θυσίαζε τοῖς καταχθονίοις θεοῖς· ἡμεῖς δὲ αἰτησόμεθα ἐν ὕμνοις τοὺς πομποὺς τῶν φθιμένων, ἤγουν τοὺς θεοὺς τοὺς κάτω, τοὺς πέμποντας ἄνω τοὺς νεκρούς, εἶναι κάτω τῆς γῆς προσηνεῖς πρὸς τὸν Δαρεῖον, ὥστε συγχωρῆσαι αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. ¶Ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες] ἀλλ' ὦ χθόνιοι θεοί, Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ καὶ ὦ Πλούτων, βασιλεῦ τῶν νεκρῶν, πέμψατε ἐς φῶς, ἤγουν ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κάτω, τὴν ψυχὴν τοῦ Δαρείου. εἰ γάρ τι ἄκος τῶν ἡμετέρων κακῶν πλέον καὶ ἐπέκεινα οἶδεν, ἤγουν νικῆσον τὰ ἡμῶν κακά, μόνος ἂν οὗτος ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων εἴποι τὸ πέρας, καὶ πῶς ἂν τὰ ἐν ποσὶ καὶ τίνι τρόπῳ ἐκφύγωμεν. ¶Ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρείτας] ἆρα ἀκούει μου ὁ μακαρείτης θεὸς Δαρεῖος ὁ ἰσόθεος βασιλεύς, ἱέντος καὶ πέμποντος τὰ βάρβαρα λόγια σαφινῆ καὶ σαφῆ; οὐ γὰρ δυσνόητα ταῦτα. φημὶ τὰ ποικίλα βάγματα καὶ φωνήματα, τὰ αἰανῆ, καὶ σκοτεινά, καὶ θλίψιν καὶ ἀχλὺν ἐμποιοῦντα τοῖς κλαίουσι. Ἰστέον δὲ ὅτι μακαρείτης ὁ τεθνεώς, μακάριος ὁ ζῶν. ¶Ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε] ἀλλὰ σύ μοι ὦ Γῆ, καὶ ἄλλοι ἡγεμόνες τῶν χθονίων καὶ τῶν νεκρῶν, τὸν μεγαλαυχῆ δαίμονα Δαρεῖον ἐρχόμενον ἐκ τῶν τοῦ ᾅδου δόμων, αἰνέσατε, ἤγουν συναινέσατε, καὶ συναρέσατε αὐτῷ τοῦ ποιῆσαι τοῦτο. τὸν καταχθόνιον οὖν Δαρεῖον αἰνέσατε ἐξ ᾅδου δόμων μολεῖν. τὸν σουσιγενῆ θεὸν τῶν Περσῶν, ἤγουν τὸν Δαρεῖον.

ἦ φίλος ἀνὴρ, ἦ φίλος ὄχθος·
φίλα γὰρ κέκευθεν ἤθη.
Ἀϊδωνεὺς δ' ἀναπομπὸς
ἀνίει Δαρεῖον, οἷον ἄνακτα Δαρειάν. ἠέ.
οὔτε γὰρ ἄνδρας ποτ' ἀπώλλυ
πολεμοφθόροισιν ἄταις,
θεομήστωρ δ' ἐκικλήσκετο Πέρσαις, θεομήστωρ δ' ἔσκεν·
ἐπεὶ στρατὸν εὖ ἐποδώκει, ἠέ.
βαλλὴν ἀρχαῖος βαλλὴν
ἴθι, ἵκου, ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου, κροκόβαπτον
ποδὸς εὔμαριν ἀείρων,
βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαρειάν, οἶ,
ὅπως καινά τε κλύῃς νέα τ' ἄχη.
δέσποτα δεσπότου φάνηθι. Στυγία γὰρ
τις ἐπ' ἀχλὺς πεπόταται.

¶Ἦ φίλος ἀνὴρ] ὄντως φίλος ἦν ἀνὴρ ἐμοὶ ὁ Δαρεῖος, ὄντως φίλος καὶ ὁ τάφος ὃς κρύπτει τὰ φίλα ἤθη, τουτέστι τοὺς θεοφιλεῖς τρόπους ἐμοὶ τοῦ Δαρείου. ὄχθον γὰρ τὸν τάφον καλεῖ, διὰ τὸν ἀναχωματισμόν. ¶Ἀϊδωνεὺς δ' ἀνίει Δαρεῖον, οἷον ἄνακτα Δαρειάν] ὁ Ἀϊδωνεὺς δὲ ὁ ἀναπεμπτὸς τῶν νεκρῶν ἀνίει, καὶ ἀναπέμψαι, καὶ ἀναδώσει τῆς γῆς τὸν Δαρεῖον βασιλέα, οἷον τὸν καὶ Δαρειὰν κεκλημένον. ἢ τοῦ Δαρείου ψυχὴν ἀναπέμψαι ὁ ᾅδης. τουτέστιν ἔξωθεν. Ἄλλως. τὸν μόνον γενόμενον βασιλέα, διὰ τὸ κηδεμονικόν. ἔοικε δὲ ὁ Δαρεῖος καὶ Δαρειὰν λέγεσθαι. ¶Θεομήστωρ δ' ἐκικλήσκετο] θεομήστωρ τε καὶ τὰ θεῖα βουλευόμενος ἐκαλεῖτο τοῖς Πέρσαις· οὐ μόνον τε ἐκαλεῖτο τοῦτο, ἀλλὰ καὶ θεομήστωρ ὑπῆρχεν, ἐπειδὴ καὶ καλῶς ἐποδώκει καὶ ἴθυνε καὶ ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ πόδα ἠνιόχει τὸν στρατόν. ¶Βαλλὴν ἀρχαῖος] βαλλὴν ὁ βασιλεὺς λέγεται. Εὐφορίων δέ φησι θουρίων εἶναι τὴν διάλεκτον. ὅθεν καὶ βαλλήναιον ὄρος, ὅ ἐστι βασιλικόν. φησὶν οὖν, ὦ ἀρχαῖε βασιλεῦ ἴκου καὶ παραγενοῦ καὶ ἐλθὲ ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου, ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ τελευτὴν τοῦ τάφου, ἀείρων καὶ ἐπαίρων καὶ κινῶν τὴν εὔμαριν, καὶ τὸ ὑπόδημα τοῦ ποδὸς, κροκόβαπτον καὶ ἐρυθροῦν (ἔστι δὲ τοῦτο περίφρασις) πιφαύσκων καὶ δεικνύων καὶ ἀναφαίνων τὸ φάλαρον καὶ τὸν λόφον τῆς βασιλικῆς τιάρας καὶ περικεφαλαίας. περιφραστικῶς δὲ τὸ στέμμα φησί. ¶Βάσκε πάτερ] βάσκε καὶ προβίβαθι ὦ Δαρεῖε δέσποτα, ὅπως κλύῃς καὶ ἀκούσῃς καὶ μάθῃς καινὰ καὶ ἀλλόκοτα καὶ νέα ἄχη τοῦ Ξέρξου. ὡς ἐπῳδοῦ δὲ κεῖται τῷ βάσκε πάτερ Δαρειάν. ¶Στυγία γάρ τις] ἐπιπεπότηται γὰρ καὶ ἐξήπλωται στυγερὰ καὶ μισητή τις ἀχλὺς καὶ θλῖψις. πᾶσα γὰρ νεολαία καὶ ἡ τῶν Περσῶν ἡλικία καὶ νεότης ἐξαπόλωλε καὶ παρῴχετο.

νεολαία γὰρ ἤδη κατὰ πᾶσ' ἀπόλωλε.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριάν. οἶ, αἲ αἲ αἲ αἲ.
ὦ πολύκλαυτε φίλοισι θανών.
'τί τάδε δυνάστα δυνάστα
περὶ τᾷ σᾷ δίδυμα
διάγοιεν ἁμάρτια
πάσᾳ γᾷ σᾷ τᾷδε,
ἐξέφθινθ' αἱ τρίσκαλμοι
'νᾶες ἄναες ἄναες.

δα. Ὦ πιστὰ πιστῶν, ἥλικές θ' ἥβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοί, τίνα πόλις πονεῖ πόνον;
στένει, κέκοπται, καὶ χαράσσεται πέδον.
'λεύσσων δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν πέλας τάφου,
ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενὴς ἐδεξάμην.
'ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς ἑστῶτες τάφου,
καὶ ψυχαγωγοῖς ὀρθιάζοντες γόοις,
οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ', ἔστι δ' οὐκ εὐέξοδον.

¶Τί τάδε δυνάστα δυνάστα] τί ὦ δυνάστα τάδε δίδυμα καὶ διπλᾶ ἁμάρτια καὶ ἁμαρτήματα διάγοιεν καὶ διάγουσι περὶ τῇ σῇ γῇ τῇδε; δίδυμα δέ, ἢ διὰ τὸ ἐπὶ Δαρείου μὲν τετρακόσια φονευθῆναι χιλιάδας, νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ Ξέρξου μυριάδας· ἢ, ὅτι Ξέρξου καὶ Περσῶν πρὸς εἶεν ἁμαρτίαι καὶ ἀτυχίαι ἡρμοσμέναι ἐμοῦ· ἢ τὰ δίδυμα, τὰ ἐν Πλαταιαῖς γεγενημένα κακὰ καὶ τὰ ἐν Σαλαμῖνι. τὸ δὲ δυνάστα, ἀντὶ τοῦ δυνάστα. ¶Ἁμάρτια] ὁμοῦ ἡρμοσμένα. γράφεται καὶ ἁμαρτήματα. ¶Νᾶες ἄναες] αἱ μακρὰν νῆες· ἀπώλοντο γάρ. ¶Ὦ πιστὰ πιστῶν] τὸ τοῦ Δαρείου εἴδωλον ἐξ ᾅδου ἀνελθὸν φησὶ πρὸς τοὺς Πέρσας, ὦ πιστὰ φυτήματα καὶ ἀναστροφαὶ πατέρων πιστῶν ἐμοί, ὦ ἐκ πιστῶν πατέρων πιστοὶ υἱοί, ἥλικές τε καὶ ἰσήλικες τῆς ἐμῆς ἡλικίας, τίνα πόνον καὶ κακοπάθειαν πάσχει ἡ πόλις, καὶ στενάζει, καὶ διὰ τὸν ὀδυρμὸν κέκοπται καὶ χαράσσεται ἡ γῆ κάτωθεν. τοῦτο δὲ εἴρηκεν ὅτι ἐκ τῶν πολλῶν ὑμῶν στεναγμῶν ἡ γῆ ῥαγεῖσα ἀνέδωκέ με. ¶Λεύσσων δ' ἄκοιτιν] ἐγὼ δὲ βλέπων ἐγγὺς τοῦ ἐμοῦ τάφου παρακαθημένην τὴν ἐμὴν ὁμόκοιτον γυναῖκα, φοβοῦμαι μὴ κακὸν αὐτῇ ἐπιγέγονε. τὰς χοὰς δέ, ἤτοι τὰς θυσίας ἃς ἐμοὶ ἔθυκεν ἱλαστηρίους, ἀπεδεξάμην. ¶Ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς] ἐγγὺς ἑστῶτες τοῦ ἐμοῦ τάφου, θρηνεῖτέ τε καὶ καλεῖσθε καὶ ἀνακράζετέ με ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ ᾅδου, ὀρθιάζοντες καὶ μεγάλως ἠχοῦντες καὶ θρηνοῦντες ἐν γόοις ψυχαγωγοῖς, ἤγουν τοῖς τὰς ψυχὰς ἐκ τοῦ ᾅδου ἀνακομίζουσιν· οὐκ ἔστι δὲ ῥᾴδιον τὸ ἐξελθεῖν με ἀπὸ τοῦ τάφου, οὐδὲ δυνατόν. ¶Οὐκ εὐέξοδον] ὅθεν οὐ δυνατὸν ταχέως ἐξιέναι, ἀπολείπεται δὲ ὡς βραδέως.

ἄλλως τε πάντως χ' οἱ κατὰ χθονὸς θεοὶ
λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι.
ὅμως δ' ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
ἥκω· τάχυνα δ' ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου.
τί δ' ἐστὶ Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθὲς κακόν;

χο. Σέβομαι μὲν προσιδέσθαι,
σέβομαι δ' ἀντία λέξαι σέθεν, ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.

δα. Ἀλλ' ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
μή τι μακιστῆρα μῦθον ἀλλὰ σύντομον λέγων,
εἰπὲ, καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.

χο. Δείομαι μὲν χαρίσασθαι,
δείομαι δ' ἀντία φάσθαι, λέξας δύσλεκτα φίλοισιν.

δα. Ἀλλ' ἐπεὶ δέος παλαιόν σοι φρενῶν ἀνθίσταται,
τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ' εὐγενὲς γύναι,
κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων, σαφές τι μοι
λέξον. ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι πήματ' ἐντύχοι βροτοῖς·
πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ' ἐκ χέρσου κακά

¶Ἄλλως τε πάντως] καὶ ἄλλως δὲ, φησὶν, οἱ κάτωθεν τῆς γῆς θεοὶ, ἤτοι ὁ Πλούτων καὶ ἡ Περσεφόνη καὶ οἱ τῶν νεκρῶν ἁπλῶς κυριεύοντες, ἀμείνους καὶ βελτίονες καὶ ἑτοιμότεροι εἰσὶν εἰς τὸ λαβεῖν παρ' ἑαυτοῖς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κατέχειν ἐν τῷ ᾅδῃ, παρὰ μεθιέναι, καὶ καταλεῖψαι, καὶ ἐᾶσαι αὐτοὺς ἀνελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἄνωθεν. ¶Ὅμως δ' ἐκείνοις] ὅτι, μέγα κἀγὼ δυνηθεὶς παρὰ τοῖς κάτω θεοῖς, οἷα βασιλεὺς, καὶ παρ' ἐκείνων τιμώμενος, καὶ μὴ λογιζόμενος ὡς οἱ κοινῶς ἀποθνήσκοντες, ἥκω· ἐτάχυνα δὲ, ὡς μὴ μεμφθῶ τοῦ χρόνου καὶ τῆς βραδύτητος ἕνεκα. ¶Νεοχμὸν] νεωστί. παρὰ τὸ αἰχμὴν [illegible]. ¶Μακιστῆρα μῦθον] μήκους ἐχόμενον. ¶Δείομαι μὲν χαρίσασθαι] τοῦτό φησι, δέδια μὲν τὰ κατὰ χάριν εἰπεῖν σοι ἐφ' ᾧ θέλξαι τὴν σὴν ψυχὴν, δέδια δὲ καὶ ἀληθεῦσαι· λυπηθήσῃ γάρ. ¶Ἀλλ' ἐπεὶ δέος] φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπεὶ φοβῇ, ἔασον τοῦτο. εἶτα στρέφει τὸν λόγον πρὸς τὴν Ἄτοσσαν, καί φησιν, ὦ εὐγενὴς γύναι ξυνόμευνε καὶ ξυμμετέχουσα τῶν ἐμῶν λέκτρων, παυσαμένη τῶνδε τῶν θρήνων, φανερόν τι μοι εἰπὲ, ἵνα μάθω ὃ πάσχετε. ¶Ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι] ὁ Δαρεῖος παραμυθούμενος τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, φησὶν ὅτι πήματα τύχοι καὶ ἐπέλθοι οἷα πολλάκις ἐν τοῖς βροτοῖς. ἢ οὕτως, ἀνθρώπεια καὶ οὐ καινὰ ἄν τοῖς βροτοῖς τύχοι καὶ ἐπέλθοι ἐν πήματι καὶ ἐν βλάβῃ. ὡς γὰρ ἄνθρωποι, πάσχουσι, καὶ τὰ αὐτῶν πήματα, οὐ θεῖά εἰσι, ἀλλ' ἀνθρώπινα κέκληνται. ¶Πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης] πολλὰ μὲν γὰρ κακὰ ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ἐπέρχονται, ἣν ὁ μάσσων καὶ ὁ μείζων βίοτος ἐκταθῇ περαιτέρω, ἤγουν ἐν μακρῷ τοῦ βίου χρόνῳ.

γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων ἢν βίος ταθῇ πρόσω.

ἄτ. Ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ,
ὡς ἕως ἔλευσσες αὐγὰς ἡλίου, ζηλωτὸς ὢν
βίοτον εὐαίωνα πέρσαις, ὡς θεός, διήγαγες·
νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος·
πάντα γὰρ Δαρεῖ' ἀκούσῃ μῦθον ἐν βραχεῖ χρόνῳ·
διαπεπόρθηται τὰ περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος.
δα. Τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτός, ἢ στάσις πόλει;
ἄτ. Οὐδαμῶς· ἀλλ' ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς διέφθαρται στρατός.
δα. Τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει, φράσον.
ἄτ. Θούριος Ξέρξης, κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα.
δα. Πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;
ἄτ. Ἀμφότερα· διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατηλάτων.
δα. Πῶς δὲ καὶ στρατὸς τοσόσδε πεζὸς ἤνυσεν περᾶν;
ἄτ. Μηχαναῖς ἔζευξεν ἕλλης πορθμόν, ὥστ' ἔχειν πόρον.
δα. Καὶ τόδ' ἐξέπραξεν ὥστε βόσπορον κλῇσαι μέγαν;
ἄτ. Ὧδ' ἔχει, γνώμης δέ πού τις δαιμόνων ξυνήψατο.
δα. Φεῦ μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς.
ἄτ. Ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἷον ἤνυσεν κακόν.
δα. Καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;

¶Ὡς εἰπεῖν ἔπος] ὡς ἐν συντόμῳ λόγῳ περιλαβεῖν καὶ εἰπεῖν συλλήβδην πάντα. ὡς καὶ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ, Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος. ¶Λοιμοῦ τις ἦλθε] ταραχή, ἐμφύλιος πόλεμος. ἀντὶ τοῦ φθορά, εἶπε σκηπτόν· ὡς γὰρ ὁ κεραυνός, ὅπου ἂν ἐπιδράξῃ, καίει καὶ φθείρει καὶ ἀφανίζει· οὕτω καὶ ὁ λοιμός. ¶Τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων] Ἡρόδοτος ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας ιβ', Ἑλλάνικος δὲ ιά. ¶Ἠπείρου πλάκα] τὸ ἄπλωμα. περιφραστικῶς δὲ τὴν γῆν τῶν περσῶν φησὶ πᾶσαν. ¶Πεζὸς ἢ ναύτης] ἤτοι διὰ ξηρᾶς, ἢ διὰ θαλάσσης τήνδε τὴν πεῖραν ἐμώρανεν, ἀντὶ τοῦ μωρὰν εἶναι καὶ ἄβουλον καὶ ἀπερισκέπτως ταύτην τὴν πεῖραν παρήγαγε. τὴν πρὸς τοὺς ἀθηναίους δέ φησιν ἐκστρατείαν. ¶Διπλοῦν μέτωπον] καὶ τάγμα ἦν διπλοῦν, ἤτοι πεζὸν καὶ ναυτικόν, καὶ διπλοῖ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες τοῦ βασιλέως ἦσαν, καὶ τὰ ἀμφότερα κατὰ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν. ¶Ὥστ' ἔχειν πόρον] ὥστε συνέχειν τὸν πόρον καὶ ἐπέχειν τὸ ὕδωρ. ¶Γνώμης δέ που] ἀντὶ τοῦ, ἴσως καὶ συνήργησεν αὐτῷ τις δαίμων, καὶ ἐβοήθησεν. βόσπορον δὲ λέγει τὸν ἑλλήσποντον. ¶Ὡς ἰδεῖν] ὁποῖον καὶ εἰς τέλος παρήγαγε, δεινὸν εἶναι τῷ ὄντι ὄλεθρον.

ἄτ. Ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.
δα. Ὧδε παμπήδην δὲ πᾶς στρατὸς κατέφθαρται δορί;
ἄτ. Πρὸς τάδ᾽ ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει.
δα. Ὦ πόποι κεινῆς ἀρωγῆς κἀπικουρίας στρατοῦ.
ἄτ. Βακτρίων δ᾽ ἔρρει πανώλης δῆμος, οὐδέ τις γέρων.
δα. Ὦ μέλεος, οἵαν ἄρ᾽ ἥβην ξυμμάχων ἀπώλεσε.
ἄτ. Μονάδα δὲ Ξέρξην ἔρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα.
δα. Πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν ἐστι; τίς σωτηρία;
ἄτ. Ἀσμενον μολεῖν γέφυραι ἐν δυοῖν ζευκτηρίαιν.
δα. Καὶ πρὸς ἤπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ᾽ ἐτήτυμον;
ἄτ. Ναὶ λόγος κρατεῖ σαφηνὴς, τοῦτο δ᾽ οὐκ ἔνι στάσις.
δα. Φεῦ ταχεῖά γ᾽ ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις, ἐς τὸν παῖδ᾽ ἐμὸν
Ζεὺς ἐπέσκηψεν τελευτὴν θεσφάτων· ἐγὼ δέ που
διὰ μακροῦ χρόνου τάδ᾽ ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς·
ἀλλ᾽ ὅταν σπεύδῃ τις, αὐτὸς χὠ θεὸς συνάπτεται.
νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν εὑρῆσθαι φίλοις.

¶Ναυτικὸς στρατὸς] τοῦτό φησιν, ὅτι ὁ τῶν περσῶν στρατὸς ναυτικὸς ἀφανισθεὶς ἐν τῇ θαλάσσῃ παρὰ τῶν ἑλλήνων, γέγονεν ἀπωλείας καὶ φθορᾶς αἴτιος καὶ τῷ πεζῷ στρατεύματι. οἱ γὰρ ἀθηναῖοι πρῶτον μὲν τοὺς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐνίκησαν πέρσας, εἶθ᾽ οὕτως πρὸς τοὺς πεζοὺς ἐφορμήσαντες, τούτους ἀπέκτειναν. τῶν ναυτικῶν γὰρ φθαρέντων, οἱ ἐν τῇ ψυτταλίᾳ πέρσαι (ἥτις ἐστὶ νῆσος τῇ σαλαμῖνι παρακειμένη) ἁλωτοὶ γεγόνασι. ¶Κἀπικουρίας στρατοῦ] τῆς ἀπολομένης. ¶Βακτρίων δ᾽ ἔρρει] τῶν βακτρίων δὲ ἔρρει καὶ ἔφθαρη πᾶς δῆμος πανώλης καὶ ἀνδρεῖος καὶ πολεμικός, οὐδέ τις γέρων ἀπώλετο. τοῦτ᾽ ἔστι, πάντες οἱ νέοι ἐφθάρησαν, οἱ δὲ γέροντες οὔ. τοὺς γὰρ νέους μόνους ὁ Ξέρξης ἐστρατολόγησε, τοὺς δὲ γέροντας, ὡς ἀσθενεῖς ὄντας καὶ μὴ δυναμένους κινῆσαι ὅπλα, κατέλειψε τῇ πατρίδι χώρᾳ ἐπιτηρητάς τε καὶ φύλακας. ¶Μονάδα δὲ Ξέρξην] μεμονωμένον δέ φασι τὸν Ξέρξην ἀπολειφθῆναι, καὶ ἔρημον οὐ μετὰ πολλῶν ἀνδρῶν τὸν Ξέρξην διαπεράσαι τὸν ἑλλήσποντον, τὴν ζευκτηρίαν δηλαδὴ τὴν ἐν δυοῖν μέρεσι κειμένην, καὶ συζευγνῦσαν αὐτά· λέγει δὲ τὴν ἀσίαν καὶ τὴν εὐρώπην. ¶Πῶς τε δὴ καὶ ποῖ] ἐν ἐρωτήσει. ¶Τελευτᾶν ἐστὶ] διαπεραιοῦσθαι. ¶Γέφυραι ἐν δυοῖν ζευκτηρίαιν] τὸν ἑλλήσποντον, ὃς ζευγνύει ἀσίαν καὶ εὐρώπην. ¶Οὐκ ἔνι στάσις] ἀμφιβολία. τοῦτο οὐκ ἄδηλον. ¶Φεῦ ταχεῖα] ὡς τοῦ Δαρείου εἰπόντος καὶ αὐτοῦ προμαντευσαμένου τὸν Ξέρξην ἀποβαλεῖν πολὺν λαόν. ¶Ἀλλ᾽ ὅταν] ὅταν σπεύδῃ τις ἢ εἰς καλὰ ἢ εἰς κακά, ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐπιλαμβάνεται· ἤ, ὅταν ἐπὶ τὰ χείρω ἐπείγηται, τότε συνεφάπτεται καὶ συνάπτεται αὐτῷ καὶ ἡ ἐριννὺς, ἡ τιμωρητικὴ καὶ ἡ ἔφορος τῶν κακῶν θεός. ¶Νῦν κακῶν] ἔοικεν εὑρεθῆναι τοῖς φίλοις ἅπασιν ἐμοῦ ἡ τῶν κακῶν πηγή. ἄλλως. ὡς ἡ πηγὴ τὸ μὲν δίδωσιν, ἄλλο δ᾽ ἀναβλύζει.

παῖς δ' ἐμὸς τάδ' οὐ κατειδὼς ἤνυσεν νέῳ θράσει·
ὅςις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὣς, δεσμώμασιν
ἤλπισε σχήσειν, ῥέοντα Βόσπορον ῥόον θεοῦ·
καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
θνητὸς ὢν, θεῶν δὲ πάντων ᾤετ', οὐκ εὐβουλίᾳ,
καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν
εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλούτου πόνος
οὑμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἁρπαγή.
ἀτ. Ταῦτα τοῖς κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκεται
θούριος Ξέρξης· λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις
πλοῦτον ἐκτήσω σὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο
ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῷον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
τοιάδ' ἐξ ἀνδρῶν ὀνείδη πολλάκις κλύων κακῶν,
τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.
δα. Τοιγὰρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον
μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω,
τὸ δ' ἄςυ Σούσων ἐξεκείνωσεν πεσόν·

¶Ὅςις ἑλλήσποντον] ὅςις ὁ Ξέρξης ἤλπιζε σχήσειν καὶ κρατήσειν ὡς δοῦλον τὸν ἐν δεσμοῖς τὸν ἱερὸν ἑλλήσποντον. ἱερὸν δὲ αὐτόν φησι, διὰ τὸ ἱδρύσθαι αὐτόθι διὸς ἱερὸν, ὡς Μνασέας φησίν. ἢ τὸν ἀνειμένον, ἀκωλύτως ὡς τὸν ἱερὸν ἰχθὺν φέρεσθαι. ¶Καὶ πόρον μετερρύθμιζε] καὶ τὸν τῆς θαλάσσης πόρον μετέπλασε καὶ εἰς ξηρὰν μετέβαλε, καὶ τὸν ἑλλήσποντον δεσμοῖς σιδηροῖς περιβαλὼν, ἤτοι γέφυραν ἐν αὐτῷ διὰ σιδήρου ἐργασάμενος, πολλὴν καὶ μακρὰν κέλευθον καὶ ὁδὸν ἐπλήρωσε καὶ ἐποίησε τῷ στρατεύματι, ἄνθρωπος ὤν· ᾤετο δὲ καὶ ὑπελάμβανε καὶ ἐνόμιζεν οὐκ ἐν εὐβουλίᾳ, ἀλλ' ἀβούλως καὶ μωρῶς, κρατήσειν πάντων τῶν θεῶν, καὶ τοῦ ποσειδῶνος αὐτοῦ, ὃς κύριος τῆς θαλάσσης ἐστί. ¶Δέδοικα μὴ πολὺς] φοβοῦμαι, φησὶ, μὴ ὁ πολὺς πλοῦτος ὁ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ πόνου κατορθωθεὶς, ἁρπαγὴ ὑπὸ τοῦ φθάσαντος, ἤτοι καταλαβόντος. ¶Ταῦτα τοῖς κακοῖς ὁμιλῶν] ταῦτα διδάσκεται ὁ θούριος καὶ ὁ ὁρμητικὸς πρὸς τὸν πόλεμον Ξέρξης, ὁμιλῶν τοῖς κακοῖς ἀνδράσι. λέγουσι γὰρ αὐτῷ (ὁ γὰρ δὲ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ γὰρ, ἢ περιττὸς ὁ δὲ) ὅτι σὺ μὲν ὄλβον ἐκτήσω μέγαν τέκνοις, καὶ ἐν ἀνδραγαθίαις· τοῦτον δὲ ὑπ' ἀνανδρίας ἔνδον τῆς οἰκίας κινεῖν τὸ δόρυ, τὸν ὄλβον δὲ τὸν πατρικὸν μὴ αὐξάνειν. ¶Τοιγὰρ σφιν] τοιγαροῦν σφίσι καὶ αὐτοῖς τοῖς τῷ Ξέρξῃ συμβουλεύσασι ταῦτα καὶ προτρέψασι, ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον, εἰς φθορὰν χωρῆσαν. ¶Ἐξεκείνωσεν πεσόν] ἔργον οἷον οὐδέπω, πεσὸν δίκην κύβου (τὰ πράγματα γὰρ ὡς κύβοι πίπτουσιν) ἐξεκένωσε τόδε τὸ ἄςυ. ἔργον δὲ, οἷον οὐδέπω γέγονεν ἐξ ὅτου τὰ ἀφ' οὗ

καιροῦ ὁ Ζεὺς ὤπασε καὶ παρέσχε καὶ ἔδωκε ταύτην τὴν τιμὴν, τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ταγεῖν καὶ ἡγεμονεύειν καὶ βασιλεύειν ἕνα ἄνδρα πάσης Ἀσίας.

ἐξ οὗτε τιμὴν Ζεὺς ἄναξ τήνδ᾽ ὤπασεν,
ἕν᾽ ἄνδρα πάσης ἀσιάδος μηλοτρόφου
ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυντήριον.
μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ·
ἄλλος δ᾽ ἐκείνου παῖς τόδ᾽ ἔργον ἤνυσε·
φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν.
τρίτος δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνήρ,
ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις·
λυδῶν δὲ λαὸν καὶ φρυγῶν ἐκτήσατο,
ἰωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ.
θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὔφρων ἔφυ.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ἴθυνε στρατόν.
πέμπτος δὲ Μάρδος ἦρξεν, αἰσχύνη πάτρᾳ,
θρόνοισί τ᾽ ἀρχαίοισι· τὸν δὲ σὺν δόλῳ

¶ Ἄλλος δ᾽ ἐκείνου παῖς] τὸν Ἀρταφρένην φησὶ, περὶ οὗ προακαπιὸν λόγῳ, φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν, ἐτυμολογῶν αὐτοῦ τὸ ὄνομα. Ἀρταφρένης γὰρ ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας. ¶ Ἤλασεν βίᾳ] συνήγαγεν τῇ ἰδίᾳ δυνάμει. ¶ Κύρου δὲ παῖς] Κύρου δὲ υἱὸς ὁ Καμβύσης, ἀδελφὸς δὲ, κατὰ Ἑλλάνικον, Μαρφίου καὶ Μέμφιδος. ¶ Πέμπτος δὲ Μάρδος] ἡ γραφὴ ἡμάρτηται. τὸν γὰρ ἐπιθέμενον τῇ Καμβύσου ἀρχῇ μάγον ὄντα, οὐδεὶς Μάρδον εἶπεν, οὔτε γένος, οὔτε ὄνομα. μήποτε οὖν χαριέστερον, Μάρδις αἰσχύνη πάτρᾳ, μάγος ὢν ὁ τῆς ἀρχῆς ἐπιλαβόμενος, ἢ ἴσως ὁμώνυμος ὑπεκρίνετο τῷ Μερδίᾳ ὄντι τῷ Κύρου παιδὶ, ἀδελφῷ τοῦ Καμβύσου. αἰσχύνη δὲ πάτρᾳ, εἶπεν, ὅτι μάγος ὢν, ἐπίσπασε τὴν τῶν Περσῶν ἀρχὴν εἰς μάγους. ἐπειδὴ γὰρ οἱ Πέρσαι πάντα τῇ βουλῇ διεπράττοντο, ὁ Καμβύσης ἤδη πρὸς ἐκστρατείαν ἀπαίρων, τοὺς αὐτοῦ μάγους δύο ὄντας ἐν τοῖς βασιλείοις κατέλιπεν, οἳ τῇ ἐρημίᾳ σφῶν τῆς πόλεως ἀνδρῶν, ἦρξαν τῆς βασιλείας, Ἀρταφρένης, καὶ Δαρεῖος, οὐχ ὁ τοῦ Ξέρξου πατὴρ, ἀλλ᾽ ἕτερος. καὶ ἄλλοι τινὲς φίλοι αὐτῶν τῆς ἀρχῆς αὐτοὺς καταβιβάσαι συνεβουλεύσαντο. καταγαγόντες δὲ αὐτοὺς, ἔριζον περὶ τῆς βασιλείας. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ταύτην λαβεῖν ἀπείπαντο, φήσαντες ἐλευθέρους ἑαυτοὺς τῇ βουλεύεσθαι, καὶ μήτε ἄρχειν μήτ᾽ ἄρχεσθαι, καὶ ἀπολαύειν τῶν τῆς ἀρχῆς ἀγαθῶν. Ἀρταφρένης δὲ καὶ Δαρεῖος ἆθλον ἔθεντο, τὸ μὲν ἵππων δραμεῖν, οὗτινος δ᾽ ἵππος πρὸς τὴν [illegible] χρεμετίσῃ, πάντως αὐτὸς καὶ τῆς ἀρχῆς ἐπιλάβηται. ὁ οὖν Δαρεῖος τῷ ἱπποκόμῳ αὐτοῦ περὶ τούτου ἀνεκοινώσατο. ὁ δὲ χιτῶνα λαβὼν, καὶ τῷ τῆς θηλείας προστρίψας μορίῳ, δέδωκεν αὐτῷ, ἐπιστὼν, ἡνίκα δ᾽ ἂν ἔμελλεν ὁ ἵππος τῇ νύσσῃ προσεγγίσειν, τηνικαῦτα στήσας αὐτὸν, τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ τὸν χιτῶνα προσήγαγε, καὶ ἔστε τῆς ὀδμῆς

τῆς θηλείας ἀναπειράμενος χεῖρα μετῆσι· ὃ καὶ πεποίηκε, καὶ κατὰ κράτος νικήσας τῆς ἀρχῆς ἐπελάβετο. τινὲς δὲ οὕτως φασὶ γενέσθαι, ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς ὁ ἱπποκόμος ἐν τῷ καμπύλῳ φορεάδα σπάσας, δεῖξε τὸν ἵππον, καὶ συνουσιάζειν. ἔπειτα δὲ τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἄθλου ἐκεῖσε γεγονὼς, τῆς θηλείας ἐμνήσθη, καὶ οὕτως ἐχρεμέτισε.

Ἀρταφρένης ἔκληνεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
ξὺν ἀνδράσιν φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
ἕκτος δὲ Μάραφις, ἕβδομος τ' Ἀρταφρένης.
κἀγὼ δ' ἔκυρσα τύχης ἧσπερ ἤθελον πάλιν,
κἀπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῷ στρατῷ·
ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὢν νέος νέα φρονεῖ,
κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς.
εὖ γὰρ σαφῶς τόδ' ἴστ' ἐμοὶ ξυνήλικες,
ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν,
οὐκ ἂν φανεῖμεν πήματ' ἔρξαντες τόσα.
χο. Τί οὖν, ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἔτι
πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς;
δα. Εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον,
μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν.
αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.
χο. Πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνι τρόπῳ δὲ συμμαχεῖ;
δα. Κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερκόμπους ἄγαν.
χο. Ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον.
δα. Ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις

¶ Ἀρταφρένης] τοῦτον Ἑλλάνικος Δαφέρνην καλεῖ. ¶ Κἀγὼ δ' ἔκυρσα τύχης] καὶ ἐγὼ τούτῳ ἐτύχον. μετὰ γὰρ τὴν τῶν μάγων καθαίρεσιν Δαρεῖος ὁ μέγας ἦρξεν, ὅτι οἱ ἑπτὰ στρατηγοὶ τοῦ Καμβύσου ὤμοσαν ἀναιρεθῆναι τὸν μάγον τὸν ὑποκρινόμενον τῷ ὀνόματι Μάρδου. ¶ Εὖ γὰρ] καλῶς γινώσκετε τοῦτο, ὦ ἐμοὶ συνήλικες πέρσαι, ὅτι ἅπαντες ἡμεῖς οἱ κράτη ταῦτα ἔχομεν, ἤγουν οἱ πρὸ τοῦ βασιλεύσαντες, οὐκ ἂν ἐφαίνομεν πράξαντες τοσαύτην βλάβην τῶν περσῶν, ὅσην νῦν ὁ Ξέρξης ἐποίησε. ¶ Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ] αὐτὴ γὰρ ἡ ἑλλὰς ἡ αὐτοῖς συμμαχεῖ ἐκείνοις τοῖς ἕλλησι διὰ τὸ μὴ ἔχειν καρποὺς αὐτάρκεις, ὥστε τοὺς ἐν αὐτοῖς ἀποτρέφειν. ἡ γῆ, φησὶ, κτείνουσα λιμῷ τοὺς πολυάνδρους πέρσας. ¶ Εὐσταλῆ] ἀναμιγῆ. ¶ Ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας] ἀλλ' οὐδ' ὁ καταλειφθεὶς στρατὸς τῷ Μαρδονίῳ καὶ αἱ τριάκοντα μυριάδες ὑπὸ στρα-

φοιτᾶν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πῶς λέγουσιν ἀποστεῖλαι πάλιν ὕστερον στρατιάν; τοῦτο δὲ εἶπε, ἢ παντελῆ σημαίνων ἀπώλειαν τῶν περσῶν.

στρατὸς κυρήσει νοστίμου σωτηρίας.
χο. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
περᾷ τὸν Ελλης πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο;
δα. Παῦροί γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν
χρὴ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
βλέψαντα· συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ᾽ οὔ.
κεἴπερ τάδ᾽ ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος.
μίμνουσι δ᾽ ἔνθα πεδίον ἀσωπὸς ῥοαῖς
ἄρδει, φίλον πίασμα βοιωτῶν χθονί·
οὗ σφιν κακῶν ὕψιστ᾽ ἐπαμμένει παθεῖν,
ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων·
οἳ γῆν μολόντες ἑλλάδ᾽, οὐ θεῶν βρέτη
ᾐδοῦντο συλᾶν, οὐδὲ πιμπράναι νεώς.
βωμοὶ δ᾽ ἄϊστοι, δαιμόνων θ᾽ ἱδρύματα
πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
τοιγὰρ κακῶς δράσαντες, οὐκ ἐλάσσονα
πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι, κοὐδέπω κακῶν

¶ Χρὴ θεσφάτοισιν ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα βλέψαντα] ἀφ᾽ ὧν ταῦτα ἐπλήσθη, κἀκεῖνα συμβήσεσθαι στοχάζομαι. ¶ Συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ᾽ οὔ] οὐ γὰρ τὰ μὲν τοῖς ἀνθρώποις συμβαίνει, τὰ δ᾽ οὔ· ἀλλὰ πάντα ὅσα βροτοῖς παθεῖν πέπρωται, ἀποσυμβαίνει αὐτοῖς. Ἄλλως. οὐχὶ τὰ μὲν συμβαίνει ἐκ θελήματος τῶν θεῶν, τὰ δὲ, οὔ· ἀλλ᾽ ὅσα ὑπὸ θεῶν διιθύνονται βουλεύματα τῶν ἀνθρώπων, πληροῦνται, ὅσα δὲ οὔ, οὐ πληροῦνται. τοῦτο δὲ εἶπε διὰ τοὺς χρησμοὺς τοὺς κειμένους μὴ ἀπελθεῖν εἰς ἑλλάδα. ¶ Κ᾽εἴπερ τάδ᾽ ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον] καὶ ἐὰν ταῦτα τὰ πεπραγμένα ἀληθῆ τυγχάνωσιν, λείπει καὶ τὸ ἔκκριτον πλῆθος τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ. ἀντὶ τοῦ, οἴχεται καὶ θνήσκει. εἶτα ἐξ οὐδετέρου πρὸς ἀρσενικὸν τὸν λόγον ἔστρεψεν, εἰπὼν, πεπεισμένος, ὅτι ὁ στρατὸς ἐν κεναῖς ἐλπίσι. πέπρωται γὰρ αὐτὸν ἐκεῖ θανεῖν. ἢ, λείπει καὶ ἀφίησιν ὁ Ξέρξης ἐν ψυτταλίᾳ τὸ τοῦ στρατοῦ ἔκκριτον πλῆθος, πεπεισμένος ματαίαις ἐλπίσι. ¶ Μίμνουσι δ᾽ ἔνθα] ὁ φίλος ἀσωπὸς τὸ πίασμα τῇ βοιωτῶν χθονὶ καὶ τῇ γῇ, ἤγουν τὸ λίπασμα τὸ πιαῖνον καὶ τρέφον αὐτὴν, ἄρδει τὸ πεδίον καὶ τὴν γῆν. ἀντὶ τοῦ, ἔνθα ὁ ἀσωπὸς λιπαίνει τὴν βοιωτίαν. ¶ Οὗ σφιν κακῶν ὕψιστα] τὴν ἐν πλαταιαῖς πεζομαχίαν φησὶν, ἣν πρὸς λάκωνας ἡττήθησαν. ¶ Ὕβρεως ἄποινα] ἐνεπίπρασαν γὰρ τὰ ἱερά. ¶ Κοὐδέπω κακῶν] ἡ τῶν κακῶν νῦν κρηπὶς καὶ ὑποβάθρα καὶ

θεμέλιος καὶ ὁ ἑσμὸς οὐδέπω ὑπέστη καὶ εἰς τέλος κατηύπωσεν, ἀλλ' ἔτι ἐκπαιδεύεται καὶ αὔξεται τὰ δεινά.

κρηπὶς ὕπεστιν, ἀλλ' ἔτ' ἐκπαιδεύεται.
τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσφαγὴς
πρὸς γῇ Πλαταιῶν δωρίδος λόγχης ὕπο.
θῖνες δὲ νεκρῶν καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασι βροτῶν,
ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν.
ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ' ἐκάρπωσε στάχυν
ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος.
τοιαῦθ' ὁρῶντες τῶνδε τἀπιτίμια,
μέμνησθ' Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα,
ἄλλων ἐρασθεὶς, ὄλβον ἐκχέῃ μέγαν.
Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν
φρονημάτων ἔπεστιν, εὔθυνος βαρύς.
πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον σωφρονεῖν κεχρημένοι
πινύσκετ' εὐλόγοισι νουθετήμασι,
λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόμπῳ θράσει.
σὺ δ' ὦ γεραιὰ μῆτερ ἡ Ξέρξου φίλη
ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, κόσμον ὅστις εὐπρεπὴς

¶Θῖνες δὲ νεκρῶν] οἱ θῖνες δὲ καὶ οἱ σωροὶ τῶν νεκρῶν, καίπερ φωνὴν μὴ ἀφιέντες, δείξουσι καὶ τῇ τρίτῃ τῶν μεταγενεστέρων γενεᾷ τὰ τῶν Περσῶν πτώματα. τοῦτ' ἔστιν, ὅτι καὶ τρεῖς γενεαὶ παρέλθωσιν ἄν, τὰ δὲ τῶν νεκρῶν ἔτι περιμένουσι πτώματα. διὰ τὸ ἄπειρα εἶναι, μὴ ἰσχύσαντος τοῦ χρόνου ἀφανίσαι αὐτά. ¶Δωρίδος] λακωνικῆς. ¶Ὡς οὐχ ὑπέρφευ] σφοδρῶς οὐ χρὴ φρονεῖν ἄνθρωπον ὄντα μεγάλα. ἡ γὰρ κενοδοξία καὶ ἡ τῶν θεῶν καταφρόνησις ἐξανθοῦσα γεννᾷ στάχυν βλάβης, ὅθεν θρήνων ἄξιον θέρος θερίζει ὁ τῶν θεῶν ἐνδεικνύμενος ὕβριν καὶ καταφρόνησιν. ¶Ἑλλάδος τε] μηδέ τις ὑπερφρονήσας καὶ παραβλεψάμενος τὴν παροῦσαν αὐτῷ εὐτυχίαν, ὡς μείζονος ἐρασθεὶς δόξης, ἐκχέῃ καὶ φθείρῃ ὃν τὸ πρὶν εἶχεν ὄλβον μέγιστον. ¶Εὔθυνος] δικαστής. ¶Πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον] πρὸς ταῦτα ὑμεῖς οἱ κεχρημένοι τῇ σωφροσύνῃ, ἢ οἱ χρῄζοντες καὶ θέλοντες σωφρονεῖν, πινύσκετε καὶ συνετίζετε καὶ σωφρονίζετε ἐκεῖνον τὸν Ξέρξην ἐν συνεταῖς νουθετήμασιν, ὥστε λῆξαι καὶ παύσασθαι θεοβλαβοῦντα, καὶ τὴν ἐκ τῶν θεῶν βλάβην πάσχοντα διὰ τῆς κενοδοξίας. ἢ κεχρημένον, ἀντὶ τοῦ, χρείαν ἔχοντα καὶ ἄξιον ὄντα σωφρονεῖν.

λαβοῦσ' ὑπαντίαζε παιδί. πάντα γὰρ
κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι
στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πράϋνον λόγοις.
μόνης γὰρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέξεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
ὑμεῖς δὲ πρέσβεις χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως,
ψυχῇ διδόντες ἡδονὴν καθ' ἡμέραν.
ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.
χο. Ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι
ἤλγησ' ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.
ἄτ. Ὦ δαῖμον, ὥς με πόλλ' ἐσέρχεται κακὰ
ἄλγη, μάλιστα δ' ἥδε συμφορὰ δάκνει,
ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι
ἐσθημάτων κλύουσαν, ἥ νιν ἀμπέχει.
ἀλλ' εἶμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων,
ὑπαντιάζειν παιδ' ἐμῷ πειράσομαι.
οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.
χο. Ὦ πόποι, ἦ μεγάλας ἀγαθᾶς τε πολισσονόμου βιοτᾶς
ἐπεκύρσαμεν, εὖθ' ὁ γηραιὸς πανταρκὴς, ἀκάκης,

¶Πάντα γὰρ] ὑπὸ γὰρ τοῦ ἄλγους τῶν ἐπελθόντων τῷ Ξέρξῃ κακῶν, πάντα τὰ μέρη τῶν ποικίλων ἐσθημάτων αὐτοῦ στημορραγοῦσι, καὶ μετὰ τῶν σημείων αὐτῶν διαρρήγνυνται ἐν τῷ σώματι αἱ λακίδες καὶ διασχίσεις. τουτέστιν, ὑπὸ τῆς θλίψεως διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ Ξέρξης. ¶Ὑμεῖς δὲ πρέσβεις] πρὸς τὸν χορὸν φησὶν ὁ Δαρεῖος, ὅτι ἐγὼ μὲν ἄπειμι κάτω εἰς τὸν ᾅδην· ὑμεῖς δὲ οἱ γεραιοὶ χαίρετε, ἐν κακοῖς μὲν ὄντες, ὅμως δὲ χαίρετε, ψυχῇ διδόντες ἡδονήν. ἤγουν θύοντες ἐμοί, τὴν ἐμὴν ψυχὴν εὐφραίνοντες διὰ τῶν θυσιῶν. τοῖς γὰρ θανοῦσι θυσία μόνη ἐστὶ προσφιλής, πλοῦτος δὲ οὐδὲν ὠφελεῖ. ¶Ἦ πολλὰ] ὁ χορὸς ἀκούσας ἀπὸ τοῦ Δαρείου ἃ μέλλουσι καὶ ἔτι παθεῖν οἱ πέρσαι κακά, φησὶν, ὅτι πολὺ ἤλγησα καὶ ἀκούσας τοῖς πέρσαις πολλὰ πήματα, καὶ παρόντα, ἤτοι ἃ νῦν πάσχουσι· καὶ μέλλοντ' ἔτι, καὶ ἃ μέλλουσιν ἔτι αὐτοῖς ἐπελθεῖν. ¶Οὐ γὰρ τὰ φίλ.] οὐ γὰρ τοὺς ἐμοὶ φιλτάτους ἐν τῇ αὐτῇ ἀνάγκῃ προδώσω καὶ παραβλέψομαι. ¶Ὦ πόποι] θαυμαστικῶς σύγκρισιν ποιεῖται τῶν ἐπὶ Δαρείου ἀτυχημάτων, πρὸς τὰ νῦν κακά. καί φησιν, ὅτι ποίας μεγάλης βιοτῆς, ἀγαθῆς τε πολισσονόμου, καὶ πόλεις καλῶς νεμούσης καὶ διευθυνούσης, ἐτύχομεν ἐπὶ τοῦ Δαρείου. ¶Εὖτε ὁ γηραιὸς] ὅτε καὶ ὁ πανάρχης καὶ ἐβασίλευε τῆς ἡμετέρας χώρας ὁ Δαρεῖος, ἄμαχος βασιλεὺς, ὁ ἰσόθεος, ὁ παν-

ἐργικὸς καὶ εἰς πάντας ἀρκῶν, καὶ διενεργητὴς καὶ διέπων καλῶς, καὶ παντάπασι ἄκακος γενόμενος.

ἄμαχος βασιλεὺς ἰσόθεος Δαρεῖος ἦρχε χώρας.
πρῶτα μὲν εὐδοκίμου
στρατιᾶς ἀπεφαινόμεθ', ἠδὲ νόμι-
μα τὰ πύργινα πάντ' ἐπεύθυνον.
νόστοι δ' ἐκ πολέμων ἀπόνους ἀπαθεῖς, εὖ
πράσσοντας, ἄγον ἐς οἴκους. ὅσας δ' εἷλε πόλις,
πόρον οὐ διαβὰς Ἅλυος ποταμοῦ, οὐδ' ἀφ' ἑστίας συθείς.
οἷαι στρυμονίου πελάγους ἀχελωΐδες εἰσὶ πάροικοι
θρηϊκίων ἐπαύλων, λίμνας τ' ἔκτοθεν, αἳ
κατὰ χέρσον ἐλη- λαμέναι περὶ πύργον
τοῦδ' ἄνακτος ἄϊον Ἑλλὰς ἀμφὶ πόρον
πλατὺν ἐχόμεναι, μυχία τε Προποντὶς
καὶ στόμα Πόντου, νᾶσοί θ' αἳ κατὰ πρῶ-
ν' ἅλιον περίκλυστοι, τᾷδε γᾷ προσήμεναι,

¶ Πρῶτα μὲν εὐδοκίμου] πρῶτα μὲν ἀπεφαινόμεθα στρατιᾶς εὐδοκίμου, ἤτοι περιβοήτου καὶ τροπαιοφορούσης. τοῦτ' ἔστι, διὰ στρατιᾶς κατὰ πόλεμον εὐδοκιμοῦμεν, καὶ ἐπηύθυνον, ἤγουν κατὰ τὸ εὐθὺ διήγοντο καὶ ἐπλατύνοντο, πάντα τὰ νόμιμα τῶν πυργουμένων καὶ τετειχισμένων πόλεων· καὶ ἁρμοζόμενα κατὰ τὰ νενομισμένα ἔθη ταῖς πόλεσι τῶν πορθουμένων, οὐ τιμέντι πορθοῦντες καὶ ἔδαφος ἀνασπῶντες, ὡς Ξέρξης ἐτόλμησε ποιῆσαι. λέγεται δὲ καὶ πύργινα νόμιμα, τὰ πυργοῦντα καὶ συνιστῶντα τὰς πόλεις. Ἄλλως. νόμιμα, τὰ νόμιμα πάντα τῶν τετειχισμένων πόλεων. οἱ δὲ δημωφελεῖς δῆμοι πάντα ἐπολιτεύοντο. ¶ Ὅσας δ' εἷλε πόλεις] τοῦτο θαυμαστικῶς φησιν, ὅτι ἀρετῇ ἐκείνας ὑπέταξε Δαρεῖος, ἀλλ' οὐκ ἀνάγκῃ. ¶ Οὐδ' ἀφ' ἑστίας συθεὶς] σκληροτέρα ἡ συναλοιφή, πολεμοῦσι δ' ἀφ' ἑστίας, οἷον θεὶ τό, τοῦ ἕνεκα τοὕνεκα. ¶ Οἷαι στρυμονίου πελάγους] οἷαί εἰσιν αἱ ἀχελωΐδες νῆσοι τοῦ στρυμονίου πελάγους, αἱ πάροικοι τῶν θρηϊκίων ἐπαύλεων. ἤγουν τῆς Θρᾴκης. Ἄλλως. στρυμονίου πελάγους. ὡς μέχρι ὑπερβορέων διαταθείσης τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. ¶ Ἀχελωΐδες] αἱ ἔνυδροι. ἀχελῷον γὰρ πᾶν ὕδωρ λέγουσι. ¶ Ἐπαύλων] ἐπαυλισμάτων. ¶ Λίμνας τ' ἔκτοθεν] καὶ ἔξω τῆς θαλάσσης, ὅσαι εἰσὶ μεσόγειοι. ¶ Αἱ κατὰ χέρσον ἐληλαμέναι] τοῖς τείχεσι κεκυκλωμέναι. ¶ Τοῦδ' ἄνακτος ἄιον] τῷ Δαρείῳ ὑπήκουον. ¶ Ἀμφὶ πόρον πλατὺν] ἐπὶ πλατεῖ ἑλλησπόντῳ. ¶ Μυχία τε προποντὶς] ἀπὸ κοινοῦ τὸ, οἷαί εἰσιν αἱ περὶ τὸν ἑλλήσποντον τὴν οἴκησιν ἔχουσαι, ἡ προποντίς τε, ἤτοι τοῦ ἀξείνου πελάγους, ἡ μυχία καὶ ἐν μυχοῖς τοῦ ἑλλησπόντου κειμένη· καὶ τὸ στόμα τοῦ πόντου, ἤγουν ὁ βόσπορος. οὗτος γὰρ στόμα πόντου λέγεται. ¶ Νᾶσοί θ' αἳ] νῆσοί τε, ἀπὸ κοινοῦ τὸ, οἷαί εἰσιν, αἵτινες περίκλυστοι καὶ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κλυζόμεναι κατὰ τὸν ἑλλήσποντον (τοῦτον γὰρ πρῶνα ἅλιον λέγει) ὑποτασσόμεναι καὶ προσκαθήμεναι τῇ ἡμετέρᾳ γῇ.

οἷα Λέσβος, ἐλαι- όφυτός τε Σάμος,
Χίος, ἠδὲ Πάρος, Νάξος, Μύκονος,
Τήνῳ τε συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων,
καὶ τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους,
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἕδος, καὶ Ῥόδον, ἠδὲ Κνίδον,
Κυπρίας τε πόλεις, Πάφον, ἠδὲ Σόλους,
Σαλαμῖνά τε, τῆς νῦν ματρόπολις
τῶνδ' αἰτία στεναγμάτων· καὶ τὰς εὐκτεάνους
κατὰ κλῆρον ἰόνιον πολυάνδρους ἑλλήνων ἐκράτυ-
νε σφετέραις φρεσίν· ἀκάματον δὲ παρῆν
σθένος ἀνδρῶν τευχηστήρων, παμμίκτων τ' ἐπικούρων· νῦν
δ' οὐκ ἀμφιλόγως θεότρεπτα τάδ' αὖ
φέρομεν πολέμοισι δμαθέντες μεγάλως
πλαγαῖσι ποντίαισιν.
Ξερ. Ἰὼ, δύστηνος ἐγὼ στυγερᾶς μοίρας
τῆσδε κυρήσας ἀτεκμαρτοτάτης,
ὡς ὠμοφρόνως δαίμων ἐνέβη

¶Οἷα λέσβος] μεταβέβηκεν εἰς τὸ αἰγαῖον πέλαγος. ἡ γὰρ λέσβος καὶ ἡ σάμος ἐν τῷ αἰγαίῳ εἰσίν. ¶Τήνῳ τε] καὶ ἡ ἄνδρος νῆσος ἡ συνάπτουσα τῇ νήσῳ τήνῳ, καὶ συνημμένη αὐτῇ καὶ ἀγχιγείτων ταύτης τυγχάνουσα. ¶Καὶ τὰς ἀγχιάλους μεσάκτους] τὰς ἄγχι τῆς θαλάσσης κειμένας καὶ πρὸς τὸν αἰγιαλόν. μεσάκτους δὲ, μεσακτίους. ¶Ἐκράτυνε] ὑπὸ τὸ ἴδιον κράτος εἶχε. ¶Λῆμνον] λῆμνος θρᾴκης ἐστί. αὗται δέ εἰσιν αἱ μεσάκτιοι. ¶Ἰκάρου θ' ἕδος] Ἰκάρου τὸ κλύδωνα. ¶Σαλαμῖνά τε] σαλαμῖνα τὴν ἐν κύπρῳ φησίν· ἧς ἡ μητρόπολις, ἡ ἐν τῇ ἀττικῇ δηλαδὴ, ἡμῖν αἰτία ἐστὶ τῶνδε τῶν στεναγμάτων. ἄποικοι γάρ εἰσιν οἱ ἐν κύπρῳ σαλαμίνιοι τῶν ἐν ἀττικῇ. φασὶ γὰρ ὅτι τοῦ Αἴαντος αὐτόχειρος γεγονότος, ὁ Τεῦκρος ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς ἐν τῇ σαλαμῖνι τῷ αὐτοῦ πατρὶ δὴ ἀπελθὼν, οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Τελαμῶνι, ἀλλ' ἐδιώχθη ἀπὸ τῆς σαλαμῖνος, ὡς μὴ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Αἴαντα κωλύσας, πραγματευσόμενος ὑφ' αὐτοῦ. κατελθὼν οὖν, ἐν τῇ κύπρῳ ᾠκοδόμησατο πόλιν, καὶ ταύτην καλέσας σαλαμῖνα ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν ἀττικῇ. ¶Κατὰ κλῆρον ἰόνιον πολυάνδρους] ἰωνίδας πόλεις. ¶Σφετέραις φρεσίν] τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, εἶτα φρόνιμος ὤν. ¶Νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως] νῦν οὐκ ἀμφιβάλλετε ἀλλ' ἀληθῶς ταῦτα φέρομεν ἐν τοῖς πολέμοις, δηλαδὴ τὰς ἐπελθούσας ἡμῖν συμφορὰς, τὰς ἐκ θεοῦ βασταχθείσας πρὸς ἡμᾶς. ἡ θεότρεπτα, τὰ ἐκ θεῶν τρεφόμενα καὶ αὐξανόμενα δι' ἡμᾶς, ἢ ὑπὸ θεῶν ἐνεχθέντα, καὶ θεοῖς δόξαντα. ¶Δμαθέντες] δίαν, δαμασθέντες. ¶Πλαγαῖσι ποντίαισιν] ταῖς ναυμαχίαις. ¶Ἰὼ δύστηνος ἐγὼ] ὁ Ξέρξης ὑπομιμνησκόμενος τῶν ὅλων προσδὸν ὀλωλότων, αἰσχύνῃ καὶ ἐλέῳ πιεζόμενος θρηνεῖ, λέγων, φεῦ τῆς στυγερᾶς καὶ μετὰ ταύτης μοίρας κυρήσας καὶ ἐπιτυχὼν, κακοπαθῶ τότε καὶ εἰς κακὰ καταλήξασας.

Περσῶν γενεᾷ· τί πάθω τλήμων;
λέλυται γὰρ ἐμοὶ γυίων ῥώμη,
τήνδ' ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν.
εἴθ' ὤφελε Ζεὺς κἀμὲ μετ' ἀνδρῶν   τῶν οἰχομένων
θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι.
χο. Ὀτοτοῖ βασιλεῦ στρατιᾶς ἀγαθῆς,
καὶ περσονόμου τιμῆς μεγάλης,   κόσμου τ' ἀνδρῶν,
οὓς νῦν δαίμων ἀπέκειρε,   γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν
ἥβαν Ξέρξᾳ κταμέναν ᾅδου
σάκτορι Περσᾶν· ἀγδαβάται γὰρ   πολλοὶ φῶτες χώρας
τοξοδάμαντες. (πάνυ γὰρ φύσις   (ἄνθος
μυριὰς ἀνδρῶν) ἐξέφθινται.   ξερ. Αἰ αἰ κεδνᾶς ἀλκᾶς.
χο. Ἀσία δὲ χθὼν βασιλεῦ   γαίας αἰνῶς αἰνῶς
ἐπὶ γόνυ κέκλιται.
ξερ. Ὅδ' ἐγὼν, οἰ οἰ, αἰακτὸς   μέλεος γέννα, γᾷ τε πατρῴᾳ

¶Εἴθ' ὤφελε Ζεὺς] ὑπομνησθεὶς δὲ ὁ Ξέρξης τῶν νέων ἀνδρῶν τῶν οἰχομένων ἐν ἑλλάδι, φησὶ ταῦτα, εἴθε ὤφειλεν ὁ Ζεὺς κἀμὲ μετὰ τῶν φθαρέντων ἀνδρῶν καλύψαι τῇ μοίρᾳ τοῦ θανάτου. ¶Ὀτοτοῖ βασιλεῦ] καὶ ὁ χορὸς ἰδὼν τὸν Ξέρξην ὀδυρόμενον, φησὶ πρὸς αὐτὸν, φεῦ ὦ βασιλεῦ τῆς ἀγαθῆς δεξιᾶς, καὶ τῆς μεγάλης τιμῆς τῆς τοῖς πέρσαις νεμηθείσης καὶ τὰ περσῶν διοικούσης καὶ διεπούσης καὶ διευθυνούσης ἅπαντα· τοῦ κόσμου τε τῶν ἀνδρῶν, ἤτοι τῆς παρατάξεως τῆς στρατιᾶς καὶ τῆς κατὰ λόχον κοσμήσεως καὶ ἀταξίας τῶν περσῶν, οὓς νῦν ὁ δαίμων καὶ ἡ τύχη ἀφαίρεσεν. ἢ τοῦ κόσμου, ἀντὶ τοῦ τῆς νεότητος, περιφραστικῶς, τῶν νέων ἀνδρῶν καὶ γενναίων. ¶Γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν] ἡ γῆ δὲ αἰάζει καὶ θρηνεῖ τὴν ἥβην καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν περσῶν τὴν ἐγγαίαν καὶ τὴν ἐγχώριον. ἢ οὕτως, ἡ γῆ ἡμῶν τὴν ἔξω τῆς γῆς ἥβην σπαρμένην ὑπὸ τοῦ ᾅδου καὶ διὰ τὸν Ξέρξην κταμένην αἰάζει. ἢ τὴν ἀποκλεισθεῖσαν ἐν τῷ Ξέρξῃ, τῷ σάκτορι καὶ τῷ πληρωτῇ τοῦ ᾅδου· παρὰ τὸ σάττω τὸ ἐπιφορτίζω, καὶ γεμίζω. δι' αὐτὸν γὰρ ἀπέθανον οἱ πέρσαι, καὶ αὐτὸς αἴτιος γέγονεν τοῦ θανεῖν αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τοῦ ᾅδου γενέσθαι. ¶Ἥβαν] τὸ ἑξῆς, ἥβαν περσῶν. ¶Πάνυ γὰρ φύσις] φύσις ἡ πεφυκμένη καὶ ἐπὶ γῆς ποιοῦσα. λέγει) καὶ φύσις, ἡ ἔκφυσις, γονή. τοῦτο δὲ διὰ μέσου. ἀγδαβάται γὰρ (ὃ ἐστιν ἔθνος περσῶν) ἐξέφθινται καὶ ἐφθάρησαν, πολλοὶ φῶτες, ἄνθος καὶ καλλώπισμα τῆς χώρας, τοξοδάμαντες, τοὺς τόξοις τοὺς ἐναντίους δαμάζοντες, πάνυ φύσις, καὶ ἔκφυσις, καὶ γονὴ μυριὰς ἀνδρῶν. ἤτοι πολὺ γένος τῶν περσῶν. τὸ δὲ γὰρ παρέλκον. ¶Ἀσία δὲ χθὼν] καὶ γῆ ὦ βασιλεῦ, ἤτοι οἱ πέρσαι πάντες ἐπὶ γόνυ κέκλινται, ἀντὶ τοῦ ἐπέκυψαν καὶ ἐφθάρησαν. ἢ ἐπὶ γόνυ ἀσίας γῆ πέπτωκεν, ὀλοφυρομένη οὓς ἀπώλεσεν. λέγει δὲ τοὺς πολίτας. τινὲς δέ φασιν ἐπὶ γόνυ αἴας, ἤτοι κατὰ πρόσωπον τῆς γῆς. ¶Αἰακτὸς μέλεος γέννα] θρηνητὸς τῇ γέννῃ, ἀντὶ τοῦ δυστυχῶς γεννηθείς.

κακὸν ἄρ' ἐγενόμην.

χο. Πρόσφθογγόν σοι νόστου, τὰν κακοφάτιδα βοάν,
κακομέλετον ἰὰν μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος
πέμψω πέμψω πολύδακρυν ἰαχάν.

ξερ. Ἵετ' αἰανῆ καὶ πανόδυρτον δύσθροον αὐδάν.
δαίμων γὰρ ὅδ' αὖ μετάτροπος ἐπ' ἐμοί.

χο. Ἥσω τοι καὶ πανόδυρτον, λαοπαθῆ τε σεβίζων,
ἁλίτυπά τε βάρη, πόλεως γέννας πενθητῆρος.
κλάγξω δ' αὖ γόον ἀείδακρυν. Ἰάων γὰρ ἀπηύρα,
Ἰάων ναύφρακτος Ἄρης ἑτεραλκὴς
νυχίαν πλάκα κερσάμενος δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.

ξερ. Οἲ οἲ οἲ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθου.

χο. Ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος, ποῦ δέ σοι παραστάται,
οἷος ἦν Φαρανδάκης, Σούσας, Γελάγων, καὶ
Δοτάμας, ἠδ' Ἀγαβάτας, Ψάμμις, καὶ Σουσισκάνης
τὰν Ἐκβάτανα λιπών.

ξερ. Ὀλοοὺς ἀπέλιπον τυρίας
ἐκ ναὸς ἔρροντας ἐπ' ἀκταῖς σαλαμινίσι στυφέλου

¶Πρόσφθογγον] προσφώνησίν σοι τοῦ νόστου πέμψω, τὴν κακοφάτιδα βοήν. ¶Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος] μαριανδυνοὶ αὐλοί, ἐπιτηδείως ἔχοντες πρὸς θρήνους. Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας, Τιτυοῦ παῖδας εἶναί φησι δύο, Πελοπίαν τε Μαριανδυνόν, ὃν κυνηγετοῦντα ἀπολέσθαι, καὶ μέχρι τοῦ νῦν μαριανδυνοὺς ἐν ἀκμῇ θέρους θρηνεῖν αὐτόν. τὸν δὲ Μαριανδυνὸν αὐξῆσαι μάλιστα τὴν θρηνητικὴν αὐλῳδίαν, καὶ διδάξαι ταύτην Ὕαγνιν τὸν Μαρσύου πατέρα. καὶ αὐλοὶ γάρ εἰσι μαριανδυνοὶ ἐπιτηδειότατοι εἰς τὰς θρηνῳδίας. ὅθεν καὶ τὸ περιφερόμενον, αὐλεῖ μαριανδυνοῖς καλάμοις κρούων ἰασί. ¶Ἥσω] πέμψω θρῆνον καὶ λίαν πανόδυρτον, σεβίζων καὶ σεβάζων τὰ λαοπαθῆ, καὶ τὰ τῶν λαῶν πάθη τῆς γέννας καὶ ἀναστροφῆς δηλαδὴ τῆς πόλεως τῆς πενθητῆρος καὶ τῆς ἀξίας πένθους· τὰ βάρη, τὰ δὲ δυστυχήματα τὰ ἁλίτυπα, τὰ ἐν θαλάσσῃ τυφθέντα. λέγει δὲ τὰ σώματα τῶν περσῶν. ¶Ἰάων γὰρ ἀπηύρα ὁ ἄρης] καὶ γὰρ τῶν ἰώνων ὁ ναύφρακτος ὁ ἑτεραλκής, ὁ ἑτέροις ἀλκὴν καὶ βοήθειαν δούς, ἀπηύρα καὶ ἀφείλατο τὴν ἰσχὺν τῶν περσῶν, κερσάμενος καὶ κατακόψας αὐτοὺς εἰς πλάκα νυχίαν, ἤτοι νύκτα τε θάνατον γενέσθαι αὐτοῖς, εἰς δυσδαίμονά τε ἀκτὴν, ἤγουν τὴν σαλαμῖνα. Ἄλλως. ὁ ἀττικὸς στόλος ἀφείλετο τὴν περσῶν σωτηρίαν. ¶Ἄρης ἑτεραλκὴς] τουτέστι νικηφόρος. ¶Ὀλοοὺς ἀπέλιπον] ὀλοοὺς καὶ ὀλεθρίους ἀπέλιπον ἔρροντας καὶ φθειρομένους ἐκ ναὸς τυρίας καὶ φοινίσσης, ἐπὶ ταῖς τῆς σαλαμῖνος ἀκταῖς.

θανόντας ἐπ' ἀκτᾶς.

Χο. Οἰοῖ οἰ, ποῦ δέ σοι Φαρνούχης κ' Ἀριόμαρδος τ' ἀγαθὸς,
ποῦ δὲ Σεβάλκης ἄναξ, ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ,
Μέμφις, Θάρυβις καὶ Μασίστρης,
Ἀρτεμβάρης τ' ἠδ' Ὑσταίχμας· τάδε σ' ἐπανέρομαι.

Ξερ. Ἰὼ ἰώ μοι μοι, τὰς ὠγυγίας κατιδόντες
στυγνὰς Ἀθάνας, πάντες ἑνὶ πιτύλῳ,
(ἓ ἓ ἓ) τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.

Χο. Ἦ καὶ τὸν Περσῶν αὐτοῦ τὸν σὸν πιστὸν πάντ' ὀφθαλμὸν
μυρία μυρία πεμπαστὰν Βατανώχου παῖδ', Ἄλπιστον
τοῦ Σησάμου τοῦ Μεγαβάτα,
Πάρθον τε, μέγαν τ' Οἰβάρην ἔλιπες ἔλιπες;

Ξερ. Ὦ δαΐων. Χο. Πέρσαις ἀγαυοῖς κακὰ πρόκακα λέγεις.

Ξερ. Ἴυγγά μοι δῆτ' ἀγαθῶν ἑτάρων ὑπομιμνήσκεις,
ἄλαστα στυγνὰ πρόκακα λέγων. Βοᾷ βοᾷ
μελέων ἔνδοθεν ἦτορ.

Χο. Καὶ μὴν ἄλλο τι ποθοῦμεν· Μάρδων ἀνδρῶν μυριόν-
Ξάνθην, Ἄρειόν τ' Ἀγχάρην, (ταρχον
Διάιξίν τ' ἠδ' Ἀρσάκην ἱππιάνακτας.

¶Ἰὼ ἰώ μοι μοι] φεῦ φεῦ. τὰς ἀθλίας συγγένειας καὶ λύπης αἰτίας ἡμῖν γενομένας κατιδόντες οἱ πέρσαι πάντες οἱ τλήμονες ἀσπαίρουσι καὶ ὑποχωροῦσι, καὶ θνήσκουσιν ἑνὶ πιτύλῳ, ἤγουν τῷ θορύβῳ τῆς μάχης καὶ τῇ κραυγῇ. ¶Ὀφθαλμὸν μυρία μυρία πεμπαστὰν] ἆρα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν σὸν τὸν κατὰ πάντα πιστὸν, τὸν πεμπαστὴν καὶ ἀριθμητὴν τῶν περσῶν μυρία αὐτοῦ ἔλιπες ἔνθα καὶ οἱ λοιποί; τινὲς δὲ τὸν ὀφθαλμὸν πιστὸν λέγουσιν ὅτι ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἀριθμεῖ τὰ στρατεύματα. πεμπάζω γὰρ τὸ ἀριθμῶ. κυρίως δὲ τὸ κατὰ πεντάδα ἀριθμῶ. οἱονεὶ μυριάδας ἀριθμοῦντα ὅλας καὶ ἡγεμονείας. οἱ περσῶν γὰρ βασιλεῖς εἶχον δύο τινὰς οἷς ἐπίστευον τὰ τῶν κοινῶν ἐπιλήψεσθαι, ὡς βασιλέως ἐκάλουν ὀφθαλμούς. ¶Ὦ δαΐων] διὰ κοπτικῶν πολεμίων κακῶν. ¶Ἴυγγά μοι] τοῦτό φησιν ὁ Ξέρξης πρὸς τὸν χορὸν, ὅτι ἴυγγα καὶ φιλίαν καὶ ἡδονὴν τῶν ἀγαθῶν ἑταίρων μοι πρὸς σὺ ὑπομιμνήσκεις, λέγων ἐμοὶ πρόκακα, ἤτοι τὰ προηγούμενα κακά. ἢ πρόκακα, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς κακὰ, μηδὲν τῆς προ προθέσεως σημαινούσης. τὸ δὲ ἄλαστα στυγνὰ, ἀντὶ τοῦ λυπηρὰ καὶ κατηφείας αἴτια κακὰ ἀνεπίληστα καὶ ἀεὶ μνημονευόμενα. ¶Βοᾷ βοᾷ μελέων] παρὰ τὸ, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει. ¶Καὶ μὴν ἄλλο τι ποθοῦμεν] καὶ μὴν ποθοῦμεν ὅπερ ὅτι μαθεῖν, τὸν μυριόνταρχον τῶν μάρδων ἀνδρῶν. οὗτοι δὲ ἔθνος περσικόν. ¶Ξάνθην, Ἀρειόν τ'] λείπει ὁ καί. ¶Ἱππιάνακτας] τοὺς ἄνακτας τῶν ἵππων.

Κιγδαγάταν καὶ Λυθίμναν τόλμον, αἰχμῆς ἀκόρεστον.
ξερ. Ἔταφον ἔταφον, οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
τροχηλάτοισιν, ὄπιθεν δ' ἑπομένους·
βεβᾶσι γὰρ οἵπερ ἀγρέται στρατοῦ, βεβᾶσιν, οἳ οἳ, νώνυμοι.
χο. Ἰὴ ἰὴ, ἰὼ ἰὼ ἰὼ ἰὼ δυσδαίμονες ἔθετ' ἄ-
ελπτον κακὸν διαπρέπον, οἷον δέδορκεν ἄτα.
ξερ. Πεπλήγμεθ', οἵαι δι' αἰῶνος τύχαι.
χο. Πεπλήγμεθ'· εὔδηλα γὰρ, νέαι νέαι δύαι δύαι·
ἰαόνων ναυβατῶν κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς.
δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ περσῶν.
ξερ. Πῶς δ' οὐ στρατὸν μὲν τοσοῦτον τάλας πέπληγμαι;
χο. Τί δ', οὐκ ὄλωλεν μεγάλα τὰ περσῶν.
ξερ. Ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;
χο. Ὁρῶ, ὁρῶ. ξερ. Τάνδε τ' ὀϊστοδέγμονα.
χο. Τί τόδε λέγεις σεσωσμένον; ξερ. Θησαυρὸν βέλεσι.
χο. Βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν. ξερ. Ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.
χο. Ἰαόνων λαὸς οὐ φυγαίχμας;

¶Ἔταφον ἔταφον] ἀπέθανον ἀπέθανον, οὐκ ἐπὶ ὀχημάτων ὄντες, ἀλλὰ γυμνοὶ καθεστηκότες. ἄλλως. οὐχὶ ἑπόμενοι ὄπισθεν ἐν σκηναῖς τροχηλάτοις, οὗτοι ἔθανον, οὐκ ἀχθομένως δὲ ἐτάφησαν. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς πέρσαις σκηνὰς τῶν ἁμαξῶν ἄνωθεν ποιοῦντας, ἐπιφέρειν ἐκεῖσε τοὺς νεκρούς, καὶ οὕτως αὐτοὺς παραπεμπόντας ἐθάπτειν. ¶Οἵπερ ἀγρέται στρατοῦ] οἱ ἄρχοντες. εἰ δὲ ἀκρόται, οἱ ἄκροι. Ἄλλως. ἀγρέται, γράφεται καὶ ἀκρόται. ἐξ οὗ ἔσται ἀπὸ τοῦ ἄκρου· εἰ δὲ ἀγρέται, ἀπὸ τοῦ ἄγειν καὶ ἀγείρειν. ¶Οἳ, νώνυμοι] τὸ οἳ, θρηνητικῶς. ¶Οἷον δέδορκεν ἄτα] οἷον κακὸν ἡ ἄτη ἐφορᾷ. ¶Οἵαι δι' αἰῶνος τύχαι] γράφεται δαίμονες τύχαι. ¶Δυσπόλεμον] δυσπόλεμον ἄρα καὶ κακοτυχὲς καὶ ἄθλιον τὸ γένος τῶν περσῶν. Ἄλλως. δυσπόλεμον, κακωθὲν τῷ πολέμῳ καὶ δυστυχῆσαν. ¶Πῶς δ' οὐ στρατὸν μὲν τοσοῦτον] πῶς δὲ οὐχὶ κόπτομαι καὶ πέπληγμαι καὶ θρηνῶ, τοσοῦτον στρατὸν ὀλέσας; ¶Τί δ' οὐκ ὄλωλεν] εἰ μὲν εἰς τὸ τί δὲ, στίξεις, συντακτέον οὕτως, τί δὲ, οὐκ ὄλωλε τὰ μεγάλα τῶν περσῶν; εἰ δὲ καὶ εἰς τὸ οὐκ ὄλωλε, λείπει τὰ κακά. ἵνα ᾖ, τί δ' οὐκ ὄλωλεν ὁ στρατός; μεγάλα τῶν περσῶν τὰ κακά. ἢ οὕτως, τί δ' οὐκ ὄλωλεν, στικτέον ἐν τῷ, τί δέ. εἶτα, οὐχὶ τὰ μεγάλα τῶν περσῶν ὄλωλεν; ¶Ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς] ἤγουν, θεωρεῖς τὸ ἐπίλοιπον λείψανον τοῦ ἐμοῦ στόλου, ἤγουν τῆς ἐμῆς στρατιᾶς, ἤτοι τὴν φαρέτραν τὴν ἀπολειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν ἐμῶν ὅπλων. ¶Βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν] ἤτοι, τὰ ἔσωθεν ἐγκεκρυμμένα, ὀλίγα εἰσὶν ὡς ἀπὸ πολλῆς πανοπλίας. καὶ εἶθ' οὕτως ἐπιφέρει τὸ ἑξῆς, ὀδυρόμενος καὶ λέγων, ὡς ἀπὸ πολλῶν ἐσπανίσμεθα βοηθῶν. ¶Ἰαόνων λαὸς] ὁ χορὸς ἐρωτηματικῶς φησὶ πρὸς τὸν Ξέρξην, ὁ χορὸς τῶν ἰαόνων καὶ τῶν ἀθηναίων οὐ φυ

ταίχμας ἐπινεύοντας· αἰχμαῖς, τουτέστι πλεονάζοντος τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Ξέρξης φησὶ πρὸς τὸν χορὸν, ἀγανόειος ἐστιν ὁ λαὸς τῶν ἰαόνων, ἤγουν θαυμαστὸς ὁ στρατὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς ἀνδρείαν. κατεῖδον δὲ βλάβην ἀνέλπιστον.

ξερ. Ἀγανόειος· κατεῖδον δὲ πῆμ' ἄελπτον.

χο. Τραπέντα ναύφρακτον ἔρξις ὅμιλον;

ξερ. Πέπλον δ' ἐπέρρηξά γ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ.

χο. Παπαῖ παπαῖ παπαῖ παπαῖ.

ξερ. Καὶ πλεῖον ἢ παπαῖ μὲν οὖν·

χο. Δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ.

ξερ. Λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς.

χο. Καὶ σθένος δ' ἐκολούθη.

ξερ. Γυμνός εἰμι προπομπῶν.

χο. Φίλων ἄταισι ποντίαισι.

ξερ. Δίαινε δίαινε πῆμα· πρὸς δόμους δ' ἴθι.

χο. Αἶ αἶ αἶ αἶ, δύα δύα. ξερ. Βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

χο. Δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς.

ξερ. Ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθείς. χο. Ὀτοτοτοῖ.

ξερ. Βαρεῖά γ' ἅδε συμφορά.

χο. Οἴμοι μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ.

ξερ. Ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.

χο. Διαίνομαι γοεδνὸς ὤν. ξερ. Βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

χο. Μέλειν πάρεστι δέσποτα. ξερ. Ἐπορθίαζε νυν γόοις.

¶Τραπέντα ναύφρακτον] τοῦ Ξέρξου εἰπόντος ὅτι εἶδον πῆμα ἄελπτον, φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ χορὸς, τὸν ναυτικὸν ἡμῶν λαὸν τὸν ἡττηθέντα παρὰ τῶν ἰαόνων λέγεις παθεῖν πῆμα ἄελπτον; ὁ δέ φησι πρὸς αὐτὸν, ὅτι τοσοῦτον ἔδοξε τοῦτο χαλεπὸν, ὥστε καὶ τὸν ἱματισμόν μου διέρρηξα ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τούτου τοῦ κακοῦ. τοῦτο δὲ καὶ ὁ ἄγγελος προεῖπε. ¶Καὶ πλεῖον ἢ παπαῖ] ὑπερβαίνει θρήνων. ¶Καὶ σθένος δ' ἐκολούθη] τῶν περσῶν. ¶Δίαινε δίαινε πῆμα] δάκρυε τὸ ἀτύχημα. ¶Δόσιν κακαν] ἤτοι, δίδου δόσιν κακὴν, ἤγουν δάκρυα, τοῖς κακοῖς τῶν ἐμῶν κακῶν. ἤτοι τῶν συμφορῶν καὶ δυστυχιῶν τῶν ἐμῶν. ¶Ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθεὶς] ἤτοι συνηρμοσμένον καὶ ἁρμόζον τῇ ἐμῇ συμφορᾷ ἴυζε καὶ θρήνει. Ἄλλως. ὁμοῦ τιθεὶς, συντιθεὶς μέλος, θρήνει αὐτὸν ἐρρύθμως. ¶Ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν] τύπτε σεαυτὸν εἰς ἐμὴν χάριν. ¶Βόα νυν ἀντίδουπά μοι] ἤτοι ἐναντία τῇ ἐμῇ βοῇ, τουτέστι, φώνει μοι φωνὰς ἀντηχούσας ταῖς ἐμαῖς φωναῖς. ¶Ἐπορθίαζε νυν γόοις] ὑπερτεταμένως θρήνει.

χο. Ὀτοτοτοτοῖ. ξερ. Μέλαινα δ' αὖ μεμίξεταί
μοι καὶ στονόεσσα πλαγά.
ξερ. Καὶ στέρν' ἄρασσε, κἀπιβόα τὸ μύσιον.
χο. Ἀνία ἀνία.
ξερ. Καί μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.
χο. Ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ξερ. Ἀΰτει δ' ὀξύ. χο. Καὶ τάδε ἔρξω.
ξερ. Πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῇ χερῶν.
χο. Ἀνία ἀνία.
ξερ. Καὶ ψάλλ' ἔθειραν, καὶ κατοίκτιζε στρατόν.
χο. Ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ξερ. Δίαινε δ' ὄσσε. χο. Τέγγομαί τοι.
ξερ. Βόα νῦν ἀντίδουπά μοι. χο. Οἴ οἰ οἰ οἴ.
ξερ. Αἰακτὸς ἐς δόμους κίε. χο. Ἰὼ ἰὼ, περσὶς αἶα δύσβατος.
ξερ. Ἰὼ δὴ κατ' ἄστυ. χο. Ἰὼ δῆτα ναὶ ναί.
ξερ. Γοᾶσθ' ἁβροβάται. χο. Ἰὼ ἰὼ, περσὶς αἶα δύσβατος.
ξερ. Ἢ ἢ ἢ ἢ, τρισκάλμοισιν, (ἢ ἢ ἢ ἢ) βάρεισιν ὀλόμενοι.
χο. Πέμψω σε δυσθρόοις γόοις.

¶Μέλαινα] πιδνήρης. ¶Κἀπιβόα τὸ μύσιον] οἱ γὰρ μυσοὶ καὶ οἱ φρύγες μάλιστα εἰσὶ θρηνητικοί. ¶Καί μοι γενείου] ἀντὶ τοῦ ἔξωθεν τὸ κόπτε, ἢ τίλλε. ἤγουν, τίλλε καὶ τὴν λευκήρη καὶ πεπολιωμένην καὶ γηραιὰν τρίχα τοῦ σοῦ γενείου, δι' ἐμὴν χάριν. Ἄλλως. πέρθε. οἱ δὲ γράφουσιν ὕπερθε, ἀμαθῶς τοῦ μέτρου. ¶Ἄπριγδ' ἄπριγδα] ὁ χορὸς, εἰπόντος τοῦ Ξέρξου, τίλλε τὴν σὴν γενειάδα, φησὶν, ἀπρὶξ, καὶ δι' ὅλου, μάλα γοεδνὰ, καὶ λίαν λυπηρῶς καὶ γοερῶς τίλλω τὰς τρίχας τοῦ γενείου μου. ἔστι δὲ τὸ ἄπριγδ' ἄπριγδα, ἐπιφώνημα καὶ ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν μετὰ σφοδρότητος τιλλόντων τὰς τρίχας. τουτέστι, ἐπιτεταμένως καὶ ἀπρὶξ καὶ οἷον ἐμμανῶς τίλλε τὰς τρίχας. ¶Γοεδνὰ] ἤτοι ἔδνα καὶ δῶρα τοῖς γόοις καὶ τοῖς θρήνοις διδόμενα. συνήθεις γὰρ οἱ θρηνοῦντες τίλλειν τὰς ἑαυτῶν τρίχας. ¶Καὶ ψάλλ' ἔθειραν] ἀπὸ τοῦ ψάλλειν τοῦ σημαίνοντος τὸ κόπτειν, λέγεται καὶ χειροψάλας διόνυσος, ὁ τίλλων τὰ μόρια τῶν γυναικῶν. ¶Γοᾶσθ' ἀβροβάται] ἤτοι πέρσαι τρυφηλοὶ καὶ ἁβρῶς βαίνοντες, ὀδύρεσθε. ¶Δύσβατος] δύσβατόν φησι τὴν περσίδα, οὐχ ὡς σκληρὰν καὶ δύσκολον εἰς ἔμβασιν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ κακῷ καὶ δυστυχίᾳ βαινομένην τῷ Ξέρξῃ. ¶Ἢ ἢ ἢ ἢ] φησὶ οἱ ὀλόμενοι τοῖς ἀπὸ τῆς βάρεος ναυσὶ τοῖς τρισκάλμοις. ¶Πέμψωσι] προπέμψω.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ τραγῳδίας ἣ ἐπιγράφεται Ἀγαμέμνων.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιών, τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, εἰ πορθήσοι τὸ Ἴλιον, ὑπέσχετο τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν διὰ πυρσοῦ. ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν· καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγελλεν, αὐτὴ δὲ τὸν τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐροῦσα· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται, καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν διηγεῖται. Ἀγαμέμνων δ' ἐπὶ ἀπήνης ἔρχεται. εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἀπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ· Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται, ὡς καὶ ἔκπληξιν καὶ οἶκτον ἱκανὸν ἐμποιεῖν. ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ· τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον, νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε· πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν, ἑκάτεροι διισχυριζόμενοι περὶ τῆς ἀναιρέσεως, ἑνὶ κεφαλαίῳ, τὴν μὲν, τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας· τὸν δέ, ταῖς τοῦ πατρὸς Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς. ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους, ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ ὀγδόῃ, ἔτει δευτέρῳ. πρῶτος Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. ἐχορήγει Ξενοκλῆς ἀφιδνεύς.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Φύλαξ, Χορός, Ἄγγελος, Κλυταιμνήστρα, Ἠλέκτρα, Ταλθύβιος κήρυξ, Ἀγαμέμνων, Κασάνδρα, Αἴγισθος. προλογίζει δὲ ὁ φύλαξ, θεράπων Ἀγαμέμνονος.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩδία Αγαμέμνων.

Φύ. ΘΕΟΥΣ μὲν αἰτῶ τῶνδ᾽ ἀπαλλαγὴν πόνων,
φρουρᾶς ἐτείας μῆκος, ἣν κοιμώμενος
στέγαις Ἀτρειδῶν ἄγκαθεν, κυνὸς δίκην,
ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν,
καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς
λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι
ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν·
καὶ νῦν φυλάσσω λαμπάδος τὸ σύμβολον,
αὐγὴν πυρὸς, φέρουσαν ἐκ Τροίας φάτιν,
ἁλώσιμόν τε βάξιν. ὧδε γὰρ κρατεῖν
γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζω κέαρ.
εὖτ᾽ ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ᾽ ἔχω
εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην
ἐμήν, φόβος γὰρ ἀνθ᾽ ὕπνου παραστατεῖ,
τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ·
ὅταν δ᾽ ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
ὕπνου τόδ᾽ ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
κλαίω τότ᾽ οἴκου τοῦδε συμφορὰν στένων,
οὐχ ὡς τὰ πρόσθ᾽ ἄριστα διαπονουμένου.
νῦν δ᾽ εὐτυχὴς γένοιτ᾽ ἀπαλλαγὴ πόνων,

¶Φρουρᾶς ἐτείας μῆκος] τὴν κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐτείας φρουρᾶς. γράφεται καὶ, μῆκος δ᾽ ἣν κοιμώμενος. ¶Κοιμώμενος] τὸ κοιμώμενος οὐκ ἐπὶ ὕπνου· (πῶς γὰρ ἂν καὶ φρουροῖ καὶ ἄστρα βλέποι ὁ ὑπνῶν;) ἀλλ᾽ ἐπὶ ἁπλῆς ἀνακλίσεως· ἵνα ᾖ ὁ φύλαξ ἐστὶ κοιμώμενος καθὰ καὶ κύων ἐν φυλακῇ νυκτερινῇ. ¶Ἄγκαθεν] κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ ἀνέκαθεν. τοῦτ᾽ ἔστιν, ἄνωθεν, ἐξ ἀρχῆς. ¶Κυνὸς δίκην] διὰ τὸ φυλακτικόν τι καὶ φιλοδέσποτον.] ¶Δυνάστας] τοὺς δυναμένους παρὰ τὰ ἄλλα σημαίνειν τοὺς καιρούς. ¶Ἀνδρόβουλον] τὸ μείζονα ἢ κατὰ γυναῖκα βουλευόμενον, γενναῖον. ἢ, κατὰ ἀνδρὸς βουλευόμενον. ¶Φόβος γὰρ] ἢ παρέλκει ὁ γὰρ, ἢ λείπει τὸ ἀλύων. ¶Οἴκου τοῦδε] οἴκου διαπονουμένου οὐκ ἄριστα ὡς τὸ πρόσθεν.

εὐαγγέλου φανέντος ὀρφναίου πυρός.
ὦ χαῖρε λαμπτὴρ νυκτὸς, ἡμερήσιον
φάος πιφαύσκων, καὶ χορῶν κατάστασιν
πολλῶν ἐν Ἄργει, τῆσδε συμφορᾶς χάριν. ἰοὺ ἰού.
Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημαίνω τορῶς,
εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος, δόμοις
ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
ἐπορθιάζειν, εἴπερ Ἰλίου πόλις
ἑάλωκεν, ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει·
αὐτός τ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι.
τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντα θήσομαι,
τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας.
γένοιτο δ' οὖν μολόντος εὐφιλῆ χέρα
ἄνακτος οἴκων τῇδε βαστάσαι χερί.
τὰ δ' ἄλλα σιγῶ· βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας
βέβηκεν. οἶκος δ' αὐτὸς, εἰ φθογγὴν λάβοι,
σαφέστατ' ἂν λέξειεν· ὡς ἑκὼν ἐγὼ
μαθοῦσιν αὐδῶ, κ' οὐ μαθοῦσι λήθομαι.
χο. Δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου μέγας ἀντίδικος
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων,
διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου
τιμῆς, ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδᾶν, στόλον ἀργείων χιλιοναύτην
τῆσδ' ἀπὸ χώρας ἦραν, στρατιῶτιν ἀρωγὰν,

¶Ὦ χαῖρε] δεῖ διαστήματος ὀλίγου ἐνταῦθα, εἶτα ἀνακραγεῖν, ὡς θεασάμενον τὸ πυρσόν. ¶Νυκτὸς, ἡμερήσιον] ἐκ νυκτὸς ἡμέραν ἡμῖν διδούς. ¶Τορῶς] μεγαλοφώνως. ¶Ἐπαντείλασαν] ὡς ἐπὶ ἄστρου ἢ σελήνης. ¶Πρέπει] διαπρεπῶς σημαίνει. ¶Φροίμιον χορεύσομαι] πρὸ τῆς Κλυταιμνήστρας. ¶Θήσομαι] οἰκειώσομαι. ¶Τρὶς ἓξ] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄκρως εὐτυχούντων. ἐπεὶ καὶ τοῖς κυβευταῖς οὐκ ἔστι πλείω τούτων εὐθυβολῆσαι. ἔστι δὲ καὶ παροιμία, ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι. ¶Βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας] παροιμία ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παρρησιάζεσθαι. Ἄλλως. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀλάλων. ἢ, βάρος ἐπίκειται. ἢ, φοβοῦμαι ζημίαν ἐπικεισομένην μοι. ¶Ἀντίδικος] ἀντὶ τοῦ ἐχθρός, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς δίκαις ἐχθρῶν. ¶Χιλιοναύταν] χάρεται ἢ ἴλιον αὐτάν.

μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες ἄρη,
τρόπον αἰγυπιῶν, οἵτ' ἐκπατίοις
ἄλγεσι παίδων, ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται,
πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι, δεμνιοτήρη
πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες·
ὕπατος δ' ἀΐων, ἤ τις Ἀπόλλων,
ἢ Πὰν, ἢ Ζεὺς, οἰωνόθροον γόον ὀξυβόαν
τῶνδε μετοίκων, ὑστερόποινον πέμπει παραβᾶσιν ἐριννύν.
οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων
ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος
Ζεὺς, πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς,
πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ
γόνατος κονίαισιν ἐρειδομένου,
διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
κάμακος, θήσων Δαναοῖσι,
Τρωσί θ' ὁμοίως. ἔστι δ' ὅπη νῦν,
ἔστι· τελεῖται δ' ἐς τὸ πεπρωμένον·
οὔθ' ὑποκλαίων, οὔθ' ὑπολείβων,
οὔτε δακρύων ἀπύρων ἱερῶν
ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει.

¶Ἐκ θυμοῦ κλάζ.] οὐ πρὸ γλώσσης, ἀλλ' ὀργῇ θυμούμενοι. ¶Οἵτ' ἐκπατίοις] οἵτινες ὕπατοι ὄντες, ὀλέσαντες δὲ τὸν πόνον τῶν ὀρταλίχων, τὸν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρούμενον, ἐπὶ τῶν λεχέων στροφοδινοῦνται. Ἄλλως. ἐκπατίοις, τοῖς ἔξω τῆς ὁδοῦ. πάτος γὰρ ἡ ὁδός. ἡ ἐκπατίοις λεχέων, ἀντὶ τοῦ, τοῖς ἔξω τῆς οἰκίας αὐτῶν. τὸ δὲ ὅλον, οἵτινες ἀπολέσαντες τοὺς πόνους τῶν ὀρταλίχων τῶν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρουμένων (οὕτω γὰρ ὤφειλον εἰπεῖν) στροφοδινοῦνται ἐν ἄλγεσι τῶν παίδων ἐκπατίοις, ὕπατοι, ἤγουν ὑπεράνω τῶν λεχέων, πλαττόμενοι ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν. δέον δὲ εἰπεῖν ἐκπατίων παίδων, ἐκπατίοις εἶπε, πρὸς τὸ ἄλγεσι. ¶Ὀρταλίχων] τῶν μηδέπω πεπτομένων νεοττῶν. ¶Τῶνδε μετοίκων] ἐπὶ τῶν μετοικισθέντων νεοσσῶν. ¶Παραβᾶσι] τοῖς παραβᾶσι καὶ μετοικίσασιν αὐτούς. ¶Πολυάνορος ἀμφὶ γυν.] τῆς πολλοὺς μνηστῆρας ἐχούσης. ¶Καὶ γυιοβαρῆ] βαρέα καὶ μὴ ἐῶντα ἀναβῆναι τοὺς πίπτοντας. ¶Διακναιομένης] διακναιούσης. ¶Ἐν προτελείοις] κυρίως ταῖς πρὸ γάμου θυσίαις, νῦν δὲ, ταῖς πρὸ τῆς ἁλώσεως μάχαις. ¶Ἔστι δ' ὅπη] παρὰ τὸ, Καὶ τὸ μὲν ὥς κε τέλει, τὼς ἔσται. ¶Οὔθ' ὑποκλαίων] τὸ τὶς λείπει. ¶Ἀπύρων ἱερῶν] τῶν θυσιῶν τῶν μοιρῶν καὶ τῶν ἐριννύων, ἃ καὶ νηφάλια καλεῖται.

ἡμεῖς δ' ἀτῖται σαρκὶ παλαιᾷ
τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες μίμνομεν, ἰσχὺν
ἰσόπαιδα νέμοντες ἐπὶ σκήπτροις.
ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων ἐντὸς ἀνάσσων
ἰσόπρεσβυς, ἄρης δ' οὐκ ἔνι χώρᾳ,
τόθ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη
κατακαρφομένης, τρίποδας μὲν ὁδοὺς
στείχει, παιδὸς δ' οὐδὲν ἀρείων,
ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει. σὺ δὲ Τυνδάρεω
θύγατερ βασίλεια Κλυταιμνήστρα,
τί χρέος, τί νέον, τί δ' ἐπαισθομένη, τίνος ἀγγελίας
πειθοῖ περίπεμπτα θυοσκεῖς;
πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάτων, χθονίων,
τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων βωμοὶ δώροισι φλέγονται·
ἄλλη δ' ἄλλοθεν οὐρανομήκης λαμπὰς ἀνίσχει,
φαρμασσομένη χρίσματος ἁγνοῦ
μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις,
πελάνῳ μυχόθεν βασιλείῳ. τούτων λέξασ' ὅ, τι καὶ δυνατὸν
καὶ θέμις αἰνεῖν, παιών τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης,
ἣ νῦν ποτὲ μὲν κακόφρων τελέθει,
ποτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὰ φαίνουσ'
ἐλπὶς ἀμύνει φροντίδ' ἄπληστον,
τὴν θυμοβόρον λύπης φρένα·
κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος,
αἴσιον ἀνδρῶν ἐκτελέων. ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνέει πειθὼ

¶Οὐκ ἔνι χώρᾳ] τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ¶Ἀλαίνει] ἀλᾶται. ¶Τί χρέος] διατί. ¶Χρίσματος ἁγνοῦ] τοῦ ἐλαίου. ¶Μυχόθεν] λείπει κομιζομένων. ¶Ποτὲ μὲν] ἔσθ' ὅτε μέν. ¶Τὴν θυμοβόρον] ὥστε εἶναι θυμοβόρος λύπη τῆς φρενός. ¶Κύριός εἰμι θροεῖν] δυνατός εἰμι εἰπεῖν τὸ συμβὰν αὐτοῖς σημεῖον ἐξιοῦσιν. ¶Ὅδιον] τὸ ἐν τῇ ὁδῷ ὀφθέν. ¶Θεόθεν καταπνέει] πείθει γάρ με ἡ παρὰ θεῶν πίστις μάντιν, καὶ λέγειν ὅτι εὖ πράξουσιν οἱ Ἀτρεῖδαι ὅσον ἀπὸ τοῦ σημείου.

μολπᾶν, ἀλκᾶν σύμφυτος αἰών,
ὅπως ἀχαιῶν δίθρονον κράτος, ἑλλάδος ἥβαν,
ξύμφρονα ταγάν, πέμπει ξὺν δορὶ δίκας πράκτορι
θούριος ὄρνις τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.
οἰωνῶν βασιλεὺς βασιλεῦσι νεῶν, ὁ κελαινός,
ὅ,τ' ἐξόπιν ἀργίας φανέντες ἴκταρ μελάθρων,
χερὸς ἐκ δοριπάλτου, παμπρέποις ἐν ἕδραισι,
βοσκόμενοι λαγίναν ἐρικύμονα φέρβοντο γένναν,
βλαβέντα λοισθίων δρόμων.
αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δύο λήμασι δισσοὺς
Ἀτρείδας μαχίμους, ἐδάη λαγοδαίτας
πομπούς τ' ἀρχούς. οὕτω δ' εἶπε τεράζων,
χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος,
πάντα δὲ πύργων κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ
μοῖρ' ἀλαπάξει πρὸς τὸ βίαιον. οἷα μή τις ἄτα
θεόθεν κνεφάσῃ προτυπὲν στόμιον μέγα Τροίας
στρατωθέν. οἴκῳ γὰρ ἐπίφθονος Ἄρτεμις ἁγνά,
πτανοῖσι κυσὶ πατρὸς, αὐτότοκον πρὸ λόχου
μογερὰν πτῶκα θυομένοισιν· στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν.
αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω·

¶Σύμφυτος αἰών] ὁ γὰρ σύμφυτός μοι αἰών, ὅ ἐστι τὸ γῆρας, διὰ τὴν εἰς θεοὺς πειθὼ, μολπήν μοι καὶ ἀλκὴν καταπνεῖ. ὅ ἐστιν, εἰ καὶ γέρων εἰμὶ, ὅμως μέμνημαι τὰ γεγονότα. πέποιθα γὰρ ὅτι εἰς πέρας αὐτὰ ἄξουσιν οἱ θεοί. ¶Ελλάδος ἥβαν] τοὺς κρατοῦντας τὴν ἑλληνικὴν ἥβην, καὶ τὴν ὁμόφρονα περὶ τὰ τακτικά. λέγει δὲ τοὺς Ἀτρείδας. ¶Δίκας πράκτορι] τῷ δίκην εἰσπραξομένῳ. ¶Ο,τ' ἐξόπιν ἀργίας] ὁ ἐκ τοῦ ὄπισθεν λευκός. ὅ ἐστιν ὁ πύγαργος. ¶Παμπρέποις] τοῖς βασιλείοις. ¶Λαγίναν γένναν] τὸν λαγωόν. ¶Ερικύμονα] πολυκύμονα. ¶Βλαβέντα] πρὸς τὸ σημαινόμενον τὸ βλαβέντα. ¶Αἴλινον] ἐπειδὴ ὁ αἴλινος καὶ ἐπὶ θρήνου λέγεται, φησὶν ὅτι ἐν τάξει ὕμνου αὐτὸν λέγε. ¶Τεράζων] τὰ τέρατα διηγούμενος. ¶Κτήνη] κτήματα. ¶Μήτις ἄτα] μόνον μὴ προτυπὴν ὑπὸ θεῶν τὸ στρατωθὲν τῆς Τροίας στόμιον. ὅ ἐστι, τὸ ἐπὶ βλάβῃ Τροίας στρατευθὲν ἄτη σκοτίσῃς. ¶Οἴκῳ γὰρ] τῷ γὰρ οἴκῳ τῶν κυνῶν διὸς, ὅ ἐστι τῶν αἰετῶν, ὀργίζεται, ἄρτεμις δὲ τὸν κύοντα τὸν λαγωὸν ἀποκτεῖναι, λοχεία γάρ ἐστιν ἡ θεός. ¶Αὐτότοκον] σὺν αὐτῷ τόκῳ. ¶Πτῶκα] τὸν λαγωόν.

τόσον περ εὔφρων ἁ καλὰ
δρόσοισιν ἀέπτοισι μαλερῶν ὄντων,
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
θηρῶν ὀβελικάλοισι, τερπνὰ
τούτων αἰτεῖ ξύμβολα φᾶναι,
δεξιὰ μὲν, κατά- μομφα δὲ φάσματα στρουθῶν.
ἰήιον δὲ καλέω παιᾶνα, μή τινας ἀντιπνόους
Δαναοῖς χρονίας ἐχενῇδας ἀπλοίας τεύξῃ,
σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν, ἀνομόν τιν', ἄδαιτον,
νεικέων τέκτονα σύμ- φυτον, οὐ δεισήνορα. μίμνει
γὰρ φοβερὰ παλίνορσος οἰκονόμος δολία
μνάμων μῆνις τεκνόποινος. τοιάδε Κάλχας ξὺν
μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξεν
μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων ὁδίων οἴκοις βασιλείοις,
τοῖς δ' ὁμόφωνον. αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
Ζεὺς, ὅστις ποτ' ἐστὶν, εἰ τόδ' αὐ- τῷ φίλον κεκλημένῳ,
τοῦτό νιν προσεννέπω. οὐκ ἔχω προσεικάσαι,
πάντ' ἐπισταθμώμενος, πλὴν Διὸς, εἰ τὸ δὲ μάταν

¶Δρόσοισιν] τοῖς νεογνοῖς. χοιρὶς οἱ αὐτίρσαι. ¶Ἀέπτοισι] τοῖς ἵπτασθαι τοῖς γονεῦσι μὴ δυναμένοις. Ἄλλως. τοῖς μὴ δυναμένοις πτῆναι. ¶Μαλερῶν] φθαρτικῶν. ¶Ξύμβολα φᾶναι] τὰ σύμβολα αἰτεῖ με φᾶναι. ¶Δεξιὰ μὲν, κατάμεμφα δὲ φάσματα] δεξιὰ διὰ τὴν νίκην, κατάμομφα διὰ τὸν χόλον ἀρτέμιδος. ¶Στρουθῶν] τῶν ἀετῶν. ¶Ἰήιον δὲ καλέω] ὡς μάντις. ¶Ἀπλοίας τεύξῃ] ὦ ἄρτεμι. ¶Ἄδαιτον] ἧς οὐδεὶς ἐδαίσατο. ¶Σύμφυτον] συγγενικόν. ¶Οὐ δεισήνορα] οὐ φοβουμένην ἢ οὐ δείσασαν τὸν ἄνδρα. ¶Παλίνορσος] ἡ ἐξ ὑστέρου ὁρμωμένη. ¶Ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς] διὰ τὴν νίκην. ¶Ὁμόφωνον] ὁμοφώνως. ¶Ζεὺς, ὅστις] διάφορος γάρ ἐστιν ἡ περὶ τοῦ θείου δόξα. ¶Οὐκ ἔχω προσεικάσαι] ἐγὼ, φησὶ, πάντα ἐρευνῶν καὶ πάντα ἐξετάζων ὡς ἐν σταθμῷ τινι, οὐκ ἔχω ὅμοιόν τι εὑρεῖν τῷ Διῒ, εἰ χρὴ ἀληθῶς ἀποβαλεῖν ἀπὸ τῆς φροντίδος καὶ τοῦ λογισμοῦ μάταιον ἄλλο ἄχθος. τὸ γὰρ περὶ τινων ἄλλων διαλογίζεσθαι, μάταιόν ἐστιν ὄντως ἄχθος. ἡ δὲ γε περὶ θεοῦ ἔννοια καὶ τὸ διαμνημονεύειν ἐκείνου ἔχειν ἀεὶ, οὐ μόνον ἄχθους παντός ἐστιν ἀπηλλαγμένον, ἀλλὰ καὶ χαρᾶς ἀφάτου τὴν καρδίαν πληροῖ. ὡς καὶ Εὐελπίδης φησὶν, ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν μελεδήματα, ὅταν φρένας ἔλθῃ, λύπας παραιρεῖ. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ, ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ, καὶ εὐφράνθην. ταῦτα δὲ ἄγαν ἐστὶν εὐσεβῆ. ¶Εἰ τόδε μάταν] εἰ τὸ τῆς ματαιότητος ὀφείλει τις ἀποποιήσασθαι τῆς γνώμης, δίκα νομιζέτω.

ἀπὸ φροντίδος ἄχθος   χρὴ βαλεῖν ἐτητύμως·
οὐδ᾽ ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας
παμμάχῳ θράσει βρύων,   οὐδὲν τι λέξαι, πρὶν ὤν.
ὃς δ᾽ ἔπειτ᾽ ἔφυ, τελα-   κτῆρος οἴχεται τυχών.
ζῶα δέ τις προφρόνως   ἐπινίκια κλάζων,
τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν.   τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώ-
σαντα, τῷ πάθει μαθὼν   θέντα κυρίως ἔχειν.
στάζει δ᾽ ἔνθ᾽ ὕπνῳ πρὸ καρδίας   μνησιπήμων πόνος.
καὶ παρ᾽ ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν.
δαιμόνων δέ που χάρις, βιαίως   σέλμα σεμνὸν ἡμένων·
καὶ τόθ᾽ ἡγεμὼν ὁ πρέσβυς   νεῶν ἀχαϊκῶν
μάντιν οὔτινα ψέγων   ἐμπαίοις τύχαισι συμπνέων.
εὖτ᾽ ἀπλοίᾳ κεναγγεῖ   βαρύνοντ᾽ ἀχαϊκὸς λεώς,
χαλκίδος πέραν ἔχων παλιρρό-   θοις ἐν Αὐλίδος τόποις·
πνοαὶ δ᾽ ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι
κακόσχολοι, νήστιδες,   δύσορμοι βροτῶν ἆλαι,
ναῶν καὶ πεισμάτων ἀφειδεῖς,
παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι τρίβῳ,
κατέξαινον ἄνθος ἀργείων.   ἐπεὶ δὲ καὶ πικροῦ
χείματος ἄλλο μῆχαρ   βριθύτερον πρόμοισι
μάντις ἔκλαγξε, προφέρων
ἄρτεμιν, ὥστε χθόνα βάκτροις

¶Ην μέγας] διὰ τοὺς τιτᾶνας. ¶Θράσει βρύων] ὁ Τυφώς. ¶Τελακτῆρος] νικητοῦ· ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις ἀποτελαιζόντων ἐπὶ ἐλπίδι νίκης. ¶Τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν] ὁλοσχερῶς φρόνιμος ἔσται. ¶Τῷ πάθει μαθὼν] παθὼν δέ τι νήπιος ἔγνω. ¶Πρὸ καρδίας μνησιπήμων] τῷ ἁμαρτάνοντι τοῦτο συμβαίνει. ¶Σέλμα] τὸν ζυγόν. ὑψίζυγος γὰρ ὁ Ζεύς. ¶Ηγεμὼν] μείζων γὰρ Μενελάου. ¶Εμπαίοις] ἐμπεσούσαις. ¶Συμπνέων] συμφρονῶν καὶ οὐκ ἀνθιστάμενος. ¶Κεναγγεῖ] νηῶν ἐξέφθιτο ἤια πάντα. ¶Εχων] ἀντὶ τοῦ ἐχόμενος. ¶Κακόσχολοι] ἐπὶ κακῷ ποιοῦσαι σχολάζειν. ¶Βροτῶν ἆλαι] ἐκ τοῦ Ομηρικοῦ, καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες. ¶Νεῶν καὶ πεισμάτων] πάλιν ἐκ τοῦ Ομηρικοῦ, Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν. ¶Τρίβῳ] διατριβῇ. ¶Βριθύτερον] ἐπαχθέστερον.

ἐπικρούσαντας Ἀτρείδας δάκρυ μὴ κατασχεῖν.
ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τότ' εἶπε φωνῶν,
βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι, βαρεῖα δ' εἰ τέκνον
δαΐξω, δόμων ἄγαλμα, μιαίνων παρθενοσφάγοισι
ῥεέθροις πατρῴους χέρας,
βωμοῦ πέλας. τί τῶνδ' ἄνευ
κακῶν, τί; πῶς λιπόναυς τε γένωμαι,
ξυμμαχίας ἁμαρτών; παυσανέμου γὰρ θυσίας
παρθενίου θ' αἵματος ὀργᾷ περιόργως ἐπιθυμεῖν
θέμις· εὖ γὰρ εἴη. ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον
φρενὸς πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν, ἄναγνον, ἀνίερον,
τόθεν τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω βροτοῖς.
θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.
ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς
γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγὰν καὶ προτέλεια ναῶν.
λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους
παρ' οὐδὲν αἰῶνα παρθένιον ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς,
φράσεν δ' ἀόζοις πατὴρ μετ' εὐχὰν
δίκαν χιμαίρας ὕπερθε βωμοῦ
πέπλοισι περιπετῆ, παντὶ θυμῷ προνωπῆ
λαβεῖν ἀέρδην, στόμα- τός τε καλλιπρῴρου

¶Ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τότ'] ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐπεὶ δέ, ἀντὶ τοῦ δ' ἐστίν, οὕτως, ἐπεὶ δὲ ὁ μάντις εἶπε τὸ καὶ τό, ὁ ἄναξ δὲ ὁ πρέσβυς εἶπε τάδε. καὶ περιττός ἐστιν ὁ δὲ σύνδεσμος ἀττικῶς. ἐπεὶ δὲ πικροῦ, ἄναξ ὁ πρέσβυς τότ' εἶπεν. ¶Κὴρ] ἡ μοῖρα. ¶Τέκνον δαΐξω] πλείως εἴχες διὰ τὸ τέκνον. ¶Ὀργᾷ] τοῦ ἐπιτηδείου αὐδᾷ ὁ μάντις. ¶Περιόργως] ἐπιθυμητικῶς. ¶Εὖ γὰρ εἴη] καλῶς ἀποβαίη. ¶Ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον] αἰτία τό, ἵνα ἀνακά-ψῃ ποιεῖν τροπαίαν μεταβολήν. ¶Τὸ παντότολμον] ὅθεν ἔγνω πάντα τοῖς ἀνθρώποις τολμᾶν, ἀπὸ τῆς ἀνάγκης δηλονότι. ¶Αἰσχρόμητις] αἰσχρὰ ποιεῖν [illegible]ζουσα. ¶Παρακοπὰ] τοῦ νοῦ παρακοπή. ¶Πρωτοπήμων δὲ] ὁ μείζων τῶν ἄλλων πημάτων. ¶Λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας] διὰ τὰς λιτὰς ἃς ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πατέρα, παρ' οὐδὲν ἡγήσαντο τὴν ζωὴν αὐτῆς. ¶Περιπετῆ] περιεσκεπασμένην. ¶Προνωπῆ] προσνενευκυῖαν. ¶Ἀέρδην] βασταχτικῶς. ¶Καλλιπρῴρου] εὐμόρφου.

φυλακὰν κατασχεῖν, φθόγγον ἀραῖον οἴκοις,
βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει·
κρόκου βαφὰς δ' ἐς πέδον χέουσ', ἔβαλλ' ἕκαστον
θυτήρων ἀπ' ὄμματος
βέλει φιλοίκτῳ, πρέπουσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς,
προσεννέπειν θέλουσ', ἐπεὶ πολλάκις πατρὸς κατ' ἀν-
εὐτραπέζους ἔμελψεν. (δρῶνας
ἁγνὰ δ' ἀταύρωτος αὐδᾷ πατρὸς φίλου
τριτόσπονδον εὔποτμον αἰῶνα φίλως ἐτίμα.
τὰ δ' ἔνθεν, οὔτ' εἶδον, οὔτ' ἐννέπω·
τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι.
δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν
ἐπιρρέπει τὸ μέλλον· τὸ δὲ προκλύειν, ἐπεὶ
γένοιτ' ἂν ἡ λύσις, προχαιρέτω·
ἴσον δὲ τῷ προστένειν. τορὸν γὰρ ἥξει σύναρθρον αὐταῖς.
πέλοιτο δ' οὖν τἀπὶ τούτοις
εὔπραξις, ὡς θέλει τόδ' ἄγχιστον ἀπίας
γαίας μονόφρουρον ἕρκος.
ἄγγ. Ἥκω σεβίζων σὸν Κλυταιμνήστρα κράτος·
δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχηγοῦ τίειν
γυναῖκ' ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου.
σὺ δ' εἴτε κεδνόν, εἴτε μή, πεπυσμένη,
εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς,

¶Βίᾳ χαλινῶν] τῇ βίᾳ καὶ τῇ ἀναύδῳ μένει τῶν χαλινῶν, τῶν μὴ ἐώντων αὐτὸν λαλεῖν. ¶Ὡς ἐν γραφαῖς] διὰ τὸ κάλλος, ἢ διὰ τὸ ἀφώνητον. ¶Ἀταύρωτος] ἄζυγος, παρθενική. ¶Τριτόσπονδον] πολλὰς θυσίας ποιοῦντα καὶ εὐωχίας καὶ συμπόσια. ¶Εὔποτμον] ζηλωτὸν ἐποίει δι' ἑαυτῆς τὸν πατέρα. ¶Οὔτ' εἶδον] διὰ τὸ ἀπαίσθητον εἶναι τὴν σφαγήν. ¶Τοῖς μὲν παθοῦσι] τοῖς μὲν πεπονθόσιν ἡ δίκη δίδωσι τὸ μαθεῖν. δίκην γὰρ δόντες, μανθάνουσι τὸ μέλλον. ¶Τῷ προστένειν] ὁ γὰρ προγινώσκων τὸ μέλλον, καὶ προστενάζει. ¶Τορὸν] φανερόν. τὸ προρρηθὲν φανερὸν ἥξει. ¶Εὔπραξις] εὐπραγία. ¶Τὸ δ' ἄγχιστον] τὸ συγγενικόν. ¶Μονόφρουρον] ἐπειδὴ μόνοι γέροντες ἐφύλασσον τὴν ἑλλάδα. ¶Ἐρημωθέντος] ὥσπερ ἐρήμου καταλειφθέντος, ὡς ἀποδημοῦντος τοῦ βασιλέως· παρόντος μὲν γὰρ οὐ δεῖ συντυγχάνειν αὐτῇ.

κλύοιμ' ἂν εὔφρων· οὐδὲ σιγώσῃ φθόνος. ¶Οὐδὲ σιγώσῃ] εἰ μὴ θέλεις εἰπεῖν, οὐ μέμψομαί σοι.
κλ. Εὐάγγελος μὲν, ὥσπερ ἡ παροιμία,
ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. ¶Παροιμία] παλαιὸς λόγος.
ἀγ. Πεύσῃ δὲ χάρμα μεῖζον ἐλπίδος κλύειν.
Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν ἀργεῖοι πόλιν. ¶Ἕως γένοιτο] γένοιτο καλὴ ἡμέρα, ὥσπερ ἡ νύξ.
κλ. Πῶς φής; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας.
ἀγ. Τροίαν ἀχαιῶν οὖσαν· ἦ τορῶς λέγω;
κλ. Χαρά μ' ὑφέρπει, δάκρυον ἐκκαλουμένη.
ἀγ. Εὖ γὰρ φρονούσης ὄμμα σοῦ κατηγορεῖ.
κλ. Τί γὰρ τὸ πιστόν ἐστι τῶνδέ σοι τέκμαρ;
ἀγ. Ἔστιν· τί δ' οὐχί; μὴ δολώσαντος θεοῦ. ¶Μὴ δολ.] εἰ μήπω θεὸς με ἀπατᾷ.
κλ. Πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπειθῆ σέβεις;
ἀγ. Οὐ δόξαν ἂν λάβοιμι βριζούσης φρενός. ¶Ἄπτερος] ἰσόπτερος, κούφη.
κλ. Ἀλλ' ἦ σ' ἐπίανέν τις ἄπτερος φάτις;
ἀγ. Παιδὸς νέας ὣς, κάρτ' ἐμωμήσω φρένας.
κλ. Ποίου χρόνου δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις;
ἀγ. Τῆς νῦν τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης λέγω.
κλ. Καὶ τίς τόδ' ἐξίκοιτ' ἂν ἀγγέλων τάχος;
ἀγ. Ἥφαιστος Ἴδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας.
φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
ἔπεμπεν· Ἴδη μὲν, πρὸς Ἑρμαῖον λέπας
Λήμνου· μέγαν δὲ φανὸν ἐκ νήσου τρίτον ¶Ἑρμαῖον] ὄρος λήμνου ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο ὁ ἑρμῆς.
ἄθωον αἶπος Ζηνὸς ἐξεδέξατο, ¶Φανὸν] λαμπάδα.
ὑπεὶρ Ἕλλης τε πόντον ὥστε νωτίσαι, Νωτίσαι] ὑπερβῆναι.
ἰσχὺς πορευτοῦ λαμπάδος πρὸς ἡδονὴν
πεύκη, τὸ χρυσοφεγγὲς, ὥστις ἥλιος, ¶Ἰσχὺς] μεγίστη πεύκη, ἰσχὺς πυρός.
σέλας παραγγείλασα Μακίστου σκοπαῖς·
ὁ δ' οὔτι μέλλων, οὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
νικώμενος, παρῆκεν ἀγγέλου μέρος.
ἑκὰς δὲ φρυκτοῦ φῶς ἐπ' εὐρίπου ῥοὰς

Μεσαπίου φύλαξι σημαίνει μολών.
οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγγειλαν πρόσω
γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέ πω μαυρουμένη,
ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ, δίκην
φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας,
ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός·
φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ᾐναίνετο
φρουρὰ πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων.
λίμνην δ' ὑπὲρ γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος,
ὄρος τ' ἐπ' αἰγίπλαγκτον ἐξικνούμενον,
ὤτρυνε θεσμὸν μὴ χαρίζεσθαι πυρός.
πέμπουσι δ' ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει,
φλογὸς μέγαν πώγωνα, καὶ Σαρωνικοῦ
πορθμοῦ κάτοπτρον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω
φλέγουσαν, εἶτ' ἔσκηψεν, εἶτ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος, ἀστυγείτονας σκοπάς·
κἄπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
φάος τόδ' οὐκ ἄπαππον Ἰδαίου πυρός.
τοιοίδ' ἕτοιμοι λαμπαδηφόρων νόμοι,
ἄλλος παρ' ἄλλου διαδοχαῖς πληρούμενοι·
νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών.
τέκμαρ τοιοῦτο σύμβολόν τε σοὶ λέγω
ἀνδρὸς παραγγείλαντος ἐκ Τροίας ἐμοί.
θεοῖς μὲν αὖθις ὦ γύναι προσεύξομαι.
κλ. Λόγους δ' ἀκοῦσαι τούσδε, κἀποθαυμάσαι

¶Μεσαπίου] μεσσάπιον, ὄρος μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας. ¶Θωμὸν] σωρόν. ¶Μαυρουμένη] σημείωσαι ὅτι ἀπέβαλε τὸ α, διὰ τὸ μέτρον. ¶Πλέον καίουσα] ἡ τοῦ κιθαιρῶνος. ¶Αἰγίπλαγκτον] ὄρος μεγαειδές. ¶Πώγωνα] πώγωνα λέγει τὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν ἀκμὴν τοῦ πυρός· καὶ ὁ πώγων γὰρ εἰς ὀξὺ λήγει. ὥσπερ δὲ ἀλλαχοῦ αὐτὰ δὴ γνάθος τὴν ἀκμὴν εἴρηκε καὶ ὀξύτητα τῆς φλογός. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τούτου ὠνομάσθη παρὰ τοῖς μετεωρολόγοις πωγωνίας ἀστήρ. ¶Σαρωνικοῦ] κόλπος περὶ τροιζῆνα. ¶Κάτοπτρον] τὸ κατόψιον. ¶Ἀραχναῖον αἶπος] ὄρος ἄργους. ¶Οὐκ ἄπαππον] οὐ ξένον ἀλλὰ συγγενές.

διηνεκῶς θέλοιμ' ἄν, ὡς λέγοις πάλιν.
ἀγ. Τροίαν ἀχαιοὶ τῇδ' ἔχουσ' ἐν ἡμέρᾳ.
κλυ. Οἶμαι. βοὴν ἄμικτον ἐν πόλει πρέπειν.
ὄξος τ' ἄλειφά τ' ἐγχέας ταυτῷ κύτει
διχοστατοῦντ' ἂν οὐ φίλως προσεννέποις.
καὶ τῶν ἁλόντων καὶ κρατησάντων δίχα
φθογγὰς ἀκούειν ἔστι συμφορᾶς διπλῆς.
οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σώμασιν πεπτωκότες
ἀνδρῶν κασιγνήτων τε καὶ φυταλμίων
παῖδες γερόντων, οὐκέτ' ἐξ ἐλευθέρου
δέρης ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον.
τοὺς δ' αὖτε νυκτίπλαγκτος ἐκ μάχης πόνος
νήστεις πρὸς ἀρίστοισιν, ὧν ἔχει πόλις,
τάσσει πρὸς οὐδὲν ἐν μέρει τεκμήριον.
ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἔσπασεν τύχης πάλον
ἐν αἰχμαλώτοις τρωϊκοῖς οἰκήμασιν,
ναίουσιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων,
δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες ὡς δυσδαίμονες,
ἀφύλακτον εὑδήσουσι πᾶσαν εὐφρόνην.
εἰ δ' εὐσεβοῦσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς, θεῶν θ' ἱδρύματα,
οὐκ ἄν γ' ἑλόντες αὖθις αὖ θάνοιεν ἄν.
ἔρως δὲ μή τις πρότερον ἐμπίπτῃ στρατῷ
ποθεῖν ἃ μὴ χρή, κέρδεσιν νικωμένους.
δεῖ γὰρ πρὸς οἴκους νοστίμου σωτηρίας
κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν.
θεοῖς δ' ἀναμπλάκητος εἰ μόλοι στρατός,
ἐγρηγορὸς τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
γένοιτ' ἄν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά.
τοιαῦτά τοι γυναικὸς ἐξ ἐμοῦ κλύοις,

¶Φυταλμίων] ἢ χρὴ τὸν φυτάλμιον διὰ τοῦ α· ἡ ἐτυμολογία ἐκ τῆς φυτάλης δὲ γίνεται φυτάλμιος, ἤγουν φυτουργός, ἢ μετὰ θέσει διὰ καλλιφωνίαν, φυτάλμιος.

¶Διαύλου θάτερον] ἐπειδὴ ὁ δίαυλος δύο εἶχε σταδίους, ὧν τὸ ἕτερον διῆλθον ἤδη, εἰς Τροίαν ἀνελθόντες, δεῖ λοιπὸν καὶ τὸ ἄλλον διελθεῖν, καὶ ὑπονοστῆσαι πρὸς τὸν οἶκον.

¶Πρόσπ.] πρόσφατα νῦν, προσπαίσαντα καὶ προσκρούσαντα αὐτοῖς.

τὸ δ᾽ εὖ κρατοίη, μὴ διχορρόπως ἰδεῖν.
πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τὴν ὄνησιν εἱλόμην.
ἀγ. Γύναι κατ᾽ ἄνδρα σώφρον᾽ εὐφρόνως λέγεις.
ἐγὼ δ᾽ ἀκούσας πιστά σου τεκμήρια,
θεοὺς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.
χο. Ω Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ νὺξ φιλία
μεγάλων κόσμων κτεάτειρα.
ἥτ᾽ ἐπὶ Τροίας πύργοις ἔβαλες
στεγανὸν δίκτυον, ὡς μήτε μέγαν,
μήτ᾽ οὖν νεαρῶν τιν᾽ ὑπερτελέσαι   μέγα δουλείας
γάγγαμον ἄτης παναλώτου.
Δία τοι ξένιον μέγαν αἰδοῦμαι
τὸν τάδε πράξαντ᾽ ἐπ᾽ Ἀλεξάνδρῳ,
τείνοντα πάλαι τόξον, ὅπως ἂν
μήτε πρὸ καιροῦ, μήθ᾽ ὑπὲρ ἄστρων
βέλος ἠλίθιον σκήψειεν.
Διὸς πλαγὰν ἔχουσ᾽ εἰπεῖν,
πάρεστι τοῦτό γ᾽ ἐξιχνεῦσαι
ὡς ἔπραξεν, ὡς ἔκρανεν.
οὐκ ἔφα τις θεοὺς βροτῶν   ἀξιοῦσθαι μέλειν
ὅσοις ἀθίκτων χάρις
πατοῖθ᾽. ὁ δ᾽ οὐκ εὐσεβής.
πέφανται δ᾽ ἐγγόνοις   ἀτολμήτων Ἄρη πνεόντων
μεῖζον ἢ δικαίως,   φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ
ὑπὲρ τὸ βέλτιστον.   ἔστω δ᾽ ἀπήμαντον ὥστε κ᾽ ἀπαρκεῖν

¶Οὐκ ἄτιμος] τιμώμενοι γὰρ οἱ θεοὶ ἠμείψαντο ἡμᾶς. ¶Γάγγαμον] δίκτυον. ¶Τόξον] ἤγουν τὴν τιμωρίαν, μεταφορικῶς. ¶Ἀθίκτων] τῶν ἱερῶν. ¶Πέφανται] οἱ θεοί, φησί, πέφανται καὶ φανεροὺς ποιοῦσι τοὺς ἐκγόνους τῶν ἀσεβῶν τῶν πνεόντων ἄρη μεῖζον ἢ δικαίως κατὰ τῶν δωμάτων τῶν ἀτολμήτων. ἤγουν ὑπὲρ τὸ δίκαιον μαχεσαμένων τοῖς ἱεροῖς οἴκοις τῶν θεῶν.

εὖ πραπίδων λαχόντα. οὐ γάρ ἐστιν ἔπαλξις
πλούτου πρὸς κόρον ἀνδρὶ λακτίσαντι μεγάλα δίκας
βωμὸν, εἰς ἀφάνειαν. βιᾶται δ' ἁ τάλαινα πειθὼ
προβουλόπαις ἄφερτος, ἄτας.
ἄκος δὲ παμμάταιον οὐκ ἐκρύφθη. πρέπει δὲ φῶς,
αἰνολαμπὲς σίνος.
κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς
μελαμπαγὴς, πέλει δικαιωθεὶς, ἐπεὶ
διώκει παῖς ποτανὸν ὄρνιν,
πόλει πρόστριμμ' ἄφερτον ἐνθείς.
λιτᾶν δ' ἀκούει μὲν οὔτις θεῶν·
τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδε φῶτ' ἄδικον, καθαιρεῖ.
οἷος καὶ Πάρις ἐλθὼν ἐς δόμον τὸν Ἀτρειδᾶν,
ᾔσχυνε ξενίαν τράπε- ζαν κλοπαῖς γυναικός.
λιποῦσα δ' ἀστοῖσιν ἀσπίστορας
κλόνους λογχίμους τε καὶ ναυβάτας ὁπλισμοὺς,
ἄγουσά τ' ἀντίφερνον Ἰλίῳ φθορὰν,
βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλᾶν,
ἄτλητα τλᾶσα. πολὺ δ' ἔστενον
τόδ' ἐννέποντες δόμων προφῆται. (ρες.
ἰὼ ἰὼ δῶμα δῶμα καὶ πρόμοι, ἰὼ λέχος καὶ στίβοι φιλάνο-
πάρεστι σιγὰς, ἄτιμος, ἀλοίδορος,
ἄδιστος, ἀφεμένων, ἰδεῖν. πόθῳ δ' ὑπερποντίας
φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
εὐμόρφων γὰρ κολοσσῶν ἔχθεται χάρις ἀνδρί.

¶Πειθὼ] ἡ δὲ ἄτης πειθὼ ἄφερτος καὶ ἀφόρητος καὶ βαρεῖά ἐστιν, ἥ τις βιάζει αὐτοὺς, πρόνοιαν δίκην τοῦ πλουτῆσαι τοὺς παῖδας ποιουμένη. ¶Σίνος] τοῦτ' ἔστι σέλας. ¶Ἀντίφερνον] ἤγουν, ἀντὶ προικὸς φθορὰν καὶ ἀπώλειαν κομίσασαν. ¶Ἀφεμένων] ἀφεμένων ἡμῶν τῆς σιγῆς, ὅ ἐστι, καὶ ἀφεμένων τὸ σιγᾶν, τοῦτ' ἔστι, καὶ παρρησιαζομένων, καὶ φθεγγομένων τι διὰ τὸ μὴ παρεῖναι τὴν δέσποιναν, ὅμως τῇ παλαιᾷ αἰδοῖ σώζομεν αὐτῆς τὴν παρουσίαν, καὶ πάρεστιν ἡμῖν ἰδεῖν ἡ δίστη ἢ πολύτιμος, καὶ ἀλοίδορος. ἤγουν, νομίζομεν ὅτι συνεῖναι ἡμῖν αὐτὴν, καὶ τὸ παρ' ἡμῶν τιμῆς ἀπολαύειν.

ὀμμάτων δ' ἐν ἀχηνίαις   ἔρρει πᾶσ' ἀφροδίτα.
ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες   πάρεισι δόξαι φέρου-
σαι χάριν ματαίαν.   μάταν γὰρ εὖτ' ἂν
ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾷ,   παραλλάξασα διὰ χερῶν,
βέβακεν ὄψις οὐ μεθύστερον,
πτεροῖς ὀπαδοῖς ὕπνου κελεύθοις.
τὰ μὲν κατ' οἴκους ἐφ' ἑστίας ἄχη,
τάδ' ἐστὶ, καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα.
τὸ πᾶν δ' ἀφ' ἑλλάδος αἴας συνορμένοις
πένθεια τλησικάρδιος   δόμων ἑκάστου πρέπει.
πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ·
οὓς μὲν γὰρ ἔπεμψεν οἶδεν,   ἀντὶ δὲ φωτῶν τεύχη,
καὶ σποδὸς, εἰς ἑκάστου τοὺς   δόμους εἰσαφικνεῖται.
ὁ χρυσαμοιβὸς δ' ἄρης σωμάτων
καὶ ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς
πυρωθὲν ἐξ ἰλίου   φίλοισι πέμπει βαρὺ
ψῆγμα δυσδάκρυτον ἀντήνορος.
σποδοῦ γεμίζων τοὺς λέβητας εὐθέτου.
στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα·   τὸν μὲν, ὡς μάχης ἴδρις·
τὸν δ' ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ' ἀλ-
λοτρίας διαὶ γυναικός.   τάδε σῖγά τις βαΰζει.
φθονερὸν δ' ὑπ' ἄλγος ἕρπει
προδίκοις ἀτρείδαις.   οἱ δ' αὐτοῦ περὶ τεῖχος,
θήκας ἰλιάδος γᾶς   εὔμορφοι κατέχουσιν·
ἐχθρὰ δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.
βαρεῖα δ' ἀστῶν φάτις σὺν κότῳ.
δημοκράντου δ' ἀρᾶς τίνει χρέος.

¶Συνορμένοις] τῶν συνωρμημένων ἀπὸ τῆς ἑλλάδος ἁπάντων ἑκάστου τοῖς οἴκοις ὀδυνηρὰ πένθησις διαπρέπει. ¶Ἀλλοτρίας] ὅτι δι' ἀλλοτρίαν ἀπώλοντο γυναῖκα, σιωπηλῶς βοᾷ μετ' ὀργῆς, δίκην κυνός. ¶Τεῖχος] ὃ ἐποίησεν ἐν τῇ τροίᾳ. θέλει δὲ, αὐτῆς τῆς τροίας τὸ τεῖχος εἰπεῖν. τὸ δ' εὔμορφοι, πρὸς πλεῖστα εἴκτῃ προσείδηκεν.

μένει δ' ἀκοῦσαί τι μου μέριμνα νυκτηρεφές.
τῶν πολυκτόνων γὰρ οὐκ ἄσκοποι θεοί·
κελαιναὶ δ' ἐρινύες χρόνῳ τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας,
παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν· ἐν δ' ἀΐστοις
τελέθοντος οὔτις ἀλκά. τὸ δ' ὑπερκόπως κλύειν εὖ,
βαρύ· βάλλεται γὰρ ὄσσοις διόθεν κεραυνός.
κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον. μήτ' εἴην πτολιπόρθης,
μήτ' οὖν αὐτὸς ἁλοὺς ὑπ' ἄλλων βίον κατίδοιμι.
πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγέλου τὴν πόλιν
διήκει θοὰ βάξις· εἰ δ' ἐτητύμως,
τίς οἶδεν· ἤ τοι θεῖόν ἐστι μὴ ψύθος.
τίς ὧδε παιδνός, ἢ φρενῶν κεκομμένος,
φλογὸς παραγγέλμασι νέοις πυρωθέντα καρδίαν,
ἔπειτ' ἀλλαγᾷ λόγους καμεῖν ἐν γυναικὸς αἰχμᾷ,
πρέπει, πρὸ τοῦ φανέντος χάριν ξυναινέσαι.
πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος
ἐπινέμεται ταχύπορος. ἀλλὰ ταχύμορον
γυναικοκήρυκτον ὄλλυται κλέος.
κλ. Τάχ' εἰσόμεσθα λαμπάδων φαεσφόρων
φρυκτωρειῶν τε καὶ πυρὸς παραλλαγάς,
εἴτ' οὖν ἀληθεῖς, εἴτ' ὀνειράτων δίκην,
τερπνὸν τόδ' ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσε φρένας.
κήρυκ' ἀπ' ἀκτῆς τόνδ' ὁρῶ κατάσκιον
κλάδοις ἐλαίας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
πηλοῦ ξύνουρος διψία κόνις τάδε,
ὡς οὔτ' ἄναυδος, οὔτε σοι δαίων φλόγα

¶Ψύθος] τὸ ψύθος σύστοιχον τῷ ψεύδει, ὡς καὶ τὸ ψυδρόν. ὅτι δὲ συγγενῆ τὸ σ καὶ τὸ θ δῆλον. παροξύνεται δὲ τὸ ψύθος. ¶Ὁ θῆλυς ὅρος] ἤγουν περιφραστικῶς ἡ γυνή. ὡς ταυτὸν ὂν γυναῖκα εἰπεῖν καὶ ὅρον αὐτῆς ἀληθεῦσαι. ¶Γυναικοκήρυκτον] τὸ φημιζόμενον ἀγαθὸν ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἀνύπαρκτόν ἐστι καὶ ταχέως φθειρόμενον καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ διαμένον.

ὕλης ὀρείας σημανεῖ καπνῷ πυρός.
ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων,
τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ' ἀποστέργω λόγον·
εὖ γὰρ πρὸς εὖ φανεῖσι προσθήκη πέλοι.
χο. Ὅστις τάδ' ἄλλως τῇδ' ἐπεύχεται πόλει,
αὐτὸς φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν.
ἰὼ πατρῷον οὖδας ἀργείας χθονός.
δεκάτῳ σε φέγγει τῷδ' ἀφικόμην ἔτους,
πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων, μιᾶς τυχών.
οὐ γάρ ποτ' ηὔχουν τῇδ' ἐν ἀργείᾳ χθονὶ
θανών, μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος.
νῦν χαῖρε μὲν χθών, χαῖρε δ' ἡλίου φάος,
ὕπατός τε χώρας Ζεύς, ὁ πύθιός τ' ἄναξ,
τόξοις ἰάπτων μηκέτ' εἰς ἡμᾶς βέλη.
ἅλις παρὰ σκάμανδρον ἦλθες ἀνάρσιος·
νῦν δ' αὖτε σωτὴρ ἴσθι καπαγώνιος
ἄναξ Ἄπολλον. τούς τ' ἀγωνίους θεοὺς
πάντας προσαυδῶ, τόν τ' ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν φίλον κήρυκα, κηρύκων σέβας·
ἥρως τε τοὺς πέμψαντας, εὐμενεῖς πάλιν
στρατὸν δέχεσθαι τὸν λελειμμένον δορός.
ἰὼ μέλαθρα βασιλέων, φίλαι στέγαι,
σεμνοί τε θᾶκοι, δαίμονές τ' ἀντήλιοι,
ἤ που πάλαι φαιδροῖσι τοῖσιδ' ὄμμασι
δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.
ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων
καὶ τοῖσδ' ἅπασι κοινὸν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
ἀλλ' εὖ νιν ἀσπάσασθε (καὶ γὰρ οὖν πρέπει,)
Τροίαν κατασκάψαντα τοῦ δικηφόρου
Διὸς μακέλλῃ, τῇ κατείργασται πέδον.

¶Δεκάτῳ] τινὲς μέμφονται τῷ ποιητῇ ὅτι αὐθημερὸν ποιεῖ τοὺς ἕλληνας ἥκοντας. ¶Πολλῶν ῥαγεισῶν] ἡ λέξις ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀγκυρῶν, ὧν πολλῶν ῥαγεισῶν εἰς τὸ ὕδωρ, μία τὶς διασώζει τὴν ναῦν.

¶Καπαγώνιος] ἀπόμαχος.

¶Τιμάορον] βοηθόν.

¶Ἀντήλιοι] οἱ εἰς ἀνατολὴν ὁρῶντες.

¶Μακέλλῃ] σκαπάνῃ.

βωμοὶ δ' ἄϊστοι καὶ θεῶν ἱδρύματα,
καὶ σπέρμα πάσης ἐξαπόλλυται χθονός.
τοιόνδε Τροίᾳ περιβαλὼν ζευκτήριον
ἄναξ Ἀτρείδης πρέσβυς εὐδαίμων ἀνὴρ,
ἥκει· τίεσθαι δ' ἀξιώτατος βροτῶν
τῶν νῦν· Πάρις γὰρ οὔτε συντελὴς πόλις
ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον.
ὄφλων γὰρ ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην,
τοῦ ῥυσίου θ' ἥμαρτε, καὶ πανώλεθρον
αὐτόχθονον πατρῷον ἔθρισεν δόμον.
διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριαμίδαι θἀμάρτια.
κλ. Κῆρυξ ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατοῦ.
κή. Χαίρω· τεθνάναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς.
κλ. Ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν;
κή. Ὥστ' ἐνδακρύειν γ' ὄμμασι χαρᾶς ὕπο.
κλ. Τερπνῆς ἄρ' ἦτε τῆσδ' ἐπήβολοι νόσου.
κή. Πῶς δὴ διδαχθεὶς τοῦδε δεσπόσω λόγου;
κλ. Τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένος.
κή. Ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις.
κλ. Ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενὸς ἀναστένειν.
κή. Πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν στύγος στρατῷ;
κλ. Πάλαι τὸ σιγᾶν φάρμακον βλάβης ἔχω.
κή. Καὶ πῶς ἀπόντων τυράννων ἔτρεις τινάς;
κλ. Ὧν νῦν τὸ σὸν δή, καὶ θανεῖν πολλὴ χάρις.
κή. Εὖ γὰρ πέπρακται. ταῦτα δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ
τὰ μέν τις ἂν λέξειεν εὐπετῶς ἔχειν,
τὰ δ' αὖτε κἀπίμομφα. τίς δὲ πλὴν θεῶν, ☞
ἅπαντ' ἀπήμων τὸν δι' αἰῶνος χρόνον; ☞
μόχθους γὰρ εἰ λέγοιμι καὶ δυσαυλίας

¶Πάρις γὰρ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὔτε ἀληπτέον καὶ εἰς τὸ Πάρις. συνυπακούεται γὰρ ἐκ τοῦ ἐπαγομένου. ¶Τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον] ὅτι δηλοῖ ὡς οὐ πλέον δέδρακεν ἢ πέπονθεν.
¶Τοῦ ῥυσίου] τῶν ῥύσαντος τῆς πρώας.
¶Ἔθρισεν] ἐθέρισεν, ἔκειρε. κοινῶς δὲ ἔθριξεν, ἀφῇλεν. ἀφ' οὗ καὶ ὁ θρὶξ. καὶ Εὐριπίδης, Ἰδὼν παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθριξε τρίχας. ¶Ἀμάρτια] τὸν μισθὸν τῆς ἁμαρτίας.
¶Ὧν νῦν τὸ σὸν] ὃν ἔστι τὸ εἰρημένον ὑπὸ σοῦ, τὸ, τεθνάναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς.

σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοστρώτους. τί δ' οὐ
στένοντες, οὐ λαχόντες ἤματος μέρος
τὰ δ' αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν, πλέον στύγος·
εὐναὶ γὰρ ἦσαν δηΐων πρὸς τείχεσιν.
ἐξ οὐρανοῦ γὰρ κἀπὸ γῆς λειμώνιαι
δρόσοι κατεψάκαζον, ἔμπεδον σίνος
ἐσθημάτων τιθέντες ἔνθηρον τρίχα.
χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον
οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιὼν
ἢ θάλπος, εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς
κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών,
τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παροίχεται πόνος.
παροίχεται δὲ, τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν,
τὸ μήποτ' αὖθις μηδ' ἀναστῆναι μέλειν.
τί τοὺς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
τὸν ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου;
καὶ πολλὰ χαίρειν συμφοραῖς καταξιῶ.
ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν Ἀργείων στρατοῦ,
νικᾷ τὸ κέρδος, πῆμα δ' οὐκ ἀντιρρέπει.
ὡς κομπάσαι τῷδ' εἰκὸς ἡλίου φάει,
ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμένοις.
Τροίαν ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων στόλος,
θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα
δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος.
τοιαῦτα χρὴ κλύοντας, εὐλογεῖν πόλιν,
καὶ τοὺς στρατηγούς· καὶ χάρις τιμήσεται
Διὸς, τάδ' ἐκπράξασα. πάντ' ἔχεις λόγον.
χο. Νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι.
ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ τοῖς γέρουσιν εὖ μαθεῖν.
δόμοις δὲ ταῦτα καὶ Κλυταιμνήστρᾳ μέλειν

¶ Σπαρνάς] ἀντὶ τοῦ σπανίως. καὶ τοῦ ὕπνου γὰρ οὐ συνεχῶς ἀπηλαύομεν. τὸ δὲ παρήξεις, ἀντὶ τοῦ παραδρομάς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῶν νεῶν.

¶ Ἔμπεδον σίνος] τὸ ἑδραῖον, ἤγουν τὸ παραβεβλημένον ἡμῖν κάλλος.

¶ Τί πῶς ἀναλ.] χρὴ, κατὰ συνεκδοχὴν, ἤγουν, τί δεῖ ψηφίζεσθαι περὶ τῶν ἀπολωλότων.

¶ Τύχης παλιγκότου] ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ τῶν ἀπολωλότων δεῖ τὸν ζῶντα ἀλγεῖν, καὶ πάλιν ἐπὶ ταῖς εὐθυμίαις χαίρειν.

¶ Χάρις τιμήσεται] ἤγουν, ὁμολογήσουσι καὶ τῷ Διῒ χάριν τῷ ταῦτα διαπραξαμένῳ.

¶ Οὐκ ἀναίνομαι] χαίρω ἐν τῷ μὴ ἀντιλογεῖν.

¶ Ἡβᾷ τοῖς γέρ.] τοῦτ' ἔστιν, ἀκμάζει ἐπιθυμοῦσα τὸ μανθάνειν ὧν οὐκ εἰς πεῖραν ἦλθον.

εἰκὸς μάλιστα, σὺν δὲ πλουτίζειν ἐμέ.
κλ. Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο,
ὅτ' ἦλθ' ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρός,
φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν.
καί τίς μ' ἐνίπτων εἶπε, φρυκτωρῶν διὰ
πεισθεῖσα, Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς, αἴρεσθαι κέαρ.
λόγοις τοιούτοις πλαγκτὸς οὖσ' ἐφαινόμην·
ὅμως δ' ἔθυον, καὶ γυναικείῳ νόμῳ
ὀλολυγμὸν ἄλλος ἀλλόθεν κατὰ πτόλιν
ἔλασκον εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις,
θυηφάγον κοιμῶντες εὐώδη φλόγα.
καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν;
ἄνακτος αὐτοῦ πάντα πεύσομαι λόγον.
ὅπως δ' ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν
σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι. τί γὰρ
γυναικὶ τούτου φέγγος ἥδιον, δρακεῖν
ἀπὸ στρατείας ἄνδρα, σώσαντος θεοῦ,
πύλας ἀνοῖξαι; ταῦτ' ἀπάγγειλον πόσει·
ἥκειν ὅπως τάχιστ' ἐράσμιον πόλει·
γυναῖκα πιστὴν δ' ἐν δόμοις εὕροι μολὼν
οἵαν περ οὖν ἔλειπε, δωμάτων κύνα
ἐσθλὴν ἐκείνῳ, πολεμίαν τοῖς δύσφροσιν,
καὶ τἄλλ' ὁμοίαν πάντα, σημαντήριον
οὐδὲν διαφθείρασαν ἐν μήκει χρόνου.
οὐδ' οἶδα τέρψιν, οὐδ' ἐπίψογον φάτιν
ἄλλου πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφάς.
κή. Τοιόσδ' ὁ κόμπος τῆς ἀληθείας γέμων
οὐκ αἰσχρὸς ὡς γυναικὶ γενναίᾳ λακεῖν.
χο. Αὕτη μὲν οὕτως εἶπε μανθάνοντί σοι

¶Σὺν δὲ πλουτίζειν ἐμὲ] μεταδιδόναι μοι τῆς χαρᾶς.

¶Πρὸς γυναικὸς] ἤγουν, γυναικὸς ὅτι μετεωρίζεσθαι καὶ μέγα φρονεῖν, ἀκούσασαν τι.

¶Τὰ μάσσω] τὰ μακρά.

¶Δωμάτων κύνα] τὴν ἤγουν φύλακα.

¶Σημαντήριον] σφραγῖδα τῆς πρὸς τὸν ἄνδρα ἀγνείας.

¶Μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφὰς] ὥσπερ οὐκ οἶδα τὰς βαφὰς τοῦ χαλκοῦ, οὕτως οὐδὲ ἡδονὴν ἑτέρου ἀνδρός.

¶Αὕτη μὲν οὕτως] οὕτως εἶπεν ἀκριβέσι λόγοις καὶ ἐξηγηταῖς ὥσπερ σημαίνω.

τερπνοῖσιν ἑρμηνεῦσιν εὐπρεπῶς λόγον.
σὺ δ' εἰπὲ κῆρυξ· Μενέλεων δὲ πεύθομαι,
εἰ νόστιμός γε καὶ σεσωσμένος πάλιν
ἥξει σὺν ὑμῖν, τῆσδε γῆς φίλον κράτος.
κή. Οὐκ ἔσθ' ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ, καλὰ,
ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρποῦσθαι χρόνον.
κλ. Πῶς δῆτ' ἂν εἰπὼν κεδνὰ τἀληθῆ τύχῃς;
σχισθέντα δ' οὐκ εὔκρυπτα γίνεται τάδε.
κή. Ἀνὴρ ἄφαντος ἐξ ἀχαϊκοῦ στρατοῦ,
αὐτός τε καὶ τὸ πλοῖον. οὐ ψευδῆ λέγω.
κλ. Πότερον ἀναχθεὶς ἐμφανῶς ἐξ ἰλίου,
ἢ χεῖμα κοινὸν ἄχθος ἥρπασε στρατοῦ;
κή. Ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος, σκοποῦ,
μακρὸν δὲ πῆμα συντόμως ἐφημίσω.
κλ. Πότερα γὰρ αὐτοῦ ζῶντος, ἢ τεθνηκότος,
φάτις πρὸς ἄλλων ναυτίλων ἐκλήζετο;
κή. Οὐκ οἶδεν οὐδεὶς ὥστ' ἀπαγγεῖλαι τορῶς,
πλὴν τοῦ τρέφοντος ἡλίου χθονὸς φύσιν.
κλ. Πῶς γὰρ λέγεις χειμῶνα ναυτικῷ στρατῷ
ἐλθεῖν τελευτῆσαί τε δαιμόνων κότῳ;
κή. Εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ
γλώσσῃ μιαίνειν· χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν.
ὅταν δ' ἀπευκτὰ πήματ' ἄγγελος πόλει
στυγνῷ προσώπῳ πτωσίμου στρατοῦ φέρῃ,
πόλει μὲν ἕλκος ἓν τὸ δήμιον τυχεῖν,
πολλοὺς δὲ πολλῶν ἐξαγισθέντας δόμων
ἄνδρας διπλῇ μάστιγι τὴν ἄρης φιλεῖ
δίλογχον ἄτην φοινίαν ξυνωρίδα.
τοιῶνδε μὲν τοι πημάτων σεσαγμένων,
πρέπει λέγειν παιᾶνα τόνδ' ἐριννύων,

¶Χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν] ἤδη, ταῦτα λέγοντες, ἀτιμάζομεν τοὺς θεούς.
¶Ἐξαγισθέντας δόμων] ἐξορισθέντας.
¶Σεσαγμένων] σεσωρευμένων.

σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον
ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν·
πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω, λέγων
χειμῶν' ἀχαιῶν οὐκ ἀμήνιτον θεοῖς;
ξυνώμοσαν γὰρ, ὄντες ἔχθιστοι, τὸ πρὶν,
πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ τὰ πίστ' ἐδειξάτην,
φθείροντε τὸν δύστηνον ἀργείων στρατόν·
ἐν νυκτὶ δυσκύμαντα δ' ὠρώρει κακά.
ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλῃσι θρηίκιαι πνοαὶ
ἤρεικον· αἱ δὲ, κερωτοπούμεναι βία
χειμῶνι, τυφῶ σὺν ζάλῃ τ' ὀμβροκτύπῳ
ᾤχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ στρόβῳ.
ἐπεὶ δ' ἀνῆλθε λαμπρὸν ἡλίου φάος,
ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος αἰγαῖον νεκροῖς
ἀνδρῶν ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων.
ἡμᾶς γε μὲν δὴ ναῦν τ' ἀκήρατον σκάφος,
ἤτοι τις ἐξέκλεψεν, ἢ 'ξῃτήσατο
θεός τις, οὐκ ἄνθρωπος, οἴακος θιγών.
τύχη δὲ σωτὴρ ναῦν θέλουσ', ἐφέζετο·
ὡς μήτ' ἐν ὅρμῳ κύματος ζάλην ἔχειν,
μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταιλέων χθόνα.
ἔπειτα δ' ᾅδην πόντιον πεφευγότες,
λευκὸν κατ' ἦμαρ, οὐ πεποιθότες τύχῃ,
ἐβουκολοῦμεν φροντίσιν νέον πάθος,
στρατοῦ καμόντος καὶ κακῶς σποδουμένου.
καὶ νῦν ἐκείνων εἴ τις ἐστὶν ἐμπνέων,
λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας. τί μή;
ἡμεῖς τ' ἐκείνους ταὔτ' ἔχειν δοξάζομεν.
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα. Μενέλεων γὰρ οὖν
πρῶτόν τε καὶ μάλιστα προσδόκα μολεῖν.

¶ Εὐεστοῖ] ἀπο- χῇ.

¶ Ξυνώμοσαν γὰρ] ἐμφαίνει τὴν τοῦ χειμῶνος χαλεπότητα.

¶ Κερωτυπούμεναι] ἤγουν, τοῖς κέρασιν ἀλλήλων τυπτόμεναι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ταύρων.

¶ Οὐ πεποιθότες τύχῃ] οὐ θαρροῦντες, ἀλλ' ἀμφίβολοι ὄντες εἰ ἔτι σωθείημεν.

¶ Ἐβουκολοῦμεν] ὥσπερ ἐθεραπεύομεν ὡς λογισμοῖς τὰς τότε νέας συμφοράς.

¶ Σποδουμένου] διασκεδασθέντος δίκην σποδοῦ.

εἰ δ' οὖν τις ἀκτὶς ἡλίου νιν ἱστορεῖ
καὶ ζῶντα καὶ βλέποντα, μηχαναῖς Διὸς,
οὔπω θέλοντος ἐξαναλῶσαι γένος,
ἐλπίς τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἥξειν πάλιν.
τοσαῦτ' ἀκούσας, ἴσθι τἀληθῆ κλύων.

χο. Τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὧ-   δ' ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως;
μή τις ὅντιν' οὐχ ὁρῶμεν,   προνοίαισι τοῦ πεπρωμένου
γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων,   τὰν δορίγαμβρον
ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν.   ἐπεὶ πρεπόντως
Ἑλέναυς ἕλανδρος, ἑλέπτολις   ἐκ τῶν ἁβροτίμων
προκαλυμμάτων ἔπλευσεν   ζεφύρου γίγαντος αὔρᾳ.
πολύανδροί τε φεράσπιδες   κυναγοὶ κατ' ἴχνος
πλάταν ἄφαντον   κελσάντων, Σιμόεντος ἀκτὰς
ἐπ' ἀεξιφύλλους   δι' ἔριν αἱματόεσσαν.
Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρ-   θώνυμον τελεσίφρων
μῆνις ἤλασε τραπέζας ἀτίμως,
ὑστέρῳ χρόνῳ   καὶ ξυνεστίου Διὸς
πρασσομένα τὸ νυμφότιμον μέλος ἐκ-
φάτως τίοντας   ὑμέναιον, ὃς τότ' ἐπέρρεπεν
γαμβροῖσιν ἀείδειν.   μεταμανθάνουσα δ' ὕμνον
Πριάμου πόλις γεραιὰ,   πολύθρηνον μέγα που στένει,
κικλήσκουσα Πάριν   τὸν αἰνόλεκτρον
παμπρόσθη πολύθρηνον αἰῶ-   ν' ἀμφὶ πολιτᾶν
μέλεον αἷμ' ἀνατλᾶσα.   ἔθρεψεν δὲ λέοντα
σίνιν δόμοις ἀγάλακτον   οὕτως ἀνὴρ φιλόμαστον
ἐν βιότου προτελείοις,   ἅμερον, εὐφιλόπαιδα,

¶Ἑλέναυς, ἑλέπτολις] ὁ ἑλὼν καὶ καθελὼν τὸν τῆς Ἑλένης ἄνδρα Ἀλέξανδρον καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ. ¶Ζεφύρου] ἐξ ἑσπέρας γὰρ πνέων, οὐ μέλος τοῦτο γέγονε. ¶Ἰλίῳ δὲ κῆδος] ἐπειδὴ τὸ κῆδος σημαίνει καὶ τὴν ἐπιγαμβρείαν καὶ τὸ πένθος, ἐδήλωσε νῦν ὅτι τὸ πένθος λέγει. Ἰλιὰς γὰρ κακῶν, ἡ παροιμία φησί. ¶Πολύθρηνον] αἰῶνα πολύθρηνον, καὶ μέλεον αἷμα ἀνατλᾶσα. ¶Ἔθρεψεν] ἀνέθρεψεν αὐτὴ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν ὀλέσαντα.

καὶ γεραροῖς ἐπίχαρτον. πολέα δ' ἔσχ' ἐν ἀγκάλαις
νεοτρόφου τέκνου δίκαν, φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα, σαί-
νων τε γαστρὸς ἀνάγκαις. χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν
ἔθος τὸ πρὸς τοκήων. χάριν γὰρ τροφᾶς ἀμείβων,
μηλοφόνοισιν ἄταισιν δαῖτ' ἀκέλευστος ἔτευξεν·
αἵματι δ' οἶκος ἐφύρθη· ἄμαχον δ' ἄλγος οἰκέταις
μέγα σίνος πολύκτονον. ἐκ θεοῦ δ' ἱερεύς τις ἄ-
ταις δόμοις προσετράφη.
πάραυτα δ' οὖν ἐλθεῖν ἐς ἰλίου πόλιν
λέγοιμ' ἂν, φρόνημα μὲν
νηνέμου γαλάνας ἀκασκαῖον
ἄγαλμα πλούτου, μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος.
δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος παρακλίνουσ' ἐπέκρανεν δὲ
γάμου πικρὰς τελευτάς δύσεδρος καὶ δυσόμιλος
συμβᾶσα Πριαμίδαισι, πομπᾷ Διὸς ξενίου,
νυμφόκλαυτος ἐριννύς.
παλαίφατος δ' ἐν τοῖς βροτοῖς γέρων λόγος
τέτυκται, μέγαν τελε- σθέντα φωτὸς ὄλβον, τεκνοῦσθαι,
μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν· ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει
βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν. δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰμί.
τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον μετὰ μὲν πλείονα τίκτει,
σφετέρᾳ δ' εἰκότα γέννα. οἴκων γὰρ εὐθυδίκων
καλλίπαις πότμος αἰεί. φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις
μὲν παλαιὰ νεά- ζουσαν ἐν κακοῖς βροτῶν
ὕβριν. τότ' ἢ τόθ' ὅταν τὸ κύριον μόλῃ
νεαρὰ φάους κότον δαίμονά τε τὸν ἄμαχον, ἀπόλεμον,

¶ Σαίνων τε γαστρὸς] τὸ σαίνων πρὸς τὸ φαιδρωπὸς καὶ πρὸς τὸ ἔχε ἀποδώσεις, ὡς οὐχ ὥς τινες πρὸς τὸ τέκνον ἀποδιδόντες, σαίνοντος, φασί, ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ, ἀστεμφέα ἐπιδέξια. ¶ Ἀμείβων] ἤγουν, ἀμοιβὰς διδοὺς τοῖς θρέψασιν αὐτόν. ¶ Ἀκασκαῖον] λίαν κεκοσμημένον. ¶ Ἄγαλμα πλούτου] διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς· οὐ γὰρ ἦν δι' ὃ σοφὸς ὥστε τὸν πλοῦτον αἰσχύνειν. ¶ Συμβᾶσα] ἤγουν ὁρμηθεῖσα. ¶ Διὸς ξενίου] τοῦτο γὰρ ἔπεμψε ταύτην αὐτοῖς τοῖς Τρωσί, καὶ τὸν Τρωϊκὸν δι' αὐτὴν συνεστήσατο πόλεμον.

ἀνίερον θράσος μελαίνας μελάθροισιν ἄτας
εἰδομέναν τοκεῦσιν. δίκα δὲ λάμπει μὲν ἐν
δυσκάπνοις δώμασι, τὸν δ᾽ ἐναίσιμον τίει
βίον. τὰ χρυσόπαστα δ᾽ ἐ- σθλὰ σὺν πίνῳ χερῶν
παλιντρόποις ὄμμασι λι- ποῦσ᾽ ὅσια προσέβα τοῦ
δύναμιν οὐ σέβου- σα πλούτου παράσημον αἴνῳ·
πᾶν δ᾽ ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.
ἄγε δὴ βασιλεῦ, Τροίας πολίπορ- θ᾽, Ἀτρέως γένεθλον,
πῶς σε προσείπω; πῶς σε σεβίζω,
μήθ᾽ ὑπεράρας, μήθ᾽ ὑποκάμψας καιρὸν χάριτος;
πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι προτίουσι, δίκην παραβάντες.
τῷ δυσπραγοῦντι δ᾽ ἐπιστενάχειν
πᾶς τις ἕτοιμος· δεῖγμα δὲ λύπης
οὐδὲν ἐφ᾽ ἧπαρ προσικνεῖται· καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς
ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι.
ὅστις δ᾽ ἀγαθὸς προβατογνώμων,
οὐκ ἔστι λαθεῖν ὄμματα φωτὸς.
τὰ δοκοῦντ᾽ εὔφρονος ἐκ διανοίας ὑδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.
σὺ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιὰν
Ἑλένης ἕνεκ᾽ (οὐ γὰρ ἐπικεύσω)
κάρτ᾽ ἀπομούσως ἦσθα γεγραμμένος.
οὐδ᾽ εὖ πραπίδων οἴακα νέμων θράσος ἑκούσιον
ἀνδράσι θνήσκουσι κομίζων.
νῦν δ᾽ οὐκ ἀπ᾽ ἄκρας φρενὸς, οὐδ᾽ ἀφίλως
εὔφρων τις πόνος εὖ τελέσασιν· γνώσῃ δὲ χρόνῳ διαπευ-
τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως (θόμενος
πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν.
Αγ. Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους

¶ Δυσκάπνοις] ἤγουν πενιχροῖς ἢ ἀπλέσι. ¶ Προβατογνώμων] ἤγουν ἁπλοῦς καὶ ἄκακος τὴν γνώμην. ¶ Ὑδαρεῖ] μεμιγμένῃ ἢ οὐ καθαρᾷ ἢ ἀκράτῳ.

νόσου, δικαίων θ' ὧν ἐπραξάμην πόλιν
Πριάμου. δίκας γὰρ οὐκ ἀπὸ γλώσσης θεοὶ
κλύοντες, ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθορὰς
ἐς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως
ψήφους ἔθεντο· τῷ δ' ἐναντίῳ κύτει
ἐλπὶς προσῄει χειρὸς οὐ πληρουμένῳ.
καπνῷ δ' ἁλοῦσα νῦν ἔτ' εὔσημος πόλις.
ἄτης θύελλαι ζῶσι· συνθνήσκουσα δὲ
σποδὸς προπέμπει πίονας πλούτου πνοάς.
τούτων θεοῖσι χρὴ πολύμνηστον χάριν
τίνειν· ἐπείπερ καὶ πάγας ὑπερκότους
ἐπραξάμεσθα, καὶ γυναικὸς οὕνεκα
πόλιν διημάθυνεν Ἀργεῖον δάκος
ἵππου νεοσσὸς ἀσπιδηστρόφος λεώς,
πήδημ' ὀρούσας ἀμφὶ πλειάδων δύσιν.
ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων,
ἄδην ἔλειξεν αἵματος τυραννικοῦ.
θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε,
τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημα, μέμνημαι κλύων·
καὶ φημὶ ταῦτα, καὶ συνήγορόν μ' ἔχεις.
παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
φίλον τὸν εὐτυχοῦντ' ἄνευ φθόνου σέβειν.
δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος,
ἄχθος διπλοίζει τῷ πεπαμμένῳ νόσον·
τοῖς τ' αὐτὸς αὑτοῦ πήμασι βαρύνεται,
καὶ τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν, στένει.
εἰδὼς λέγοιμ' ἄν· εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι
ὁμιλίας κάτοπτρον εἴδωλον σκιᾶς
δοκοῦντας εἶναι κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί.
μόνος δ' Ὀδυσσεύς, ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει,

¶Πάγας] δίκτυα, παγίδας. τὸ ἐπιδίκτυον τὸ Αἰσχύλου, τοῖς ἑαυτοῦ πτεροῖς περιπεσών, καὶ ἀναιρεθεὶς ταῖς πάγαις αἷς αὐτὸς ὕφηνε, τὰ ἐκ τοῦ νόμου δικαίως ἔπαθε.

¶Ὠμηστὴς λέων] ἤγουν ὥσπερ λέων ὠμοφάγος.

¶Εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι] ἤγουν, καλῶς οἶδα διακρίνειν τὰς ὁμιλίας τῶν συνόντων μοι, ὡς τὰς ἐμφάσεις τῶν προσώπων τὸ κάτοπτρον.

¶Ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει] ἤλεγξε γὰρ τὴν μανίαν αὐτοῦ Παλαμήδης.

ζυγωθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος.
εἴτ' οὖν θανόντος, εἴτε καὶ ζῶντος πέρι
λέγω· τὰ δ' ἄλλα πρὸς πόλιν τε καὶ θεοὺς
κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει,
βουλευσόμεσθα. καὶ τὸ μὲν καλῶς ἔχον,
ὅπως χρονίζον εὖ μενεῖ, βουλευτέον.
ὅτῳ δὲ καὶ δεῖ φαρμάκων παιωνίων,
ἤτοι κέαντες, ἢ τεμόντες εὐφρόνως,
πειρασόμεσθα πήματος τρέψαι νόσον.
νῦν δ' ἐς μέλαθρα καὶ δόμους ἐφεστίους
ἐλθὼν, θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι,
οἵπερ πρόσω πέμψαντες, ἤγαγον πάλιν.
νίκη δ' ἐπείπερ ἕσπετ' ἐμπέδως μένοι.

¶ Σειραφόρος] ἤγουν, δίκην ἵππου σὺν ἐμοὶ τὸ ἅρμα ἐλαύνων.

κλ. Ἄνδρες πολῖται, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους
λέξαι πρὸς ὑμᾶς· ἐν χρόνῳ δ' ἀποφθίνει
τὸ τάρβος ἀνθρώποισιν. οὐκ ἄλλων πάρα
μαθοῦσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον.
τοσόνδ' ὅσονπερ οὗτος ἦν ὑπ' Ἰλίῳ,
τὸ μὲν γυναῖκα πρῶτον ἄρσενος δίχα
ἧσθαι δόμοις ἔρημον, ἔκπαγλον κακὸν,
πολλὰς κλύουσαν ἡδονὰς παλιγκότους·
καὶ τὸν μὲν ἥκειν, τὸν δ' ἐπεισφέρειν κακοῦ
κάκιον ἄλλο πῆμα, λάσκοντας δόμοις.
καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν
ἀνὴρ ὅδ', ὡς πρὸς οἶκον ὠχετεύετο
φάτις, τέτρωται δικτύου πλέω λέγειν.
εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς, ὡς ἐπλήθυνον λόγοι,
τρισώματός τ' ἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
πολλὴν ἄνωθεν (τὴν κάτω γὰρ οὐ λέγω

χθονὸς) τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών,
ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.
τοιῶνδ' ἕκατι κληδόνων παλιγκότων,
πολλὰς ἄνωθεν ἀρτάνας ἐμῆς δέρης
ἔλυσαν ἄλλοι πρὸς βίαν λελημμένης.
ἐκ τῶνδέ τοι παῖς ἐνθάδ' οὐ παραστατεῖ,
ἐμῶν τε καὶ σῶν κύριος πιστωμάτων,
ὡς χρῆν, Ὀρέστης· μηδὲ θαυμάσῃς τόδε.
τρέφει γὰρ αὐτὸν εὐμενὴς δορύξενος
Στρόφιος ὁ φωκεύς, ἀμφίλεκτα πήματα
ἐμοὶ προφωνῶν, τόν θ' ὑπ' ἰλίῳ σέθεν
κίνδυνον. εἴτε δημόθρους ἀναρχία
βουλὴν καταρρίψειεν, ὥστε σύγγονον
βροτοῖσι τὸν πεσόντα λακτίσαι πλέον.
τοιάδε μέντοι σκῆψις οὐ δόλον φέρει.
ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσυτοι
πηγαὶ κατεσβήκασιν· οὐδ' ἔνι σταγών.
ἐν ὀψικοίτοις δ' ὄμμασιν βλάβας ἔχω,
τὰς ἀμφί σοι κλαίουσα λαμπτηρουχίας,
ἀτημελήτους αἰέν. ἐν δ' ὀνείρασιν,
λεπταῖς ὑπαὶ κώνωπος ἐξηγειρόμην
ῥιπαῖσι, θωΰσσοντος, ἀμφί σοι πάθη
ὁρῶσα πλείω τοῦ ξυνεύδοντος χρόνου.
νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ' ἀπενθήτῳ φρενὶ,
λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε, τὸν σταθμῶν κύνα,
σωτῆρα ναὸς, πρότονον ὑψηλῆς στέγης,
στῦλον ποδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρὶ,
καὶ γῆν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα,
κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος,
ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος.

τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.
τοιοῖσδέ τοί νιν ἀξιῶ προσφθέγμασιν.
φθόνος δ' ἀπέστω· πολλὰ γὰρ τὰ πρὶν κακὰ
ἠνσχόμεσθα. νῦν δ' ἐμοὶ φίλον κάρα,
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε, μὴ χαμαὶ τιθεὶς
τὸν σὸν πόδ' ὦναξ ἰλίου πορθήτορα.
δμωαὶ τί μέλλεθ' αἷς ἐπέσταλται τέλος
πέδον κελεύθου στρωννύναι πετάσμασιν;
εὐθὺς γενέσθω πορφυρόστρωτος πόρος
ἐς δῶμ' ἄελπτον ὡς ἂν ἡγῆται δίκη.
τὰ δ' ἄλλα φροντὶς οὐχ ὕπνῳ νικωμένη
θήσει δικαίως σὺν θεοῖς εἱμαρμένα.

ἀγ. Λήδας γένεθλον δωμάτων ἐμῶν φύλαξ,
ἀπουσίᾳ μὲν εἶπας εἰκότως ἐμῇ.
μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας, ἀλλ' ἐναισίμως
αἰνεῖν, παρ' ἄλλων χρὴ τόδ' ἔρχεσθαι γέρας.
καὶ τἄλλα μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ
ἅβρυνε· μηδὲ βαρβάρου φωτὸς δίκην,
χαμαιπετὲς βόαμα προσχάνῃς ἐμοί,
μηδ' εἵμασι στρώσασ' ἐπίφθονον πόρον
τίθει. θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών.
ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσιν
βαίνειν, ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶς ἄνευ φόβου.
λέγω κατ' ἄνδρα μὴ θεὸν σέβειν ἐμέ.
χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
κληδὼν ἀϋτεῖ, καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν,
θεοῦ μέγιστον δῶρον. ὀλβίσαι δὲ χρὴ
βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ.
εἰ πάντα δ' ὡς πράσσοιμ' ἄν, εὐθαρσὴς ἐγώ.

κλ. Καὶ μὴν τόδ' εἰπὲ μὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.

ἀγ. Γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.

¶Ἐναισίμως] πρεπόντως.
¶Παρ' ἄλλων] ὅτι τὸ αἰνεῖσθαι δίκαιόν ἐστι μὴ παρὰ τῶν οἰκείων ἢ παρ' ἑαυτοῦ προέχειν ἔρχεσθαι.
¶Ἅβρυνε] καλλώπιζε.
¶Χαμαιπετὲς βόαμα] μὴ ὡς βαρβάρῳ μοι κέλευε προσπίπτεσθαι. οἱ βάρβαροι γὰρ γονυκλισίαις τοὺς βασιλεῖς ἀσπάζονται.
¶Ποδοψήστρων] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πέπλων δι' ὧν τοὺς πόδας ἐκμάσσοντες, χαμαιπετεῖς ποιοῦσιν οἱ τούτοις ἐκπλύνοντες αὐτούς. ποδόψηστρα γὰρ κυρίως ταῦτα λέγεται. νῦν δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας ἁπλῶς πέπλα οὕτως ὀ-ρμα.

κλ. Ηὔξω θεοῖς δείσας ἂν ὧδ᾽ ἔρδειν τάδε;
ἀγ. Εἴπερ τις, εἰδώς γ᾽ εὖ τόδ᾽ ἐξεῖπον τέλος.
κλ. Τί δ᾽ ἂν δοκῇ σοι Πρίαμος εἰ τάδ᾽ ἤνυσεν;
ἀγ. Ἐν ποικίλοις ἂν κάρτα μοι βῆναι δοκῇ.
κλ. Μή νυν σὺ τὸν ἀνθρώπειον αἰδεσθεὶς ψόγον.
ἀγ. Φήμη γε μέντοι δημόθρους μέγα σθένει.
κλ. Ο δ᾽ ἀφθόνητός γ᾽ οὐκ ἐπίζηλος πέλει;
ἀγ. Οὔτοι γυναικός ἐστιν ἱμείρειν μάχης.
κλ. Τοῖς δ᾽ ὀλβίοις γε καὶ τὸ νικᾶσθαι πρέπει.
ἀγ. Η καὶ σὺ νίκην τῆσδε δήριος τίεις;
κλ. Πιθοῦ· κράτος μέντοι πάρες γ᾽ ἑκὼν ἐμοί.
ἀγ. Ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ σοι ταῦθ᾽, ὑπαί τις ἀρβύλας
λύοι τάχος πρόδουλον ἔμβασιν ποδός.
σὺν τοῖσδέ μ᾽ ἐμβαίνονθ᾽ ἁλουργέσιν θεῶν
μή τις πρόσωθεν ὄμματος βάλοι φθόνος.
πολλὴ γὰρ αἰδὼς σωματοφθορεῖν ποσὶν
φθείροντα πλοῦτον ἀργυρωνήτους θ᾽ ὑφάς.
τούτων μὲν οὕτως· τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς
τήνδ᾽ ἐσκόμιζε. τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς
θεὸς πρόσωθεν εὐμενῶς προσδέρκεται.
ἑκὼν γὰρ οὐδεὶς δουλίῳ χρῆται ζυγῷ.
αὐτὴ δὲ πολλῶν χρημάτων ἐξαίρετον
ἄνθος, στρατοῦ δώρημ᾽, ἐμοὶ ξυνέσπετο.
ἐπεὶ δ᾽ ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι τάδε,
εἶμ᾽ ἐς δόμων μέλαθρα, πορφύρας πατῶν.
κλ. Ἐστιν θάλασσα (τίς δέ νιν κατασβέσει;)
τρέφουσα πολλῆς πορφύρας εἰς ἄργυρον
κηκῖδα παγκαίνιστον, εἱμάτων βαφάς.
οἶκος δ᾽ ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς ἄναξ·
ἔχειν, πένεσθαι δ᾽ οὐκ ἐπίσταται δόμος.

¶ Μή νυν] καθ᾽ ὁμαλισμὸν ἀναγκαστικὸν τὸ νυν, καὶ ἀντὶ τοῦ νῦν, ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ δή.

¶ Δημόθρους] ὑπὸ τοῦ δήμου φημιζομένη. ὡς καὶ Ἡσίοδος φησί, φήμη δ᾽ οὔ τι πάμπαν ἀπόλλυται ἥντινα πολλοὶ λαοὶ φημίζουσι.

¶ Κατέστραμμαι] ἄλλως, καθέσταμαι, ἀντὶ τοῦ κατέπεσον.

πολλῶν πατησμὸν δ' ἱμάτων ἂν ηὐξάμην,
δόμοισι προὐνεχθέντος ἐν χρησηρίοις,
ψυχῆς κόμιστρα τῆσδε μηχανωμένης.
ῥίζης γὰρ οὔσης, φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμους,
σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός.
καὶ σοῦ μολόντος δωματῖτιν ἑστίαν,
θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολών,
ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεύς τ' ἀπ' ὄμφακος πικρᾶς
οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος ἐν δόμοις πέλει,
ἀνδρὸς τελείου δῶμ' ἐπιστρωφωμένου.
Ζεῦ Ζεῦ τέλειε, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει.
μέλοι δέ τι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.
χο. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως δεῖγμα προστατήριον
καρδίας τερασκόπου ποτᾶται,
μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευστος ἄμισθος ἀοιδά·
οὐδ' ἀποπτύσας δίκην δυσκρίτων ὀνειράτων
θάρσος εὐπειθὲς ἵζει φρενὸς φίλον θρόνον. χρόνος δ' ἐπεὶ
πρυμνησίων ξυνεμβόλοις ψαμμίας ἀκάτας παρήβησεν, εὖθ' ὑπ' Ἴλιον ὦρτο ναυβάτας στρατός·
πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων νόστον αὐτόμαρτυς ὤν.
τὸν δ' ἄνευ λύρας ὅπως ὑμνῳδεῖ θρῆνον ἐριννύς,
αὐτοδίδακτος ἔσωθεν θυμὸς οὐ τὸ πᾶν ἔχων
ἐλπίδος φίλον θράσος. σπλάγχνα δ' οὔτοι ματάζει
πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις
δίναις κυκλούμενον κέαρ.
εὔχομαι δ' ἀπ' ἐμᾶς τι ἐλπίδος ψύθη πεσεῖν
ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον. μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς
ὑγιείας ἀκόρεστον τέρμα. νόσος γὰρ
γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει καὶ πότμος εὐθυπορῶν
ἀνδρὸς, ἔπαισεν ἄφαντον ἕρμα·

καὶ τὸ μὲν πρὸ χρημάτων κτησίων ὄκνος βαλὼν,
σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου, οὐκ ἔδυ πρόπας δόμος
πημονᾶς γέμων ἄγαν· οὐδ' ἐπόντισε σκάφος.
πολλά τοι δόσις ἐκ Διὸς ἀμφιλαφής τε καὶ
ἐξ ἀλόκων ἐπετειᾶν νῆστιν ὤλεσεν νόσον.
τὸ δ' ἐπὶ γᾶν πεσόνθ' ἅπαξ
θανάσιμον πρόπαροιθ' ἀνδρὸς
μέλαν αἷμα τίς ἂν πάλιν ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων·
οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὖτ' ἔπαυσ' ἐπ' εὐλαβείᾳ γε.
εἰ δὲ μὴ τεταγμένα μοῖρα μοῖραν ἐκ θεῶν
εἶργε μὴ πλέον φέρειν, προφθάσασα καρδία
γλῶσσαν ἂν, τάδ' ἐξέχει. νῦν δ' ὑπὸ σκότῳ βρέμει
θυμαλγής τε καὶ οὐδὲν ἐπελπομένα ποτὲ
καίριον ἐκτολυπεύσειν, ζωπυρουμένας φρενός.

κλ. Εἴσω κομίζου καὶ σὺ Κασσάνδραν λέγω·
ἐπεί σ' ἔθηκε Ζεὺς ἀμηνίτως δόμοις
κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, πολλῶν μέτα
δούλων, σταθεῖσαν κτησίου βωμοῦ πέλας.
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε· μηδ' ὑπερφρόνει.
καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ
πραθέντα, τλῆναι καὶ ζυγῶν θιγεῖν βίᾳ.
εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιρρέποι τύχης,
ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις.
οἱ δ' οὔποτ' ἐλπίσαντες ἤμησαν καλῶς,
ὠμοί τε δούλοις πάντα, καὶ παρὰ στάθμην.
ἔχεις παρ' ἡμῶν οἷάπερ νομίζεται.

χο. Σοί τοι λέγουσα παύεται σαφῆ λόγον.

¶ Νῆστιν νόσον] ἤγουν λιμόν, διεσκέδασε. ¶ Ἐπ' εὐλαβείᾳ γε] τὸν Ἀσκληπιὸν τὸν ἐκεραύνωσεν ἀναστήσαντα τὸν Ἱππόλυτον, ὥστε μὴ ἐξ εὐλαβείας. ¶ Ἤμησαν καλῶς] ἤγουν ἐπλούτησαν καλῶς, ὡς ἐκ θερισμοῦ. παρὰ στάθμην δέ, ἀντὶ τοῦ παρὰ τὸ πρέπον.

ἐντὸς δ' ἂν οὖσα μορσίμων ἀγρευμάτων,
πείθοι' ἂν εἰ πείθοι'· ἀπειθοίης δ' ἴσως.
κλ. Ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ μὴ χελιδόνος δίκην
ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
ἔσω φρενῶν λέγουσα πείθω νιν λόγῳ.
χο. Ἕπου· τὰ λῷστα τῶν παρεστώτων λέγει.
πείθου, λιποῦσα τόνδ' ἁμαξήρη θρόνον.
κλ. Οὔτοι θυραίαν τήνδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα
τρίβειν. τὰ μὲν γὰρ ἑστίας μεσομφάλου
ἕστηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πυρὸς,
ὡς οὔποτ' ἐλπίσασι τήνδ' ἕξειν χάριν.
σὺ δ' εἴ τι δράσεις τῶνδε, μὴ σχολὴν τίθει.
εἰ δ' ἀξυνήμων οὖσα μὴ δέχῃ λόγον,
σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβαίῳ χερί.
χο. Ἑρμηνέως ἔοικεν ἡ ξένη τοροῦ
δεῖσθαι· τρόπος δὲ θηρὸς ὡς νεαιρέτου.
κλ. Ἦ μαίνεταί γε καὶ κακῶν κλύει φρενῶν,
ἥτις λιποῦσα μὲν πόλιν νεαίρετον
ἥκει· χαλινὸν δ' οὐκ ἐπίσταται φέρειν,
πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος.
οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμασθήσομαι.
χο. Ἐγὼ δ' (ἐποικτείρω γὰρ) οὐ θυμώσομαι.
ἴθ' ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐρημώσασ' ὄχον,
ἔκουσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.
κα. Ὀτοτοτοῖ ποποῖ δᾶ. ἄπολλον ἄπολλον.
χο. Τί ταῦτ' ἀνωτότυξας ἀμφὶ Λοξίου;
οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν.
κα. Ὀτοτοτοῖ ποποῖ δᾶ. ἄπολλον ἄπολλον.
χο. Ἡ δ' αὖτε δυσφημοῦσα τὸν θεὸν καλεῖ

¶ Φωνὴν βάρβαρον] ὅτι βάρβαρον πόρρωθεν, διὰ τὸ παραβάλλεσθαι τοῦτο αὐτῇ· ἀνθρώπου γὰρ ἡ μεταμόρφωσις αὐτῆς ἱστόρηται.

¶ Καρβαίῳ] βαρβάρῳ.

¶ Πρὶν αἱματηρὸν] ἀπὸ τῶν σκηνιώντων ὑποζυγίων, ἃ οὐκ εἴκοντα τῷ χαλινῷ, ἀφρίζει μετὰ αἵματος. ἢ ἐπὶ αὐτῇ οὐ πείθῃ. πρὶν αἵματος μου τὴν ψυχὴν ἐξαφεῖσαν. ἀντὶ τοῦ, πρὶν ὀργισθῆναι με αὐτῇ.

¶ Ποποῖ δᾶ] δᾶ γῆ δωρικῶς. ὅθεν καὶ δημήτηρ, ἡ γῆ μήτηρ. προαναφωνεῖ δὲ τὰ ἐσόμενα.

οὐδὲν προσήκοντ' ἐν γόοις παραστατεῖν.
κα. Ἄπολλον, ἄπολλον, ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον..
χο. Χρήσειν ἔοικεν ἀμφὶ τῶν αὑτῆς κακῶν.
μένει τὸ θεῖον δουλίᾳ περ ἐν φρενί.
κα. Ἄπολλον ἄπολλον. ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἆ ποῖ ποτ' ἤγαγές με, πρὸς ποίαν στέγην;
χο. Πρὸς τὴν ἀτρειδῶν· εἰ σὺ μὴ τόδ' ἐννοεῖς,
ἐγὼ λέγω σοί· καὶ τάδ' οὐκ ἐρεῖς ψύθη.
κα. Μισόθεον μὲν οὖν, πολλὰ ξυνίστορα
αὐτόφονα κακά, καὶ ἀρτάναι,
ἀνδρὸς σφάγιον καὶ πέδον ῥαντήριον.
χο. Ἔοικεν εὔρις ἡ ξένη κυνὸς δίκην
εἶναι, ματεύει δ' ὧν ἀνευρήσει φόνον.
κα. Μαρτυρίοις γὰρ τοῖσδε πείθομαι.
κλαιόμενα τάδε βρέφη, σφαγὰς
ὀπτάς τε σάρκας πρὸς πατρὸς βεβρωμένας.
χο. Ἦ μὴν κλέος σοῦ μαντικὸν πεπυσμένοι
ἦμεν, προφήτας δ' οὔτινας ματεύομεν.
κα. Ἰὼ πόποι, τί ποτε μήδεται τί τόδε νέον ἄχθος μέγα
μέγ' ἐν δόμοισι τοῖσδε μήδεται κακὸν
ἄφερτον φίλοισι, δυσίατον· ἀλκὰ δ' ἑκὰς ἀποστατεῖ;
χο. Τούτων ἄϊδρίς εἰμι τῶν μαντευμάτων.
ἐκεῖνα δ' ἔγνων· πᾶσα γὰρ βοᾷ πόλις.
κα. Ἰὼ τάλαινα, τόδε γὰρ τελεῖς; τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν

¶ Ἀπόλλων] ἀπολλύων με. παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν.

¶ Ἀπώλεσας] ὅτε ἔπλεον γὰρ ἀπώλεσεν. οὕτως ὁρίζομαι τὴν τῆς δουλείας, οὐ τὴν νῦν. ¶ Δεύτερον] δεύτερόν με ἀπώλεσας οὐ μετὰ καμάτου. ¶ Μισόθεον] ἄθεον, θεοστυγές. ¶ Κἀρτάναι] ἀγχόναι. ¶ Ἔοικεν εὔρις] ἔοικεν ὡς κύων εὔριν, ματεύει δὲ ἀναζητεῖ εἰ γέγονεν ἐνθάδε παλαιὸς φόνος. ¶ Μαρτυρίοις γὰρ] φαντάζεται ὁρᾶν τὰ σώματα τῶν ἀνῃρημένων παίδων Θυέστου. ¶ Προφήτας οὔτινας] τοὺς λέξοντας ἡμῖν περὶ σοῦ. αὐτοὶ γὰρ αὐτόπται γινόμεθα. ¶ Ἀλκὰ] τὸν Ὀρέστην φησί. ¶ Βοᾷ] τὰ περὶ Θυέστου.

λουτροῖσι φαιδρύνασα, πῶς φράσω τέλος;
τάχος γὰρ τόδ' ἔσται. προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ
χειρὸς ὀρεγομένα.
χο. Οὔπω ξυνῆκα· νῦν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων
ἐπαργέμοισι θεσφάτοις ἀμηχανῶ.
κα. Ἒ ἒ, παπαῖ παπαῖ, τί τόδε φαίνεται;
ἦ δίκτυόν τί γ' ᾅδου;
ἀλλ' ἄρκυς, ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία
φόνου· στάσις δ' ἀκόρεστος γένει
κατολολυξάτω θύματος λευσίμου.
χο. Ποίαν ἐριννὺν τήνδε δώμασιν κέλῃ
ἐπορθιάζειν; οὔ με φαιδρύνει λόγος.
ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
σταγών. ἅ τε καὶ δορία πτώσιμος
ξυνανύτει βίου δύντος αὐγαῖς·
ταχεῖα δ' ἄτα πέλει.
κα. Ἆ ἆ. ἰδοὺ ἰδού, ἄπεχε τῆς βοὸς
τὸν ταῦρον, ἐν πέπλοισι
μελαγκέρων λαβοῦσα μηχανήματι
τύπτει. πίτνει δ' ἐνύδρῳ τεύχει.
δολοφόνου δὲ λέβητος τύχαν σοι λέγω.
χο. Οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων γνώμων ἄκρος

¶ Χειρὸς ὀρεγομένα] δέχεται δὲ ἀμοιβαίοις τοῖς ὀρέγμασι τῶν χειρῶν Αἴγισθος καὶ Κλυταιμνήστρα. ¶ Ἐπαργέμοις] τοῖς τυφλοῖς, καὶ ἀσήμοις, ἀπὸ τῶν λευκώματα ἐχόντων ὀφθαλμῶν. ¶ Τί τόδε] φαντάζεται τὸν χιτῶνα. ¶ Ἡ ξύνευνος] ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος αἰτία ἔσται τοῦ φόνου. ¶ Στάσις] ἡ στάσις, φησίν, ἐπολολύξαι μέλλει ἐπὶ τῇ λειτουργίᾳ Κλυταιμνήστρας, ἤγουν ἀπὸ λιτ(ῆς). ὥσπερ τό, – αἱ δ' ὀλόλυξαν θυγατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις. ¶ Κέλῃ, ἀντὶ τοῦ λέγεις. ¶ Οὔ με φαιδρύνει] οὐ σαφηνίζεται. ¶ Σταγὼν] τὸ αἷμα. ¶ Βίου δύντος] συμπληροῦται τοῦ βίου δύντος ταῖς αὐγαῖς σου, μηκέτι ὁρῶντος τὰς αὐγάς. ¶ Ἄπεχε τῆς βοὸς] τίς ἂν ἀποστήσειεν αὐτῆς τὸν Ἀγαμέμνονα ὅπως ἂν μὴ ἀποκτείνῃ. ¶ Μελάγκερων] τὸν μελάγκερων ταῦρον λαβοῦσα, τῷ μηχανήματι τῷ διὰ τῶν πέπλων τύπτει. ἐὰν δὲ γράφηται μελαγκέρῳ μηχανήματι τύπτει, αὐτὴ ἡ κερωμένη. Ἄλλως. τῆς μελαγκέρω βοός. ¶ Οὐ κομπάσαιμ' ἂν] οὐκ ἀλαζονεύομαι μάντις ἄκρος ἐπιγινώσκων θέσφατα· ὅμως δὲ στοχάζομαί τι κακὸν ἀποβήσεσθαι.

ει), κακῷ δέ τῳ προσεικάζω τάδε.
ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις
βροτοῖσι στέλλεται; κακῶν γὰρ δὴ αἱ
πολυετεῖς τέχναι θεσπιῳδὸν φόβον φέρουσι μαθεῖν.
κα. Ἰὼ ἰώ, ταλαίνας κακόποτμοι τύχαι.
τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπεγχέασα.
ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες;
οὐδέν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανουμένην. τί γάρ;
χο. Φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος, ἀμφὶ δ' αὐτᾶς θροεῖς
νόμον ἄνομόν γε, οἷά τις ξουθὰ
ἀκόρεστος βοᾶς φιλοίκτοις ταλαίναις φρεσὶν
Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς ἀηδὼν βίον.
κα. Ἰὼ ἰώ, λιγείας ἀηδόνος μόρον·
περιεβάλοντο γάρ οἱ πτεροφόρον δέμας
θεοὶ γλυκύν τ' ἀγῶνα κλαυμάτων ἄτερ·
ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί.
χο. Πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους τ' ἔχεις ματαίους δύας,
τὰ δ' ἐπίφοβα δυσφάτῳ κλαγγᾷ
μελοτυπεῖς, ὁμοῦ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;
πόθεν ὅρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ κακορρήμονας;
κα. Ἰὼ γάμοι γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι

¶ Ἀγαθὰ φάτις] γνωμολογῶν φησὶν ὅτι, ὁπόσοι γὰρ ἐπ' ἀγαθοῖς οἱ χρησμοὶ γίνονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μοχθηρὰ χρησμῳδοῦσιν. ἢ τὸ ὅλον ἐπὶ τῆς χρησμῳδοῦς Κασσάνδρας· ἀπὸ τούτων τῶν θεσπισμάτων τίς ἀγαθὴ φάτις γίνεται βροτοῖς τοῖς ἐρχομένοις. ¶ Κακῶν γὰρ] διὰ τὰ προσόντα κακὰ τοῖς εἰσερχομένοις, καὶ τὰ λεγόμενα, φανερά. ¶ Φόβον φέρουσι μαθεῖν] ἀντὶ τὸ λεγόμενον, οὐδὲν ἀπ' ἀρχῆς πρὸς μάντιν ἀπέρχεται. ¶ Πάθος ἐπεγχέασα] συναναμίξασα τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ συγκεράσασα. ¶ Ἀμφὶ δ' αὐτᾶς] περὶ σαυτῆς ἄτοπα φθέγγῃ. ¶ Τί γάρ] τί γὰρ ἄλλο. ¶ Νόμον ἄνομον] ᾠδὴν ἀηδῆ κιθαρῳδικὸν δὲ νόμον φησί. τὸ ἑξῆς, θρηνεῖ νόμον ἄνομον ἀμφιθαλῆ κακοῖς. ¶ Ἀηδὼν] τοῦτο ἡδομένη τῇ μεταμορφώσει τῆς ἀηδόνος φησίν. ¶ Ἀγῶνα] γράφεται αἰῶνα. ¶ Κλαυμάτων ἄτερ] εἰ γὰρ καὶ ἐν ὄρνισιν οὖσα θρηνεῖ, φωνῇ μόνῃ, καὶ οὐ θρηνοῦσα. ¶ Δυσφάτῳ κλαγγᾷ] ἀσαφεῖ, αἰνιγματώδει. ἢ διὰ τὸ δυστυχῆ μαντεύεσθαι, ἢ διὰ τὸ προειδέναι τὰ δεινὰ ἀσαφῶς. ¶ Θεσπεσίας] τῆς μαντικῆς.

φίλων. ἰὼ σκαμάνδρου πάτριον ποτόν.
τότε μὲν ἀμφὶ σὰς ἀϊόνας τάλαινα ἠνυτόμαν τροφαῖς.
νῦν δ᾽ ἀμφὶ κωκυτόν τε κἀχερουσίους
ὄχθους ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα.

¶ ἠνυτόμαν] αὐξόμην.

χο. Τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω
νεογνὸς ἀνθρώπων μάθοι.
πέπληγμαι δ᾽ ὑπαὶ δήγματι φοινίῳ
δυσαλγεῖ τύχᾳ μινυρὰ κακὰ θρεομένας
θραύματ᾽ ἐμοὶ κλύειν.
κα. Ἰὼ πόνοι πόνοι πόλεως ὀλουμένας
τὸ πᾶν. ἰὼ πρόπυργοι θυσίαι πατρὸς
πολυκανεῖς βοτῶν ποιονόμων· ἄκος δ᾽ οὐδὲν ἐπήρκεσε,
τὸ μὴ πόλιν μὲν ὥσπερ οὖν ἔχει παθεῖν.
ἐγὼ δὲ θερμόνους τάχ᾽ ἐμπέδῳ βαλῶ.
χο. Ἑπόμενα προτέροις τάδ᾽ ἐφημίσω.
καὶ τίς σε κακοφρονῶν
τίθησι δαίμων ὑπερβαρὴς ἐμπιτνῶν,
μελίζειν πάθη γοερὰ θανατοφόρα, τέρμα δ᾽ ἀμηχανῶ.
κα. Καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ᾽ ἐκ καλυμμάτων
ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφας δίκην.
λαμπρὸς δ᾽ ἔοικεν ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
πνέων ἐσάξειν ὥστε κύματος δίκην
κλύζειν πρὸς αὐγὰς τοῦδε πήματος πολὺ
μεῖζον· φρενώσω δ᾽ οὐκέτ᾽ ἐξ αἰνιγμάτων.
καὶ μάρτυρες τε συνδρόμως ἴχνος κακῶν
ῥινηλατούσης τῶν πάλαι πεπραγμένων.
τὴν γὰρ στέγην τήνδ᾽ οὔποτ᾽ ἐκλείπει χορὸς
σύμφθογγος, οὐκ εὔφωνος. οὐ γὰρ εὖ λέγει.
καὶ μὴν πεπωκώς γ᾽, ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει,

δύσπεμπτος ἔξω συγγόνων ἐριννύων.
ὑμνοῦσι δ' ὕμνον δώμασι προσήμεναι
πρώταρχον ἄτην. ἐν μέρει δ' ἀπέπτυσαν
εὐνὰς ἀδελφοῦ τῷ πατοῦντι δυσμενεῖς.
ἥμαρτον, ἢ τηρῶ τι τοξότης τις ὥς,
ἢ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων,
ἐκμαρτύρησον προυμόσας τό μ' εἰδέναι
λόγῳ παλαιὰς τῶνδ' ἁμαρτίας δόμων.
χο. Καὶ πῶς ἂν ὅρκος πῆμα γενναίως παγὲν
παιώνιον γένοιτο, θαυμάζω δέ σου;
πόντου πέραν τραφεῖσαν ἀλλόθρουν πόλιν
κυρεῖν λέγουσαν ὥσπερ εἰ παρεστάτεις.
κα. Μάντις μ' Ἀπόλλων τῷδ' ἐπέστησεν τέλει.
πρὸ τοῦ μὲν αἰδὼς ἦν ἐμοὶ λέγειν τάδε.
χο. Μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπληγμένος;
ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.
κα. Ἀλλ' ἦν παλαιστὴς, κάρτ' ἐμοὶ πνέων χάριν.
χο. Ἦ καὶ τέκνων εἰς ἔργον ἤλθετον νόμῳ;
κα. Ξυναινέσασα λοξίαν ἐψευσάμην.
χο. Ἤδη τέχναισιν ἐνθέοις ᾑρημένη;
κα. Ἤδη πολίταις πάντ' ἐθέσπιζον πάθη.
χο. Πῶς δῆτ' ἄνακτος ἦσθα λοξίου κότῳ.
κα. Ἔπειθον οὐδέν' οὐδέν, ὡς τάδ' ἤμπλακον.
χο. Ἡμῖν γε μὲν δὴ πιστὰ θεσπίζειν δοκεῖς.
κα. Ἰοὺ ἰού, ὢ ὢ κακά.
ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος
στροβεῖ, ταράσσων φροιμίοις ἐφημίοις. *
ὁρᾶτε τούσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους
νέους, ὀνείρων προσφερεῖς μορφώμασιν;
παῖδες θανόντες ὡσπερεὶ πρὸς τῶν φίλων

χεῖρας κρεῶν πλήθοντες, οἰκείας βορᾶς,
σὺν ἐντέροις τε σπλάγχν' ἐποίκτιστον γέμος
πρέπουσ', ἔχοντες ὧν πατὴρ ἐγεύσατο.
ἐκ τῶνδε ποινάς φημι βουλεύειν τινὰ
λέοντ' ἄναλκιν ἐν λέχει στρωφώμενον
οἰκουρὸν, οἴμοι, τῷ μολόντι δεσπότῃ
ἐμῷ· φέρειν γὰρ χρὴ τὸ δούλιον ζυγόν.
νεῶν τ' ἄπαρχος Ἰλίου τ' ἀναστάτης
οὐκ οἶδεν οἷα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς
λέξασα καὶ κτείνασα φαιδρόνους, δίκην
ἄτης λαθραίου τεύξεται κακῇ τύχῃ.
Τοιαῦτα τολμᾷ. θῆλυς ἄρσενος φονεὺς
ἐστίν. τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος,
τύχοιμ' ἄν; ἀμφίσβαιναν, ἢ σκύλλαν τινὰ,
οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
θύουσαν, ᾅδου μητέρ', ἄσπονδόν τ' ἀρὰν
φίλοις πνέουσαν; ὡς δ' ἐπωλολύξατο
ἡ παντότολμος, ὥσπερ ἐν μάχης τροπῇ·
δοκεῖ δὲ χαίρειν νοστίμῳ σωτηρίᾳ.
καὶ τῶνδ' ὅμοιον εἴ τι μὴ πείθω. τί γάρ;
τὸ μέλλον ἥξει. καὶ σύ μιν τάχει παρὼν,
ἄγαν γ' ἀληθόμαντιν οἰκτείρας, ἐρεῖς.
χο. Τὴν μὲν Θυέστου δαῖτα παιδίων κρεῶν
ξυνῆκα καὶ πέφρικα· καὶ φόβος μ' ἔχει,
κλύοντ' ἀληθῶς οὐδὲν ἐξῃκασμένα.
Τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας, ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω.
κα. Ἀγαμέμνονος σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον.
χο. Εὔφημον ὦ τάλαινα κοίμησον στόμα.
κα. Ἀλλ' οὔτοι Παιὼν τῷδ' ἐπιστατεῖ λόγῳ.
χο. Οὐκ εἰ παρέσται γ', ἀλλὰ μὴ γένοιτό πως.

κα. Σὺ μὲν καθεύχει, τοῖς δ' ἀποκτείνειν μέλει.
χο. Τίνος πρὸς ἀνδρὸς τοῦτ' ἄγος πορσύνεται.
κα. Η κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν;
χο. Τοῦ γὰρ τελοῦντος οὐ ξυνῆκα μηχανήν.
κα. Καὶ μὴν ἄγαν γ' ἕλλην' ἐπίσταμαι φάτιν.
χο. Καὶ γὰρ τὰ πυθόκραντα· δυσμαθῆ δ' ὅμως.
κα. Παπαῖ, οἷον τὸ πῦρ ἐπέρχεται δέ μοι.
ὀτοτοῖ, λύκει' Ἀπολλον· οἱ ἐγὼ ἐγώ,
αὕτη δίπους λέαινα συγκοιμωμένη
λύκῳ, λέοντος εὐγενοῦς ἀπουσίᾳ,
κτενεῖ με τὴν τάλαιναν. ὡς δὲ φάρμακον
τεύχουσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει κότῳ.
ἐπεύχεται θήγουσα φωτὶ φάσγανον,
ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσασθαι φόνον.
τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε,
καὶ σκῆπτρα, καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη;
σὲ μὲν πρὸ μοίρας τῆς ἐμῆς διαφθερῶ.
ἴτ' ἐς φθόρον πεσόντ'· ἀγαθὰ δ' ἀμείψομαι·
ἄλλην τιν' ἄτην ἀντ' ἐμοῦ πλουτίζετε.
ἰδοὺ δ' Ἀπόλλων αὐτὸς ἐκδύων ἐμὲ
χρηστηρίαν ἐσθῆτ'. ἐπόπτευσας δέ με
κἀν τοῖσδε κόσμοις καταγελωμένην μετὰ
φίλων, ὑπ' ἐχθρῶν, οὐ διχορρόπως μάτην.
καλουμένη δὲ φοιτὰς ὡς ἀγύρτρια,
πτωχὸς τάλαινα λιμόθνης ἠνεσχόμην.
καὶ νῦν ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμὲ,
ἀπήγαγ' ἐς τοιάσδε θανασίμους τύχας.
βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντεπίξηνον μένει,
θερμῷ κοπείσης φοινίῳ προσφάγματι.
οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν.

ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός·
φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος
κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις,
ἄξειν νιν ὑπλίασμα κειμένου πατρός.
τί δῆτ' ἐγὼ κάτοικος ὧδ' ἀναστένω,
ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίου πόλιν
πράξασαν ὡς ἔπραξεν· οἳ δ' εἷλον πόλιν,
οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει.
ἰοῦσα πράξω, τλήσομαι τὸ κατθανεῖν.
ὀμώμοται γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας.
ἅδου πύλας δὲ τὰς λέγω, προσεννέπω.
ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν,
ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθνησίμων
ἀπορρυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε.
χο. Ω πολλὰ μὲν τάλαινα, πολλὰ δ' αὖ σοφὴ
γύναι, μακρὰν ἔτεινας. εἰ δ' ἐτητύμως
μόρον τὸν αὐτῆς οἶσθα, πῶς θεηλάτου
βοὸς δίκην, πρὸς βωμὸν εὐτόλμως πατεῖς;
κα. Οὐκ ἔστ' ἄλυξις οὐ ξένοι χρόνῳ πλέω.
χο. Ο δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται.
κα. Ηκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.
χο. Αλλ' ἴσθι τλήμων οὖσ' ἀπ' εὐτόλμου φρενός.
κα. Οὐδεὶς ἀκούει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων.
χο. Αλλ' εὐκλεῶς τοι κατθανεῖν χάρις βροτῷ.
κα. Ιὼ πάτερ σοῦ, τῶν τε γενναίων τέκνων.
χο. Τί δ' ἐστὶ χρῆμα, τίς σ' ἀποστρέφει φόβος;
κα. Φεῦ φεῦ.
χο. Τί τοῦτ' ἔφευξας; εἴ τι μὴ φρενῶν στύγος.
κα. Φόβον δόμοι πνέουσιν αἱματοσταγῆ.

¶ φεῦ φεῦ] ἀπολοφυρομένη λέγει τοῦτο ὡς εἰσιοῦσα. ὀκνεῖ γὰρ εἰσελθεῖν ὡς τὸ φόνον ὁρῶσα.

Χο. Καὶ πῶς τόδ' ὄζει θυμάτων ἐφεστίων;
Κα. Ὅμοιος ἀτμὸς ὥσπερ ἐκ τάφου πρέπει.
Χο. Οὐ σύριον ἀγλάϊσμα δώμασι λέγεις.
Κα. Ἀλλ' εἶμι κἀν δόμοισι κωκύσουσ' ἐμὴν
Ἀγαμέμνονός τε μοῖραν. ἀρκείτω βίος,
ἰὼ ξένοι.
οὔτοι δυσοίζω θάμνον ὡς ὄρνις, φόβῳ.
ἀλλ' ὡς θανούσῃ μαρτυρεῖτέ μοι τόδε,
ὅταν γυνὴ γυναικὸς ἀντ' ἐμοῦ θάνῃ,
ἀνήρ τε δυσδάμαρτος ἀντ' ἀνδρὸς πέσῃ·
ἐπιξενοῦμαι ταῦτα δ' ὡς θανουμένη.
Χο. Ὦ τλῆμον οἰκτίρω σε θεσφάτου μόρου.
Κα. Ἅπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρῆνον θέλω
ἐμὸν τὸν αὐτῆς. ἡλίῳ δ' ἐπεύχομαι
πρὸς ὕστατον φῶς τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις
ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς τίνειν ὁμοῦ.
δούλης θανούσης εὐμαροῦς χειρώματος.
ἰὼ βρότεια πράγματ'· εὐτυχοῦντα μὲν
σκιά τις ἂν τρέψειεν· εἰ δὲ δυστυχῇ,
βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσε γραφήν.
καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτίρω πολύ.
Χο. Τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ
πᾶσι βροτοῖς· δακτυλοδείκτων
δ' οὔτις ἀπειπὼν εἴργει μελάθρων·
μηκέτι δ' εἰσέλθῃς, τάδε φωνῶν.
καὶ τῷδε πόλιν μὲν ἑλεῖν ἔδοσαν
μάκαρες Πριάμου· θεοτίμητος δ' οἴκαδ' ἱκάνει.
νῦν δ' εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει
καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν, ἄλλων
ποινὰς θανάτων ἄγαν ἐπικρανεῖ.

> ¶Σύριον ἀγλάϊσμα] τὸ ἀπὸ συρίας λιβανωτόν.

> ¶Οὔτοι δυσοίζω] δυσχεραίνω, φησὶν, ὡς ὄρνις θέλουσα εἰς καλιὰν εἰσελθεῖν, καὶ θάμνον τινὰ φοβουμένη.

> ¶Ἐπιξενοῦμαι] φιλιοῦμαι.

τίς ἂν εὔξαιτο βροτῶν, ἀσινεῖ
δαίμονι φῦναι, τάδ' ἀκούων;
ἀγ. Ὤμοι πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.
ἡμ. Σῖγα· τίς πληγὴν ἀϋτεῖ καιρίως οὐτασμένος;
ἀγ. Ὤμοι μάλ' αὖθις δευτέραν πεπληγμένος.
ἡμ. Τοὔργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγμασι.
ἀλλὰ κοινωσώμεθ' ἤν πως ἀσφαλῆ βουλεύματα.
ἡμ. Ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
πρὸς δῶμα δεῦρ' ἀστοῖσι κηρύσσειν βοήν.
ἡμ. Ἐμοὶ δ' ὅπως τάχιστά γ' ἐμπεσεῖν δοκεῖ
καὶ πρᾶγμ' ἐλέγχειν ξὺν νεορρύτῳ ξίφει.
ἡμ. Κἀγὼ τοιούτου γνώματος κοινωνὸς ὢν
ψηφίζομαί τι δρᾶν. τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή.
ἡμ. Ὁρᾶν πάρεστι. φροιμιάζονται γὰρ ὡς
τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.
ἡμ. Χρονίζομεν γάρ. οἱ δὲ μελλούσης κλέος
πέδοι πατοῦντες, οὐ καθεύδουσιν χερί.
ἡμ. Οὐκ οἶδα βουλῆς ἧς τινος τυχὼν λέγω
τοῦ δρῶντός ἐστι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι.
ἡμ. Κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ', ἐπεὶ δυσμηχανῶ
λόγοισι τὸν θανόντ' ἀνιστάναι πάλιν.
ἡμ. Ἦ καὶ βίον κτείνοντες ὧδ' ὑπείξομεν
δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγουμένοις;
ἡμ. Ἀλλ' οὐκ ἀνεκτόν, ἀλλὰ κατθανεῖν κρατεῖ.
πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.
ἡμ. Ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;
ἡμ. Σάφ' εἰδότας χρὴ τῶνδε μυθοῦσθαι πέρι.
τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.
ἡμ. Ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι.

¶Πεπαιτέρα] ὡριμωτέρα, ἤγουν κουφοτέρα. ἢ ἀλυπό-ρος, ἤτοι, ὁ θάνατος ὁ ὑπὲρ τῶν δεσποτῶν, τῆς τυραννίδος.

¶Ἐπαινεῖν πάντοθεν] ἐπαινοῦμεν διαφόρως ταύτην γνώμην, τὸ μαθεῖν ἐν σαφεῖ ἐστὶν κατεπαίσθη ὁ βασιλεύς.

παιδὸς Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως.
κλ. Πολλῶν πάροιθεν χαιρίως εἰρημένων
τἀναντί' εἰπεῖν οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
πῶς γὰρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις
δοκοῦσιν εἶναι, πημονὴν ἀρκύστατον ¶ Ἀρκύστατον] ἄρκυτον.
φράξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι
νίκης παλαιᾶς ἦλθε· σὺν χρόνῳ γε μήν·
ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσ' ἐπ' ἐξειργασμένοις·
οὕτω δ' ἔπραξα (καὶ τάδ' οὐκ ἀρνήσομαι)
ὡς μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον.
ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
περιστιχίζω πλοῦτον εἵματος κακόν.
παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασι
μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
ᾅδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
οὕτω τὸν αὐτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών.
κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν
βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον, ἢ διὸς νότῳ
γᾶν, εἰ σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.
ὡς ὧδ' ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
χαίροιτ' ἄν, εἰ χαίροιτ', ἐγὼ δ' ἐπεύχομαι.
εἰ δ' ἦν πρεπόντων ὥστ' ἐπισπένδειν νεκρῷ,
τάδ' ἂν δικαίως ἦν· ὑπερδίκως μὲν οὖν.
τοσῶνδε κρατὴρ ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
πλήσας ἀραίων, αὐτὸς ἐκπίνει μολών.
χο. Θαυμάζομέν σου γλῶσσαν, ὡς θρασύστομος,
ἥτις τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.

τίς ἂν εὔξαιτο βροτῶν, ἀσινεῖ
δαίμονι φῦναι, τάδ' ἀκούων;
ἀγ. Ὤμοι πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.
ἡμ. Σῖγα· τίς πληγὴν ἀϋτεῖ καιρίως οὐτασμένος;
ἀγ. Ὤμοι μάλ' αὖθις δευτέραν πεπληγμένος.
ἡμ. Τοὔργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγματι.
ἀλλὰ κοινωσώμεθ' ἄν πως ἀσφαλῆ βουλεύματα.
ἡμ. Ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
πρὸς δῶμα δεῦρ' ἀστοῖσι κηρύσσειν βοήν.
ἡμ. Ἐμοὶ δ' ὅπως τάχιστά γ' ἐμπεσεῖν δοκεῖ,
καὶ πρᾶγμ' ἐλέγχειν ξὺν νεορρύτῳ ξίφει.
ἡμ. Κἀγὼ τοιούτου γνώματος κοινωνὸς ὢν
ψηφίζομαί τι δρᾶν. τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή.
ἡμ. Ὁρᾶν πάρεστι. φροιμιάζονται γὰρ ὡς
τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.
ἡμ. Χρονίζομεν γάρ. οἱ δὲ μελλούσης κλέος
πέδοι πατοῦντες, οὐ καθεύδουσι χερί.
ἡμ. Οὐκ οἶδα βουλῆς ἧς τινος τυχὼν λέγω
τοῦ δρῶντός ἐστι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι.
ἡμ. Κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ', ἐπεὶ δυσμηχανῶ
λόγοισι τὸν θανόντ' ἀνιστάναι πάλιν.
ἡμ. Ἦ καὶ βίον κτείνοντες ὧδ' ὑπείξομεν
δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγουμένοις;
ἡμ. Ἀλλ' οὐκ ἀνεκτόν, ἀλλὰ κατθανεῖν κρατεῖ.
πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.
ἡμ. Ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;
ἡμ. Σάφ' εἰδότας χρὴ τῶνδε μυθοῦσθαι πέρι.
τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.
ἡμ. Ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι.

¶ Πεπαιτέρα] ὡριμωτέρα, ἤγουν κυριωτέρα. ἡδύτερος, ὅπερ ἐστὶν, ὁ θάνατος ὁ ὑπὸ τῶν δεσποτῶν, τῆς τυραννίδος.

¶ Ἐπαινεῖν πάντοθεν] ἐπαινοῦμεν διαφόρως ταύτην γνώμην, τὸ μαθεῖν ἐν οἷς ἐστὶν κατεσφαγμένος ὁ βασιλεύς.

τρανῶς Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως.
κλ. Πολλῶν πάροιθεν καιρίως εἰρημένων
τἀναντί' εἰπεῖν οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
πῶς γάρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις
δοκοῦσιν εἶναι, πημονὴν ἀρκύσατον ¶ Ἀρκύστατον] ἄρκυν.
φράξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι
νίκης παλαιᾶς ἦλθε· σὺν χρόνῳ γε μήν·
ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσ' ἐπ' ἐξειργασμένοις.
οὕτω δ' ἔπραξα (καὶ τάδ' οὐκ ἀρνήσομαι)
ὡς μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον.
ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
περιστιχίζω πλοῦτον εἵματος κακόν.
παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασι
μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
ᾅδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
οὕτω τὸν αὐτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών.
κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν
βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον, ἢ διὸς νότῳ
γᾶν, εἰ σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.
ὡς ὧδ' ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
χαίροιτ' ἄν, εἰ χαίροιτ', ἐγὼ δ' ἐπεύχομαι.
εἰ δ' ἦν πρεπόντων ὥστ' ἐπισπένδειν νεκρῷ,
τάδ' ἂν δικαίως ἦν· ὑπερδίκως μὲν οὖν.
τοσῶνδε κρατῆρ' ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
πλήσας ἀραίων, αὐτὸς ἐκπίνει μολών.
χο. Θαυμάζομέν σου γλῶσσαν ὡς θρασύστομος,
ἥτις τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.

Κλ. Πειρᾶσθέ μου γυναικὸς ὡς ἀφράσμονος,
ἐγὼ δ' ἀτρέστῳ καρδίᾳ πρὸς εἰδότας
λέγω· σὺ δ' αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις,
ὅμοιον. οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων, ἐμὸς
πόσις, νεκρὸς δὲ τῆσδε δεξιᾶς χερὸς·
ἔργον δικαίας τέκτονος. τάδ' ὧδ' ἔχει.

Χο. Τί κακὸν ὦ γύναι χθονοτρεφὲς
ἐδανὸν ἢ ποτὸν πασαμένα, ῥυτᾶς
ἐξ ἁλὸς ὀρώμενον τόδ' ἐπέθου θύος
δημοθρόους τ' ἀράς· ἀπέδικες, ἀπέταμες·
ἄπολις δ' ἔσῃ, μῖσος ὄμβριμον ἀστοῖς.

Κλ. Νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοί,
καὶ μῖσος ἀστῶν, δημόθρους τ' ἔχειν ἀράς,
οὐδὲν τότ' ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων.
ὃς οὐ προτιμῶν ὡσπερεὶ βοτοῦ μόρον
μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν
ἔθυσεν αὐτοῦ παῖδα, φιλτάτην ἐμοὶ,
ὠδῖν' ἐπῳδὸν θρηκίων τε λημμάτων.
οὐ τοῦτον ἐκ γῆς τῆσδε χρὴ σ' ἀνδρηλατεῖν,
μιασμάτων ἄποιν', ἐπήκοος δ' ἐμῶν
ἔργων, δικαστὴς τραχὺς εἶ. λέγω δέ σοι
τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένης
ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμοῦ
ἄρχειν. ἐὰν δὲ τοὔμπαλιν κραίνῃ θεός,
γνώσῃ διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν.

Χο. Μεγαλόμητις εἶ, περίφρονα
δ' ἔλακες. ὥσπερ οὖν φονολιβεῖ τύχᾳ
φρὴν ἐπιμαίνεται, λῖπος ἐπ' ὀμμάτων.
αἵματος εὐπρέπειαν τίετον. ἔτι σὲ χρὴ
στερομέναν φίλων. τύμμα τύμμα. τίσαι.

¶Φλεόντων] πληθυνόντων.

¶Ἀπειλεῖν] αἰτιατικῶς ἀπειλεῖ, ἵνα ἐκεῖνοι τὸ ἀμφίβολον τῆς μάχης φυλάξωνται.

κλ. Καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν,
μὰ τὴν τέλειον τῆς ἐμῆς παιδὸς δίκην,
ἄτην, ἐριννύν θ', αἷσι τόνδ' ἔσφαξ' ἐγώ,
οὔ μοι φόβου μέλαθρον ἐλπὶς ἐμπατεῖ
ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμαῖς
Αἴγισθος, ὡς τὸ πρόσθεν εὖ φρονῶν ἐμοί.
οὗτος γὰρ ἡμῖν ἀσπὶς οὐ μικρὰ θράσους
κεῖται, γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,
Χρυσηίδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ.
ἥ τ' αἰχμάλωτος ἥδε καὶ τερασκόπος,
καὶ κοινόλεκτρος τοῦδε, θεσφατηλόγος
πιστὴ ξύνευνος, ναυτίλων δὲ σελμάτων
ἰσοτρίβης. ἄτιμα δ' οὐκ ἐπραξάτην.
ὁ μὲν γὰρ οὕτως. ἡ δέ τοι κύκνου δίκην,
τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον,
κεῖται φιλήτωρ τοῦδ', ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν
εὐνῆς παροψώνημα τῆς ἐμῆς χλιδῆς.
χο. Φεῦ, τίς ἂν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος,
μηδὲ δεμνιοτήρης,
μόλοι τὸν αἰεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
φύλακος εὐμενεστάτου καὶ
πολλὰ τλάντος γυναικὸς διαί,
πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν βίον.
ἰὼ, παράνομος Ἑλένα μία τὰς πολλὰς,
τὰς πάνυ πολλὰς ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ,
νῦν δὲ τελείαν πολύμναστον
ἐπηνθίσω δι' αἷμ' ἄνιπτον,
ἥτις ἦν τότ' ἐν δόμοις
ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.

¶Φιλήτωρ] ἐκ ψυχῆς φιλουμένη τῷ Ἀγαμέμνονι.
¶Παροψώνημα] τὴν ἐκ περιουσίας τρυφήν.

κλ. Μηδὲν θανάτου μοῖραν ἐπεύχου
τοῖσδε βαρυνθείς· μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψης.
ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασα,
ἀξύστατον ἄλγος ἔπραξεν.
χο. Δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ
διφυεῖσι Τανταλίδαισιν
κράτος ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
καρδίᾳ δηκτὸν ἐμοὶ κρατύνεις.
ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν μοι
κόρακος ἐχθροῦ σταθεὶς ἐκνόμως
ὕμνον ὑμνεῖν ἐπεύχεται.
νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην τὸν τριπάχυοι
δαίμονα γέννας τῆσδε κικλήσκων.
ἐκ τοῦ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
νείρᾳ τρέφεται πρὶν καταλῆξαι,
τὸ παλαιὸν ἄχος νέος ἰχώρ.
χο. Ἦ μέγαν οἴκοις τοῖσδε δαίμονα καὶ βαρύμηνιν αἰνεῖς.
φεῦ φεῦ κακὸν αἶνον ἀτη- ρᾶς τύχας ἀκορέστου·
ἰὼ ἰὴ διαὶ Διὸς παναιτίου πανεργέτα.
τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται;
τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν; ἰὼ, ἰὼ,
βασιλεῦ βασιλεῦ πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων,
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύ-
θερον δολίῳ μόρῳ δαμεὶς ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.

¶ Διφυεῖσι Τανταλίδαισιν] Ἀτρεῖ καὶ Θυέστῃ, ἢ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ. ¶ Γυναικῶν] Κλυταιμνήστρας καὶ Ἑλένης λέγει αἳ κατὰ φαυλότητα ἴσας τὰς ψυχὰς ἔχουσι. ¶ Κόρακος] ὡς κόραξ ἐφιστὰς νεκρῶν σῶμα βοᾷ, οὕτω καὶ ὁ δαίμων ἐκνόμως ὑπὲρ αὐτοῦ ᾄδει τι δίκαιον.

κλ. Αὐχεῖς εἶναι τόδε τοὔργον ἐμόν· μηδ' ἐπιλεχθῇς. *
Ἀγαμεμνονίαν εἶναί μ' ἄλοχον.
φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκροῦ
τοῦδ' ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ
Ἀτρέως χαλεποῦ θοινατῆρος τόνδ' ἀπέτισεν
τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας.

χο. Ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ τοῦδε φόνου, τίς ὁ μαρτυρήσων;
πῶ, πῶ. πατρόθεν δὲ συλλή- πτωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ.
βιάζεται δ' ὁμοσπόροις ἐπιρροαῖσιν αἱμάτων
μέλας ἄρης. ὅποι δὲ καὶ προσβαίνων
πάχνα κουροβόρῳ παρέξει.

χο. Ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας; τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷ-
δ' ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύ-
θερον δολίῳ μόρῳ δαμεὶς,
ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.

κλ. Οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον
τῷδε γενέσθαι. οὐδὲ γὰρ οὗτος δολίαν ἄτην
οἴκοισιν ἔθηκ'. ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τοῦ-
δ' ἔρνος ἀερθὲν τὴν πολύκλαυτον
τ' Ἰφιγένειαν ἀνάξια δράσας,
ἄξια πάσχων, μηδὲν ἐν ᾅδου
μεγαλαυχείτω ξιφοδηλήτῳ θανάτῳ τίσας ἅπερ ἦρξεν.

χο. Ἀμηχανῶ φροντίδων στερηθεὶς
εὐπάλαμνον μέριμναν, ὅπα τράπωμαι, πίτνοντος οἴκου.
δέδοικα δ' ὄμβρου κτύπον δομοσφαλῆ
τὸν αἱματηρόν· ψακὰς δὲ λήγει.
δίκη δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα θήγει βλάβης.

πρὸς ἄλλαις θηγανάιαις μοίραι.
ἰὼ γᾶ γᾶ, εἴθ᾽ ἐμ᾽ ἐδέξω πρὶν τόνδ᾽ ἐπιδεῖν
ἀργυροτοίχου δροίτας νῦν κατέχοντα χαμεύναι.
τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων;
ἢ σὺ τόδ᾽ ἔρξαι τλήσῃ, κτείνασ᾽ ἄνδρα τὸν αὐτῆς
ἀποκωκῦσαι ψυχὴν ἄχαριν χάριν ἀντ᾽ ἔργων
μεγάλων ἀδίκως ἐπικρᾶναι.
ἡμ. Τίς δ᾽ ἐπιτύμβιος αἶνος ἐπ᾽ ἀνδρὶ θείῳ
σὺν δακρύοις ἰάπτων ἀληθείᾳ φρενῶν πονήσει;
κλ. Οὔ σε προσήκει τὸ μέλημα λέγειν
τοῦτο. πρὸς ἡμῶν κάππεσε, κάτθανε.
καὶ καταθάψομεν
οὐχ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων,
ἀλλ᾽ Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως θυγάτηρ, ὡς χρή,
πατέρ᾽ ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
πόρθμευμ᾽ ἀχέων περὶ χεῖρε βαλοῦσα φιλήσει.
χο. Ὄνειδος ἥκει τόδ᾽ ἀντ᾽ ὀνείδους. δύσμαχα δ᾽ ἐστὶ κρῖναι.
φέρει φέροντ᾽, ἐκτίνει δ᾽ ὁ καίνων.
μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διὸς
παθεῖν τὸν ἔρξαντα. θέσμιον γάρ.
τίς ἂν γονὰν ἀραῖον ἐκβάλοι δόμων;
κεκόλληται γένος προσάψαι.
κλ. Ἐς τόνδ᾽ ἐνέβη ξὺν ἀληθείᾳ χρησμόν. ἐγὼ δ᾽ οὖν
ἐθέλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδᾶν
ὅρκους θεμένα, τάδε μὲν στέργειν,
δύστλητά περ ὄνθ᾽. ὃ δὲ λοιπόν, ἰόντ᾽
ἐκ τῶνδε δόμων, ἄλλην γενεὰν
τρίβειν θανάτοις αὐθένταισιν.
κτεάνων τε μέρος βαιὸν ἐχούσῃ
πᾶν ἀπόχρη μοι δ᾽ ἀλληλοφόνους

μανίας μὲν ἀθρῶν ἀφθονούσῃ.
αἴγ. Ὦ φέγγος εὖφρον ἡμέρας δικηφόρου,
φαίην ἂν ἤδη νῦν βροτῶν τιμαόρους
θεοὺς ἄνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἄχη,
ἰδὼν ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις ἐριννύων
τὸν ἄνδρα τόνδε κείμενον φίλως ἐμοί,
χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς.
Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τούτου πατήρ,
πατέρα Θυέστην τὸν ἐμόν, ὡς τορῶς φράσαι,
αὐτοῦ τ' ἀδελφόν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει,
ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων.
καὶ προστρόπαιος ἑστίας μολὼν πάλιν
τλήμων Θυέστης, μοῖραν εὕρετ' ἀσφαλῆ,
τὸ μὴ θανὼν πατρῷον αἱμάξαι πέδον
αὐτοῦ. ξένια δὲ τοῦδε δύσθεος πατὴρ
Ἀτρεύς, προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως πατρὶ
τῷ 'μῷ, κρεουργὸν ἦμαρ εὐθύμως ἄγειν
δοκῶν, παρέσχε δαῖτα παιδίων κρεῶν.
τὰ μὲν ποδήρη καὶ χερῶν ἄκρους κτένας
ἔθρυπτ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθήμενος.
ἄσημα δ' αὐτῶν αὐτίκ' ἀγνοίᾳ λαβών,
ἔσθει βορὰν ἄσωτον ὡς ὁρᾷς γένει.
κἄπειτ' ἐπιγνοὺς ἔργον οὐ καταίσιον,
ᾤμωξεν ἄν, πίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐρῶν,
μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαις ἐπεύχεται,
λάκτισμα δείπνου ξυνδίκως τιθεὶς ἀρᾷ·
οὕτως ὀλέσθαι πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος.
ἐκ τῶνδέ σοι πεσόντα τόνδ' ἰδεῖν πάρα.
κἀγὼ δίκαιος τοῦδε τοῦ φόνου ῥαφεύς.
τρίτον γὰρ ὄντα μ' ἐπὶ δέκ' ἀθλίῳ πατρὶ

¶ Χερῶν ἄκρους κτένας] ἤγουν τὰς διαστάσεις τῶν δακτύλων.

συνεξελαύνει τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις.
τραφέντα δ' αὖθις ἡ δίκη κατήγαγεν.
καὶ τοῦδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὤν,
πᾶσαν συνάψας μηχανὴν δυσβουλίας.
οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοί,
ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν.
χο. Αἴγισθ' ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν οὐ σέβω.
σὺ δ' ἄνδρα τόνδ' ἔφης ἑκὼν κατακτανεῖν,
μόνος δ' ἔποικτον τόνδε βουλεῦσαι φόνον·
οὔ φημ' ἀλύξειν ἐν δίκῃ τὸ σὸν κάρα
δημορριφεῖς, σάφ' ἴσθι, λευσίμους ἀράς.
αἴγ. Σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρᾳ προσήμενος
κώπῃ, κρατούντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;
γνώσῃ, γέρων ὤν, ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ
τῷ τηλικούτῳ, σωφρονεῖν εἰρημένον.
δεσμὸς δὲ καὶ τὸ γῆρας, αἵ τε νήστιδες
δύαι, διδάσκειν ἐξοχώταται φρενῶν
ἰατρομάντεις. οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε;
πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῇς.
χο. Γύναι σὺ τοὺς ἥκοντας ἐκ μάχης νέον
οἰκουρὸς εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνουσ' ἅμα,
ἀνδρὶ στρατηγῷ τόνδ' ἐβούλευσας μόρον;
αἴγ. Καὶ ταῦτα τἄπη κλαυμάτων ἀρχηγενῆ,
Ορφεῖ δὲ γλῶσσαν τὴν ἐναντίαν ἔχεις.
ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπὸ φθογγῆς χαρᾷ,
σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν
ἄξῃ· κρατηθεὶς δ' ἡμερώτερος φανῇ.
χο. Ὡς δὴ σύ μοι τύραννος Ἀργείων ἔσῃ,
ὃς οὐκ ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον,
δρᾶσαι τόδ' ἔργον οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως;

¶ Νερτέρα προσήμενος] ὑποδεεστέρα καθήμενος ὤν. οἱ γὰρ ζυγοὶ τῶν θαλαμίων ἄνωθεν εἰσίν.

¶ Πήσας] ἀντὶ τοῦ παθών.

¶ Οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως] οὐχ ὑπέμεινας, φησί, δρᾶσαι σὺ αὐτὸς τὸ ἔργον μόνος, ἀλλὰ σὺν τῇ γυναικί.

αἴγ. Τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς.
ἐγὼ δ᾽ ὕποπτος ἐχθρὸς ἦ παλαιγενής,
ἐκ τῶνδε τοῦδε χρημάτων πειράσομαι
ἄρχειν πολιτῶν. τὸν δὲ μὴ πειθάνορα
ζεύξω βαρείαις οὔτι μὴ σειραφόρον
κριθῶντα πῶλον. ἀλλ᾽ ὁ δυσφιλὴς κότῳ [¶Κειθῶντα πῶλον] οὐχ ὑποζεύξω τὸν μὴ πειθαρχοῦντα ὡς κριθῶντα πῶλον, ἤγουν τὸν ἐν ταῖς κριθαῖς· ἀλλὰ συγκλείσας, καὶ λιμάττειν ἐάσας πραΰνω.]
λιμὸς ξυνοίκος μαλθακόν σφ᾽ ἐπόψεται.
χο. Τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ᾽ ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες; ἀλλὰ σὺν γυνὴ
χώρας μίασμα καὶ θεῶν ἐγχωρίων
ἔκτειν᾽. Ὀρέστης ἆρά που βλέπει φάος,
ὅπως κατελθὼν δεῦρο προσμενῇ τύχῃ,
ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς;
αἴγ. Ἀλλ᾽ ἐπεὶ δοκεῖς τάδ᾽ ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσῃ τάχα.
χο. Εἶα δὴ φίλοι λοχῖται τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε·
εἶα δὴ ξίφος πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω.
αἴγ. Ἀλλὰ κἀγὼ μὴν πρόκωπος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν. [¶Τὴν τύχην] τὸν οἰωνὸν δηλονότι.]
χο. Δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ᾽ ἐρούμεθα.
κλ. Μηδαμῶς ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν ἄλλα δράσωμεν κακά.
ἀλλὰ καὶ τάδ᾽ ἐξαμῆσαι πολλὰ δύστηνον ὁ ἔρως,
πημονῆς δ᾽ ἅλις γ᾽ ὑπάρχει· μηδὲν ᾑματώμεθα.
στείχετε δ᾽ οἱ γέροντες πρὸς δόμους πεπρωμένους τούσδε
πρὶν παθεῖν. ἔρξαντα καιρὸν χρῆν τάδ᾽ ὡς ἐπράξαμεν.
εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο, τῶνδ᾽ ἅλις γ᾽ ἐχοίμεθ᾽ ἄν,
δαίμονος χηλῇ βαρείᾳ δυστυχῶς πεπληγμένοι.
ὧδ᾽ ἔχει λόγος γυναικὸς, εἴ τις ἀξιοῖ μαθεῖν.
αἴγ. Ἀλλὰ τούσδε μοὶ ματαίαν γλῶσσαν ὧδ᾽ ἀπανθίσαι
κἀκβαλεῖν ἔπη τοιαῦτα δαίμονας πειρωμένους,
σώφρονος γνώμης δ᾽ ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντα.
χο. Οὐκ ἂν Ἀργείων τόδ᾽ εἴη, φῶτα προσσαίνειν κακόν.

αἰγ. Ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι.
χο. Οὔκ, ἐὰν δαίμων Ὀρέστην δεῦρ' ἀπευθύνῃ μολεῖν.
αἰγ. Οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους.
χο. Πρᾶσσε, πιαίνου, μιαίνων τὴν δίκην, ἐπεὶ πάρα.
αἰγ. Ἴσθι μοι δώσων ἄποινα τῆσδε μωρίας χάριν.
χο. Κόμπασον θαρρῶν, ἀλέκτωρ ὥστε θηλείας πέλας.
κλ. Μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων·
Καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων.

Καὶ σὺ θήσομεν] ἐγώ, φησί, καὶ σὺ κρατοῦντες τῶνδε τῶν δωμάτων διαθησόμεθα τὰ κατ' αὐτοὺς καλῶς.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩ-δία Χοηφόροι.

λείπει ἡ ἀρχή.

* * *

ὀρ. Τί χρῆμα λεύσσω; τίς ποθ' ἥδ' ὁμήγυρις
στείχει γυναικῶν φάρεσιν μελαγχίμοις
πρέπουσα; ποίᾳ ξυμφορᾷ προσεικάσω;
πότερα δόμοισι πῆμα προσκυρεῖ νέον;
ἢ πατρὶ τῷ 'μῷ ταῖσδ' ἐπεικάσας τύχω
χοὰς φερούσας νερτέροις μειλίγμασιν;
οὐδέν ποτ' ἄλλο· καὶ γὰρ Ἠλέκτραν δοκῶ
στείχειν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν πένθει λυγρῷ
πρέπουσαν. ὦ Ζεῦ, δός με τίσασθαι μόρον
πατρός, γενοῦ δὲ σύμμαχος θέλων ἐμοί.
Πυλάδη, σταθῶμεν ἐκποδών, ὡς ἂν σαφῶς
μάθω γυναικῶν ἥτις ἥδε προστροπή.
χο. Ἰαλτὸς ἐκ δόμων ἔβαν

Πρέπουσα] κοσμηθεῖσα.

Ἰαλτὸς] ὑπὸ Κλυταιμνήστρας πεμφθεῖσα. ἐπὶ προΐαλλε συβώτης.

χοὰς προπομπὸς ὀξύχειρι σὺν κτύπῳ·
πρέπει παρὴς φοίνισσ' ἀμυγμοῖς,
ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ.
δι' αἰῶνος δ' ἰυγμοῖσι βόσκεται κέαρ.
λινοφθόροι δ' ὑφασμάτων
λακίδες ἔφλαδον ὑπ' ἄλγεσι
πρόστερνοι στολμοὶ, πέπλων ἀγελάστοις
ξυμφοραῖς πεπληγμένων. τορὸς γὰρ φόβος ὀρθόθριξ
δόμων ὀνειρόμαντις ἐξ ὕπνου κότον
πνέων, ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα
μυχόθεν ἔλακε περὶ φόβῳ,
γυναικείοισιν ἐν δώμασιν βαρὺ πιτνῶν.
κριταὶ τῶνδ' ὀνειράτων
θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι μέμφεσθαι τοὺς γᾶς
νέρθεν περιθύμως, τοῖς κτανοῦσί τ' ἐγκοτεῖν.
τοιάνδε χάριν ἄχαριν, ἀπότροπον κακῶν,
ἰὼ γαῖα γαῖα, μωμένα μ' ἰάλλει
δύσθεος γυνά. φοβοῦμαι δ' ἔπος τόδ' ἐκβάλλειν.
τί γὰρ λυτρὸν πεσόντος αἵματος πέδῳ;
ἰὼ πάνοιζυς ἑστία, ἰὼ κατασκαφαὶ δόμων.

¶ Σὺν κτύπῳ] σὺν κοπετῷ· ὅπως ὀναχίζουσα συγκόψωμαι καὶ θρηνήσω. ¶ Πρέπει] διαφαίνεται. ¶ Ἄλοκι] αὔλακι, τομῇ. ¶ Βόσκεται κέαρ] ἀεὶ δὲ τρέφομαι τῷ θρήνῳ. ¶ Λινοφθόροι] τὰ λῖνα διαφθείρουσαι. τὸ ἑξῆς. οἱ δὲ στολισμοὶ τῶν ὑφασμάτων πρὸς τοῖς στέρνοις, λινοφθόροι λακίδες ἐρράγησαν. ¶ Ὑπ' ἄλγεσι] ὑπὸ τῶν κοπετῶν. ¶ Τορὸς] σαφής. ¶ Ὀρθόθριξ] ὀρθοῦσθαι ποιῶν τὰς τρίχας. ¶ Ὀνειρόμαντις] δι' ὀνείρων τοῖς δόμοις μανθευόμενος. ¶ Ἐξ ὕπνου] ἀντὶ τοῦ, δι' ὕπνου. ¶ Ἀωρόνυκτον] κατὰ τὸ μεσονύκτιον. ¶ Μυχόθεν ἔλακε] ἐκ τῶν τῆς καρδίας μυχῶν περιωποῦς τῷ φόβῳ ἀναλακεῖν καὶ βοῆσαι τὴν Κλυταιμνήστραν ἐποίησεν ὁ σαφὴς φόβος, δι' ὀνείρων μανθευόμενος. ¶ Γυναικείοισιν] οἱονεὶ τοῖς ἐστερημένοις τοῦ κηδεμόνος ἀνδρός. ¶ Ὑπέγγυοι] ἀληθεῖς, θεοφόρητοι, τὴν ἀπόφασιν ἐγγυώμενοι, ἢ οἱ ἐκ θεῶν ἠσφαλισμένοι τὴν μαντείαν. ¶ Περιθύμως] ὑπερβαλλόντως. ¶ Ἄχαριν] τοῖς ὀργιζομένοις νεκροῖς ἄχαριν. ἢ ἐμοὶ ἀνδάνει ὑπηρετοῦσα αὐτῇ. ¶ Ἰὼ γαῖα] ὦ γῆ, μήτηρ. τοῦτο δὲ διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. ¶ Μωμένα] ζητοῦσα. ¶ Δύσθεος γυνά] δεῖ νοεῖν ὅτι τὸ δύσθεος γυνά, ἠρέμα πως ἐφθέγξατο. διό φησι, φοβοῦμαι γὰρ ἔπος τόδε ἐκβάλλειν.

ἀνήλιοι βροτοστυγεῖς δνόφοι καλύπτουσι δόμους,
δεσποτῶν θανάτοισι. σέβας δ' ἄμαχον, ἀδάματον,
ἀπόλεμον τὸ πρὶν, δι' ὤτων φρενός τε
δαμίας περαῖνον, νῦν ἀφίσταται. φοβεῖ-
ται δέ τις. τὸ δ' εὐτυχεῖν
τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον.
ῥοπὴ δ' ἐπισκοπεῖ δίκην ταχεῖα, τοὺς μὲν ἐν φάει,
τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου
μένει, χρονίζοντ' ἄχη βρύει.
τοὺς δ' ἄκραντος ἔχει νύξ.
δι' αἵματ' ἐκποθὲν ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ,
τίτας φόνος πέπηγεν οὐ διαρρύδαν.
διαλγὴς ἄτη διαφέρει τὸν αἴτιον παναρκέτας νόσου βρύειν.
τοὺς δ' ἀκέραντος ἔχει νύξ.
οἴγοντι δ' οὔτι νυμφικῶν ἑδωλίων
ἄκος· πόροι τε πάντες ἐκ μιᾶς ὁδοῦ
βαίνοντες τὸν χαιρομυσῆ φόνον καθαί-

¶Ἀνήλιοι] οὓς οὐδὲ ἥλιος ἐπίδοι, διὰ τὸ Ἀγαμέμνονος μῦσος. φιλοῦντες γὰρ αὐτὸν, οὐδὲ ἀκούειν ἠνείχοντο κατ' αὐτοῦ. ¶Σέβας] ἑκούσιον σέβας τὸ μὴ ἐκ φόβου, ἀλλ' ἐξ αἰδοῦς αὐτοῖς γινόμενον. ὅτι δὲ θέλει εἰπεῖν ὅτι ἡ αἰδὼς ἣν περὶ Ἀγαμέμνονος εἶχον οἱ δῆμοι, νῦν εἰς φόβον ἐτράπη. ἐκεῖνον γὰρ ᾐδοῦντο καὶ ἐφίλουν. τούτους δὲ φοβοῦνται ὡς τύραννον διαπλουμένοι. ¶Δαμίας] δημοσίας, τοῦ δήμου. ¶Φοβεῖται δέ τις] ἀντὶ τοῦ, ἕκαστος φοβεῖται φθέγξασθαι. ¶Θεός τε καὶ θεοῦ πλέον] γνωμικῶς. ¶Ῥοπὴ δ' ἐπισκοπεῖ] ἡ δὲ τῆς δίκης ῥοπὴ τοὺς μὲν ἐπισκοπεῖ ταχέως καὶ ἀμύνεται, ἄλλοις δὲ ἐν ἀμφιβόλῳ ἐᾷ τὴν τιμωρίαν, οὐκ ἀθρόως αὐτοὺς ἀμυνομένη, ὥστε τοὺς ἠδικημένους ὑπ' αὐτῶν λυπεῖσθαι. ἄλλους δὲ σκότος καλύπτει, ὡς μὴ δ' ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῆς. ὁμοίως ὁ φόνος πέπηγε καὶ οὐ διαρρεῖ, ἀλλ' ἐπέξεισιν αὐτόν. ¶Ἐν φάει] φανερῶς. ¶Τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ] ὅσα δὲ (ἀμφίβολα), ταῦτα σύν τι μεγάλῳ ἀπέτισε. ¶Βρύει] ἀνθεῖ. ¶Ἄκραντος ἔχει νὺξ] ἀντὶ τοῦ, αἰώνιος θάνατος. ¶Τίτας] τιμωρός. ¶Οὐ διαρρύδαν] αὐτὶ τοῦ οὐ διαρρέων. ¶Διαλγὴς ἄτη] τοῦτ' ἔστιν ὁ φόνος. ¶Διαφέρει] διαφθείρει ἀναλίσκει. ¶Παναρκέτας] τῆς εἰς πάντα τὸν χρόνον ἀρκούσης αὐτῷ. ¶Τοὺς δ' ἀκέραντος] τοῦτο ὥσπερ ἐπῳδὸν ἐστιν. ¶Νυμφικῶν ἑδωλίων] τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον λέγει. ὥσπερ τῷ ἐπιβάντι νυμφικῆς κλίνης, οὐκ ἔστιν ἴασις πρὸς ἀναπαρθένευσιν τῆς κόρης· οὕτως οὐδὲ τῷ φονεῖ πάρεστι πόρος πρὸς ἄκεσιν τοῦ φόνου. ¶Πάντες ἐκ μιᾶς] πάντες οἱ ποταμοὶ εἰς ἓν συνερχόμενοι.

ἔρντες ἰοῦσαν ἄτην. ἐμοὶ δ᾽ ἀνάγκην γὰρ ἀμφίπτολιν
θεοὶ προσήνεγκαν. ἐκ γὰρ οἴκων
πατρῴων δούλιον ἐσᾶγον αἶσαν·
δίκαια καὶ μὴ δίκαια, πρέποντ᾽ ἀρχαῖς βίου,
βίᾳ φερομένων αἰνέσαι, πικρὸν φρενῶν
στύγος κρατούσῃ. δακρύω δ᾽ ὑφ᾽ εἱμάτων
ματαίοισι δεσπότου τύχαις, κρυφαίοις πένθεσι παχνουμένη.
ἠλ. Δμωαὶ γυναῖκες δωμάτων εὐθήμονες
ἐπεὶ πάρεστε τῆσδε προστροπῆς ἐμοὶ
πομποὶ, γένεσθε τῶνδε σύμβουλοι πέρι·
τύμβῳ χέουσα τάσδε κηδείους χοὰς,
πῶς εὔφρον᾽ εἴπω, πῶς κατεύξωμαι πατρί·
πότερα λέγουσα παρὰ φίλης φίλῳ φέρειν
γυναικὸς ἀνδρὶ, τῆς ἐμῆς μητρὸς πάρα;
τῶνδ᾽ οὐ πάρεστι θάρσος, οὐδ᾽ ἔχω τί φῶ,
χέουσα τόνδε πέλανον ἐν τύμβῳ πατρός.
ἢ τοῦτο φάσκω τοὔπος, ὡς νόμος βροτοῖς
ἔστ᾽, ἀντιδοῦναι τοῖσι πέμπουσιν τάδε
στέφη, δόσιν τε τῶν κακῶν ἐπαξίαν;
ἢ σῖγ᾽ ἀτίμως, ὥσπερ οὖν ἀπώλετο

¶Ἰοῦσαν ἄτην] ἀντὶ τοῦ, τῆς ἐπιούσης αὐτῷ ἄτης. ἀπλῶς δὲ τὸ πρὸς αἱματικὸν συμπάσιν, καθαίρωσι τὸν φόνον· τὸ δὲ κοινὸν, καθαίρουσι τοῦ φόνου. ¶Ἐμοὶ δὲ] τὸ ἑξῆς, ἐμοὶ δὲ πρέποντα καὶ ὀφειλόμενα ἐστὶν ἀπ᾽ ἀρχῆς βίου τὰ τῶν βίᾳ με φερομένων αἰνέσαι, πικρὸν φρενῶν στύγος κρατούσῃ. ἀνάγκην γάρ μοι οἱ θεοὶ προσήνεγκαν. ¶Ἀμφίπτολιν] τὴν ἐκ διαφόρων πόλεων ἀνάγκην, ὅ ἐστι, πόλεμον. ὡς ἀμφιμάτορας κόρας φησὶν ὁ Εὐριπίδης· ἐκ διαφόρων γὰρ πόλεων ἦσαν οἱ ἕλληνες. ¶Δίκαια καὶ μὴ δίκαια] εἴτε δικαίως, εἴτε μή. ἔστι δὲ παροιμία, δοῦλε δεσποτῶν ἄκουε καὶ δίκαια καὶ ἄδικα. ¶Πρέποντ᾽ ἀρχ. βίου] πρέποντά μοι ἐστὶ καὶ ὀφειλόμενα, ἐξότε τοῦτον ἐπανήρημαι τὸν βίον, τὰ τῶν πρὸς βίαν κεκτημένων ἐπαινέσαι, καλυπτούσῃ τὸ κατ᾽ αὐτῶν ἀποστύγησιν, καὶ μηδὲ παρρησίᾳ τὸν δεσπότην κλαιούσῃ. ¶Ματαίοισι] ἐπὶ ματαίαις τύχαις. ¶Κρυφαίοις πένθεσι] τοῦτ᾽ ἔστι, μὴ ὡς φαινούσῃ τὸ μῖσος τὸ κατὰ Κλυταιμνήστρας. ¶Εὐθήμονες] τοῦτ᾽ ἔστιν αἱ πρεπόντως εὖ τιθοῦσαι τὰ κατὰ τὸν οἶκον. ¶Κηδείους] συγγενικάς. ¶Κατεύξωμαι] λείπει λόγον. ¶Τῶνδ᾽ οὐ πάρεστι] τῶν λόγων. ¶Πέλανον] πᾶν τὸ ἐπιθυόμενον οὕτω καλοῦσι. ¶Τάσδε] τὰς χοάς. ¶Τῶν κακῶν] παρ᾽ ὑπόνοιαν. ἔδει γὰρ τῶν καλῶν εἰπεῖν.

πατὴρ, τάδ' ἐκχέουσα, γάποτον χύσιν,
στείχω, καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας, πάλιν,
δικοῦσα τεῦχος, ἀστρόφοισιν ὄμμασιν.
τῆσδ' ἔστε βουλῆς ὦ φίλαι μεταίτιαι.
κοινὸν γὰρ ἔχθος ἐν δόμοις νομίζομεν.
μὴ κεύθετ' ἔνδον καρδίας, φόβῳ τινός.
τὸ μόρσιμον γὰρ τόν τ' ἐλεύθερον μένει,
καὶ τὸν πρὸς ἄλλης δεσποτούμενον χερός.
λέγοις ἂν εἴ τι τῶνδ' ἔχοις ὑπέρτερον.
χο. Αἰδουμένη σοι, βωμὸν ὡς, τύμβον πατρὸς,
λέξω (κελεύεις γὰρ) τὸν ἐκ φρενὸς λόγον.
ἠλ. Λέγοις ἂν ὥσπερ ἠδέσω τάφον πατρός.
χο. Φθέγγου χέουσα σεμνὰ τοῖσιν εὔφροσιν.
ἠλ. Τίνας δὲ τούτους τῶν φίλων προσεννέπω;
χο. Πρῶτον μὲν αὑτὴν, χ' ὅστις Αἴγισθον στυγεῖ.
ἠλ. Ἐμοί τε καὶ σοί γ' ἄρ' ἐπεύξομαι τάδε.
χο. Αὐτὴ σὺ ταῦτα μανθάνουσ' ἤδη φράσαι.
ἠλ. Τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῇδε προστιθῶ στάσει;
χο. Μέμνησ' Ὀρέστου, κεἰ θυραῖός ἐσθ' ὅμως.
ἠλ. Εὖ τοῦτο, κἀφρένωσας οὐχ ἥκιστά με.
χο. Τοῖς αἰτίοις νῦν τοῦ φόνου μεμνημένη.
ἐλ. Τί φῶ, δίδασκ' ἄπειρον ἐξηγουμένη.

¶Γάποτον χύσιν] ἐπεξηγήσατο τί εἶπεν ὃ φέρει, δηλ. τὸ γάποτον χύσιν. ¶Στείχω, καθάρμαθ'] τοῦτο πρὸς τὸ παρ' Ἀθηναίοις ἔθος, ὅτι καθαίροντες οἰκίας ὀστρακίνῳ θυμιατηρίῳ, ῥίψαντες ἐν ταῖς τριόδοις τὸ ὄστρακον, ἀμεταστρεπτὶ ἐπανεχώρουν. ¶Ἐκπέμψας, πάλιν] πάλιν, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσω, πρὸς τὸν Ἀθήνησι νόμον. ¶Ἀστρόφοισιν ὄμμασιν] τὸ ἑξῆς, δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν, στείχω πάλιν, καθάρματα ὥς τις ἐκπέμψας. ¶Τῆσδ' ἔστε βουλῆς] ἀναδέξασθε τὴν αἰτίαν τῆς βουλῆς. ¶Μεταίτιαι] σύμβουλοι. ¶Μὴ κεύθετ' ἔνδον] τὴν βουλήν. ¶Τὸ μόρσιμον γὰρ] αὐτό τε, οὐδὲν πέπονθε παρὰ τὸ μόρσιμον. ¶Ὑπέρτερον] τῶν ὑπ' ἐμοῦ ἀμεινότερον λεγομένων. ¶Αἰδουμένη] λέξω σοι τὸν ἐκ φρενὸς λόγον, αἰδουμένη τὸν Ἀγαμέμνονος τύμβον, ὡς βωμόν. ¶Χέουσα] τὰς χοὰς χέουσα, εὔξαι ἀγαθὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι, τῷ Ἀγαμέμνονι δηλονότι. ¶Τίνας δὲ τούτους] τίνας τοὺς εὖ φρονοῦντας αὐτῷ ὀνομάσω; ¶Πρῶτον μὲν αὑτὴν] σεαυτὴν δηλονότι, κἀκεῖνον ὅστις Αἴγισθον στυγεῖ. ¶Αὐτὴ σὺ] σὺ σκόπησον τίς στυγεῖ Αἴγισθον. οὐκ ἐμὸν γὰρ εἰπεῖν. ¶Τῇδε προστιθῶ στάσει] τῇ στάσει ἡμῶν.

χο. Ἐλθεῖν τιν' αὐτοῖς δαίμον' ἢ βροτῶν τινά.
ηλ. Πότερα δικαστὴν ἢ δικηφόρον λέγεις;
χο. Ἁπλῶς τι φράζουσ', ὅστις ἀνταποκτενεῖ.
ηλ. Καὶ ταῦτά μου 'στὶν εὐσεβῆ θεῶν πάρα;
χο. Πῶς δ' οὔ, τὸν ἐχθρὸν ἀνταμείβεσθαι κακοῖς;
ηλ. Ἑρμῆ χθόνιε κηρύξας ἐμοί,
τοὺς γῆς ἔνερθε δαίμονας κλύειν ἐμὰς
εὐχάς, πατρῴων δ' ὀμμάτων ἐπισκόπους,
καὶ γαῖαν αὐτὴν ἣ τὰ πάντα τίκτεται,
θρέψασά τ' αὖθις τῶνδε κῦμα λαμβάνει.
κἀγὼ χέουσα τάσδε χέρνιβας βροτοῖς,
λέγω καλοῦσα πατέρ', ἐποίκτειρόν τ' ἐμέ,
φίλον τ' Ὀρέστην, πῶς ἀνάξομεν δόμοις.
πεπραγμένοι γὰρ νῦν γέ πως ἀλώμεθα
πρὸς τῆς τεκούσης, ἄνδρα δ' ἀντηλλάξατο
Αἴγισθον, ὅσπερ σοῦ φόνου μεταίτιος.
κἀγὼ μὲν ἀντίδουλος· ἐκ δὲ χρημάτων
φεύγων Ὀρέστης ἐστίν, οἱ δ' ὑπερκόπως
ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα.
ἐλθεῖν δ' Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχῃ τινὶ
κατεύχομαί σοι. καὶ σὺ κλῦθί μου πάτερ,
αὐτῇ τε μοι δὸς σωφρονεστέραν πολὺ
μητρὸς γενέσθαι, χεῖρά τ' εὐσεβεστέραν.
ἡμῖν μὲν εὐχὰς τάσδε, τοῖς δ' ἐναντίοις
λέγω φανῆναί σου πάτερ τιμάορον.

¶Πότερα δικαστὴν ἢ δικ.] κριτὴν ἢ τιμωρόν. ὅ ἐστι, ἀκουσόμενον τῶν πραγμάτων, ἢ περὶ αὐτῆς τὴν τιμωρίαν ἐπάξοντα, ὡς ἀναμφιβόλως ὄντος τοῦ κακοῦ. ¶Καὶ ταῦτα] ἀντὶ τοῦ, καὶ τὸ ταῦτα εἰπεῖν, παρὰ θεῶν ὅσια κρίνεται; ¶Ἐπισκόπους] νῦν γὰρ ἐπισκόπους. ¶Θρέψασα] θρέψασα ἡ γῆ τὸν σπόρον τοῖς ἐπετείοις καρποῖς, ἀπ' αὐτοῦ κύημα λαμβάνει. ¶Πῶς] ἀντὶ τοῦ ὅπως. ¶Ἀνάξομεν] βασιλεύσομεν. ¶Πεπραγμένοι] πεπραμένοι, κατηγωνισμένοι. ¶Ἀντίδουλος] ἰσόδουλος, ἐν δούλης τάξει. ¶Ὑπερκόπως] ὑπερηφάνως. ¶Χλίουσι] τρυφῶσι. ¶Τοῖς δ' ἐναντίοις] τοῖς δ' ἐχθροῖς σου λέγω σε φανῆναι τιμωρόν.

καὶ τοὺς κτανόντας ἀντικατθανεῖν δίκῃ.
ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς κακῆς ἀρᾶς,
κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν.
ἡμῖν δὲ πομπὸς ἴσθι τῶν ἐσθλῶν ἄνω,
σὺν θεοῖσι καὶ γῇ καὶ δίκῃ νικηφόρῳ.
τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς·
ὑμᾶς δὲ κωκυτοῖς ἐπανθίζειν νόμος,
παιᾶνα τοῦ θανόντος ἐξαυδωμένας.
Χο. Ἵετε δάκρυ καναχὲς ὀλόμενον ὀλομένῳ δεσπότᾳ,
πρὸς ἔρυμα τόδε κακῶν, κεδνῶν
τ' ἀπότροπον ἄγος ἀπεύχετον,
κεχυμένων χοᾶν. κλύε δέ μοι κλύε
σέβας ὦ δέσποτ' ἐξ ἀμαυρᾶς φρενός,
ὀτοτοτοτοτοτοῖ. ἰὼ, τίς δορυ-
σθενὴς ἀνὴρ ἀναλυτὴρ δόμων σκύθης τ' ἐν
χεροῖν παλίντον' ἐν ἔργῳ βέλη ἐπιπάλλων ἄρης,
σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν βέλη;
Ηλ. Ἔχει μὲν ἤδη γαπότους χοὰς πατήρ,
κῆρυξ μέγιστε τῶν ἄνω τε καὶ κάτω· * *
νέου δὲ μύθου τοῦδε κοινωνήσατε.
Χο. Λέγοις ἄν, ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ.
Ηλ. Ὁρῶ τομαῖον τόνδε βόστρυχον τάφῳ.

¶Ἀντικατθανεῖν] γράφεται ἀντικατακτανεῖν. ¶Ἐν μέσῳ] ἐν κεφαλαίῳ, ἐν ὑποθέσει τίθημι. ¶Ἐπανθίζειν] στέφειν ὡς ἄνθεσι. ¶Παιᾶνα] ὅτι ἐπὶ ἀποθανόντος παιᾶνα εἶπε κακῶς. καὶ Εὐριπίδης, Παιᾶνα τῷ κάτωθεν ἀσπόνδῳ θεῷ. ¶Καναχὲς] καναχηδόν. δακρύετε καναχὲς, ἠχητικόν. ¶Κεχυμένων] τὸ ἑξῆς, ὀλομένων κεχυμένων χοᾶν πρὸς ἔρυμα, τόδε ἵετε δάκρυ. ἄγος ἀπεύχετον (τὸ δάκρυ φησὶ ἀποτρεπτικὸν ἄγος εἶπεν.) ἀπότροπον τῶν ἡμετέρων κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐχθρῶν. ¶Ἐξ ἀμαυρᾶς] τῆς ἀσθενοῦς, ὡς πρὸς σύγκρισιν Ἠλέκτρας. ἢ ὅτι σκιὰ οἱ νεκροί. ¶Ἀναλυτὴρ δόμων] τῶν ἐν τοῖς δόμοις κακῶν. ¶Ἐν ἔργῳ] ὅ ἐστι, μὴ μόνον φέρων, ἀλλὰ καὶ πράττων ἐν τῷ ἔργῳ, ἐν τῷ βάλλειν. ¶Σχέδια] γράφεται ἕτοιμα. ¶Αὐτόκωπα] τὰ ἀφ' ἑαυτῶν ἔχοντα τὴν λαβὴν ξίφη. σχέδια δὲ ἐκ τοῦ σχεδὸν φονεύοντα καὶ οὐ πόρρωθεν, ὥσπερ τὰ βέλη. ¶Ὀρχεῖται] λίαν κινεῖται.

χο. Τίνος ποτ' ἀνδρὸς, ἢ βαθυζώνου κόρης;
ἠλ. Εὐξύμβολον τόδ' ἐστὶ παντὶ δοξάσαι.
χο. Πῶς οὖν παλαιὰ παρὰ νεωτέρας μάθω;
ἠλ. Οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἐμοῦ κείραιτό νιν.
χο. Ἐχθροὶ γὰρ οἷς προσῆκε πενθῆσαι τριχί.
ἠλ. Καὶ μὴν ὅδ' ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπλερος.
χο. Ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.
ἠλ. Αὐταῖσιν ἡμῶν κάρτα προσφερὴς ἰδεῖν.
χο. Μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ἦν τόδε;
ἠλ. Μάλιστ' ἐκείνου βοστρύχοις προσείδεται.
χο. Καὶ πῶς ἐκεῖνος δεῦρ' ἐτόλμησεν μολεῖν;
ἠλ. Ἔπεμψε χαίτην κουρίμην χάριν πατρί.
χο. Οὐχ ἧσσον εὐδάκρυτά μοι λέγεις τάδε,
εἰ τῆσδε χώρας μήποτε ψαύσει ποδί.
ἠλ. Κἀμοὶ προσέστη καρδίας κλυδώνιον
χολῆς, ἐπώσθην δ' ὡς διανταίῳ βέλει.
ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι
σταγόνες ἄφρακτοι δυσχίμου πλημμυρίδος,
πλόκαμον ἰδούσῃ τόνδε. πῶς γὰρ ἐλπίσω
ἀστῶν τιν' ἄλλον τῆσδε δεσπόζειν φόβης;
ἀλλ' οὐδὲ μήν νιν ἡ κτανοῦσ' ἐκείρατο,
ἐμὴ δὲ μήτηρ, οὐδαμῶς ἐπώνυμον
φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη.
ἐγὼ δ' ὅπως μὲν ἄντικρυς τάδ' αἰνέσω,
εἶναι τόδ' ἀγλάϊσμά μοι τοῦ φιλτάτου
βροτῶν Ὀρέστου· σαίνομαι δ' ὑπ' ἐλπίδος. φεῦ.

¶Ἐχθροὶ γὰρ] λείπει τὸ εἰσίν. ¶Ὅδε] ὁ πλόκαμος. ¶Ὁμόπλερος] συγγενής. ¶Καρδίας κλυδώνιον] κίνησις τῆς χολῆς τῆς κατ' αὐτήν. ¶Ἐπώσθην] ὡς βέλει ἐκρούσθην ἐξ ἐναντίας τιτρώσκοντι. ¶Δίψιοι] πρὶν ἄγευστοι. ὡς δίψιον ἄργος, τὸ ποτὲ ἄνυδρον. ¶Οὐδαμῶς ἐπώνυμον] οὐκ ἄξιον τοῦ ὀνομάζεσθαι ὑπὸ τῶν τέκνων ἑαυτῆς. ¶Φρόνημα] τὸ δύσθεον φρόνημα, οὐδαμῶς ἐπώνυμον μηδὲς πεπαμένη. ¶Τάδ' αἰνέσω] λείπει οὐκ ἔχω. ¶Σαίνομαι] παραμυθοῦμαι.

εἴθ' εἶχε φωνὴν εὔφρον', ἀγγέλου δίκην,
ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ κινυσσόμην.
ἀλλ' εὖ σαφηνῆ τόνδ' ἀποπτύσαι πλόκον,
εἴπερ γ' ἀπ' ἐχθροῦ κρατὸς ἦν τετμημένος,
ἢ ξυγγενὴς ὤν, εἶχε συμπενθεῖν ἐμοί,
ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.
ἀλλ' εἰδότας μὲν τοὺς θεοὺς καλούμεθα
οἵοισιν ἐν χειμῶσι, ναυτίλων δίκην,
στροβούμεθ'. εἰ δὲ χρὴ τυχεῖν σωτηρίας,
σμικροῦ γένοιτ' ἂν σπέρματος μέγας πυθμήν.
καὶ μὴν στίβοι γε, δεύτερον τεκμήριον,
ποδῶν ὅμοιοι, τοῖς τ' ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς.
καὶ γὰρ δύ' ἐστὸν τώδε περιγραφὰ ποδοῖν,
αὐτοῦ τ' ἐκείνου καὶ συνεμπόρου τινός.
πτέρναι, τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι
εἰς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις.
πάρεστι δ' ὠδὶς καὶ φρενῶν καταφθορά.
χο. Εὔχου τὰ λοιπά, τοῖς θεοῖς τελεσφόρους
εὐχὰς ἐπαγγέλλουσα, τυγχάνειν καλῶς.
ἠλ. Ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ;
χο. Εἰς ὄψιν ἥκεις ὧνπερ ἐξηύχου πάλαι.
ἠλ. Καὶ τίνα σύνοισθά μοι καλουμένη βροτῶν;
χο. Σύνοιδ' Ὀρέστην πολλά σ' ἐκπαγλουμένην.

¶Εἴθ' εἶχε φωνὴν] ὁ πλόκαμος δηλονότι. ¶Δίφροντις] διχογνώμων. ¶Μὴ κινυσσόμην] ἐφανταζόμην. κίνυγμα γὰρ τὸ εἴδωλον. ¶Ἀλλ' εὖ] εὖ ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς. ¶Ἀποπτύσαι] μισῆσαι. ¶Ἄγαλμα τύμβου] κόσμος εἰς. ¶Ναυτίλων] ἤτοι ναυτῶν. ὅτι χρὴ δοκεῖν δίκην. ¶Σμικροῦ γένοιτ' ἂν] ἀντὶ τοῦ, εἰ Ὀρέστου ἐστὶν ὁ πλόκαμος, γένοιτ' ἂν ἐκ μικρᾶς ἀφράστως μέγα ἀγαθόν. ¶Καὶ μὴν στίβοι] τὸ ἑξῆς. καὶ μὴν δεύτερον τεκμήριον στίβοι, ἤγουν οἱ ἐν τῇ γῇ τύποι τῶν ποδῶν. ¶Ὅμοιοι, τοῖς τ' ἐμοῖσιν] ἐπειδὴ ἄδηλον τίσιν ὅμοιοι, ἐπάγει, τοῖς τ' ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς. ¶Τενόντων θ'] τὴν εἰς μῆκος τῶν ποδῶν ἔκτασιν, τένοντας φησίν. ¶Καὶ φρενῶν καταφθορά] ἀλγηδὼν καὶ λύπη πάρεστι, καὶ ὥσπερ ὠδῖνα τὰ παρόντα. ¶Ἐπεὶ τί νῦν] ἐπειδὴ τί νῦν λαμβάνω ἐκ δαιμόνων; τίνος γὰρ ἤδη ἐπέτυχον ὑπὸ θεῶν, ὅτι εἶπες τὰ λοιπά; ¶Ἐκπαγλουμένην] ἐκπάγλως θαυμάζουσαν.

ἠλ. Καὶ πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων;
ὀρ. Ὅδ᾽ εἰμὶ, μὴ μάτευ᾽ ἐμοῦ μᾶλλον φίλον.
ἠλ. Ἀλλ᾽ ἦ δόλον τιν᾽ ὦ ξέν᾽ ἀμφί μοι πλέκεις.
ὀρ. Αὐτὸς κατ᾽ αὐτοῦ γ᾽ ἆρα μηχανορραφῶ.
ἠλ. Ἀλλ᾽ ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις.
ὀρ. Κἀν τοῖς ἐμοῖσιν, εἴπερ ἔν γε τοῖσι σοῖς.
ἠλ. Ὡς ὄντ᾽ Ὀρέστην τάδε ἐγώ σε προσεννέπω.
ὀρ. Αὐτὸν μὲν οὖν ὁρῶσα δυσμαθεῖς ἐμέ·
κουρὰν δ᾽ ἰδοῦσα τήνδε κηδείου τριχὸς
ἀνεπτερώθης, κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμὲ,
ἰχνοσκοποῦσά τ᾽ ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς·
σαυτῆς ἀδελφοῦ συμμέτρου τῷ σῷ κάρᾳ
σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον τριχός.
ἰδοῦ δ᾽ ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερός·
σπάθης τε πληγάς· εἰς δὲ θηρείαν γραφὴν,
ἔνδον γενοῦ, χαρᾷ δὲ μὴ ᾽κπλαγῇς φρένας·
τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς.
ἠλ. Ὦ φίλτατον μέλημα δώμασιν πατρὸς,
δακρυτὸς ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου,
ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ᾽ ἀνακτήσῃ πατρός.
ὦ τερπνὸν ὄμμα τέσσαρας μοίρας ἔχον·
ἐμοὶ προσαυδᾶν δ᾽ ἔσ᾽ ἀναγκαίως ἔχον.
πατέρος τὲ καὶ τὸ μητρὸς ἐς σέ μοι ῥέπει
στέργηθρον· ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται·
καὶ τῆς τυθείσης νηλεῶς ὁμοσπόρου·

¶Τυγχάνω] ἐπέτυχον. ¶Δυσμαθεῖς] ἀπιστεῖς. ¶Κηδείου] τῆς ἐπὶ κηδείᾳ τετμημένης. ¶Συμμέτρου] παραπλησίου. ¶Ἰδοῦ δ᾽ ὕφασμα] οὐ πάντως ἐν τῷ νέῳ χιτῶνι, ἀλλ᾽ εἰκὸς αὐτὸν ἔξωθεν ἔχειν παιδικὸν σπάργανον. ¶Εἰς δὲ θηρείαν] παρὰ τὸ, ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε. ¶Δακρυτὸς] ἢ ὅτι παρ᾽ ἐλπίδας ὤφθη, ἢ ὅτι φανεὶς, δάκρυα αὐτῇ ἐκίνησε. ¶Προσαυδᾶν δ᾽ ἔσ᾽.] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. ¶Ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται] ἐν σοὶ ὁρῶ μητέρα στεργόμενον, αὕτη δὲ ἀπήχθηται μοι. ¶Καὶ τῆς τυθείσης] ἀπὸ κοινοῦ τὸ, εἰς σέ μοι ῥέπει στέργηθρον.

πιστὸς δ᾽ ἀδελφὸς ἦσθ᾽ ἐμοὶ σέβας φέρων·
*μόνον κράτος τε καὶ δίκη σὺν τῷ τρίτῳ
πάντων μεγίστῳ Ζηνὶ συγγένοιτό μοι·
Ζεῦ Ζεῦ, θεωρὸς τῶνδε πραγμάτων γενοῦ·
*ἰδοῦ δὲ γένναν *εὖνιν *αἰετοῦ πατρὸς
θανόντος ἐν πλεκταῖσι καὶ σπειράμασι
δεινῆς ἐχίδνης. *τοὺς δ᾽ ἀπωρφανισμένους
νῆστις πιέζει λιμός. *οὐ γὰρ ἐντελὴς
θήραν πατρῴαν προσφέρειν σκηνήμασιν·
οὕτω δὲ κἀμὲ, τήνδε τ᾽ Ἠλέκτραν λέγω,
ἰδεῖν πάρεστί σοι, πατροστερῆ γόνον,
ἄμφω φυγὴν ἔχοντε τὴν αὐτὴν δόμων·
καὶ τοῦ θυτῆρος καί σε τιμῶντος μέγα
πατρὸς *νεοσσοὺς τούσδ᾽ ἀποφθείρας, πόθεν
ἕξεις ὁμοίας χειρὸς *εὔθοινον γέρας;
*οὔτ᾽ αἰετοῦ γένεθλ᾽ ἀποφθείρας, πάλιν
πέμπειν ἔχοις ἂν σήματ᾽ εὐπειθῆ βροτοῖς·
οὔτ᾽ ἀρχικός σοι πᾶς ὅδ᾽ αὐανθεὶς πυθμὴν,
*βωμοῖς ἀρήξει, βουθύτοις ἐν ἤμασι.
*κόμιζ᾽, ἀπὸ σμικροῦ δ᾽ ἂν ἄρειας μέγαν
δόμον, δοκοῦντα κάρτα νῦν πεπτωκέναι.
χο. Ὦ παῖδες, ὦ σωτῆρες ἑστίας πατρὸς,
σιγᾶθ᾽· ὅπως μὴ πεύσεταί τις ὦ τέκνα,
*γλώσσης χάριν δὲ πάντ᾽ ἀπαγγείλῃ τάδε
πρὸς τοὺς κρατοῦντας, οὓς ἴδοιμ᾽ ἐγώ ποτε

¶Τοὺς δ᾽ ἀπωρφανισμένους] ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς. ¶Οὐ γὰρ ἐντελὴς θήραν πατρῴαν προσφέρειν] οὐκ ἔστι γένα ἐντελὴς, ὥστε τὴν πατρῴαν θήραν προσάγειν τῇ καλιᾷ. ¶Νεοσσοὺς τούσδ᾽ ἀποφθ.] ἐὰν ἀποκτείνῃς ἡμᾶς. ¶Εὔθοινον γέρας] εὔθυτον, διὰ τοῦ ῦ τὸ δίκαιον σημαίνει· εὔθοινον δὲ διὰ τῆς οι, καλὴν εὐωχίαν ἔχον γέρας, παρὰ τὸ θοίνη. ¶Οὔτ᾽ αἰετοῦ γένεθλ.] Ὅτι ὁ αὐτοῦ φίλτατος οἰωνῶν. ¶Βωμοῖς ἀρήξει] ἀντὶ τοῦ ἐπιμεληθήσεται τῶν βωμῶν. ¶Κόμιζ᾽, ἀπὸ σμ.] ἀντὶ τοῦ, σῶζε ἡμᾶς· δύνασαι γὰρ ἀπὸ σμικρᾶς αἰτίας ἀνοικοδομῆσαι τὸν πεσόντα δόμον. ¶Γλώσσης χάριν] μὴ δυνάμενος ἐχεμυθεῖν.

θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός.
ὀρ. Οὔτοι προδώσει λοξίου μεγασθενὴς
χρησμὸς, κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν,
κἀξορθιάζων πολλὰ, καὶ δυσχειμέρους
ἄτας ὑφ' ἧπαρ θερμὸν ἐξαυδώμενος,
εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους,
τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι λέγων,
ἀποχρήμα τοῖσι ζημίαις ταυρούμενον,
αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε
τίσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά.
τὰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς δυσφρόνων μειλίγματα
βροτοῖς πιφαύσκων εἶπε, τάσδε νῷν νόσους,
σαρκῶν ἐπαμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις
λιχῆνας ἐξέσθοντας ἀρχαίαν φύσιν.
λευκὰς δὲ κόρσας τῇδ' ἐπαντέλλειν νόσῳ·
ἄλλας τε φωνεῖ προσβολὰς ἐριννύων,
ἐκ τῶν πατρῴων αἱμάτων τελουμένας.
ὁρῶντα λαμπρὸν ἐν σκότῳ νωμῶντ' ὀφρύν.
τὸ γὰρ σκοτεινὸν τῶν ἐνερτέρων βέλος
ἐκ προστροπαίων ἐν γένει πεπτωκότων,
καὶ λύσσα καὶ μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος
κινεῖ, ταράσσει καὶ διώκεται πόλεως,

¶Ἐν κηκῖδι] ἐν ἀναδόσει φλογὸς ἰσχυρᾷ. ¶Πισσήρει] καιόμενα γὰρ τὰ ξύλα πίσσαν ἀφίησι. ¶Κἀξορθιάζων] ἀνατεταμένως βοῶν. ¶Τοῖσι ζημίαις] ἢ ἐμὲ ζημίαν μεμφόμενος, ἢ Αἴγισθον τὸν ζημιωθέντα ποιεῖν ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ πατρός. ¶Αὐτὸν δ' ἔφασκε] αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα ἔφασκε πλεονουργεῖν. ¶Μειλίγματα] τῶν ἐχθρῶν μειλίγματα. αἱ κολάσεις γὰρ τῶν ἀδικούντων, μειλίγματα εἰσὶ τῶν ἀδικηθέντων. ἢ, μέχρι γήρως ἀνιχέσομεν, ἢ παρ' αὐτὰ γηράσομεν. παρὰ τὸ, Δίψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσι. τοὺς μὲν γὰρ πολίτας λιμὸν ἕξειν ἐκ γῆς ἔφασκε πρὸς ἀφοσίωσιν Ἀγαμέμνονος, ὡς μὴ ἐκδικήσαντας· ἡμᾶς δὲ σωματικῶς φθαρῆναι. ¶Κόρσας] τρίχας. ¶Ἐν σκότῳ] τὸν ἐν σκότῳ νωμῶντα τὴν ὀφρῦν, λαμπρῶς ἡμᾶς ἐπεξιέναι ἔλεγεν. ¶Τὸ γὰρ σκοτεινὸν] ἡ νόσος. ¶Πεπτωκότων] ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἱκετεύοντος τοὺς θεοὺς ἐκδικήσεως τυχεῖν.

χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας.
καὶ τοῖς τοιούτοις οὔτε κρατῆρος μέρος
εἶναι μετασχεῖν, οὐ φιλοσπόνδου λιβός,
βωμῶν τ' ἀπείργειν, οὐχ ὁρωμένην πατρὸς
μῆνιν δέχεσθαι, οὔτε συλλύειν τινά.
πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνήσκειν χρόνῳ,
κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ.
τοιοῖσδε χρησμοῖς ἆρα χρὴ πεποιθέναι;
κ' εἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἐξεργαστέον.
πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν συμπίτνουσιν ἵμεροι,
θεοῦ τ' ἐφετμαὶ, καὶ πατρὸς πένθος μέγα,
καὶ πρὸς πιέζει χρημάτων ἀχηνία,
τὸ μὴ πολίτας εὐκλεεστάτους βροτῶν,
Τροίας ἀναστατῆρας εὐδόξῳ φρενὶ,
δυοῖν γυναικοῖν ὧδ' ὑπηκόους πέλειν.
θήλεια γὰρ φρήν· εἰ δὲ μὴ, τάχ' εἴσεται.

χο. Ἀλλ' ὦ μεγάλαι μοῖραι Διόθεν τῇδε τελευτᾶν,
ἢ τὸ δίκαιον μεταβαίνει· ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς γλώσσης ἐχθρὰ
γλῶσσα τελείσθω· τοὐφειλόμενον
πράσσουσα δίκη μέγ' ἀϋτεῖ·
ἀντὶ δὲ πληγῆς φονίας φονίαν
πληγὴν τινέτω· δράσαντι παθεῖν,
τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.

ὀρ. Ὦ πάτερ, αἰνόπατερ, τί σοι φάμενος ἢ τί ῥέξας,

¶ Λυμανθὲν] λυμανθέντα κακῶς. ¶ Βωμῶν τ' ἀπείργειν] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔφησεν. ¶ Συλλύειν] συγκλύειν, συνοικεῖν. ¶ Ταριχευθέντα] καὶ ὁ σώφρων τὸ γῆρας ἅμα μαραίνεται ταριχεύει. ¶ Τοιοῖσδε] κατ' ἀπόφασιν ἀναγνωστέον. ¶ Κ' εἰ μὴ πέποιθα] καὶ εἰ μὴ δεῖ τῷ χρησμῷ, ἀλλὰ δεῖ τὰ ἄλλα. ¶ Δυοῖν γυναικοῖν] ἤγουν Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας. ¶ Τῇδε τελευτᾶν] τούτῳ τῷ τρόπῳ εἴη ἀποβῆναι. ¶ Ἡ τὸ] ἡ ἀντὶ τοῦ καθάπερ. ¶ Μεταβαίνει] ἐπινεύει. ¶ Ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς] τοῦτο πράσσουσα ἡ δίκη. ἀντὶ λοιδορίας γὰρ λοιδορίαν, ἀντὶ πληγῆς πληγήν. ¶ Πληγὴν τινέτω] ὁ φονεύσας. ¶ Αἰνόπατερ] δεινὰ παθών.

τύχοιμ' ἂν ἕκαθεν οὐρίσας ἔνθα σ' ἔχουσιν εὐναί,
σκότῳ φάος ἰσόμοιρον· χάριτες δ' ὁμοίως
κέκληνται γόος εὐκλεὴς προσθοδόμοις Ἀτρείδαις.
χο. Τέκνον, φρόνημα τοῦ θανόντος οὐ δαμάζει
πυρὸς ἡ μαλερὰ γνάθος, φαίνει δ' ὕστερον ὀργάς·
ὀτοτύζεται δ' ὁ θνήσκων, ἀναφαίνεται δ' ὁ βλάπτων.
πατέρων τε καὶ τεκόντων γόος ἔνδικος ματεύει
τὸ πᾶν ἀμφιλαφὴς ταραχθείς.
ἠλ. Κλῦθί νυν ὦ πάτερ ἐν μέρει πολυδάκρυτα πένθη.
δίπαις τοῖς ἐπιτυμβιδίοις θρῆνος ἀναστενάζει.
τάφος δ' ἱκέτας δέδεκται φυγάδας θ' ὁμοίως.
τί τῶνδ' εὖ, τί δ' ἄτερ κακῶν; οὐκ ἀτρίακτος ἄτα.
χο. Ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐκ τῶνδε θεὸς χρῄζων
θείη κελάδους εὐφθογγοτέρους·
ἀντὶ δὲ θρήνων ἐπιτυμβιδίων,
παιὼν μελάθροις ἐν βασιλείοις,
νεοκρᾶτα φίλον γε κομίζοι. ἠλ. Εἰ γὰρ ὑπ' Ἰλίῳ
πρός τινος Λυκίων πάτερ δορίτμητος κατηναρίσθης,

¶Ἕκαθεν οὐρίσας] μακρόθεν οὐριοδρομήσας εἰς τὸν σὸν τάφον. ὅ ἐστιν, ἀπὸ φωτὸς ἐλθών. Ἄλλως. πόρρωθέν σου ἀφοριζόμενος. σὺ μὲν γὰρ ἐν σκότῳ, ἐγὼ δὲ ἐν τῷ φωτί. ἐναντίον μὲν γὰρ τὸ φῶς τῷ σκότῳ. τοῦτ' ἔστι, τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων ὅμως δὲ τοῖς προσθοδόμοις Ἀτρείδαις ὁ γόος ὁ εὐκλεὴς, ὁμοίως χάριτες κέκληνται. ¶Χάριτες] χάριτας δὲ νεκρῶν πάντες φασὶ τὸν γόον. ¶Προσθοδόμοις] τοῖς πρότερον ἔχουσι δόμον. νῦν γὰρ οὐκ εἰσὶ δόμοι. φροῦδα γὰρ τὰ δ' ἤδη. Ἄλλως. προσθοδόμοι, ἱκέται. ¶Οὐ δαμάζει] τοῦτ' ἔστιν, οὐ συναναλίσκεται τῷ σώματι ἡ ψυχικὴ δύναμις. ¶Γνάθος] ἡ γνάθος συνήθως, ὡς καὶ ὁ κρημνὸς παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἡ ἠχὼ παρὰ Σιμωνίδῃ. ¶Φαίνει δ' ὕστερον] ἣν ἔχει ὀργὴν ἡ ψυχὴ ὕστερον φανεροποιεῖ. ¶Ὀτοτύζεται] δεῖ δὲ ὅμως τὸν ἀποθανόντα θρηνῆσαι. ¶Ματεύει] ζητεῖ τὸ αὐτὴν τιμωρεῖσθαι. ὅμως οὐκ ἠρεμεῖ ἡ ψυχή. ζητεῖ γὰρ παντελῶς ταραττομένη τὴν ἐκδίκησιν. ¶Κλῦθι νῦν] ἄκουε. ¶Ἐν μέρει] κατὰ διαδοχὴν, ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ. ¶Δίπαις τοῖς] ἴσον. ¶Ἱκέτας] ἱκέτιν μὲν ἐμὲ, φυγάδα δὲ Ὀρέστην. πληθυντικῶς δὲ ἑκάτερον εἶπεν, ἀντὶ ἑνικοῦ. ¶Οὐκ ἀτρίακτος] οὐκ ἀνίκητος, ἀλλὰ νενικημένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. ἀπὸ τῶν παλαιστῶν, οἳ ἀποτριάζονται ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων. ¶Χρῄζων] ὁ χρησμῳδῶν Ἀπόλλων. ¶Νεοκρᾶτα] Ὀρέστην τὸν νεωστὶ συγκραθέντα ἡμῖν. οἱ δὲ, νεοκρᾶτα τὴν ἐπὶ νεκροῖς σπονδὴν. νεωστὶ κεκερασμένον, λέγει κρατῆρα. ¶Εἰ γὰρ ὑπ' Ἰλίῳ] ἔξω.

λιπὼν ἂν εὔκλειαν ἐν δόμοισι, τέκνων τε κελεύθοις,
ἐπιστρεπτὸν αἰῶνα κτίσας, πολύχωστον ἂν εἶχες
τάφον διαποντίου γᾶς δώμασιν εὐφόρητον,
φίλος φίλοισι τοῖς ἐκεῖ καλῶς θανοῦσι,
κατὰ χθονὸς ἐμπρέπων, σεμνότιμος ἀνάκτωρ,
πρόπολός τε τῶν μεγίστων χθονίων ἐκεῖ τυράννων.
βασιλεὺς γὰρ ἦς, ὄφρα ἔζης, μόριμον λάχος πιμπλάντων
χεροῖν, πεισίμβροτόν τε βάκτρον.
μηδ' ὑπὸ Τρωίας τείχεσι φθίμενος πάτερ,
μετ' ἄλλων δουρικμῆτι λαῷ,
παρὰ Σκαμάνδρου πόρον τεθάφθαι.
πάρος δ' οἱ κτανόντες νιν, οὕτως δαμῆναι,
θανατηφόρον αἶσαν, πρόσω τινὰ πυνθάνεσθαι
τῶνδε πόνων ἄπειρον.

χο. Ταῦτα μὲν ὦ παῖ κρείσσονα χρυσοῦ,
μεγάλης δὲ τύχης καὶ ὑπερβορέου
μείζονα φωνεῖς· δύνασαι γάρ. ἀλλὰ διπλῆς γὰρ τῆσδε μα-
δοῦπος ἱκνεῖται, τῶν μὲν ἀρωγοὶ (ράγνης
κατὰ γῆς ἤδη· τῶν δὲ κρατούντων
χέρες οὐχ ὅσιαι στυγερῶν τούτων, παισὶ δὲ μᾶλλον γεγένηται·

¶Κελεύθοις] ταῖς προόδοις. ¶Ἐπιστρεπτὸν] ζηλωτὸν, ὡς τοὺς ὑπαντῶντας ἐπιστρέφεσθαι πρὸς θέαν ὑμῶν. ¶Πολύχωστον] ὑπὸ πολλῶν κεχωσμένον. ¶Διαποντίου] ἐν τοῖς οἰκοδομήμασι τῆς ξένης. ¶Εὐφόρητον] αὐτὴ ἡ εὐτυχία. φορητὸν ἡ τύχη. ¶Χθονίων τυράννων] Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης. ¶Φίλος φίλοισι] ἔσω. πρὸς τὸ, πολύχωστον ἂν εἶχες τάφον, ἀπέδωκεν ὁ χορός. ¶Μόριμον λάχος] τὴν ἐκ μοιρῶν βασιλείαν κεκληρωμένην ἔχων. ¶Πεισίμβροτον] τὸ σκῆπτρον τὸ τοὺς ἀνθρώπους πειθοῖ μᾶλλον ἢ βίᾳ διατάττον. ¶Μηδ' ὑπὸ Τρωίας] γυναικικῶς οὐδὲ τοῦτο ἀρέσκεται, ἀλλὰ τὸ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀναιρεθῆναι. ¶Πάρος δ' οἱ] ἀπέστρεψε τὸν λόγον εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ¶Δαμῆναι] λείπει τὸ ὤφελον πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα. ¶Πρόσω τινὰ πυνθάνεσθαι] ἐμέ. ¶Ὑπερβορέου] ὑπερβορείου, τῆς ἄγαν πλεούσης. ¶Μείζονα φωνεῖς] ῥᾴδιον γάρ τὸ εὔχεσθαι. ¶Ἀλλὰ διπλῆς] διπλῇ μάστιγι ἐπλήγημεν. ¶Τῶν μὲν ἀρωγοὶ] ἡμῶν οἱ σύμμαχοι οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα. ¶Χέρες οὐχ ὅσιαι] τοῦτο ἰδίᾳ ἀναπεφώνηται, τῶν ἄγαν στυγερῶν τούτων. τοῦτο δὲ μᾶλλον Ἀγαμέμνονος, τοῖς παισὶν αὐτοῦ συμβέβηκεν· πρὸς ὃ ἐπάγει Ἠλέκτρα ὅτι ὡς βέλος ὁ λόγος οὗτος ἥψατό μου.

ἠλ. Τοῦτο διαμπερὲς ὦς ἵκετο ἅτε περ βέλος.

χο. Ζεῦ Ζεῦ κάτωθεν ἀμπέμπων
ὑστερόποινον ἄτην βροτῶν τλήμονι καὶ πανούργῳ
χειρὶ, τοκεῦσι δ᾽ ὅμως τελεῖται,
ἐφυμνῆσαι γένοιτό μοι
πευκήεντ᾽ ὀλολυγμὸν ἀνδρὸς θεινομένου,
γυναικός τ᾽ ὀλλυμένας. τί γὰρ κεύθω φρενός;
θεῖον ἔμπας ποτᾶται. πάροιθεν δὲ πρώρας,
δριμείας τε καρδίας, θυμὸς ἔγκοτον στύγος.
καί ποτ᾽ ἂν ἀμφιθαλὴς Ζεὺς ἐπὶ χεῖρα βάλοι.
φεῦ φεῦ, κάρανα δαΐξας. πιστὰ γένοιτο χώρᾳ.
δίκαν δ᾽ ἐξ ἀδίκων ἀπαιτῶ.
κλῦτε δὲ γᾶ χθονίων τετιμέναι.
ἀλλὰ νόμος μὲν, φονίας σταγόνας
χυμένας ἐς πέδον, ἄλλο προσαιτεῖν
αἷμα. βοᾷ γὰρ λοιγὸν ἐριννὺς
παρὰ τῶν προτέρων φθιμένων ἄτην
ἑτέραν ἐπάγουσαν ἐπ᾽ ἄτῃ.
ποῖ ποῖ δὴ νερτέρων τυραννίδες;
ἴδετε πολυκρατεῖς ἀραὶ φθιμένων,
ἴδεσθ᾽ Ἀτρειδᾶν τὰ λοίπ᾽ ἀμηχάνως

¶Υστερόποινον ἄτην] τὴν ἐριννύν. ¶Καὶ πανούργῳ χειρὶ] τῇ χειρὶ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου. ¶Τοκεῦσι] ἵνα τὸ ὅμοιον καὶ ἴσον τῷ πατρί μου φυλαχθῇ. ¶Ολολυγμὸν] πανηγυρικὸν, λαμπρόν. ¶Εμπας ποτᾶται] ὅμως τὸ εἱμαρμένον περιίπταται πάντας, καὶ ἵνα αὖ ἐπιβουλευθείη παρὰ τὸ μειράδιον. ¶Πάροιθεν δὲ πρώρας] τῆς ὄψεώς μου. ¶Εγκοτον στύγος] ὀργίλον μῖσος. ¶Αμφιθαλὴς] ὁ ποιήσων ἄμφω ὑμᾶς διαθηλῆσαι. ¶Επὶ χεῖρα βάλοι] τοῖς ἐχθροῖς. ¶Κάρανα] τὰ τοῦ οἴκου ἄκρα. λέγει δὲ τοὺς περὶ Αἴγισθον. ¶Πιστὰ γένοιτο] καὶ γένοιτο πιστὰ τῇ χώρᾳ, ὅτι οὐ τούτων αἴτιος. ¶Απαιτῶ] λείπει τὸ λαβεῖν. ¶Τετιμέναι] αἱ ἐριννύες παρὰ τῶν χθονίων θεῶν τετιμημέναι. ¶Βοᾷ γὰρ λοιγὸν] βοᾷ, διὰ βοῆς ἐφέλκεται. ¶Παρὰ τῶν προτέρων] τοῦ Ἀγαμέμνονος. ¶Ατην ἑτέραν] τὸ ἑξῆς, ἄτην ἑτέραν ἐπάγουσα λοιγὸν ἐπ᾽ ἄτῃ. ¶Νερτέρων τυρ.] ἀντὶ τοῦ, οἱ κάτω γῆς θεοί. ¶Αραὶ φθιμένων] αἱ ἐκδικοῦσαι τὰς ἀράς. ¶Ατρειδῶν τὰ λοιπὰ] ὑμᾶς τοὺς ὑπολοίπους τῶν Ατρειδῶν ἀπωσμένους καὶ φυγαδευθέντας τῶν οἴκων.

ἔχοντα, καὶ δωμάτων ἄτιμα. πᾶ τις τράποιτ' ἂν ὦ Ζεῦ;
ἠλ. Πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ,
τόνδε κλύουσαν οἶκτον. καὶ τότε μὲν δύσελπις,
σπλάγχνα δέ μου κελαινοῦται πρὸς ἔπος κλυούσῃ·
ὅταν δ' αὖτ' ἐπαλκὲς θρασὲ' ἀπέστασεν ἄχος
πρὸς τὸ φανεῖσθαί μοι καλῶς·
τί δ' ἂν εἰπόντες τύχοιμεν ἂν ἢ τάπερ
πάθομεν ἄχθεα πρός γε τῶν τεκομένων;
πάρεστι σαίνειν, τὰ δ' οὔτι θέλγεται.
λύκος γὰρ ὥστ' ὠμόφρων, ἄσαντος ἐκ ματρός ἐστι θυμός.
ἔκοψα κομμὸν ἄριον, εἴτε κισσίας νόμοισι πολεμιστρίας
ἀπριγκτοι πληκτά. πολύπλακτα δ' ἦν ἰδεῖν
ἐπασσυτεροτριβῆ τὰ χερὸς ὀρέγματα·
ἄνωθεν ἀνέκαθεν κτύπῳ δ' ἐπιρρόθει
κροτητὸν ἀμὸν καὶ πανάθλιον κάρα. ἰὼ ἰὼ δαΐα
πάντολμε μῆτερ, δαΐαις ἐν ἐκφοραῖς ἄνευ πολιτᾶν ἄνα-
κτ', ἄνευ δὲ πενθημάτων ἔτλης ἀνοίμωκτον ἄνδρα θάψαι.
ὀρ. Τὸ πᾶν ἀτίμως ἔλεξας, οἴμοι·
πατρὸς δ' ἀτίμωσιν ἆρα τίσει,
ἕκατι μὲν δαιμόνων, ἕκατι δ' ἀμᾶν χερῶν·
ἔπειτ' ἐγὼ νοσφίσας ὀλοίμαν.
ἠλ. Ἐμασχαλίσθη δέ θ' ὡς τότ' ἔδυ.
ἔπρασσε δ' ἅπερ νιν, ὧδε θάπτει
μόρον κτεῖναι μωμένα ἄφερτον αἰῶνι σῷ.

¶Κλύουσαν] ἀντὶ τοῦ κλυούσῃ. ¶Καὶ τότε] ὅτε σε οἰκτιζόμενον ἴδω Ὀρέστα. ¶Κελαινοῦται] σκοτοῦται. ¶Πρὸς ἔπος] ἀντὶ τοῦ, ἀκουούσης τοῦτο σοῦ λόγου. ¶Ἐπαλκὲς] ἰσχυροποιόν. ¶Πρὸς τὸ φανεῖσθαι] πρὸς τὸ καλά μοι ὀνοεῖν. ¶Τί δ' ἂν] τί δ' εἰπόντες κατὰ Κλυταιμνήστρας, τύχοιμεν τῆς σῆς συμμαχίας ὦ πάτερ, ἢ ἃ πεπόνθαμεν; ¶Πάρεστι σαίνειν] τῇ μητρὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. ¶Τὰ δ' οὔτι] τὰ ἄχη. ¶Ὠμόφρων] ἀκολάκευτος. ¶Ἄσαντος] προσηνές. ¶Θυμὸς] ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ¶Ἐπασσυτεροτριβῆ] ἀλληλεπάλληλον κτύπον ποιοῦντα. ¶Ὀρέγματα] νύγματα. ¶Ἄνωθεν] ὡς ἄνωθεν ἐπαγομένῳ τῷ κεφαλῇ κτύπῳ. ¶Νοσφίσας ὀλοίμαν] ἐκ τούτου εἴρηται, Τεθναίην ὅτ' ἐκεῖνον ἀποπνεύσαντα πυθοίμην. Καλλιμάχου. ¶Ἐμασχαλίσθη] κατεσκεύασε δὲ τὸ μασχαλισθῆναι αὐτὸν ἡ Κλυταιμνήστρα. ἣ καὶ

οὕτως ἀτίμως αὐτὸν θάψασα, δυστυχίαν μεγίστην κατασκευάζουσα τῷ σῷ βίῳ Ὀρέστα· ὅτι, ἵνα δυστυχῆ βίον ζήσῃς, τοῦ Ἀγαμέμνονος μὴ δυναμένου σοι συμμαχῆσαι πρὸς τιμωρίαν Κλυταιμνήστρας.

κλύεις πατρῴοις δυσατίμοις,
λέγεις πατρῷον μόρον. ἐγὼ δ' ἀπεστάτουν
ἄτιμος οὐδὲν ἀξία.
μυχοῦ δ' ἄφερκτος πολυσίνου κυνὸς δίκην,
ἑτοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη,
χαίρουσα πολύδακρυν γόον κεκρυμμένα.
τοιαῦτ' ἀκούων ἐν φρεσὶ γράφου, δι' ὤτων δὲ συν-
τέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρενῶν βάσει.
τὰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχει, τὰ δ' αὐτὸς ὀργᾷ μαθεῖν.
πρέπει δ' ἀκάμπτῳ μένει καθήκειν.
σέ τοι λέγω, ξυγγενοῦ πάτερ φίλοισι.
ἐγὼ δ' ἐπιφθέγγομαι κεκλαυμένα,
στάσις δὲ πάγκοινος ἅδ' ἐπιρροθεῖ,
ἄκουσον ἐς φάος μολών, ξὺν δὲ γενοῦ πρὸς ἐχθρούς.
ἄρης ἄρει ξυμβαλεῖ, δίκα δίκᾳ.
ἰὼ θεοί, κραίνετ' ἐνδίκως·
τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων.
τὸ μόρσιμον μένει πάλαι, εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι.
ἰὼ πόνος ἐγγενής, καὶ παράμουσος ἄτης

¶ Πατρῴοις] διὰ τοῦ πατρός σου. ¶ Μυχοῦ δ' ἄφ.] κατάκλειστος περὶ τὴν εἱρκτήν. ¶ Ἑτοιμότερα γέλ.] οὐδέποτε οὕτως ἑτοίμως ἐγέλασα, ὡς τότε ἑτοίμως ἐδάκρυσα. ¶ Λίβη] τὰ δάκρυα. ¶ Χαίρουσα πολ.] πρὸς τὸ κατάκλειστος. ¶ Τοιαῦτ' ἀκούων] πρὸς τὸν Ὀρέστην φησίν. ¶ Τέτραινε] διατόρει διακόμιζε. ¶ Ἡσύχῳ φρενῶν] ἠρεμαίᾳ τῇ ψυχῇ. ἀντὶ τοῦ, προσέχων καὶ μὴ ἀποπλανώμενος. ¶ Τὰ μὲν γὰρ] ταῦτα τὰ συμβάντα τῷ Ἀγαμέμνονι. αὐτὸς δὲ, τοῦτ' ἔστιν ὁ πατὴρ, ἐπιθυμεῖ καὶ τὰ λοιπὰ γνῶναι. τοῦτ' ἔστι τὴν τιμωρίαν. ¶ Ὀργᾷ μαθεῖν] ἀντὶ τοῦ. μάθε, παρ' ἐμοῦ σου. ¶ Πρέπει] πρέπει δέ σοι ἀμεταπειστῳ δυνάμει ὁρμᾶν κατ' αὐτῶν. ¶ Ξυγγενοῦ] σύμπραξον. ¶ Κεκλαυμένα] ἐλεεινά. ¶ Στάσις δὲ πάγκοινος] ἐπιβοᾶται ἡ σύστασις ἡμῶν ἡ κοινὴ βοηθὸν ἐλθεῖν. ¶ Ἄρης ἄρει] ὁ ἄρης ἡμῶν τῷ τῶν ἐχθρῶν. ¶ Τὸ μόρσιμον μένει] πέπρωται μὲν καὶ ὤφειλεν πάλαι ὑπὸ μοιρῶν, τὸ τὴν Κλυταιμνήστραν ἀνδροκτονήσασαν, ἀναιρεθῆναι. τὸ κατ' αὐτῆς δὲ καλῶς κυρωθὲν ὑπὸ τῆς δίκης, ἔλθοι. ὅ ἐστι, μὴ μελλήσῃ πρὸς τιμωρίαν Κλυταιμνήστρας τὸ θεῖον. ¶ Εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι] τὸ κατ' ἀρχὴν ἡμῖν πληρωθείη. ¶ Ἐγγενὴς] συγγενής. ὁ ὑπὸ συγγενῶν ἐπάθομεν. ¶ Καὶ παράμουσος] ὁ ἐκτὸς τοῦ καθήκοντος.

αἱματόεσσα πλαγά. ἰὼ δύστον' ἄφερτα κήδη·
ἰὼ δυσκατάπαυστον ἄλγος, δώμασιν ἔμμοτον.
τῶνδ' ἐκὰς οὐδ' ἀπ' ἄλλων ἔκτοθεν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν
αἰῶν' ἀναιρεῖν, αἱματηρὰν θεῶν κατὰ γᾶς ὅδ' ὕμνος.
ἀλλὰ κλύοντες μάκαρες χθόνιοι
τῆσδε κατευχῆς, πέμπετ' ἀρωγὴν
παισὶ προφρόνως ἐπὶ νίκην.

ὀρ. Πάτερ τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανὼν,
αἰτουμένῳ μοι δὸς κράτος τῶν σῶν δόμων.

ἠλ. Κἀγὼ πάτερ τοιάδε σου χρείαν ἔχω,
φυγεῖν μέγαν προσθεῖσαν Αἰγίσθῳ μόρον.
οὕτω γὰρ ἄν σοι δαῖτες ἔννομοι βροτῶν
κτίζοιατ', εἰ δὲ μὴ, παρ' εὐδείπνοις ἔσῃ
ἄτιμος ἐν πυροῖσι κνισωτοῖς χθονός.
κἀγὼ χοάς σοι τῆς ἐμῆς παγκληρείας,
οἴσω πατρῴων ἐκ δόμων γαμηλίους·
πρώτων δὲ πάντων τόνδε πρεσβεύσω τάφον.

ὀρ. Ὦ γαῖ' ἄνες μοι πατέρ' ἐποπτεῦσαι μάχην.

ἠλ. Ὦ Περσέφασσα δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος.

ὀρ. Μέμνησο λουτρῶν οἷς ἐνοσφίσθης πάτερ.

ἠλ. Μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνισαν.

ὀρ. Πέδαις δ' ἀχαλκεύτοις ἐθηρεύθης πάτερ.

¶ Ἄφερτα] ἀφόρητα. ¶ Ὅδ' ὕμνος] ταῦτα τὰ ᾄσματα τοῖς κατὰ γῆν θεοῖς πρέπει, καὶ οὐ τοῖς οὐρανίοις. ¶ Οὐ τυρ.] οὐχ ὡς βασιλεῖ πρέπει, ἀλλ' ἀδόξως. ¶ Προσθεῖσαν Αἰγ.] ὥστε φυγεῖν τὰς ἐπιβουλὰς Αἰγίσθου, τιμωρησαμένην αὐτόν. ¶ Οὕτω γὰρ] οὕτω γὰρ ἄν σοι κρατήσαντες, πολυτελῶς θύσοιμεν. ἔννομοι δὲ αἱ νόμιμοι θυσίαι, αἱ πολυτελεῖς. εἰ δὲ μὴ, ἄτιμος ἐν πυροῖσι κνισωτοῖς. ¶ Κτίζοιατ'] γίγνοιτο. ¶ Εἰ δὲ μὴ] τῶν ἄλλων νεκρῶν μεταλαμβανόντων ἐναγισμῶν. ¶ Παρ' εὐδείπνοις χθονὸς] ὅτι τοῖς καταχθονίοις, δείπνῳ τιμώμενος. ¶ Παγκληρείας] κτήσεως. ¶ Ἐκ δόμων γαμηλίους] εἰ γὰρ Αἴγισθος ἀπολεῖται, κἀγὼ γαμηθήσομαι. ¶ Πρεσβεύσω] τιμήσω. ¶ Ὦ γαῖα] ἐντεῦθεν ἀμοιβαῖα τὰ πρόσωπα Ὀρέστου καὶ Ἠλέκτρας. πρῶτον δὲ Ὀρέστου. ¶ Οἷς ἐνοσφίσθης] οἷς ἀπέθανες. ¶ Πέδαις δ' ἀχαλκεύτοις] ἀσιδήροις δεσμοῖς. λέγει δὲ τῇ ἀδιεξοδεύτῳ ἐσθῆτι.

ἠλ. Αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν.
ὀρ. Ἆρ' ἐξεγείρῃ τοῖσδ' ὀνείδεσιν πάτερ;
ἠλ. Ἆρ' ὀρθὸν αἴρεις φίλτατον τὸ σὸν κάρα;
ἤτοι δίκην ἴαλλε σύμμαχον φίλοις,
ἢ τὰς ὁμοίας ἀντίδος βλάβας λαβεῖν,
εἴπερ κρατηθείς γ' ἀντινικῆσαι θέλεις.
καὶ τῆσδ' ἄκουσον λοισθίου βοῆς πάτερ,
ἰδὼν νεοσσοὺς τούσδ' ἐφημένους τάφῳ.
οἴκτειρε θῆλυν, ἄρσενός θ' ὁμοῦ γόνον.
καὶ μὴ 'ξαλείψῃς σπέρμα πελοπιδῶν τόδε.
οὕτω γὰρ. οὐ τέθνηκας, οὐδέ περ θανών.
παῖδες γὰρ ἀνδρὶ κληδόνες σωτήριοι
θανόντι. φελλοὶ δ' ὡς ἄγουσι δίκτυον,
τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα σώζοντες λίνου.
ἄκου', ὑπὲρ σοῦ τοιάδ' ἔστ' ὀδύρματα.
αὐτὸς δὲ σώζῃ, τόνδε τιμήσας λόγον,
καὶ μὴν ἀμόμφητον δέ τινα τὸν λόγον,
τίμημα τύμβου τῆς ἀνοιμώκτου τύχης·
τὰ δ' ἄλλ' ἐπειδὴ δρᾶν κατώρθωσαι φρενί,
ἔρδοις ἂν ἤδη, δαίμονος πειρώμενος.
ὀρ. Ἔσται, πυθέσθαι δ' οὐδέν ἐστ' ἔξω δρόμου,
πόθεν χοὰς ἔπεμψεν, ἐκ τίνος λόγου,
μεθύστερον τιμῶσ' ἀνήκεστον πάθος.
θανόντι δ' οὐ φρονοῦντι δειλαία χάρις

¶ Βουλευτοῖσιν] ἐπιβουλευτοῖς πέπλοις. ¶ Ἤτοι δίκην] ἢ τὴν δίκην συμμαχοῦσαν ἡμῖν κατ' αὐτῶν πέμψον, ἢ σὺ κόλασον αὐτούς. ¶ Ἀντίδος λαβεῖν] ἀντίλαβε. ¶ Οὕτω γὰρ] ἐὰν ἡμεῖς σωθῶμεν. ¶ Κληδόνες] εὐφημίαι, διὰ φήμης σώζουσί σε. ¶ Φελλοὶ] ἐκεῖνοι γὰρ ἐπιπλέοντες σημαίνουσι τὴν ἐν βυθῷ σαγήνην, οὕτω καὶ ἡμεῖς ζῶντες σὲ τὸν θανόντα. φελλοὶ δέ εἰσι κοῦφα ξύλα τὰ ἀναβαστάζοντα ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ δίκτυα. ¶ Τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα] ἐν ἀφανεῖ ὄντα τὸν κλωστὸν λίνον. ¶ Ἄκουε] ἀντὶ τοῦ πείσθητι. ¶ Τόνδε τιμήσας λόγον] ἀντὶ ἐπακούσας ἡμῶν. ¶ Καὶ μὴν ἀμόμφητον] λείπει ὁ εἰς. ¶ Ἀνοιμώκτου] πολυθρυλλήτου. ¶ Τὰ δ' ἄλλα] ὦ Ὀρέστα, τὰ κατὰ τὴν σφαγὴν τοῦ Αἰγίσθου. ¶ Ἔξω δρόμου] ἔξω τοῦ προκειμένου. ¶ Ἀνήκεστον] ἀνίατον πάθος. ¶ Οὐ φρονοῦντι] τῷ ὑπ' αὐτῆς θανόντι, καὶ μὴ φρονοῦντι τὰ αὐτῆς.

ἐπέμπετ'· οὐκ ἔχοιμ' ἂν εἰκάσαι τάδε
τὰ δῶρα, μείω δ' ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.
τὰ πάντα γὰρ τις ἐκχέας ἀνθ' αἵματος
ἑνὸς, μάτην ὁ μόχθος· ὧδ' ἔχει λόγος.
θέλοντι δ', εἴπερ οἶσθ', ἐμοὶ φράσον τάδε.
χο. Οἶδ' ὦ τέκνον, παρῆ γὰρ, ἔκ τ' ὀνειράτων
καὶ νυκτιπλάγκτων δειμάτων, πεπαλμένη
χοὰς ἔπεμψε τάσδε δύσθεος γυνή.
ὀρ. Ἦ καὶ πέπυσθε τοὔναρ ὥστ' ὀρθῶς φράσαι;
χο. Τεκεῖν δράκοντ' ἔδοξεν, ὡς αὐτὴ λέγει.
ὀρ. Καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος;
χο. Ἐν σπαργάνοισι παιδὸς ὁρμίσαι δίκην
τινὸς βορᾶς χρήζοντα νεογενὲς δάκος·
αὐτὴ προσέσχε μαζὸν ἐν τ' ὀνείρατι.
ὀρ. Καὶ πῶς ἄτρωτοι οὐκ ἄρ' ἦν ὑπὸ στυγός.
χο. Ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι.
ὀρ. Οὔτοι μάταιον ἀνδρὸς ὄψανον πέλει.
χο. Ἡ δ' ἐξ ὕπνου κέκραγεν ἐπτοημένη.
πολλοὶ δ' ἀνῆλθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ,
λαμπτῆρες ἐν δόμοισι δεσποίνης χάριν·
πέμπει τ' ἔπειτα τάσδε κηδείους χοὰς,
ἄχος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων.

¶Εἰκάσαι τάδε] οὐ δικάζω ὅτι οὐκ ἐπέμφθη. ἀντὶ τοῦ, ὑπερβαίνει τὰ ἁμαρτήματα τὴν ἀπὸ τῶν δώρων πειθὼ καὶ παρηγορίαν. ¶Θέλοντι δέ] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. ¶Πάρει] χάρισται παρῆς. ¶Δύσθεος γυνή] ἀσεβής. ¶Καρανοῦται] κεφαλαιοῦται. ¶Λόγος] ἀντὶ τοῦ, τὰ ἐφεξῆς τοῦ ὀνείρου. ¶Ἐν σπαργάνοισι παιδός] ὡς παῖδα αὐτὸν ὁρμίσαι ἐν τοῖς σπαργάνοις. ἀπὸ κοινοῦ, τὸ ἔδοξας. ¶Χρήζοντα] πρὸς τὸν δράκοντα εἶπε τὸ χρήζοντα. ¶Νεογενές] ἀντὶ τοῦ νέον. ¶Ὑπὸ στυγός] τοῦ μισητοῦ θηρίου. ¶Ὥστ' ἐν γάλακτι] ἀντὶ γάλακτος αἷμα. ¶Ἀνδρὸς ὄψανον] ὄψανον, ὄψις, φαντασία. τὸ χ δὲ ὅτι ἀπὸ ὄψεως παρήγαγε τὸ ὄψανον, τὸ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς Ἀγαμέμνονος φάντασμα. ¶Ἀνῆλθον] ἀνέλαμψαν. ¶Ἐκτυφλωθέντες] οἱ σβεσθέντες ἤδη λαμπτῆρες. νὺξ γὰρ ἦν. ¶Κηδείους χοάς] τὰς πρὸς ἁμέρειαν Ἀγαμέμνονος. ¶Ἄκος] θεραπευτικὸν ἴαμα, θεράπευμα τμητικὸν τῶν κακῶν εἰωθότα ποιεῖν. λείπει δὲ τὸ ποιεῖν.

ὀρ. Ἀλλ' εὔχομαι γῇ τῇδε καὶ πατρὸς τάφῳ,
τοὔνειρον εἶναι τοῦτ' ἐμοὶ τελεσφόρον,
κρίνω δέ τοι νιν ὥστε συγκόλλως ἔχειν.
εἰ γὰρ τὸν αὐτὸν χῶρον ἐκλείπων ἐμοὶ,
ὄφις τε πᾶσι σπαργάνοις ὡπλίζετο,
καὶ μαστὸν ἀμφέχασκ' ἐμὸν θρεπτήριον,
θρόμβῳ δ' ἔμιξεν αἵματος φίλον γάλα·
ἡ δ' ἀμφιταρβὴς τῷδ' ἐπῴμωξεν πάθει·
δεῖ τοί νιν, ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας,
θανεῖν βιαίως. ἐκδρακοντωθεὶς δ' ἐγὼ
κτείνω νιν, ὡς τοὔνειρον ἐννέπει τόδε·
τερασκόπον δὲ τῶνδε σ' αἱροῦμαι πέρι.
χο. Γένοιτο δ' οὕτως, τἄλλα δ' ἐξηγοῦ φίλοις·
τοὺς δ' ἔντι ποιεῖν, τοὺς δὲ μήτι δρᾶν λέγων.
ὀρ. Ἁπλοῦς ὁ μῦθος· τήνδε μὲν στείχειν ἔσω,
αἰνῶ δὲ κρύπτειν τάσδε συνθήκας ἐμάς·
ὡς ἂν δόλῳ κτείναντες ἄνδρα τίμιον,
δόλῳ τε καὶ ληφθῶσιν ἐν ταὐτῷ βρόχῳ
θανόντες, ᾗ καὶ Λοξίας ἐφήμισεν
ἄναξ Ἀπόλλων μάντις ἀψευδὴς, τὸ πρίν.
ξένῳ γὰρ εἰκὼς, παντελῆ σαγὴν ἔχων,
ἥξω σὺν ἀνδρὶ τῷδ' ἐφ' ἑρκείους πύλας
Πυλάδῃ, ξένος τε καὶ δορύξενος δόμων.
ἄμφω δὲ φωνὴν ἥσομεν παρνησίδα,

¶ Συγκόλλως ἔχειν] συμπεπηγμένως τῇ ἀληθείᾳ. ¶ Τὸν αὐτὸν χῶρον] τὴν γαστέρα τῆς Κλυταιμνήστρας. ¶ Δεῖ τοί νιν, ὡς ἔθρεψεν] ὥσπερ δι' αἵματος ἔθρεψε τὸν δράκοντα, δεῖ αὐτὸν θρέψαι τῷ ἰδίῳ γάλακτι. ὅ ἐστι, δι' αἵματος τὴν ἐμὴν ἐπιθυμίαν πληροῦσαι. ¶ Ἐκδρακοντωθεὶς] ἀγριωθεὶς κατ' αὐτῆς. ¶ Ἁπλοῦς ὁ μῦθος] σύντομος. ¶ Τήνδε] τὴν Ἠλέκτραν. ¶ Ἄνδρα τίμιον] τὸν Ἀγαμέμνονα. ¶ Ἧ καὶ λοξίας] ᾗ ἀντὶ τοῦ καθὸ. τὸ ἑξῆς, ἐφήμισε τὸ πρίν. ¶ Παντελῆ] τελείαν. ¶ Σάγην] πανοπλίαν. ἤ, τελείαν περιβολὴν ἔχων ξένου. ¶ Φωνὴν ἥσομεν παρνησίδα] φωνήν. οἶμαι δὲ φωκικὴν λέγει.

γλώσσης ἀυτὴν Φωκίδος μιμουμένω.
καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ
δέξαιτ', ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς.
μενοῦμεν οὕτως, ὥστ' ἐπεικάζειν τινὰ
δόμοις παραστείχοντα, καὶ τάδ' ἐννέπειν·
τί δὴ πύλῃσι τὸν ἱκέτην ἀπείργετε,
Αἴγισθος εἴπερ οἶδεν ἔνδημος παρών;
εἰ δ' οὖν ἀμείψω βηλὸν ἕρκειον πυλῶν,
κἀκεῖνον ἐν θρόνοισιν εὑρήσω πατρὸς,
ἢ καὶ μολὼν ἔπειτά μοι κατὰ στόμα
ἐρεῖ, σάφ' ἴσθι, καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς βαλεῖ,
πρὶν αὐτὸν εἰπεῖν, ποδαπὸς ὁ ξένος, νεκρὸν
θήσω, ποδώκει περιβαλὼν χαλκεύματι.
φόνου δ' ἐρινὺς οὐχ ὑπεσπανισμένη
ἄκρατον αἷμα πίεται τρίτην πόσιν.
σὺ δ' οὖν σὺ μὲν φύλασσε τὰν οἴκῳ καλῶς,
ὅπως ἂν ἀρτίκολλα συμβαίνῃ τάδε.
ὑμῖν δ' ἐπαινῶ γλῶσσαν εὔφημον φέρειν,
σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ, καὶ λέγειν τὰ καίρια·
τὰ δ' ἄλλα τούτῳ δεῦρ' ἐποπτεῦσαι λέγω,
ξιφηφόρους ἀγῶνας ὀρθώσαντί μοι.
Χο. Πολλὰ μὲν γ' ἀὴρ τρέφει δεινὰ καὶ δειμάτων ἄχη,
πόντιαί τ' ἀγκάλαι κνωδάλων ἀνταίων βροτοῖσι

¶Δαιμονᾷ] πάσχει κακ. ¶Μενοῦμεν οὕτως] κἂν μὴ δέξηται θυρωρὸς, μενοῦμεν πρὸ τῶν θυρῶν· ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε εἰκάζειν τινὰ ὅτι ἠτιμάσθημεν, καὶ τοιαῦτα λέγειν. ¶Βηλὸν] τὸν οὐδόν. ¶Σάφ' ἴσθι] τὸ ἑξῆς, σάφ' ἴσθι, πρὶν αὐτόν. ¶Ποδώκει] τῷ ταχεῖ ξίφει. ὡς ἐπὶ ἐμψύχου εἶπεν. ¶Οὐχ ὑπεσπανισμένη] ἡ ἀποτυγχάνουσα. ¶Ἄκρατον αἷμα] ὡς εἰ ἔφη, τὸ τρίτον κρατῆρος, μετὰ Ἀγαμέμνονος τὸ δύο τούτων τὸ αἷμα. ¶Σὺ δ' οὖν] τῷ Ἠλέκτρᾳ. ¶Ἀρτίκολλα] σύμφωνα καὶ ὑγιῶς συναρμοζόμενα ταῖς νῦν συνθήκαις ἡμῶν. ¶Τὰ καίρια] τὰ χρήσιμα. ¶Τούτῳ] τῷ Πυλάδῃ. ¶Ὀρθώσαντί μοι] συμπράξαντί μοι. ¶Πολλὰ μὲν] πολλὰ τίκτει ὁ ἀὴρ ὡς τῆς ἁλιακῆς ἀκτῖνος πτηνὰ καὶ ἑρπετά. εἰσὶ γὰρ ὄφεις ἐξ ἀέρος πίπτοντες. ¶Δειμάτων ἄχη] κατὰ περίφρασιν, δείματα. ¶Ἀγκάλαι] αἱ κοιλότητες. ¶Ἀνταίων] ἐναντίων.

πλάθουσι, βλαστοῦσι καὶ μεταίχμιοι.
λαμπάδες πεδάμαροι, πτανά τε καὶ πεδοβά-
μονα, κἀνεμοέντων αἰγίδων φράσαι κότον.
ἀλλ' ὑπέρτολμον ἀν- δρὸς φρόνημα τίς λέγοι,
καὶ γυναικῶν φρεσὶν τλημόνων, καὶ. παντόλμους
ἔρωτας ἄταισι συννόμους βροτῶν,
ξυζύγους θ' ὁμαυλίας; θηλυκρατὴς ἀπέρω-
τος ἔρως παρανικᾷ, κνωδάλων τε καὶ βροτῶν.
ἴστω δ' ὅστις οὐχ ὑπόπτερος φροντίσιν δαεὶς
τὰν ἁ παιδολύμας τάλαινα Θεστιὰς μήσατο
πυρδαής τινα πρόνοιαν, κ' αἴθουσα παιδὸς δαφοινὸν
δαλὸν ἥλικ', ἐπεὶ μολὼν ματρόθεν κελάδησε
σύμμετρόν τε διαὶ βίου μοιρόκραντον δ' ἐς ἦμαρ.
ἄλλα δή τιν' ἐν λόγοις στυγεῖν φοινίαν Σκύλλαν,
ἅτ' ἐχθρῶν ὕπαι φῶτ' ἀπώλεσεν φίλον, Κρητικοῖς
χρυσεοδμήτοισιν ὅρμοις πιθήσασα δώροισι Μίνω,
Νῖσον ἀθανάτας τριχὸς νοσφίσασ' ἀπροβούλως
πνέονθ' ἁ κυνόφρων ὕπνῳ.

¶Πλάθουσι] γεννῶσι καὶ αὔξουσι. ¶Μεταίχμιοι] αἱ μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ λαμπάδες. τοῦτ' ἔστιν ὁ ὑπὸ ἡλίου φωτιζόμενος ἀήρ. ¶Πεδάμαροι] οἶμαι πέδουροι. ἤγουν ἢ τὸ σημαινόμενον, μετέωροι. Ἄλλως. αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου αἱ καθημεριναί. ¶Αἰγίδων] καταιγίδων. ¶Φράσαι] εἰπεῖν. ¶Ἀλλ' ὑπέρτ.] ὁ ἀλλὰ, ἀντὶ τοῦ δέ. ¶Τίς λέγοι] τίς λέγοι φρεσὶν, ἀντὶ τοῦ ἐννοήσειεν. ¶Παντόλμους] ἀπὸ κοινοῦ τὸ τίς λέγοι. ¶Ὁμαυλίας] ὁμοκοιτίας. ¶Θηλυκρατὴς] ὁ γυναικῶν κρατῶν. λέγει δὲ ταῦτα, ὅτι ἡ Κλυταιμνήστρα καταφρονείας ἕνεκα τῶν Αἰγίσθου ἐγαμήθη. ¶Ἀπέρωτος] στυγερὸς καὶ ὑπερήφανος. ¶Ἴστω] γινωσκέτω δὲ ὁ παιδευθεὶς οὐχ ὑποπτέροις φροντίσιν. ἢ τὸ ὅς ὑποτακτικὸν ἀντὶ τοῦ ὁ προτακτικοῦ. Ἄλλως. οὐχ ὑπόπτερος, ὁ μὴ κοῦφος, ἀλλ' ἀληθῶς μαθεῖν θέλων. ¶Ἁ παιδ.] ἡ τῷ παιδὶ Μελεάγρῳ λυμηναμένη. οὕτω τὸ ἑξῆς, ἥν τινα μήσατο πρόνοιαν τάλαινα Θεστιὰς ἡ παιδολύμας καὶ πυρδαής. ¶Ἐπεὶ] ἀφ' οὗ ξύμμετρον τῷ παιδὶ δαλόν. ἐξότε ποιὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς ἐβόησε, τοῦτ' ἔστιν, ἐξότε γεγέννηται. ¶Σύμμετρον] τὸν συμμετρηθέντα αὐτῷ εἰς τὸ διὰ βίου μοιρόκραντον ἦμαρ. ὅ ἐστιν, εἰς τὸ ἦμαρ τῆς ζωῆς τὸ ὑπὸ μοιρῶν διαταζόμενον. ¶Ἀλλὰ δὴ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἴστω ὅστις. ¶Χρυσεοδμήτοισιν ὅρμοις] ὅτι ὅρμον ὑπὸ Μίνωος φασὶν εἰληφέναι Σκύλλαν, οὐ δι' ἔρωτα. ¶Νῖσον] τὸ ἑξῆς, ἀπώλεσεν ἁ κυνόφρων Νῖσον πνέοντα ὕπνῳ. ¶Ἀπροβούλως] ἀπροόπτως, οὐ προσκεψαμένη τὸ ἀποβησόμενον. ὡς προδότις γὰρ τοῦ πατρὸς ἐτιμωρήθη ὑπὸ Μίνωος. ¶Πνέονθ'] ἀντὶ τοῦ ἀσθμαίνοντα.

κιχάνει δέ μιν Ἑρμῆς.
ἐπεὶ δ' ἐπεμνησάμην ἀμειλίχων
πόνων, ἀκαίρως δὲ δυσφιλὲς γαμή-
λευμ' ἀπεύχετον δόμοις
γυναικοβούλους τε μήτιδας φρενῶν,
ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ, ἐπ' ἀνδρὶ δηΐοις ἐπικότῳ σέβας·
τίων δ' ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων
γυναικείαν ἄτολμον αἰχμάν·
κακῶν δὲ πρεσβεύεται τὸ λήμνιον
λόγῳ· γοᾶται δὲ δήποθεν κατά-
πτυστον· εἴκασε δέ τις
τὸ δεινὸν αὖ λημνίοισι πήμασι. θεοστυγήτῳ δ' ἄχει
βροτῶν ἀτιμωθὲν οἴχεται γένος.
σέβει γὰρ οὔτις τὸ δυσφιλὲς θεοῖς.
τί τῶνδ' οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω;
τὸ δ' ἄγχι πλευμόνων ξίφος διανταίαν ὀξυπευκὲς
οὐτᾷ διαὶ δίκας. τὸ μὴ θέμις γὰρ, οὐ
λὰξ πέδοι πατούμενον. τὸ πᾶν Διὸς
σέβας παρεκβάντες ἀθεμίστως.
δίκας δ' ἐρείδεται πυθμήν.

¶ Κιχάνει] τὸν Νῖσον, μετὰ τὴν Σκύλλαν. ¶ Ἑρμῆς] ὁ θάνατος. ¶ Ἐπεὶ δ' ἐπεμνησάμην] λείπει, μνήσομαι Κλυταιμνήστρας. ¶ Ἀκαίρως δὲ] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. ¶ Γαμήλευμα] τὸ Αἰγίσθου. ¶ Μήτιδας] λείπει, εἰργάσατο. ¶ Ἐπ' ἀνδρὶ δηΐοις ἐπικότῳ σέβας] ἐπ' ἀνδρὶ φοβερῷ καὶ σεβαστῷ καὶ παρὰ τοῖς πολεμίοις. ¶ Ἀθέρμαντον] ἀθράσυντον. διὰ τὸ θράσος γὰρ ᾄδονται αἱ λήμνιαι. ¶ Ἄτολμον αἰχμάν] λείπει ἡ κατά. ¶ Πρεσβεύεται] μεῖζον ὀνομάζεται. ¶ Τὸ λήμνιον] λείπει ἔργον. ¶ Λόγῳ] ἐν διηγήματι ¶ Κατάπλυστον] μισητόν. ¶ Εἴκασε] εἰκονίσατέ τις. ¶ Τὸ δεινὸν] τὸ κατὰ Κλυταιμνήστρας. ¶ Θεοστυγήτῳ δ' ἄχει] ὁ δέ, ἀντὶ τοῦ γάρ. ¶ Οἴχεται γένος] τὸ τῶν λημνιάδων. ¶ Οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω] συνάξας κατηγορῶ. οὐ συνετὸν γάρ μοι τὸ δίκαιον ταῦτα λέγειν. ¶ Τὸ δ' ἄγχι] τὸ δὲ ξίφος τῆς δίκης, τὸ ἔχον πικρίαν, διαπερὲς διὰ τῶν πλευμόνων ὁρμᾷ. ¶ Τὸ μὴ θέμις] τὸ γὰρ μὴ δίκαιον οὐ δεῖ ἀμελεῖσθαι οὐδὲ καταφρονεῖσθαι, ἀλλ' ἐκδικήσεως τυγχάνειν. ¶ Τὸ πᾶν Διὸς] λείπει ὁ γάρ. τὸ γὰρ πᾶν τὸ Διὸς σέβας παρεξέβησαν ἀθεμίστως οἱ περὶ τὸν Αἴγισθον. ¶ Παρεκβάντες] ἀντὶ τοῦ, παρεξέβησαν. καὶ ἔστι μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. ὡς τὸ, καρτερῶ βεβλημένη. ¶ Δίκας δ' ἐρείδεται] ῥίζα δικαιοσύνης καταβάλλεται.

προσχαλκεύει δ' αἶσα φασγανουργός.
τέκνον δ' ἐπεισφέρει δώμασι,
δωμάτων παλαιτέρων, τίνει μύσος
χρόνῳ κλυτὴ βυσσόφρων ἐριννύς.

ὀρ. Παῖ παῖ, θύρας ἄκουσον ἑρκείας κτύπον·
τίς ἔνδον ὦ παῖ, παῖ μάλ' αὖθις ἐν δόμοις.
τρίτον τόδ' ἐκπέραμα δωμάτων καλῶ,
εἴπερ φιλόξενός ἐστιν Αἰγίσθου βία.

οἰ. Εἶεν, ἀκούω· ποδαπὸς ὁ ξένος; πόθεν;

ὀρ. Ἀγγέλλε τοῖσι κυρίοισι δωμάτων,
πρὸς οὕσπερ ἥκω καὶ φέρω καινοὺς λόγους.
τάχυνε δ', ὡς καὶ νυκτὸς ἅρμ' ἐπείγεται
σκοτεινόν, ὥρα δ' ἐμπόρους μεθιέναι
ἄγκυραν ἐν δόμοισι πανδόκοις ξένων.
ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος,
γυνή, τόπαρχος. ἄνδρα δ' εὐπρεπέστερον.
αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐκ ἐπαργέμους
λόγους τίθησιν· εἶπε θαρσήσας ἀνὴρ
πρὸς ἄνδρα, κἀσήμηνεν ἐμφανὲς τέκμαρ.

κλ. Ξένοι, λέγοιτ' ἂν εἴ τι δεῖ· πάρεστι γὰρ
ὁποῖάπερ δόμοισι τοῖσδ' ἐπεικότα,
καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ πόνων θελκτήρια,
στρωμνή, δικαίων τ' ὀμμάτων παρουσία.

¶Τέκνον δ' ἐπεισφέρει δώμ.] ἀντὶ τοῦ πάλιν. ἐπεισφέρει δὲ τοῖς οἴκοις τέκνον παλαιῶν αἱμάτων ὅ ἐστι, τίκτει ὁ φόνος ἄλλον φόνον. ¶Τίνει] ἀποτίνει. ¶Ἔνδον] ἐν δόμοις. ¶Ἐκπέραμα] ἐκπορεύεσθαι τινὰ καλῶ. τὸ ἐκπέραμα λέγει τὸν διάκονον τὸν εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα πρὸς τοὺς ἐπιμερίστας. ¶Νυκτὸς ἅρμα] περιφερείας, ἡ νύξ. ¶Ἐμπόρους] ὁδοιπόρους. ¶Ἄγκυραν ἐν δόμοισι] ἐν τοῖς πανδόκοις δόμοις τῶν ξενοδόχων καιρὸς τὰς ἀγκύρας προσορμίσαι τοὺς ὁδοιπόρους. ἀντὶ τοῦ καταλῦσαι. ¶Τελεσφόρος] ἀρχηγός. διοικητής. ¶Εὐπρεπέστερον] βέλτιον ἄνδρα ἐξελθεῖν. ¶Ἐν λεχθεῖσιν] ἐν ταῖς πρὸς γυναῖκας ὁμιλίαις. ¶Οὐκ ἐπαργέμους] σκοτεινούς, ἀπὸ τῶν περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκωμάτων. πλεονάζει ἡ οὐ. ¶Δικαίων τ' ὀμμάτων παρ.] ἀντὶ τοῦ, καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι.

εἰ δ' ἄλλο πρᾶξαι δεῖ τι βουλιώτερον,
ἀνδρῶν τόδ' ἐστὶν ἔργον οἷς κοινώσομεν.

ὀρ. Ξένος μὲν εἰμὶ Δαυλιεὺς ἐκ Φωκέων·
στείχοντα δ' αὐτόφορτον οἰκείᾳ σαγῇ
ἐς Ἄργος ὥσπερ δεῦρ' ἀπεζύγην πόδας,
ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτ' εἶπε συμβαλὼν ἀνήρ,
(ἐξιστορήσας καὶ σαφηνίσας ὁδὸν,
Στρόφιος ὁ Φωκεύς· πεύθομαι γὰρ ἐν λόγῳ)
ἐπείπερ ἄλλως ὦ ξέν' εἰς Ἄργος κίεις,
πρὸς τοὺς τεκόντας, πανδίκως μεμνημένος,
τεθνεῶτ' Ὀρέστην εἰπὲ, μηδαμῶς λάθῃ·
εἴτ' οὖν κομίζειν δόξα νικήσει φίλων,
εἴτ' οὖν μέτοικον εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ξένον
θάπτειν, ἐφετμὰς τάσδε πόρθμευσον πάλιν·
νῦν γὰρ λέβητος χαλκέου πλευρώματα
σποδὸν κέκευθεν ἀνδρὸς εὖ κεκλαυμένου.
τοσαῦτ' ἀκούσας εἶπον· εἰ δὲ τυγχάνω,
τοῖς κυρίοισι καὶ προσήκουσιν λέγων,
οὐκ οἶδα, τὸν τεκόντα δ' εἰκὸς εἰδέναι.

ἠλ. Οἲ ἐγὼ, κατ' ἄκρας ἐνθάδ' ὡς πορθούμεθα·
ὦ δυσπάλαιστε τῶνδε δωμάτων ἀρὰ,

¶Βουλιώτερον] βουλευτικώτερον. ὃ ἔστιν, εἰ οὐ διὰ ξενίας ἥκετε, ἀλλὰ δι' ἄλλο τι. ¶Δαυλιεὺς] δαυλὶς, ἢ καὶ αὐλίς. ¶Αὐτόφορτον] ἐπὶ ἰδίᾳ πραγματείᾳ. ¶Ἀπεζύγην] τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδοιπορείας ἀπέλυσα, ἐπὶ τῷ ξενισθῆναι παρ' ὑμῖν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀπολυομένων τοῦ ζυγοῦ ἵππων, καὶ ἐπὶ φάτνην ὁρμώντων. ¶Ἐξιστορήσας] ἐρωτήσας καὶ μαθών. ¶Πεύθομαι] ἤκουσα γὰρ ἐν τῷ μου πρὸς αὐτὸν διαλόγῳ, ὅτι Στρόφιος προσαγορεύεται. ¶Ἄλλως] δι' ἄλλην χρείαν. ¶Πρὸς τοὺς τεκόντας] τὸ ἑξῆς, ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτα εἶπεν, ἐπείπερ ὦ ξένε. τὰ δὲ ἄλλα, διὰ μέσου. ¶Μηδαμῶς] μηδαμῶς λάθῃ μὴ ἡ βουλὴ τῶν φίλων. λέγει δὲ τῶν περὶ Αἴγισθον. ¶Εἴτ' οὖν κομίζειν] εἰς τοὺς οἴκους. ¶Πόρθμευσον] διακόνησον. ¶Εἰ δὲ τυγχάνω] πιθανῶς· ἵνα δοκῇ ὅλως ἀγνοεῖν. ¶Ὦ δυσπάλαιστε] ὦ δυσκαταγώνιστε.

ὡς πόλλ' ἐπῶπας κἀκποδὼν εὖ κείμενα,
τόξοις πρόσωθεν εὐσκόποις χειρουμένη,
φίλων ἀποψιλοῖς με τὴν παναθλίαν·
καὶ νῦν Ὀρέστης (ἦν γὰρ εὐβούλως ἔχων)
ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα,
νῦν δ' ἥπερ ἐν δόμοισι βακχείας καλῆς
ἰατρὸς ἐλπὶς ἦν, παροῦσαν ἐγγράφει.

ὀρ. Ἐγὼ μὲν οὖν ξένοισιν ὧδ' εὐδαίμοσι
κεδνῶν ἕκατι πραγμάτων ἂν ἤθελον
γνωστὸς γενέσθαι, καὶ ξενωθῆναι· τί γὰρ
ξένου ξένοισίν ἐστιν εὐμενέστερον;
πρὸς δυσσεβείας ἦν ἐμοὶ τόδ' ἐν φρεσὶ
τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις,
καταινέσαντα καὶ κατεξενωμένον.

κλ. Οὔτοι κυρήσεις μεῖον ἀξίως σέθεν,
οὐδ' ἧσσον ἂν γένοιο δώμασιν φίλος.
ἄλλος δ' ὁμοίως ἦλθεν ἂν τάδ' ἀγγελῶν·
ἀλλ' ἔσθ' ὁ καιρὸς ἡμερεύοντας ξένους
μακρᾶς κελεύθου, τυγχάνειν τὰ πρόσφορα.
ἄγ' αὐτὸν εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων,
ὀπισθόπους δὲ τούσδε καὶ ξυνεμπόρους·
κἀκεῖ κυρούντων δώμασιν τὰ πρόσφορα.

¶Ἐπῶπας] ἐφορᾷς πολλὰ τὰ ἡμέτερα ἀτυχήματα. ¶Κἀκποδὼν] καὶ τὰ πόρρωθεν καλῶς κείμενα τῶν φίλων. ὅ ἐστι, τὰ ἐπὶ ξένης ἀγαθὰ ἐνδιαιτήματα τοῦ Ὀρέστου τοῖς τόξοις εὐστόχως χειρουμένη. ¶Ἀποψιλοῖς με] ἀπογυμνοῖς με. ¶Καὶ νῦν Ὀρέστης] ἀντὶ τοῦ πρότερον. τὸ γὰρ νῦν δηλοῖ καὶ τὸ παρεληλυθός. ¶Ἔξω κομίζων] τὸ ἑξῆς οὕτως τοῦ νοήματος. καὶ πρότερον ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα. ἦν γὰρ εὐβούλως ἔχων Ὀρέστης. πῶς Ὀρέστης ἐν τοῖς οἴκοις ἰατρικὴ ἐλπὶς τῆς ἀγαθῆς εὐφροσύνης. νῦν δὲ ἀπώλετο. ¶Πηλοῦ πόδα] παροιμία. ἔξω πηλοῦ πόδα. ¶Βακχείας καλῆς] ἡ εὐφροσύνη τῶν βασιλείων οἴχεται. ¶Παροῦσαν ἐγγράφει] τάξον αὐτὴν ἀφανισθεῖσαν ἀρᾷ. ὡς πρὸς τὸ ἐλπὶς δ' ἀπέδωκεν. ¶Ἐστὶν εὐμενέστερον] ἢ τὸ ἀγαθὰ ἀγγεῖλαι. τοῦτο γὰρ φιλίας αἴτιον τοῖς ξένοις γίνεται. ¶Καρανῶσαι] κεφαλαιῶσαι, εἰπεῖν. ¶Ἀξίως σέθεν] τῶν σοὶ ἀξίων τιμῶν. ¶Ἦλθεν ἂν] εἰ καὶ μὴ σὺ ἤγγειλας. ¶Ἡμερεύοντας] δι' ἡμέρας καμόντας.

ἀνῶ δὲ προσάπτει ὡς ὑπευθύνῳ τάδε.
ἡμεῖς δὲ ταῦτα τοῖς κρατοῦσι δωμάτων
κοινώσομέν τε, κ' οὐ σπανίζοντες φίλων
βουλευσόμεσθα τῆσδε συμφορᾶς πέρι.

χο. Εἶεν, φίλαι δμωΐδες οἴκων, πότε δὴ στομάτων
δείξομεν ἰσχὺν ἐπ' Ὀρέστῃ;
ὦ πότνια χθὼν, καὶ πότνι' ἀκτὴ
χώματος, ἣ νῦν ἐπὶ ναυάρχῳ
σώματι κεῖσαι τῷ βασιλείῳ,
νῦν ἐπάκουσον, νῦν ἐπάρηξον·
νῦν γὰρ ἀκμάζει πειθὼ δολία
ξυγκαταβῆναι. χθόνιον δ' Ἑρμῆν
καὶ τὸν νύχιον τοῖσδ' ἐφοδεῦσαι
ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν.

οἰ. Ἔοικεν ἀνὴρ ὁ ξένος τεύχειν κακόν,
τροφὸν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὁρῶ κεκλαυμένην.
ποῖ δὴ πατεῖς Γείλισσα δωμάτων πύλας;
λύπη δ' ἄμισθος ἐστί σοι ξυνέμπορος.

τρ. Αἴγισθον, ἡ κρατοῦσα τοῖς ξένοις, καλεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν
ἐλθὼν πύθηται τήνδε· πρὸς μὲν οἰκέτας

¶ Ἀνῶ δὲ] συμβουλεύουσι ταῦτα προσάπτειν, ὡς δώσοντι δίκην ἐὰν τι παρ' αὐτὸ δέον ποιήσῃς. ¶ Πότε δὴ στομάτων] πότε ἐπιτευξόμεθα; ¶ Ὦ πότνια] ὦ προσφιλὴς καὶ τιμία ἡμῖν χθών. ¶ Καὶ πότνι' ἀκτὴ] ἡ ἀκτὴ τοῦ τάφου. ¶ Νῦν γὰρ ἀκμάζει] νῦν καιρὸν ἔχει ἡ δολία πειθὼ συναγωνίσασθαι τῷ Ὀρέστῃ καὶ συνεξελθεῖν πρὸς τὴν ὁδόν. ¶ Ἐφοδεῦσαι] ἀπὸ κοινοῦ τὸ νῦν ἀκμάζει. ¶ Ἀνὴρ ὁ ξένος] ξένον τὸν Ὀρέστην καλεῖ, ἵνα δόξωσιν ἀγνοεῖν τὸ σκευώρημα. ¶ Τεύχειν κακὸν] ἀντὶ τοῦ, πεποιηκέναι πένθος τῷ οἴκῳ διὰ τῆς ἀγγελίας. ¶ Λύπη δ' ἄμισθος] κακόμισθος. δάκρυα γὰρ προξενεῖ. Γείλισσαν δέ φησι τὴν Ὀρέστου τροφὸν, Πίνδαρος δὲ Ἀρσινόην, Στησίχορος δὲ Λαοδάμειαν. ¶ Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα] ἡ τοὺς ξένους κρατοῦσα καὶ ὑποδεξαμένη, Αἴγισθον καλεῖν ἐκέλευσε. ¶ Τὴν νεάγγελτον] τὴν νεωστὶ ἀγγελθεῖσαν.

θέτο σκυθρωπῶν ἐντὸς ὀμμάτων γέλων,
κεύθουσ' ἐπ' ἔργοις διαπεπραγμένοις καλῶς
κείνῃ, δόμοις δὲ τοῖσδε παγκάκως ἔχει,
φήμης ὑφ' ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι τορῶς.
ἤδη κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον,
εὖτ' ἂν πύθηται μῦθον. ὦ τάλαιν' ἐγώ,
ὥς μοι τὰ μὲν παλαιὰ συγκεκραμένα
ἄλγη δύσοιστα τοῖσδ' ἐν Ἀτρέως δόμοις
τυχόντ', ἐμὴν ἤλγυνεν ἐν στέρνοις φρένα.
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδε πῆμ' ἀνεσχόμην.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά·
φίλον δ' Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβήν,
ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη,
καὶ νυκτιπλάγκτων ὀρθίων κελευσμάτων,
καὶ πολλὰ καὶ μοχθήρ' ἀνωφέλητ' ἐμοὶ
τλάσῃ. τὸ μὴ φρονοῦν γὰρ, ὡσπερεὶ βοτὸν,
τρέφειν ἀνάγκη (πῶς γὰρ οὔ) τρόπῳ φρενός·
οὐ γάρ τι φωνεῖ παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις·
ἢ λιμὸς, ἢ δίψη τις, ἢ λιψουρία
ἔχει. νέα δὲ νηδὺς αὐτάρκης τέκνων.
τούτων προμάντις οὖσα· πολλὰ δ' οἴομαι,
ψευσθεῖσα παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια,

¶Παγκάκως ἔχει] ἀντὶ τοῦ, ἀθλίως καὶ κακῶς διάκειται ὑπὸ τῆς φήμης ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι. ¶Τορῶς] σαφῶς. ¶Ἤδη] ἀντὶ τοῦ ἴσως. ¶Ὥς μοι] ὡς ἀντὶ τοῦ λίαν. ¶Συγκεκραμένα] ἡ κρεουργία τῶν Θυέστου παίδων, καὶ ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατος. ¶Τοιόνδε πῆμα] ὡς ἐπὶ τῇ τοῦ Ὀρέστου ἀγγελίᾳ νῦν. ¶Τλημόνως] καρτερικῶς ὑπέφερον. ¶Τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβὴν] τὸν συντρίψαντά μου ταῖς ἐπιμελείαις τὴν ψυχήν. ¶Καὶ νυκτιπλ.] οὐ μόνον δι' ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ διὰ νυκτῶν. ἀνωφέλητα ἐμοὶ τῇ τλάσῃ καὶ πολλὰ καὶ μοχθηρά. ¶Ὀρθίων κελευσμάτων] κελεύουσι γὰρ τὴν καλεῖν οἱ παῖδες. ¶Τρέφειν ἀνάγκη] ἀνάγκη τρέφειν ἐπιμελείᾳ ψυχῆς. πῶς γὰρ οὔ; ¶Οὐ γάρ τι φωνεῖ] ἀλλ' ἀνάγκην διὰ δακρύων ἐπιφέρει. ¶Νέα δὲ νηδὺς] ἡ γὰρ νέα νηδὺς τὸ πίνειν ἑαυτῇ ἀρκεῖ καὶ βοηθεῖ. βεύλει] ὃ θέλει, ἃ νέος βούλεται καὶ ἐπιθυμίας. ¶Ψευσθεῖσα παιδὸς] ἀπὸ κοινοῦ, ἐξέθρεψα.

γναφεὺς τροφεύς τε ταυτὸν εἰχέτην τέλος.
ἐγὼ διπλᾶς δὲ τάσδε χειρωναξίας
ἔχουσ', Ὀρέστην ἐξεδεξάμην πατρί.
τεθνηκότος δὲ νῦν τάλαινα πεύθομαι.
στείχω δ' ἐπ' ἄνδρα τῶνδε λυμαντήριον
οἴκων, θέλων δὲ τῶνδε πεύσεται λόγων.

χο. Πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλμένον,
ἢ πῶς, λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον,
εἰ ξὺν λοχίταις εἴτε καὶ μονοστιβῆ.

τρ. Ἄγειν κελεύει δορυφόρους ὀπάονας.

χο. Μὴ νῦν σὺ ταῦτ' ἄγγελλε δεσπότου στύγει,
ἀλλ' αὐτὸν ἐλθεῖν, ὡς ἀδειμάντως κλύῃ,
ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γαθούσῃ φρενί.
ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦσῃ φρενί.

τρ. Ἀλλ' ἦ φρονεῖς εὖ τοῖσι νῦν ἠγγελμένοις.

χο. Ἀλλ' εἰ τροπαίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ.

τρ. Καὶ πῶς; Ὀρέστης ἐλπὶς οἴχεται δόμων.

χο. Οὔπω· κακός γε μάντις ἂν γνοίη τάδε.

τρ. Τί φῄς; ἔχεις τι τῶν λελεγμένων δίχα;

χο. Ἄγγελλ' ἰοῦσα, πρᾶσσε τἀπεσταλμένα·
μέλει θεοῖσιν ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι.

τρ. Ἀλλ' εἶμι καὶ σοῖς ταῦτα πείσομαι λόγοις·
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα σὺν θεῶν δόσει.

χο. Νῦν παραιτουμένῃ μοι πάτερ
Ζεῦ θεῶν ὀλυμπίων,

¶Χειρωναξίας] τὰς διὰ χειρῶν ἐργασίας. ¶Ἐξεδεξάμην πατρί] ἀντὶ τοῦ ἔθρεψα, ἐπίστευσα. ¶Ἐσταλμένον] ἠσκημένον, παρεσκευασμένον. ¶Δεσπότου στύγει] τῷ μισουμένῳ ὑπ' Ἀγαμέμνονος. ¶Ἐν ἀγγέλῳ γὰρ] χαίρεις. ¶Ἀλλ' ἦ] ἀλλ' οὕτως. ¶Τροπαίαν] μεταβολήν. ¶Οὔπω· κακός γε μάντις] τινὲς στίζουσιν εἰς τὸ οὔπω, ἵν' ᾖ, οὔπω ἐλπὶς οἴχεται δόμων. ταῦτα δὲ καὶ ὁ τυχὼν μάντις γνοίη. Ἄλλως. οὔπω κακός γε μ. τοῦ πάνυ ἀκριβοῦς μάντεως εἰπεῖν. ¶Τῶν λελεγμένων δίχα] παρὰ τὰ εἰρημένα μοι περὶ τοῦ Ὀρέστου. ¶Παραιτουμένῃ] παρὰ σοῦ αἰτουμένῃ. πλεονάζει ἡ παρά.

δὸς τύχας, τυχεῖν δέ μοι κυρίως
τὰ σώφροσι εὖ μαιομένοις ἰδεῖν
διαδικάσαι πᾶν ἔπος. ἔλακον Ζεῦ. σὺ δέ νιν φυλάσσοις.
ἒ ἔ, πρὸ δὲ δὴ ἐχθρῶν τῶν ἔσω μελάθρων ὦ Ζεῦ θές.
ἐπεί νιν μέγαν ἄρας, δίδυμα καὶ τριπλᾶ
παλίμποινα θέλων ἀμείψει.
ἴσθι δ' ἀνδρὸς φίλου πῶλον εὖ- νιν ζυγέντ' ἐν ἅρματι
πημάτων, ἐν δρόμῳ, προστιθεὶς
μέτρον. τίς ἂν σωζόμενον ῥυθμὸν τοῦτ' ἰδεῖν δάπεδον,
ἀνομένων πημάτων ὄρεγμα; οἵ τ' ἔσωθε δωμάτων
πλουτογαθῆ μυχὸν νομίζετε, κλύετε σύμφρονες θεοί.
ἄγετε, τῶν πάλαι πεπραγμένων
λύσασθ' αἷμα προσφάτοις δίκαις·
γέρων φόνος μηκέτ' ἐν δόμοις τέκοι,
τόδε καλῶς κτάμενον. ὦ μέγα ναίων στόμιον, εὖ
δὸς ἀνιδεῖν δόμον ἀνδρὸς, καί νιν ἐλευθερίως
λαμπρῶς τ' ἰδεῖν φιλίοις ὄμμασι δνοφερᾶς
καλύπτρας. ξυλλάβοι δ' ἐνδίκως
παῖς ὁ Μαίας ἐπιφορώτατος πρᾶξιν οὐρίαν θέλων.
πολλὰ δ' ἄλλα φανεῖ χρηΐζων,

¶ Δὸς τύχας.] δός μοι εὐτυχίαν εὐτυχῆσαι βεβαίως. ¶ Διαδικάσαι] δικαίως, κατὰ δίκην, κατὰ τὸ δίκαιον. ¶ Ω Ζεῦ θές] τὸν Ὀρέστην. ¶ Μέγαν ἄρας] ἐπάρας γὰρ τὸν Ὀρέστην, δυνήσῃ καὶ διπλάσια τοιαῦτα εἰσπράξασθαι τὸν Ὀρέστην ποιῆσαι. ¶ Δίδυμα καὶ τριπλᾶ] διπλάσια καὶ τριπλάσια. ¶ Ανδρὸς] τοῦ Ἀγαμέμνονος. ¶ Πῶλον] τὸν Ὀρέστην. ¶ Ζυγέντα] ἐνέμεινε τῇ μεταφορᾷ. φήσας γὰρ ἐν ἅρματι πημάτων, τὸ δρόμῳ ἐπήγαγε. ¶ Μέτρον] τέλος αὐτῷ προστιθεὶς τῶν κακῶν. ¶ Ρυθμὸν δάπ.] ἀντὶ τοῦ εὔτακτον δάπεδον καὶ μὴ τραχεῖαν πορείαν. ¶ Τοῦτ' ἰδεῖν] ἀντὶ τοῦ ἴδοι. τὸ δὲ ἑξῆς, ἴδοι δέ τις σωζόμενον αὐτῷ τὸν ῥυθμὸν τοῦ δρόμου. μηδὲ ὑπερδραμὼν ἐν τῷ δαπέδῳ, διαρρήξῃ τὸν χαλινόν. Ἄλλως. λείπει τὸ ὅπως. ὁ δὲ νοῦς, ὅπως ἂν τοῦτο ἴδοι σωζόμενον τὸν ῥυθμὸν ὁμαλὸν καὶ εὔτακτον, κατὰ τὸν δρόμον τῶν ἀνομένων πημάτων. ¶ Νομίζετε] κατέχετε καὶ διοικεῖτε. ¶ Γέρων φόνος] Ἀγαμέμνονος ὁ παλαιὸς φόνος μὴ συγχωρήσῃ φόνον τῷ Ὀρέστῃ λεχθῆναι, διὰ τὸν φόνον Αἰγίσθου. ¶ Καλῶς κτάμενον] διὰ τοῦτο τὸ καλῶς ἀναιρεθησόμενον. λέγει δὲ τὸ αἷμα τοῦ Αἰγίσθου. ¶ Ω μέγα ναίων στόμιον] ὦ ᾅδη. ¶ Ανιδεῖν] ἀναβλέψαι. ¶ Δνοφερᾶς καλύπτρας] τοῦ σκότους. ¶ Επιφορώτατος] ὡς ἐπὶ ἀνέμου εἶπεν, αἴτιος ὁ λογιώτατος. ¶ Φανεῖ] τὰ δὲ κρυπτὰ τῶν φανερώσει. Ἄλλως. φανεῖ χρηΐζων κρυπτά] θέλων πολλὰ κρυπτὰ εὑρήσει.

κρυπτά. ἄσκοπον δ᾽ ἔπος λέγων,
νύκτα πρό τ᾽ ὀμμάτων σκότον φέρει,
καθ᾽ ἡμέραν δ᾽ οὐδὲν ἐμφανέστερος.
καὶ τότε δὴ πλοῦτον δωμάτων λυτήριον,
θῆλυν οὐριοστάταν ὁμοῦ κρεκτὸν γοή-
των νόμων μεθήσομεν πόλει· τὰ δ᾽ εὖ,
ἐμὸν ἐμὸν κέρδος ἀέξεται τόδε·
ἄτα δ᾽ ἀποστατεῖ φίλων.
σὺ δὲ θαρσῶν, ὅταν ἥκῃ μέρος ἔργων,
ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ, θροούσᾳ
πρὸς σὲ τέκνον πατρὸς αὐδάν,
καὶ περαίνων ἐπίμομφον ἄταν,
Περσέως τὲ ἐν φρεσὶ καρδίαν σχέθων,
τοῖς θ᾽ ὑπὸ χθονὸς φίλοισιν,
τοῖς τ᾽ ἄνωθεν προπράσσων
χάριτος ὀργᾶς λυγρᾶς, ἔνδοθεν
φοινίαν ἄταν τιθείς,

¶Ἄσκοπον] ἀπροφύλακτον. ἀδιάσκεπτος ἐστὶν ὁ λόγος καὶ ἀδιάγνωστος, τοῦτ᾽ ἔστιν ὁ Ἑρμῆς. νύκτα γὰρ καὶ σκότον πρὸ τοῦ προσώπου φέρει. ¶Καὶ τότε δὴ] ὅταν ἀπαλλαγῶμεν. ¶Πλοῦτον] τὸν πλοῦτον τῶν δωμάτων ἐλεύθερον τῇ πόλει μεθήσομεν. ¶Λυτήριον] ἐλεύθερον. νῦν γὰρ ὑπὸ τυράννων ἀποκέκλεισται. ¶Θῆλυν] γυναικεῖον. ¶Οὐριοστάταν] οὐρίως στάντα. ¶Ὁμοῦ κρεκτὸν] ὁμοῦ μεθήσομεν τὸν κρεκτὸν γοήτων νόμον ὅ ἐστι, καὶ τὴν ἀγαθὴν τῇ πόλει μεταδώσομεν, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀκηδεύσαντες θρηνήσομεν. ¶Γοήτων] τὸν τῶν γοήτων, οἱ ὡς ἀοιδοὶ περιιόντες τὴν πόλιν. ¶Τὰ δ᾽ εὖ, ἐμὸν ἐμὸν κέρδος] τὰ καλῶς ἀποβαίνοντα, τὸ ἐμὸν κέρδος ἐστί· τὴν δὲ περὶ Ὀρέστην καὶ Ἠλέκτραν ἀπαλλαγὴν ἄτης. ¶Σὺ δὲ θαρσῶν] ὦ Ὀρέστα, σὺ δὲ θαρρῶν ἐμοὶ τέκνον θροούσῃ πρὸς σὲ πατρὸς αὐδάν, ὅ ἐστιν, ὡς ἂν εἰ πατὴρ συμβουλεύσῃ, ὅταν ἥκῃ καιρός, ἔργῳ ἐπίβαλε, ἐπικαλεσάμενος τὸ εἴδωλον τοῦ πατρός. πρόσεχε δὲ καὶ ἐμοὶ συμβουλευούσῃ σοὶ οἷα πατήρ. ¶Μέρος ἔργων] ὁ καιρὸς τοῦ ἔργου. λείπει ἐπίβαλε. ¶Ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ] ἀντὶ τοῦ, ἐπικαλεσάμενος τὸ εἴδωλον τοῦ πατρός. ¶Ἐπίμομφον ἄτην] κατεργασάμενος τὴν τῶν πολλῶν μέμψεων ἀξίαν ἄτην. ὅ ἐστι, τὸν Αἴγισθον, καὶ τὴν Κλυταιμνήστραν. ¶Περσέως] ἀντὶ τοῦ πορθητοῦ. ἢ ἐπεὶ ἀπεστραμμένος ἐκεῖνος ἔτεμε τὴν Μέδουσαν, ἀποστραφείς, φησίν, ὡς ἐκεῖνος· μή πως ἐπικλασθεὶς αἰδεσθῇς τὴν μητέρα. ¶Ἔνδοθεν] ἐν τῇ ψυχῇ. Ἄλλως. τὸν ἔνδον ἐπὶ τῆς οἰκίας φονίαν ἄτην καταβαλών. ὅ ἐστι τὴν Κλυταιμνήστραν.

τὸν αἴτιον δ' ἐξαπολεῖ μόρου.

αἰγ. Ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος,
νέαν φάτιν δὲ πεύθομαι λέγειν τινὰς
ξένους μολόντας οὐδαμῶς ἐφίμερον,
μόρον δ' Ὀρέστου. καὶ τόδ' ἀμφέρειν δόμοις
γένοιτ' ἂν ἄχθος δειματοσταγὲς φόνῳ
τῷ πρόσθεν ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ.
πῶς ταῦτ' ἀληθῆ καὶ βλέποντα δοξάσω;
ἢ πρὸς γυναικῶν δειματούμενοι λόγοι,
πεδάρσιοι θρώσκουσι θνήσκοντες μάτην;
τί τῶνδ' ἂν εἴποις ὥστε δηλῶσαι φρενί;

χο. Ἠκούσαμεν μὲν, πυνθάνου δὲ τῶν ξένων
ἔσω παρελθών. οὐδὲν ἀγγέλων σθένος,
ὡς αὐτὸς αὐτῶν ἄνδρα πεύθεσθαι πέρι.

αἰ. Ἰδεῖν ἐλέγξαι τ' αὖ θέλω τὸν ἄγγελον,
εἴτ' αὐτὸς ἦν θνήσκοντος ἐγγύθεν παρών,
εἴτ' ἐξ ἀμαυρᾶς κληδόνος λέγει μαθών·
οὔτοι φρένα κλέψειας ὠμματωμένην.

χο. Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι,
τάδ' ἐπευχομένη, κἀπιθεάζουσα, ὑπὸ δ' εὐνοίας
πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύσωμαι;
νῦν γὰρ μέλλουσι μιανθεῖσαι
πειραὶ κοπάνων ἀνδροδαΐκτων,
ἢ πάνυ θήσειν Ἀγαμεμνονίων
οἴκων ὄλεθρον διὰ παντὸς,

¶Τὸν αἴτιον] τὸν Αἴγισθον. ¶Μόρον δ' Ὀρέστου] ὑπούλως ταῦτά φησι. ¶Φόνῳ] τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ¶Ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ] ὡς ἐπὶ μαχαίρας, οὐ συγκαλυφθέντι, ἀλλ' αἱμασσομένῳ. ἐν γὰρ ταῖς ἐρινύσιν ἀμύσσονται αὐτῶν τὰ στήθη. ¶Θνήσκοντες μάτην] οὐκ ἀληθῶς ἀποθανόντες. ¶Οὐδὲν ἀγγέλων σθένος] οὐ τοσοῦτον ἰσχύει εἰπεῖν ἄγγελος ὡς αὐτόπτης. ¶Ὠμματωμένην] τὴν συνετήν μου φρένα. ¶Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω] ταῦτά φησιν ὁ χορὸς, εἰσελθόντος τοῦ Αἰγίσθου. ¶Ἴσον] τὸ ἀληθές. ¶Πειραὶ κοπάνων] πειραὶ, αἱ ἀκμαὶ τῶν ξιφῶν. Ἄλλως. κοπάνων, τῶν συγκοπτόντων. παρὰ τὸ πείρειν. κοπάνων δὲ, τῶν κοπτικῶν ξιφῶν.

ἢ πῦρ καὶ φῶς ἐπ' ἐλευθερίᾳ
δαίων, ἀρχαῖς τε πολισσονόμοις.
ἕξει πατέρων μέγαν ὄλβον.
τοιάνδε πάλην μόνος ὢν ἔφεδρος
δισσοῖς μέλλει θεῖος Ὀρέστης
ἅψειν. εἴη δ' ἐπὶ νίκῃ. αἰ. Ἒ ἒ ὀτοτοτοῖ.
χο. Ἔα, ἔα μάλα, πῶς ἔχει, πῶς κέκρανται δόμοις;
ἀποσταθῶμεν πράγματος τελουμένου.
ὅπως δοκῶμεν τῶνδ' ἀναίτιαι κακῶν
εἶναι. μάχης γὰρ δὴ κεκύρωται τέλος.
οἰ. Οἴμοι πλὸ, οἴμοι δεσπότου τελουμένου,
οἴμοι μάλ' αὖθις ἐν τρίτοις προσφθέγμασιν.
Αἴγισθος οὐκ ἔτ' ἐστίν· ἀλλ' ἀνοίξατε
ὅπως τάχιστα, καὶ γυναικείας πύλας
μοχλοῖς χαλᾶτε· καὶ μάλ' ἡβῶντος δὲ δεῖ,
οὐχ ὡς δ' ἀρῆξαι διαπεπραγμένῳ· τί γάρ;
ἰοὺ ἰού. κωφοῖς ἀϋτῶ, καὶ καθεύδουσιν μάτην
ἄκραντα βάζω. ποῖ Κλυταιμνήστρα; τί δρᾷ;
ἔοικε νῦν αὐτῆς ἐπὶ ξυροῦ πέλας
αὐχὴν πεσεῖσθαι πρὸς δίκην πεπληγμένης.
κλ. Τί δ' ἐστὶ χρῆμα, τίνα βοὴν ἵστης δόμοις;
οἰ. Τὸν ζῶντα καίνειν τοὺς τεθνηκότας λέγω.
κλ. Οἳ 'γὼ ξυνῆκα τοὔπος ἐξ αἰνιγμάτων·
δόλοις ὀλούμεθ' ὥσπερ οὖν ἐκτείναμεν.
δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος·
εἰδῶμεν εἰ νικῶμεν, ἢ νικώμεθα.
ἐνταῦθα γὰρ δὴ τοῦδ' ἀφικόμην κακοῦ.

¶Ἢ πῦρ καὶ φῶς] πῦρ δαΐδων. ¶Ἔα ἔα] φωνῆς ἀκούουσι ἀναιρουμένου τοῦ Αἰγίσθου. ¶Γυναικείας πύλας] τὰς τῆς Κλυταιμνήστρας. ¶Καὶ μάλ' ἡβῶντος] ἀνδρὸς δεῖ εἰς τὸ χαλάσαι τὰς πύλας. ¶Διαπεπραγμένῳ] τῷ σφαγέντι. ¶Τοὺς τεθνηκότας λόγῳ] αἰνίττεται, ὅτι ὁ τῷ λόγῳ τεθνηκὼς Ὀρέστης ἀπέκτεινε τὸν ζῶντα Αἴγισθον.

ὀρ. Σὲ καὶ μαςεύω· τῷδε δ' ἀρκούντως ἔχει.
κλ. Οἴ 'γώ· τέθνηκας φίλτατ' Αἰγίσθου βία.
ὀρ. Φιλεῖς τὸν ἄνδρα; τοιγὰρ ἐν ταὐτῷ τάφῳ
κείσῃ. θανόντα δ' οὔτι μὴ προδῷς ποτέ.
κλ. Ἐπίσχες ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι τέκνον
μαςὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα,
οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα.
ὀρ. Πυλάδη τί δράσω, μητέρ' αἰδεσθῶ κτανεῖν;
πυ. Ποῦ δαὶ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα
τὰ πυθόχρηστα; πιστὰ δ' εὐορκώματα;
ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.
ὀρ. Κρίνω σὲ νικᾶν, καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.
ἕπου, πρὸς αὐτὸν τόνδε σὲ σφάξαι θέλω.
καὶ ζῶντα γάρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός·
τούτῳ θανοῦσα συγκάθευδ', ἐπεὶ φιλεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν δ' ἐχρῆν φιλεῖν, ςυγεῖς.
κλ. Ἐγώ σ' ἔθρεψα, νῦν δὲ γηράναι θέλω.
ὀρ. Πατροκτονοῦσα γὰρ ξυνοικήσεις ἐμοί;
κλ. Ἡ μοῖρα τούτων ὦ τέκνον παραιτία.
ὀρ. Καὶ τόνδε τοίνυν μοῖρ' ἐπόρσυνεν μόρον.
κλ. Οὐδὲν σεβίζῃ γενεθλίους ἀρὰς τέκνον;
ὀρ. Τεκοῦσα γάρ μ' ἔρριψας ἐς τὸ δυςυχές.
κλ. Οὔτοι σ' ἀπέρριψ' εἰς δόμους δορυξένους.
ὀρ. Διχῶς ἐπράθην, ὢν ἐλευθέρου πατρός.
κλ. Ποῦ δῆθ' ὁ τιμὸς ὅντιν' ἀντεδεξάμην;
ὀρ. Αἰσχύνομαί σου τοῦτ' ὀνειδίσαι σαφῶς.

¶ Αἰγίσθου βία] ἀντὶ τοῦ ὦ Αἴγισθε. ¶ Οὔλοισιν ἐξήμελξας] τὸ οὖλον οὐδετέρως. ¶ Ποῦ δαὶ τὰ] μετασκευάζεται ὁ ἐξάγγελος εἰς Πυλάδην, ἵνα μὴ διλέγωσιν. ¶ Εὐορκώματα] τὰ ὁρκωμόσια, ἃ ἐκείνῳ ὠμόσατε. ¶ Ἅπαντας ἐχθροὺς] πλέον λέγει πάντας ἀνθρώπους ἔχειν τοὺς θεοὺς ἐχθρούς. ¶ Ἕπου, πρὸς αὐτὸν] πρὸς αὐτὸν τὸν Αἴγισθον. πιθανῶς δὲ, ἵνα μὴ ἐν φανερῷ ἡ ἀναίρεσις γένηται. ¶ Γηράναι] ἀπὸ τοῦ γήρημι. ¶ Δορυξένοις] ἵνα ὅταν ἀπορρίψαι, τὸ δορυξένοις ἐκδοῦναι πρὸς ἀναβολήν. ¶ Αἰσχύνομαί σου] τὸν Αἴγισθόν φησι.

κλ. Μή, ἀλλ' εἴφ' ὁμοίως καὶ πατρὸς τοῦ σοῦ μάτας.
ὀρ. Μὴ 'λεγχε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη.
κλ. Ἄλγος γυναιξὶν ἀνδρὸς εἴργεσθαι τέκνον.
ὀρ. Τρέφει δέ γ' ἀνδρὸς μόχθος ἡμένας ἔσω.
κλ. Κτενεῖν ἔοικας ὦ τέκνον τὴν μητέρα.
ὀρ. Σύ τοι σεαυτὴν, οὐκ ἐγὼ, κατακτενεῖς.
κλ. Ὅρα, φύλαξαι μητρὸς ἐγκότους κύνας.
ὀρ. Τὰς τοῦ πατρὸς δὲ πῶς φύγω, παρεὶς τάδε;
κλ. Ἔοικα θρηνεῖν ζῶσα πρὸς τύμβον μάτην.
ὀρ. Πατρὸς γὰρ αἶσα τόνδε σ' ὁρίζει μόρον.
κλ. Οἲ 'γὼ τεκοῦσα τόνδ' ὄφιν ἐθρεψάμην.
ὀρ. Ἦ κάρτα μάντις οὐξ ὀνειράτων φόβος.
κλ. Καίνεις γ' ὃν οὐ χρῆν, καὶ τὸ μὴ χρεὼν πάθε.
χο. Στένω μὲν οὖν καὶ τῶνδε συμφορὰν διπλῆν.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν αἱμάτων ἐπήκρισε
τλήμων Ὀρέστης, τοῦθ' ὅμως αἱρούμεθα,
ὀφθαλμὸν οἴκων μὴ πανώλεθρον πεσεῖν.
ἔμολε μὲν δίκα πριαμίδαις χρόνῳ,
βαρύδικος ποινά· ἔμολε δ' ἐς δόμον τὸν Ἀγαμέμνονος
διπλοῦς λέων, διπλοῦς ἄρης. ἔλακε δ' ἐς τὸ πᾶν
ὁ πυθοχρήστας φυγάς.
θεόθεν εὖ φραδαῖσιν ὡρμημένος
ἐπολολύξατ' ὦ δεσποσύνων δόμων,
ἀναφυγὰς κακῶν, καὶ κτεάνων τριβὰς,

¶ Ἀλλ' εἴφ' ὁμοίως] ὅτι Κασσάνδραν ἐπέγημεν. ¶ Ἔσω καθημένη] ἑτέρῳ συζευγμένη. ἄνδρα ἐν πολέμοις πονοῦντα μὴ θέλε κρίνειν γυνὴ οὖσα. ¶ Ἐγκότους κύνας] τὰς ἐριννύας. ¶ Πρὸς τύμβον μάτην] ὅτι μέλλω τελευτᾷν. παροιμία ἐστὶ, οὕτω φασὶ, πρὸς τύμβον κλάειν καὶ πρὸς αἴθρα νήπιον. ¶ Στένω μὲν οὖν] ἀγανακτοῦσα ἐπὶ τοῦ περὶ Αἴγισθον. ¶ Ἐπήκρισε] ἐπ' ἄκρον ἦλθε. ¶ Διπλοῦς λέων] οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην. ¶ Ἔλακε] ἤλασε δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου, ὅ ἐστι, λύουσι τὸν ἀγῶνα ἀφίκετο, φησὶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος. ¶ Ὁ πυθοχρήστας] ὁ ὑπὸ Πυθοῦς χρησθεὶς Ὀρέστης. ¶ Τριβὰς] ὡς φυγόντων τὰς συντριβὰς τοῦ οἴκου.

ὑπὸ δυοῖν μιαστόροιν, δυσοίμου τύχας.
ἔμολε δ᾽ ᾧ μέλει κρυπταδίου μάχας,
δολιόφρων ποινά· ἔθιγε δ᾽ ἐν μάχᾳ χερὸς ἐτήτυμος
Διὸς κούρα· δίκαν δέ νιν προσαγορεύομεν
βροτοὶ τυχόντες καλῶς
ὀλέθριον πνέουσ᾽ ἐν ἐχθροῖς κότον·
τάπερ ὁ Λοξίας ὁ Παρνάσιος,
μέγαν ἔχων μυχὸν χθονὸς ἐπ᾽ ὄχθει·
ἄξει ἀδόλως δολίαν βλαπτομέναν ἐν χρόνοις
θεῖσαν ἐποίχεται). κρατεῖταί πως τὸ θεῖον παρὰ τὸ μὴ ☜
ὑπουργεῖν κακοῖς. ἄξιον δ᾽ οὐρανοῦχον ἀρχὰν σέβειν, ☜
πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν, μέγαν τ᾽ ἀφῃρέθην ☜
ψάλιον οἴκων. ἄναγε μὰν δόμοις πολὺν ἄγαν χρόνον.
χαμαιπετῆ σε κεῖσθ᾽ ἀεί,
τάχα δὲ παντελὴς χρόνος ἀμείψεται
πρόθυρα δωμάτων, ὅταν ἀφ᾽ ἑστίας
μῦσος πᾶν ἐλάσῃ καθαρμοῖς
ἅπαν ἐλατήριον. τύχα δ᾽ εὐπροσώπῳ κοίτᾳ
τὸ πᾶν ἰδεῖν, ἀκοῦσαι θρεομένοις, μετοικοδόμων

¶Δυσοίμου τύχας] δυσαπροβάτου τύχης. τὸ δὲ ἑξῆς, τὰς ἀναφυγὰς τῶν κακῶν τὰς ἀπὸ τῆς δυσοίμου τύχης. ¶Ἔμολε] τῷ Αἰγίσθῳ ἔμολεν ἡ ποινὴ τῷ ἀποκτείναντι δόλῳ τὸν Ἀγαμέμνονα. ¶Διὸς κούρα] ἡ δὲ Διὸς θυγάτηρ ἡ δίκη πάρεστιν ἐν τῇ πρὸς Αἴγισθον μάχῃ, καὶ ἐφήψατο τοῦ ξίφους. δικαίως γὰρ Ὀρέστης ἠμύνατο. ¶Ὀλέθριον πνέουσα] τὸ ἑξῆς. ἔμολεν ὀλέθριον πνέουσα. ¶Τάπερ] ἀντὶ τοῦ καθάπερ. ¶Δολίαν] τὴν Κλυταιμνήστραν τὴν δολίως βλάπτουσαν ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸν οἶκον, ἐποίχεται ἡ δίκη. ἐπεξῆλθε τὴν δίκην βλαπτομένην ἐκ πολλοῦ Ὀρέστης. ¶Κρατεῖται] συμβάλλεται οὖν τὸ θεῖον τοῖς μὴ ὑπουργοῦσι τοῖς κακοῖς. ¶Οὐρανοῦχον ἀρχὰν] τοὺς θεοὺς, ἢ τὸν Δία. ¶Ψάλιον οἴκων] χαλινόν. ¶Παντελὴς ὁ χρόνος] ὁ πάντα τελῶν χρόνος, τὰ πρόθυρα τῶν οἴκων ἀλλάξει ἀπὸ κατηφείας εἰς λαμπρότητα. ¶Ἀμείψεται] ἀλλαγήσεται. οὐχ ὁμοίως ἔσται τοῖς πρότερον ἐν τῷ οἴκῳ ἡμῶν. ¶Ἐλατήριον] τὸ ἐλαῦνον τοὺς ἀσεβεῖς. ἢ τὸ ἀπελαθῆναι ὀφεῖλον. ἐλατήριον δὲ, τὸ καθαρτικὸν φάρμακον. ¶Εὐπροσώπῳ κοίτᾳ] ἡ δὲ τύχη ἡμῶν ἐν ἀόπλῳ κοίτῃ, τουτέστιν ἐν ἀγαθῇ καταστάσει πρὸς τὸ ἰδεῖν τὰ νῦν γεγονότα, καὶ ἑτέρων λεγόντων ἀκοῦσαι. λείπει τὸ ἐστί. ¶Μετοικοδόμων] οἱ νῦν τοὺς δόμους οἰκοῦντες, πεσοῦνται εἰς τὸ ἔμπαλιν τῆς προτέρας τύχης. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν κύβων μετήγαγε.

πεσοῦνται πάλιν, παρὰ τὸ φῶς ἰδεῖν.
Ὀρ. Ἴδεσθε χώρας τὴν διπλῆν τυραννίδα,
πατροκτόνους τε δωμάτων πορθήτορας.
σεμνοὶ μὲν ἦσαν, ἐν θρόνοις τόθ' ἥμενοι,
φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη
πάρεστιν, ὅρκος τ' ἐμμένει πιστώμασι.
ξυνώμοσαν μὲν θάνατον ἀθλίως πατρὶ,
καὶ ξυνθανεῖσθαι· καὶ τάδ' εὐόρκως ἔχει.
ἴδεσθε δ' αὖτε, τῶνδ' ἐπήκοοι κακῶν,
τὸ μηχάνημα, δεσμὸν ἀθλίῳ πατρὶ,
πέδας τε χεροῖν καὶ ποδοῖν ξυνωρίδα.
ἐκτείνατ' αὐτὸν, καὶ κύκλῳ παρασταδὸν,
στέγαστρον ἀνδρὸς δείξαθ' ὡς ἴδοι πατὴρ,
οὐχ οὑμὸς, ἀλλ' ὁ πάντ' ἐποπτεύων τάδε
ἥλιος ἄναγνα μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς·
ὡς ἂν παρῇ μοι μάρτυς ἐν δίκῃ ποτὲ,
ὡς τόνδ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον
τὸν μητρός· Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον·
ἔχει γὰρ αἰσχυντῆρος ὡς νόμου δίκην·
ἥτις δ' ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος,
ἐξ οὗ τέκνων ἤνεγχ' ὑπὸ ζώνην βάρος,
φίλον τέως, νῦν δ' ἐχθρὸν ὡς φαίνει κακόν.
τί σοι δοκεῖ; μύραινά γ' ἢ ἔχιδν' ἔφυ,
σήπειν θιγοῦσ' ἂν ἄλλον, οὐ δεδηγμένον,
τόλμης ἕκατι κἀνδίκου φρονήματος. ε

¶Ἴδεσθε χώρας] ἀνοίγεται ἡ σκηνὴ, καὶ ἐπὶ ἐκκυκλήματος ὁρᾶται τὰ σώματα ἃ λέγει διπλῆν τυραννίδα. ¶Ξυνώμοσαν] θάνατον τῷ πατρί. ¶Τὸ μηχάνημα] τὸν πέπλον. ¶Ἐκτείνατ' αὐτὸν] πρὸς τὸν χορόν. ¶Παρῇ μοι] ἡ μοι αὐτουργία, τὴν ὁσιότητα δηλοῖ. ¶Ἐν δίκῃ] ἐν τῇ κρίσει τῇ ἐσομένῃ. ¶Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω] Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον, μητρὸς δὲ, ἥτις ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος. ¶Βάρος] τὸ βάρος φίλον πρότερον. ¶Σήπειν θιγοῦσ' ἂν] ὑπερβολή· ὅτι καὶ τὸν μὴ δηχθέντα, ἀλλὰ μόνον ἀψάμενον σήπει.

τί νιν προσείπω, κἂν τύχω μάλ' εὐστομῶν;
ἄγρευμα θηρὸς, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον
δρύτης κατασκήνωμα, δίκτυον μὲν οὖν.
ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους.
τοιοῦτον ἂν κτήσαιτο φιλήτης ἀνὴρ,
ξένων ἀπαιόλημα, κἀργυροστερῆ
βίον νομίζων· τῷδέ τ' ἂν δολώματι
πολλοὺς ἀναιρῶν, πολλὰ θερμαίνοι φρενί.
τοιάδε μοι ξύνοικος ἐν δόμοισι μὴ
γένοιτ'· ὀλοίμην πρόσθεν ἐκ θεῶν ἄπαις.

χο. Αἰαῖ μελέων ἔργων στυγερῷ θανάτῳ διεπράχθης.
ἒ ἒ, μίμνοντι δὲ καὶ πάθος ἀνθεῖ·
ἔδρασεν ἢ οὐκ ἔδρασε, μαρτυρεῖ δέ μοι
φᾶρος τόδ', ὡς ἔβαψεν Αἰγίσθου ξίφος·
φόνου δὲ κηκὶς ξὺν χρόνῳ ξυμβάλλεται,
πολλὰς βαφὰς φθείρουσα τοῦ ποικίλματος.
νῦν αὐτὸν αἰνῶ, νῦν ἀποιμώζω παρὼν,
πατροκτόνον θ' ὕφασμα προσφωνῶν τόδε·
ἀλγῶ μὲν ἔργα καὶ πάθος, γένος τε πᾶν,
ἄζηλα νίκης τῆσδ' ἔχων μιάσματα.
οὔτις μερόπων ἀσινῆ βίοτον διὰ πάντ' ἄτιμος ἀμείψει),
ἐς μόχθον δ' ὁ μὲν αὐτίχ', ὁ δ' ἥξει.

ὀρ. Ἄλλος γ' αὖ εἰδῆ, τοῦτ' ἄρ' οἶδ' ὅπη τελεῖ,
ὥσπερ ξὺν ἵπποις ἡνιοστρόφου δρόμου
ἐξωτέρω. φέρουσι γὰρ νικώμενον
φρένες δύσαρκτοι. πρὸς δὲ καρδίᾳ φόβος

¶Κἂν τύχω] ἀντὶ τοῦ, ἐπιτύχω εὐθέτως κακολογήσας. ¶Ἄγρευμα] δίκτυον. ¶Δρύτης κατασκήνωμα] περιπέτασμα ὄροις. ¶Ποδιστῆρας] τοὺς πλέον τῶν ποδῶν καθήκοντας. ¶Ἀπαιόλημα] ἀπάτημα. ¶Φόνου δὲ κηκὶς] τοῦ αἵματος. ¶Μίμνοντι] τῷ ποιοῦντι προσάξαντι χρόνῳ πάθος αὔξει. ¶Πολλὰς βαφὰς] ὡς πολυτελοῦς ὄντος τοῦ ἱματίου καὶ ἠφανισμένου τῷ αἵματι. ¶Διὰ πάντα] ἡ διὰ πρὸς τὸ ἀμείψεται. ¶Ἄτιμος] ἀτιμώρητος. ¶Ὅπη τελεῖ] εἰς τί ἀποβαίνει τὰ κατ' ἐμέ. ¶Δύσαρκτοι] δυσχερῶς ἀρχόμενοι καὶ πειθόμενοι.

ᾄδειν ἕτοιμος ἠδ' ὑπορχεῖσθαι κότῳ.
ἕως δ' ἔτ' ἔμφρων εἰμὶ, κηρύσσω φίλοις,
κτανεῖν τέ φημι μητέρ' οὐκ ἄνευ δίκης.
πατροκτόνον μίασμα, καὶ θεῶν στύγος,
καὶ φίλτρα τόλμης τῆσδε πλειστηρίζομαι
τὸν πυθόμαντιν λοξίαν, χρήσαντ' ἐμοὶ,
πράξαντι μὲν ταῦτ', ἐκτὸς αἰτίας κακῆς
εἶ), παρέντι δ' οὐκ ἐρῶ τὴν ζημίαν.
τόξῳ γὰρ οὔτις πημάτων προσίξεται.
καὶ νῦν ὁρᾶτέ μ' ὡς παρεσκευασμένος
ξὺν τῷδε θαλλῷ καὶ στέφει προσίζομαι
μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα λοξίου πέδον,
πυρός τε φέγγος ἄφθιτον κεκλημένον.
φεύγειν τόδ' αἷμα κοινὸν, οὐδ' ἐφ' ἑστίαν
ἄλλην τραπέσθαι λοξίας ἐφίετο.
τάδ' ἐν χρόνῳ μοι πάντας ἀργείους λέγω
καὶ μαρτυρεῖν μοι, λεὼς ἐπορσύνθη κακά.
ἐγὼ δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος,
ζῶν καὶ τεθνηκὼς τάσδε κληδόνας λιπών.
ἀλλ' εὖ τε πράξας, μηδ' ἐπιζευχθῇ στόμα
φήμῃ πονηρᾷ, μηδ' ἐπιγλωσσῶ κακά·
ἐλευθερώσας πᾶσαν ἀργείων πόλιν,
δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμὼν κάρα.
ἆ ἆ. δμωαὶ γυναῖκες, αἵδε γοργόνων δίκην
φαιοχίτωνες καὶ πεπλεκτανημέναι
πυκνοῖς δράκουσιν· οὐκ ἔτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ.
χο. Τίνες σὲ δόξαι φίλτατ' ἀνθρώπων πατρὶ
στροβοῦσιν; ἴσχε, μὴ φοβοῦ νικῶν πολύ.
ὀρ. Οὐκ εἰσὶ δόξαι τῶνδε πημάτων ἐμοί·
σαφῶς γὰρ αἵδε μητρὸς ἔγκοτοι κύνες.

¶ Πατροκτόνον] τὴν μητέρα.
¶ Πλειστηρίζομαι] καυχῶμαι.
¶ Λοξίαν χρήσαντα] δὲ τὰς ἐπιθυμίας τῆς τόλμης φημὶ τὸν ἀπόλλωνα χρῆσαί μοι.
¶ Προσίξεται] τουτέστι πρὸ δεῖν ὡς μηδὲ ἐξεῖναι ἐφικέσθαι τοῦ μήκους.
¶ Πυρός τε φέγγος] τὸ ἐν παρνασῷ.

χο. Ποταίνιον γὰρ αἷμά σοι χεροῖν ἔτι·
ἐκ τῶνδέ τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει.
ὀρ. Ἄναξ ἄπολλον, αἵδε πληθύουσι δὴ,
κἀξ ὀμμάτων στάζουσιν αἷμα δυσφιλές.
χο. Εἴσω καθαρμός. λοξίου δὲ προσθιγὼν,
ἐλεύθερόν σε τῶνδε πημάτων κτίσει.
ὀρ. Ὑμεῖς μὲν οὐχ ὁρᾶτε τάσδ᾽, ἐγὼ δ᾽ ὁρῶ·
ἐλαύνομαι δὲ κ᾽ οὐκ ἔτ᾽ ἂν μείναιμ᾽ ἐγώ.
χο. Ἀλλ᾽ εὐτυχοίης, καί σ᾽ ἐποπτεύων πρόφρων
θεὸς φυλάσσοι καιρίοις ἐν συμφοραῖς, ¶Καιρίοις] εὐκαίροις συντυχίαις.
ὅδε τοι μελάθροις τοῖς βασιλείοις
τρίτος αὖ χειμὼν πνεύσας γονίας ἐτελέσθη. ¶Γονίας] γονίας ἄνεμος, ὅταν ἐξ ἀΐδας κινηθῇ χαλεπὸν πνεῦμα.
παιδόμοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν
μόχθοι τάλανές τε Θυέστου·
δεύτερον ἀνδρὸς βασίλεια πάθη·
λουτροδάϊκτος δ᾽ ὤλετ᾽ ἀχαιῶν πολέμαρχος ἀνήρ.
νῦν δ᾽ αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ· ἢ μόρον εἴπω.
ποῖ δῆτα κρανεῖ, ποῖ καταλήξει
μετακοιμισθὲν μένος ἄτης;

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ τραγῳδίας ἣ ἐπιγράφεται Εὐμενίδες.

Ὀρέστης ἐν Δελφοῖς περιεχόμενος ὑπὸ τῶν Ἐρινύων, βουλῇ Ἀπόλλωνος παρεγένετο εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· ἧς βουλῇ νικήσας, κατῆλθεν εἰς Ἄργος. τὰς δὲ Ἐρινύας πραΰνας, προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. παρ᾽ οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιΐα.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Πυθίας προφῆτις, Ἀπόλλων, Ὀρέστης, Κλυταιμνήστρας εἴδωλον, Χορὸς Εὐμενίδων, Ἀθηνᾶ, Προπομποί.

Προλογίζει ἡ προφῆτις.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Εὐμενίδες.

πυ. Ρῶτον μὲν εὐχῇ τῇδε πρεσβεύω θεῶν
Γ τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν, ἐκ δὲ τῆς Θέμιν,
ἣ δὴ τὸ μητρὸς δευτέρα τόδ' ἕζετο
μαντεῖον, ὡς λόγος τις· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
λάχει, θελούσης, οὐδὲ πρὸς βίαν τινὸς
Τιτανὶς, ἄλλη παῖς Χθονὸς, καθέζετο
Φοίβη, δίδωσιν δ' ἣ γενέθλιον δόσιν
Φοίβῳ· τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον.
λιπὼν δὲ λίμνην, Δηλίαν τε χοιράδα,
κέλσας ἐπ' ἀκτὰς ναυπόρους τὰς Παλλάδος,
ἐς τήνδε γαῖαν ἦλθε Παρνασοῦ θ' ἕδρας.
πέμπουσι δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα
κελευθοποιοὶ παῖδες Ἡφαίστου, χθόνα
ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.
μολόντα δ' αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς,
Δελφός τε χώρας τῆσδε πρυμνήτης ἄναξ.
τέχνης δέ νιν Ζεὺς ἔνθεον κτίσας φρένα,

¶Πρεσβεύω] προτιμῶ. ¶Τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν] Πίνδαρός φησι πρὸς βίαν κρατῆσαι Πυθοῦς τὸν Ἀπόλλωνα· διὸ καὶ ταρταρῶσαι ἐζήτει αὐτὸν ἡ Γῆ. Ἐπαφρόδιτος ἐν ὑπομνήματι Καλλιμάχου αἰτίων β΄, φησὶ, Μελανθοῦς τῆς Δευκαλίωνος καὶ Κηφισσοῦ τοῦ ποταμοῦ γίνεται Μέλαινα τοὔνομα. Μελαίνης δὲ καὶ Ποσειδῶνος, Δελφός· ἀφ' οὗ οἱ Δελφοί. ¶Τὸ μητρὸς] ἢ τῆς κοινῆς μητρὸς πάντων, ἢ τῆς Θέμιδος. ¶Λάχει] κλήρῳ. ¶Γενέθλιον δόσιν] ἀντὶ τοῦ, ὠφέλειαν θαυμαστὴν τὸν τῆς ἀδελφῆς ἑαυτῆς λητοῦς παῖδα δέδωκε συγγενικὴν δόσιν. ¶Ὄνομ' ἔχει] ἀπόδειξις αὕτη τῆς δωρεᾶς ἐκ χάριτος. ¶Δηλίαν τε χοιράδα] τὴν Κύνθον· λέγει δὲ τὴν χοιράδα, ὅθεν τὴν αἰτίαν φησὶ δι' ἣν ἀπέλιπεν Ἀπόλλων, ἐκκλίνων τὸ ἄπλειστον χωρίον. Ἄλλως. Δηλίαν τε χοιράδα, τὴν στρογγύλην. ¶Ἐς τήνδε γαῖαν] χαριζόμενος Ἀθηναίοις, κατὰ χθόνα φησὶν ἐκεῖσε Ἀπόλλωνα, κἀκεῖθεν τὴν προπομπὴν αὐτῷ εἶναι. ὁ δὲ Πίνδαρος, ἐκ Τανάγρας τῆς Βοιωτίας. ¶Παῖδες Ἡφαίστου] οἱ Ἀθηναῖοι. Θησεὺς γὰρ τὴν ὁδὸν ἐκάθηρε τῶν λῃστῶν· καὶ ὅταν πέμπωσιν εἰς Δελφοὺς θεωρίδα, προέρχονται ἔχοντες πελέκεις, ὡς ἐξημερώσοντες τὴν γῆν. ¶Δελφός τε] καὶ ὁ Δελφὸς λεὼς, ὅς ἐστι τῆς χώρας ἄναξ καὶ κυβερνήτης. ¶Κτίσας] ποιήσας. ἰδίωμα δὲ τοῦτο Αἰσχύλου.

ἵζει τέταρτον τόνδε μάντιν ἐν θρόνοις·
Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ λοξίας πατρός.
τούτοις ἐν εὐχαῖς φροιμιάζομαι θεούς.
Παλλὰς προναία δ' ἐν λόγοις πρεσβεύεται·
σέβω δὲ νύμφας, ἔνθα κωρυκὶς πέτρα
κοίλη, φίλορνις, δαιμόνων ἀναστροφή·
Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,
ἐξ οὗτε βάκχαις ἐστρατήγησεν θεός,
λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον,
Πλείστου τε πηγὰς, καὶ Ποσειδῶνος κράτος
καλοῦσα, καὶ τέλειον ὕψιστον Δία.
ἔπειτα μάντις εἰς θρόνους καθιζάνω.
καὶ νῦν τυχεῖν με τῶν πρὶν εἰσόδων, μακρῷ
ἄριστα δοῖεν, κεἰ παρ' ἑλλήνων τινές,
ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται.
μαντεύομαι γὰρ, ὡς ἂν ἡγῆται θεός.
ἦ δεινὰ λέξαι, δεινὰ δ' ὀφθαλμοῖς δρακεῖν,
πάλιν μ' ἔπεμψεν ἐκ δόμων τῶν λοξίου,
ὡς μήτε σωκεῖν, μήτε μ' ἀκταίνειν στάσιν
τρέχω δὲ χερσὶν, οὐ ποδωκίᾳ σκελῶν·
δείσασα γὰρ γραῦς, οὐδὲν, ἀντίπαις μὲν οὖν,

¶Παλλὰς] καὶ ἡ Παλλὰς, Δελφοὶ γὰρ ἱδρύοντο προναίην. Καλλίμαχος. ¶Κωρυκὶς πέτρα] ὁ παρνασσός. ¶Βρόμιος δ' ἔχει τὸν χῶρον] διὸ εἶπε, δαιμόνων ἀναστροφή. ¶Λαγὼ δίκην] λαγωοῦ δίκην καταπλέξας, ἢ μὴ ἀνθήσαντα μόρον. ¶Πενθεῖ] νῦν φησὶν ἐν Παρνασσῷ εἶναι τὰ κατὰ Πενθέα. ἐν δὲ ταῖς Ξαντρίαις, ἐν Κιθαιρῶνι. ¶Καλοῦσα] καλοῦσα φροιμιάζομαι. ¶Ἔπειτα μάντις] τοῦτό φησιν ἐπεὶ δραματική ἐστιν ἡ ποίησις. εἰ δὲ ἦν διηγηματική, εἶπεν ἂν ὁ ποιητὴς, ταῦτα εἰποῦσα εἰς θρόνον ἐκαθέζετο. ¶Τῶν πρὶν εἰσό.] τὴν πυθὼ τὴν πρότερον ποσειδῶνος, ἀντὶ τῆς καλαυρείας ἐδέξατο. Καλλίμαχος, Μέσφα καλαυρείης ἦλθεν ἐς ἀντίδοσιν. ¶Ἴτων] ἴτωσαν, ἀττικώτερον. ¶Πάλιν μ' ἔπεμψεν] παρ' ὀλίγον ἔρημος ἡ σκηνὴ γίνεται. οὔτε γὰρ ὁ χορός πω πάρεστιν, ἥ τε ἱέρεια εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναόν. ¶Σωκεῖν] κουφίζειν. σημαίνει δὲ καὶ τὸ χωλεύειν καὶ ἀτάκτως πηδᾶν. Ἄλλως. σωκεῖν διὰ τὸ γῆρας. ¶Δείσασα γὰρ] τὰ δεινὰ δείσασα ἐξέπεμψέ με τοῦ μαντείου. ἰδοῦσα γὰρ Ὀρέστην ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ τὰς ἐριννύας κοιμωμένας, ἔξεισι τετραποδηδὸν ἐκ τοῦ ναοῦ.

ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν,
ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ
ἕδραν ἔχοντα, προστρόπαιον, αἵματι
στάζοντα χεῖρας. καὶ νεοσπαδὲς ξίφος
ἔχοντ', ἐλαίας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον,
ἀργῆτι μαλλῷ. τῇδε γὰρ τρανῶς ἐρῶ·
πρόσθεν δὲ τἀνδρὸς τοῦδε θαυμαστὸς λόχος
εὕδει γυναικῶν ἐν θρόνοισιν ἥμενος·
οὔτοι γυναῖκας ἀλλὰ γοργόνας λέγω
οὐδ' αὖτε γοργείοισιν εἰκάσω τύποις·
εἶδόν ποτ' ἤδη Φινέως γεγραμμένας
δεῖπνον φερούσας· ἄπτεροί γε μὴν ἰδεῖν
αὗται, μέλαιναι δ' ἐς τὸ πᾶν βδελύκτροποι,
ῥέγκουσι δ' οὐ πλαστοῖσι φυσιάμασιν·
ἐκ δ' ὀμμάτων λείβουσι δυσφιλῆ βίαν·
καὶ κόσμος οὔτε πρὸς θεῶν ἀγάλματα
φέρειν δίκαιος, οὔτ' ἐς ἀνθρώπων στέγας.
τὸ φῦλον οὐκ ὄπωπα τῆσδ' ὁμιλίας·

¶ Προστρόπαιον] ἱκέτην. ¶ Στάζοντα χεῖρας] ἐμφατικῶς τοῦτο, νεωστὶ αὐθεντηκότα παρίστησι. ¶ Νεοσπαδὲς] νεωστὶ ἐσπασμένον. ¶ Ἀργῆτι μαλλῷ] εἰώθασιν ὅταν ἀσαφές τι εἴπωσιν οἱ ποιηταί, ἐπεκδιδάσκειν αὐτό. Ὅμηρος, Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους. ¶ Εὕδει γυναικῶν] ἐπισκηνῶς φαίνεται τὸ μαντεῖον. ἡ δὲ προφῆτις προσῄει ἐπικλήσεις, ὡς ἔθος, τῶν θεῶν ποιησομένη· ἀπροόπτως τε ἰδοῦσα τὰς ἐριννύας κύκλῳ τοῦ Ὀρέστου καθευδούσας, πάντα μηνύει τοῖς θεαταῖς, οὐχ ὡς διηγουμένη τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν (τοῦτο γὰρ νεωτερικὸν Εὐριπίδειον) ὑπὸ δὲ τῆς ἐκπλήξεως, τὰ θορυβήσαντα αὐτὴν κατεμήνυσε φιλοτέχνως. τὰ δὲ πρὸ τοῦ, εὐχαὶ καὶ ἐπικλήσεις θεῶν, ἵνα ἀπὸ τῶν εὐφημοτέρων ἄρξηται ἡ προφῆτις. οἰκονομικῶς δέ, ἵνα ἐν ἀρχῇ διώκηται Ὀρέστης, ἀλλὰ τοῦτο ἐν μέσῳ τοῦ δράματος καταπαύει, ταμιευόμενος τὰ ἀκμαιότατα ἐν μέσῳ. ¶ Ἐν θρόνοισιν ἥμενος] τῶν ἐριννύων. ¶ Ἀλλὰ γοργόνας λέγω] πρὸς τὸ φοβερὸν τῆς ὄψεως. ¶ Οὐδ' αὖτε γοργείοισιν] ἀλλ' οὐδ' ἁρπυίας αὐτὰς λέγω. εἶδον γὰρ αὐτὰς ἐν γραφῇ πτερωτάς. ¶ Βδελύκτροποι] αἷς τις βδελύξαιτο καὶ ἐντραπείη μισήσας. σκυθρωποί. ¶ Δυσφιλῆ] αἱματηρά. ¶ Καὶ κόσμος] ὃν ἔχουσι περικείμενον ἑαυταῖς. ¶ Τὸ φῦλον] οὐ δύναται τοιοῦτον γένος εἶδον. ¶ Τῆσδ' ὁμιλίας] συνηθείας, συνουσίας, συστήματος.

οὐ δῆλη γαῖα τοῦτ' ἐπεύχεται γένος
τρέφουσ' ἀνατεὶ, μὴ μεταστένειν πόνων.
τἀντεῦθεν ἤδη τῶνδε δεσπότῃ δόμων
αὐτῷ μελέσθω Λοξίᾳ μεγασθενεῖ.
ἰατρόμαντις δ' ἐστὶ καὶ τερασκόπος,
καὶ τοῖσιν ἄλλοις δωμάτων καθάρσιος.
ἀπ. Οὔτοι προδώσω· διὰ τέλους δέ σοι φύλαξ
ἐγγὺς παρεστὼς, καὶ πρόσω δ' ἀποστατῶν,
ἐχθροῖσι τοῖς σοῖς οὐ γενήσομαι πέπων.
καὶ νῦν ἁλούσας τάσδε τὰς μάργους ὁρᾷς·
ὕπνῳ· πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
γραῖαι, παλαιαὶ παῖδες, αἷς οὐ μίγνυται
θεῶν τις, οὐδ' ἄνθρωπος, οὐδὲ θὴρ ποτέ·
κακῶν δ' ἕκατι κἀγένοντ', ἐπεὶ κακὸν
σκότον νέμονται, τάρταρόν θ' ὑπὸ χθονὸς,
μισήματ' ἀνδρῶν καὶ θεῶν ὀλυμπίων·
ὅμως δὲ φεῦγε, μηδὲ μαλθακὸς γένῃ.
ἐλῶσι γάρ σε καὶ δι' ἠπείρου μακρᾶς
βεβῶντ' ἀνατεὶ τὴν πλανοστιβῆ χθόνα,
ὑπέρ τε πόντον, καὶ περιρρύτας πόλεις.
καὶ μὴ πρόκαμνε τόνδε βουκολούμενος
πόνον· μολὼν δὲ παλλάδος ποτὶ πτόλιν,

¶Τρέφουσ' ἀνατεὶ] τὸ ἀ αἰατροφῆς. ¶Ἰατρόμαντις] ὥστε εἴτε θεραπείας χρεία, ἰατρός ἐστιν· εἴτε μαντείας, τερατοσκόπος· εἴτε καθαρμῶν, καθάρσιος. ¶Καὶ τοῖσιν ἄλλοις] πῶς οὖν μᾶλλον τῶν ἰδίων; ¶Οὔτοι προδώσω] ἐπιφανεὶς Ἀπόλλων συμβουλεύει Ὀρέστῃ καταλιπεῖν μὲν τὸ μαντεῖον, φυγεῖν δὲ εἰς Ἀθήνας. ἐκ δευτέρας δὲ γίνεται φαντασία. στραφέντα γὰρ μηχανήματα ἔνδηλα ποιεῖ τὰ κατὰ τὸ μαντεῖον ὡς ἔχει. καὶ γίνεται ὄψις τραγικά· τὸ μὲν ξίφος ἡμαγμένον ἔτι κατέχων Ὀρέστης· αἱ δὲ, κύκλῳ φρουροῦσαι αὐτόν. Ἄλλως. οὔτοι προδώσω. πρὸς Ὀρέστην φησίν. ἀπέστη γὰρ ἡ ἱέρεια. ¶Οὐ γενήσομαι πέπων] χάρι-ται πρέπων. ¶Γραῖαι, παλαιαὶ παῖδες] παλαιαὶ γὰρ παῖδες, διὰ τὸ νέον· ὃ ἐπειδὴ ἄγαμοι καὶ παρθένοι εἰσί. τὸ ἀλλόκοτον δὲ τῆς φύσεως διὰ τῶν ἐναντίων τραγικώτερον διασύρει. ¶Κακῶν δ' ἕκατι] ἕνεκα τοῦ κακοποιεῖν. ¶Ἐλῶσι] ἀντὶ τοῦ ἐλάσουσι. ¶Βουκολούμενος]. τελέσων.

ἵζου παλαιὸν ἄγκαθεν λαβὼν βρέτας,
κἀκεῖ δικαστὰς τῶνδε καὶ θελκτηρίους
μύθους ἔχοντες, μηχανὰς εὑρήσομεν,
ὥστ' ἐς τὸ πᾶν σε τῶνδ' ἀπαλλάξαι πόνων.
καὶ γὰρ κτανεῖν σ' ἔπεισα μητρῷον δέμας.
ὀρ. Ἄναξ Ἄπολλον, οἶσθα μὲν τὸ μὴ 'δικεῖν,
ἐπεὶ δ' ἐπίστα, καὶ τὸ μὴ ἀμελεῖν μάθε.
σθένος δὲ ποιεῖν εὖ φερέγγυον τὸ σόν.
ἀπ. Μέμνησο, μὴ φόβος σε νικάτω φρένας.
σὺ δ' αὐτάδελφον αἷμα καὶ κοινοῦ πατρὸς
Ἑρμῆ φύλασσε· κάρτα δ' ὢν ἐπώνυμος,
πομπαῖος ἴσθι, τόνδε ποιμαίνων ἐμὸν
ἱκέτην· σέβει τοι Ζεὺς τόδ' ἐκ νόμων σέβας,
ὁρμώμενον βροτοῖσιν εὐπόμπῳ τύχῃ.
κλ. Εὕδοιτ' ἄν, ὠή, καὶ καθευδουσῶν τί δεῖ;
εἰδ. Ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν ὧδ' ἀπητιμασμένη
ἄλλοισιν ἐν νεκροῖσιν, ὡς μὲν ἔκτανον,
ὄνειδος ἐν φθιτοῖσιν οὐκ ἐκλείπεται,
αἰσχρῶς δ' ἀλῶμαι· προὐννέπω δ' ὑμῖν ὅτι
ἔχω μεγίστην αἰτίαν κείνων ὕπο.
παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλτάτων,
οὐδεὶς ὑπέρ μου δαιμόνων μηνίεται,

¶Ἄγκαθεν] ταῖς ἀγκάλαις. ¶Ἐπίστα] ἐπίστασαι. ¶Σθένος δὲ] τὸ δὲ σὸν σθένος, ἀσφαλές ἐστιν εἰς τὸ εὖ ποιεῖν. ¶Ἐπώνυμος] ὅδιος γὰρ ὁ θεός. ¶Σέβει τοι Ζεὺς] τὸ τῶν ἱκετῶν σέβισμα καὶ δέημα οὐ μόνον τιμᾷ ὁ Ζεὺς, ἀλλὰ καὶ σέβει, ὁρῶν αὐτὸ ὁρμώμενον προπεμπούσῃ τύχῃ. ¶Ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν] λείπει εἰμί. ὑπὲρ ὧν ἐφόνευσα Ἀγαμέμνονα ἀτιμῶσθαι. καὶ οἱ ἐμὲ φονεύσαντες, οὐκ ἀτιμάζονται. παιδευτικὰ δὲ ταῦτα. τὸ γὰρ τοὺς ἐναγεῖς, καὶ μετὰ θάνατον ὑπὸ νεκρῶν ἀτιμάζεσθαι, ἱκανῶς ἔχεται παιδεύσεως. ὁ μὲν Ὀρέστης φυγὼν οἴχεται Ἀθήναζε πυθόμενος. αἱ δὲ Ἐριννύες μόναι καθεύδουσιν ὑπὸ πόνου ἴσως καὶ ἀπόλλωνος. τοῦ τραγῳδοποιοῦ τοῦτο ἐπιτηδεύσαντος, ἵνα διὰ τούτου ἐμφαίνῃ τὸ ἄχειρον αὐτῶν καὶ χαλεπόν. πῶς δὲ διεγείρονται; οὐχ ὑπὸ ἀπόλλωνος, οὐδὲ ὑφ' ἑαυτῶν, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ φαντασίᾳ. ἐφίσταται γὰρ τὸ εἴδωλον Κλυταιμνήστρας, καὶ μεμψάμενον ἀνεγείρει. ὥστε ποικίλαις φαντασίαις πεποίηται. ¶Ἔχω μεγίστην] καὶ σφαγεῖσα, αἰτιῶμαι ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ Ἀγαμέμνονα.

κατασφαγείσης πρὸς χερῶν μητροκτόνων.
ὅρα δὲ πληγὰς τάσδε καρδίας σέθεν.
εὕδουσα γὰρ φρὴν ὄμμασιν λαμπρύνεται·
ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν.
ἦ πολλὰ μὲν δὴ τῶν ἐμῶν ἐλείξατε,
χοάς τ' ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα,
καὶ νυκτίσεμνα δεῖπν' ἐπ' ἐσχάρᾳ πυρὸς
ἔθυον ὥραν οὐδενὸς κοινὴν θεῶν.
καὶ πάντα ταῦτα λὰξ ὁρῶ πατούμενα·
ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην,
καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων
ὤρουσεν, ὑμῖν ἐγκατιλλώψας μέγα.
ἀκούσαθ' ὡς ἔλεξα τῆς ἐμῆς πέρι
ψυχῆς, φρονήσατ' ὦ κατὰ χθονὸς θεαί.
ὄναρ γὰρ ὑμᾶς νῦν Κλυταιμνήστρα καλῶ.
(χο. Μυγμός.) κλ. Μύζοιτ' ἄν, ἀνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω·
φίλοις γάρ εἰσιν οὐκ ἐμοῖς προσίκτορες.
(χο. Μυγμός.) κλ. Ἄγαν ὑπνώσσεις, κοὐ κατοικτίζεις πάθος,
φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται. (χο. Ὠγμός.)
κλ. Ὤζεις, ὑπνώσσεις, οὐκ ἀναστήσῃ τάχος;
τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά;
(χο. Ὠγμός.) κλ. Ὕπνος πόνος τε κύριοι συνωμόται

¶Εὕδουσα γὰρ φρὴν] ἐν τῷ καθεύδειν ὁ νοῦς ἀκριβέστερον ὁρᾷ, μὴ περισπώμενος τῇ θέᾳ. πραγματικώτερον δέ, τὸ εἴδωλον Κλυταιμνήστρας σώζει τὴν σφαγήν. ¶Ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρα] ἡ τῆς φρενὸς μοῖρα οὐ προορᾷ ἐν ἡμέρᾳ. ¶Νηφάλια] οἶνος γὰρ οὐ σπένδεται ἐρινύσι. ¶Ἔθυον ὥραν] ὥραν ἐν ᾗ οὐδεὶς τῶν θεῶν ἐκοινώνει τῆς θυσίας ὑμῖν. ἐν γὰρ τῷ μεσονυκτίῳ μόναις ἐρινύσιν ἀπάρχονται. ¶Οὐδενὸς κοινὴν θεῶν] ὅτι ταύταις μόναις ἐν νυκτὶ θύουσιν. ¶Ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην] δέον τὸ πεφευγέναι ἐκ τοῦ ναοῦ. ¶Ἐγκατιλλώψας μέγα] χλευάσας. διὰ δὲ τούτων ἐρεθίζει αὐτάς. ¶Μυγμὸς] παρεπιγραφή. τοῦτο δέ ἐστιν ὅ φησιν ὁ ποιητής, αἱ δ' ἐπέμυξαν. τὸ δὲ ἐγείρεσθαι τὰς παρειμένας ὕπνῳ, οὐ πιθανόν. κατὰ βραχὺ οὖν ἐκ προσβάσεως τὴν ἔγερσιν ποιοῦνται. ¶Ὤζεις] ὡς παρὰ τὸ αἶ αἶ, αἰάζειν· οὕτω παρὰ τὸ ὢ ὤ, ὤζειν. ¶Τί σοι] τί οὐ μέλλεις τὸ σὸν ἔργον ἀνύειν; ¶Συνωμόται] συνωμοσίαν ποιήσαντες, κατεκοίμησαν ὑμᾶς.

δεινῆς δρακαίνης ἐξεκήρανας μένος.
(Χο. Μυγμὸς διπλοῦς, ὀξύ.)
Λάβε λάβε λάβε λάβε, φράζου.
Κλ. Ὄναρ διώκεις θῆρα, κλαγγαίνεις δ' ἅπερ
κύων μέριμναν οὔποτ' ἐκλιπὼν πόνου.
τί δρᾷς, ἀνίστω, μή σε νικάτω πόνος,
μηδ' ἀγνοήσῃς πῆμα μαλθαχθεῖσ' ὕπνῳ.
ἄλγησον ἧπαρ ἐνδίκοις ὀνείδεσι.
τοῖς σώφροσιν γὰρ ἀντίκεντρα γίνεται.
οὐδ' αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα τῷ
ἀτμῷ κατισχναίνουσα νηδύος πυρί·
ἕπου, μάραινε δευτέροις διώγμασιν.
Χο. Ἔγειρ' ἔγειρε καὶ σὺ τήνδ', ἐγὼ δὲ σέ.
εὕδεις; ἀνίστω, κἀπολακτίσασ' ὕπνον,
ἰδώμεθ' εἴ τι τοῦδε φροιμίου ματᾷ.
ἰοὺ ἰού, πόπαξ ἐπάθομεν φίλαι.
ἦ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγώ.
ἐπάθομεν πάθος δυσαχθές, ὢ πόποι,
ἄφερτον κακόν. ἐξ ἀρκύων πέπτωκεν, οἴχεται δ' ὁ θήρ.
ὕπνῳ κρατηθεῖσ' ἄγραν ὤλεσα.
ἰὼ παῖ Διός, ἐπίκλοπος πέλῃ.
νέος δὲ γραίας δαίμονας καθιππάσω,
τὸν ἱκέταν σέβων ἄθεον ἄνδρα καὶ τοκεῦσι πικρόν,
τὸν μητραλοίαν δ' ἐξέκλεψας ὢν θεός.

¶Ἐξεκήρανας] παρείλου. ¶Λάβε λάβε] ὀνειροπολοῦσα διώκει Ὀρέστην, τοῦτό φησι. ¶Ἀντίκεντρα] ἴσα μάστιξιν. ¶Ἐπουρίσασα] ἐφορμήσασα τῷ Ὀρέστῃ. οἰκεῖον δὲ τῷ πνεύματι τὸ ἐπουρίσασα. ¶Κατισχναίνουσα] ἐκλεπτύνουσα, πυρετῷ ἀναλίσκουσα, ὡς δοκεῖν ἀτμοὺς ἀνιέναι ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ. ¶Ἔγειρ' ἔγειρε] ἀνάστασις αὐτὰς οὐκ ἀθρόως, μιμούμενος ἐμφατικῶς τὴν ἀλήθειαν. ἀλλ' ἐγείρεταί τις πρώτη, ὥστε μὴ ἀθρόως τὸν χορὸν φθέγξασθαι. ¶Ματᾷ] μάταιον γίνεται. ¶Ἦ πολλὰ] κομματικῶς ἑκάστη κατ' ἰδίαν προενεκτέον. αἱ γὰρ διακοπαὶ πρόσφοροι τοῖς πάθεσι. ¶Ἐπάθομεν] λείπει, δεινά. ¶Ἄφερτον] ἀφόρητον κακὸν ἐπάθομεν. ¶Καθιππάσω] κατεπολέμησας. ¶Τοκεῦσι πικρὸν] συλληπτικῶς.

τί τῶνδ' ἐρεῖ τις δικαίως ἔχειν;
ἐμοὶ δ' ὄνειδος ἐξ ὀνειράτων μολόν,
ἔτυψεν δίκαν διφρηλάτου ^ μεσολαβεῖ κέντρῳ·
ὑπὸ φρένας, ὑπὸ λοβὸν πάρεστι μαστίκτορος,
δαΐου δαμίου. βαρὺ τὸ περίβαρυ κρύος ἔχειν.
τοιαῦτα δρῶσιν οἱ νεώτεροι θεοί
κρατοῦντες τὸ πᾶν δίκας πλέον, φονολιβῆ θρόνον
περὶ πόδα, περὶ κάρα πάρεστι γᾶς ὀμφαλὸν
προσδρακεῖν αἱμάτων βλοσυρὸν ἀρόμενον ἄγος ἔχειν.
ἐφεστίῳ δὲ μάντι σῷ μιάσματι μυχὸν ἐχράναντ' αὐ-
τόσσυτος, αὐτόκλητος, παρὰ νόμον θεῶν βρέτεα μὲν τίων,
παλαιγενεῖς δὲ μοίρας φθίσας,
κἀμοί τε λυπρός, καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται,
ὑπό τε γᾶν φυγὼν, οὔποτ' ἐλευθεροῦται.
ποτιτρόπαιος δ' ὤν, ἕτερον ἐν κάρᾳ
μιάστορ' ἐκείνου πάσεται.
ἀπ. Ἔξω, κελεύω, τῶνδε δωμάτων τάχος
χωρεῖτ', ἀπαλλάσσεσθε μαντικῶν μυχῶν.
μὴ καὶ λαβοῦσα πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν,
χρυσηλάτου θώμιγγος ἐξορμώμενον,
ἀνῇς ὑπ' ἄλγους μέλαν' ἀπ' ἀνθρώπων ἀφρόν,

¶Ἔτυψεν] ὡς ἡνίοχος, ἔτυψέ με. ¶Λοβὸν] λοβός, μόριον τοῦ ἥπατος. ¶Μαστίκτορος] λείπει τὸ ὡς. ¶Τὸ περίβαρυ] οὐ τὸ παχύ, ἀλλὰ περισσῶς βαρύ. ¶Κρύος ἔχειν] ἡμᾶς φησί. ¶Τὸ πᾶν δίκας πλέον] παρὰ τὸ δίκαιον, τὸ πᾶν ἔχοντες. ¶Θρόνον] τὸν θρόνον οὗ Ὀρέστης καθῆσται, πάρεστιν ὁρᾶν φονολιβῆ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς ὅλον. τὸ δὲ γᾶς ὀμφαλόν, αὐτὸ τοῦ, τὸ ἐν Πυθοῖ. διὰ δὲ τούτων, ἀποσκευάζειν δοκοῦσι τῆς ἐπικουρίας Ὀρέστου τὸν θεόν. ¶Προσδρακεῖν αἱμάτων] λείπει ὁ ὡς, ὥστε τὸν ὀφθαλμὸν ἔχειν αἱμάτων ἄγος ἐπαιρόμενον. ¶Αὐτόκλητος] αὐτὸς αὐτὸν καλέσας ἐπὶ τὸ μιᾶναι τὸν ναόν. ¶Φθίσας] ἡμᾶς, ὅσον ἐπὶ σοί. ¶Ποτιτρόπαιος] προστρόπαιος, αἴτιος τοῦ ἐναγοῦς. ¶Ἕτερον ἐν κάρᾳ] ὡς ἐναγὴς ἐν τῷ κάρᾳ ἑαυτοῦ, ἕτερον μιάστορα λήψεται, καὶ οἱ ἐκ αὐτοῦ δίκας ἡμῖν δώσουσιν. ¶Ἀργηστὴν ὄφιν] τὸ ταχυπόρον ὄφιν εἶπε τὸ βέλος διὰ τὸν ἰόν. ἢ ποιὸν, διὰ τὸ ἐπιτροχάδην. τὸ μὲν πρότερον, πρὸς πάσας ὁ λόγος, πρὸς μίαν δὲ ἑκάστην νῦν. ¶Θώμιγγος] νευρᾶς. ¶Ἀνθρώπων ἀφρὸν] τὸ αἷμα μέλανα ἀφρὸν εἶπεν· οὐ δήπου τὸ ἔμφυτον αὐτῶν (ἀναίμονες γάρ εἰσιν οἱ θεοί) ἀλλὰ τὸ ἀπ' ἀνθρώπων ἠθροισμένον ὡς τούτῳ τροφῇ χρωμένων αὐτῶν.

ἐμοῦσα θρόμβους οὓς ἀφείλκυσας φόνου.
οὔτοι δόμοισι τοῖσδε χρίμπτεσθαι πρέπει·
ἀλλ' οὗ καρανιστῆρες ὀφθαλμωρύχοι
δίκαι, σφαγαί τε, σπέρματός τ' ἀποφθορᾷ
παίδων, κακοῦ τε χλοῦνις ἠδ' ἀκρωνία.
λευσμόν τε καὶ μύζουσιν οἰκτισμὸν πολύν,
ὑπὸ ῥάχιν παγέντες. ἆρ' ἀκούετε,
οἵας ἑορτῆς ἔσ' ἀπόπτυστοι θεοῖς
στέργηθρ' ἔχουσαι. πᾶς δ' ὑφηγεῖται τρόπος
μορφῆς. λέοντος ἄντρον αἱματορρόφου
οἰκεῖν τοιαύτας εἰκός, οὐ χρηστηρίοις
ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος.
χωρεῖτ' ἄνευ βοτῆρος αἰπολούμεναι·
ποίμνης τοιαύτης δ' οὔτις εὐφιλὴς θεῶν.
χο. Ἄναξ ἄπολλον, ἀντάκουσον ἐν μέρει,
αὐτὸς σὺ τούτων οὐ μεταίτιος πέλῃ,
ἀλλ' εἷς τὸ πᾶν ἔπραξας, ὡς παναίτιος.
απ. Πῶς δή; τοσοῦτο μῆκος ἔκτεινον λόγου.
χο. Ἔχρησας ὥστε τὸν ξένον μητροκτονεῖν.
απ. Ἔχρησα ποινὰς τοῦ πατρὸς πέμψαι. τί μήν;
χο. Κἄπειθ' ὑπέστης αἵματος δέκτωρ νέου.
απ. Καὶ προστραπέσθαι τούσδ' ἐπέστελλον δόμους.
χο. Καὶ τὰς προπομποὺς δῆτα τάσδε λοιδορεῖς

¶Θρόμβους] τὰς πήξεις τοῦ αἵματος. ¶Καρανιστῆρες] αἱ ἀποκεφαλίζουσαι. ¶Χλοῦνις] ἡ ἀκμαία ἀποκοπή, παρὰ τὴν χλόην. ἢ ὅτι χλοῦνις ὁ σῦς· κάπροι δὲ συνεχῶς ἐνουχίζονται· διὰ τοῦτο τὴν ἀποκοπὴν συὸς εἶπεν, οὐκ ἀνθρωπίνην. ¶Ἀκρωνία] ὀκτμὴ μορίων. ¶Λευσμὸν] κακῶν ἄθροισιν ἢ λιθοβολίαν. Ἡρωδιανὸς δὲ τὸ σύστημα καὶ ἄθροισμα. ¶Ὑπὸ ῥάχιν] ἔνθα ἀνασκολοπίζονται. ¶Ἑορτῆς] εἰρωνικῶς, ἀντὶ τοῦ διατελεῖς. ¶Τρόπος μορφῆς] ἀντὶ τοῦ, διὰ τῆς μορφῆς ὑμῶν ἡ κακία τῶν τρόπων ὑμῶν διαδείκνυται. ¶Τρίβεσθαι μύσος] προστρίβεσθαι. ¶Ἄνευ βοτῆρος] μόναι ὡς ἀνήμερα θηρία. ¶Αὐτὸς σὺ τούτων] οὐκ ἐπικοινωνῶν τῇ αἰτίᾳ, ἀλλὰ τοῦ παντὸς σὺ αἴτιος. ¶Ἔχρησας] ὥστε δέξασθαι τὸν φονέα. ¶Τὰς προπομποὺς] ἠθικώτατα, τὰς διωκτείας προπομποὺς εἰποῦσαι.

ἀπ. Οὐ γὰρ δόμοισι τοῖσδε προσφορεῖν μολεῖν.
χο. Ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν τοῦτο προστεταγμένον.
ἀπ. Τίς ἥδε τιμή, κόμπασον γέρας καλόν.
χο. Τοὺς μητραλοίας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
ἀπ. Τί γὰρ γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ;
χο. Οὐκ ἂν γένοιθ' ὅμαιμος αὐθέντης φόνος.
ἀπ. Ἦ κάρτ' ἄτιμα, καὶ παρ' οὐδὲν ἠρκέσω
Ἥρας τελείας καὶ Διὸς πιστώματα.
κύπρις δ' ἄτιμος τῷδ' ἀπέρριπται λόγῳ,
ὅθεν βροτοῖσι γίνεται τὰ φίλτατα.
εὐνὴ γὰρ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ μορσίμη,
ὅρκου τὲ μείζων τῇ δίκῃ φρουρουμένη.
ἢ τοῖσιν οὖν κτείνουσιν ἀλλήλους χαλᾷς,
τὸ μὴ γενέσθαι, μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ.
οὔ φημ' Ὀρέστην σ' ἐνδίκως ἀνδρηλατεῖν.
τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτα σ' ἐνθυμουμένην,
τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν ἡσυχαιτέραν.
δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' ἐποπτεύσει θεά.
χο. Τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λείπω ποτέ.
ἀπ. Σὺ δ' οὖν δίωκε καὶ πόνον πλέον τίθου.
χο. Τιμὰς σὺ μὴ συντέμνε τὰς ἐμὰς λόγῳ.
ἀπ. Οὐδ' ἂν δεχοίμην ὥστ' ἔχειν τιμὰς σέθεν.
χο. Μέγας γὰρ ἔμπας πὰρ Διὸς θρόνοις λέγῃ·
ἐγὼ δ' (ἄγει γὰρ αἷμα μητρῷον δίκας)
μέτειμι τόνδε φῶτα καὶ κυνηγέτις.
ἀπ. Ἐγὼ δ' ἀρήξω, τὸν ἱκέτην τε ῥύσομαι·
δεινὴ γὰρ ἐν βροτοῖσι κἀν θεοῖς πέλει
τοῦ προστροπαίου μῆνις, εἰ προδῶ σφ' ἑκών.
ορ. Ἄνασσ' Ἀθάνα, Λοξίου κελεύσμασιν
ἥκω, δέχου δὲ πρευμενῶς ἀλάστορα,

¶Τί γὰρ γυναικὸς] τί προσπέπραχε τοιοῦτον ἐπὶ ἀνδροφόνου γυναικός;
¶Αὐθέντης] ὁ Ἀγαμέμνονος φόνος οὐκ ἔστιν αὐθέντης, ὅ ἐστι μιαρός.
¶Ἡσυχαιτέραν] δολιωτέραν.
¶Αἷμα μητρῷον] ἡ δίκη τοῦ μητρῴου αἵματος
¶Μῆνις] μή ποτε θεῶν μήνιμα γένωμαι.

οὐ προστρόπαιον, οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα,
ἀλλ' ἀμβλὺν ἤδη, προστετριμμένον τε πρὸς
ἄλλοισιν οἴκοις. καὶ πορεύμασι βροτῶν,
ὅμοια χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν.
σώζων ἐφετμὰς Λοξίου χρηστηρίους
πρόσειμι δῶμα καὶ βρέτας τὸ σὸν θεά·
αὐτοῦ φυλάσσων ἀναμένω τέλος δίκης.
χο. Εἶεν· τόδ' ἐστὶ τἀνδρὸς ἐκφανὲς τέκμαρ·
ἕπου δὲ μηνυτῆρος ἀφθέγκτου φραδαῖς.
τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν,
πρὸς αἷμα καὶ σταλαγμὸν ἐκμαστεύομεν.
πολλοῖς δὲ μόχθοις ἀνδροκμῆσι φυσιᾷ
σπλάγχνον· χθονὸς γὰρ πᾶς πεποίμανται τόπος,
ὑπέρ τε πόντον ἀπτέροις πωτήμασιν
ἦλθον διώκουσ' οὐδὲν ὑστέρα νεώς·
καὶ νῦν ὅδ' ἐνθάδ' ἐστί που καταπλακώς.
ὀσμὴ βροτείων αἱμάτων με προσγελᾷ.
ὅρα, ὅρα μάλ' αὖ,　　λεύσσετον πάντα·
μὴ λάθῃ φύγδα βὰς　　ὁ ματροφόνος ἀτίτας.
ὅδ' αὖτέ γ' οὖν ἀλκὰν ἔχων, περὶ βρέτει
πλεχθεὶς θεᾶς ἀμβρότου,　　ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χρεῶν·
τὸ δ' οὐ πάρεστιν· αἷμα μητρῷον χαμαὶ,

¶Προστρόπαιον] ἀκάθαρτον. ¶Προστετριμμένον] κατ' αὐτῶν ἐπελθόντα. ¶Ἄλλοισιν οἴκοις] ἄλλοις προστετριψάμενον τὸ μύσος. ¶Φραδαῖς] ταῖς ἐννοίαις. ¶Τετραυματισμένον] ὡς αὐτὸ σχῆμα αἵματος ὄντος Ὀρέστου, καὶ μαίνοντος τὴν γῆν ἧς ὀσφραίνεται. τὸ μὲν ἀπορρεῖν τὸ αἷμα, παραδοξολογίας ἐστὶ τραγικῆς· ὅρα δὲ μὴ ἐκβαίνῃ τὴν πίστιν, ὁ ἀπὸ Ἄργους εἰς Δελφοὺς ἧκεν, εἶτα ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας, καὶ ἔτι αἷμα στάζων ἀπὸ τοῦ ξίφους. φαντασία οὖν ἀμήχανος. ἀλλὰ καὶ συγκέχυται τῇ παραδοξολογίᾳ. ¶Ἀνδροκμῆσι] μεγαλοκμῆσιν. ¶Σπλάγχνον] τὸ ἡμέτερον. ¶Ἀπτέροις] ὅτι μὴ πτεροῦντας εἰσάγουσιν αὐτάς. ¶Καταπλακὼς] καταπλήξας πρὸς τῷ ἀγάλματι. ¶Προσγελᾷ] προσσαίνει. ¶Ὅρα ὅρα] τὸ αὐτὸ πρόσωπόν ἐστι. ¶Ἀτίτας] ἀτιμώρητος. ¶Πλεχθεὶς θεᾶς] ἀνθ' ὧν ἡμῖν χρεωστεῖ, πρόσφυξ θέλει γενέσθαι τῆς θεοῦ. ¶Οὐ πάρεστιν] οὐ πάρεστιν αὐτῷ νικῆσαι ἡμᾶς.

δυσαγκόμιστον, παπαῖ·
τὸ διερὸν πέδῳ κεχυμένον οἴχεται.
ἀλλ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπὸ ζῶντος ῥοφεῖν
ἐρυθρὸν ἐκ μελέων πέλανον· ἀπὸ δὲ σοῦ
βοσκὰν φεροίμαν πώματος δυσπότου·
καὶ ζῶντά σ' ἰσχνάνασ' ἀπάξομαι κάτω.
ἀντιποίνους τίνης ματροφόνας δύας·
ὄψει δ' ἐκεῖ τις ἄλλον ἤλιτεν βροτῶν,
ἢ θεὸν, ἢ ξένον, τιν' ἀσεβῶν, ἢ τοκέας φίλους,
ἔχονθ' ἕκαστον τῆς δίκης ἐπάξια.
μέγας γὰρ ἅδης ἐστὶν εὔθυνος βροτῶν,
ἔνερθε χθονός· δελτογράφῳ δὲ πάντ' ἐπωπᾷ φρενί.
ὀρ. Ἐγὼ, διδαχθεὶς ἐν κακοῖς, ἐπίσταμαι
πολλοὺς καθαρμοὺς, καὶ λέγειν ὅπου δίκη,
σιγᾶν θ' ὁμοίως· ἐν δὲ τῷδε πράγματι
φωνεῖν ἐτάχθην πρὸς σοφοῦ διδασκάλου·
βρίζει γὰρ αἷμα καὶ μαραίνεται χερὸς,
μητροκτόνον μίασμα δ' ἔκπλυτον πέλει.
ποταίνιον γὰρ ὂν πρὸς ἑστίᾳ θεοῦ
Φοίβου, καθαρμοῖς ἠλάθη χοιροκτόνοις.
πολὺς δέ μοι γένοιτ' ἂν ἐξ ἀρχῆς λόγος,
ὅσοις προσῆλθον ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ.

¶Δυσαγκόμιστον] τὸ ἅπαξ χυθὲν αἷμα, δυσίατον. ¶Τὸ διερὸν] τοῦ διεροῦ ἐκκεχυμένον εἰς τὴν γῆν, δυσαγκόμιστον. τουτέστιν ἐμοὶ καὶ τὸ αἷμα. Ἄλλως. διερὸν, τὸ βρέξαι τὴν γῆν. ¶Ῥοφεῖν] καταπίνειν. ¶Πέλανον] θρόμβον αἵματος. ¶Εὔθυνος] δικαστής. ¶Δελτογράφῳ] ὁρᾷ δὲ πάντα, ἀναγραφόμενος αὐτὰ τῇ ἰδίᾳ δέλτῳ. ¶Ἐγὼ διδαχθεὶς] διδαχθεὶς πολλοὺς καθαρμούς. ὅ ἐστι, τηλικαῦτα ἀψυχήσας, ἃ πολλῶν ἐδεήθη καθαρμῶν, Ἄλλως. οἱ ἐναγεῖς οὔτε ἐν ἱερῷ προσήεσαν, οὔτε προσέβλεπον, οὐδὲ διελέγοντο τινί. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, Τί σιγᾷς; μῶν φόνον τιν' εἰργάσω; ὅτι ὁ Ὀρέστης μέλλει διαλέγεσθαι, δηλοῖ ὅτι ἐναγής ἐστι. ἐγὼ, φησὶ, διδαχθεὶς ὑπὸ κακῶν τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ὑπὸ διδασκάλους χρησάμενος ταῖς ἐμαῖς συμφοραῖς, ἐπίσταμαι καὶ σιγᾶν καὶ λαλεῖν ὅπου δεῖ, ὁ καὶ πρὸ τοῦ καιρὸν γινώσκων. ¶Βρίζει] κοιμᾶται. ¶Ἔκπλυτον] ἐκκεκαθαρμένον. ¶Ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ] ἐβλάπτοντο γὰρ οἱ μυσαροὶ ξυντυγχάνοντες.

χρόνος καθαιρεῖ πάντα γηράσκων ὁμοῦ.
καὶ νῦν ἀφ' ἁγνοῦ στόματος εὐφήμως καλῶ
χώρας ἄνασσαν τῆσδ' Ἀθηναίαν, ἐμοὶ
μολεῖν ἀρωγόν· κτήσεται δ' ἄνευ δορὸς
αὐτόν τε καὶ γῆν καὶ τὸν ἀργεῖον λεών,
πιστὸν δικαίως ἐς τὸ πᾶν τε σύμμαχον.
ἀλλ' εἴτε χώρας ἐν τόποις λιβυστικοῖς,
Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου,
τίθησιν ὀρθὸν ἢ κατηρεφῆ πόδα,
φίλοις ἀρήγουσ', εἴτε φλεγραίαν πλάκα,
θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ, ἐπισκοπεῖ·
ἔλθοι (κλύει δὲ καὶ πρόσωθεν ὢν θεὸς)
ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ λυτήριος.

χο. Οὔτοι σ' Ἀπόλλων οὐδ' Ἀθηναίας σθένος
ῥύσαιτ' ἄν, ὥστε μὴ οὐ παρημελημένον
ἔρρειν, τὸ χαίρειν μὴ μαθόνθ' ὅπου φρενῶν,
ἀναίματον βόσκημα δαιμόνων σκιά.
οὐδ' ἀντιφωνεῖς, ἀλλ' ἀποπτύεις λόγους,
ἐμοὶ τραφείς τε καὶ καθιερωμένος.

ἀπ. Καὶ ζῶν με δαίσεις, οὐδὲ πρὸς βωμῷ σφαγείς·
ὕμνον δ' ἀκούσῃ τόνδε δέσμιον σέθεν.

χο. Ἄγε δὴ καὶ χορὸν ἅψωμεν, ἐπεὶ μοῦσαν στυγερὰν
ἀποφαίνεσθαι δεδόκηκε, λέξαι τε λάχη τὰ κατ' ἀνθρώπους

¶Αὐτόν τε] λείπει ἐμέ. ¶Καὶ τὸν ἀργεῖον λεών] ὡς τότε συμμαχούντων ἀργείων ἀθηναίοις. ¶Τρίτωνος] ὅπου ἐκεῖ τοῦτο εἴρηται αὐτὴν πεποιημένην. ¶Θρασὺς ταγοῦχος] ὡς θρασὺς ἡγεμών. ἁρμόττουσα δὲ ἡ ἀρχή· δεῖται γὰρ ἰσχυροῦ βοηθοῦ. ¶Ὅπως γένοιτο] τὸ ἑξῆς, ἔλθοι, ὅπως γένοιτο. ¶Ἀναίματον] ὁ μηδὲ αἷμα ἔχων ἐξ ἡμῶν, ἀλλὰ γεγενημένος σκιά· ῥοφήσομεν γάρ σου τὸ αἷμα. ἢ ἀναίματον, ἀντὶ τοῦ, ζῶντά σε νεκρὸν ποιήσομεν. ¶Οὐδ' ἀντιφωνεῖς] οὐκ ἀποκρίνῃ· ἢ, ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ἀντιφωνήσεις μοι. ἀλλὰ καὶ βουλομένου λαλεῖν, τὸ φθέγμα σου δεθήσεται. ¶Μοῦσαν στυγερὰν] ὡς ἐπὶ νεκρῷ. ¶Λάχη] τοὺς κλήρους ἡμῶν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δεδόκηκε. δεδόκηκεν ἡμῖν λέξαι ποῖα ἔστι τὰ κατ' ἀνθρώπους λάχη ἐφορεύομεν.

ὡς ἐπιωμᾷ στάσις ἅμα   εὐθυδίκαιοι θ' ἡδόμεθ' εἶναι.
τοὺς μὲν καθαρὰς   χεῖρας προνέμοντας
οὔτις ἀφ' ἡμῶν μῆνις ἐφέρπει,
ἀσινὴς δ' αἰῶνα διοιχνεῖ·
ὅστις δ' ἀλιτρῶν, ὥσπερ ὅδ' ἀνὴρ,
χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει,   μάρτυρες ὀρθαὶ τοῖσι θανοῦσι
παραγινόμεναι, πράκτορες αἵματος
αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν.   μᾶτερ ἅμ' ἔτικτες, ὦ μᾶτερ
Νὺξ ἀλαοῖσι καὶ δεδορκόσι,
ποινὰν κλῦθ'. ὁ Λατοῦς γὰρ ἶ-   νίς μ' ἄτιμον τίθησι,
τόνδ' ἀφαιρούμενος   πτῶκα, ματρῷον ἅ-
γνισμα κύριον φόνου.   ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ
τόδε μέλος, παρακοπά,   παραφορὰ, φρενοδαλὶς,
ὕμνος ἐξ ἐριννύων,   δέσμιος φρενῶν, ἀφόρ-
μικτος, αὔων βροτοῖς.   τοῦτο γὰρ λάχος διανταία
μοῖρ' ἐπέκλωσεν ἐμπέδως
ἔχειν, θανάτων τοῖσιν αὐτουργίαις
ξυμπέσωσι μάταιοι,   τοῖς ὁμαρτεῖν, ὄφρ' ἂν
γᾶν ὑπέλθῃ· θανὼν δ'   οὐκ ἄγαν ἐλεύθερος.
ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ   τόδε μέλος παρακοπὰ,
παραφορὰ, φρενοδαλὶς,   ὕμνος ἐξ ἐριννύων,

¶Ἐπιωμᾷ στάσις] ἐπισκοπεῖ. στάσις δὲ τὸ σύστημα. ¶Χεῖρας φονίας ἐπ.] τὸν φόνον κρύψαι θέλει. ¶Τοῖσι θανοῦσι] τοῖς ἀναιρεθεῖσι. ¶Μᾶτερ] ἐπειδὴ γὰρ τῆς μητρὸς Ὀρέστου ἀγωνίζονται, οἰκείως τὴν μητέρα ἑαυτῶν ὀνομάζουσι. ¶Καὶ δεδορκόσι] ζῶσι καὶ θανοῦσιν ἔκδικον. ¶Ματρῷον ἅγνισμα] τὸν τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀφαγνιοῦντα τὸν φόνον τῆς μητρὸς. ἅγνισμα δέ τινες [illegible] τὸ μόλυσμα. ¶Φρενοδαλὶς] παρακίνησις τῶν φρενῶν. ¶Ὕμνος ἐξ] ἐπὶ Ὀρέστῃ δὲ μέλλοντι θύεσθαι, λεχθήσεται ὕμνος ἐξ ἡμῶν, ὡς ἐπὶ ἱερείῳ. παρακοπὰ, ἤγουν ὃς αὐτοῦ τὰς φρένας παρακόψει. ¶Δέσμιος φρενῶν] ὁ δεσμεύων αὐτοῦ τὰς φρένας. ¶Ἀφόρμικτος] οὐ γὰρ σὺν ὀργανικοῖς μουσικοῖς γίνεται οὗτος ὁ ὕμνος. ¶Αὔων βροτοὺς] ὁ ξηραίνων τοὺς βροτούς. ¶Διανταία] ἡ διαμπὰξ τιμωρουμένη. ¶Αὐτουργίαις] αὐτοφονίαις. ¶Τοῖς ὁμαρτεῖν] τούτοις ἡμᾶς ἀκολουθεῖν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ τοιοῦτος. ¶Θανὼν] λείπει τὸ γίνεται. ἵνα ᾖ, οὐκ ἐλεύθερος γίνεται, ἀλλὰ πάλιν κολάζεται. ¶Ἐπὶ δὲ τῷ] ἐφύμνιον αὐτοῦ χεῖται. λέγεται δὲ καὶ μεσόφθεγμα.

δέσμιος φρενῶν ἀφόρμικτος, αὔων βροτοῖς.
γιγνομέναισι λάχη τάδ' ἐφ' ἁμὶν ἐκράνθη·
ἀθανάτων δ' ἀπέχειν χέρας, οὐδέ τις ἐστὶ
συνδαίτωρ μετάκοινος. παλλεύκων δὲ πέπλων
ἄμοιρος ἄκληρος ἐτύχθην. δωμάτων γὰρ εἱλόμαν
ἀνατροπὰς, ὅταν ἄρης τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ·
ἐπὶ τὸν, ὢ, διόμεναι κρατερὸν ὄνθ', ὁμοίως.
μαυροῦμεν ὑφ' αἵματος νέου. σπευδόμεναι δ' ἀφελεῖν
τινὰ τάσδε μερίμνας· θεῶν δ' ἀτέλειαν ἐμαῖ-
σι λιταῖς ἐπικραίνειν, μηδ' ἐπ' ἄκροισιν ἐλθεῖν.
Ζεὺς γὰρ αἱματοσταγὲς ἀξιόμισον ἔθνος τόδε, λέσχας
ἃς ἀπηξιώσατο· δόξαι τ' ἀνδρῶν καὶ μάλ' ὑπ' αἰθέρι
σεμναὶ τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν ἄτιμοι
ἡμετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν,
ὀρχησμοῖς τ' ἐπιφθόνοις ποδός.
μάλα γὰρ οὖν ἁλομένα ἄνκαθεν βαρυπεσῆ
καταφέρω ποδὸς ἀκμὴν, σφαλερὰ τανυδρόμοις
κῶλα δύσφορον ἄταν.
πίπτων δ' οὐκ οἶδε τόδ' ὑπ' ἄφρονι
λύμᾳ. τοῖον γὰρ ἐπὶ κνέφας ἀνδρὶ μύσος πεπόταται,
καὶ δνοφεράν τιν' ἀχλὺν κατὰ δώματος
αὐδᾶται πολύστονος φάτις.

¶Λάχη] γέρα. ¶Ἀθανάτων δ' ἀπέχειν] μὴ πλησιάζειν ἡμᾶς τοῖς θεοῖς. ¶Παλλεύκων] οὐδαμοῦ ὅπου ἑορτὴ καὶ ἀμπεχόνη καθαρά, πάρειμι. ¶Ὅταν ἄρης] ὅταν τὶς ἐχθρὸς συγγενὴς ὢν τὸν συγγενῆ φονεύσῃ. ¶Τιθασὸς] οἰκεῖος φίλος. ¶Ἐπὶ τὸν ὢ] διὰ μέσου τὸ ὢ. ¶Αἵματος νέου] διὰ τὸ νέον αἷμα τοῦ νεωστὶ εἰργασμένου. ¶Ἐμαῖσι λιταῖς] εὔχομαι τοῖς θεοῖς τελέσαι μου τὸ βούλημα, καὶ μὴ εἰς μάχην μοι ἐλθεῖν. ¶Ἔθνος τόδε] τὸ τῶν φονέων. ¶Κατὰ γᾶν μινύθουσι] καὶ τοὺς ὑψηλοὺς καθαιροῦμεν. ¶Τανυδρόμοις] τοῖς τανυδρόμοις, αὐτοῖς κώλοις ἐπάγουσα τὰ σφαλερὰ μου κῶλα. ἢ ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς, καὶ τοῖς τανυδρόμοις γίνεται σφαλερὰ τὰ κῶλα, διὰ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτοῖς ἄτην δύσφορον ὑπ' ἐμοῦ. ὅτι καὶ ταχύδρομοι οὐ δύνανται με ἀποφυγεῖν. ¶Πίπτων δ' οὐκ οἶδε] παραφρονῶν γὰρ οὐκ αἰσθάνεται τοῦ κακοῦ. ¶Κνέφας] σκότος φρενῶν. τὸ μύσος κνέφας εἴρηκε. ¶Πολύστονος φάτις] κακὴ δὲ φήμη περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγεται.

μένει γάρ. εὐμήχανοι δὲ καὶ τέλειοι, κακῶν
τε μνήμονες σεμναὶ, καὶ δυσπαρήγοροι βροτοῖς·
ἄτιμ' ἀτίετα διόμεναι λάχη θεῶν διχοστατοῦν-
τ' ἀνηλίῳ λάμπᾳ, δυσοδοπαίπαλα
δερκομένοισι καὶ δυσομμάτοις ὁμῶς.
τίς οὖν τάδ' οὐχ ἅζεταί τε καὶ δέδοικε βροτῶν,
ἐμοῦ κλύων θεσμὸν τὸν μοιρόκραντον ἐκ θεῶν
δοθέντα τέλεον; ἔπι δέ μοι γέρας παλαιὸν, οὐ-
δ' ἀτιμίας κυρῶ, καίπερ ὑπὸ χθόνα
τάξιν ἔχουσα, καὶ δυσήλιον κνέφας.
ἀθ. Πρόσωθεν ἐξήκουσα κληδόνος βοὴν,
ἀπὸ Σκαμάνδρου τὴν καταφθατουμένην,
ἣν δῆτ' ἀχαιῶν ἄκτορές τε καὶ πρόμοι,
τῶν αἰχμαλώτων χρημάτων λάχος μέγα,
ἔνειμαν αὐτόπρεμνον εἰς τὸ πᾶν ἐμοὶ,
ἐξαίρετον δώρημα Θησέως τόκοις·
ἔνθεν διώκουσ' ἦλθον ἄτρυτον πόδα,
πτερῶν ἄτερ ῥοιβδοῦσα κόλπον αἰγίδος,
πώλοις ἀκμαίοις τόνδ' ἐπιζεύξασ' ὄχον·
καὶ νῦν δ' ὁρῶσα τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς,
ταρβῶ μὲν οὐδὲν, θαῦμα δ' ὄμμασιν πάρα,
τίνες ποτ' ἐστέ· πᾶσι δ' ἐς κοινὸν λέγω·

¶Εὐμήχανοι] λείπει τὸ ἐσμέν. ἡμεῖς γὰρ εὐμήχανοι ἐσμὲν, ἐπιτελεστικαὶ, καὶ τῶν κακῶν μνήμονες. ¶Δυσπαρήγοροι] οὐ ταχέως παρηγορούμεθα ὑπὸ βροτῶν. ¶Λάχη θεῶν] ἀφωρισμένα τῶν θεῶν τῷ σκοτεινῷ αὐτῆς σκότει. Ἄλλως. μετερχόμεναι λάχη, ὑπὲρ οὗ τιμώμεθα ὑπὸ θεῶν. ¶Δυσοδοπαίπαλα] δυσπρόσβατα καὶ τραχέα ζῶσι καὶ τοῖς θνήσκουσι. ¶Τὸν μοιρόκραντον] τὸν ὑπὸ μοιρῶν καὶ θεῶν τετελεσμένον. ¶Ἔπι δέ μοι] ἔπεστι. ¶Πρόσωθεν ἐξήκουσα] ἐπὶ ὀχήματος ἔρχεται. ¶Ἀπὸ Σκαμάνδρου] μιτυληναῖοι ἐμάχοντο πρὸς ἀθηναίους περὶ πόλεως σιγείου· ἔδοξεν οὖν μονομαχίᾳ λῦσαι τὸν πόλεμον· καὶ ὑπὲρ μὲν μιτυληναίων ἐπολέμει Πιττακὸς, ὑπὲρ δὲ ἀθηναίων, Φρύνων. ἡττηθέντος δὲ Φρύνωνος διελύθη τὰ τῆς μάχης. ἔοικεν οὖν παρορμᾶν ἀθηναίους ὁ Αἰσχύλος εἰς τὸ ἀντέχεσθαι πάλιν σιγείου, λέγων τὴν θεὸν ἐκεῖθεν ἐληλυθέναι. ¶Καταφθατουμένην] καταφθάνουσαν. ¶Κόλπον αἰγίδος] ὡς ἀρμένῳ χρωμένη τῇ αἰγίδι.

βρέτας τε τοὐμὸν τῷδ' ἐφημένας ξένῳ,
ὑμᾶς θ' ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὁρωμένας,
οὔτ' οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι.
λέγειν δ' ἄμορφοι ὄντα τοὺς πέλας κακῶς,
πρόσω δικαίων, ἠδ' ἀποστατεῖ θέμις.

χο. Πεύσῃ τὰ πάντα συντόμως Διὸς κόρη.
ἡμεῖς γάρ ἐσμεν νυκτὸς αἰανῆ τέκνα.
ἀραὶ δ' ἐν οἴκοις γῆς ὕπαι κεκλήμεθα.

ἀθ. Γένος μὲν οἶδα, κληδόνας τ' ἐπωνύμους.

εὐ. Τιμάς γε μὲν δὴ τὰς ἐμὰς πεύσῃ τάχα.

ἀθ. Μάθοιμ' ἄν, εἰ λέγοι τις ἐμφανῆ λόγον.

εὐ. Βροτοκτονοῦντας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.

ἀθ. Καὶ τῷ κτανόντι τοῦτο τέρμα τῆς σφαγῆς;

εὐ. Ὅπου τὸ χαίρειν μηδαμοῦ νομίζεται.

ἀθ. Ἦ καὶ τοιαύτας τῷδ' ἐπιρροιζεῖς φυγάς;

εὐ. Φονεὺς γὰρ εἶναι μητρὸς ἠξιώσατο.

ἀθ. Ἄλλης ἀνάγκης οὔτινος τρέων κότον;

εὐ. Ποῦ γὰρ τοσοῦτο κέντρον ὡς μητροκτονεῖν;

ἀθ. Δυοῖν παρόντοιν, ἥμισυς λόγος πάρα.

εὐ. Ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἄν, οὐ δοῦναι θέλει.

ἀθ. Κλύειν δικαίως μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις.

εὐ. Πῶς δή, δίδαξον· τῶν σοφῶν γὰρ οὐ πένῃ.

¶Σπαρτῶν γένει] τῶν σπειρομένων. ¶Ἄμορφον] ἄμορφος οὖσα, οὐ δύνασαί με ἐφ' οἷς εἶπας αἰτιάσαι. ¶Αἰανῆ] σκοτεινά. ἢ θρηνητικά, καὶ αἰάζειν ποιοῦντα. ¶Ἐπωνύμους] τὰ ἐπώνυμα οἷς καλεῖσθε. ¶Ὅπου] ἐν τῷ ᾅδῃ. ¶Ἐπιρροιζεῖ] ἐπιβοᾷς, ἐπιβάλλεις. ¶Ἄλλης ἀνάγκης]. ἐν ἐρωτήσει, μὴ ἐξ ἀνάγκης τοῦτο πεποίηκε; ¶Δυοῖν παρόντοιν] ὑμῶν μὲν κατηγορούντων, ἐκείνου δὲ ἀπολογουμένου. Μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. Ἄλλως· δυοῖν, σοῦ καὶ Ὀρέστου. ¶Ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἄν] μὴ [illegible] αὐτῷ ὅρκον, καὶ διὰ τοῦτο θέλει νικᾶν. οὕτως, φησί, φανερόν ἐστι τὸ κατ' αὐτόν, ὡς μήτε αὐτὸν δύνασθαι ὀμόσαι ὅτι οὐκ ἔστι τοιοῦτος, μήτε θέλειν ὑμᾶς ὅρκον αἰτῆσαι, εἰ δικαίως αὐτὸν κολάζομεν.

ἀθ. Ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια μὴ νικᾶν λέγω.
εὐ. Ἀλλ' ἐξέλεγχε, κρῖνε δ' εὐθεῖαν δίκην.
ἀθ. Ἦ κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος;
εὐ. Πῶς δ' οὔ; σέβουσαί γ' ἀξίαν τ' ἐπαξίων.
ἀθ. Τί πρὸς τάδ' εἰπεῖν ὦ ξέν' ἐν μέρει θέλεις;
λέξας δὲ χώραν καὶ γένος καὶ ξυμφορὰς
τὰς σάς, ἔπειτα τόνδ' ἀμυνάθου ψόγον.
εἴπερ πεποιθὼς τῇ δίκῃ, βρέτας τόδε
ἧσαι φυλάσσων ἑστίας ἀμῆς πέλας,
σεμνὸς προσίκτωρ, ἐν τρόποις Ἰξίονος·
τούτοις ἀμείβου πᾶσιν εὐμαθές τι μοί·
ὀρ. Ἄνασσ' Ἀθάνα πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων
τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα.
οὐκ εἰμὶ προστρόπαιος, οὐδ' ἔχει μύσος,
πρὸς χειρὶ τἠμῇ τὸ σὸν ἐφεζομένη βρέτας.
τεκμήριον δὲ τῶνδέ σοι λέξω μέγα·
ἄφθογγον εἶναι τὸν παλαμναῖον νόμος,
ἔστ' ἂν πρὸς ἀνδρὸς αἵματος καθαρσίου
σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ·
πάλαι πρὸς ἄλλοις ταῦτ' ἀφιερώμεθα
οἴκοισι, καὶ βοτοῖσι, καὶ ῥυτοῖς πόροις.
ταύτην μὲν οὕτω φροντίδ' ἐκποδὼν λέγω·
γένος δὲ τοὐμὸν ὡς ἔχει, πεύσῃ τάχα.
Ἀργεῖός εἰμι, πατέρα δ' ἱστορεῖς καλῶς,
Ἀγαμέμνον' ἀνδρῶν ναυατῶν ἁρμόστορα.

¶Ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια] οὐκ ὀφείλει ὁ ἀδικῶν ὅρκῳ φεύγειν τὴν κατηγορίαν. ἐπιορκέσει γάρ. ¶Ἐπαξίων] ἀξίων οὖσαν γονέων. ¶Ψόγον] ἀντὶ τοῦ ἔγκλημα. ¶Προσίκτωρ] ὃν τρόπον κἀκεῖνος προσεκάθητο τῷ ναῷ τοῦ Διὸς καθαρισθησόμενος. πρῶτος γὰρ Ἰξίων, φόνον ποιήσας, ἐκαθαρίσθη ὑπὸ Διός. ¶Ἀμείβου] ἀποκρίνου μοι τὸ εὔγνωστον. ¶Προστρόπαιος] ἐναγής. ¶Παλαμναῖον] φονέα. ¶Οἴκοισι] καὶ εἰς οἴκους εἰσῆλθον καὶ ὑδάτων μετέλαβον. ¶Φροντίδα] τὴν τοῦ μύσους. ¶Ἁρμόστορα] διάκτορα, βασιλέα.

ξὺν ᾧ σὺ Τροίαν ἄπολιν Ἰλίου πόλιν
ἔθηκας. οὗτος ἔφθιτ' οὐ καλῶς, μολὼν
ἐς οἶκον· ἀλλά νιν κελαρόφρων ἐμὴ
μήτηρ κατέκτα, ποικίλοις ἀγρεύμασι
κρύψασα, λουτρῶν ἐξεμαρτύρει φόνον.
κἀγὼ κατελθὼν, τὸν πρὸ τοῦ φεύγων χρόνον,
ἔκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι,
ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός.
καὶ τῶνδε κοινῇ Λοξίας ἐπαίτιος,
ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδίᾳ,
εἰ μή τι τῶνδ' ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους.
σὺ δ', εἰ δικαίως, εἴτε μή, κρῖνον δίκην·
πράξας γὰρ ἐν σοὶ πανταχῇ τάδ' αἰρέσω.
ἀθ. Τὸ πρᾶγμα μεῖζον εἴ τις οἴεται τόδε
βροτὸς δικάζειν· οὐδὲ μὴν ἐμοὶ θέμις
φόνους διαιρεῖν ὀξυμηνίτου δίκας·
ἄλλως τε καὶ σὺ μὲν κατηρτυκὼς ὅμως
ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβὴς δόμοις·
ὅμως δ' ἄμομφον ὄντα σ' αἱροῦμαι πόλει.
αὗται δ' ἔχουσαι μοῖραν οὐκ εὐπέμπελον,
καὶ μὴ τυχοῦσαι πράγματος νικηφόρου, (νὴς νόσος.
χωροίεν αὖθις ἰὸς ἐκ φρονημάτων πέδῳ πεσὼν ἄφερτος αἰα-

¶Ξὺν ᾧ σὺ] διὰ τούτων φιλοποιεῖται τὴν θεόν. ¶Κελαινόφρων] δολιόφρων. ¶Ποικίλοις ἀγρεύμασι] τῷ πέπλῳ. ¶Λουτρῶν ἐξεμαρτύρει] ἐκήρυξε τὸ διὰ τῆς ἐπιχύσεως τῶν λουτρῶν γενόμενον αὐτοῦ φόνον. λέγεται γὰρ, μετὰ τὸ φονεῦσαι, γυμνὸν ἐξαγαγεῖν καὶ δεῖξαι τοῖς πολίταις. ¶Καὶ τῶνδε κοινῇ] πάντων. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ, Ἄλλης ἀνάγκης οὔτινος τρέσας κότον; ¶Τάδ' αἰνέσω] τὰ κατὰ τὴν σὴν κρίσιν ἀποβαίνοντα, ὁποῖα ἂν ᾖ, ἐπαινέσω. ¶Εἴ τις οἴεται] εἴ τις οἴεται τὸ πρᾶγμα τόδε βροτὸς δικάζειν, μεῖζον ἢ κατὰ ἀνθρώπους οἴεται. ἐμοὶ δὲ περὶ φόνων δικάζειν, οὐχ ὅσιον. ¶Ὀξυμηνίτου δίκας] φόνους ἐφ' οἷς ταχέως μηνίουσιν ἐριννύες. ¶Κατηρτυκὼς] τέλειος τὴν ἡλικίαν: τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν ζώων. ¶Ἀβλαβὴς δόμοις] διὰ τούτου ἐλπίδας αὐτῷ χρηστὰς ὑποτίθησιν. ¶Αἱροῦμαι πόλει] δέχομαι ἐν τῇ πόλει. ¶Οὐκ εὐπέμπελον] δυσπαραίτητον, δυσχερῆ, δυσάρεστον. δυσάρεστοι φύσει εἰσὶν αὗται. ¶Τυχοῦσαι] ἀντὶ τοῦ τυχουσῶν.

τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστὶν ἀμφότερα μένειν,
πέμπειν δὲ δυσπήμαντ' ἀμηχάνως ἐμοί.
ἐπεὶ δὲ πρᾶγμα δεῦρ' ἐπέσκηψεν τόδε,
φόνων δικαστὰς ὁρκίων αἱρουμένους,
θεσμὸν τὸν εἰς ἅπαντ' ἐγὼ θήσω χρόνον.
ὑμεῖς δὲ μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια
καλεῖσθ' ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα.
κρίνασα δ' ἀστῶν τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα
ἥξω, διαιρεῖν τοῦτο πρᾶγμ' ἐτητύμως:
ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φρεσίν.

χο. Νῦν καταστροφαὶ νέων θεσμίων, εἰ κρα-
τήσῃ δίκα καὶ βλάβα τοῦδε μητροκτόνου,
πάντας ἤδη τόδ' ἔργον εὐχερείᾳ συναρμόσει βροτούς,
πολλὰ δ' ἔτυμα παιδότρωτα πάθεα προσμένει τοκεῦ-
σι, μετά τ' αὖθις ἐν χρόνῳ. οὔτε γὰρ βροτοσκόπων
μαινάδων τῶνδ' ἐφέρ- ψει κότος τις ἐργμάτων.
πάντ' ἐφήσω μόρον. πεύσεται δ' ἄλλος ἄλλοθεν,
προφωνῶν τὰ τῶν πέλας κακά
λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων οὐκέτ' οὐ βέβαια· τλά-
μων δέ τις μάταν παρηγορεῖ. μηδέ τις κικλησκέτω
ξυμφορᾷ τετυμμένος, τοῦτ' ἔπος θροούμενος,

¶Πέμπειν δὲ] πέμπειν αὐτὰς ἀμηνίτως, δυσχερές ἐστιν ἐμοί. ¶Ἐπέσκηψεν τόδε] ὡς σκηπτὸς ἐπῆλθεν. ¶Φόνων δικαστὰς] τοὺς ἐνόρκους δικαστὰς ἐγὼ θήσω. ¶Ἐγὼ θήσω χρόνον] διατελέσει γὰρ τὸ ἀρειοπαγιτικὸν συνέδριον. ¶Ὑμεῖς δὲ μαρτ.] ὑμεῖς δὲ ὅρκους αὐτὸν αἰτήσατε. ¶Τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα] τὰ βέλτιστα. ¶Ὅρκον περῶντας] ὅρκον διδόντας. ¶Νῦν καταστροφαὶ] ἀπώλεια, ἂν τὸ πλῆθος ἀποτρέψωσι δικαστάς. ὁ δὲ Ὀρέστης ἐκδύειν μέλλει. αἱ δὲ ἑαυτὰς φρουροῦσιν αὐτόν. μᾶλλον δὲ οἰκεῖον ᾄδουσι τὴν ἑαυτῶν προαίρεσιν. ¶Ἤδη τόδ' ἔργον] τὸ μητροκτονεῖν. ¶Βροτοσκόπων] τῶν τοὺς βροτοὺς σκοπουσῶν. ¶Μαινάδων] ἡμῶν δηλονότι. ¶Πάντ' ἐφήσω μόρον] οὐκέτι τινὰ μὲν ἔπομαι ἐγὼ ἐφήσομαι μόρον, τινὰ δὲ οὔ· ἀλλὰ πάντα ἐφήσω μόρον, ὅπως τις βούλεται ἀναιρεῖν. οὐ τιμωρήσω τοῖς ἀδικουμένοις, ἀλλὰ συγχωρήσω ἀλλήλους ἀναιρεῖν. ¶Πεύσεται δ' ἄλλος] ἀεὶ τὰ ἀλλήλων ἀκούσονται, καὶ οὐ γίνεται κακῶν ἀνάπαυσις. ¶Ὑπόδοσιν] διαδοχήν. ¶Μάταν παρηγορεῖ] παθὼν δέ τις, μάτην ἑαυτὸν παραμυθεῖται τῇ εἰς ἡμᾶς ἐλπίδι. ἢ, ἕκαστος δὲ τῶν φονέων παρηγορηθήσεται. τλήμων γὰρ ὁ ἀναιδής. ὁ δ' ὧδε τλήμων. ¶Κικλησκέτω] ἡμᾶς δηλονότι. ¶Θροούμενος] βοῶν.

ἰὼ δίκα, ἰὼ, θρόνοι τ' ἐρινύων·
ταῦτά τις τάχ' ἂν πατὴρ ἢ τεκοῦσα νεοπαθὴς
οἶκτον οἰκτίσαιτ' ἐπεὶ- δὴ πιτνεῖ δόμος δίκας·
ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν εὖ καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον
δεῖ μένειν καθήμενον. ξυμφέρει
σωφρονεῖν ὑπὸ στένει· τίς δὲ μηδὲν ἐν φάει
καρδίαν ἀνατρέφων, ἢ πόλις βροτός θ' ὁμοί-
ως ἔτ' ἂν σέβοι δίκαν; μήτ' ἄναρκτον βίον,
μήτε δεσποτούμενον αἰνέσῃς.
ἄπαντι μέσῳ τὸ κράτος θεὸς ὤπασεν, ἄλλα
ἄλλα δ' ἐφορεύει. ξύμμετρον δ' ἔπος λέγω,
δυσσεβείας μὲν ὕβρις τέκος ὡς ἐτύμως·
ἐκ δ' ὑγιείας φρενῶν, ὁ πᾶσι φίλος καὶ
πολύευκτος ὄλβος. ἐς τὸ πᾶν δέ τοι λέγω,
βωμὸν αἴδεσαι δίκας· μηδέ νιν,
κέρδος ἰδὼν, ἀθέῳ ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς·
ποινὰ γὰρ ἐπέσται, κύριον μένει τέλος.
πρὸς τάδε τις τοκέων σέβας εὖ προτίων,
καὶ ξενοτίμους δωμάτων ἐπιστροφὰς αἰ-
δόμενός τις ἔστω. ἐκ τῶνδ' ἀνάγκας ἄτερ,
δίκαιος ὢν, οὐκ ἄνολβος ἔσται·
πανώλεθρος οὔποτ' ἂν γένοιτο.

¶Ταῦτά τις] ἀναιρούμενος πατὴρ ἢ μήτηρ ὑπὸ παιδός. ¶Πιτνεῖ δόμος δίκας] ἐπειδὴ γὰρ ὄλωλε τὸ δίκαιον. ¶Τὸ δεινὸν] οὐ πανταχοῦ τὸ δεινὸν ἀπεῖναι φρενῶν δεῖ. ¶Σωφρονεῖν] ὥστε καθήμενον ὑπὸ στένει σωφρονεῖν. ὡς εἰ ἔλεγεν, ὑπὸ τῷ δέει. ἔστι δὲ ἀπ' ὠ-θείας τὸ στένος. ¶Ἐν φάει] λαμπρότητι καὶ ὀρθότητι φρενῶν. ¶Μήτε δεσποτούμενον] ἀλλὰ τῶν ἠρέμα βιούντων ἐφαπτόμενον. παρόσον οἱ μὲν πάντα πᾶσι τυραννούμενοι, κακῶς βιοῦσιν· οἱ δὲ ἄναρχοι, πονηρῶς. ¶Ἄλλα] ἄλλα ἄλλως ἐφορᾷ ὁ θεός· ἔσθ' ὅτε δέους. ¶Ξύμμετρον] σύντομον. ¶Τέκος] ὕβριν γεννῶντα. οἱ γὰρ ἀρξάμενοι τοῦ θείου καταφρονεῖν, ὑβρίζουσι τοὺς ἀνθρώπους. ¶Ἐκ δ' ὑγιείας] ἐκ τοῦ ὀρθὰς ἔχειν φρένας. νόσον δὲ φρενῶν, τὴν δυσσέβειαν φησίν· ὑγίειαν δέ, ἐξ ἧς ἂν εἴη ἡ τιμή· ἐξ ἐκείνης δέ, ὕβρις. ¶Ἐς τὸ πᾶν] καθολικῶς λέγω τὸ ἐπιφερόμενον. ¶Μηδέ νιν] τὴν δίκην. ¶Ἀνάγκας ἄτερ] ὁ χωρὶς ἀνάγκης δίκαιος ὤν.

τὸν ἀντίτολμον δὲ φαμὶ παραιβάδαν,
τὰ πολλὰ παντόφυρτ' ἄνευ δίκης,
βιαίως ξὺν χρόνῳ καθήσειν,
λαῖφος ὅτ' ἂν λάβῃ πόνος θραυομένας κεραίας·
καλεῖ δ' ἀκούοντας οὐ- δὲν μέσᾳ δυσπαλεῖ τε δίνᾳ·
γελᾷ δ' ὁ δαίμων ἐπ' ἀνδρὶ θερμουργῷ,
τὸν οὔποτ' αὐχοῦντ' ἰδὼν ἀμηχάνοις
δύαις λέπαδνον οὐδ' ὑπερθέοντ' ἄκραν·
δι' αἰῶνος δὲ τὸν πρὶν ὄλβον ἕρματι προσβαλὼν δίκας,
ὤλετ' ἄκλαυστος ἄϊστος.

ἀθ. Κήρυσσε κῆρυξ, καὶ στρατὸν κατεργάθου.
ἥ τ' οὖν διάτορος τυρσηνικὴ
σάλπιγξ, βροτείου πνεύματος πληρουμένη,
ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ.
πληρουμένου γὰρ τοῦδε βουλευτηρίου,
σιγᾶν ἀρήγει καὶ μαθεῖν θεσμοὺς ἐμούς,
πόλιν τε πᾶσαν εἰς τὸν αἰανῆ χρόνον·
καὶ τῶνδ' ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκη.

χο. Ἄναξ Ἄπολλον, ὧν ἔχεις αὐτὸς κράτει.
τί τοῦδέ σοι μέτεστι πράγματος; λέγε.

¶Τὸν ἀντίτ.] τὸν τὰ ἐναντία τοῖς εἰρημένοις τολμῶντα. ἀντὶ τοῦ τὸν ἄδικον. ¶Παραιβ.] παραβεβηκότα. ¶Παντόφυρτα] πάντη φύρδην συγκεχυμένα. ¶Καθήσειν] ἀπὸ τῶν χειμαζομένων. ἐστι πρός. ἀντὶ τοῦ ταπεινωθήσεται. ¶Πόνος] ἀτυχία. ¶Ἀκούοντας οὐδὲν] τοὺς θεούς. ¶Γελᾷ] γελᾷ, φησίν, ὁ δαίμων ἐπὶ τῷ ἀδίκως πράττοντι· τὸν μηδέποτε προσδοκήσαντα τιμωρεῖσθαι, ἰδὼν ἐν μέσῳ τῇ δύῃ ὑπεζευγμένον καὶ χαλινωθέντα. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ λέπαδνον. ¶Τὸν πρὶν ὄλβον] τὸν πολυχρόνιον ὄλβον ἑαυτοῦ προσκρούσας τῷ βραχεῖ τῆς δίκης ὤλετο. ¶Κήρυσσε] κηρύξασα ἀθηνᾶ τοὺς ἀρείους, ἀγείρας δικάσοντας. καθισάντων δὲ αὐτῶν ἐν μέσῳ στᾶσα, κελεύει διὰ τῆς σάλπιγγος καὶ τοῦ κήρυκος σιωπὴν γενέσθαι, ὡς μὴ ἀρκοῦντος μόνου τοῦ κήρυκος. ὅρα δὲ πῶς τὰ νέα ἤθη ἀρχαΐζει. ἃ γὰρ νῦν γίνεται, ταῦτα τότε ἀθηναῖοι εἰσάγει λέγουσαν. ὀχλοῦντα γὰρ τῇ σάλπιγγι εἴργει τὸ πλῆθος θέλοντες. ¶Κατεργάθου] κάτεχε, κώλυε. ¶Ἀρήγει] συμφέρει. ¶Αἰανῆ] διηνεκῆ· παρὰ τὸ αἰεί. ¶Καὶ τῶνδ' ὅπως] τῶν ἀρεοπαγιτῶν. ¶Ὧν ἔχεις] ὧν ἐκληρώθης, δηλονότι μαντείων. παραφανέντος δ' Ἀπόλλωνος, ταῦτά φησιν.

ἀπ. Καὶ μαρτυρήσων ἦλθον· ἔστι γὰρ δόμων
ἱκέτης ὅδ᾽ ἀνὴρ, καὶ δόμων ἐφέστιος
ἐμῶν· φόνου δὲ τοῦδ᾽ ἐγὼ καθάρσιος,
καὶ ξυνδικήσων αὐτός· αἰτίαν δ᾽ ἔχω
τῆς τοῦδε μητρὸς τοῦ φόνου. σὺ δ᾽ εἴσαγε
ὅπως ἐπίστα, τήνδε κυρώσων δίκην.
ἀθ. Ὑμῶν ὁ μῦθος, εἰσάγω δὲ τὴν δίκην.
ὁ γὰρ διώκων, πρότερος ἐξ ἀρχῆς λέγων,
γένοιτ᾽ ἂν ὀρθῶς πράγματος διδάσκαλος.
χο. Πολλαὶ μέν ἐσμεν, λέξομεν δὲ συντόμως.
ἔπος δ᾽ ἀμείβου πρὸς ἔπος ἐν μέρει τιθείς.
τὴν μητέρ᾽ εἰπὲ πρῶτον εἰ κατέκτονας.
ὀρ. Ἔκτεινα· τούτου δ᾽ οὔτις ἄρνησις πέλει.
χο. Ἓν μὲν τόδ᾽ ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων.
ὀρ. Οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον.
χο. Εἰπεῖν γε μέντοι δεῖ σ᾽ ὅπως κατέκτανες.
ὀρ. Λέξω. ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμών.
χο. Πρὸς τοῦ δ᾽ ἐπείσθης, καὶ τίνος βουλεύμασι;
ὀρ. Τοῖς τοῦδε θεσφάτοισι· μαρτυρεῖ δέ μοι.
χο. Ὁ μάντις ἐξηγεῖτό σοι μητροκτονεῖν;
ὀρ. Καὶ δεῦρό γ᾽ ἀεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι.
χο. Ἀλλ᾽ εἴ σε μάρψει ψῆφος, ἄλλ᾽ ἐρεῖς τάχα.

¶Καὶ μαρτυρήσων] ὅτι οὐκ ἔστιν ἐναγής· ἐκάθηρα γὰρ αὐτόν. ¶Καὶ ξυνδικήσων] σύνδικοι λέγονται οἷς ἴσον μέτεστιν ἐν τῇ δίκῃ τῆς αἰτίας. ¶Ὑμῶν] τῆς ἱερουσῶν. ¶Εἰσάγω δὲ τὴν δίκην] ὅρα τὸ δικαστήριον. ¶Ὁ γὰρ διώκων] ὁ κατηγορῶν. ¶Πολλαὶ μὲν ἐσμὲν] τοῦτο οὐ πρὸς τὰς τρεῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸν χορόν. ιε γὰρ ἦσαν. ¶Ἔπος δ᾽ ἀμείβου] ἐπιεικῶς πυνθάνονται. εἰ μὲν ὁμολογοίη, ὑπεύθυνος ἔσται· εἰ δὲ ἀρνεῖται, ἐλεγχθήσεται. καὶ Ἀχιλλεὺς πρὸς τοὺς πρέσβεις, τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ᾽ Ἀτρείδης ἐξ γυναῖκας; ¶Τελῶν παλαισμάτων] ἐκπέπτωκας. ἡ μεταφορὰ δὲ ἐστὶν ἀπὸ τῶν παλαιόντων, οἳ ἐπὶ τοῖς τρισὶ πτώμασιν ὁρίζουσι τὴν νίκην. ¶Ξιφουλκῷ χερὶ] τὰ μὲν ἄλλα. αἱ μὲν γὰρ τὴν αἰτίαν τοῦ φόνου πυνθάνονται· ὁ δὲ, πρὸς τὸ πῶς, ξίφει, φησίν. ὡς τὸ, μὴ δὲ ἐμὴν ἰότητα. ¶Καὶ δεῦρό γ᾽ ἀεὶ] ἕως δεῦρο. τὸ ἀεὶ ἐπὶ τοῦ ἕως τάττουσιν ἀττικοὶ πολλάκις. Δεῦρο μέμφομαι τὸν δ᾽ ἀεὶ τοῦτον λόγον. ¶Τάχα] ἀντὶ τοῦ ἴσως.

ὀρ. Πέποιθ', ἀρωγὰς δ' ἐκ τάφου πέμπει πατήρ.
χο. Νεκροῖσι νῦν πέποιθε μητέρα κτανών.
ὀρ. Δυοῖν γὰρ εἶχε προσβολὰς μιασμάτων.
χο. Πῶς δή; δίδαξον τοὺς δικάζοντας τάδε.
ὀρ. Ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανεν.
χο. Τοι γὰρ σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐλευθέρα φόνου.
ὀρ. Τί δ' οὐκ ἐκείνην ζῶσαν ἤλαυνες φυγῇ;
χο. Οὐκ ἦν ὅμαιμος φωτὸς ὃν κατέκτανεν.
ὀρ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τῆς ἐμῆς ἐν αἵματι;
χο. Πῶς γάρ σ' ἔθρεψεν ἐντὸς ὦ μιαιφόνε
ζώνης; ἀπεύχῃ μητρὸς αἷμα φίλτατον;
ὀρ. Ἤδη σὺ μαρτύρησον· ἐξηγοῦ δέ μοι
Ἄπολλον, εἴ σφε σὺν δίκῃ κατέκτανον.
δρᾶσαι γὰρ ὥσπερ ἔστιν οὐκ ἀρνούμεθα,
ἀλλ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ τῇ σῇ φρενὶ
δοκεῖ τόδ' αἷμα, κρῖνον, ὡς τούτοις φράσω.
ἀπ. Λέξω πρὸς ὑμᾶς τόνδ' Ἀθηναίης μέγαν
θεσμὸν δικαίως, μάντις ὢν δ' οὐ ψεύσομαι.
οὐπώποτ' εἶπον μαντικοῖσιν ἐν θρόνοις,
οὐκ ἀνδρός, οὐ γυναικός, οὐ πόλεως πέρι,
ὃ μὴ κελεύσει Ζεὺς ὀλυμπίων πατήρ.
τὸ μὲν δίκαιον τοῦθ', ὅσον σθένει μαθεῖν·

¶Πέμπει πατὴρ] ὡς ὑμῖν ἔπεμψεν ἡ μήτηρ, οὕτω βοηθοὺς κἀμοὶ πέμψει ὁ πατήρ. ¶Προσβολὰς] συντυχίας. ¶Δίδαξον τοὺς δικάζοντας] πανούργως φησί, μὴ ἡμᾶς δίδασκε, ἀλλὰ τοὺς δικαστάς. ¶Ἀνδροκτονοῦσα] ἐμέ, κἀκεῖνον ἠδίκησεν. ¶Τοι γὰρ σὺ μὲν] πῶς οὖν λέγεις ὅτι ἠδίκησέ με· πῶς δὲ Ἀγαμέμνονα, ὅπου ἀπέθανε δι' αὐτήν; ¶Τί δ' οὐκ ἐκείνην] οὐκ εἰ τέθνηκας, τούτου αἰτία εἶ σύ. πῶς δὲ ἐδίωκες; ὥστε οὐδὲ ἀποθανοῦσα, διὰ τὴν σὴν αἰτίαν ἀπέθανεν. ¶Ἐγὼ δὲ μητρὸς] ἐγὼ οὖν ὅμαιμος εἰμὶ τῇ μητρί. ¶Ἀπεύχῃ] ἀπαρνῇ. ¶Ἤδη σὺ μαρτύρησον] ὡς ἀπορῶν τῆς ἀποκρίσεως. ἐπεὶ γὰρ ἦλθεν εἰς τὴν διάκρισιν τὸ δικαίως ἢ μὴ ἀνῃρηκέναι τὴν μητέρα, ἐπὶ τὸν συμβουλεύσαντα θεὸν καταφεύγει. πρακτικὸν οὖν καὶ πρέπον, ὁμολογεῖ δέ τι τὸ πάντα λέγειν. ¶Θεσμὸν] τὸν ἀρεοπαγιτικόν. ¶Ὃ μὴ κελεύσει Ζεὺς] ὥστε ἐμοὶ μὲν Ζεύς, ἐγὼ δὲ τούτῳ προσέταξα. οὐκ ἄρα ἴδιος τὸ γινόμενον. ¶Ὅσον σθένει μαθεῖν] αὐτὸ τὸ μάθε ὦ βουλή.

βουλὴν πιφαύσκω δ' ὔμμ' ἐπισπέσθαι πατρός.
ὅρκος γὰρ οὔτι Ζηνὸς ἰσχύει πλέον.

χο. Ζεύς, ὡς λέγεις σύ, τόνδε χρησμὸν ὤπασε,
φράζειν Ὀρέστῃ τῷδε τὸν πατρὸς φόνον
πράξαντα, μητρὸς μηδαμοῦ τιμὰς νέμειν;

απ. Οὐ γάρ τι ταυτὸν, ἄνδρα γενναῖον θανεῖν
διοσδότοις σκήπτροισι τιμαλφούμενον,
καὶ ταῦτα πρὸς γυναικός, οὔ τι θουρίοις
τόξοις ἐκηβόλοισιν, ὥστ' Ἀμαζόνος.
ἀλλ' ὡς ἀκούσῃ Παλλάς, οἵ τ' ἐφήμενοι
ψήφῳ διαιρεῖν τοῦδε πράγματος πέρι.
ἀπὸ στρατείας γάρ μιν ἠμποληκότα
τὰ πλεῖστ' ἀμείνον' εὔφροσι δεδεγμένη
δρύτῃ, περῶντι λουτρά, κἀπὶ τέρματι
φᾶρος παρεσκήνωσεν, ἐν δ' ἀτέρμονι
κόπτει πεδήσασ' ἄνδρα δαιδάλῳ πέπλῳ.
ἀνδρὸς μὲν ὑμῖν οὕτως εἴρηται μόρος
τοῦ παντοσέμνου, τοῦ στρατηλάτου νεῶν.
ταύτην τοιαύτην εἶπον, ὡς δηχθῇ λεώς,
ὅσπερ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην.

χο. Πατρὸς προτιμᾷ Ζεὺς μόρον, τῷ σῷ λόγῳ.
αὐτὸς δ' ἔδησε πατέρα πρεσβύτην Κρόνον.
πῶς ταῦτα τούτοις οὐκ ἐναντίως λέγεις;

¶Πιφαύσκω δ' ὔμμε] κελεύω δὲ ὑμᾶς πεισθῆναι τῇ βουλῇ τοῦ Διός. ¶Φόνον πράξαντα] ἐκδικήσαντα. ¶Τιμαλφούμενον] συνεχὲς τὸ σχῆμα παρ' Αἰσχύλῳ· διὸ σκώπτει αὐτὸν Ἐπίχαρμος. ¶Τὰ πλεῖστ' ἀμείνονα] βέλτιστα πλεῖστα ἐπιτυχόντα ἀπὸ στρατείας. ¶Δρύτῃ] πυέλῳ τῇ ὡς σορῷ αὐτῷ γενομένῃ. περὶ τὴν δρυῖν· ξύλιναι γὰρ αὗται. ¶Κἀπὶ τέρματι] τῶν λουτρῶν δηλονότι. ¶Παρεσκήνωσεν] πρὸς τὴν συναλοιφὴν τῆς περὶ, καὶ τὴν συζυγίαν τοῦ ῥήματος. ¶Ἀπέρμονι] ἀπεράντῳ. ¶Ταύτην τοιαύτην] τὴν Κλυταιμνήστραν. ¶Λεώς] οἱ δικασταί. ¶Πατρὸς προτιμᾷ] ὡς λέγεις σύ, πατέρα προτιμᾷ μητρὸς ὁ Ζεύς. ¶Πῶς ταῦτα] οὐ τὸν Δία προέθετο κακῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸν Ἀπόλλωνα ὡς ψευσάμενον βούλεται ἐλέγξαι.

ὑμᾶς δ' ἀκούειν τοῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
ἀπ. Ω παντομισῆ κνώδαλα, στύγη θεῶν,
πέδας μὲν ἂν λύσειεν, ἔστι τοῦδ' ἄκος,
καὶ κάρτα πολλὴ μηχανὴ λυτήριος.
ἀνδρὸς δ' ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις
ἅπαξ θανόντος, οὔτις ἔστ' ἀνάστασις.
τούτων ἐπῳδὰς οὐκ ἐποίησεν πατὴρ
ὑμός, τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
στρέφων τίθησιν, οὐδὲν ἀσθμαίνων μένει.
χο. Πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς ὅρα·
τὸ μητρὸς αἷμ' ὅμαιμον ἐκχέας πέδῳ,
ἔπειτ' ἐν Ἄργει δώματ' οἰκήσει πατρός;
ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις;
ποία δὲ χέρνιψ φρατέρων προσδέξεται;
ἀπ. Καὶ τοῦτο λέξω, καὶ μάθ' ὡς ὀρθῶς ἐρῶ.
οὐκ ἔστι μήτηρ ἡ κεκλημένου τέκνου
τοκεύς, τροφὸς δὲ κύματος νεοσπόρου·
τίκτει δ' ὁ θρώσκων, ἡ δ' ἅπερ ξένῳ ξένη
ἔσωσεν ἔρνος, οἷσι μὴ βλάψῃ θεός.
τεκμήριον δὲ τοῦδέ σοι δείξω λόγου.
πατὴρ μὲν ἂν γένοιτ' ἄνευ μητρὸς πέλας.
μάρτυς πάρεστι παῖς ὀλυμπίου Διός,
οὐδ' ἐν σκότοισι νηδύος τεθραμμένη,
ἀλλ' οἷον ἔρνος οὔτις ἂν τέκοι θεός.
ἐγὼ δέ, Παλλάς, τἄλλα θ' ὡς ἐπίσταμαι,
τὸ σὸν πόλισμα καὶ στρατὸν τεύξω μέγαν,

¶Ὑμᾶς] ὦ κριταί. ¶Πῶς γὰρ τὸ φεύγειν] ἐκ τῆς Ἀπόλλωνος ἀπολογίας κατακρίνουσι Ὀρέστην. εἰ γὰρ τὸν φονέα οὐχ οἷόν τε τὸν φόνον ἀνακαλέσασθαι, πῶς Ὀρέστης φεύγων ἐλευθερωθήσεται; ¶Ὅρα] σκόπει πῶς δικαιοῖς Ὀρέστην φεύγειν. ¶Κύματος] κυήματος. ¶Ὁ θρώσκων] ὁ σπερμαίνων. ¶Ἡ δ' ἅπερ ξένῳ] ὡς παρακαταθήκην. ¶Πατὴρ μὲν ἂν γένοιτο] γεννήσειεν. ¶Ἐγὼ δέ, Παλλάς] ὦ Παλλάς. ¶Ὡς ἐπίσταμαι] ὅσον δύναμαι.

καὶ τόνδ' ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον,
ὅπως γένοιτο πιστὸς εἰς τὸ πᾶν χρόνου.
καὶ τόνδ' ἐπικτήσαιο σύμμαχον θεά,
καὶ τοὺς ἔπειτα. καὶ τάδ' αἰανῶς μένοι
στέργειν τὰ πιστὰ τῶνδε τοὺς ἐπισπόρους.
ἀθ. Ἤδη κελεύω τούσδ' ἀπὸ γνώμης φέρειν
ψῆφον δικαίαν, ὡς ἅλις λελεγμένων.
χο. Ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος·
μένω δ' ἀκοῦσαι πῶς ἀγὼν κριθήσεται.
ἀθ. Τί γάρ, πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ' ἄμομφος ὦ;
χο. Ἠκούσαθ' ὧν ἠκούσατ', ἐν δὲ καρδίᾳ
ψῆφον φέροντες, ὅρκον αἰδεῖσθε ξένοι.
ἀθ. Κλύοιτ' ἂν ἤδη θεσμὸν ἀττικὸς λεώς,
πρώτας δίκας κρίνοντες αἵματος χυτοῦ.
ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν αἰγέως στρατῷ,
αἰεὶ δ' ἑκάστων τοῦτο βουλευτήριον.
πάγον δ' ἄρειον τόνδ' ἀμαζόνων ἕδραν,
σκηνάς θ', ὅτ' ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
στρατηλατοῦσαι, καὶ πόλιν νεόπτολιν
τήνδ' ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε·
Ἄρει δ' ἔθυον, ἔνθεν ἔστ' ἐπώνυμος
πέτρα, πάγος τ' ἄρειος· ἐν δὲ τῷ σέβας
ἀστῶν, φόβος τε συγγενὴς τὸ μὴ ἀδικεῖν
σχήσει, τό θ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ὁμῶς,
αὐτῶν πολιτῶν μὴ 'πικαινούντων νόμους.
κακαῖς ἐπιρροαῖσι· βορβόρῳ θ' ὕδωρ
λαμπρὸν μιαίνων, οὔποθ' εὑρήσεις ποτόν.
τὸ μήτ' ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον
ἀστοῖς περιστέλλουσι βουλεύω σέβειν,
καὶ μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν·

¶Τάδ' αἰανῶς] δι' αἰῶνος. ¶Ἐπισπόρους] ἀπογόνους. ¶Ἀπὸ γνώμης] ὃ δοκιμάζεται.

¶Τί γάρ, πρὸς ὑμῶν] πῶς θεῖσα, μέμψιν παρ' ὑμῶν οὐχ ὑπομένω;

¶Φθόνον] μῖσος. ¶Νεόπτολιν] τὸν ἄρειον πάγον. ἐν αὐτῷ γὰρ ἐστρατοπέδευσε. σημειῶσαι ὅτι πρῶτον ἐπὶ Ὀρέστῃ γέγονε δίκη ἐν τῷ ἀρείῳ πάγῳ. ¶Ἐν δὲ τῷ σέβας] ὁ δὲ αὐτὸ τόπος. ¶Μὴ ἀδικεῖν] συνίζησις. ¶Βουλεύω] συμβουλεύω τοῖς ἐμοῖς πολίταις δημοκρατεῖσθαι μὲν, ὑπὸ φόβου δὲ μένειν.

τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν, ἔνδικος βροτῶν;
τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας,
ἔρυμά τε χώρας, καὶ πόλεως σωτήριον
ἔχοιτ' ἂν οἷον οὔτις ἀνθρώπων ἔχει
οὔτ' ἐν σκύθησιν, οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις·
κερδῶν ἄθικτον τοῦτο βουλευτήριον,
αἰδοῖον, ὀξύθυμον· εὑδόντων ὕπερ
ἐγρηγορὸς φρούρημα γῆς καθίσταμαι.
ταύτην μὲν ἐξέτειν' ἐμοῖς παραίνεσιν
ἀστοῖσιν εἰς τὸ λοιπόν. ὀρθοῦσθαι δὲ χρὴ,
καὶ ψῆφον αἴρειν, καὶ διαγνῶναι δίκην,
αἰδουμένοις τὸν ὅρκον. εἴρηται λόγος.

¶ Εὑδόντων ὕπερ] τῶν ἀποθανόντων.

χο. Καὶ μὴν βαρεῖαν τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
ξύμβουλός εἰμι μηδαμῶς ἀτιμάσαι.
ἀπ. Κἀγώ γε χρησμοὺς τοὺς ἐμούς τε καὶ Διὸς
ταρβεῖν κελεύω, μηδ' ἀκαρπώτους κτίσαι.
χο. Ἀλλ' αἱματηρὰ πράγματ' οὐ λαχὼν σέβεις,
μαντεῖα δ' οὐκ ἔθ' ἁγνὰ μαντεύσῃ μένων.
ἀπ. Ἦ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων,
πρωτοκτόνοισι προστροπαῖς Ἰξίονος;
χο. Λέγεις· ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα τῆς δίκης,
βαρεῖα χώρᾳ τῇδ' ὁμιλήσω πάλιν.
ἀπ. Ἀλλ' ἔν τε τοῖς νέοισι καὶ παλαιτέροις
θεοῖς, ἄτιμος εἶ σύ· νικήσω δ' ἐγώ.
χο. Τοιαῦτ' ἔδρασας καὶ Φέρητος ἐν δόμοις·
μοίρας ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.
ἀπ. Οὔκουν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν,
ἄλλως τε πάντως χ' ὥτε δεόμενος τύχοι;
χο. Σύ τοι παλαιὰς δαίμονας καταφθίσας
οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς.

¶ Προστροπαῖς Ἰξίονος] καθάρας τὸν προστρόπαιον Ἰξίονα.
¶ Ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα] ἐπ' ἀπειλὰς τρέπονται, ἀφεῖσαι τῆς δικαιολογίας.

ἀπ. Σύ τοι τάχ' οὐκ ἔχουσα τῆς δίκης τέλος,
ἐμῆ τὸν ἰὸν οὐδὲν ἐχθροῖσιν βαρύν.
χο. Ἐπεὶ καθιππάζῃ με πρεσβῦτιν νέος,
δίκης γενέσθαι τῆσδ' ἐπήκοος μένω,
ὡς ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει.
ἀθ. Ἐμὸν τόδ' ἔργον, λοισθίαν κρῖναι δίκην·
ψῆφον δ' Ὀρέστῃ τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι.
μήτηρ γὰρ οὔτις ἐστὶν ἥ μ' ἐγείνατο·
τὸ δ' ἄρσεν αἰνῶ πάντα, πλὴν γάμου τυχεῖν
ἅπαντι θυμῷ, κάρτα δ' εἰμὶ τοῦ πατρός.
οὕτω γυναικὸς οὐ προτιμήσω μόρον,
ἄνδρα κτανούσης δωμάτων ἐπίσκοπον·
νικᾷ δ' Ὀρέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ·
ἐκβάλλεθ' ὡς τάχιστα τευχέων πάλους,
ὅσοις δικαστῶν τοῦτ' ἐπέσταλται τέλος.
ὀρ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, πῶς ἀγὼν κριθήσεται;
ἐυ. Ὦ Νὺξ μέλαινα μῆτερ, ἆρ' ὁρᾷς τάδε,
νῦν ἀγχόνης μοι τέρματ', ἢ φάος βλέπειν·
ἡμῖν γὰρ ἔρρειν ἢ πρόσω τιμὰς νέμειν.
ἀπ. Πεμπάζετ' ὀρθῶς ἐκβολὰς ψήφων ξένοι,
τὸ μὴ ἀδικεῖν σέβοντες ἐν διαιρέσει.
γνώμης δ' ἀπούσης πῆμα γίνεται μέγα.
βαλοῦσά τ' οἶκον ψῆφος ὤρθωσεν μία.

¶Ἐμῆ τὸν ἰὸν] ἐκβάλλεις τὴν ὀργὴν, οὐδὲν δυναμένη βλάψαι τοὺς ἐχθρούς. ¶Καθιππάζῃ] καταπατεῖς. ¶Ὡς ἀμφίβ. οὖσα] ἀμφιβάλλουσα. πῶς γὰρ ἂν ἀμφιβόλως ἔχω τὸ ὀργίζεσθαι. ¶Τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι] ἐγὼ προσθήσω τὴν ἐσχάτην ψῆφον. ἢ ὅτι αἱ ἴσαι γένωνται, νικᾷ ὁ κατηγορούμενος. ¶Ὅσοις δικαστῶν] ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρεοπαγιτῶν λ καὶ εἷς. ¶Νῦν ἀγχόνης μοι] νῦν μοι ζωὴ ἢ θάνατος πέλει. ¶Ἢ πρόσω τιμὰς] ἢ καὶ πρόσω ἔχειν τιμάς. ¶Ἐν διαιρέσει] διαχωρίσει τῶν λευκῶν καὶ μελανῶν. ¶Γνώμης δ' ἀπούσης] γνώμης αἰτία τῆς ψήφου. ὁ τρόπος συνεκδοχὴ, ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τὸ ἀκόλουθον. τὸν γὰρ μέλλοντα βάλλειν ψῆφον δεῖ πρότερον ἐν γνώμῃ γενέσθαι. ¶Βαλοῦσά τ' οἶκον] ἡ ψῆφος δὲ βαλεῖν τι καὶ ὀρθῶσαι οἶκον δύναται.

αθ. Ἀνὴρ ὅγ' ἐκπέφευγεν αἵματος δίκην.
Ἴσον γάρ ἐστι τἀρίθμημα τῶν πάλων.

ὀρ. Ὦ Παλλάς, ὦ σώσασα τοὺς ἐμοὺς δόμους,
καὶ γῆς πατρῴας ἐστερημένον σύ τοι
κατῴκισάς με· καί τις Ἑλλήνων ἐρεῖ,
ἀργεῖος ἁνὴρ αὖθις ἔν τε χρήμασιν
οἰκεῖ πατρῴοις, Παλλάδος καὶ Λοξίου
ἕκατι, καὶ τοῦ πάντα κραίνοντος τρίτου
σωτῆρος, ὃς πατρῷον αἰδεσθεὶς μόρον,
σώζει με, μητρὸς τάσδε συνδίκους ὁρῶν.
ἐγὼ δὲ χώρᾳ τῇδε καὶ τῷ σῷ στρατῷ
τὸ λοιπὸν εἰς ἅπαντα πλειστήρη χρόνον
ὁρκωμοτήσας, νῦν ἄπειμι πρὸς δόμους,
μήτοι τιν' ἄνδρα δεῦρο πρυμνήτην χθονὸς
ἐλθόντ' ἐποίσειν εὖ κεκασμένον δόρυ.
αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε,
τοῖς τἀμὰ παρβαίνουσι νῦν ὁρκώματα,
ἀμηχάνοισι πράξομεν δυσπραξίαις
ὁδοὺς ἀθύμους, καὶ παρόρνιθας πόρους
τιθέντες, ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος·
ὀρθουμένων δὲ καὶ πόλιν τὴν Παλλάδος
τιμῶσιν αἰεὶ τήνδε συμμάχῳ δορί,
αὐτοῖσιν ἡμεῖς ἐσμὲν εὐμενέστεροι.
καὶ χαῖρε καὶ σύ, καὶ πολισσοῦχος λεώς,
πάλαισμ' ἄφυκτον τοῖς ἐναντίοις ἔχοις,
σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικηφόρον.

χο. Ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε, κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.
ἐγὼ δ' ἄτιμος ἡ τάλαινα βαρύκοτος,
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ, ἰοῦ ἰοῦ, ἀντιπενθῆ

¶Ἴσον γάρ ἐστι] κἂν ἴσαι ὦσιν αἱ ψῆφοι, ὁ κατηγορούμενος νικᾷ.

¶Τάσδε συνδίκους] τὰς συνηγόρους Ἐρινύδας.

¶Πρυμνήτην] κυβερνήτην, ἄρχοντα.

¶Πράξομεν] ποιήσομεν.

¶ Καὶ παρόρνιθας πόρους] ἀπαισίους.

¶Ὀρθουμένων] σωζομένων.

¶Πάλαισμα] τὴν ἐμὴν ἐπικουρίαν.

¶Ἀντιπενθῆ] ἰσοπενθῆ, ὅμοια δρῶντα οἷς πέπονθα.

μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ,
λιχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος, (ἰὼ δίκα) πέδον ἐπισσύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γένωμαι; δύσοιστα
πολίταις ἔπαθον, ἰὼ, μεγάλα τοι
κόραι δυστυχεῖς Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.

αθ. Ἐμοὶ πίθεσθε μὴ βαρυστόνως φέρειν.
οὐ γὰρ νενίκησθ', ἀλλ' ἰσόψηφος δίκη
ἐξῆλθ' ἀληθῶς, οὐκ ἀτιμία σέθεν.
ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν,
αὐτός θ' ὁ χρήσας, αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν,
ὡς ταῦτ' Ὀρέστην δρῶντα μὴ βλάβας ἔχειν.
ὑμεῖς δὲ τῇ γῇ τῇδε μὴ βαρὺν κότον
σκήψασθε, μὴ θυμοῦσθε, μηδ' ἀκαρπίαν
τεύξητ', ἀφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα,
βρωτῆρας αἰχμὰς σπερμάτων ἀνημέρους.
ἐγὼ γὰρ ὑμῖν πανδίκως ὑπίσχομαι
ἕδρας τε καὶ κευθμῶνας ἐνδίκου χθονὸς,
λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ' ἐσχάραις
ἕξειν ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας.

χο. Ἰὼ θεοὶ νεώτεροι παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε, κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου·
ἐγὼ δ' ἄτιμος ἡ τάλαινα βαρύκοτος
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ, ἰοὺ ἰοὺ ἀντιπενθῆ

¶ Μεθεῖσα] ἀντὶ τοῦ μεθήσω, μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. ὡς τὸ, καρπῷ βεβριθυῖα. ἀντὶ τοῦ βεβρίθει. ¶ Σταλαγμὸν] τὴν κατὰ βροτῶν φθοράν. ¶ Χθονὶ ἄφορον] τὸν εἰς τὴν γῆν φερόμενον. ¶ Ἄφυλλος] ἄκαρπος. ¶ Ἰὼ δίκα] τοῦτο διὰ μέσου ὀλοφυρόμεναι ἀναφωνοῦσιν. ¶ Γένωμαι] λείπει ὁ ἢ διαζευκτικός. ἢ τί γένωμαι; ¶ Πολίταις] ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἔπαθον. ἔμιξε τῶν ἀθλίων τὴν τιμωρίαν τεχνικῶς. εἰπὼν γὰρ, δύσοιστα ἔπαθον. ἐπήγαγε, πολίταις, ἵνα ᾖ, πολίταις δύσοιστα ὄντα. ¶ Κόραι δυστυχεῖς] κόραι Νυκτός. ¶ Ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ] ἔφασκε γὰρ ὁ Ἀπόλλων χρησμῳδῆσαι διὸς μαντεύεσθαι. ¶ Σταλάγματα] χάριν τοῦ συνάγματα. σταλάγματα δὲ εἶπεν αἰχμὰς βεβρωκυίας τὰ σπέρματα.

μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ,
λιχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος, (ἰὼ δίκα) πέδον ἐπισύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι; δύσοιστα
πολίταις ἔπαθον, ἰὼ, μεγάλα τοι
κόραι δυστυχεῖς Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.

ΑΘ. Οὐκ ἔστ᾽ ἄτιμοι, μηδ᾽ ὑπερθύμως ἄγαν
θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα.
κἀγὼ πέποιθα Ζηνὶ, καὶ τί δεῖ λέγειν;
καὶ κλῇδας οἶδα δωμάτων μόνη θεῶν,
ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος.
ἀλλ᾽ οὐδὲν αὐτοῦ δεῖ· σὺ δ᾽ εὐπειθὴς ἐμοὶ
γλώσσης ματαίας μὴ ᾽κβάλῃς ἐπὶ χθόνα
καρπὸν φέροντα πάντα μὴ πράσσειν καλῶς.
κεῖμα κελαινοῦ κύματος πικρὸν μένος,
ὡς σεμνότιμος καὶ ξυνοικήτωρ ἐμοί.
πολλῆς δὲ χώρας τῆσδε τἀκροθίνια
θύη, πρὸς παίδων καὶ γαμηλίου τέλους
ἔχουσ᾽, ἐς αἰεὶ τόνδ᾽ ἐπαινέσεις λόγον.

ΧΟ. Ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ, ἐμὲ παλαιόφρονα κατὰ γᾶν οἰκεῖν,
ἀτίετον, φεῦ, μύσος. πνέω τοι μένος, ἅπαντά τε κότον.
οἰοῖ, δᾶ φεῦ. τίς μ᾽ ὑποδύεται
πλευρὰς ὀδύνα. θυμὸν ἄϊε μᾶτερ
Νύξ· ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαμίαν
θεῶν δυσπάλαμοι παρ᾽ οὐδὲν ἦραν δόλοι.

¶Βαλεῖ] λείπει ἐμποιοῦσα. ¶Δύσκηλον] δυσθεράπευτον. ¶Καρπὸν φέροντα] τὸν πάντα τόπον τοῦ μὴ καλῶς πράττειν. ¶Κοίμα] κοίμιζε. ¶Πικρὸν μένος] τὸν θυμόν. ¶Ὡς σεμνότιμος] λείπει ἐσομένη. ¶Τἀκροθίνια] ὡς προτέλεια θυόντων οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐρινύσι. ¶Γαμ. τέλους] τοῦ γάμου. ¶Ἀτίετον] οὐ δίκαιον, τιμωρῆσαι μὴ δυναμένην. τὸ φεῦ, διὰ μέσου ἀναφωνεῖ. ¶Πνέω τοι μένος] ὀργὴν δὲ ἅπαντα τὸν πνέω. ¶Δᾶ] ὦ γῆ, δωρικῶς. ὅθεν καὶ δαμάτηρ. ¶Δαμίαν] τὴν δημοσίαν. ¶Ἦραν δόλοι] οἱ δόλοι γὰρ τῶν θεῶν ὡς οὐδὲν παρῆραν με τῆς δημοσίας τιμῆς.

Αθ. Ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ.
καίτοι γε μὲν σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,
φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν οὐ κακῶς.
ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα,
γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε· προὐννέπω τάδε.
οὐ 'πιρρέων γὰρ τιμιώτερος χρόνος
ἔσται πολίταις τοῖσδε. καὶ σὺ τιμίαν
ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως,
τεύξῃ παρ' ἀνδρῶν καὶ γυναικείων στόλων,
ὅσην παρ' ἄλλων οὔποτ' ἂν σχέθοις βροτῶν.
σὺ δ' ἐν τόποισι τοῖς ἐμοῖσι μὴ βάλῃς
μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας σπλάγχνων βλάβας
νέων, ἀοίνοις ἐμμανεῖς θυμώμασι·
μηδ' ἐξελοῦσ' ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων,
ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃ κάρα
ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν.
θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών,
ἐν ᾧ τις ἔσται δεινὸς εὐκλείας ἔρως·
ἐνοικίου δ' ὄρνιθος οὐ λέγω μάχην.
τοιαῦθ' ἑλέσθαι σοὶ πάρεστιν ἐξ ἐμοῦ,
εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, εὖ τιμωμένην,
χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης.

Χο. Ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ, ἐμὲ παλαιόφρονα κατὰ γᾶν οἰκεῖν
ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
πνέω τοι μένος, ἅπαντά τε κότον,

¶[Ξυνοίσω] φέρουσά σοι τὰς ὀργάς. ¶[Σοφωτέρα] διὰ τὸν χρόνον. ¶[Ἐλθοῦσαι χθόνα] ἀπελθοῦσαι. ¶[Γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε] ἀντὶ τοῦ, μεγάλαι ἔσονται ἀθλιώτεραι ὅτι ἐπιθυμήσουσι τῆς ἐξ αὐτῶν τιμῆς. ¶[Θηγάνας νέων] τὰς ἀναλισκούσας τὰ νέα. ¶[Θυμώμασι] ὀργαῖς. ὅτι καὶ οἰνωθέντες, ἐπὶ πολὺ οἱ νέοι γίνονται ἐμμανεῖς. ¶[Ἐξελοῦσα] ἀναπτερώσασα. μάχιμοι γὰρ οἱ ὄρνεις· πρὸς τὸ ἄλλων ζώων τὸ συγγενὲς αἰδουμένων, μόνος ὁ φονεύεται. ¶[Οὐ μόλις παρών] οὐ μακράν. ¶[Ἐνοικίου δ' ὄρνιθος] τῶν συνοικούντων πολιτῶν. ὅ ἐστιν ἐμφύλιον πόλεμον.

οἰοῖ, δᾶ, φεῦ· τίς μ' ὑποδύεται
πλευρὰς ὀδύνα; θυμὸν ἄϊε μᾶτερ
Νύξ· ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαμιᾶν θεῶν δυσπάλαμοι
παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.
ἀθ. Οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τἀγαθά,
ὡς μήποτ' εἴπῃς, πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ
θεὸς παλαιὰ, καὶ πολισσούχων βροτῶν,
ἄτιμος ἔρρειν τοῦδ' ἀπόξενος πέδου·
ἀλλ' εἰ μὲν ἁγνόν ἐστί σοι πειθοῦς σέβας,
γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον,
σὺ δ' οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν,
οὔτ' ἂν δικαίως τῇδ' ἐπιρρέποις πόλει
μῆνίν τιν' ἢ κότον τιν', ἢ βλάβην στρατῷ.
ἔξεστι γάρ σοι τῆσδε γ' εὐμοίρῳ χθονὸς
εἶναι δικαίως ἐς τὸ πᾶν τιμωμένῃ.
χο. Ἄνασσ' Ἀθάνα τίνα με φῂς ἔχειν ἕδραν;
ἀθ. Πάσης ἀπήμον' οἰζύος· δέχου δὲ σύ.
χο. Καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει;
ἀθ. Ὡς μή τιν' οἶκον εὐθενεῖν ἄνευ σέθεν.
χο. Σὺ τοῦτο πράξεις, ὥστε με σθένειν τόσον;
ἀθ. Τῷ γὰρ σέβοντι συμφορὰς ὀρθώσομεν.
χο. Καί μοι πρόπαντος ἐγγύην θήσῃ χρόνου;
ἀθ. Ἔξεστι γάρ μοι μὴ λέγειν ἃ μὴ τελῶ;
χο. Θέλξειν μ' ἔοικας, καὶ μεθίσταμαι κότου.
ἀθ. Τοιγὰρ κατὰ χθόν' οὖσ' ἐπικτήσῃ φίλους.
χο. Τί οὖν μ' ἄνωγας τῇδ' ἐφυμνῆσαι χθονί;
ἀθ. Ὁποῖα νίκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα,
καὶ ταῦτα γῆθεν ἔκ τε ποντίας δρόσου,
ἐξ οὐρανοῦ τε κἀνέμων ἀήματα,
εὐηλίως πνέοντ' ἐπιστείχειν χθόνα·

¶Πρὸς νεωτέρας] τὸ ἑξῆς, πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ, καὶ πολισσούχων βροτῶν θεὸς παλαιὰ ἄτιμος ἔρρειν.
¶Ἀλλ' εἰ μὲν] εἰ πείθῃ τῷ μειλίγματι τῆς ἐμῆς γλώττης, σεβάσμιον, καὶ τῶν καταλειχθέντων ἀγαθῶν μεταλάμβανε· εἰ δὲ μὴ πείθῃ, ἴσθι μὴ βλάψασα πόλιν.

καρπόν τε γαίας καὶ βροτῶν ἐπίρρυτον,
ἀστοῖσιν εὐθενοῦντα μὴ κάμνειν χρόνῳ,
καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρίαν.
τῶν δυσσεβούντων δ' ἐκφορωτέρα πέλοις.
στέργω γὰρ ἀνδρὸς φίτυ ποιμένος δίκην,
τὸ τῶν δικαίων τῶνδ' ἀπένθητον γένος.
τοιαῦτα σοὔστι. τῶν ἀρειφάτων δ' ἐγὼ
πρεπτῶν ἀγώνων, οὐκ ἀνέξομαι τὸ μὴ οὐ
τήνδ' ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμᾶν πόλιν.

Χο. Δέξομαι Παλλάδος ξυνοικίαν, οὐδ' ἀτιμάσω πόλιν,
τὰν καὶ Ζεὺς ὁ παγκρατὴς, Ἄρης τε
φρούριον θεῶν νέμει, ῥυσίβωμον ἑλλά-
νων ἄγαλμα δαιμόνων. ἅτ' ἐγὼ κατεύχομαι
θεσπίσασα πρευμενῶς ἐπισσύτους βίου τύχας ὀνησίμους
γαίας ἐξαμβρῦσαι φαιδρὸν ἁλίου σέλας.

Αθ. Τάδ' ἐγὼ προφρόνως τοῖσδε πολίταις
πράσσω, μεγάλας καὶ δυσαρέστους
δαίμονας αὐτοῦ κατανασσαμένη.
πάντα γὰρ αὗται τὰ κατ' ἀνθρώπους ἔλαχον διέπειν.
ὁ δὲ μὴ κύρσας βαρεῶν τούτων,
οὐκ οἶδεν ὅθεν πληγαὶ βιότου.
τὰ γὰρ ἐκ προτέρων ἀμπλακήματά νιν
πρὸς τάσδ' ἀπάγει, σιγῶν ὄλεθρος, καὶ μέγα φωνοῦν-
τ' ἐχθραῖς ὀργαῖς ἀμαθύνει.

Χο. Δενδροπήμων δὲ μὴ πνέοι βλάβα,
τὰν ἐμὰν χάριν λέγω·
φλογμός τ' ὀμματοστερὴς φυτῶν,
τὸ μὴ περᾶν ὅρον τόπων, μηδ' ἄκαρπος αἰα-
νὴς ἐφερπέτω νόσος, μῆλά τ' εὐθενοῦντ' ἄγαν,
ξὺν διπλοῖς ἐμβρύοις,

πέφοι χρόνῳ τεταγμένῳ· γόνος
πλουτόχθων ἑρμαίαν δαιμόνων δόσιν τίοι.
ἀθ. Ἦ τάδ' ἀκούετε πόλεως φρούριον,
οἷ' ἐπικραίνει. μέγα γὰρ δύναται
πότνι' Ἐρινὺς παρά τ' ἀθανάτοις,
τοῖς θ' ὑπὸ γαῖαν, περί τ' ἀνθρώπων
φανερῶς τελέως διαπράσσουσι,
τοῖς μὲν ἀοιδάς, τοῖς δ' αὖ δακρύων
βίον ἀμβλωπὸν παρέχουσαι.
χο. Ἀνδροκμῆτας δ' ἀώρους ἀπεννέπω τύχας,
νεανίδων τ' ἐπηράτων ἀνδροτυχεῖς βιότους
δότε, κύρει' ἔχοντες θεαί, τὰν μοῖραν
ματροκασιγνῆται, δαίμονες ὀρθονόμοι,
παντὶ δόμῳ μετάκοινοι, παντὶ χρόνῳ δ' ἐπιβριθεῖς,
ἐνδίκοις ὁμιλίαις πάντα τιμιώταται θεῶν.
ἀθ. Τάδε τοι χώρᾳ τῇ 'μῇ προφρόνως ἐπικραινομένων
γάνυμαι, στέργω δ' ὄμματα πειθοῦς,
ὅτι μοι γλῶσσαν καὶ στόμ' ἐπωπᾷ
πρὸς τάσδ' ἀγρίως ἀπηνηναμένας·
ἀλλ' ἐκράτησε Ζεὺς ἀγοραῖος. νικᾷ δ' ἀγαθῶν
ἔρις ἡμετέρα διὰ παντός.
χο. Τὰν δ' ἄπληστον κακῶν
μήποτ' ἐν πόλει στάσιν τάνδ' ἐπεύχομαι βρέμειν.
μηδὲ πιοῦσα κόνις μέλαν αἷμα πολιτᾶν,
δι' ὀργὰν ποινὰς ἀντιφόνους ἄτας
ἁρπαλίσαι πόλεως. χάρματα δ' ἀντιδιδοῖεν
κοινωφελεῖ διανοίᾳ, καὶ στυγεῖν μιᾷ φρενί.
πολλῶν γὰρ τόδ' ἐν βροτοῖς ἄκος.
ἀθ. Ἆρα φρονοῦσι γλώσσης ἀγαθῆς ὁδὸν εὑρίσκειν.
ἐκ τῶν φοβερῶν τῶνδε προσώπων.

¶ Γόνος] τὰ σπέρματα.
¶ Πλουτόχθων] ὁ ἐκ γῆς πλουτίζων καρπός.
¶ Πόλεως φρούριον] ὦ ἀρεοπαγῖται.

μέγα κέρδος ὁρῶ τοῖσδε πολίταις.
τάσδε γὰρ εὔφρονας εὔφρονες αἰεὶ
μέγα τιμῶντες, καὶ γῆν, καὶ πόλιν ὀρθοδίκαιοι
πρέψετε πάντως διάγοντες.

χο. Χαίρετ' ἐν αἰσιμίαις πλούτου,
χαίρετ' ἀστικὸς λεώς, ἴκταρ ἥμενοι Διὸς,
παρθένου φίλας φίλοι σωφρονοῦντες ἐν χρόνῳ.
Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς ὄντας ἅζεται πατήρ.

ἀθ. Χαίρετε χ' ὑμεῖς· προτέραν δέ με χρὴ
στείχειν θαλάμους ἀποδείξουσαν.
πρὸς φῶς ἱερὸν τῶνδε προπομπῶν
ἴτε, καὶ σφαγίων τῶνδ' ὑπὸ σεμνῶν
κατὰ γῆς σύμεναι, τὸ μὲν ἀτηρὸν
χώρας κατέχειν, τὸ δὲ κερδαλέον
πέμπειν πόλεως ἐπὶ νίκῃ.
ὑμεῖς δ' ἡγεῖσθε πολισσοῦχοι
παῖδες Κραναοῦ ταῖσδε μετοίκοις.
εἴη δ' ἀγαθῶν ἀγαθὴ διάνοια πολίταις.

χο. Χαίρετε, χαίρετε δ' αὖθις, ἐπιδιπλοΐζω,
πάντες οἱ κατὰ πόλιν, δαίμονές τε καὶ βροτοί,
Παλλάδος πόλιν νέμον- τες· μετοικίαν δ' ἐμὴν
εὖ σέβοντες, οὔτι μέμ- ψεσθε συμφορὰς βίου.

ἀθ. Αἰνῶ δὲ μύθους τῶνδε τῶν κατευγμάτων,
πέμψω τε φέγγει λαμπάδων σελασφόρων
εἰς τοὺς ἔνερθε καὶ κάτω χθονὸς τόπους,
ξὺν προσπόλοισιν αἵτε φρουροῦσι βρέτας
τοὐμὸν δικαίως. ὄμμα γὰρ πάσης χθονὸς
Θησῆδος ἐξίκετ' ἂν εὐκλεὴς λόχος
παίδων, γυναικῶν, καὶ στόλος πρεσβυτίδων.
φοινικοβάπτοις ἐνδυτοῖς ἐσθήμασι

τιμᾶτε, καὶ τὸ φέγγος ὁρμάσθω πυρὸς,
ὅπως δ' ἂν εὔφρων ἥδ' ὁμιλία χθονὸς
τὸ λοιπὸν εὐάνδροισι συμφοραῖς πρέπῃ.
προ. Βᾶτ' ἐκ δόμων μεγάλαι φιλότιμοι ¶ Μεγάλαι φιλότι-
Νυκτὸς παῖδες, ἄπαιδες, μοι] αἱ περίτιμοι.
ὑπ' εὐθύφρονι πομπᾷ·
εὐφαμεῖτε δέ· χωρῖται
γᾶς ὑπὸ κεύθεσιν ὠγυγίοισι,
καὶ τιμαῖς καὶ θυσίαις πε- ρίσεπται, τύχα τέ.
εὐφαμεῖτε δὲ πανδαμεί.
ἵλαοι δὲ καὶ εὐθύφρονες γᾷ
δεῦρ' ἴτε σεμναὶ, πυριδάπτῳ
λαμπάδι τερπόμεναι. καθ' ὁδὸν
δ' ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς·
σπονδαὶ δ' ἐς τὸ πᾶν ἔνδαιδες οἴκων. ¶ Ἔνδαιδες οἴκων]
Παλλάδος ἀστοῖσι Ζεὺς πανόπτας. μετὰ λαμπάδων.
οὕτω μοῖρα τε συγκατέβα.
ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑ
Ἱκέτιδες.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.
Χορὸς Δαναΐδων, Δαναὸς, Βασιλεὺς ἀργείων,
Πρεσβύτης, Κόραι. Προλογίζει δὲ ὁ Χορός.

χο. ΖΕΥΣ μὲν ἀφίκτωρ ἐπίδοι προφρόνως
στόλον ἡμέτερον νάϊον ἀρθέντ' ἀπὸ προστομίων
λεπτοβαθῶν Νείλου. δίαν δὲ λιποῦσαι
χθόνα σύγχορτον Συρίᾳ φεύγομεν,
οὔτιν' ἐφ' αἵματι δημηλασίᾳ
ψήφῳ πόλεως γνωσθεῖσαι·
ἀλλ' αὐτογενῆ τὸν φυξάνορα
γάμον Αἰγύπτου παίδων ἀσεβῆ
τ' ὀνοταζόμεναι. Δαναὸς δὲ πατὴρ καὶ βούλαρχος,
καὶ στασίαρχος τάδε πεσσονομῶν, κύδιστ' ἀχέων ἐπέκρανε
φεύγειν ἀνέδην διὰ κυμβαδεόν·
κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
γένος ἡμέτερον, τῆς οἰστροδόνου
βοὸς ἐξ ἐπαφῆς, κάξ ἐπιπνοίας
Διὸς εὐχόμενον τετέλεσται.
τίνα γοῦν χώραν εὔφρονα μᾶλλον τῆσδ' ἀφικοίμεθα,
σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγχειριδίοις ἱεροστέπτοισι κλάδοισι;

¶ Ἀφίκτωρ] ἱκετῶν ἔφορος. ¶ Νάϊον ἀρθέντ' ἀπὸ πρ.] τινὲς τὴν φάρον αἰγύπτου προστόμιον γάρ ἐστιν· ἄμεινον δὲ τὸ στόμα ἀκούειν, πλεοναζούσης τῆς προ. διὰ γὰρ τοῦ ἡρακλεωτικοῦ στομίου τὴν φυγὴν ἐποιήσαντο. ¶ Δίαν δὲ] ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ γάρ. ¶ Οὔτιν' ἐφ' αἵματι] οὐκ ἐφ' αἵματί τινι καταγνωσθεῖσαι ψήφῳ πόλεως δημοσίᾳ ἡμᾶς ἀπελαυνούσῃ. ¶ Φυξάνορα γάμον] φυγὴν ἀνδρῶν ἐμποιοῦντα ἡμῖν. ἀμείνονα τῶν κακῶν ἐψηφίσατο τὴν φυγήν. κακὸν ὁ γάμος, κακὸν δὲ καὶ ἡ φυγή· αἱρετώτερον δὲ, τὸ φεύγειν. ¶ Ἀσεβῆ] ὃν οὐ σέβομεν ἡμεῖς οὐδὲ τιμῶμεν. ¶ Στασίαρχος] τῆς συστάσεως ἡμῶν ἄρχων. ¶ Πεσσονομῶν] ὑπὸ τούτων λογιζόμενος. ¶ Ἐγχειριδίοις] τοῖς ἱκετηρίοις θαλλοῖς. ¶ Ἱεροστέπτοισι κλάδοισι] τοῖς στεφανίοις.

ὦ πόλις, ὦ γῆς καὶ λευκὸν ὕδωρ,
ὕπατοί τε θεοὶ καὶ βαρύτιμοι
χθόνιοι θήκας κατέχοντες,
καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος οἰκοφύλαξ
ὁσίων ἀνδρῶν, δέξαιθ' ἱκέτην   τὸν θηλυγενῆ στόλον αἰδοίῳ
πνεύματι χώρας, ἀρσενοπληθῆ
δ' ἑσμὸν ὑβριστὴν αἰγυπτογενῆ,
πρὶν πόδα χέρσῳ τῇδ' ἐν ἀσώδει
θεῖναι, ξὺν ὄχῳ ταχυήρει
πέμψατε πόντονδ'· ἔνθα δὲ λαίλαπι
χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ
τ', ὀμβροφόροισί τ' ἀνέμοις ἀγρίας
ἁλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο,
πρίν ποτε λέκτρων, ὧν θέμις εἴργει,
σφετεριξάμενοι πατραδελφίαν
τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι.   νῦν δ' ἐπικεκλόμεναι
Δῖον πόρτιν ὑπερ-   πόντιον τιμάορ' ἶνιν
τ' ἀνθονόμου τᾶς προγόνου   βοὸς ἐξ ἐπιπνοίας.
Ζηνὸς ἔφαψιν· ἐπωνυμία
δ' ἐπεκραίνετο μόρσιμος αἰὼν
εὐλόγως·   Ἔπαφόν τε γέννασε-   ὅντ' ἐπιλεξαμένα,

¶Βαρύτιμοι] οἱ βαρέως τιμώμενοι καταχθόνιοι θεοί. τὸ δὲ ὕπατοι, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς. ¶Τρίτος οἰκοφύλαξ] ὁ τριτόσπονδος, ἢ ὁ τρίτος τῶν εἰρημένων. εἶπε γὰρ, ὕπατοι θεοί, καὶ χθόνιοι, καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος. ¶Δέξαιθ' ἱκέτην] δέξαιτε ἡμᾶς ὦ τῆς χώρας αἰδοίῳ πνεύματι. ὅ ἐστιν, αἰδοῦ ἐπιπνεύσατε τοῖς ἡμᾶς δεχομένοις ἀργείοις. ¶Ἀσώδει] πηλώδει, ψαμμώδει. τὴν γὰρ ψάμμον οὕτως φασίν. ὡς ὁ ποιητὴς, εἰλύσω ψαμάθοισιν ἅλις ἄσιν. ¶Πέμψατε] τὸ ἑξῆς οὕτως, πέμψατε πόντονδε, ἔνθα αὐτοῖς τῇ λαίλαπι χειμωνοτύπῳ, βροντῇ, στεροπῇ τε, ὀμβροφόροισί τε ἀνέμοις ἀγρίας ἁλὸς, ὄλοιντο. ¶Ὧν θέμις] ὧν τὸ δίκαιον ἡμᾶς εἴργει, διὰ τὸ μὴ θανατωθῆναι τὸν πατέρα. ¶Πατραδελφίαν] ἀνεψιῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¶Δῖον πόρτιν] ἐπικαλούμεθα τὸν ἶνιν τῆς βοὸς τὴν ἐπαφὴν, τὴν ἐξ ἐπιπνοίας τοῦ Διός. Ἄλλως. πόρτιν, τὸν Ἔπαφον. ¶Τιμάορα] βοηθόν. ¶Ἐξ ἐπιπνοίας] τὴν ἐξ ἐρωτικῆς διαθέσεως. ἐπέπνευσε γὰρ αὐτῇ ὁ ἔρως. ¶Ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπεκραίνετο] τῇ δ' ἐπωνυμίᾳ ἐβεβαιοῦτο ὁ εὔμοιρος αὐτοῦ βίος. ὡς γὰρ τῆς γονῆς ἐφήψατο Ζεὺς, οὕτω καὶ τῆς τύχης.

νῦν δ' ἐν ποιονόμοις ματρὸς ἀρχαίας τόποις τῶν
πρόσθε πόνων μνασαμένα, τά τε νῦν ἐπιδείξω
πιστὰ τεκμήρια, τά τ' αἰόμοια
οἷσι δ' ἄελπτά περ ὄντα φανεῖται. γνώσεται
δὲ λόγους τις ἐν μάκει.
εἰ δὲ κυρεῖ τις πέλας οἰωνοπόλων
ἔγγαιος, οἶκτον οἰκτρὸν ἀΐων, δοξάσει τις ἀκούων
ὄπα τᾶς Τηρείας μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου,
κιρκηλάτου τ' ἀηδόνος·
ἅτ' ἀπὸ χώρων ποταμῶν τ' εἰργομένα,
πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων· ξυντίθησι δὲ παιδὸς
μόρον, ὡς αὐτοφόνως ὤλετο πρὸς χειρὸς ἕο, ἐν
δυσμάτορος κότου τυχών· τὼς καὶ ἐγὼ φιλοδύρ-
τοις Ἰαονίοισι νόμοισι δάπτω τὴν ἁπαλὰν
νειλοθερῆ παρειάν, ἀπειρόδακρύν τε καρδίαν.
γοεδνὰ δ' ἀνθεμίζομαι δειμαίνουσα φίλους τᾶσ-
δε φυγᾶς ἀερίας ἀπὸ γᾶς, εἴ τις ἐστὶ κηδεμών.
ἀλλὰ θεοὶ οἱ γενέται, κλύετ' εὖ τὸ δίκαιον ἰδόντες.
ἢ καὶ μὴ τέλεον δόντες ἔχειν παρ' αἶσαν.
ὕβριν δ' ἑτοίμως στυγοῦντες πέλοιτ' ἂν ἔνδικοι γάμοις.
ἔστι δὲ κἀκ πολέμου τει-

¶Ἐν ποιονόμοις] ἐν ἄργει οὗ ἐνέμετο ἡ Ἰώ. ¶Πρόσθε πόνων] τοὺς Ἰοῦς πρὸς πόνους ἐγὼ διηγουμένη. ¶Πιστὰ τεκμήρια] τὸ ἑξῆς οὕτως, ὃν ἐπικαλουμένη, νῦν ἐν ἀρχῇ δείξω πιστὰ τεκμήρια οἷς οὐ ξένος ὢν ἐλεύσεται, ἀλλ' εἰς προγόνων γῆν. ¶Ἐν μάκει] προϊόντος τοῦ χρόνου. ¶Οἰωνοπόλων] τῶν φωνὰς οἰωνῶν γινωσκόντων. ¶Δοξάσει τις ἀκούων] πλεονάζει τὸ τις. ¶Τηρείας μήτιδος] κατὰ παραφράσιν, τοῦ Τηρέως. ¶Κιρκηλάτου] τῆς ὑπὸ κίρκου ἐλαυνομένης. ¶Εἰργομένα] διωκομένη. ¶Ἠθέων] τῶν συνήθων τόπων. ¶Ἰαονίοισι νόμοισι] ἀντὶ τῷ ἑλληνικῷ φωνῇ. ¶Νειλοθερῆ] τὴν ἐν τῷ νείλῳ θερισθεῖσαν, ὅ ἐστι, βλαστήσασαν ἐν αἰγύπτῳ. ἀπὸ τῶν σταχύων δὲ ἡ μεταφορά. ¶Γοεδνὰ] τῶν γόων τὸ ἄνθος ἀποδρέπομαι. ¶Ἀερίας ἀπὸ γᾶς] σκοτεινῆς. μέλαινα γάρ ἐστιν ἡ [illegible], καὶ τοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὡς ὑπόχλωρος φαίνεται. ¶Ἀλλὰ θεοὶ] ἀλλ' ὦ γενέται θεοί, καλῶς τὸ δίκαιον ὁρῶντες. καὶ Ἡσίοδος, Κλῦθι ἰδὼν αἴων τε. ¶Μὴ τέλεον] τὴν τῶν αἰγυπτιάδων. ¶Ἔνδικοι γάμοις] ἐπὶ τοῖς νενομισμένοις καὶ δοξασιν ὑμῖν. ¶Ἔστι δὲ] καὶ τοῖς ὑπὸ πολέμου τειρομένοις καὶ πεφευγμένοις εἰς φυγήν,

δαιμόνων σέβας, ῥῦμα τῆς βλάβης ἐστίν. ἢ οὕτως, καὶ τοῖς ὑπὸ πολέμου τειρομένοις καὶ τετραμμένοις εἰς φυγὴν ὁ βωμὸς ἄρης ἐστίν· ὑπερμαχεῖ ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ οὐδὲν πάσχουσι, διὰ τὸ σέβας τῶν θεῶν.

ἐρομένοις βωμὸς ἄρης φυγάσι
ῥῦμα, δαιμόνων σέβας, εἰ θεὶη Διὸς εὖ παναληθῶς.
Διὸς ἵμερος οὐκ εὐθήρατος ἐτύχθη,
πάντα τοι φλεγέθει κἂν σκότῳ.
μελαίνᾳ ξυντυχίᾳ μερόπεσσι λαοῖς.
πίπτει δ' ἀσφαλῶς οὐδ' ἐπὶ νώτῳ,
κορυφᾷ Διὸς εἰ κρανθῇ πρᾶγμα τέλειον.
δαυλοὶ γὰρ πραπίδων δάσκιοί τε τείνουσι πόροι,
κατιδεῖν ἄφραστοι. ἰάπτει δὲ ἐλπίδων
ἀφ' ὑψιπύργων πανώλεις βροτούς, βίαν
δ' οὔτιν' ἐξοπλίζει, πᾶν ἄπονον δαιμονίων.
ἥμενον ἄνω φρόνημά πως αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμπας,
ἑδράνων ἐφ' ἁγνῶν. ἰδέσθω δ' ἐς ὕβριν
βρότειον, οἷα νεάζει πυθμὴν δι' ἁ-
μὸν γάμον τὸ θάλος δυσπαραβούλοισι φρεσί,
καὶ διάνοιαν μαινόλιν κέντρον ἔχων ἄφυκτον, ἄτᾳ
δ' ἀπάτα μεταγνούς.
τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα λέγων
λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ. ἰὴ, ἰή.

¶Διὸς ἵμερος] γνωμικῶς, παρὰ τὸ, ἀνὴρ δέ κεν οὔτις διὸς νόον εἰρύσαιτο. ¶Παντᾷ τοι φλεγέθει] ἐν παντὶ τόπῳ λάμπει, κἂν διὰ σκότου χωρῇ. τοῖς μὲν ἀνθρώποις οὐκ ἐμφανής ἐστιν, ἀλλὰ μέλαινά τις αὐτοῖς κατέχει συντυχία. ¶Πίπτει δ' ἀσφαλῶς] εἰ δέ τι ἀνυσθῇ τῷ νεύματι τοῦ διός, ἀσφαλῶς πίπτει, ἀποβαίνει ἀσφαλῶς, ἤγουν εὐσχημόνως. ¶Οὐδ' ἐπὶ νώτῳ] ἀσχημόνως. τὸ γὰρ εἰς νῶτον πίπτειν τοῖς παλαισταῖς, ἀσχημόν ἐστιν. ¶Πραπίδων δάσκιοι] πυκνοὶ γάρ εἰσιν οἱ τῶν πραπίδων αὐτοῦ τοῦ διὸς πόροι. ¶Πανώλεις] τοὺς τοῦ ὀλέσθαι ἀξίους. ¶Ἥμενον ἄνω φρόνημα] τὸ δὲ φρόνημα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἁγνῶν ἑδρασμάτων ἱδρυμένον, ἐξέπραξε τὸν σκοπὸν ἑαυτοῦ αὐτόθεν ἀπὸ τῶν ἁγνῶν ἑδρασμάτων, ὅ ἐστιν οὐρανοῦ. ἄλλως. ἢ τὸ ἄνω ἱδρυμένον, ἢ τὸ ἑδραῖον. ¶Πυθμὴν] αὐτὸς ὁ Αἴγυπτος. ¶Τὸ θάλος] ἡ ῥίζα τῶν πεντήκοντα παίδων, ὅ ἐστιν Αἴγυπτος αὐτός. ¶Διάνοιαν μαινόλιν] οὐ φύλλοις, ἀλλὰ τῇ ἀνοίᾳ τῶν παίδων ἑαυτοῦ, καὶ διάνοιαν μαινόλιν ἔχων· ὃ γάρ ἐστι κέντρον ἄφυκτον. ¶Ἀπάτα] τῇ ἀπατητικῇ. ¶Δακρυοπετῆ] παρασκευαστικὰ τοῦ πίπτειν τὰ δάκρυα τῶν ἀκουόντων.

ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ θρεομένη μέλη,
ζῶσα γόοις με τιμῶ. ἱλέομαι μὲν ἀπίαν βοῦνιν,
καρβαία δ' αὐδὰν εὐάκοες·
πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι, λίνοισιν, ἢ
σιδονίᾳ καλύπτρᾳ. θεοῖς δ' ἐναγέα τέλεα, πελομένων
ἐπιδρομῶσ' ὅπη θάνατος ἀπῇ. ἰὼ ἰὼ, (καλῶς,
ἰὼ, δυσάγκριτοι πόνοι. ποῖ τόδε κῦμ' ἀπάξει;
ἱλέομαι μὲν ἀπίαν βοῦνιν, καρβαία δ' αὐδὰν
εὐάκοες· πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι,
λίνοισιν, ἢ σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
πλάτα μὲν οὖν λινορραφής τε δόμος ἅλα στέγων, δορὸς
ἀχείματόν μ' ἔπεμπε σὺν πνοιαῖς·
οὐδὲ μέμφομαι· τε- λευτὰς δ' ἐν χρόνῳ
πατὴρ ὁ παντόπτας πρευμενεῖς κτίσειε
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς εὐνὰς ἀνδρῶν, ἒ ἔ, (ἁγνά
ἄγαμον ἀδάμαντον ἐκφυγεῖν. θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν
μ' ἐπιδέτω Διὸς κόρα, ἔχουσα σέμν' ἐνώπι' ἀσφαλές,
παντὶ δὲ σθένουσι διωγμοῖσι δ' ἀσφαλείας
ἀδμήτας ἀδμήτα ῥύσιος γενέσθω.
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς, εὐνὰς ἀνδρῶν (ἒ ἔ)
ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν. εἰ δὲ μή, μελανθὲς
ἡλιόκτυπον γένος τὸν γάιον τὸν πολυξενώτατον

¶Ζῶσα γόοις με τιμᾷ] γράφεται, ζῶσαν τοῖς με τιμᾷ. ¶Ιλέομαι] ἱλάσκομαι. ¶Βοῦνιν] τὴν γῆν, κατὰ βαρβάρους. ¶Εὐάκοεις] νοεῖς καὶ τὴν βάρβαρον φωνήν. ¶Καλύπτρᾳ] τῷ κεφαλοδέσμῳ. ¶Θεοῖς δ' ἐναγέα] ὅπου δὲ θάνατος ἀπῇ, ἐκεῖ τῶν ἀνθρώπων ἀπαγομένων, τιμαὶ τοῖς θεοῖς ἐπιτρέχουσιν. ἐναγέα δὲ, ἐναγίσματα. ¶Δυσάγκριτοι] δυσδιάγνωστοι. ¶Απάξει] ἡμᾶς. ¶Εμπίτνω ξὺν λακίδι] τῷ διασχισμῷ ἐμπίπτω. ¶Λινορραφής τε δόμος] ἡ ναῦς· παρόσον τῶν πάλαι τὰς ναῦς, σπάρτοις αὐτὰς συνέρραπτον. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, νῆας ἀκειόμενοι, τὸ συρράπτοντες δηλοῖ. ὅθεν καὶ ἀκεστρίας τὰς ῥαπτρίας φασί. ¶Ἅλα στέγων] τὴν θάλασσαν εἴργων. ¶Τελευτὰς δ' ἐν χρόνῳ] ἴσως οὐ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἔσται καὶ τὸ τέλος. ¶Σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς] ὁ Ἔπαφος. ¶Ἐκφυγεῖν] λείπει τὸ δέον. ¶Θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν] θέλουσάν με ἡ ἁγνή. ¶Ἐνώπι' ἀσφαλές] ἀσφαλῶς ἐπιδέτω με. ¶Ῥύσιος γενέσθω] ἀντὶ τοῦ, ῥυσάσθω ἡ παρθένος ἡμᾶς τὰς παρθένους. ¶Εἰ δὲ μή] εἰ δὲ μὴ ῥύσηται. ¶Τὸν πολυξενώτατον] τὸν καταχθόνιον ᾅδην.

Ζῆνα τῶν κεκμηκότων ἱξόμεσθα σὺν κλάδοις
ἀρτάναις θανοῦσαι, μὴ τυχοῦσαι θεῶν ὀλυμπίων.
ὦ Ζεῦ Ἰοῦς ἰὼ μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
κοννῶ δ' ἄταν γαμετᾶς οὐρανονίκου.
χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι χειμών.
καὶ τότ' οὐ δικαίοις Ζεὺς ἐντεύξεται λόγοις,
τὸν τᾶς βοὸς παῖδ' ἀτιμάσας, τὸν αὐ-
τός ποτ' ἔκτισεν γόνῳ, νῦν ἔχων παλίντροπον
ὄψιν ἐν λιταῖσιν· ὑψόθεν δ' εὖ κλύοι καλούμενος.
Δα. Παῖδες φρονεῖν χρή· ξὺν φρονοῦντι δ' ἥκετε
πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί.
καὶ τἀπὶ χέρσου νῦν προμηθίαν λαβὼν
αἰνῶ, φυλάξαι τἄμ' ἔπη δελτουμένας.
ὁρῶ κόνιν ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ,
σύριγγες οὐ σιγῶσιν ἀξονήλατοι.
ὄχλον δ' ὑπασπιστῆρα καὶ δορυσσόον
λεύσσω, ξὺν ἵπποις, καμπύλοις τ' ὀχήμασι·
τάχ' ἂν πρὸς ἡμᾶς τῆσδε γῆς ἀρχηγέται
ὀπτῆρες εἶεν ἀγγέλων πεπυσμένοι.
ἀλλ' εἴτ' ἀπήμων εἴτε καὶ τεθυμμένος
ὠμῇ ξὺν ὀργῇ, τόνδ' ἐπόρνυται στόλον,
ἄμεινόν ἐστι παντὸς εἵνεκ' ὦ κόραι,
πάγον προσίζειν τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν·

¶Θεῶν ὀλυμπίων] ὦ Ζεῦ ἡ παρὰ τῶν θεῶν μῆνις κατὰ Ἰοῦς, ἐστὶ μαστιγωτική. ¶Οὐρανονίκου] τὴν τῆς ἥρας τῆς ἐν ἀνδρείᾳ νικώσης πάντας τοὺς ἐν οὐρανῷ θεούς. καὶ ἐφ' ἡμᾶς συνέφθασεν ἡ μῆνις τῆς ἥρας (πρὸς τὸ ἄνω τοῦτο, τὸν πολυξενώτατον Ζῆνα τῶν κεκμηκότων ἱξόμεσθα) χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι χειμών. τὰ δ' ἄλλα διὰ μέσου ἀναπεφώνηται. ¶Καὶ τότ' οὐ δικαίοις] τὸ ἑξῆς, καὶ τότ' οὐ δικαίοις ἐντεύξεται Ζεὺς λόγοις, νῦν ἔχων παλίντροπον ὄψιν λιταῖς. ὡς ἀναπολογήτως ἕξει, φησίν, ἐὰν ἡμᾶς περιίδῃ ἀπολλυμένας. ¶Τῷδε ναυκλήρῳ] ἐξάρχῳ. ¶Καὶ τἀπὶ χέρσου] ὡς τὰ ἐν θαλάσσῃ. ¶Δελτουμένας] ἀπογραφομένας. ¶Ἐπόρνυται στόλον] τὸν πρὸς ἡμᾶς στόλον μετὰ ὁρμῆς ποιεῖται. ¶Τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν] στρογγύλα γάρ ἐστι τὰ ἱερεῖα καὶ γωνίας οὐκ ἔχοντα.

κρεῖσσον δὲ πύργου βωμός ἄρρηκτον σάκος.
ἀλλ' ὡς τάχιστα βᾶτε, καὶ λευκοστεφεῖς
ἱκετηρίας ἀγάλματ' αἰδοίου Διός,
σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,
αἰδοῖα καὶ γοεδνὰ καὶ τὰ χρεῖ' ἔπη
ξένους ἀμείβεσθ', ὡς ἐπήλυδας πρέπει,
τορῶς λέγουσαι τάσδ' ἀναιμάκτους φυγάς.
φθογγῇ δ' ἑπέσθω, πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασύ,
τὸ μὴ μάταιον δ'· ἐκ μετώπων σωφρόνων
ἴτω πρόσωπον ὄμματος παρ' ἡσύχου.
καὶ μὴ πρόλεσχος μηδ' ἐφολκὸς ἐν λόγῳ
γένῃ· τὸ τῇδε κάρτ' ἐπίφθονον γένος.
μέμνησο δ' εἴκειν· χρεῖος εἶ ξένη φυγάς.
θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας.
χο. Πάτερ φρονούντως πρὸς φρονούσας ἐννέπεις.
φυλάξομαι δὲ τάσδε μεμνῆσθαι σέθεν
κεδνὰς ἐφετμάς· Ζεὺς δὲ γεννήτωρ ἴδοι.
πρ. Μὴ νῦν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος.
χο. Θέλοιμ' ἂν ἤδη σοὶ πέλας θρόνους ἔχειν.
πρ. Ω Ζεῦ, κόπων οἴκτειρε μὴ ἀπολωλότας.
χο. Ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος·
κείνου θέλοντος εὖ τελευτήσει τάδε.
πρ. Καὶ Ζηνὸς ὄρνιν τόνδε νῦν κικλήσκετε.
χο. Καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους,
ἁγνόν τ' Ἀπόλλω φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν.

¶Λευκοστεφεῖς] λευκοῖς ἐρίοις ἐστεμμένας. ¶Ἔχουσαι διὰ χερῶν] τὸ ἑξῆς, ἀντὶ χειρὶ τῇ δεξιᾷ τῶν ἀγαλμάτων, τῇ ἀριστερᾷ τοὺς κλάδους κατέχουσαι. ¶Μὴ πρόλεσχος] μὴ πολλὰ προοιμιάζου. ¶Μηδ' ἐφολκὸς] μήτε πρότερον κατάρχου τοῦ λόγου, μήτε ἀμειβομένη μακρολόγει. ¶Χρεῖος] ἐπικουρίας χρῄζεις. ¶Ζεὺς γενήτωρ] ὁ ἔφορος τοῦ γένους. ¶Πέλας θρόνους] ὡς αὐτοῦ ἤδη καθεσθέντος. ¶Μὴ ἀπολωλότας] μὴ μετὰ τὸ ἀπολέσαι ἀπειρήσῃς ἡμᾶς. ¶Καὶ Ζηνὸς ὄρνιν] ἥλιον. ἐξαίρετος παρ' ὑμᾶς ὡς ὁ ἀλεκτρυών.

ἴδων ἂν αὐτὸν τόνδε, συγνοίη βροτοῖς.
πρ. Σύγνοιτο δῆτα καὶ παραστάιη πρόφρων.
χο. Τίν᾽ οὖν κικλήσκω τῶνδε δαιμόνων ἔτι;
πρ. Ὁρῶ τρίαιναν τήνδε, σημεῖον θεοῦ.
χο. Ἀλλ᾽ εὖ τ᾽ ἔπεμψεν, εὖ τε δεξάσθω χθονί.
πρ. Ἑρμῆς ὅδ᾽ ἄλλος τοῖσιν ἑλλήνων νόμοις.
χο. Ἐλευθέροις νῦν ἐσθλὰ κηρυκευέτω.
πρ. Πάντων δ᾽ ἀνάκτων τῶνδε κοινοβωμίαν
σέβεσθ᾽ ἐν ἁγνῷ, ἑσμὸς ὡς πελειάδων,
ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ,
ἐχθρῶν ὁμαίμων καὶ μιαινόντων γένος.
ὄρνιθος ὄρνις πῶς ἂν ἁγνεύοι φαγών;
πῶς δ᾽ ἂν γαμῶν ἄκουσαν ἄκοντος πάρα,
ἁγνὸς γένοιτ᾽ ἄν; οὐδὲ μὴν ἐν ἅδου θανὼν
φύγῃ ματαίων αἰτίας, πράξας τάδε.
κἀκεῖ δικάζει τἀπλακήμαθ᾽, ὡς λόγος,
Ζεὺς ἄλλος ἐν καμοῦσιν ὑστάτας δίκας.
σκοπεῖτε κἀμείβεσθε τόνδε τὸν τρόπον,
ὅπως ἂν ὑμῖν πρᾶγος εὖ νικᾷ τόδε.
βα. Ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ᾽ ἀνέλληνα στόλον,
πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασι
χλίοντα προσφωνοῦμεν; οὐ γὰρ ἀργολὶς
ἐσθὴς γυναικῶν, οὐδ᾽ ἀφ᾽ ἑλλάδος τόπων.
ὅπως δὲ χώραν οὐδὲ κηρύκων ὕπο,
ἀπρόξενοί τε, νόσφιν ἡγητῶν, μολεῖν
ἔτλητ᾽ ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει.
κλάδοι γε μὲν δὴ κατὰ νόμους ἀφικτόρων,
κεῖνται παρ᾽ ὑμῖν πρὸς θεοῖς ἀγωνίοις·
μόνον τόδ᾽ ἑλλὰς χθὼν συνοίσεται στόχῳ·
καὶ τἄλλα πόλλ᾽ ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν

¶Σύγγνοιτο] συγγίνοιτο.
¶Τρίαιναν] ὁ χαρῆ.
¶Σημεῖον θεοῦ] τοῦ ποσειδῶνος.
¶Ἑρμῆς ὅδ᾽ ἄλλος] ὡς τῶν αἰγυπτίων ἄλλως αὐτὸν χαριζόντων.
¶Ὁμαίμων] τῶν συγγενῶν ἡμῶν.
¶Ἄκοντος] παρὰ πατρὸς ἄκοντος.
¶Ὑστάτας] μεθ᾽ ἃς οὐκ ἔστιν ἄλλη τιμωρία.
¶Ἀνέλληνα] τὸν οὐχ ἕλληνα κατὰ στολήν.
¶Χλίοντα] τρυφῶντα.
¶Οὐδὲ κηρύκων] μὴ ἐπικηρυκευσαμένας.
¶Ἡγητῶν] πρέσβεων.
¶Ἀφικτόρων] τῶν ἱκετικῶν ἱκετῶν.
¶Συνοίσεται] συμφωνήσει.

εἰ μὴ παρόντι φθόγγος ἦν ὁ σημανῶν.
ΧΟ. Εἴρηκας ἀμφὶ κόσμον ἀψευδῆ λόγον.
ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ πότερον ὡς ἔτην λέγω,
ἢ τηρὸν ἱεροῦ ῥάβδον ἢ πόλεως ἀγόν.
ΒΑ. Πρὸς ταῦτ' ἀμείβου καὶ λέγ' εὐθαρσῶς ἐμοί.
τοῦ γηγενοῦς γάρ εἰμ' ἐγὼ Παλαίχθονος
ἶνις Πελασγοῦ, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης.
ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπώνυμον
γένος Πελασγῶν τήνδε καρποῦται χθόνα.
καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δι' Ἄλγος ἔρχεται,
Στρυμόνι τε πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.
ὁρίζομαι δὲ τήνδε Περραιβῶν χθόνα,
Πίνδου τε τἀπέκεινα, Παιόνων πέλας,
ὄρη τε Δωδωναῖα. συντέμνει δ' ὅρος
ὑγρᾶς θαλάσσης. τῶνδε τἄπειτα δὲ κρατῶ.
αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας πέδον τόδε
πάλαι κέκληται φωτὸς ἰατροῦ χάριν.
Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας ναυπακτίας
ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος χθόνα
τήνδ' ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων·
τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι
χρανθεῖσ' ἀνῆκε γαῖα μηνιτὴ δάκη,
δρακονθ' ὅμιλον, δυσμενῆ ξυνοικίαν,
τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια

¶Εἰ μὴ παρόντι] ὅμοια ἂν στοχασμῷ τὰ καθ' ὑμᾶς λέγειν, εἰ μὴ φωνὴν εἴχετε. ¶Ἀμφὶ κόσμον] περὶ τοῦ κόσμου ἡμῶν, ὅτι βάρβαρος. ¶Ἔτην] τὸν δημότην. ¶Τηρὸν] φύλακα. ¶Παλαίχθονος] παλαίχθων ὄνομα κύριον. ¶Καὶ πᾶσαν αἶαν] ἀντὶ τοῦ, καὶ πάσης αἴας. ¶Πρὸς δύνοντος] τοῦ πρὸς δυσμὰς μέρους στρυμόνος κρατῶ. στρυμὼν δὲ, ποταμὸς θρᾴκης. ¶Συντέμνει δ' ὅρος] ὁ δὲ ὅρος ὁ ἡμέτερος τὰ τῆς δωδώνης ἔχει, ἕως τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέκεινα δὲ τῆσδε κρατῶ. ¶Ἐκ πέρας ναυπακτίας] τοῦ πέρατος. ἀνεχώρησαν δὲ τῇ πρὸ ἡρακλειδῶν ναυσὶ διαβαίνων εἰς ἄργος. οὕτως ἐκλήθη ναύπακτος. ¶Παλαιῶν αἱμάτων] ὡς τῶν πολιτῶν αὐτοκτονησάντων. ¶Δράκονθ' ὅμιλον] τὸ αὐτὸ καὶ δρακόντων πλῆθος.

προσάξας ἀμέμπτως Ἆπις ἀργείᾳ χθονὶ,
μνήμην ποτ' ἀντίμισθον εὗρετ' ἐν λιταῖς.
ἔχουσ' ἂν ἤδη πάντ' ἐμοῦ τεκμήρια,
γένος τ' ἂν ἐξεύχοιο καὶ λέγοις πρόσω·
μακράν γε μὲν δὴ ῥῆσιν οὐ στέργει πόλις.
χο. Βραχὺς τορός θ' ὁ μῦθος, ἀργεῖαι γένος
ἐξευχόμεσθα, σπέρματ' εὐτέκνου βοός·
καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προσφύσω λόγῳ.
βα. Ἄπιστα μυθεῖσθ' ὦ ξέναι κλύειν ἐμοὶ,
ὅπως τόδ' ὑμῖν ἐστὶν ἀργεῖον γένος.
λιβυστικαῖς γὰρ μᾶλλον ἐμφερέστεραι
γυναιξίν ἐστε, κ' οὐδαμῶς ἐγχωρίαις.
καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν,
κύπριος χαρακτήρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις,
εἰκὼς πέπληκται τεκτόνων πρὸς ἀρσένων·
Ἰνδούς τ' ἀκούω νομάδας ἱπποβάμοσιν
εἶναι καμήλοις ἀστραβιζούσαις χθόνα
παρ' Αἰθίοψιν ἀστυγειτονουμένας.
καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβόρους δ' Ἀμαζόνας
εἰ τοξοτούχεις ἦτε, κάρτ' ἂν ἤκασα
ὑμᾶς. διδαχθεὶς δ' ἂν τόδ' εἰδείην πλέον,
ὅπως γένεθλον σπέρμα τ' ἀργεῖον τὸ σόν.
χο. Κλῃδοῦχον Ἥρας φασὶ δωμάτων ποτὲ
Ἰὼ γενέσθαι τῇδ' ἐν ἀργείᾳ χθονὶ,
ἦν, ὡς μάλιστα καὶ φάτις πολλὴ κρατεῖ·
βα. Μὴ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;
χο. Καὶ κρυπτά γ' Ἥρας ταῦτα τῶν παλλαγμάτων.
βα. Πῶς οὖν τελευτᾷ βασιλέων νείκη τάδε;
χο. Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν ἀργεία θεός.
βα. Οὐκοῦν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐκραίρῳ βοΐ;

¶Προσφύσω] ἀποδείξω.
¶Κύπριος χαρακτὴρ] καὶ γυναῖκες αἱ κύπριαι αἱ δρᾶσαι μηνῦσαι τύπον καθ' ὑμᾶς.
¶Ἱπποβάμοσι] ἵπποις ἐοικυίαις κατὰ τὸ τάχος. ¶Καμήλοις] καμήλοις νωτοφορουμέναις κατὰ τὴν χθόνα. ἀστραβὴ λέγεται ἡ νωτοφόρος ἡμίονος. ¶Καὶ τὰς ἀνάνδρους] λείπει εἶναι. ¶Κλῃδοῦχον] ἱέρειαν. ¶Παλλαγμάτων] αἱ συμπλοκαί. ¶Νείκη τάδε] νείκη Διὸς καὶ Ἥρας εἰς τί κατέληξαν;
¶Βοῦν τὴν γυναῖκα] τὴν δὲ γυναῖκα τὴν ὑπὸ Διὸς μεταμορφωθεῖσαν Ἰοῦς τῆς θεᾶς προσῆψας.

χο. Φασὶ πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.
βα. Τί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ὀχυρὰ Διός;
χο. Τὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοΐ.
βα. Ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;
χο. Ἄργον, τὸν Ἑρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανε.
βα. Τί οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότμῳ βοΐ;
χο. Βοηλάτην μύωπα, κινητήριον,
οἶστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλου πέλας.
βα. Τοιγάρ νιν ἐκ γῆς ἤλασεν μακρῷ δρόμῳ.
χο. Καὶ ταῦτ' ἔλεξας πάντα συγκόλλως ἐμοί.
βα. Καὶ μὴν Κάνωβον κἀπὶ Μέμφιν ἵκετο;
χο. Καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.
βα. Τίς οὖν, ὁ Δῖος πόρτις εὔχεται βοός;
χο. Ἔπαφος ἀληθῶς ῥυσίων ἐπώνυμος
Λιβύη μέγιστον τῆσδε γῆς καρπουμένη.
βα. Τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῆσδε βλάστημον λέγεις;
χο. Βῆλον δίπαιδα πατέρα τοῦδ' ἐμοῦ πατρός.
βα. Τὸ πάνσοφον νῦν ὄνομα τοῦτό μοι φράσον.
χο. Δαναὸς δ' ἀδελφός ἐστι πεντηκοντόπαις·
ἢ τοῦ γε Δαναοῦ τοὔνομ' εὐφώνῳ λόγῳ
Αἴγυπτος. εἰδὼς δ' ἁμὸν ἀρχαῖον γένος,
πράσσοις ἂν ὡς ἀργεῖον ἀνστήσῃς στόλον.
βα. Δοκεῖτε δή μοι τῆσδε κοινωνεῖν χθονὸς
τἀρχαῖον· ἀλλὰ πῶς πατρῷα δώματα
λιπεῖν ἔτλητε; τίς κατέσκηψεν τύχη;
χο. Ἄναξ Πελασγῶν, αἰόλ' ἀνθρώπων κακά·
πόνου δ' ἴδοις ἂν οὐδαμοῦ ταὐτὸν πτερόν.
ἐπεὶ τίς ηὔχει τήνδ' ἀνέλπιστον φυγὴν
κέλσειν ἐς Ἄργος κῆδος ἐγγενὲς τὸ πρίν,
ἔχθει μεταπτοιούσας εὐναίων γάμων;

¶Ἤλασεν] δὲς αὐτὴν ἤλασε μακρῷ δρόμῳ.
¶Συγκόλλως] συμφώνως.

¶Τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον] ὁ Εὐριπίδης φησὶ παῖδας τοῦ Βήλου, Αἴγυπτον, Δαναόν, Φοίνικα, Φινέα, Ἀγήνορα.
¶Τοῦτό μοι φράσον] τὸ πατρός.

βα. Τί φῂς ἱκνεῖσθαι τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,
λευκοστεφεῖς ἔχουσα νεοδρέπτους κλάδους;
χο. Ὡς μὴ γένωμαι δμωὶς Αἰγύπτου γένει.
βα. Πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις;
χο. Τίς δ' ἂν φίλους ὤνοιτο τοὺς κεκτημένους;
βα. Σθένος μὲν οὕτω μεῖζον αὔξεται βροτοῖς.
χο. Καὶ δυστυχούντων γ' εὐμαρὴς ἀπαλλαγή.
βα. Πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς εὐσεβὴς ἐγὼ πέλω;
χο. Αἰτοῦσι μὴ 'κδοὺς παισὶν Αἰγύπτου πάλιν.
βα. Βαρέα σύ γ' εἶπας, πόλεμον ἄρασθαι νέον.
χο. Ἀλλ' ἡ δίκη γε ξυμμάχων ὑπερστατεῖ.
βα. Εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς πραγμάτων κοινωνὸς ἦν.
χο. Αἰδοῦ σὺ πρύμναν πόλεος ὧδ' ἐστεμμένην.
βα. Πέφρικα λεύσσων τάσδ' ἕδρας κατασκίους.
χο. Βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος.
χο. Παλαίχθονος τέκος κλῦθί μου,
πρόφρονι καρδίᾳ πελασγῶν ἄναξ.
ἴδε με ταν ἱκέτιν φυγάδα περίδρομον,
λυκοδίωκτον ὡς δάμαλιν ἀμπέτραις
ἠλιβάτοισιν. ἀλκᾷ πίσυνος μέμυκε φράζου-
σα βοτῆρι μόχθους.
βα. Ὁρῶ κλάδοισι νεοδρόποις κατάσκιον
νεῖον θ' ὅμιλον τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν.
εἴη δ' ἄνατον πρᾶγμα τοὐπ' ἀστοξένων
μηδ' ἐξ ἀέλπτων κἀπρομηθήτων πόλει,

¶Τί φῂς ἱκνεῖσθαι] διὰ τί λέγεις ἐληλυθέναι. ¶Πότερα] πότερα τοὺς ἄνδρας μισοῦσαι ἢ ὅτι; ¶Ἢ τὸ μὴ θέμις] ἢ ὅτι ἀθέμιτος γάμος; ὥστε γὰρ αὐτὰς ἐκδεδόσθαι οὐδὲ ἄλλοις ἀνδράσιν. ¶Τίς δ' ἂν] κατ' ἔχθραν, δηλονότι. πῶς γὰρ τοὺς ἄνδρας δεσπότας ὠνοῖτο. ¶Εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς] συμμάχους ὑμῖν, εἰ ἀρχὴν πρόφασιν εἶχον. ¶Κατασκίους] τοὺς δασεῖς ἱκετηρίοις κλάδοις πεπληρωμένας. ¶Βοτῆρι] τῷ ἑαυτῆς βοτῆρι σημαίνουσα τοὺς διωγμούς. ¶Ὁρῶ κλάδοισι] ὁρῶ ὅμιλον θεῶν ἐστεμμένον ἱκετηρίαις. ¶Ἀστοξένων] τῶν μὲν ξένων, πολιτῶν δὲ συνημμένων τῷ ἄστει.

νεῖκος γένηται· τῶν γὰρ οὐ δεῖται πόλις.
Χο. Ἴδοιτο δῆτα τὰν ἄνατον φυγὰν,
ἱκεσία θέμις Διὸς κλαρίου·
σὺ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραιὸς ὤν
ποτιτρόπαιον αἰδόμενος, οὐ πενεῖ
ἱεροδόκα θεῶν λήμματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ.
Βα. Οὔτοι κάθησθε δωμάτων ἐφέστιοι
ἐμῶν, τὸ κοινὸν δ' εἰ μιαίνεται πόλις,
ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη·
ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν πάρος,
ἀστῶν δὲ πᾶσι τοῖσδε κοινώσας πέρι.
Χο. Σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δήμιον,
πρύτανις ἄκριτος ὤν, κρατύνεις βωμὸν ἑστίαν χθονὸς,
μονοψήφοισι νεύμασι σέθεν,
μονοσκήπτροισι δ' ἐν θρόνοισι χρέος
πᾶν ἐπικραίνεις· ἄγος φυλάσσου.
Βα. Ἄγος μὲν εἴη τοῖς ἐμοῖς παλιγκότοις,
ὑμῖν δ' ἀρήγειν οὐκ ἔχω βλάβης ἄτερ·
οὐδ' αὖ τόδ' εὖφρον, τάσδ' ἀτιμάσαι λιτάς·
ἀμηχανῶ δὲ, καὶ φόβος μ' ἔχει φρένας
δρᾶσαί τε, μὴ δρᾶσαί τε, καὶ τύχην ἑλεῖν.
Χο. Τὸν ὑψόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει, φύλακα πολυπόνων
βροτῶν, οἳ τοῖς πέλας προσήμενοι
δίκας οὐ τυγχάνουσιν ἐννόμου.

¶ Ἄνατον φυγάν] τὴν μὴ ἐπὶ βλάβῃ τινὸς γεγονυῖαν. ¶ Διὸς κλαρίου] πάντα τὰ κληροῦντος καὶ κραίνοντος. ¶ Παρ' ὀψιγόνου] παρ' ἐμοῦ τῆς νεωτέρας ὁ γέρων. ¶ Αἰδόμενος] οὐ πτωχεύσεις. ¶ Ἱεροδόκα] οἱ θεοὶ δέχονται τὰ ἀπὸ ἀνδρὸς ἁγνοῦ ἱερά. ¶ Δωμάτων ἐφέστιοι] οὐ πρὸς τὴν ἑστίαν τῶν ἐμῶν δωμάτων. αἰτία τοῦ, οὐκ ἰδίᾳ πρὸς ἐμὲ πεποίησθε τὰς ἱκεσίας, ἀλλὰ πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν. ¶ Εἰ μιαίνεται] εἰ δὲ τὸ κοινὸν μιαίνεται, ὅ ἐστιν ἡ πόλις. ¶ Ἄκριτος] ἀνυπεύθυνος. ¶ Παλιγκότοις] ἐχθροῖς. ¶ Καὶ τύχην ἑλεῖν] ἢ τοῦ συμφέροντος ἐπιτυχεῖν. ¶ Φύλακα πολυπόνων] τὸν ξένιον καὶ ἱκέσιον Δία, τὸν φύλακα τῶν ἀτυχούντων· οἵτινες τοῖς πέλας προσιζάνοντες, οὐ μεταλαμβάνουσι τῆς δίκης, ἀλλ' ὑπερορῶνται.

μένει τοι Ζηνὸς ἱκταίου κότος
δυσπαραθέλκτοις παθόντος οἴκτοις.

Βα. Εἴ τοι κρατοῦσι παῖδες Αἰγύπτου σέθεν,
νόμῳ πόλεως φάσκοντες ἐγγύτατα γένους
εἶναι, τίς ἂν τοῖσδ᾽ ἀντιωθῆναι θέλοι;
δεῖ τοι σε φεύγειν κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν,
ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ.

Χο. Μή τί ποτ᾽ οὖν γενοίμαν ὑποχείριος
κράτεσιν ἀρσένων· ὕπαστρον δέ τοι
μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου δύσφρονος,
φυγᾷ. ξύμμαχον δ᾽ ἑλόμενος δίκαν
κρίνε σέβας τὸ πρὸς θεῶν.

Βα. Οὐκ εὔκριτον τὸ κρῖμα· μή μ᾽ αἱροῦ κριτήν.
εἶπον δὲ καὶ πρίν, οὐκ ἄνευ δήμου τάδε
πράξαιμ᾽ ἄν, οὐδέπερ κρατῶν, καὶ μή ποτε
εἴπῃ λεώς, εἴ που τι μὴ τοῖον τύχοι,
ἐπήλυδας τιμῶν, ἀπώλεσας πόλιν.

Χο. Ἀμφοτέροις ὁμαίμων τάδ᾽ ἐπισκοπεῖ
Ζεὺς ἑτερορρεπής, νέμων εἰκότως
ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ᾽ ἐννόμοις.
τί τῶνδ᾽ ἐξ ἴσου ῥεπομένων, μεταλγεῖς τὸ δίκαιον ἔρξαι;

Βα. Δεῖ τοι βαθείας φροντίδος σωτηρίου,
δίκην κολυμβητῆρος, ἐς βυθὸν μολεῖν
δεδορκὸς ὄμμα, μηδ᾽ ἄγαν ᾠνωμένον,
ὅπως ἄνατα ταῦτα, πρῶτα μὲν πόλει,

¶Ζηνὸς ἱκταίου] τοῖς ἱκέταις τῶν παθόντων συμμαχεῖ ὁ τοῦ Διὸς χόλος. ¶Δυσπαραθέλκτοις] δυσπαραμυθήτοις. ¶Ὕπαστρον δέ τοι] πλὴν δὲ τοῦ γάμου μηχανὴν ὁρίζομαι τοῖς ἄστροις. αὐτὸ τοῦτο, μηχανήσομαι φεύγειν δι᾽ ὁδοῦ μακρᾶς τὸν γάμον. εἰ τὴν μακρὰν ὁδὸν φεύγοντες, δι᾽ ἄστρων σημαίνεσθαι ἔλεγον. ¶Νέμων εἰκότως] αὐτὸς ἐπεξηγήσατο τὸ ἑτερορρεπής. ¶Τί τῶνδ᾽ ἐξ ἴσου] εἰ ὁ Ζεύς, φησί, τὸ ἴσον φυλάττει, τί ἀπορεῖς συμμαχῆσαι τῷ δικαίῳ; ¶Δεῖ τοι βαθείας] δεῖ δὴ εἰς βυθὸν μολεῖν φροντίδος βαθείας σωτηρίου, δίκην κολυμβητῆρος. ὅτι γὰρ τοῖς ἀσυγχωρήτοις συμβαίνῃ, τὸ πόρρωθεν σκοπεῖν καὶ περιβλέπειν.

αὐτοῖσί θ' ἡμῖν ἐκτελευτήσῃ καλῶς,
καὶ μήτε δῆρις ῥυσίων ἐφάψεται,
μήτ' ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ' ἱδρυμένας
ἐκδόντες ὑμᾶς, τὸν πανώλεθρον θεὸν
βαρὺν ξύνοικον θησόμεσθ' ἀλάστορα·
ὃς οὐδ' ἐν ᾅδου τὸν θανόντ' ἐλευθεροῖ.
μῶν οὐ δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου;
Χο. Φρόντισον καὶ γενοῦ πανδίκως εὐσεβὴς
πρόξενος, τὰν φυγάδα μὴ προδῷς,
τὰν ἔκαθεν ἐκβολαῖς δυσθέοις ὁρμωμέναν,
μηδ' ἴδῃς μ' ἐξ ἑδρᾶν πολυθέων ῥυσια-
σθεῖσαν, ὦ πᾶν κράτος ἔχων χθονός.
γνῶθι δ' ὕβριν ἀνέρων, καὶ φύλαξαι κότον.
μή τι τλαίης τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν
ἀπὸ βρετέων βίᾳ δίκας ἀγομέναν
ἱππηδὸν, ἀμπύκων πολυμίτων πέπλων
τ' ἐπιλαβὰς ἐμῶν. ἴσθι γὰρ παισὶ τάδε καὶ δόμοις,
ὁπότερ' ἂν κτίσῃς, μένει ἀντιτίνειν
ὁμοίαν θέμιν. τάδε φράσαι δίκαια Διόθεν κράτη.
Βα. Καὶ δὴ πέφρασμαι· δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται.
ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς πόλεμον αἴρεσθαι μέγαν
πᾶσ' ἔστ' ἀνάγκη· καὶ γεγόμφωται σκάφος
στρέβλαισι ναυτικαῖσιν, ὡς προσηγμένον.
ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή.
καὶ χρήμασι μὲν ἐκ δόμων πορθουμένων,

¶Ῥυσίων] ἀντὶ τῶν ἱκετίδων. ¶Δυσθέοις] δυσχερέσιν ἀθέοις. ¶Κότον] τὸν τοῦ Διός. ¶Βίᾳ δίκας] παρὰ βούλησιν τῆς δίκης. ¶Ἀμπύκων] ὡς ἵππον, τῆς ἄμπυκος ἑλκομένην. ¶Ἐπιλαβὰς ἐμῶν] τὰς ἐπιλήψεις τῶν πέπλων μου. ¶Ἴσθι γὰρ] λείπει ὅτι. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ μὴ τλαίης ἰδεῖν. ¶Ὁμοίαν θέμιν] δίκαιόν ἐστιν ἀποδιδόναι ὁμοίαν δίκην. αἴκα πάθῃ τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο. ¶Δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται] οὕτως ἀποβαίνει. ¶Ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς] ἢ τοῖς θεοῖς ἢ τοῖς αἰγυπτιάδαις. ¶Χρήμασι] κτημάτων.

ἄτης γε μείζω, καὶ μέγ' ἐμπλήσας γόμον,
γένοιτ' ἂν ἄλλα κτησίου Διὸς χάριν.
καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια,
γένοιτο μύθου μῦθος ἂν θελκτήριος,
ἀλγεινὰ θυμοῦ κάρτα κινητήρια.
ὅπως δ' ὅμαιμον αἷμα μὴ γενήσεται,
δεῖ κάρτα θύειν, καὶ πεσεῖν χρηστήρια
θεοῖσι πολλοῖς, πολλὰ πημονῆς ἄκη.
ἦ κάρτα νείκους τοῦδ' ἐγὼ παροίχομαι·
θέλω δ' ἄϊδρις μᾶλλον ἢ σοφὸς κακῶν
εἶναι. γένοιτο δ' εὖ παρὰ γνώμην ἐμήν.
χο. Πολλῶν ἄκουσον τέρματ' αἰδοίων λόγων.
βα. Ἤκουσα, καὶ λέγοις ἄν, οὔ με φεύξεται.
χο. Ἔχω στρόφους ζώνας τε, συλλαβὰς πέπλων.
βα. Τύχῃ γυναικῶν ταῦτα συμπρεπῆ πέλοι.
χο. Ἐκ τῶνδε τοίνυν, ἴσθι, μηχανὴ καλή.
βα. Λέξον τίν' αὐδὴν τήνδε γηρυθεῖσ' ἔσῃ.
χο. Εἰ μή τι πιστὸν τῷδ' ὑποστήσεις στόλῳ.
βα. Τί σοι περαίνει μηχανὴ συζωμάτων;
χο. Νέοις πίναξι βρέτεα κοσμῆσαι τάδε.
βα. Αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλὰ πῶς, φράσον.
χο. Ἐκ τῶνδ' ὅπως τάχιστ' ἀπάγξασθαι θεῶν.
βα. Ἤκουσα μαχιστῆρα καρδίας λόγον.
χο. Ξυνῆκας· ὠμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.
βα. Καὶ πολλαχῇ γε δυσπάλαιστα πράγματα·

¶Καὶ μέγ' ἐμπλήσας] τοῦ Διὸς ἐμπιπλῶντος καὶ γεμίζοντος ἄτης τὸν γόμον. ¶Γλῶσσα τοξεύσασα] ἀντὶ τοῦ γλώσσης τοξευσάσης. ὃ δεῖν εἰπούσης. ¶Πημονῆς ἄκη] τῆς προσδοκωμένης πημονῆς ἄκη. ¶Ἐγὼ παροίχομαι] ἐκ τούτου τοίνυν, ἐκτὸς ἔσομαι τοῦ νείκους, θεοῖς ὑπηρετῶν. ¶Θέλω δ' ἄϊδρις] μᾶλλον ἀποβαίνειν φαῦλος. ¶Συλλαβὰς] τὰς στροφὰς τῶν ζωνῶν. ¶Νέοις πίναξι] καινοῖς ἀναθήμασι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν κοσμήσω. λέγει δὲ ὅτι μετεωρίσω ἐμαυτὸν τῇ ἀγχόνῃ. ¶Ἀπάγξασθαι θεῶν] ἐξήρτημαι τῶν θεῶν. ¶Μαχιστῆρα καρδίας] ἤκουσα λόγον καρδίας δηκτικόν. ¶Δυσπάλαιστα] δυσμεταχείριστα. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἤκουσα.

κακῶν δὲ πλῆθος, ποταμὸς ὣς, ἐπέρχεται·
ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ' εὔπορον
τόδ' ἐσβέβηκε, κ' οὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν.
εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ' ἐκπράξω χρέος,
μίασμ' ἔλεξας οὐχ' ὑπερτοξεύσιμον·
εἰ δ' αὖθ' ὁμαίμοις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν,
σταθεὶς πρὸ τειχέων διὰ μάχης ἥξω τέλους,
πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρὸν,
ἄνδρας γυναικῶν οὕνεχ' αἱμάξαι πέδον;
ὅμως δ' ἀνάγκη Ζηνὸς αἰδεῖσθαι κότον
ἱκτῆρος· ὕψιστος γὰρ ἐν βροτοῖς φόβος.
σὺ μὲν πάτερ γεραιὲ τῶνδε παρθένων,
κλάδους τε τούτους αἶψ' ἐν ἀγκάλαις λαβὼν,
βωμοὺς ἐπ' ἄλλους δαιμόνων ἐγχωρίων
θὲς, ὡς ἴδωσι τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ
πάντες πολῖται· μηδ' ἀπορριφθῇ λόγος
ἐμοῦ. κατ' ἀρχῆς γὰρ φιλαίτιος λεώς.
καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἶκτος εἰσιδὼν τάδε,
ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλου·
ὑμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος.
τοῖς ἥσσοσι γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει. ☞
χο. Πολλῶν τάδ' ἡμῖν ἐστὶν ἠξιωμένα,
αἰδοῖον εὖ ῥέοντα πρὸς ξένον λαβεῖν.
ὀπάονας δὲ φράστοράς τ' ἐγχωρίων
ξύμπεμψον, ὡς ἂν τῶν πολισσούχων θεῶν
βωμοὺς προνάους καὶ πολισσούχων ἕδρας
εὕρωμεν· ἀσφάλεια δ' ᾖ δι' ἄστεος
στείχουσι· μορφῆς δ' οὐχ ὁμόστολος φύσις.
Νεῖλος γὰρ οὐχ ὅμοιον Ἰνάχῳ γένος

¶Ὑπερτοξεύσιμον] ἀντὶ ὑπερβλητόν.

¶Πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα] τὸ πτῶμα τῶν σωμάτων.

¶Ἐν βροτοῖς φόβος] ὁ τούτου φόβος μέγας ἐστὶν ἐν βροτοῖς.

¶Φιλαίτιος λεώς] τοὺς γὰρ ἄρχοντας ἐν ταῖς τοιαύταις περιστάσεσιν εἰώθεν αἰτιᾶσθαι ὁ λαός.

¶Πᾶς τις εὐνοίας φέρει] ὡς τὸ, πρὸς τὸν εὖ ἔχοντα ὁ φθόνος ἕρπει.

¶Φράστοράς τε] τοὺς φράσοντας

¶Οὐχ ὁμόστολος φύσις] οὐχ ὅμοιαι ταῖς ἐγχωρίοις ἐσμὲν, ὥστε λαθεῖν.

προσέφυ. φύλαξαι μὴ θάρσος τέκῃ φόβον.
καὶ δή φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο.
βα. Στείχοιτ' ἂν ἄνδρες· εὖ γὰρ ὁ ξένος λέγει.
ἡγεῖσθε βωμοὺς ἀστικοὺς θεῶν ἕδρας·
καὶ ξυμβόλοισιν οὐ πολυστομεῖν χρεὼν
ναύτην ἄγοντας τόνδ' ἐφέστιον θεῶν.
χο. Τούτῳ μὲν εἶπας, καὶ τεταγμένος κίοι·
ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῦ θράσος νέμεις ἐμοί;
βα. Κλάδους μὲν αὐτοῦ λεῖπε, σημεῖον πόνου.
χο. Καὶ δή σφε λείπω, χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν.
βα. Λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε.
χο. Καὶ πῶς βέβηλον ἄλσος ἂν ῥύοιτό με;
βα. Οὔτοι πτερωτῶν ἁρπαγαῖς ἐκδώσομεν.
χο. Ἀλλ' εἰ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν.
βα. Εὔφημον εἴη τοὔπος εὐφημουμένῃ.
χο. Οὔτοι τι θαῦμα δυσφορεῖν φόβῳ φρενός.
βα. Ἀεὶ δ' ἀνάκτων ἐστὶ δεῖμ' ἐξαίσιον.
χο. Σὺ καὶ λέγων εὔφραινε καὶ πράσσων φρενί.
βα. Ἀλλ' οὔτι δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ.
ἐγὼ δὲ λαοὺς συγκαλῶν ἐγχωρίους,
πείσω τὸ κοινόν, ὡς ἂν εὐμενὲς τιθῶ,
καὶ σὸν διδάξω πατέρα· ποῖα χρὴ λέγειν.
πρὸς ταῦτα μίμνε, καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
λιταῖς παραιτοῦ, τῶν σ' ἔρως ἔχει τυχεῖν·
ἐγὼ δὲ ταῦτα πορσύνων ἐλεύσομαι·
πειθὼ δ' ἕποιτο καὶ τύχη πρακτήριος.
χο. Ἄναξ ἀνάκτων, μακάρων
μακάρτατε, καὶ τελέων
τελειότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ,
πιθοῦ τε καὶ γενέσθω·

¶Μὴ θάρσος τίκῃ] μὴ θαρσήσας μόνος ἀπελθεῖν, φοβηθῶ ὑπό τινος.
¶Θεῶν ἕδρας] τοὺς κατὰ τὰς ἕδρας τῶν θεῶν.
¶Καὶ ξυμβόλοισιν] τοῖς συντυγχάνουσι.
¶Ποῦ θράσος νέμεις] ἀντὶ τοῦ, ποῦ [illegible] μου τὸ θράσος νέμοις;
¶Βέβηλον] τὸ [illegible] καὶ μὴ ἱερόν.
¶Πτερωτῶν] δρακόντων.

ἄλευσον ἀνδρῶν ὕβριν εὖ στυγήσας·
λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ τὰν μελανοζυγάταν,
τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδὼν
παλαίφατον ἁμέτερον
γένος, φιλίας προγόνου γυναικός·
νέωσον εὔφρον' αἶνον, γενοῦ πολυμνήστωρ ἐφάπτωρ Ἰοῦς.
δίας τοι γένος εὐχόμεθ' εἶναι γᾶς ἀπὸ τᾶσδ' ἔνοικοι.
παλαιὸν δ' εἰς ἴχνος μετέσταν
ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς,
λειμῶνα βούχιλον, ἔνθεν Ἰὼ οἴστρῳ ἐρεσσομένα
φεύγει ἁμαρτίνοος πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα
φῦλα. διχῆ δ' ἀντίπορον γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέ-
μνουσα πόρον κυματίαν ὁρίζει, ἰάπτει βασίδος δι' αἴας
μηλοβότου Φρυγίας διαμπάξ.
περᾷ δὲ Τεύθραντος ἄστυ μυσῶν,
λύδιά τε γύαλα· καὶ δι' ὀρῶν κιλίκων
παμφύλων τε γένη διορνυμένα
τοὺς ποταμοὺς δ' ἀεννάους
καὶ βαθύπλουτον χθόνα, καὶ
τᾶς Ἀφροδίτας πολύπυρον αἶαν.
ἱκνεῖται δ' εἰσικνουμένου βέλει βουκόλου πτερόεντος,
δῖον πάμβοτον ἄλσος,

¶ Ἄλευσον] καταπόντωσον αὐτὴν τὴν ὕβριν. ¶ Εὖ στυγήσας] ἀντὶ τοῦ δικαίως. ¶ Τὰν μελανοζυγάταν] τὴν ναῦν ἐν ᾗ βλαβήσονται. ¶ Παλαίφατον] πολυβόητον. ¶ Νέωσον] ἀνανέωσον τὴν φήμην ὅτι σοί ἐσμεν. ¶ Πολυμνήστωρ] πολλὴν μνήμην ἔχων, γενοῦ ἐφάπτωρ τῆς Ἰοῦς. ¶ Δίας] τῆς δίας αἰγύπτου, τῆς τοῦ διὸς ἱερᾶς γῆς. ¶ Μετέσταν] εἰς ἄργος. ¶ Ἀνθονόμους ἐπωπάς] κατανομάς. ¶ Βούχιλον] ἔνθα ἐχιλοῦτο ἡ βοῦς τὸ ἄνθος. ¶ Οἴστρῳ ἐρεσσομένα] ἐλαυνομένη. ¶ Ἀμαρτίνοος] ἀντὶ τοῦ μανεῖσα. ¶ Ἀντίπορον] ἀσίαν καὶ εὐρώπην. ¶ Ἐν αἴσᾳ] ἐν εἱμαρμένῃ. ¶ Πόρον κυματίαν] τὸν βόσπορον. ¶ Ἰάπτει βασίδος] λείπει ὁ καί. ¶ Πολύπυρον αἶαν] φοινίκην λέγει ἱερὰν ἀφροδίτης φησὶ διὰ βύβλον καὶ λίβανον. ¶ Ἱκνεῖται] ἱκνεῖται δὲ δῖον πάμβοτον ἄλσος, τοῦ οἴστρου τῷ κέντρῳ αὐτὴν διανύσσοντος. ¶ Βουκόλου πτερόεντος] τοῦ μύωπος. ¶ Πάμβοτον ἄλσος] τὴν αἴγυπτον.

λειμῶνα χιονόβοσκον, ὅντ' ἐπέρχεται
Τυφῶ μένος, ὕδωρ τὸ Νείλου νόσοις ἄθικτον,
μαινομένα πόνοις ἀτί- μοις, ὀδύναις τε κεντροδα-
λήτοις θείας Ἥρας. βροτοὶ δ' οἳ γᾶς τότ' ἦσαν ἔννομοι,
χλωρῷ δείματι θυμὸν πάλλοντ', ὄψιν ἀήθη,
βοτὸν ἐσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον,
τὰν μὲν βοός, τὰν δ' αὖ γυναικός· τέρας δ' ἐθάμβουν.
καὶ τότε δὴ τίς ἦν ὁ θέλ- ξας πολύπλαγκτον ἀθλίαν
οἰστροδόνητον Ἰώ; Ζεὺς αἰῶνος κρέων ἀπαύστου.
βίᾳ δ' ἀπημάντῳ σθένει καὶ θείαις ἐπιπνοίαις
παύεται, δακρύων δ' ἀπο- στάζει πένθιμον αἰδῶ.
λαβοῦσα δ' ἕρμα Δῖον ἀψευδεῖ λόγῳ,
γείνατο παῖδ' ἀμεμφῆ,
δι' αἰῶνος μακροῦ πάνολβον·
ἔνθεν πᾶσα βοᾷ χθών,
φυσίζωον γένος τόδε Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς.
τίς γὰρ ἂν κατέπαυσεν Ἥ- ρας νόσους ἐπιβούλους;
Διὸς τόδ' ἔργον· καὶ τόδ' ἂν γένος λέγων
ἐξ Ἐπάφου, κυρήσαις. τίν' ἂν θεῶν ἐνδικωτέροισι
κεκλοίμαν εὐλόγως ἐπ' ἔργοις;
πατὴρ φυτουργὸς, αὐτόχειρ ἄναξ
γένους παλαιόφρων μέγας
τέκτων, τὸ πᾶν μῆχαρ οὔριος Ζεύς.

¶Χιονόβοσκον] φασὶ γὰρ λυομένης χιόνος παρ' Ἰνδοῖς, πληροῦσθαι αὐτόν. ¶Νόσοις ἄθικτον] λέγεται γὰρ ὁ ἀὴρ κουφότερος εἶναι. ἐπεξηγήσατο δὲ τί ἐστι τὸ μένος τοῦ τυφῶ, εἰπὼν τὸ ὕδωρ τοῦ νείλου. ¶Ἔννομοι] οἰκήτορες. ¶Ὄψιν ἀήθη] ὄψιν ἀήθη ὁρῶντες. ¶Μιξόμβροτον] τερατῶδες. ¶Καὶ τότε δὴ τίς ἦν] ὡς ἐν ἐρωτήσει. ¶Ὁ θέλξας] ὁ θεραπεύσας. ¶Κρέων] κραίνων. ¶Βίᾳ δὲ] λείπει ὁ καί. ¶Δακρύων δ' ἀποστάζει πένθ.] ἀποσοῦσα ὅ,τι πέπονθεν. ¶Ἕρμα] βάρος. ¶Ἀψευδεῖ λόγῳ] καθὼς ἡ φήμη βούλεται. ¶Φυσίζωον γένος] τὸ γένος τῆς Ἰοῦς. ¶Καὶ τόδ' αὖ γένος] καὶ τὸ γένος ἡμῶν ἐξ Ἐπάφου λέγων εἶναι, τῆς ἀληθείας κυρήσεις, καὶ οὐ ψεύσῃ. ¶Πατὴρ φυτουργὸς] αὐτὸς ὁ πατὴρ φυτουργὸς τοῦ γένους, ὁ τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ θεραπεύσας τὴν Ἰώ. ¶Πᾶν μῆχαρ] ἡ πάντων μηχανή.

ὑπ' ἀρχαῖς δ' οὔτινος θοάζων
τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνει·
οὔτινος ἄνωθεν ἡμένου σέβει κάτω.
πάρεστι δ' ἔργον ὡς ἔπος,
σπεῦσαί τι τῶν βούλιος φέρει φρήν.
δα. Θαρσεῖτε παῖδες, εὖ τὰ τῶν ἐγχωρίων
δήμου δέδοκται παντελῆ ψηφίσματα.
χο. Ὦ χαῖρε πρέσβυ φίλτατ' ἀγγέλλων ἐμοί,
ἔνισπε δ' ἡμῖν ποῖ κεκύρωται τέλος·
δήμου κρατοῦσα χεὶρ ὅποι πληθύεται.
δα. Ἔδοξεν Ἀργείοισιν οὐ διχορρόπως,
ἀλλ' ὡς ἀνηβήσαιμι γηραιᾷ φρενί·
πανδημίᾳ γὰρ χερσὶ δεξιωνύμοις
ἔφριξεν αἰθὴρ, τόνδε κραινόντων λόγον
ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους,
κἀρρυσιάστους ξύν τ' ἀσυλίᾳ βροτῶν·
καὶ μήτ' ἐνοίκων μήτ' ἐπηλύδων τινὰ
ἄγειν· ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερόν,
τὸν μὴ βοηθήσαντα τῶνδε γαμόρων,
ἄτιμον εἶναι ξὺν φυγῇ δημηλάτῳ.
τοιάνδ' ἔπειθε ῥῆσιν ἀμφ' ἡμῶν λέγων
ἄναξ Πελασγῶν, ἱκεσίου Διὸς κότον
μέγαν πρόφρων ὢν μήποτ' εἰσόπιν χρόνου
πόλιν παχῦναι, ξενικὸν ἀστικόν θ' ἅμα

¶Ὑπ' ἀρχαῖς] οὐχ ὑπὸ ταῖς ἀρχαῖς δέ τινος τῶν κρεισσόνων καθήμενος, τὸ μεῖον ἔχει, ¶Οὔτινος ἄνωθεν] οὐ σέβει κάτω ὢν αὐτός. ¶Πάρεστι δ' ἔργον] ἅμα τῷ λόγῳ ἡ πρᾶξις. ¶Φέρει φρὴν] εἰς τὸ συντελέσαι. ¶Δήμου κρατοῦσα] πότερον πλείους οἱ συμμαχοῦντες ὑμῖν, ἢ ὀλίγοι. ¶Δεξιωνύμοις] δεξιαῖς. ¶Ἔφριξεν αἰθὴρ] πυκνὰς ἔσχε τὰς ὑψωθείσας αὐτῶν χεῖρας. ¶Ἡμᾶς μετοικεῖν] τὸ ἑξῆς, ἔδοξεν ἡμᾶς μετοικεῖν. ¶Ἐνοίκων] πολιτῶν. ¶Ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρ.] λείπει τὸ τίς· ἀντὶ τοῦ, βίᾳ πολιτῶν. ¶Μήποτ'] εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον μήπως αὐξήσῃ κότον ὁ Ζεύς. ¶Παχῦναι] χαίρεται πλατῦναι.

λέγων διπλοῦν μίασμα πρὸς πόλεως φανὲν,
ἀμήχανον βόσκημα πημονῆς πέλειν.
τοιαῦτ᾽ ἀκούων χερσὶν ἀργεῖος λεὼς
ἔκρανεν οὐδ᾽ ἐκλητῆρας ὡς εἶναι τάδε.
δημηγόρους δ᾽ ἤκουσεν εὐπειθεῖς στροφὰς
δῆμος πελασγῶν. Ζεὺς δ᾽ ἐπέκρανεν τέλος.
χο. Ἄγε δὴ λέξωμεν ἐπ᾽ ἀργείοις
εὐχὰς ἀγαθὰς, ἀγαθῶν ποινάς.
Ζεὺς δ᾽ ἐφορεύοι ξένιος ξενίου
στόματος τιμὰς ἐπ᾽ ἀληθείᾳ,
τέρμον᾽ ἀμέμπτως πρὸς ἅπαντα. νῦν ὅτε καὶ θεοὶ
διογενεῖς κλύοιτ᾽ εὐ- κταῖα γένει χεούσας·
μήποτε πυρίφατον τὰν πελασγίαν πόλιν,
τὸν ἄχορον βοὰν κτίσαι μάχλον ἄρη,
τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτοὺς ἐν ἄλλοις·
οὕνεκ᾽ ᾤκτισαν ἡμᾶς, ψῆφον δ᾽ εὔφρον᾽ ἔθεντο·
αἰδοῦνται δ᾽ ἱκέτας Διὸς, ποίμναν τάνδ᾽ ἀμέγαρτον·
οὐδὲ μετ᾽ ἀρσένων ψῆφον ἔθεντ᾽, ἀτιμώ-
σαντες ἔριν γυναικῶν· Δῖον ἐπιδόμενοι
πράκτορά τε σκοπὸν δυσπολέμητον, ὃν οὔ-
τις ἂν δόμος ἔχοι ἐπ᾽ ὀρόφων
μιαίνοντα· βαρὺς δ᾽ ἐφίζει. ἅζονται γὰρ ὁμαίμους

¶Διπλοῦν μίασμα] διπλοῦν, καθὸ καὶ ξένους ὄντας παρορῶμεν, καὶ συγγενεῖς δειχθέντας οὐκ ἐλεοῦμεν. ¶Χερσὶν ἀργεῖος] ταῖς χερσὶν ἐπέκρανε, πρὶν εἰπεῖν τὸν κήρυκα, ἀείραντων τὰς χεῖρας ὅτῳ ταῦτα δοκεῖ. ¶Ποινάς] ἀμοιβάς. ¶Πρὸς ἅπαντα] βεβαίως εἰς τὸ παντελὲς φέρων αὐτάς. ¶Νῦν ὅτε καὶ θεοὶ] ἀντὶ τοῦ, εἴθε ποτέ. ¶Χεούσας] χεούσης ἐμοῦ εὐκταῖα γένει. ἢ τῷ γένει. ¶Πυρίφατον] πυρὶ ἀναλωθεῖσαν. ¶Κτίσαι] ποιῆσαι. ¶Μάχλον] τὸν εἰς τοὺς πολέμους καταφερῆ, ἢ τὸν πολέμβολον. ¶Θερίζοντα] τὸν ἐν ἄλλοις ἀρότοις θερίζοντα τοὺς βροτούς. ¶Οὕνεκ᾽ ᾤκτισαν ἡμᾶς] ἡ πόλις. ¶Ποίμναν] τὴν ἡμῶν σύστασιν. ¶Ἀμέγαρτον] ἀφθόνητον, διὰ τὸ ἀπλές. ¶Μετ᾽ ἀρσένων] τῶν αἰγυπτιαδῶν. ¶Πράκτορά τε σκοπὸν] διὸς σκοπὸν, τὸν διὸς ὀφθαλμὸν τὸν πάντα σκοποῦντα. ¶Ἐφίζει] ἐφιζάνει γὰρ βαρὺς καὶ ἐρείπει τὸν οἶκον. ¶Ἅζονται γὰρ] τοῦτο συναπτέον, οὐδὲ μετ᾽ ἀρσένων.

Ζηνὸς ἵκτορος ἁγνοῦ.   τοιγάρτοι καθαροῖσι βω-
μοῖς θεοὺς ἀρέσονται.   τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ
στομάτων ποτάσθω   φιλότιμος εὐχά,
μήποτε λοιμὸς ἀνδρῶν   τήνδε πόλιν κενώσαι·
μηδ᾽ ἐπιχωρίοις   πτώμασιν αἱματίσαι πέδον.
ἥβας δ᾽ ἄνθος ἄδρεπτον   ἔστω· μὴ Ἀφροδίτας
εὐνάτωρ βροτολοιγὸς Ἄ-   ρης κέρσειεν ἄωτον.
καὶ γεραροῖσι πρεσβυ-   τοδόκοι γεμόντων
θυμέλαι, φλεγόντων   θ᾽ ὡς πόλις εὖ νέμοιτο·
Ζῆνα μέγαν σεβόντων,   τὸν ξένιον δ᾽ ὑπέρτατον,
ὃς πολιῷ νόμῳ αἶσαν ὀρθοῖ.   τίκτεσθαι δ᾽ ἐφόρους γᾶς
ἄλλους εὐχόμεσθ᾽ ἀεί·   Ἄρτεμιν δ᾽ ἑκάταν γυναι-
κῶν λόχους ἐφορεύειν.   μηδέ τις ἀνδροκμὴς
λοιγὸς ἐπελθέτω,   τάνδε πόλιν δαΐζων,
ἄχορος κίθαρις,   δακρυογόνον Ἄρη
βοάντε δήμιον ἔξω παίζων·   νούσων δ᾽ ἑσμὸς ἀπ᾽ ἀστῶν
ἵζοι κρατὸς ἀτερπής·   εὐμενὴς δ᾽ ὁ Λύκιος ἔ-
στω πάσᾳ νεολαίᾳ·   καρποτελῆ δέ τοι
Ζεὺς ἐπικραινέτω   φέρματι γᾶν πανώρῳ.
πρόνομα δὲ βοτὰ τὼς   πολύγονα τελέθοι·
τὸ πᾶν τ᾽ ἐκ δαιμόνων λάβοιεν.   εὔφημον δ᾽ ἐπιβοῷεν
μοῦσαι θεαί τ᾽ ἀοιδοί·   ἁγνῶν τ᾽ ἐκ στομάτων φερέ-
σθω φήμα φιλοφόρμιγξ.   φυλάσσοι τ᾽ ἀτιμίας τιμὰς
τὸ δήμιον· τὴν πόλιν κρατύνει

¶ Ἀρέσονται] εἰς ἀρέσκειαν ἄγουσιν. ¶ Ἥβας] τὸ ἄνθος τῆς ἥβας αὐτῶν μὴ ἐκκοπείη. ¶ Γεμόντων] τὸ προσῆλθωσιν καὶ δεξιοπρεπεστάτως τοῖς γέρουσιν αἱ θυμέλαι, ἢ οἱ γέροντες. ¶ Σεβόντων] τῶν γερόντων σεβόντων τὸν Δία τὸν ξένιον ὑπερτάτως. ¶ Ὃς πολιῷ νόμῳ] ὁ Ζεὺς τῷ ἀρχαίῳ νόμῳ τὸ ἴσον τηρεῖ. ¶ Ἐφόρους γᾶς] βασιλεῖς. ¶ Βοάν τε δήμιον] ἐμφύλιον μάχην, τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπολωλόσι βοήν. ¶ Ἀπ᾽ ἀστῶν] ἄποθεν τοῦ κρατὸς τῶν ἀστῶν. ¶ Ἐπικραινέτω] πληροφορεῖσθαι ποιείτω. ¶ Φέρματι] γεννήματι. ¶ Πανώρῳ] κατὰ πᾶσαν ὥραν αὐξανομένῳ. ¶ Πρόνομα] περὶ τῆς πόλεως νεμόμενα. ¶ Ἐκ δαιμόνων] παρὰ δαιμόνων. ¶ Μοῦσαι θεαί τ᾽ ἀοιδοί] αἱ ᾠδαί. ¶ Φυλάσσοι τ᾽] ἀμετακίνητοι εἶεν αὐτοῖς αἱ τιμαί. ¶ Ἀτιμίας] ἀσφαλείας.

προμαθεὺς εὐκοινόμητις ἀρχά.
ξένοισί τ' εὐξυμβόλους, πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη,
δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν. θεοὺς δ' οἳ γᾶν ἔχουσιν, ἀεὶ
τίοιεν ἐγχωρίους πατρῴαις
δαφνοφόροισι βουθύτοισι τιμαῖς.
τὸ γὰρ τεκόντων σέβας τρίτον τόδ' ἐν θεσμίοις
δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου.
Δα. Εὐχὰς μὲν αἰνῶ τάσδε σώφρονας, φίλαι.
ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι πατρὸς
ἀπροσδοκήτους τούσδε καὶ νέους λόγους.
ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ
τὸ πλοῖον. εὔσημον γὰρ οὔ με λανθάνει.
στολμοί τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεὼς,
καὶ πρῷρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' ὁδὸν
οἴακος εὐθυντῆρος ὑστάτου νεὼς
ἄγαν καλῶς κλύουσά γ' ὡς ἂν οὐ φίλη.
πρέπουσι δ' ἄνδρες νήϊοι μελαγχίμοις
γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων ἰδεῖν,
καὶ τἄλλα πλοῖα, πᾶσά θ' ἡ 'πικουρία
εὐπρεπτος· αὐτὴ δ' ἡγεμὼν ὑπὸ χθόνα
στείλασα λαῖφος παγκρότως ἐρέσσεται.
ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως
πρὸς πρᾶγμ' ὁρώσας, τῶνδε μὴ ἀμελεῖν θεῶν.
ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών.
ἴσως γὰρ ἢ κήρυξ τις ἢ πρέσβεις μόλοι,

¶ Εὐκοινόμητις ἀρχά] ἡ γὰρ ἀρχὴ ὑπὸ τῶν κοινῶν προνοουμένη, τιμᾷ τὴν πόλιν καὶ τὸ κοινὸν αὔξει. ¶ Ξένοισί τε] τοῖς τε ξένοις δίκας ἀσυμβόλους διδοῖεν πρὶν ἐξοπλίζειν ἄρη. ¶ Τὸ γὰρ τεκόντων σέβας] πρῶτον θεούς, δεύτερον νόμους, τρίτον δὲ τόδε, τὸ τοὺς γονεῖς τιμᾶν. ἐχρῆν δὲ εἰπεῖν, ὅτι τοὺς γονεῖς δὲ σέβειν. τὸ γὰρ τιμᾶν γονεῖς, τρίτον ἐστὶ παράγγελμα δίκης. ¶ Ἱκεταδόκου] τῆς δεξαμένης ὑμᾶς τοὺς ἱκέτας. ¶ Στολμοί τε λαίφους] κατὰ περίφρασιν, τὸ λαῖφος. ¶ Παραρρύσεις] ἐκτάσεις. ¶ Καλῶς κλύουσα] οὕτω δὲ ἡμῖν κλύουσα τὸ οἴακος οὐ φίλη ἐστί. ¶ Νήϊοι] ναῦται. ¶ Ἐκ πεπλωμάτων] ἐκ τῶν λευκῶν πεπλωμάτων μέλανα γυῖα φαίνονται ἔχοντες.

ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.
ἀλλ' οὐδὲν ἔσται τῶνδε· μὴ τρέσητε νῦν.
ὅμως ἄμεινον εἰ βραδύνοιμεν βοῇ,
ἀλκῆς λαθέσθαι τῆσδε μηδαμῶς ποτέ.
θάρσει· χρόνῳ τοι κυρίῳ τ' ἐν ἡμέρᾳ
θεοὺς ἀτίζων τὶς βροτῶν δώσει δίκην.
Χο. Πάτερ φοβοῦμαι, νῆες ὡς ὠκύπτεροι
ἥκουσι, μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου.
περίφοβόν μ' ἔχει πάρβος ἐτητύμως.
πολυδρόμου φυγᾶς ὄφελος εἴ τι μοι,
παροίχεται πάτερ δείματι.
Δα. Ἐπεὶ τελεία ψῆφος Ἀργείων, τέκνα,
θάρσει, μαχοῦνται περὶ σέθεν, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
Χο. Ἐξώλές ἐστι μάργον Αἰγύπτου γένος,
μάχης τ' ἄπληστον· καὶ λέγω πρὸς εἰδότα.
δρυπαγεῖς δ' ἔχοντες κυανώπιδας
νῆας, ἔπλευσαν. ὧδ' ἐπιτυχεῖ κότῳ,
πολλῷ μελαγχίμῳ σὺν στρατῷ.
Δα. Πολλοὺς δέ γ' εὑρήσουσιν ἐν μεσημβρίᾳ
θάλπει βραχίον' εὖ κατερρινημένους.
Χο. Μόνην δὲ μὴ πρόλειπε· λίσσομαι πάτερ.
γυνὴ μονωθεῖσ' οὐδέν· οὐκ ἔνεστ' Ἄρης·
δολόφρονες δὲ καὶ δολομήτιδες
δυσάγνοις φρεσὶ, κόρακες ὥστε, βω-
μῶν ἀλέγοντες οὐδέν.
Δα. Καλῶς ἂν ἡμῖν ξυμφέροι ταῦτ' ὦ τέκνα,
εἰ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο.
Χο. Οὐ μὴ τελαίνας τάσδε καὶ θεῶν σέβη
δείσαντες, ἡμῶν χεῖρ' ἀπόσχωνται, πάτερ.
περίφρονες δ' ἄγαν ἀνιέρῳ μένει

¶Ῥυσίων] ἐνεχύρων. ἐνεχυράζοντες ἡμᾶς διά τινος ἁρπαγῆς.
¶Βοῇ] βοῇ νῦν τῇ βοηθείᾳ.
¶Ἀλκῆς] τῆς τῶν βωμῶν καταφυγῆς.
¶Μῆκος δ' οὐδέν] τῆς ἡμῶν φυγῆς καὶ τῆς τούτων παρουσίας.
¶Περίφοβόν μ' ἔχει πάρβος] ὅσον μοι περιγέγονεν ὄφελος διὰ τῆς ἐνταῦθα φυγῆς, τῷ δείματι νῦν παροίχεται. αἰτιῶ γὰρ ἐπεύχομαι ἐπικουρείας.
¶Ἐπεὶ τελεία] πλεωθεῖσα.
¶Ἐν μεσημβρίᾳ] καλῶς ἐν ἡλίῳ γεγυμνασμένους.
¶Δολομήτιδες] οἱ αἰγυπτιάδαι.
¶Κόρακες] λείπει τὸ, ἁρπάσουσί με.
¶Εἰ σοί τι] εἰ ἀσεβήσαιεν εἰς τοὺς βωμούς.
¶Περίφρονες] ἀντὶ τοῦ ὑπέρφρονες.
¶Ἀνιέρῳ] ἀσεβεῖ.

μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς θεῶν.
Δα. Ἀλλ' ἔστι φήμη τοὺς λύκους κρείσσους κυνῶν
εἶναι· βίβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν.
Χο. Ὡς καὶ ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων
ἔχοντας ὀργὰς χρὴ φυλάσσεσθαι κράτος.
Δα. Οὔτοι ταχεῖα ναυτικοῦ στρατοῦ στολή,
οὐδ' ὅρμος, οὐδὲ πεισμάτων σωτηρία
ἐς γῆν ἐνεγκεῖν, οὐδ' ἐν ἀγκυρουχίαις
θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες παραυτίκα,
ἄλλως τε καὶ μολόντες ἀλίμενον χθόνα,
ἐς νύκτ' ἀποστείχοντος ἡλίου, φιλεῖ
ὠδῖνα τίκτειν νὺξ κυβερνήτῃ σοφῷ·
οὕτω γένοιτ' ἂν οὐδ' ἂν ἔκβασις στρατοῦ
καλή, πρὶν ὅρμῳ ναῦν θρασυνθῆναι. σὺ δὲ
φέρου μὲν ὡς ταρβοῦσα μὴ ἀμελεῖν θεῶν,
πράξασ' ἀρωγήν. ἄγγελον δ' οὐ μέμψεται
πόλις γέροντ', ἡβῶντα δ' εὐγλώσσῳ φρενί.
Χο. Ἰὼ γᾶ βουνῖτι, ἔνδικον σέβας,
τί πεισόμεσθα; ποῖ φύγωμεν ἀπίας
χθονός, κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που.
μέλας γενοίμαν καπνὸς νέφεσι γειτονῶν Διός,
τὸ πᾶν δ' ἄφαντος. ἀμπλᾶσα δ' ὡσεὶ
κόνις ἄτερθε πτερύγων ὀλοίμαν.
ἄφυκτον δ' οὐκ ἔτ' ἂν πέλοι κέαρ.

¶Κρείσσους κυνῶν] τοσοῦτον αὐτῶν διαφέρουσιν ὅσον λύκοι κυνῶν. ¶Βύβλου δὲ καρπὸς] ἐπεὶ παπυροφάγοι οἱ αἰγύπτιοι. ¶Κράτος] τὴν βίαν. ¶Στολή] ὁρμή. ¶Οὐδ' ὅρμος] οὐδὲ ἡ ὁρμὴ ταχεῖα, οὐδὲ ἡ ἔκβασις. ¶Οὐδὲ πεισμάτων] αἰτιατικῇ, πείσματα σωτήρια. ¶Ἀγκυρουχίαις] ταῖς ἀσφαλείαις καὶ κατοχαῖς τῶν ἀγκυρῶν. ¶Ποιμένες] κυβερνῆται. ¶Θρασυνθῆναι] πρὶν καταθαρρῆσαι τῷ ὅρμῳ τὰς ναῦς. ¶Ἄγγελον δ' οὐ μέμψεται] ἐμὲ τὸν ἀπαγγέλλοντα αὐτοῖς τὴν παρουσίαν τῶν αἰγυπτιαδῶν. ¶Βουνῖτι] ὀρεινή. ¶Ἔνδικον σέβας] δικαία σέβεσθαι ἢ, ἣν δικαίως πάντες τιμῶσι. ¶Κελαινὸν] ἀφανές. ¶Μέλας γενοίμαν] μεταβληθείην μὲν εἰς καπνόν, ἀλλ' εἰς ἄψυχόν τι.

μελανόχρως δὲ πάλλεταί μου καρδία.
πατρὸς σκοπαὶ δέ μ' εἷλον· οἴχομαι φόβῳ.
θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου βρόχου τυχεῖν ἐν ἀρτάναις,
πρὶν ἄνδρ' ἀπευκτὸν τῷδ' ἐχριμφθῆναι χροΐ·
πρόπαρ θανούσας δ' ἀΐδας ἀνάσσοι.
πόθεν δέ μοι γένοιτ' ἂν αἰθέρος θρόνος,
πρὸς ὃν νέφη δ' ὑδρηλὰ γίνεται χιών,
ἢ λισσὰς αἰγίλιψ ἀπρόσ- δεικτος οἰόφρων ἐρημὰς
γυπιὰς πέτρα, βαθὺ πτῶμα μαρτυροῦσά μοι,
πρὶν δαΐκτορος βίᾳ καρδίας γάμου κυρῆσαι.
κυσὶν δ' ἔπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοις
ὄρνισι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν·
τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦ- ται φιλαιάκτων κακῶν.
ἐλθέτω, ἐλθέτω μόρος πρὸ κοί-
τας γαμηλίου τυχών. τίν' ἀμφ' αὐτᾶς ἔτι πόρον
φύγω γάμου καὶ λυτήρια;
ἴυζε δ' ὀμφάν, οὐράνια μέλη λίτανα θεοῖσι, καὶ
τέλεα δέ μοι πως, πελόμενά μοι
λύσιμα. μάχιμα δ' ἔπιδε πάτερ, βίαν εἰ φιλεῖς ὁρᾷν
ὄμμασιν ἐνδίκοις. σεβίζου δ' ἱκέτας σέθεν
γαιάοχε παγκρατὲς Ζεῦ. γένος γὰρ Αἰγύπτιον ὕβριν
δύσφορον ἀρσενογενές, μετά με δρόμοισι διόμενοι,
φυγάδα μάταισι πολυθρόοις
βίαια δίζηνται λαβεῖν. σὸν δ' ἐπίπαν ζυγὸν

¶Πάλλεταί μου] ἀντὶ τοῦ πεπαραγμένη ἐστίν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἥτις ἐν τῷ ταράττεσθαι μελαίνεται. ¶Πατρὸς σκοπαὶ] προσκοπήσας ὁ πατὴρ τὰ σημαίας, ἐτάραξεν. ¶Μορσίμου] μόρον μοι ἐπάγοντος. ¶Καρδίας γάμου] τοῦ γάμου δαΐκτορος τῆς καρδίας μου. ¶Ἐλευθεροῦται] ἀντὶ τοῦ ἐλευθεροῖ. ¶Τυχὼν] ἐμοῦ δηλονότι. ¶Ἀμφ' αὐταῖς] περὶ ἐμαυτῆς. ¶Καὶ λυτήρια] λύσιν φύγω. ¶Ἴυζε δ' ὀμφὰν] ἐπιβοήσατε ὀμφάν. ἑαυταῖς δὲ παρακελεύονται. ¶Λίτανα] λιτανευτικά. ¶Τέλεα δέ μοι] ἀποτελεστικά μοι καὶ λύσιμα τῶν κακῶν γενόμενα. Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ ἀπάραχα. ¶Παγκρατὲς Ζεῦ] ὁ πάσης γῆς κρατῶν Ζεῦ. ¶Διόμενοι] διώκοντες. ¶Μάταισι] ταῖς ζητήσεσι. ¶Ἐπίπαν] ἴσον ἐπὶ πάντων ζυγὸν ταλαντοῦ.

ταλαίνου. τί δ' ἀμφὶ σέθεν θανάτοις τέλος ἐστίν; ...
ὀ ὀ ὀ ἀ ἀ ἀ   ὅδε μάρπτις ναΐος, γάϊος.
τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις, ἰόφ,   ὄμ
αὖθι κάκχας   το   δυΐαν βοὰν ἀμφαίνω.
ὁρῶ τάδε φροίμια πρᾶξεια πόνων
βιαίων ἐμῶν.   ἰὲ ἰέ,   βαῖνε φυγᾷ πρὸς ἀλκάν,
βλοσυρόφρονα χλιδᾷ   δύσφορα ναὶ κὰν γᾷ.
ἄναξ προστάτου.   κη. Σοῦσθε σοῦσθ' ἐπὶ βᾶ-
ριν ὅπως ποδῶν.   χο. Οὐκουν οὐκουν
τιλμοί, τιλμοί, καὶ στιγμοί,   πολυαίμων φόνιος
ἀποκοπὰ κρατός.   κη. Σοῦσθε σοῦσθ' ὀλόμεναι ὀλό-
μεν' ἀνὰ πολύρρυτον   ἁλιμένετα πόρον,   (μὴν ἐπ' ἀμίδα
δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει,   γομφοδέτῳ τε δορὶ δι' ὄλευ,
αἱμον' ἵζω σ' ἐπ' ἀμίδα   ἠσυδουπία τἄπιτα·
κελεύω βίᾳ μεθέσθαι   ἴχαρ, φρενὸς ἄταν. ἰὼ ἰού.
λεῖφ' ἕδραναι, κί' ἐς δόρυ,   ἀτίετ' ἀνὰ πόλιν εὐσεβῶν.
χο. Μήποτε πάλιν εἴδοι   ἀλφεσίβοιον ὕδωρ,
ἔνθεν ἀεξόμενον   ζώφυτον αἷμα βροτοῖσι θάλλει.
ἄγιος ἐγὼ βαθυχαῖος

¶Ο ὀ ὀ] ταῦτα μετά τινος πάθους ἀναβοῶσιν, ὡς ἀπὸ πλοῦ τοὺς αἰγυπτιάδας ἰδοῦσαι. ¶Ὅδε μάρπτις] ὁ ἐλθὼν ἐπὶ τὸ μάρψαι ἡμᾶς. ¶Ναΐος, γάϊος] ὁ πρότερον μὲν ἐπὶ νηὸς νῦν δὲ ἐπὶ γῆς γεγονώς. ¶Τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις] πρότερον θάνοις ὦ μάρπτι, πρὶν ἡμᾶς συλλαβεῖν. ¶Ἰόφ] ἐπὶ ἀποπτύσμου μίσημα. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀποπτύειν, ἀπόφθημα ἐποίησε. διὸ δεῖ τὴν ὑστέραν δασύνειν. ἔστι δὲ τοῦτο διὰ μέσου. ¶Κάκχας] καταβάσεις. ¶Ὁρῶ τάδε] οὐκ ἔτι διὰ τοῦ παιδὸς ἀκούσασα, ἀλλ' αὐτόπτης γινομένη, βοῶ. ¶Φυγᾷ πρὸς ἀλκάν] πρὸς τὴν τῶν θεῶν ἀλκήν, τὴν ἐπὶ τῇ δόξῃ ὑπηρμένην ἀλκήν. ἔστι δὲ διὰ τὸ, κύδεϊ γαίων. ¶Προστάτου] ὦ πελασγὲ πρὸ ἡμῶν παράταξαι. ¶Ὅπως ποδῶν] ὡς ἔχεις τάχους ποδῶν. ¶Οὐκουν οὐκουν] ἰδίως τοῦτο. ἀντὶ τοῦ, εἰ δὲ μή. ¶Αἱμον'] ἡμαγμένουσι καθίζω. ¶Ἄτιτα] ἀτιόντα, κατὰ συγκοπήν. ¶Ἴχαρ] ἐπιθυμίαν εἶπε τὴν ἄτην τῆς φρενός. ¶Λεῖφ' ἕδραναι] κατάλειπε τοὺς βωμούς. ¶Μή ποτε πάλιν εἴδοι] μήποτε μετέχοι τιμῆς ἐν τῇ πόλει τῶν εὐσεβῶν. ¶Ἀλφεσίβοιον] τὸ ζωοποιοῦν τὰ θρέμματα, ἢ ἔντιμον, μεταφορικῶς. λέγει δὲ τοῦ νείλου. ἀρρενογόνον γὰρ τὸ ὕδωρ τοῦ νείλου· ὅθεν ζεὺς πιὼν ἔτικεν ἄρρενα. ¶Βαθυχαῖος] ἡ μεγάλως εὐγενής. χαοὶ γὰρ οἱ εὐγενεῖς. ἐγὼ ἡ βαθυχαῖος ἀναξία ταύτης τῆς βαρείας ὦ γέρον.

βαθρείας βαθρείας γέρον· σὺ δὲ ναὶ ναὶ βάσῃ τάχα
θέλεος ἀθέλεος, βίᾳ βίᾳ τε πολλᾷ φροῦδα
βάτεαι βαθμὶ περικακοπαθῶν
ὀλομέναις παλάμαις, αἶ αἶ αἶ αἶ.
καὶ γὰρ δυσπαλάμως ὄλοιο δι' ἁλίρρυτον ἄλσος.
κατὰ Σαρπηδόνιον χῶμα πολυψάμαθον ἀλαθεὶς
εὐρείαις ἐν αὔραις.
κη. Ἴυζε καὶ λάκαζε, καὶ κάλει θεούς.
αἰγυπτίαν γὰρ βᾶριν οὐχ ὑπερθορῇ.
ἴυζε καὶ βόα πικρότερ' ἀχέων, οἰζύος ὄνομ' ἔχων.
χο. Οἶ οἶ οἶ οἶ οἶ λύμασιν ὃ πρὸ γᾶς ὑλάσκοι·
περιχαμπτὰ βρυάζεις, ὃς ἐρωτᾷς· ὁ μέγας
Νεῖλος ὑβρίζοντά σε ἀποτρέψει- ει ἄϊστον ὕβριν.
κη. Βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον
ὅσον τάχιστα· μηδέ τις σχολαζέτω.
ὁλκὴ γὰρ οὔτοι πλόκαμον οὐ δαμάζεται.
χο. Οἶ οἶ πάτερ, βρετέασα ῥοσάται μαλδαάγει. *
ἄραχνος ὡς βάδην. ὄναρ ὄναρ μέλαν.
ὀτοτοτοῖ. μᾶ γᾶ μᾶ γᾶ βοᾶν
φοβερὸν ἀπότρεπε. ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ.
κη. Οὔτοι φοβοῦμαι δαίμονας τοὺς ἐνθάδε·
οὐ γάρ μ' ἔθρεψαν, οὐδ' ἐγήρασαν τροφῇ.
χο. Μαιμᾷ πέλας δίπους ὄφις, ἔχιδνα δ' ὥς με

¶ Σὺ δὲ ναὶ ναὶ] σὺ δὲ θέλων καὶ μὴ θέλων, ναὶ βίᾳ, τάχα βίᾳ πολλῇ κακοπαθῶν. ¶ Καὶ γὰρ δυσπαλάμως ὄλοιο] τοῦτο ἰδίᾳ, ἀκτικῶς. ὄλοιο σὺν ταῖς μηχαναῖς. ¶ Ἁλίρρυτον ἄλσος] τὸ πέλαγος. ¶ Κατὰ σαρπηδόνιον χ.] κατὰ τὴν σαρπηδονίαν ἄκραν. ¶ Ἴυζε καὶ λάκαζε] μάτην λάκει καὶ βόα. ¶ Οὐχ ὑπερθορῇ] οὐκ ἐκφεύξεις. ¶ Πικρότερ' ἀχέων] καὶ αὐτῶν τῶν ἀχέων πικρότερα ἴυζε. ¶ Λύμασιν ὃ πρὸ γᾶς] εἰς ὕβριν τῶν αἰγυπτίων προσβλέοι. ¶ Ἀντίστροφον] τὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐλαυνομένην, ὅ ἐστιν ἀμφιέλισσαν. ¶ Βρετέασα] ἡ τῶν βρετέων ἐπικουρία βλάπτει με. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ θαρσοῦσαι αὐταῖς, ἐν τῷ φανερῷ κατελήφθησαν. ¶ Ὄναρ ὄναρ μέλαν] μηδὲν οὖσαι. ¶ Μᾶ γᾶ, μᾶ γᾶ] ὦ μῆτερ γῆ. ¶ Ὦ γᾶς παῖ Ζεῦ] ὦ πάτερ Ζεῦ, γῆς παῖ. ἡ αὐτὴ γὰρ ῥέα καὶ γῆ. ¶ Οὐδ' ἐγήρασαν] εἰς γῆρας με ἤγαγον. ¶ Μαιμᾷ] ἐνθουσιᾷ.

τί ποτ' ἐνδακοῦσα, ὀτοτοτοτοῖ.
μᾶ γᾶ μᾶ γᾶ βοᾶν φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ.
κη. Εἰ μή τις ἐς ναὸν εἶσιν, αἰνέσας τάδε,
λακὶς χιτῶνος ἔργον οὐ κατοικτιεῖ. ¶ Χιτῶνος ἔργον] τὴν ἐργασίαν τοῦ χιτῶνος.
χο. Ἰὼ πόλεως ἀγοὶ περόμενοι δάμναμαι.
κη. Πολλοὺς ἄνακτας παῖδας Αἰγύπτου τάχα
ὄψεσθε· θαρσεῖτ', οὐκ ἐρεῖτ' ἀναρχίαν.
χο. Διωλόμεσθα. ἄελπτ' ἄναξ πάσχομεν.
ἕλξειν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀποσπάσας κόμης.
κη. Ἐπεὶ οὐκ ἀκούεις τῶν ἐμῶν λόγων.
βα. Οὗτος τί ποιεῖς; ἐκ ποίου φρονήματος,
ἀνδρῶν πελασγῶν τήνδ' ἀτιμάζεις χθόνα;
ἀλλ' ἦ γυναικῶν ἐς πόλιν δοκεῖς μολεῖν;
κάρβανος ὤν, ἕλλησιν ἐγχλιδεῖς ἄγαν·
καὶ πόλλ' ἁμαρτὼν, οὐδὲν ὤρθωσας φρενί. ¶ Ὤρθωσας] τοῖς ὀρθὴν ἦλθες.
κη. Τί δ' ἠμπλάκηται τῶνδ' ἐμοὶ δίκης ἄτερ;
βα. Ξένος μὲν εἶναι πρῶτον οὐκ ἐπίστασαι.
κη. Πῶς δ' οὐχὶ, τἀπολωλόθ' εὑρίσκων ἐγώ;
βα. Ποίοισιν εἰπὼν προξένοις ἐγχωρίοις;
κη. Ἑρμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ.
βα. Θεοῖσιν εἰπὼν, τοὺς θεοὺς οὐδὲν σέβῃ.
κη. Τοὺς ἀμφὶ Νεῖλον δαίμονας σεβίζομαι.
βα. Οἱ δ' ἐνθάδ' οὐδὲν, ὡς ἐγὼ σέθεν κλύω.
κη. Ἄγοιμ' ἂν, εἴ τις τάσδε μὴ ξαιρήσεται.
βα. Κλάοις ἂν εἰ ψαύσειας, οὐ μάλ' ἐς μακράν.
κη. Ἤκουσα τοὔπος οὐδαμῶς φιλόξενον.
βα. Οὐ γὰρ ξενοῦμαι τοὺς θεῶν συλήτορας.
κη. Λέγοις ἂν ἐλθὼν παισὶν Αἰγύπτου τάδε.
βα. Ἀβουκόλητον τοῦτ' ἐμῷ φρονήματι

Κη. Ἀλλ' ὡς ἂν εἰδῇς, ἐννέπω σαφέστερον.
καὶ γὰρ πρέπει κήρυκ' ἀπαγγέλλειν τορῶς
ἕκαστα. πῶς φῶ; πρὸς τίνος τ' ἀφαιρεθεὶς
ἥκειν γυναικῶν αὐτανεψίων στόλον;
οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο
ἄρης. τὸ νεῖκος δ' οὐκ ἐν ἀργύρου λαβῇ
ἔλυσεν· ἀλλὰ πολλὰ γίνεται πάρος
πεσήματ' ἀνδρῶν κἀπολακτισμοὶ βίου.
Βα. Τί σοι λέγειν χρὴ, τοὔνομ' ἐν χρόνῳ μαθὼν
ἴσθι γε αὐτὸς, χ' οἱ ξυνέμποροι σέθεν.
ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν
ἄγοις ἂν, εἴπερ εὐσεβὴς πίθοι λόγος.
τοιάδε δημόπρακτος ἐκ πόλεως μία
ψῆφος κέκρανται, μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
στόλον γυναικῶν. τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
γόμφος διαμπὰξ, ὡς μένειν ἀραρότως.
ταῦτ' οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα,
οὐδ' ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα·
σαφῆ δ' ἀκούεις ἐξ ἐλευθεροστόμου
γλώσσης. κομίζου δ' ὡς τάχιστ' ἐξ ὀμμάτων.
Κη. Ἴσθι τάδ', ἤδη πόλεμον αἱρήσῃ νέον.
εἴη δὲ νίκη καὶ κράτη τοῖς ἄρσεσιν.
Βα. Ἀλλ' ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς οἰκήτορας
εὑρήσετ' οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ.
ὑμεῖς δὲ πᾶσαι σὺν φίλοις ὀπάοσι
θράσος λαβοῦσαι, στείχετ' εὐερκῆ πόλιν
πύργων βαθεία μηχανῇ κεκλῃμένῳ.
καὶ δώματ' ἐστὶ πολλὰ μὲν τὰ δήμια,
δεδωμάτωμαι δ' οὐδ' ἐγὼ σμικρᾷ χερί.
εὔθυμον ἐστιν, εὐτυχεῖς ναίειν δόμους,

¶Μαρτύρων ὕπο] οὐ δικάζει μαρτύρων ἡμῖν. ὁ γὰρ ἄρης κρίνει τὸ νεῖκος. οὐδὲ γὰρ ἄργυρον παρ' ὑμῶν λαμβάνοντες εἰρηνεύσαιμεν ἄν.

¶Οὐ πίναξιν ἐστιν ἐγγεγραμμένα] οὐκ ἐγγράφως ταῦτα εἶπον, ἀλλὰ ζώσῃ φωνῇ.

¶Ἐκ κριθῶν μέθυ] πρὸ γὰρ τῆς εὑρέσεως τοῦ οἴνου, τοῦτο εὗρον αἰγύπτιοι. λέγεται δὲ μεθύσκειν.

πολλῶν μετ' ἄλλων· εἰ δέ τις μείζων χάρις,
πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.
τούτων τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα
πάρεστι λωτίσασθαι. προστάτης δ' ἐγώ,
ἀστοί τε πάντες, ὧνπερ ἥδε κραίνεται
ψῆφος. τί τῶνδε κυριωτέρους μένεις;
Χο. Ἀλλ' ἀντ' ἀγαθῶν, ἀγαθοῖς βρύοις
δῖε Πελασγῶν.
πέμψον δὲ πρόφρων δεῦρ' ἡμέτερον
πατέρ' εὐθαρσῆ Δαναὸν πρόνοον,
καὶ βούλαρχον. τοῦ γὰρ προτέρα
μῆτις, ὅπου χρὴ δώματα ναίειν,
καὶ τόπος εὔφρων. πᾶς τις ἐπειπεῖν
ψόγον ἀλλοθρόοις εὔτυκτος· εἴη δὲ τὰ λῷστα.
Βα. Σύν τ' εὐκλείᾳ καὶ ἀμηνίτῳ
βάξει λαῶν ἐν χώρᾳ
τάσσεσθε φίλαι δμωΐδες, οὕτως
ὡς ἐφ' ἑκάστῃ διεκλήρωσε
Δαναὸς θεραποντίδα φερνήν.
Δα. Ὦ παῖδες, Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεών,
θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς ὀλυμπίοις,
σπονδάς, ἐπεὶ σωτῆρες οὐ διχορρόπως.
καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐγγενεῖς
φίλους πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίους·
ἐμοὶ δ' ὀπαδοὺς τούσδε καὶ δορυσσόους
ἔταξαν, ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας·
καὶ μήτ' ἀέλπτως δορὶ δυσημέρῳ θανὼν
λάθοιμι, χώρᾳ δ' ἄχθος ἀεὶ ζῶν πέλοι.
τοιῶνδε τυγχάνοντας, εὐπρυμνῆ φρενὸς
χάριν σέβεσθε τιμιωτέραν ἐμοῦ.

¶Καὶ μονορρύθμους δόμους] ὡς πολλῶν ξένων ἐκεῖ οἰκούντων.

¶Τί τῶνδε] ἐμοῦ καὶ τῶν ἀστῶν.

¶Δῖε Πελασγῶν] ὡς δία γυναικῶν.

¶Πρόνοον] τὸν πρόνοιαν ἡμῶν ποιούμενον.

¶Πᾶς τις ἐπειπεῖν] ἐπεὶ πᾶς ἄνθρωπος ἐστὶν ἕτοιμος εἰς τὸ ψέγειν τοὺς ξένους.

καὶ ταῦτα μὲν γράψασθε πρὸς γεγραμμένοις
πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός,
ἀγνῶθ' ὅμιλον ὡς ἐλέγχεσθαι χρόνῳ.
πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὔτυχον φέρει
κακήν, τό, τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως.
ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ καταισχύνειν ἐμέ,
ὥραν ἐχούσας τήνδ' ἐπίστρεπτον βροτοῖς.
τέρειν ὀπώρα δ' εὐφύλακτος οὐδαμῶς·
θῆρες δὲ κηραίνουσι καὶ βροτοί τι μήν,
καὶ κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ·
καρπώματα στάζοντα κηρύσσει Κύπρις.
κἄλωρα κωλύουσαν ὡς μένειν ἐρῶ.
καὶ παρθένων χλιδαῖσιν εὐμόρφοις ἔπι
πᾶς τις παρελθὼν, ὄμματος θελκτήριον
τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος.
πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν ὧν πολὺς πόνος,
πολὺς δὲ πόντος οὗν ἐκληρώθη δορί,
μηδ' αἶσχος ἡμῖν, ἡδονὴν δ' ἐχθροῖς ἐμοῖς
πράξωμεν. οἴκησις δὲ καὶ διπλῆ πάρα,
τὴν μὲν Πελασγός, τὴν δὲ καὶ πόλις διδοῖ,
οἰκεῖν λατρῶν ἄτερθεν· εὐπετῆ τάδε.
μόνον φύλαξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρός,
τὸ σωφρονεῖν τιμῶσα τοῦ βίου πλέον.

χο. Τἄλλ' εὐτυχοῖμεν πρὸς θεῶν ὀλυμπίων·
ἐμῆς δ' ὀπώρας οὕνεκ' εὖ θάρσει πάτερ.
εἰ γάρ τι μὴ θεοῖς βεβούλευται νέον,
ἴχνος τὸ πρόσθεν οὐ διαστρέψω φρενός.

χο. Ἴτε μὰν ἀστυάνακτας
μάκαρας θεοὺς γανάεντες πολιούχους
τέ, καὶ οἳ χεῦμ' Ἐρασίνου

¶Σωφρονίσμασι πατρὸς] σωφρονεῖτε ὅπως ὁ τῶν αἰγυπτίων ὅμιλος καταγνωσθῇ ὑπὸ τῶν ἀργείων, καὶ μὴ ἡμεῖς.

¶Γλῶσσαν εὔτυχον] τὸ εἰπεῖν μυσαρόν τι κατὰ τῶν ξένων, εὐχερές ἐστιν.

¶Ἐπίστρεπτον] τὴν ἐπιστροφῆς δεομένην· ἢ τὴν ἐπιστρέφουσαν εἰς θέαν.

¶Θῆρες δὲ κηραίνουσι] ταύτῃ ἐπιθυμίᾳ δουλεύουσι.

¶Πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν] μὴ ὑποπέσωμεν ἀνδράσιν.

περιναίετε παλαιόν. ὑποδέξασθ' ὀπαδοὶ
μέλος, αἶνος δὲ πόλιν τήνδε πελασγῶν,
ἐχέτω, μηδ' ἔτι Νείλου προχοὰς σέβωμεν ὕμνοις·
ποταμοὺς δ' οἳ διὰ χώρας
θελεμὸν πῶμα χέουσι πολύτεκνοι,
λιπαροῖς χεύμασι γαίας
τόδε μειλίσσοντες οὖδας· ἐπίδοι δ' Ἄρτεμις ἁγνὰ
στόλον οἰκτιζομένα· μηδ' ὑπ' ἀνάγκας
γάμος ἔλθοι κυθερείας·
στυγερὸν πέλει τόδ' ἆθλον·
κύπριδος οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ' εὔφρων.
δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·
τίεται δ' αἰολόμητις θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
μετάκοινοι δ' αἱ φίλαι ματρὶ πάρεισι,
πάθος τ' οὐδὲν ἄπαρνον τελέθει θέλ-
κτορι πιθοῖ. δέδοται δ' ἁρ- μονίᾳ μοῖρ' ἀφροδίτας.
ψεδυραὶ τρίβοντ' ἐρώτων.
φυγάδας δ' ἐπιπνοίας, κακά τ' ἄλγη,
πολέμους θ' αἱματόεντας προφοβοῦμαι.
τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν
ταχυπόμποισι διωγμοῖς.
ἡμ. Ὅ,τι τοι μόρσιμόν ἐστιν, τὸ γένοιτ' ἄν.
Διὸς οὐ παρβατά ἐστιν μεγάλα φρὴν
ἀπέρατος· μετὰ πολλῶν δὲ γάμων ἅδε τελευτὰ
προτέραν πέλοι γυναικῶν.
ἡμ. Ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξαι
γάμον αἰγυπτογενῆ μοι.

¶Πολύτεκνοι] πολυτεκνίας πρόξενοι. ¶Θεσμὸς] ὁ τοῦ ἡμετέρου ὕμνου νόμος. ¶Μετάκοινοι] κοινωνοί. ¶Ἁρμονίᾳ] ἡ ἁρμονία μετέχει τῆς ἀφροδίτης. ¶Ψεδυραὶ] ὅτι πολλὰ ψεύδονται οἱ ἐρῶντες. ¶Φοβοῦμαι.] δέδοικα, ὅτι ἀπλοίας ἔτυχον, μὴ καὶ τοῦ γάμου τύχωσι. ¶Μετὰ πολλῶν] μετ' ἄλλων πολλῶν γάμων γυναικῶν, καὶ οὗτος τελεσθήσεται.

ἡμ. Τὸ μὲν ἂν βέλτατον εἴη· σὺ δὲ θέλοις ἂν ἄθελκτον.
ἡμ. Σὺ δέ γ' οὐκ οἶσθα τὸ μέλλον.
ἡμ. Τί δὲ μέλλω φρένα δίαν καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον;
μέτριον νῦν ἔπος εὔχου.
ἡμ. Τίνα καιρόν με διδάσκεις;
ἡμ. Τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.
ἡμ. Ζεὺς ἄναξ ἀποστερείη
γάμον δυσάνορα δάϊον, ὅσπερ Ἰὼ
πημονᾶς ἐλύσατ' εὖ χειρὶ παιωνίᾳ κατασχέθων·
εὐμενῆ βίᾳ κτίσας, καὶ κράτος νέμοι γυναιξίν.
ἡμ. Τὸ βέλτερον κακοῦ, καὶ τὸ δίμοιρον αἰνῶ,
καὶ δίκα δίκας ἕπεσθαι,
ξὺν εὐχαῖς ἐμαῖς λυτηρίοις
μηχαναῖς θεοῦ πάρα.

¶ Μηδὲν ἀγάζειν] λίαν ἐξετάζειν. ¶ Δίμοιρον αἰνῶ] ἡδέως ἔχω τὸ δίμοιρον τῶν κακῶν σὺν ἑνὶ ἀγαθῷ. ὅ ἐστι τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ γάμου. Πίνδαρος, ἓν παρ' ἐσθλὸν σύνδυο δαίονται πήματα βροτοῖς ἀθάνατοι.

ΤΕΛΟΣ.

Περὶ μέτρων οἷς ἐχρήσατο ὁ Αἰσχύλος.

ΕΝ ΤΗ ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΙΣ.

68. Κάδ μου πολῖται χρὴ λέγ.] Ἡ ἔκθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου. οἱ δὲ στίχοι, εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οζ΄, ὧν τελευταῖος, Πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.

72. Θρέομαι φοβερὰ μεγ.] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ριδ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστι χοριαμβικὰ, τὰ δὲ, εἰ βούλει, καὶ ἀντισπαστικὰ πενθημιμερῆ καὶ ἑφθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ δίμετρα ἀκατάληκτα, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα, ὧν τελευταῖον, Μνήστορες ἐστέ μοι. οὕτω δὲ χρὴ μετρηθῆναι μᾶλλον, ἵν᾽ εἴη κατάλληλα τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῶν ἄλλων χορῶν.

77. Ὑμᾶς ἐρωτῶ θρέμμα.] Εἴσθεσις διπλῆς, ᾗ περιτίθεται ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος, στίχων οὖσα ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων κα΄.

78. Ὦ φίλοι Οἰδίπου] ὅμοια χρὴ εἶναι τοῖς ἑξῆς τρίμετρα βραχυκατάληκτα.

Τί οὖν; ὁ ναύτης] Ἰαμβικοὶ τρίμετροι στίχοι γ΄.

79. Ἀλλ᾽ ἐπὶ δαιμόνων] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄. ἔοικε δὲ ἀντιστροφὴ εἶναι τῆς ἄνω στροφῆς.

Πύργον στέγειν εὔχεσθε] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

Μήποτ᾽ ἐμὸν κατ᾽ αἰῶνα] Ἑτέρα στροφή. τὰ γ΄ κῶλα, ἀντισπαστικὰ, ὅμοια τοῖς ἄνω γ΄. τὸ δὲ τέταρτον, ἡμιόλιον.

Μή μοι θεοὺς καλοῦσα] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

80. Ἐς θεοὺς δὲ τ᾽ ἰσχὺς] Ἑτέρα ἀντιστροφή. τὰ γ΄ κῶλα, ἀντισπαστικὰ, ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς τελευταίοις βραχυκαταλήκτοις γ΄. τὸ δὲ δ΄ ἡμιόλιον.

Ἀνδρῶν τάδ᾽ ἐστὶ, σφάγια] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

Διὰ θεῶν, πόλιν νεμόμ.] Ἑτέρα στροφή. τὰ δὲ κῶλα, ἀντισπαστικὰ τρίμετρα, ὅμοια τοῖς ἄνω β΄. τὸ δὲ γ΄ ἡμιόλιον.

Οὔτι φθονῶ σοι] Ἰαμβικοὶ στίχοι τρεῖς.

Ποταμίων κλύουσα] Ἑτέρα ἀντιστροφή. τὰ δὲ κῶλα, ἀντισπαστικὰ τρίμετρα, ὅμοια τοῖς ἄνω β΄, τὸ δὲ γ΄ ἡμιόλιον.

Μὴ νῦν ἐάν] οἱ ἑξῆς στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι με΄.

85. Μέλει, φόβῳ δ᾽ οὐχ] Ἐνταῦθα ὁ χορὸς συνίσταται ἐκ κώλων χοριαμβικῶν πδ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστι τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά· τὰ δὲ, δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ, ἡμιόλια. εἰσὶ δὲ καὶ ἀντισπαστικά τινα δίμετρα ἀκατάληκτα. ὧν τελευταῖον, Ἀλγέων ἐπίρροθοι. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἕξ.

90 Τὸν ἀμόνυτον αἴπολον] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄. τὰ δ΄, τρίμετρα βραχυκατάληκτα· τὸ δὲ ε΄, ἡμιόλιον. ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἑξῆς πάντα τοὺς πλείους τῶν ποδῶν καὶ πεντασυλλάβους καὶ ἑξασυλλάβους· διαλύονται γὰρ καὶ τῶν τετρασυλλάβων ποδῶν αἱ μακραὶ συλλαβαὶ εἰς δύο βραχείας. ἔοικε δὲ στροφῇ. ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὰ κῶλα τὰ ἑξῆς τοῦ χοροῦ. ἴσθι δὲ ὅτι οἱ χορίαμβοι οὐχ ἐν τάξει αὐτῶν κεῖνται, ἀλλὰ προστιθεμένης καὶ ἑτέρας συλλαβῆς, γίνονται πεντασύλλαβοι, καὶ ἀποτελοῦσιν ἐπιτρίτους. ὁμοίως καὶ οἱ λοιποί.

Τούτῳ μὲν οὕτως ἀντιχεῖν] Διπλῆ ἑτέρα περίοδος. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λ΄.

92. Ὀλεῖθ' ὃς πόλει] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄, ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφὴ τῆς προτέρας στροφῆς.

94. Ἐπεύχομαι δὴ τάδε] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄. τὰ δ΄ τρίμετρα βραχυκατάληκτα, ὅμοια τοῖς προτέροις. τὸ δὲ ε΄ ἡμιόλιον. ἔοικε δὲ εἶναι ἑτέρα στροφή.

Τέταρτος ἄλλος] Διπλῆ ἑτέρα περίοδος. οἱ δὲ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι κε΄.

96. Πέποιθα τὸν Διὸς] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄ ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφή.

98. Ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄. τὰ μὲν δ΄ τρίμετρα βραχυκατάληκτα, τὸ δὲ ε΄ ἡμιόλιον. ἔοικε δὲ καὶ ταῦτα ἑτέρα εἶναι στροφή. ἔχει γὰρ καὶ ἀντιστροφὴν τὰ κῶλα τοῦ ἑξῆς χοροῦ. ἔχει δὲ καὶ ταῦτα πεντασυλλάβους καὶ ἑξασυλλάβους πόδας.

102. Κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτάς] Ἀντισπαστικὰ κῶλα ε΄, ἰσόμετρα τοῖς πρὸ αὐτῶν. ἔοικε δὲ εἶναι ταῦτα ἀντιστροφή.

105. Τί μάμμας τέκνοις] Ἀντισπαστικὰ κῶλα γ΄. τὰ δύο, τρίμετρα βραχυκατάληκτα ὅμοια τοῖς πρὸ αὐτῶν, τὸ δὲ τρίτον, ἡμιόλιον. ἔοικε δὲ στροφῇ. ἰσόμετρα δὲ εἶναι τοῖς προειρημένοις, εἰ καὶ πλείω συλλαβὰς ἔχει.

106. Ὠμοδακὴς σ' ἄγαν] Ἀντισπαστικὰ κῶλα γ΄ ἰσόμετρα τοῖς ἄνω.

107. Νῦν ὅτε σοι παρέστακεν] Ἀντισπαστικὰ κῶλα δ΄, ἰσόμετρα τοῖς ἄνω τοῦ χοροῦ κώλοις.

Πέφευγα ταν] Οὗτος ὁ χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων οϛ΄. ὧν τὰ πρῶτα ιδ΄, ἀναπαιστικά· τὰ μὲν δίμετρα βραχυκατάληκτα, τὰ δὲ ἀκατάληκτα, ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ ἑξῆς πάντα, χοριαμβικὰ καὶ ἀντισπαστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ καὶ ἡμιόλια, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα.

110. Θαρσεῖτε παῖδες] Εἴσθεσις μελικῆς διπλῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λ΄.

112. Ὦ μεγάλε Ζεῦ] Ὁ χορὸς οὗτος συνίσταται ἐκ κώλων καὶ στίχων με΄. ὧν τὰ πρῶτα δέκα, ἀναπαιστικά· τὰ μὲν πρῶτα δύο, δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ γ΄ μονόμετρον. τὰ ἑξῆς πέντε, δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ θ΄ μονόμετρον. τὸ δὲ ι΄, δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. εἰσὶν οὖν τὰ ἑξῆς δύο κῶλα, τροχαϊκά. τὸ πρῶτον, δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δὲ δεύτερον, ἑφθημιμερές. ὁ ιγ΄, ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὰ ἑξῆς β΄ κῶλα, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ ἑξῆς δύο κῶλα, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ ἑξῆς γ΄, τροχαϊκά· τὸ β΄, δίμετρον ἀκατάληκτον, τὰ δὲ ϛ΄ ἑφθημιμερῆ. ὁ κα΄, ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὰ ἑξῆς δ΄, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ε΄, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. ὁ κζ΄ ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος. τὰ ἑξῆς δ΄ κῶλα, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ε΄. τροχαϊκὸν ἑφθημιμερές. εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. εἰσὶν οὖν στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ε΄. ἐν ἐκθέσει δὲ κῶλον ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές, ὅμοιον τοῖς ἑξῆς. ἔθος γάρ ἐστι τοῖς ποιηταῖς ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν μελῶν τοιαῦτα κῶλα τίθεσθαι ὅμοια τοῖς ἑξῆς. εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν αὖθις. καί εἰσι κῶλα ἀναπαιστικὰ θ΄. ὧν τὰ μὲν ἑπτά, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ η΄ μονόμετρον, ὃ τὸ παρατελευταῖον ὀνομάζεται. ἔθος γάρ ἐστιν ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν μελῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὸ παρατελευταῖον κῶλον, μονόμετρον τίθεσθαι. τὸ δὲ θ΄ κῶλον ἐστὶν ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. συνήθως γὰρ τὸ ἑφθημιμερὲς ἐν τῷ τέλει κεῖσθαι τοῦ μέλους.

114. Ἰὼ δυσαδικοβάται] τὸ πρῶτον, ἰαμβικὸν μονόμετρον· τὰ δὲ δ΄, ἀναπαιστικά.

Ἰὼ ἰὼ δύσφρονες] τροχαϊκὰ τὰ γ΄. τὸ δὲ β΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον.

115. Τετυμμένοι δῆθ', ὁμο- σπλάγχνων] Ἀντισπαστικὰ ἡμιόλια β΄, καὶ ἓν μονόμετρον.

Ἀναυδάτῳ μένει] ὅμοια ἡμιόλια γ΄.

Δοκεῖ δὲ τὸ πολὺ] ὅμοια ἑφθημιμερῆ δ΄, τὰ ἡμιόλια β΄, καὶ πενθημιμερὲς ἕν.

116. Δόμων μάλ' ἀχὼ ἐπ' αὐτοῖς] ὅμοια δίμετρα ἀκατάληκτα ἕξ. τὸ δὲ ζ΄ ἑφθημιμερές.

Πάρεστι δ' εἰπεῖν] ὅμοια ἑφθημιμερῆ ε΄.

Ὁμόσποροι δῆτα] Ἀντισπαστικοὶ δ΄ ἡμιόλιοι.

117. Πικρὸς λυτὴρ] ὅμοια ς΄ καταληκτικά, τὰ δὲ ε΄ ἑφθημιμερῆ.

Ἔχουσι μ.] ὅμοια δ΄. τὸ πρῶτον, τρίμετρον καταληκτικόν, τὸ δὲ γ΄ ἑφθημιμερές.

Ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσ.] ὅμοια δέκα, τὰ μὲν, δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ ἑφθημιμερῆ, τὰ δὲ πενθημιμερῆ, τὰ δὲ ἡμιόλια.

Παισθεὶς ἔπαισας] τὰ ἑξῆς ταῦτα, ἰαμβικὰ ι΄· τὸ α΄, τρίμετρον, τὰ δὲ γ΄ δίμετρα· τὰ παρὰ β΄ συνέχοντα ἓν ποιοῦσι κῶλον· τὸ δὲ πέμπτον ἑφθημιμερές.

118. Ἠὲ ἠὲ] Μονόμετρον.

Ἐντὸς δὲ καρδία στένει] ἰαμβικοὶ τρεῖς δίμετροι.

Πρὸς φίλου γ' ἔφθισο] Τροχαϊκοὶ β΄ ἰθυφαλλικοί.

Διπλᾶ λέγειν] ἰαμβικὰ δίμετρα γ΄.

Μοῖρα βαρυδότειρα] Τροχαϊκὰ β΄.

Ἠὲ ἠὲ δυσθέατα] τροχαϊκὰ γ΄.

Οὐδ' ἦλθ' ὡς κατέκτανεν] Ἰαμβικὰ ζ΄.

119. Μοῖρα βαρυδότειρα] ὅμοια τοῖς ἄνω.

Σὺ τοίνυν οἶσθα] Ἰαμβικὰ θ΄.

Ἰὼ ἰὼ καὶ πρόσω γ' ἐμοί.] κῶλα ιβ΄. τὰ πρῶτα, ἰαμβικὴ βάσις· τὰ δὲ β΄, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ.

Δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγ.] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι μθ΄.

122. Φεῦ φεῦ ὦ μεγάλαυχοι] διπλῆ ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος, ἀμοιβαίας τὰς περιόδους ἔχουσα. τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά. ἤτοι ἑφθημιμερῆ δ΄, μονόμετρα κς΄. ὧν τὸ κε΄, μονόμετρον, παρατελευταῖον ὀνομαζόμενον. τὸ δὲ κς΄, τὸ Κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα, ἑφθημιμερές. καὶ ἑξῆς ἡ κορωνὶς ἡ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦσα.

ΕΝ ΠΕΡΣΑΙΣ.

125. Τάδε μὲν περσῶν] Ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς περιόδου. τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ τὰ μονόμετρα ξς΄. εἶτα εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβάς, τὸ μέτρον τοῦτο ἐνήλλαξε. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα· τὰ μονόμετρα μζ΄. ὧν τὸ τελευταῖον, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν διὰ τὰ ἑξῆς. εἶτα εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβάς, καὶ ἑτέρῳ μέτρῳ ἐχρήσατο. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, τροχαϊκὰ δίμετρα καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ τὰ πενθημιμερῆ, καὶ βραχυκατάληκτα,

ἤτοι ἰθυφαλλικὰ καὶ ἀκατάληκτα κϛ΄. ὧν τὸ πρὸ τελευταῖον, ἀναπαιστικόν, διὰ τὰ ἑξῆς πενθημιμερῆ· τὸ δὲ τελευταῖον, ἰθυφαλλικόν. μετὰ δὲ τὸ ϛ΄ κῶλον καὶ τὸ η΄, μέλος τι κώλου τὸ ὀά ἰὼ ἤ). εἶτα μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, τὸ πρότερον αὖθις ἔλαβε μέτρον. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ καὶ μονόμετρα ιε΄. ἐν ἐκθέσει δὲ στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ δ΄ ὅμοιοι τοῖς ἑξῆς.

Ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω] Ἡ εἴσθεσις μονοστροφικῆς περιόδου, εἰ δὲ βούλει, διπλῆς μεσικῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ιζ΄.

133. Πολλοῖς μὲν αἰεὶ] Ἡ εἴσθεσις μονοστροφικῆς περιόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λθ΄, ὧν τελευταῖος, Σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

135. Οὔτοι βουλόμεσθα μῆτερ] Ἡ εἴσθεσις διπλῆς μεσικῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λδ΄, ὧν τελευταῖος, Καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

137. Ὦ γῆς ἁπάσης] Εἴσθεσις ἑτέρα διπλῆς μεσικῆς, στίχων καὶ κώλων μα΄. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν στίχοι τοῦ ὑποκριτοῦ, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· τὰ δὲ κῶλα τοῦ χοροῦ, ἀναπαιστικά.

138. Ἀνία, ἀνία κακὰ] Ἀναπαιστικὰ κῶλα, τὰ μὲν γ΄ ἡμιόλια, τὸ δὲ δ΄ πενθημιμερές. ἔοικε δὲ στροφῇ.

Στυγναὶ δ' Ἀθῆναι] Ἀναπαιστικὰ κῶλα δ΄, ὅμοια τοῖς πρὸ αὐτοῦ. ἔοικε δὲ ἀντιστροφῇ.

Σιγῶ πάλαι δύστηνος] Εἴσθεσις διπλῆς καθόλου ἐν μονοστροφικαῖς περιόδοις. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι σμβ΄, ὧν τελευταῖος, Μή καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.

150. Ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν Περσῶν] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ξϛ΄. ὧν τὰ μὲν ιϛ΄ εἰσὶν ἀναπαιστικά, τὸ γ΄ καὶ τὸ η΄, μονόμετρα, τὰ λοιπά, δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ ιϛ΄, ἑφθημιμερές. εἶτα εἰς ἑτέραν μεταβὰς ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξε. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, χοριαμβικὰ λϛ΄. ὧν τὰ μὲν εἰσι δίμετρα ἀκατάληκτα· τὰ δέ, καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ ἡμιόλια· τὰ δὲ τρίμετρα βραχυκατάληκτα. εἶτα πάλιν ἐνήλλαξε τὸ μέτρον, καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα χοριαμβικὰ ιδ΄, ἃ καλεῖται προσοδιακά, διὰ τὸ ἐκ χοριάμβου καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάσσονος συγκεῖσθαι. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν πρῶτα δ΄, δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ ἑξῆς γ΄, δίμετρα καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ τούτων ἑξῆς δ΄ δίμετρα ἀκατάληκτα, ὅμοια τοῖς πρώτοις. τὰ δὲ ἑξῆς γ΄, ἑφθημιμερῆ πάλιν, ὧν τελευταῖον, Νᾶσος ἔχει τὰ Περσῶν.

153. Φίλοι, κακῶν μὲν] Ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος, στίχων ἐστὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων κα΄· ὧν τελευταῖος, Τιμαὶ προπέμψω τὰς δὲ νερτέροις θεοῖς.

155. Βασίλεια γύναι] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων νη΄. ὧν τὰ πρῶτα ι΄, εἰσὶν ἀναπαιστικά· τὸ μὲν δ΄ μονόμετρον· τὸ δὲ ε΄ καὶ ι΄, ἑφθημιμερῆ· τὰ δὲ λοιπά, δίμετρα ἀκατάληκτα. ἑξῆς δὲ τούτων μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, ἐνήλλαξε καὶ τὸ μέτρον. καί εἰσι κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ καὶ μονοστροφικὰ μη΄. ὧν τελευταῖον, Νᾶες ἄναες ἄναες.

157. Ὦ πιστὰ πιστῶν] εἴσθεσις διπλῆς καθόλου τῆς περιόδου) στίχοι ἰαμβικοὶ ιγ΄. ἑξῆς δὲ τούτων, κῶλα τοῦ χοροῦ ἀναπαιστικὰ γ΄. ὧν τὰ β΄, δίμετρα βραχυκατάληκτα. τὸ δὲ γ΄ δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι ἑφθημιμερές, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. ἑξῆς τούτων στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ γ΄. ἑξῆς τούτων κῶλα ὅμοια τοῖς ἄνω ἀναπαιστικὰ γ΄. ἑξῆς δὲ ἐπὶ τούτων ἡ τελεία διπλῆ. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ οϛ΄, ὧν τελευταῖος, Τιμῶν δ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.

161. Τὸ πρόσφιν ἔργον] Διπλῆ ἔσω ἐχομένη τῆς περίοδος διπλῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιγ΄, ὧν τελευταῖος, Οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἂν κακοῖς προσδώσομεν.

166. Ὦ πόποι, ὦ μεγάλας] Ὁ παρὼν χορὸς συνίσταται ἐκ κώλων ιζ΄. ὧν τὰ μὲν εἰσὶν ἀναπαιστικὰ μονόμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ πενθημιμερῆ, τὰ δὲ ἑφθημιμερῆ, ἤτοι δίμετρα καταληκτικὰ, ἃ καλεῖται παροιμιακά. τὰ δὲ εἰσὶν ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ καὶ ἰθυφαλλικά. ὧν τελευταῖον, Πλαγκταῖσι ποντίαισιν. ὅπερ ἰαμβικόν ἐστιν ἑφθημιμερές.

168. Ἰὼ δύστηνος ἐγώ] Εἴσθεσις διπλῆς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. τὰ δὲ κῶλα τὰ μὲν εἰσὶν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ, καὶ βραχυκατάληκτα δίμετρα καὶ μονόμετρα· τὰ δὲ, τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ καὶ πενθημιμερῆ· τὰ δὲ, ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ τρίμετρα ἀκατάληκτα καὶ μονόμετρα, ὧν τελευταῖον καὶ παντὸς τοῦ δράματος, Πέμψω σοι δυσθρόους γόους, ὅπερ ἰαμβικόν ἐστι δίμετρον ἀκατάληκτον. καὶ ἑξῆς ἐστὶν ἡ κορωνὶς ἡ τὸ δρᾶμα ἀποπερατοῦσα.

169. Αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς] Τὰ β΄ ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα, τὸ γ΄ μονόμετρον. τὸ δὲ δ΄ πενθημιμερὲς ἐκ προκελευσματικοῦ.

Ὀλ' ἐγών] Τὰ β΄ ἑφθημιμερῆ, τὸ δὲ γ΄ δίμετρον ἐκ προκελευσματικοῦ.

170. Πρόσφθογγόν σοι νόστου] Τὸ α΄ ἑφθημιμερές, τὰ ς΄ δὲ, μονόμετρα, ἔχοντα τοὺς πόδας προκελευσματικούς.

Ἴστ' αἰανῆ] Τὸ α΄, δίμετρον ἀκατάληκτον. μονόμετρα δὲ τὰ γ΄. τὸ δ΄ δὲ ἐκ προκελευσματικοῦ.

Ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος] Τροχαϊκὰ ς΄ ἑφθημιμερῆ· τὸ δὲ ζ΄ πενθημιμερές.

Ὀλοὺς] Ἀναπαιστικὰ δ΄. τὰ γ΄ δίμετρα βραχυκατάληκτα, τὸ δ΄ πενθημιμερές.

171. Ποῦ δέ σοι Φαρνοῦχος] Τροχαϊκὰ ζ΄· τὰ μὲν δ΄ ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ β΄ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ζ΄ πενθημιμερές.

Ἰὼ ἰώ μοι] πενθημιμερὲς ἰαμβικόν.

Τὰς ὠγυγίας] Ἀναπαιστικὰ δ΄. τὸ α΄ ἑφθημιμερές. τὰ γ΄ δίμετρα βραχυκατάληκτα.

Ἴυγγά μοι δῆτ' ἀγαθῶν] Ἀναπαιστικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα ε΄.

Καὶ μὴν ἄλλους ποθοῦμεν] Ἀναπαιστικὰ ζ΄. τὸ β΄ δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ε΄ μονόμετρον. τὰ δὲ λοιπὰ ἑφθημιμερῆ.

172. Ἔπαφον ἔπαφον] Ἰαμβικὰ τρίμετρα βραχυκατάληκτα γ΄. τὸ δ΄ δίμετρον ἀκατάληκτον.

Ἰὴ ἰὴ, ἰὼ ἰώ] Ἰαμβικὰ δ΄. τὰ γ΄ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ δὲ δ΄ ἑφθημιμερές.

Πεπλήγμεθ'· εὔδηλα γάρ] Κῶλα ε΄. τὸ α΄ καὶ γ΄ καὶ δ΄ ἰαμβικὰ ἑφθημιμερῆ, προσοδιακὰ καλούμενα, διὰ τὸ ἐξ ἰαμβικῆς καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας συγκεῖσθαι. τὸ β΄, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δὲ ε΄, ἀναπαιστικὸν ὅμοιον.

Πῶς δ' οὐ στρατὸν] Ἰαμβικὰ δ΄. τὸ μὲν α΄ ἑφθημιμερές, τὰ δὲ γ΄ πενθημιμερῆ.

Ὁρᾷς] Ἰαμβικὰ ε΄. τὸ α΄ δίμετρον. τὸ β΄ καὶ δ΄ μονόμετρα. τὸ γ΄ δίμετρον. τὸ ε΄ ἑφθημιμερές.

Βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν] Τροχαϊκὰ ἰθυφαλλικά.

173. Λυπρᾷ, χρήματι] Ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ γ΄. τὸ δὲ δ΄, ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

Δίαινε δίαινε] Ἰαμβικὸν τρίμετρον.

Αἰαῖ αἰαῖ] Ἰαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δ΄.

Ὀτοτοτοῖ] Ἰαμβικὸν μονόμετρον ἐκ τριβράχου.

Βαρεῖα] δίμετρα ὅμοια β΄.

Ερεσ' ἔρεσσε] Ιαμβικὸν τρίμετρον.

Διαίνομαι] Ιαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα δ΄.

174. Οτοτοτοῖ] Ιαμβικὰ γ΄, τὸ α΄ μονόμετρον ἐκ τριβραχέων, τὸ β΄ δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δὲ γ΄ ἑφθημιμερές.

Ιὼ ἰὼ παῖδες] Τροχαϊκά.

Γέμψω σε δυσθρόοις γόοις] Ιαμβικὸν δίμετρον.

ΕΝ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΙ.

176. Θεοὺς μὲν αἰτῶ] Εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐπὶ περιόδου· οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λη΄. ὧν τελευταῖος, Μαθοῦσιν αὐδῶ, κ' οὐ μαθοῦσι λήθομαι. μετὰ δὲ τὸν κθ΄, κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

177. Δέκατον μὲν ἔτος] Ο παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων σλϛ΄. ὧν τὰ μὲν ξθ΄, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα. ἑξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ καὶ ἑφθημιμερῆ καὶ δίμετρα ἀκατάληκτα τινὰ καὶ μονόμετρα ξθ΄. ἑξῆς δὲ εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβάς, καὶ ἑτέρῳ μέτρῳ ἐχρήσατο. καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, καὶ ἀκατάληκτα καὶ ἡμιόλια, καὶ πενθημιμερῆ, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ρη΄. ὧν τελευταῖον, Γαίας μονόφρουρον ἕρκος. τὰ δὲ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, ὡς εἴρηται καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ τῶν Περσῶν δράματος, ἑτέρως εἰσὶν ἐσχηματισμένα. τὰ μὲν γάρ εἰσι μονοστροφικὰ καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν. εἰσὶ δὲ τὰ κατὰ σχέσιν, στροφῶν ἑξ. ἔστι δὲ τῆς παρούσης μονοστρόφου στροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ ξθ΄. ὧν τὰ μὲν εἰσι δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ μονόμετρα· τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων δίμετρα καταληκτικά, ἤγουν ἑφθημιμερῆ. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι πάσαις παράγραφος.

179. Κύριός εἰμι] Εντεῦθεν αἱ κατὰ σχέσιν ἀρχονται στροφαί· καί εἰσι τῆς πρώτης ταύτης στροφῆς κῶλα ιθ΄, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. εἰσὶ δὲ τὰ πλείω μὲν, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤγουν ἑφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα καὶ πενθημιμερῆ. τινὰ δὲ καὶ δακτυλικὰ ἰαμβικά· ἃ καὶ μετρήσεις ἑπόμενος οἷς πρότερον εἰρήκαμεν. τὸ μέντοι τελευταῖον κῶλον τῆς α΄ στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ τῆς ἐπῳδοῦ, καλεῖται ἐφύμνιον, καὶ ἔστι δακτυλικὸν πεντάμετρον. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος. ἔστι δὲ τελείας ἐπῳδική.

184. Ηγεμονεύων] Αἱ ἑξῆς αὗται συστηματικαὶ περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ξζ΄· ὧν τελευταῖος, Χάρις γάρ ἐκ ἄπειμος εἴργασται ποτέ. ἐπὶ τῇ ἀποθέσει παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐπὶ τοῦ χοροῦ.

188. Ω Ζεῦ βασιλεῦ] εἴρηται ἡμῖν ἐν τῷ τῶν Περσῶν δράματι περὶ τῶ εἴδους τούτου τῶν χορῶν. ὅμοιοι γάρ εἰσιν ἐκείνοις καὶ οὗτοι. ἔχει γὰρ ἐν ἀρχῇ μὲν, σύστημα ἐπιφθεγματικόν, εἰς δύο διῃρημένον περιόδους κώλων ἀναπαιστικῶν ιβ΄· ἑξῆς δὲ στροφὰς γ΄, καὶ ἀντιστροφὰς τοσαύτας, καὶ ἐπῳδόν· καλεῖται δὲ τοῦτο εἶδος ἐπῳδικόν. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῆς ἐπῳδοῦ κορωνὶς καὶ παράγραφος.

190. Ο χειμαμοιβός] στροφὴ ἑπτάκωλος κώλων ζ΄.

Βαρεῖα δ' ἀστῶν] Αντιστροφὴ κώλων ζ΄.

192. Πυρὸς δ' ὑπ' ἀγγέλου] ἐπῳδὸς κώλων ιθ΄.

198. Τίς ποτ' ὠνόμαζεν] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ρκζ΄. ὧν τὰ μὲν ρ΄ εἰσὶ χοριαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, πενθημιμερῆ, καὶ ἡμιόλια καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά. ἑξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξε. καὶ εἰσὶ τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα, κζ΄. ὧν τελευταῖον, Πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν.

Τίς ποτ' ὠνόμαζεν] Στροφὴ κώλων ιζ΄.

Ἰλίῳ δὲ κῆδος] Ἀντιστροφὴ κώλων ιζ΄.

Ἔθρεψεν δὲ λέοντα] στροφὴ ἑτέρα κώλων ι΄.

Χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν] Ἀντιστροφὴ κώλων ι΄.

Πάραυτα δ' οὖν ἦλθεν] στροφὴ ἑτέρα κώλων ιβ΄.

Παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς] Ἀντιστροφὴ κώλων ιβ΄.

Φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις] στροφὴ ἑτέρα κώλων ι΄.

200. Δίκα δὲ λάμπει μὲν] Ἀντιστροφὴ κώλων ι΄.

Ἄγε δὴ βασιλεῦ] σύστημα ἐπιφθεγματικὸν κώλων ἀναπαιστικῶν κζ΄.

Πρῶτον μὲν Ἄργος] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς τε καὶ συνεχοῦς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρξε΄. ὧν τελευταῖος, Μέλοι δέ τοι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.

206. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ξ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ καταληκτικά, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, τὰ δέ, πενθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ δίμετρα βραχυκατάληκτα. ὧν τελευταῖον, Ζωπυρουμένας φρενός.

Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως] Στροφὴ κώλων ιγ΄.

Πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων] Ἀντιστροφὴ κώλων ιγ΄.

Μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς] Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιε΄.

207. Μέλαν αἷμα τίς ἂν πάλιν] Ἀντιστροφὴ κώλων ιε΄.

Εἴσω κομίζου] Αἱ συστηματικαὶ αὗται περίοδοι, στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων λζ΄. ὧν τελευταῖος, Ἑκοῦσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

208. Ὀτοτοτοῖ πόποι δᾶ] Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, τὰς περιόδους μονοστροφικὰς καὶ συνεχεῖς ἔχουσα. εἰσὶ δὲ οἱ μὲν τοῦ χοροῦ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, τὰ δὲ τοῦ ἑτέρου προσώπου κῶλα, ἀναπαιστικά. ἔοικε δὲ ταῦτα στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ. καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς κῶλα β΄. ὧν τὸ α΄ ἡμιόλιον, τὸ δὲ β΄ πενθημιμερές. ὁμοίως καὶ τῆς ἀντιστροφῆς. τὰ αὐτὰ γάρ εἰσι κῶλα. ἔχουσι δὲ καὶ τοὺς πόδας πεντασυλλάβους.

209. Ἄπολλον, ἄπολλον, Ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός. Ἀπώλεσας γὰρ] Ἑτέρα στροφὴ κῶλα γ΄. ὧν τὸ α΄ πενθημιμερές, τὸ β΄ δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δὲ γ΄, ἰαμβικὸς στίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος.

Ἄπολλον, ἄπολλον, Ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός. Ἀπῶ] Ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα γ΄ ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

Μισόθεον μὲν οὖν] Ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα γ΄. ὧν τὸ α΄ ἀναπαιστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ β΄ δίμετρον ἀκατάληκτον. ἔχουσι δὲ πεντασυλλάβους πόδας. τὸ δὲ γ΄, ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.

Μαρτυρίοις γὰρ] Ἀντιστροφὴ ἑτέρα ἔχουσα κῶλα γ΄ ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

Ἰὼ πόποι] ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα ε΄. ὧν τὸ πρῶτον, ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερ-

καταληκτον. τὸ β΄ δίμετρον καταληκτικόν, ἤτοι τὸ ἑφθημιμερές. τὸ γ΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ΄ ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δὲ ε΄ πενθημιμερές. ἔχουσι δὲ τοὺς πόδας πεντασυλλάβους.

Ἰὼ τάλαινα. τόδε γὰρ πλέως] Ἑτέρα ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε΄ ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

210. Ἒ ἒ, παπαῖ παπαῖ] Ἐντεῦθεν ἑτέρως ἐσχημάτισε τὸ μέτρον, καὶ προσέθηκε τῆς στροφῆς κῶλόν τι τὸ ἒ ἒ. τὰ δὲ ἑξῆς κῶλά εἰσι ε΄. ὧν τὸ α΄, ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ β΄ δίμετρον καταληκτικόν. ἤτοι ἑφθημιμερές. τὸ γ΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον. τὸ δ΄ ὅμοιον τῷ α΄. τὸ δὲ ε΄ τρίμετρον καταληκτικὸν, καὶ αὐτὸ ἀντισπαστικόν. ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους πόδας.

Ποίαν Ἐρινὺν] Ἡ στροφὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἐστὶ ς΄, ὧν τὰ πρῶτα β΄ ἰαμβικὰ τρίμετρα. τὸ γ΄ καὶ δ΄, ἀντισπαστικὰ τρίμετρα καταληκτικά. τὸ ε΄ δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ δὲ ς΄ ἑφθημιμερές. ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους πόδας.

Ἆ ἆ, ἰδοὺ ἰδού] Ἀντιστροφή ἐστιν αὕτη τῆς ῥηθείσης στροφῆς, καὶ ἔχει κῶλα ἰσόμετρα ἐκείνῃ ε΄.

Οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων] Τῆς τοῦ χοροῦ στροφῆς αὕτη ἐστὶν ἀντιστροφὴ, ἔχουσα κῶλα ὅμοια ς΄.

211. Ἰὼ ἰὼ, ταλαίνας κακόποτ.] στροφὴ ἑτέρα κώλων ε΄. ὧν τὸ α΄ μονόμετρον. τὸ β΄ δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἀντισπαστικόν. τὸ γ΄ τρίμετρον καταληκτικὸν ὅμοιον. τὸ δ΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον. τὸ ε΄ ὅμοιον τῷ γ΄.

Φρενομανής τις εἶ] Ἑτέρα στροφὴ τοῦ χοροῦ κώλων ς΄ ἀντισπαστικῶν. ὧν τὸ α΄ τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ β΄ πενθημιμερές. τὸ γ΄ δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ δ΄ δίμετρον καταληκτικόν. τὸ ε΄ ὅμοιον τῷ α΄. τὸ ς΄ ὅμοιον τῷ β΄.

Ἰὼ ἰὼ, λιγείας] Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς κώλων ὁμοίων ε΄.

Πόθεν ἐπισσύτους] Ἀντιστροφὴ ἑτέρα τῆς τοῦ χοροῦ στροφῆς, κώλων ὁμοίων ς΄.

Ἰὼ γάμοι γάμοι] Ἑτέρα στροφὴ κώλων ς΄ ἀντισπαστικῶν. ὧν τὸ α΄ καὶ β΄ τρίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ γ΄ τρίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δ΄ πενθημιμερές. τὸ ε΄ καὶ τὸ ς΄, ὅμοια τῷ πρώτῳ.

212. Τί τόδε τορὸν ἄγαν] ἑτέρα στροφὴ τοῦ χοροῦ κώλων ε΄ ἀντισπαστικῶν. ὧν τὸ α΄ δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ β΄ ἑφθημιμερές, τὸ γ΄ τρίμετρον καταληκτικόν. τὸ δ΄ ὅμοιον. τὸ ε΄ πενθημιμερές.

Ἰὼ πόνοι πόνοι] Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς, κώλων ὁμοίων ς΄.

Ἐπίρρημα προτέροις] Ἀντιστροφὴ τοῦ χοροῦ, κώλων ὁμοίων ε΄.

Καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ' ἐκ] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρμθ΄, ὧν τελευταῖος, Καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ. μετὰ δὲ τὸν λς΄, κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. μετὰ δὲ τὸν ρκζ΄, κῶλον ὅμοιον μονόμετρον βραχυκατάληκτον. μετὰ δὲ τὸν ρλδ΄, κῶλον ὅμοιον μονόμετρον ἀκατάληκτον.

217. Τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ] Εἴσθεσις χοροῦ ἐπῳδικὴ, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν κεῖσθαι. τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ ιδ΄. ὧν τὸ ς΄ μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ἤτοι ἑφθημιμερῆ.

218. Ὤμοι πέπληγμαι] Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καὶ μονοστροφικῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ ξδ΄, ὧν ὁ β΄ καὶ δ΄ καὶ ε΄ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. οἱ δὲ λοιποὶ, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, ὧν τελευταῖος, Ἔργον δικαίας τέκτονος. τὰ δ' ὧδ' ἔχει.

220. Τί

220. Τί κακὸν ὦ γεραιὰ χθονοτρεφές] στροφὴ χοροῦ ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ε΄. ὧν τὸ α΄, δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τὸ β΄ τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ γ΄ τρίμετρον καταληκτικόν, τὸ δ΄ ὅμοιον, τὸ ε΄ ὅμοιον.

Νῦν μὲν δικάζεις] ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιδ΄.

Μεγαλόμητις εἶ] ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε΄, ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς ἀναπαιστικοῖς.

221. Καὶ τί δεῖ σ᾽ ἀκούειν] ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιζ΄.

Φεῦ, πῶς ἂν ἐν τάχει] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστρόφους ἔχουσα τὰς περιόδους· οὐ γὰρ ἔχει ἀντιστροφήν. καί εἰσι τοῦ μὲν χοροῦ τὰ κῶλα, χοριαμβικά· τοῦ δὲ ἑτέρου προσώπου, ἀναπαιστικά. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς, κῶλα χοριαμβικὰ ιδ΄, δίμετρα καὶ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα. μετὰ δὲ τὸ ζ΄ κῶλον, κόλου τμῆμα τὸ ιε΄.

222. Μηδὲν θανάτου] ἀναπαιστικὰ κῶλα ς΄, ὧν τὸ β΄ μὲν, μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ς΄, ἑφθημιμερές.

Δαῖμον, ὃς ἐμπίπλεις δώμασι καὶ] Στροφὴ ἑτέρα κώλων χοριαμβικῶν ζ΄. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν, δίμετρα, τὰ δὲ, τρίμετρα, καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα.

Νῦν δ᾽ ὤρθωσας] Αναπαιστικὰ ὅμοια τοῖς προῤῥηθεῖσιν ἕξ.

Η μέγαν οἴκοις] Ετέρα στροφὴ κώλων χοριαμβικῶν ιε΄. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν, δίμετρα, τὰ δὲ, τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα, τὰ δὲ, ἡμιόλια. μετὰ δὲ τὸ η΄ καὶ ιβ΄, κώλων τμήματα.

223. Αὐχεῖς εἶναι τόδε τοὔργον ἐμὸν] Αναπαιστικὰ κῶλα η΄. ὧν τὸ ς΄ καὶ ζ΄, μονόμετρα· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ η΄ ἑφθημιμερές.

Ως μὲν ἀναίτιος εἶ] Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν η΄.

Ιὼ ἰὼ, βασιλεῦ βασιλεῦ] Αναπαιστικὰ κῶλα ζ΄. ὧν τὸ ς΄ μὲν καὶ ζ΄, ἑφθημιμερές· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα. ὧν προστίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον.

Οὔτ᾽ ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον] Αναπαιστικὰ κῶλα θ΄. ὧν τὸ β΄ μὲν, μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ θ΄ ἑφθημιμερές.

Αμηχανῶ] Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν ζ΄.

224. Ιὼ γᾶ γᾶ] Αναπαιστικὰ κῶλα ι΄. ὧν τὸ α΄, τὸ γ΄ καὶ τὸ ς΄ καὶ τὸ θ΄, μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ι΄ ἑφθημιμερές.

Τίς δ᾽ ἐπιτύμβιος] Χοριαμβικὰ κῶλα, ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι δ΄.

Οὔ σοι προσήκει] Αναπαιστικὰ κῶλα θ΄. ὧν τὸ γ΄, τὸ ς΄ καὶ τὸ η΄, μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα καταληκτικά· τὸ δὲ θ΄ ἑφθημιμερές.

Ονειδος ἥκει] Ετέρα στροφὴ κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι ζ΄. ἔοικε δὲ ἀντιστροφὴ εἶναι τῆς στροφῆς ἧς ἀρχὴ Αμηχανῶ. ὅμοια γὰρ ἔχει τὰ κῶλα.

Ες τόνδ᾽ ἐνέβη] Αναπαιστικὰ κῶλα ι΄. ὧν τὸ β΄ μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ ι΄ ἑφθημιμερές.

225. Ω φέγγος εὔφρον] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ος΄. ὧν τελευταῖος, Αμφεῖν γίνεται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς.

227. Αλλ᾽ ἐπεὶ δυνείς] Εἴσθεσις διπλῆς συνεχοῦς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ κε΄. ὧν οἱ κγ΄, τετράμετροι καταληκτικοί· οἱ δὲ ἐν τῷ τέλει β΄, τρίμετροι ὑπερκατάληκτοι.

270. Πρῶτον μὲν ἀρχῇ τῇδε πρεσβεύω θεῶν] Ἡ εἴσθεσις τοῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδου, καὶ ἑξῆς ἐκ συστήματος διπλῆς. οἱ δὲ στίχοι, τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρλε΄. μετὰ δὲ τὸν ρις΄, τὸν ρισ΄, τὸν ρκ΄, τὸν ρκϐ΄, κῶλα τετράμετρα δ΄, ἃ μονόμετρά ἐστι βραχυκατάληκτα. μετὰ δὲ τὸν ρκδ΄, ἕπεται β΄ κῶλα ὧν τὸ ἕν, δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὸ δὲ ἕτερον, ἑφθημιμερές, ἐκ τροχαίων. εἰ δὲ τροχαϊκὰ τὰ κῶλα ταῦτα εἴποις, οὐκ ἂν ἁμάρτοις. ὁ δὲ τελευταῖος, Ἔπου, μάραινε δευτέροις διώγμασιν.

276. Ἐγὼ δ' ἐγὼ] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων περιόδου κειμένων ιβ΄. κώλων δὲ, ἀναπαιστικῶν μονομέτρων καὶ διμέτρων καὶ τριμέτρων καταληκτικῶν καὶ ἀκαταλήκτων καὶ βραχυκαταλήκτων κθ΄. ὧν τελευταῖος, Μιάστορ' ἐκεῖνον προσφάζεται.

277. Ἔξω, κελεύω] Εἴσθεσις διπλῆς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ξό. ὧν τελευταῖος, Αὐτοῦ φυλάσσοντ' ἀσκαλῶν τέλος δίκην.

280. Εἶεν. τὴν ἔστι] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ στίχων καὶ κώλων λϐ΄. ὧν οἱ μὲν εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιή. τὰ δὲ κῶλα, ἀναπαιστικὰ ιδ΄, ἡμιόλια καὶ πενθημιμερῆ, καὶ δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά.

281. Ἐγὼ διδαχθεὶς ἐν κακοῖς] Εἴσθεσις διπλῆς μελικῆς δύο περιόδων. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λα΄. ὧν τελευταῖος, Ὕμνον δ' ἀκούσῃ τόνδε δέσμιον σέθεν.

282. Ἄγε δὴ καὶ χορὸν ἅψωμεν] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ἀναπαιστικῶν ϛ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστὶ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ, καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ. τὰ δὲ, πενθημιμερῆ, τὰ δὲ, μονόμετρα.

283. Μᾶτερ ἅ μ' ἔτικτες] Ἡ μονοστροφικὴ αὕτη περίοδος κώλων ἐστὶ χοριαμβικῶν κδ΄. ὧν τὰ μὲν εἰσὶν ἡμιόλια· τὰ δὲ, δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα· τὰ δὲ, τρίμετρα. ὧν τελευταῖον, -- ματρὸς, ἄγνον φόνον.

284. Γηγενόμεναι λάχη] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων χοριαμβικῶν κϛ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστὶν ἡμιόλια· τὰ δὲ, δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα· τὰ δὲ, τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα. ὧν τελευταῖον, Τάξιν γ' ἔχουσα καὶ φυτάλιον ὥρας· ὃς μόνος ἰαμβικός ἐστι τρίμετρος.

285. Πρόσωθεν ἐξήκουσα] Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς συνεχοῦς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ζϐ΄. ὧν τελευταῖος, Ὅρκον προσοῦντας μηδὲν ἔκδικον φρενί.

289. Νῦν καταστροφαὶ νέων] Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ϛ΄. ὧν τὰ μὲν ἐστὶν ἡμιόλια, τὰ δὲ, δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα, τὰ δὲ, τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα. ὧν τελευταῖος, Ὤλετ' ἀκλαυστος, ἄιστος.

291. Κήρυσσε κῆρυξ] Εἴσθεσις διπλῆς καθόλου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρμϐ΄. ὧν τελευταῖος, Σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικηφόρον.

229. Ἰὼ θεοὶ νεώτεροι] Ὠδὴ χοροῦ ἐπῳδικὴ, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. ἔχει δὲ ἐν πρώτοις μὲν γ΄ στίχους ἰαμβικοὺς τριμέτρους ἀκαταλήκτους· τὰ δὲ ἑξῆς κῶλα, εἰσὶν ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ καὶ δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἀκατάληκτα καὶ βραχυκατάληκτα καὶ τρίμετρα ιγ΄.

301. Οὐκ ἔστ' ἄτιμοι] Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καὶ μονοστροφικὰς ἐχούσης τὰς περιόδους. εἰσὶ δὲ τὰ τοῦ χοροῦ μὲν κῶλα, ἀναπαιστικά, τὰ δὲ τοῦ ἑτέρου προσώπου, ἰαμβικοὶ στίχοι τρίμετροι. τῆς πρώτης οὖν περιόδου οἱ στίχοι εἰσὶν ιγ΄.

Ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ] Ἡ στροφὴ αὕτη τοῦ χοροῦ, κώλων ἐστὶν ἀναπαιστικῶν διμέτρων βραχυκαταλήκτων, καὶ καταληκτικῶν, καὶ πενθημιμερῶν καὶ μονομέτρων καὶ τριμέτρων ια΄.

302. Ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ] Ἡ μεσῳδικὴ αὕτη ἀντιστροφὴ κώλων ἐστὶν ἀναπαιστικῶν ια΄. τὰ αὐτὰ δέ ἐστι κῶλα ἃ καὶ ἐν τῇ στροφῇ εἴρηκα.

303. Οὔ πικαμοῦμαι] Εἴσθεσις διπλῆς συνεχοῦς μακρᾶς. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λε΄. ὧν τελευταῖον, Τὴν δ' ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμῶ πόλιν.

304. Δέξομαι Παλλάδος] Εἴσθεσις διπλῆς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος, ἀμοιβαίας τὰς περιόδους ἐχούσης. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τοῦ χοροῦ κῶλα, χοριαμβικά· τὰ δὲ, τοῦ ἑτέρου προσώπου, ἀναπαιστικά. εἰσὶ δὲ τὰ τῆς πρώτης ταύτης στροφῆς κῶλα, χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς προρρηθεῖσιν ια΄.

Τάδ' ἐγὼ προφρόνως] Τὰ κῶλα ταῦτα, ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα καὶ μονόμετρα ια΄.

Δενδροπήμων δὲ] Τὰ τοῦ χοροῦ ταῦτα κῶλα, χοριαμβικά ἐστιν ια΄, ὅμοια καὶ ἰσόμετρα τοῖς ἄνω. ἔστι δὲ ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς.

305. Ἡ τάδ' ἀκούετε] Τὰ κῶλα ταῦτ' ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ζ΄.

Ἀνδροκμῆτας] Στροφὴ ἑτέρα. τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσιν ιβ΄.

Τάδ' ἐγὼ χώρᾳ] Τὰ κῶλα ταῦτα, ἀναπαιστικὰ εἰσὶ δίμετρα καὶ μονόμετρα η΄.

Τὰν δ' ἄπληστον κακῶν] Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς. τὰ δὲ κῶλα εἰσὶ χοριαμβικὰ ὅμοια ιβ΄.

Ἆρα φρονοῦσι] Τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά ἐστι δίμετρα καὶ μονόμετρα η΄.

306. Χαίρετ' ἐν αἰσιμίαις πλούτου] Στροφὴ ἑτέρα. τὰ δὲ κῶλά εἰσι χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι ζ΄.

Χαίρετε χ' ὑμεῖς] τὰ κῶλα ταῦτα ἀναπαιστικά ἐστι καὶ δίμετρα καὶ μονόμετρα ια΄.

Χαίρετε, χαίρετε δ' αὖθις] Ἑτέρα στροφή. τὰ δὲ κῶλα, εἰσὶ χοριαμβικὰ ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσιν η΄.

Αἰνῶ δὲ μύθους] Ἑτέρα περίοδος ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. οἱ δὲ στίχοι, εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιη΄.

307. Βᾶτ' ἐν δόμῳ] Ἑτέρα στροφὴ ἐν ἐκθέσει τελευταία τοῦ δράματος. τὰ δὲ κῶλα, χοριαμβικά ἐστιν, ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι δεκαέξ.

HENRICVS STEPHANVS LECTORI S. D.

QVVM in excudendis hiſce AEſchyli tragœdiis Petrus Victorius opera
mea vti volens, exemplar mihi dediſſet cum antiquis libris ac præſertim cum
pulcherrimo ac vetuſtiſſimo quodam ſuo (oculatus ipſe ſum teſtis) ſumma cu-
ra ſummóque ſtudio collatum, cuius margini quæcunque in illis aliter lege-
bantur, adſcripſerat: ego, vt quicquam eorum quæ tanti viri diligentia huius
poetæ ſtudioſis largita eſſet, vlla mea negligentia deperiiſſe diceretur, com-
mittendum mihi non exiſtimaui. Id ergo ne accideret, ſimulatque hæ tragœ-
diæ excuſæ fuerunt, illas omnes varias lectiones in vnum colligere cœpi: aliis
etiam quibuſdam, quas ex non omnino malo codice habebam, additis. Colle-
ctas autem eas quum iamiam daturus eſſem ad calcem operis excudẽdas, com
modùm vir quidam mihi amiciſſimus ſuperuenit: qui quum eas percurriſſet,
Quæ ergo à te ratio, inquit, in tanta lectionum varietate, dum librum ipſum
excuderes, inita eſt? vnúmne tibi exemplar vbique ſequendum propoſuiſti, an
potius delectum aliquem habuiſti? Cui quũ reſpondiſſem, me plus fidei illi Vi-
ctorii libro quàm vlli alii habuiſſe: nec id tamẽ ita vbique ſequutũ eſſe, vt in e-
ius lectiones quaſi iuraſſe videri poſſem: Tunc ille, Tui ergo fuerit officii, di-
xit, varias has lectiones non ita nudas edere, ſed vnà rationem conſilii tui o-
mnibus exponere, & aliquibus (ſi omnibus minus poſſis) eam probare. Qui-
bus auditis, aliquandiu certè, vt ingenuè fatear, dubitatione æſtuaui, méque in
partes omnes verſaui, ſiquo modo onus illud nõ paruum ſubterfugere poſſem.
Cogitabam enim quanto otio ad eam rem opus eſſet, ad quam breuiſſimum &
penè nullum tempus operæ noſtræ mihi concederent: vt quæ alioqui ceſſatu-
ræ, non ſine maximo meo diſpendio, eſſent. Omnem tamen eam dubitatio-
nem vicit tãdem ille atque expugnauit: & à me, partim ſuis verbis, partim ſua
authoritate perſuaſo, vt obſeruationes quaſdam in eos AEſchyli locos variis
modis ſcriptos, ederem, impetrauit. Ad quas antequã aggrediar, lector, admo-
nitum te volo, ne me in ea eſſe opinione arbitreris, vt quæcũque adnotauerim,
rata habenda eſſe credã: hoc tantùm dico, me, quoad eius facere potui, & quã-
tum per temporis anguſtias mihi licuit (quæ tantæ fuerunt vt quaſi ad cle-
pſydram ſcribendæ hæ annotationes mihi eſſent) diuerſis ipſius poetæ locis in-
ter ſe collatis, operam ſedulò dediſſe vt qui meo iudicio ſtare vellet, non meo
potius quàm ipſius AEſchyli iudicio ſtare videri poſſet. Quæ quidem via, vt
maximè compendiaria ac tutiſſima, ita etiam difficillima fuit ac laborioſiſſi-
ma. Quum enim inter excudendum hunc poetam, certa quædam eius verba,
nonnullas etiam loquendi formas & ſentẽtias perpendiſſem quidem, ſed tan-
quã aliud agens, nec eas altius animo impreſſiſſem: (vtpote qui de edendis his
obſeruationibus minimè cogitarem) factum eſt vt quæ ad eorum quæ adnota
bã, confirmationem, in prõptu & ad manũ mihi eſſe debebãt, contrà maximo
cum tædio ac labore quærere neceſſe haberem. nam verba quidem ipſa me-
moria vtcũque tenebam, ſed quo loco ea legiſſem, oblitus eram. Memoriæ igi
tur meæ diffidens, tantum effeci hoc poeta peruolutando, vt omnes propemo-
dum locos è quibus teſtimonia ſumpſi, quaſi digito oſtenderim, quota pagina
vnumquodque reperturus ſis, indicans. Nec verò ſicubi lectio ea quã adno-
tabam, mihi melior ea videbatur quæ à nobis in cõtextũ recepta eſſet, diſſimu
lãter ſignificaui. Exemplar autem quod potiſſimum ſequutũ me dico, ſequu-
tus omnino & vbiq; fuiſſem, illud videlicet quod cæteris omnibus vel antiqui-

tatis nomine præferendũ eſſe meritò cenſebatur: niſi, me illi prorſus addicendo, reliquis exẽplaribus temere & ſine ratione nonnullis in locis fidẽ eſſe derogandã præuidiſſem. cuiuſmodi cum alii, tum verò inſignes paginis 61 & 179 & 312, habentur: in quibus ſi illud exemplar quod dico, ſequi voluiſſem, ego certè prudẽs & ſciens pulcherrimas ſententias, corruptas, vt erant in quibuſdam editionibus, reliquiſſem. Cui malo vt occurrerem: ſiquando alio in libro lectionem diuerſam loco poetæ congruam inueni, etſi deerat libri huius Victoriani conſenſus (quippe quũ eam ex illo adnotatã non haberẽ) non dubitaui in contextum eã recipere, & alteram quam nemo non mendoſam eſſe iudicaſſet, in calce libri adnotãdam ſeruare. id nimirum faciẽs, quod ipſe Victorius, ſi adfuiſſet, mihi facturus videbatur. Locos autem illos quorum modò memini, & ſiqui ſunt illis ſimiles, à me ſuo ordine inter has meas obſeruationes adnotatos reperies: nec eos tãtùm, ſed omnes fere qui variè ſcripti erant, etiã eos qui nõ magni momenti eſſe videbãtur: præter nonnullos quos te ex ſcholiaſte petere malui. Hanc autẽ editionem vt ego ſi negem reliquis omnibus lõge caſtigatiorem eſſe (cuius rei nomine Victorio gratiam habeo, & reliquos habere volo) mendacii me facilè arguat quiſquis vel paginam vnã, præſertim ex poſterioribus tragœdiis, cũ aliis editionibus contulerit: ita ſi ab omnibus mendis puram eſſe dicam, vt alii taceant, ipſemet mihi mendacii conſcius ero. Scio enim ſcio aliquot adhuc deliteſcere: ſed quæ inde erui fortaſſe nullis machinis poſſint. Nam quod auxilium ab vllis veteribus exemplaribus, præter id quod noſtra nobis attulerunt, expectandum ſit in poſterum, nõ video. Quomodo autem omnino vacuus ſit mendis AEſchylus, in quo tot ſunt verba pariter ac dicendi genera adeo peregrina, adeóque recondita & à conſuetudine ſermonis tam procul remota: quum erroribus ſcateant nõnullæ Euripidis tragœdiæ, qui tamen AEſchylea illa vſurpat parciſſimè? Errores autem in hoc authore, ſicut & in aliis multis, non eſſe natos χθὲς καὶ πρώην (vt loquuntur Græci) ſed iampridem quoſdam ſcriptis eius inoleuiſſe: vel ex ipſo ſcholiaſte ſatis apparet, qui aliquot locis coniecturã adhibet: eam non adhibiturus profecto, niſi exẽplaria iam tum mendoſa inueniſſet. Porro inter ea errata quæ ex veteribus libris correcta in editione hac fuerunt, plurima quidem erant obſcuriſſima & δυσκατάστατα, in poſtremis tragœdiis præſertim: ſed & nõnulla eiuſmodi quæ vel ſine libri vllius veteris ope, ex coniectura facilè emendata fuiſſent. erant enim quædam voces, quæ, quum apud alios tragicos ſatis frequenti ſint in vſu, ab eo qui in illis non omnino infœliciter eſſet verſatus, licet deformatæ aliquantum, agnoſci tamen poterant: &, vel litera vna pro alia repoſita, vel ſyllabis quæ malè ſeparatæ erant, coniunctis, aut quæ perperam coniunctæ, ſeparatis, nullo propemodũ negotio reſtitui. At quæ ſuperſunt errata, magna ex parte talia ſunt quæ OEdipo quodã vel ipſo potius AEſchylo videantur opus habere. Imò fortaſſe ſi ipſum AEſchylum reuerſum emendare huiuſmodi locos iubeamus, citius nouos verſus fecerit, quàm illos correxerit. Quo magis vereor vt labor meus, temerarius à nonnullis iudicetur: quũ etiã in aliquibus horum coniectura vtens, quaſi deſperatis quibuſdam morbis, remedium adhibere videar velle. Quam quidem certè reprehenſionẽ reformidans, omnes meas coniecturas, quibus ſanari poſſe quoſdã ex illis locis crediderã, foras prodire nõ patiar: ſed è multis tantũ paucas proferã, quas ego te, lector, meo periculo ſequi iubebo. Ex illis vna eſt ea, qua tria (vt dicebat AEſchines de quibuſdã Demoſthenicis) nõ verba, ſed portenta, hæc videlicer, βρετέτας ἰοσύτας μαλδιάγλ, ad veram & minimè monſtroſam verborum naturam reduxiſſe mihi videor. Qua autem via ad diuinationem illam peruenerim, tum quũ illas voces excutiã, ex me intelliges. Illa certè mea coniectura & aliæ omnes ſicui minus placuerint, at nihil damni attulerint. ſaluam enim lectionem veterã

exemplarium in contextu vbique ſeruaui,ne literam quidẽ vnam immutare mihi permittens: verùm duntaxat,ſicubi timebam ne te interpunctio non ſuo loco poſita,aut interrogationis nota deſiderata, à mente ipſius poetæ procul abduceret, ibi libertate aliqua vtens. de qua tamen & ipſa ſuis locis rationem tibi reddam. Hæc ferè ſunt quæ de poetæ huius editione à me hic dicenda eſſe exiſtimaui. De ſcholiis autem in eum ſcriptis, quum obſeruationibus his finem impoſuero,agere tempus erit. Vale.

SED heus tu lector,antequã ad eas accedam,duo ſunt quorũ mihi venit in mẽtẽ te admonere. Vnum eſt, vt ſiquando incideris in locum quendã Galeni qui eſt in primo commentario in ſextum ἐπιδημιῶν Hippocratis,in quo verſus quoſdam citat ex ea tragœdia quæ inſcribitur Προμηθεὺς δεσμώτης, (quæ primum locum in noſtra editione,vt in omnibus antiquis exemplaribus,obtinet:)in illis hic quærẽdis oleum atque operam non perdas,nunquam eos reperturus. Profert autẽ Galenus illos,de ſignificatione vocis πέμφιξ agens. poſtquã enim ex Sophocle teſtimonia produxit,addit, Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ, Εὐθεῖαν ἕρπε τὴν δὲ καὶ πρῶτα μὲν Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοαῖσιν. ἵν' ἀλαβοῦ Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ δυσχιμέρῳ πέμφιγι ξέψας ἄφνω. Quæ verba, & deprauata & confuſa, ſic mihi vtcunque emendari & in ordinem verſuum redigi videntur poſſe,

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρῶτα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοαῖσιν, ἵν' ἀλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
Δυσχιμέρῳ πέμφιγι ξέψας ἄφνω.

Primum verſum ſi ita legeris,minima mutatione,reſtituere poteris. De ſecundo amplius deliberandũ cenſeo. Tertius autẽ minimè mendoſus eſſe videtur. Quarto deeſt ſyllaba aliqua. Sed quid,obſecro,ſuſpicemur de his verſibus? an eos in omnibus quæ nobis videre contigerit excẽplaribus, omiſſos eſſe? Certè ſi in iis omnibus omiſſi ſint,neſcio in quo tandem eos repertũ iri ſperare poſſimus. Nam,vt de iis taceam quæ videre potuit Victorius,hoc affirmare auſim,non pauciora quindecim à me eſſe viſa,partim Venetiis, partim Florentiæ, partim Romæ, partim etiam Neapoli:(ſed in quorum bona parte tantùm primæ tres tragœdiæ haberẽtur) quæ quum, vt eram curioſus, omnia peruolutarem, minimè in vllo quicquã tale reperi. Atqui ſi ex hac tragœdia verſus illos eſſe negemus, δυοῖν θάτερον, aut deprauatum eſſe Galeni librum, & vnius tragœdiæ titulũ pro titulo alterius ſuppoſitum: aut ipſum Galenum perperam vnum pro alio ſcripiſſe iudicabimus. Vis liberè dicam quod ſentio? Crediderim ab imperitia ſcriptoris profectum nõ eſſe hunc errorem (ſi enim erat literarum rudis, vnde didicerat eſſe AEſchyli tragœdiam quæ Προμηθεὺς δεσμώτης vocaretur?) ſed eſſe Galeni, aliud cogitãtis & in aliis rebus occupati, μνημονικὸν ἁμάρτημα. Quàm multa autem reperiantur veterum authorum Græcorum pariter & Latinorum huiuſmodi μνημονικὰ ἁμαρτήματα, quid hìc attinet cõmemorare? Ne ipſe quidem Cicero, vt norũt omnes, ab iis vendicare ſe potuit. & eius cùm alii alios memoriæ lapſus animaduerterunt, tum verò nuper ego primus quendam deprehendiſſe mihi videor: quem tamen huius loci non eſt referre. Sed & nuperrime dum excuderem Maximi Tyrii philoſophi Platonici Græcas diſputationes, nunquam antea in lucem editas, offendi tale eius μνημονικὸν ἁμάρτημα. quod quale ſit ſi vis intelligere, vide annotationes quas ad calcem illius libri adiunxi. Quæ quũ ita ſint, Galeno quoque hoc σφάλμα condonemus. At enim ex qua tandẽ AEſchyli tragœdia ſumptos eſſe hos verſus exiſtimabimus? nẽpe ἐκ τοῦ Προμηθέως, ſed Προμηθέως λυομένου. Tres enim ſcimus AEſchyli fuiſſe tragœdias quæ eundem titulum, ſed diuerſis epithetis diſtinctum, præferrent, Προμηθέα πυρφόρον, Προμηθέα δεσμώτην, Προμηθέα λυόμενον. Quo magis venia dignus eſt Galenus: quum valde procliuis fuerit in huiuſmodi inſcriptio-

nũ affinitate lapſus. Vt verò ἐκ τοῦ λυομένου Προμηθέως deprōptos eſſe hos verſus exiſtimem, facit locus quidam Strabonis: quem ego totum proferā: (nam vel hoc nomine quòd AEſchyli ſit, digniſſimus eſt à te legi:) deinde quibus coniecturis nitar, explicabo. Ille igitur libro IIII τῶν γεωγραφουμένων, mentionem faciens πεδίου λιθώδους τοῦ μεταξὺ τῆς μασσαλίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ῥοδανοῦ, cùm alios teſtes, tum verò AEſchylum citat. ait enim, Τὸ μέντοι δυσαπολόγητον Αἰσχύλος καταμαθὼν ἢ παρ᾿ ἄλλου λαβὼν εἰς μῦθον ἐξετόπισε. φησὶ γοῦν Προμηθεὺς παρ᾿ αὐτῷ, καθηγούμενος Ἡρακλεῖ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπὸ Καυκάσου πρὸς τὰς Ἑσπερίδας,

Ἥξεις δὲ λιγύων ἐς ἀτάρβητον στρατὸν,
Ἔνθ᾿ οὐ μάχης, σάφ᾿ οἶδα, καὶ θηρὸς σὲ ὤν,
Μέμψῃ. πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν.
Ἐνταῦθ᾿ ἑλέσθαι δ᾿ οὔτιν᾿ ἐκ γαίας λίθον
Ἕξεις. ἐπεὶ πᾶς χῶρος ἐστὶ μαλθακός.
Ἰδὼν δ᾿ ἀμηχανοῦντά σ᾿ ὁ Ζεὺς οἰκτερεῖ,
Νεφέλην δ᾿ ὑποσχὼν νιφάδι στρογγύλων
πέτρων ὑπόσκιον θήσει χθόνα.—
Οἷς ἔπειτα συμβαλὼν δηΐους ῥᾳδίως λιγυὼν στρατόν.

Sunt autem hi verſus in Aldino exemplari valde cōfuſi. nam futurũ μέμψῃ, quod principium tertii eſſe debet, illic finis eſt ſecũdi. futuro item ἕξεις clauditur verſus quartus, à quo incipere debet quintus. Quinetiā mendoſa ſunt illa verba θηρὸς σὲ ὤν, quæ tu ex quodā Henrici Scrimgeri, viri reſtituendis bonis authoribus nati, exemplari (cuius ille te diu, vt ſpero, deſiderium ferre non patietur) pulcherrimè corriges, ſi legeris, θοῦρός περ ὤν. Cætera autem quæ in ſequentibus verſibus deprauata ſunt, in aliud tempus excutienda ſeruans: quomodo locus hic cōiecturā meā adiuuare mihi videatur, paucis exponā. Aiunt Æſchylũ fabulatũ eſſe, Herculē, orbē totum peragrantem, quum ad Caucaſum veniſſet, & Prometheũ monti affixum vidiſſet, cuius iecur ab aquila roderetur: commiſeratum eius vicem, aquilā confodiſſe, deinde ipſum è vinculis liberaſſe. Quæ ſi admittimus, nō video quomodo dubiũ vlli eſſe poſſit quin verſus hi AEſchyli, in quibus ait Strabo Prometheum Herculi viā à Caucaſo ad Heſperidas indicare, ex ea tragœdia ſint quæ nomen à Prometheo vinculis ſoluto & liberato accepit. Iam verò ſi verſus hi ſint ἐκ τοῦ Προμηθέως λυομένου, quid obſtiterit, obſecro, quin & illi quos Galenus citat, ex eadem tragœdia ſint: adeò vt rectè legi apud illum ἐν Προμηθεῖ. ſed pro δεσμώτῃ, contrà λυομένῳ legendum eſſe, credere debeamus? Verumenimuero dicat fortaſſe aliquis, Vt dem tibi, carmina ea quæ Strabo affert, ἐκ Προμηθέως λυομένου eſſe deſumpta: vnde coniicis inde eſſe etiam illos quos Galenus citat? Certè, inquam, ex eo quòd quilibet, verſus eos legens, intelligere poſſit, verba alicuius eſſe & ipſa καθηγουμένου τῆς ὁδοῦ τινός. & quoniā in noſtro quoque Prometheo vincto, prolixus erat ſermo Promethei, indicantis ipſi Ἰοῖ viam quam tenere illam oporteret: erāt & in Prometheo liberato, verba multa eiuſdem, ipſum Herculem viam quā ſequi eum oporteret, edocentis: atque ita hæ duæ tragœdiæ hoc ſimile habebant, quòd vtraque variorum locorum deſcriptiones contineret: Galeno erroris occaſionē hoc dediſſe, minimè mirandũ eſſe arbitror. Hæc ſunt, lector, quibus omnem ſcrupulum, quem tibi locus ille Galeni iniicere potuiſſet, eximere volui. in quibus ſi prolixior quàm pro meo more, tibi viſus ſum: exiſtimato hæc à me non παρέργως explicari debuiſſe, qui meā, id eſt meæ editionis, cauſam acriter mihi tuēdam putauerim: & modo non pro eius authoritate, tanquā pro aris & focis, ſi opus fuerit, dimicare paratus ſim. Quomodo autē dignitatem illa ſuā ſeruaſſet, aut apud vllum fidem in cæteris impetraſſet, ac non potius ſuſpecta vbique fuiſſet, ſi mancā eam ac decurtatā in ipſo limine cōperiſſemus? Et de his quidē hactenus.

Quod autem ad perſonas huius tragœdiæ attinet (hoc enim alterũ eſt de quo te commonefaciendum exiſtimaui) ſic habeto. In duabus editionibus huius tragœdiarum libri inuenies primæ tragœdiæ perſonas numeratas eſſe nouem: in vna verò, octo. duas enim addunt illæ ad eas quas poſuimus, Terram videlicet & Herculem: hæc verò Herculem duntaxat. At nos ſeptem tantùm recenſuimus, quòd nec Terram nec Herculem in ipſa tragœdia loquentes inuenerimus. Coniicere autẽ mihi videtur aliquis poſſe non malè, eas ἐκ Προμηθέως λυομένου huc inuectas fuiſſe: quòd illam tragœdiã veriſimile ſit olim in harũ tragœdiarum volumine hanc noſtram, nimirum Προμηθέα δεσμώτην, ſubſequi ſolitam. Quanquam in vno quidem certè veteri libro memini me ſcriptum inuenire, ὀκτὼ τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα. quum tamen nomina alia non haberentur illic, quàm ea quæ à nobis vides poſita. adeò vt omnino (meo quidem iudicio) neceſſe fuerit, eũ quiſquis illum numerum adſcripſit, putauiſſe duas eſſe perſonas Κράτος καὶ Βίαν. Atqui ita duas eſſe certum eſt, vt pro vna cenſeri debeant: quum etiam coniungantur. vnde & initio tragœdiæ προλογίζουσαι, ſimul loquuntur. eſt enim ἴκαρδον, non ἴκαι: & Vulcanus ad vtranque perſonam vnà ſermonem conuertit, quum ait, Κράτος Βία τε σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς Ἔχει τέλος δή, &c. Sed & Heſiodus de vtraque ſimul loquens, dicit,

Τῶν οὐκ ἔστ' ἀπάνευθε Διὸς δόμος, οὐδέ τις ἕδρη,
Οὐδ' ὁδὸς, ὅππη μὴ κείνοις θεὸς ἡγεμονεύει,
Ἀλλ' αἰεὶ πὰρ Ζηνὶ βαρυκτύπῳ ἑδριόωνται.

Quinetiam Callimachus in hymno in Iouem, vnius mentionem cum mentione alterius coniungit, quum ait, ipſum Iouem alloquens,

Οὔ σε θεῶν ἑσσῆνα πάλοι θέσαν, ἔργα δὲ χειρῶν,
Σή τε βίη, τό, τε Κάρτος, ὃ καὶ πέλας εἵσαο δίφρου.

Tametſi hìc Callimachus non Κράτος dicit, ſed Κάρτος per metatheſin literæ ρ, vt καρτερὸς, κρατερός. Scio tamen Κράτος etiam Vulcanum compellare & ab eo cõpellari numero ſingulari. Verùm vt duo, vel (vt in choro) plures etiam ſub vnius perſona nos compellent, & à nobis viciſſim compellentur: ne in quotidiano quidem ſermone nouum videtur. Sed quid verbis opus eſt? Κράτος καὶ Βία ſiue pro vna perſona haberi debeant, ſiue pro duabus, conſtabit nobis numerus earum perſonarum quæ à poeta in hac tragœdia loquentes inducũtur: vt Terram & Herculem hinc faceſſere omnino neceſſe ſit. Hæc ſunt quæ vt audires, diſcedentem te reuocaui: & quorum mentionem, antequam ad obſeruationes meas venirem, faciẽdam ideo putaui, quòd, quum ad poetæ verba nihil pertineant, ſi inter illas ortus fuiſſet de iis ſermo, ἀπροσδιόνυσα videri tibi potuiſſent. Iterum vale.

HENRICI

HENRICI STEPHANI OBSERuationes in AEſchyli locos qui variè ſcribuntur.

5. --ἄβατον εἰς ἐρημίαν. Ἥφαιστε σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολάς] Non per imprudētiam ſed conſultò à me prætermiſſa eſt hypodiaſtole poſt uocatiuum Ἥφαιστε, ut is non cum præcedentibus, ſed cum ſequentibus iungatur, & ſit Ἥφαιστε σοὶ δὲ, ἀντὶ τοῦ σοὶ δὲ ὦ Ἥφαιστε. quod eſſe πολλαχοῦ τηρεῖν, nuſquam legi, ſed ex multorum Homeri præſertim locorū obſeruatione didici: ex quibus mihi in præſentia hi duntaxat ſuccurrunt: Ἰλιάδ. α, Ἀτρεΐδη σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος. & Ιλ. β, Ἀτρεΐδη σὺ δ᾽ ἔθ᾽ ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν, Ἄρχευ᾽ Ἀργείοισι, &c. & Ιλ. τ, Ἀτρεΐδη σὺ δ᾽ ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ᾽ ἄλλῳ Ἔσσεαι. pro σὺ δὲ ὦ Ἀτρεΐδη. quod non perſpexerunt qui poſt huiuſmodi uocatiuos interpunctionis notam in Homerico exemplari poſuerunt.

--ἐπιστολάς] γρ. ἐπιτολάς, inquit ſcholiaſtes: quā tamen lectionē quomodo admittere poſſit uerſus, ille uiderit. Certè non ſolùm hîc, ſed & infrà, ἐπιστολάς, conſenſu omnium noſtrorum exemplarium legitur, in eadem ſignificatione: ut pag. 163, Κοὐ μεμπτὸς ὢν ταῖς ἐμαῖς ἐπιστολαῖς. & 340. Hoc autē loco etiā Ariſtophanis enarrator legit ἐπιστολάς: itidem & Euſtathius. à quo tamē prorſus diſſentio in eo quod ait, uocem hāc ab ἐπιτέλλω factam per πλεονασμὸν τοῦ σ. Nā cur potius ab ἐπιτέλλω quàm ab ἐπιστέλλω eam formemus? quo uerbo utuntur in hoc ſenſu cum alij omnes, tum ipſe AEſchylus. ut pag. 218, Ἀγγελῶ ἰοῦσα, πρὸς ἃ σὺ ἐπεσταλμένα. Niſi fortè putet aliquis in ipſo etiam ἐπιστέλλειν eſſe pleonaſmum: quod ego ne Ariſtarcho quidem dicenti crederem. Vnde enim mihi quis probauerit, prius eſſe ἐπιτέλλειν quàm ἐπιστέλλειν? & cur non æquè ſit ueriſimile ἐπιτέλλειν factum eſſe ab ἐπιστέλλειν, ἀφαιρέσει τοῦ σ, ac ἐπιστέλλειν ab ἐπιτέλλειν, παρενθέσει τοῦ σ? Imò uerò ſimplex ipſum τέλλω grammatici annotant pro στέλλω poni, aphæreſi τοῦ σ. cui repugnat illud, ut dicamus in στέλλω eſſe pleonaſmum. Lectionem igitur illam quam affert ſcholiaſtes, non agnoſco: quum nec recipi poſſit quin uis afferatur metro. ἐπιστολαὶ autem pro iuſſis & mandatis, AEſchylo cum alijs tragicis nomen eſt commune. ſic enim & Sophocles cum alibi, tum in OEdipo Coloneo, ταῖς δ᾽ ἐπιστολαῖς πατρὸς Ταχεῖ πορεύσομαι ξένῳ χθονί.

Ἀδαμαντίναις πέδησιν ἐν ἀρρήκτοις πέτραις] γρ. πέδαις. & elegātior quidē uerſus cū πέδησιν quàm cū πέδαις: ſed erit anapæſtus in quarta ſede, ut in prima. At is qui ſcripſit ſcholia in Ariſtophanem, ita legit totum uerſum, Ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις. Quam lectionem ſequi fortaſſe maluerit aliquis, offenſus repetitione datiui tam uicini πέτραις. nam durinſculum eſt reuera, ὀχμάσαι πρὸς πέτραις ὑψηλοκρήμνοις ἐν ἀρρήκτοις πέτραις. In illa autem altera lectione illud πέδαις δεσμῶν, non uidebitur inſolens iis qui χθονὸς πέδον, apud hunc poetam, & σκάφη νεῶν & συμφορᾶς πάθος, multáque huiuſmodi apud alios legerit. Ego tamen, quanuis plurima huius tragœdiæ exemplaria ſcripta mihi uidere contigerit, in omnibus memini me ita legere ut in contextu excudimus. Sed & in P. Victorij codice, qui ſolus ferè omnium inſtar eſſe poteſt, ita legitur. quare ἐπέχω.

6. Προσπασσαλεῦσαι τῷδ᾽ ἀπανθρώπῳ πάγῳ] γρ. τόπῳ.

7. Τοιαῦτ᾽ ἀπηύρω] γρ. ἐπηύρω. Euſtathius tamen nō hāc ſed illā lectionē agnoſcit.

Οὔτι πως; σὺ τοῦτο δ᾽ ἡμαρτεῖς πλέον;] In quibuſdam ueteribus libris interrogatio-

nis nota poſita eſt & poſt οἷόν τι & poſt πῶς. ut ſit (meo quidem iudicio) hic ſenſus, ὡς ἐνομίζες δυνατὸν εἶναι ἀκοῦσαι τῶν τοιούτων λόγων; πῶς, ſub. εἴη ἂν δυνατόν; Sunt & qui interrogationis nota poſt οἷόν τι poſita, πῶς deinde cum ſequentibus iungant. Ego ſcholiaſten noſtrum ſequutus ſum: qui ea uerba quibus locum hunc illuſtrat, πῶς ἂν ἔπειτα Ὀδυσῆος λαθοίμην, *ex* Homero *ſumpſit. Eſt autem uerſus integer illic,* Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, Ιλ. κ, *&* Ὀδυσ. α. *Reperitur enim duobus his in locis idem uerſus: quod erroris cauſam cuidam antiquo ſcriptori præbuiſſe, nuper animaduerti.*

Ἄρχει δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ] γρ. νέος. *Vtrunque de Ioue dici poteſt: quia* νέον ἐκράτει, *id eſt nuper, &* νέος *erat. Vnde dixit pag. 11, --*θεὸς δ' ὁ νέος ταγὸς μακάρων ἔχει ἐπ' ἐμοὶ θέμενος ἀεικῆ *& pag. 14,* Νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου. *& pag. 23, --*νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς. *Sed pag. 2 , habes de eodem Ioue,* Ἢ τὸν νέον κρατοῦντα παγκρατεῖς ἕδρας; *adeo ut utraque lectio teſtimonio ipſius poetæ confirmari poſſit.*

8 .-προς δ' ἐρχθῇ πατήρ;] *Interrogationis notã poſui poſt* πατήρ, *licet ex ueteri codice non adnotatam, quia ſine ea præferrent uerba contrarium ſenſum illi quem habere debent. Quam interrogationem qui non admittere uolet, legat* οὐκοῦν *neceſſe eſt, non* οὔκουν.

Ῥαισθεὶς ... προσπάσσαλευε πρὸς πέτραις] γρ. προσπασσάλευ' ἐρρωμένως. *atqui pag. proximè ſequenti repetitum eſſe dicemus idem hemiſtichium. unde quum aliquis illa uerba tranſtuliſſet & hîc ad marginem adnotaſſet, fuiſſe temere recepta in contextum exiſtimo. Sic in principio Eumenidum pro* Μολόντα δ' αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς, *habes alicubi ſcriptum,* Μολόντα δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα, *nimirum repetito per errorem fine præcedentis uerſus,* Πέμπουσι δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα.

Δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρον] *Ariſtophanis enarrator* πόρους *legit, hunc uerſum citans in Cõm. in Equites, ubi ait poeta, ad hũc AEſchyli iambũ alludẽs, -*ποικίλος γὰρ ἁνήρ, Κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους ἀμηχάνους πορίζειν. *Vbi obſerua & ipſum Ariſtophanem pluraliter dixiſſe* πόρους. *Quidã tamen Græcus author, huc & ipſe reſpiciẽs,* πόρον *dixit, in his,* πολλοῖς γὰρ αὐτὸν περιπεσόντα κινδύνοις καὶ παῖδας τοὺς ἐκείνου διέσωσεν, ἐξ ἀμηχάνων πόρον εἰς σωτηρίαν ἐξευρηκώς. *Sic* πόρον κακῶν *dixit* Euripides.

9. Σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς, τῶν Διὸς τ' ἐχθρῶν ὕπερ στένεις;] *In quibuſdam exemplaribus legitur,* σὺ δ' οὖν. *ſed melius* σὺ δ' αὖ. *quia iam ſemel dixerat Vulcanus,* Ἐγὼ δ' ἄτολμος, *&c. Appoſui autem interrogationis notam hîc quoque, licet in ueteri libro non adſcriptam: ut ſit ſenſus, Tún etiamnum lentus es ad exequenda Iouis iuſſa? caue, caue ne, &c. At ſi interrogationem ſuſtuleris, multum de uehementia orationis amiſeris.*

Ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν] *Vidi exemplar in quo poſt* ὄμμασιν *interrogationis nota poſita erat. Idem erit ſenſus, ſiue pronuntiatiuè ſiue interrogatiuè hunc uerſum enunties.*

Καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ] γρ. χρόνῳ.

10. Ὅτῳ γε πω τῆσδ' οὐκ ἀνεθήσῃ τύχης] γρ. τέχνης. *Sed melius, meo quidẽ iudicio,* τύχης, *ut pag. ſequente dicat* πῆμα *&* τύχας. *Quinetiam Prometheus, quod nunc illi Kratos dicit, ipſe de ſeipſo dicens, utitur uoce* πημονῇ. *pag. 32,* --αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ Τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.

11. Δίσμιον ἀεικῆ. αἰ αἰ τὸ παρόν] γρ. φεῦ φεῦ, ἀντὶ τοῦ αἰ αἰ. quæ particulæ idem ualent, & æquè ſunt in uſu.

Χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι] γρ. τέρμα. Quæ lectio conuenit cum illo loco pag. 16, Πᾶ ποτε τῶνδε πόνων χρή σε Τέρμα κέλσαντ' ἐσιδεῖν.

— ἀνάλγητος τεῦδ' ὑπέζευγμαι τάλας] γρ. ἐνέζευγμαι. Quæ lectio conuenit cum illo loco pag. 37, Τί ποτε ταῖσδ' ἐνέζευξας δύαις   Ἁμαρτοῦσαν ἐν πημοναῖσιν. Nec tamen ὑπέζευγμαι non quadrat.

— ἡ διδάσκαλος τέχνης   Πάσης βροτοῖς πέφυκε] γρ. πᾶσι βροτοῖς. Mihi magis arridet illud πάσης τέχνης, ut conueniat cum illo quod dictum fuit pagina prima huius tragœdiæ,   — παντέχνου πυρὸς σέλας.

13. Ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ] γρ. θερμερῶπιν. Quam lectionem adnotat etiam ſcholiaſtes, & mihi magis probatur: exiſtimo enim ab ὢψ ὠπὸς & θερμὸς factum eſſe θερμερῶπις. quum talem παραγωγὴν, qualis eſt in θερμερὸς à θερμὸς, alibi obſeruarim. Pulcherrimum eſt autem epithetou & perſonæ conuenientiſſimum. Atque hîc operæpretium eſt conſiderare quomodo AEſchylus & Sophocles uideantur quaſi ἀλλήλοις ἀντιχαρίζεσθαι, eodem ambo reſpicientes, & rem eandem, ſed diuerſis uerbis, elegantiſſimè exprimentes: ita ut alter alteri uice ſit enarratoris. Sophocles enim ruborem qui in ore uirginali conſpicitur, indicans, αἱματοῦν ῥέθος dixit: quia ex ſanguine oritur ille rubor: quum AEſchylus idem ſignificare uolens, uocem uſurpaſſet quæ calorem qui illum ſanguinem comitatur, demonſtraret.

14. — δεσμοῖς ἀλύτοις   Ἀχείοις πελάσας, ὡς μήτε θεὸς] γρ. ἀγρίοις. quod epithetum habes & pag. ſequēte, ubi ait,   — πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων   Δεσμῶν χαλάσῃ. Adiūgi autem adiectiua duo uni ſubſtantiuo, apud Græcos poetas nouum non eſt. Legitur & μήποτε pro μήτε, & uerſu ſequenti ἐπεγήθει.

Νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ' ὁ τάλας] In quibuſdam libris ſcribitur κίνυγμα per υ. Euſtathius legit per ι, exponens αἰώρημα εἴδωλον, & à κινύσσω deducit. Quare & pag. 236, in illo uerſu Ὅπως δίσφρονος οὔτα μὴ κινυσσόμενον, reponendum eſſet ι pro υ, contra fidē tamen ueterum librorum.

15. Καίτοι μ' οὐ μελιγλώσσοις πειθοῦς] γρ. Καί μ' οὔτοι μελιγλ.

18. Χρὴ, μὴ δόλῳ τοὺς ὑπερέξοντας κρατεῖν] γρ. Χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερίσχοντας κρατεῖν. Quæ lectio, non ſolùm diuerſum, ſed planè contrarium ſenſum efficit. Nam priorem illam ſequendo, ſententia huius loci fuerit, Neque uim neque fraudes debere ab ijs qui dominari uellent, adhiberi. At ex poſteriore hic ſenſus colligetur, Dolos ſatius eſſe adhiberi ab illis quàm uim. Prior illa ſententia uidetur ſuſpenſum relinquere animum lectoris. nam ſi neque uiolentiæ, neque technis ac fallacijs locus eſt, qua tandem arte utentur? Scimus enim hæc duo coniungi ſolere: unde dictum eſt à Latino poeta, — dolus an uirtus, quis in hoſte requirat? Poſterior autem lectio & hoc incommodum uitat, & aptiſſimè cum præcedentibus cohæret, meo quidem iudicio. nam per αἱμύλας μηχανὰς nihil aliud intelligo quàm dolum. Sed & ratio uerſus poſteriori huic lectioni magis aſſentitur. nam etſi cum ὑπερέξοντας, ſimilis alicuius loci authoritate defendi poteſt, duriſſimus tamen eſt. Nolo igitur, lector, fucum tibi facere: altera illa lectio omnino mihi magis probatur: quæ tamen à me in contextum recepta non eſt, quòd ex ueteri Victorij codice adnotata non eſſet.

19. Ἐγὼ δὲ τλμῆς ἐξελυσάμην βροτοὺς] γράφεται τόλμης. Quæ lectio non intelligo quomodo ſtare poſſit. nam dicere uerbum ἐξελυσάμην ad genitiuum hunc τόλμης ferri, ineptiſſimum eſſet, quum feratur ad τοῦ μή. Exiſtimo igitur, aut τλμῆς (ſicut τλημονέστατα θυμοῦ dixerunt) aut non τόλμης, genitiuum nominis τόλμα, ſed τόλμησ' cum apoſtropho legendum: ut uidelicet ſit aoriſtus uerbi τολμάω, ſublato incremento: atque ita diſtinguendũ fuerit ante ἐξελυσάμην. Sic aliquãdo pro, Aude hoc facere, dicimus, Aude, hoc facito. Quæ prior uox & illic abſolute ponitur, Audẽtes fortuna iuuat. id eſt τόλμαν ἔχοντας, uel τολμῶντας. ita enim ſine caſu ſæpe etiam à Sophocle uſurpatur. Quæ dicit ſcholiaſtes, uidentur etiam coniecturæ meæ ſuffragari. Legitur autem & ἐξερυσάμην pro ἐξελυσάμην.

20. Οὐ μὴν ἔτι] γράφεται οὐ μὲν τι. Scholiaſtes illo non hoc modo legit.

21. Ταῦτά τοι πλανωμένη] γράφεται ταῦτα. Ex utraque lectione ſenſum elicit ſcholiaſtes.

22. Γνώσῃ δὲ ταῦθ' ὡς ἔτυμ' οὐδὲ μάτην Χαριτογλωσσεῖν ὅτι μοι] Legitur in quibuſdam exemplaribus σὺ χαριτογλωσσεῖν, in alijs σοὶ τὸ χαριτογλωσσεῖν. Athenæus autem lib. 4 δειπνοσοφ. locum hunc citans, legit, Γνώσῃ τάδ' ὡς ἔτυμα γ'. οὐδὲ γὰρ μάτην Χαριτ. &c. Vbi etiam γνώσῃ obſerua ἀττικῶς.

24. Γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται] γράφεται προσγίνεται. Illud figuratè & magis ſignificanter dictum eſt.

Καὶ νῦν ἔασον, μηδέ σοι μελησάτω] γράφεται μηδέν, & ita in quibuſdam editionibus impreſſum habetur: ſed cur expuncta lectione commoda, aliam ad corrumpendum uerſum ſubſtituamus?

26. Ἀλλ' ἧλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος] γράφεται Ζηνὸς ἄγρειον τέλος. Illam tamen lectionem exponit ſcholiaſtes, huius non meminit. mihi certè non placet, eãdem dictionem ex tam uicino loco repeti.

27. Καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παρήορον δέμας] γράφεται παράορον. Scholiaſtes pag. præcedente παρήορον exponit ἔκλυτον: afferens diuerſam lectionem, non παράορον, ſed παναώρον. quæ uox, ut opinor, idem ualet quod apud Homerum παναώριον. παράορον autem per errorem pro παναώρον ſcriptum exiſtimo.

Θερμαῖς ἀπλάστου βέλεσι πυρπνόου ζάλης] γράφεται θερμαῖς. Quod malo: ut bina utrique ſubſtantiuo epitheta adiungãtur. Non eſt tamen prorſus inuſitatum tria epitheta uni ſubſtantiuo apponi.

Ὀργῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;] Plutarchus ἐν τῷ παραμυθητικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον, non procul ab initio, hæc citans, legit, ψυχῆς νοσούσης. quæ lectio mihi ualde placet. quum enim Græci perturbationes omnes generali nomine νοσήματα appellent, cur nõ eleganter dicetur animus ira commotus νοσεῖν? Cicero ψυχῆς νοσούσης iracundiæ reddidit, qui hos quatuor uerſus (qui inter gnomas poetarũ ſunt celeberrimi) ita expreſſit,

OC. Atqui Prometheu te hoc tenere exiſtimo,
Mederi poſſe rationem iracundiæ.
PR. Si quidem quis tempeſtiuam medicinam admouens,
Non aggraueſcens uulnus illidat manu.

In qua interpretatione non eſt quòd tibi negotium faceſſat accuſatiuus ille Rationem: ſed lege Orationem, meo periculo: quum uerſus id patiatur, & aliter legi nõ poſſit quin maxima fiat Ciceroni iniuria: ut non ſolùm omni iudicio careret, ſi non animaduertit poetam non de ea medicina loqui quam ratio adhibeat iræ (huiuſmodi enim medicina nunquam intem-

peſtiua eſt) ſed etiam linguæ Græcæ imperitiſſimo, ſi ignorauit, λόγους numero multitudinis, rationẽ ſignificare non ſolere. Quod uerò ad illã Plutarchi lectionẽ attinet, ipſe etiam poeta quod ψυχὴν dixerat, proximè ſequentibus uerſibus κέαρ & θυμὸν appellat. Mihi certè ἕρμαιον quoddam uiſum eſt, incidiſſe in locum illum: quòd (ut teſtari poſſunt aliquot ex meis familiaribus) ſemper ſuſpectum habuiſſem hunc uerſum, nec unquam mihi perſuadere potuiſſem, Æſchylum dixiſſe ὀργῆς νοσούσης. quam lectionem qui alio exemplo confirmare potuerit, immerito magnũ ſe feciſſe glori abitur. Vnde igitur irrepſit ὀργῆς? illinc unde alia multa in contextũ abſurda irrepſiſſe adnotabimus. nimirum è margine, in quo doctus uir aliquis hoc ſcripſerat tãquam ſcholiũ. Ego igitur cũ Plutarcho lego ψυχῆς νοσούσης, & uetera noſtra exemplaria nihil moror, utpote quæ eum non paulo uetuſtiora habuiſſe ſciã.

28. Ἐν τῷ προθυμεῖσθαι δὲ] γρ. προθυμηθῆναι. *Rectius alterum, quia pag. 25 dixit Oceano Prometheus*, Προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις.

Ἔα με τήνδε τὴν νόσον νοσεῖν] γρ. τῇ δὲ τῇ νόσῳ νοσεῖν. *Rectius per accuſatiuum.*

Ἢ τῷ νέον κρατοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;] *Aptiſſimè cũ interrogatione hæc pronuntiãtur, ut ſit hic ſenſus,* πῶς βάλω με ἐς ἔχθραν; ἄρα τῷ κρατοῦντι. *Ab alijs tamen non apponi interrogationis notam te admoneo.*

29. Δεσποίας τ' ἄρειον ἔθνος] γρ. ἄνθος. *ut pag. 128,* Τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας Οἴχεται ἀνδρῶν. *&* 169, Πολλοὶ φῶτες χώρας ἄνθος Τοξοδάμαντες.

30. Νώτοις ὑποβαστάζει] γρ. νώτοισιν ὑποστενάζει.

Ὁρῶν ἑαυτὸν ὧδε περιπλουμένον] γρ. περιπλευμένον. *Scholiaſtes quum dicit hinc appellatos eſſe* ἀρκάδας περιπόλους *ſiue* περιπολίους, *legere uidetur* περιπολούμενον. *At* περιπιλούμενον *fortaſſe ab eadem eſt origine à qua &* κατεπιλώθη *&* ἐκατεπιλώθη. *Quòd ſi legas* περιπολούμενον, *ſignificabit* περιπασσαλευόμενον. *ut pag. 6,* Προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ.

Τὸν μακρὸν χρόνον] γρ. βίον.

31. Δόμους προσείλους ἴσαν] γρ. προσείλους. *quod erit ab* εἴλη. *Vnde &* εἰληθερὴς *&* εἰληθερεῖσθαι. *Scholiaſtes legit* προσείλους. *quod etiam magis placet, propter* ἀνηλίοις *quod illi uidetur opponere poeta.*

Μουσομήτορ' ἐργάνην] *Apud Stobæum legitur* ἐργάτιν.

32. Πλανᾷ κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις, ἐς νόσον Πεσὼν] γρ. πλάνᾳ, *nomen datiui caſus. Scholiaſtes uerbũ ponit. Legitur &* ὅστις, *atque ita ſubaudiendũ fuerit* εἶ, *ut ſit* κακὸς δ' ἰατρὸς εἶ, ὅστις, *&c. Scholiaſtes legit* ὥστις. *Parum refert hôcne an illo modo legas. Nihil enim aliud uult quàm exprobrare illi quod iſto uerſu circunfertur,* Ἰατρὸς ἄλλων, αὐτὸς ἕλκεσι βρύων. *Eodem pertinebat illud pag. 10,* αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως Ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσῃ τέχνης.

—ἐξαμύνονται νόσους.] γρ. ἐξαμείβονται. *Melius, opinor,* ἐξαμύνονται, *id eſt, quibus propulſant morbos. ut quidam medicum egregium uocauit morborum propulſatorem egregium & in uoce* ἀλεξιφάρμακον *uerbum* ἀλέξασθαι *nihil aliud ſignificat quàm* ἀμύνεσθαι. *imò uerò ipſe Æſchylus quod modò dixerat per uocem* ἄλεξημα, *uoluit hoc uerbo exprimere. Vnde igitur* ἀμείβεσθαι? *Ego certè ex ſcholio quodam margini imprudentiſſimè adſcripto irrepſiſſe arbitror. Aliquis enim quum legiſſet apud grammaticum quempiam,* ἀμύνεσθαι *accipi nonnunquam pro* ἀμείβεσθαι *(quod tradere & exemplo confirmare Ariſtophanem docet Euſtathius) adnotauerat margi-*

ni, ἐξαμείψονται idem eſſe quod ἀμείβονται: ſequutus eſt alius, qui ſcholium quod inconſideratè adſcriptum erat ad locum illum, nō minus inconſideratè in contextum retulit, præfixa illi etiam, propter uerſum, præpoſitione ἐξ. Certè non exiſtimādum erat, ſemper id ſignificare uerbum ἀμείψασθαι, ſed quum ita accipitur, per κατάχρησιν quandam uſurpari: ſumendo id uerbum in bonam partem quod propriè in malam ſonat. ut & in uoce ποινὴ aliiſque nonnullis uſuuenit.

34. Εὔελπις εἰμι τῆδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι λυθέντα] Scholiaſtes τῆδε iungit cum εὔελπις. à cuius ſententia hîc diſcedo, eum qui ſequi uolet, diſtinguat poſt τῆδε, & accentum expungat qui propter encliticam reiectus erat in ſyllabam δέ.

35. Χαίρεις, ὦ φίλος, εἰπέ που, τίς αἰκία] Hoc modo που uacat, ut quum dicitur πῶ τί που pro τί δή. Fortaſſe non male etiam, εἰπὲ πόθ' τίς αἰκία. Vtrouis modo legas idem omnino dicet his uerbis, quod pag. 10 habetur, — τί σοι Οἷοι πάθομαι τῆσδ' ἀπαντῶσαι πόνοι;

36. -σαὶ προσειδοῦσ' ὀλοαῖς] γρ. προσϊδοῦσ' ὀλοαῖς.

Τόνδε χαλινοῖς ἐν πετραίοισι Χειμαζόμενον.] γρ. ἐν πετραίοισι ἔδαν ὀρείοις Χειμαζόμενον. Sed nec in Victorij libro habetur ἔδαν ὀρείοις, & explicationem fuiſſe τῶ πετραίοισι, quæ ex margine in contextum irrepſerit, ex ſcholiaſte cognoſcis.

- Τίνος ἀμπλακίης ποιναῖς ὀλέκῃ;] γρ. ποιναῖς ὀλέκῃ. Quod durum mihi uidetur. quare uel retinendam lectionem noſtram cenſeo, uel pro ποιναῖς ὀλέκῃ, ex coniectura legerim ποινά σ' ὀλέκει. Quanquam antea pag. 11, plurali numero uſus eſt hoc nomine illo uerſu, Τοιᾶςδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω.

37. Χείμαζες αὖ με τάλαιναν οἶστρος] γρ. οἴστροις.

Πῶ πῶ πῶ] γρ. πόποι πόποι.

Τί ποτε παῖ σε Κρόνιε ἐνέζευξας εὑρὼν Αμαρτοῦσαν, ἐν π.] Diſtinxi poſt ἁμαρτοῦσαν, ut ſit, τί ποτε εὑρὼν ἁμαρτοῦσαν, ἐνέζευξας ἐν πημοναῖσι ταῖσδε. Eſt autem uſus eodem uerbo antea, ſi quibuſdam libris fidem habeamus. nam pag. 11, ubi eſt, — ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπεζεύγμαι τάλας, legitur in nonnullis ἐνέζευγμαι. qua de re illic te admonui. Idem ualet utrunque: & perinde eſt ſiue præpoſitio ἐν addatur, ut hîc: ſiue omettatur, ut illic: utpote incluſa in uerbo. Sæpius tamen prætermitti ſolet.

38. Αδδίειν με πολυπλάνοι πλάναι] γρ. πολύπλανοι. Ego malim πολύπλαγκτοι, quod in aliis libris legitur. præſertim quum pag. præcedēte dixerit πολύπλαγκτοι πλάνοι. Idem ualet autem πλάνος quod πλάνη. Illud tamen πολύπλανοι conueniet cum illo δυςπλάνος, quo utitur pagina ſequenti.

Κλύεις φθέγμα] γρ. προσφθέγματα. legitur & προσφθέγματος.

39. Τί μὲ χρή] γρ. τί με χρή. Vbi uel repetendum παθεῖν, uel (quod mihi magis placet) accipiendū pro τίνος μοι χρεώ. ſic, αὐτοῖς σε δεῖ Προμηθέως. ſed illic eſt accuſatiuus cum genitiuo: hîc autem duplex eſſet accuſatiuus.

— πᾶν γὰρ ἐκπέπυσμαί μου] γρ. πάντα γὰρ πύθοιό μου. Legitur &, πᾶν γὰρ ἂν πύθοιό μου. Sed fortaſſe rectius legi poſſet, πᾶν γὰρ αὖ.

40. Ὡς ἀποκλαῦσαι] γρ. Ὥστ' ἀποκλαῦσαι. In præpoſitionibus autem utitur aliquando licentia AEſchylus.

41. Πάντα δὲ καίτοι καὶ λέγουσ' ὀδύρομαι] γρ. αἰσχύνομαι. cuius lectionis admonet & ſcholiaſtes. ac certè magis placet. nam ipſam ὀδύρεσθαι, uel ea tacente, cognoſci poterat. Producitur autem & corripitur ab hoc poeta ſecunda huius uerbi ſyllaba.

42. Χρησμοὺς ἀσήμους διεκρίνας τ' εἰρημένους] γρ. χρησμοὺς ἀσήμους, διεκρίνας, &c. Ita etiam pag. præcedente ſchol. Illa autem lectio, ἀσήμους διεκρίνας τ' εἰρημένους, reſpuenda eſt.

43. Οὔποτ' οὔποτ' ηὐχόμην] γρ. Οὐ πώποτ' ηὔχουν. Vtuntur τῷ εὔχεσθαι frequẽtius in heroico uerſu, τῷ αὐχεῖν in tragico. Vnde etiam compoſita καταυχεῖν & ἐπαυχεῖν apud hunc.

44. Ἀλλ' ἀλιτόνοις γύποδας] γρ. ἀλιτόνοις πόδας. Legitur & ἀλιτόνοις γε πόδας, ut ait ſcholiaſtes.

45. Στενοπόροις λίμνης πόλεις] γρ. στενοπόρου.

Εἶναι δοκεῖ σοι μηδέπω 'ν προοιμίοις] Ita & ſcholiaſtes. Legitur uerò & ſic, μηδ' ἐν τῶν προοίμια. ex qua lectione uitaretur illa duriuſcula eliſio: cuius tamen exẽplũ alibi extare ſcio. Idẽ ferè ualens hæc, pag. 145, Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι μηδέπω μεσοῦν κακῶν.

46. —ὅπως ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς] γρ. κακά.

47. Οὐ δῆτα, πρὶν ἔγωγ' ἂν ἐκ δεσμῶν λυθῶ] γρ. λυθεὶς. & ita, interrupiſſe uidebitur ſermonem Promethei Io: dicturi uidelicet, πρὶν ἄν, ἐκ δεσμῶν λυθεὶς, ποιήσω τὸ & τό. Aut certè apoſiopeſis fuerit.

48. Τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν] γρ. Τὸ μὴ γεγωνεῖν. ſed melius τὸ μὴ οὐ. ut pag. 40, Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν; Nec συνίζησιν hanc magnopere uitandam exiſtimare debemus, quippe quæ huic poetæ ualde ſit familiaris. ut in his ipſis particulis pag. 56, Οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ, &c.

Πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης] γρ. Σκυθήνης.

51. Ἀφ' οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζῃ δρόμοις] γρ. πολυπλάγκτοισι. quod epithetum habes antea, pag. 38.

52. —ταῦτα δεῖ μακροῦ λόγου] γρ. χρόνου. Eadem lectionis uarietas & pag. 159. in illo uerſu, Παῖ τὰ γὰρ Δαρεῖ' ἀκούσῃ μῦθον ἐν βραχεῖ χρόνῳ. nam pro χρόνῳ etiam illic γρ. λόγῳ. nimirum quod breuiter dicitur, etiam breui tempore dicitur.

55. Ἀπόλεμος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, ἄπορα πόριμος] γρ. εἰς ἄπορα.

—καὶ γὰρ αὐθάδης φρενῶν] γρ. αὐθάδη φρονῶν. ut dicitur ὑπέρφρονα φρονεῖν.

57. Καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινά;] Alij legunt τίνα. Si τίνα legas, intelligemus à Choro interrogari Prometheum, quis ille futurus ſit qui Ioui dominabitur. Si τινά, dicemus Chorũ quærere an quiſquam dominaturus ſit illi. ut dicat, Ergóne, uel Itáne Ioui quiſquam dominabitur? Hanc lectionem illi prætuli: quia præterquam quòd particula & uidetur hîc indignationi ſeruire: ſequens etiam uerſus interrogationi huic reſpondet, potius quàm illi. Non erit, inquit, ſumma malorum in hoc: nõ ſolum impendet illi hoc malum, ut imperium patiatur, ſed alia etiã grauiora illũ manent. Legitur & Διὸς pro Ζηνός.

58. Οὐδεὶς Προμηθεῦ προσβάλῃς] γρ. προσβάλῃς:

59. Πείσῃ γὰρ οὐδὲν ὧν ἀνιστορῇς ἐμέ] γρ. ἀνιστορεῖς. Vtitur hic poeta, ſicut & alij tragici, indifferenter ſimplici ἱστορεῖν & compoſitis ἀνιστορεῖν & ἐξιστορεῖν. quamuis ἐξιστορεῖν aliquando paulũ diuerſam habeat ſignificationem.

Χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πήμασι] γρ. πράγμασι. melius πήμασι. ut pag. ſequente, Πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.

60. —παῖς τε κἄτι] Interrogationis notã hîc appoſui: quòd οὐ γὰρ aliter quàm pro nonne hoc loco ſumi poſſe non uideatur. Illudis mihi, tanquam puero, inquit Mercu-

rius. Cui Prometheus reſpondet, Quidē nónne puer, uel puero etiam es amentior, qui exiſtimes, &c.

61. Σκέψαι δ' ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις] γρ. ἐὰν καὶ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις. *Atqui quomodo hæc cohærerent cum præcedentibus? Aut cur Mercurius tantopere hortaretur Prometheū ut Ioui morigerus eſſe uellet, ſi nihilominus hæc mala illū manerent? Itaque alteram lectionem quæ negationem habet, in contextum recepi, licet ex illo optimo exemplari non adnotatam.*

63. Εἰ δ' ἀτυχῇ, τί χαλᾷ μανιῶν;] γρ. εἰ τάδ' ἀτυχῇ.

64. Τεύχουσα φόβον] γρ. φόνον. *quæ lectio etiam habetur in ſcholijs: ſi quædam exemplaria ſequamur. mendoſa eſt tamen: nam falſò dixiſſet antea ipſe Prometheus de ſe, ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον. & pag 63, Faciat, inquit, Iuppiter, quicquid libuerit: πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.*

68. Αἰσχύλου τραγῳδία Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις] *De tragœdiæ huius inſcriptione Grāmatici certant, & adhuc ſub iudice lis eſt: utrum uidelicet* ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, *an* ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας *inſcribi debeat. Apud Ariſtophanem* Βατράχοις *habes* Θήβας *accuſatiuum, & apud Athenæū. Euſtathius quoque in α' Iliados, docens* ἐπὶ *ſignificare* κατὰ, *ait,* ὡς καὶ ἐν τῷ, Ἥκεις ἐφ' ἡμᾶς, παρ' Εὐριπίδῃ· καὶ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, παρ' Αἰσχύλῳ, ἤγουν κατὰ Θηβῶν. *Contrà uerò quidam grammatici tradentes* ἐπὶ *datiuo iunctum, accipi nonnunquā pro* κατὰ, *protulerunt huius tragœdiæ titulum in exēplum. Quid hîc agas? Expectandum fuerit certè dum ipſum AEſchylum nacti, eum interrogemus utro modo ſcripſerit. Interim grammaticis quæ grammatica ſunt relinquamus.*

Ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ, πόλεως Οἴακα νωμῶν] *Plato Euthydemo, loquēs* περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ βασιλικῆς τέχνης, *inter cætera hæc ait,* Σαφῶς οὖν ἐδόκει ἡμῖν αὕτη εἶναι ἣν ἐζητοῦμεν, καὶ ἡ αἰτία τοῦ ὀρθῶς πράττειν ἐν τῇ πόλει· καὶ ἀτεχνῶς κατὰ τὸ Αἰσχύλου ἰαμβεῖον, μόνη ἐν τῇ πρύμνῃ καθῆσθαι τῆς πόλεως, πάντα κυβερνῶσα καὶ πάντων ἄρχουσα, καὶ πάντα χρήσιμα ποιεῖν. *Cuius Platonis loci, ut ingenuè fatear, dum excuderetur AEſchylus, memor non eram. alioqui interpunctionem eius potius quàm noſtri ſcholiaſtæ ſequutus fuiſſem. Hoc enim eſt illud ipſum* ἰαμβεῖον, *cuius mentionem facit. in quo tamen id participium quærere non oportet, ſed ſubaudiri exiſtimare: non* καθημένην *quidē (quod fœmininum participiū Plato ad fœmininum nomen* τέχνην *retulit) ſed* καθήμενος*: ut ſit,* ὅστις φυλάσσει πρᾶγος καθήμενος ἐν πρύμνῃ. *Solent autē ipſi etiā ſcholiaſtæ ſæpe huiuſmodi participia ſubaudienda præcipere, ſiquando exactam quandam adhibeant in ſingulis examinandis diligentiam, & operoſius etiam minutiſſima quæque perſequantur, ad quotidiani ſermonis conſuetudinem omnia quamproximè poſſunt reuocantes. Quod eo dico, ne quis ſtatim ſuſpicetur uerſum hunc in exemplari noſtro corruptum eſſe, ac illud participium deeſſe. nam quum plenum etiam habeamus metrum, quomodo illi participio locus reperiatur? niſi fortè aliqua uoce expuncta, hanc in illius locum ſubſtituendam quiſpiam exiſtimet. cui minimè aſſentiri uelim. Iam uerò quod attinet ad illam interpunctionem, ego quidem certè, uti dixi, ſi in excudendo libro, illorum Platonis uerborum recordatus fuiſſem, eum ſequutus, hypodiaſtolen quam poſt* πρύμνῃ *poſui, poſt* πόλεως *poſuiſſem. Quanquā conſilij mei rationem reddere ipſi Platoni, & aduerſus eum, ſi neceſſe foret, interpunctionem quam poſui, aliorum ipſius poetæ locorum authoritate tueri poſſem. Sed mihi ſatis eſt in præſentia hoc oſtendere, eūdem locum nonnunquam alio atque alio mo-*

do ſine

do ſine errore poſſe interpungi. Interim ſuperuacaneum non fuerit hoc animaduertere, Platonem, ut ὄνομα explicat ταῦτα καὶ ἀρχήν, ita etiam καίρια uideri exponere χρήσιμα (etſi non λέγειν dixit, ſed ποιεῖν: uerùm ſcimus facta & dicta ſæpe eſſe τῶν ἀναφερόντων.) quæ explicatio etiamſi Platonem non haberet authorem, tamen uera eſſe & melior ea quam noſter ſcholiaſtes affert, comperitur: quũ hic poeta καιρὸν pro utilitate & commodo uſurpet: ſicut plurimis in locis Euripides. quod quidam dum non obſeruarent, errarunt.

Βλάσφημοι ἀλδαίνοντα στόματος πολλῷ] γρ. Βλάσφημόν τ' ἀλδαίνοντα. Quæ copulatiua particula, aptiſſima eſſet huic loco: ſi modò ſaluo metro admitti poſſet. ita tamen ut eam cum participio iungeremus, repetito articulo, hoc ſenſu, καὶ τὸν ἀλδαίνοντα βλάσφημον. nam ὁ ἔξυθος οὐκ ἀλδαίνει βλασφήμου στόματος. imò hæc opponuntur inter ſe. Sed illam recipere uetat prorſus ratio uerſus. nam ſi eo licentiæ putemus uenisse poetam, ut etiam in ſecunda ſede ſpondeum collocare auderet, certè μάργον hoc nihil minus erit quàm μάργον. Non addendam igitur hic exiſtimo copulã, ſi quidem Βλάσφημον illud retinere uoluerimus. At nulla eſt alia lectio in antiquis codicibus. Nulla certè, quod ſciam. Et quoniam uetera exemplaria laborantem uerſum ope ſua deſtituũt, libet coniecturam meam in medium proferre, quæ illi auxilietur. in qua uariæ non ſunt nec longè petitæ machinæ: una mehercle literula ei opitulabitur. Repone enim βλάσφημα, de quo multo etiam certiora extant teſtimonia quàm de βλάσφημον: tunc facilè particulæ τε ſuum locum dabis: & ita nihil durũ in uerſu, nihil coactum, nihil uiolentũ fuerit: ſed omnia bellè cohærebũt, omnia plana atque aperta erunt. Verùm penè oblitus eram te admonere, quum neutrius generis ſit hoc nomen, πολὺ non πολλῷ legendum eſſe.

71. Ἄρεος. Βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ] γρ. χερσαίων. Scholiaſtes legit χερσαῖον: qui etiam adnotat, hoc dictum eſſe [illegible]. quod itidem de illo loco dicendum fuerit, pag. 74, Κῦμα γὰρ ἀμφὶ πόλιν Δοχμολόφων ἀνδρῶν Καχλάζει πνοαῖς Ἄρεος ὀρόμενον.

Καὶ τῷδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος, λάζε.] γρ. τόνδε.

72. Ζυγὰ τὰ δουλίσια] γρ. Ζεύγλῃσι δουλείῃσι. Prior lectio conueniet cum illo uerſu pag. 93, Πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλειον ζυγόν. & frequẽtius certè pro iugo in ſingulari uſurpatur quàm in plurali.

73. Ὀρόμενον κακὸν ἀεὶ ἀνίστασθαι] γρ. Ὀρρόμενον. itidem & pagina ſequente, -πνοαῖς Ἄρεος ὀρρόμενον.

Βοᾷ ὑπὲρ τειχέων] γρ. Βοά. quæ lectio mihi magis placet, ſubaudito ἐστί.

Θεῶν ἢ θεᾶν] γρ. θεαινᾶν.

-λαὸς δορυπετής] γρ. ἀτρεπής. Si δορυπετής retineas, ad eorum arma referendum erit.

Κτύπον δέδορκα, Πάταγόν τ' οὐχ ἑνὸς δορός] γρ. Πάταγος οὐχ ἑνὸς δορός. quam lectionem ſi ſequaris, ponenda erit στιγμὴ poſt δέδορκα, & ſubaudiendum ἐστί.

Ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον] γρ. χρυσοπίληξ. Sed quum dicatur πήληξ, cur in compoſitione mutetur η in ι? Apud Rhianum quidem εὔπηλις legitur, in illo uerſu, Καί ποτε ἐὼν ὀλίγος, μετὰ ταῖσι εὐπήλιν Ἀθήνην. ſed hoc epithetũ à πήληξ deduci non poteſt. In aliis libris legitur εὔπηχυν: at εὔπηχυν ego potius Venerem, εὔπηλιν Mineruam dixerim.

74. Κινύρονται φόνον χαλινοί] γρ. φόβον. Scholiaſtes legit φόνον, id eſt, inquit,

ἠχὸν ἴσα φοινόν. at ego malim φόβον: ut pag. 95, Βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν θουρὶς ὥς, φόβον βλέπων.

Ἑπτὰ δ' ἀγλεόφρες πρέποντες στρατοῦ] γρ. προπέμπονται στρατοῦ. At πρέποντες ita uidetur accipi ut pag. 89.

77. Μνηστῆρες ἐστὲ μοι] Melius legetur ἔστε, ut ſit imperatiuus modus: quum ἐστὲ ſit indicatiuus. Quæ leuis differentia in hoc uerbo non leuium errorum cauſa fuit in quorundam locorum interpretatione.

Αὔειν, λακάζειν] γρ. ἀΰειν. melius αὔειν. quanquam illud ex hoc factum eſt, diſſoluta diphthongo: & alibi ἀϋτεῖν & ἀΰτη habes.

Τὰ τῶν θυέσθλων δ' ὡς ἄεστ' ὀφέλλετε] γρ. ὀφέλλεται.

78. Ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύεται] γρ. ὀλέθρια. Et re uera durum eſt dicere ψῆφον eſſe quæ deliberetur, quũ ea potius ſit quæ deliberat. durius etiã, pernicioſam ψῆφον uocare eã quæ pernicioſum aliquid aduerſus quempiã cõſulat & deliberet ſeu decernat. huiuſmodi enim iudicis ſententia illi quidẽ cõtra quẽ fertur, pernicioſa eſt, ſed ipſa in ſe, minimé. Alioqui leges omnes quæ capitis dãnant, pernicioſæ dicerẽtur, & ipſe legiſlator Solõ, meritò exiſtimaretur homo pernicioſus: Draco etiam lõgè pernicioſior. Dura ſunt igitur hæc duo: ſed tertiũ quiddã uidetur utroque horũ eſſe durius, ut futurũ uerbi medij paſſiuè uſurpetur: uelut ſi τύψεται uſurpes pro uerberabitur, id eſt pro τυφθήσεται uel τυπήσεται. Sed quoniã uix quicquam tam durũ eſt, quod in AEſchyleũ cothurnũ non cadat aliquãdo, & ei propter grandiloquentiã non cõdonetur: quia etiam hæc uitantes incõmoda, in maius hic incideremus, ut nimirũ hîc pyrrhichius pro iambo ponẽdus eſſet: malo ὀλεθρία retinere. mihiq; ſit uerisimile, ipſum poetã à lege metri potius ad afferendã uim conſuetudini ſermonis, quam à conſuetudine ſermonis ad uim afferendã metro cogi uoluiſſe. Nec puto alibi uſquam pyrrhichium in hac ſede poſitum reperiri: niſi fortè locus ſit corruptus.

80. Ἐστι θεὸς δ' ἔτ' ἰσχύς] γρ. δ' ἔτ' ἰσχύς. Scholiaſtes tamen non legit hoc ἔτι.

81. Τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται φόβῳ βροτῶν] γρ. φόνῳ.

83. Δίρκης τε πηγαῖς] γρ. πηγῆς.

84. –δυσβάτοισεχε Παρθένος πέλας] γρ. δυσβάτοισιεχε. Priorem lectionem ſcholiaſtes ſequitur: niſi fortè illic erratũ ſit, & δυσβάτοισεχε pro δυσβάτοισιεχε, ac δυσβάτοις pro δυσβάτοιος poſitũ. quo enim pertinebit ille accuſatiuus δυσβάτοισεχε? Legitur etiã παῖ θέμος pro παῖ θέρος Confer hunc locum cum pag. 95.

Ὕδωρ τε Διρκαῖον ἀ- τρεφέστατον πωμάτων] γρ. ἀτραφέστατον. Eandem uidebatur Nilo laudem tribuere antea, pag. 49, Ἵνα σεπτὸν Νεῖλος ἄνοσον ῥέος.

90. Σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν ὧν Ἄρης ἐφείσατο] Non uideo cur legendum ſit ἐφείσατο, potius quàm ἐφύσατο.

Δίκη δ' ὁμαίμων] γρ. δίκη δ' ὁ δαίμων.

Ἰὼ φίλων Ὀλομέναι] γρ. φίλων ἐμῶν & ita uidetur legiſſe qui uerſus dimẽſus eſt.

92. Ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίνεται κατήγορος] γρ. διδάσκαλος. quo etiã modo legit ſcholiaſtes. mihi tamẽ magis placet κατήγορος. Nã quã habet elegantiã uerbũ Arguit apud poetã Latinũ, quũ ait, Degeneres animos timor arguit: eam habet hoc loco κατήγορος.

93. Πόμπευμ' ἀν' ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ θεῶ] γρ. σὺν τύχῃ δίκῃ. Vtrobique τύχη ſignificabit εὐτυχία. ſed illic accipietur pro τούτῳ, ut pag. 96, Ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ αἰδῆμι τῷ ξυνίστῳ: at uerò hîc τῷ encliticũ pro τινὶ ſumi oportebit. quod quàm rectè iũgatur cũ τύχῃ.

uiderint ij quibus magis arridet ea lectio. Ceterùm etiam pro τύχῃ in quibuſdā legitur ἔχει, retinendo tamen illud τῷ.

Καὶ πέμπεται δ' οὐ] γρ. Καὶ δὴ πέπεμπται, &c.

96. δεξιᾷ χερὸς βέλος φλέγων] γρ. φέρων. Illa lectio mihi magis placet, propter genus loquēdi ποιητικώτερον. ut ſit βέλος φλέγων pro φέρων βέλος ὃ φλέγει. atque hîc breuius loquutus eſt quàm antea, quum dixit, Ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον, Φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη. ubi alia eſt hypallage.

99. Ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστερον] γρ. σωφρονέστατον. ſi σωφρονέστερον retineas, intelligendū erit, σωφρονέστερον τοῦ Παρθενοπαίου, uel generaliter πάντων τῶν εἰρημένων ἐχθρῶν.

100. ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων] γρ. εὔκυκλον ἔχων. Legitur etiā εὔκυκλον ἔχων. Sed utrouis modo legas, erit trochæus pro iābo in ſecūda ſede. niſi fortè inſerēda ſit particula copulatiua, ut ſit εὔκυκλόν τ' ἔχων, uel εὔκυκλόν τ' ἔχων. Si εὔκυκλόν τ' ἔχων legamus, dicemus hoc conſentaneū eſſe ei laudi quā illi tribuit, quū σωφρονέστερον eſſe dixit. Nā ſi & ipſe ſcutum ſuū iactaret & quaſſaret (ut hîc νέμων id ſignificat, poſitum pro νωμῶν) quandam & ipſe inſolentiam præ ſe ferre, ac non prorſus ab illo hoſtium faſtu alienus eſſe uideretur.

101. Ταύτῃ κυρήσας ἐνδίκοις ἀχθήμασι] γρ. ἔνδικος. quæ lectio contraria eſt alteri. Videtur tamen utraque poſſe ferri: ſed diuerſo (ut loquuntur) reſpectu: ἀδίκως, quia non debebat illi quicquam eſſe commercij cum improbis. ἔνδικος, quia quanuis unà eſſet cum illis, tamen innocens inter ſontes uerſabatur.

102. Κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς ἡμετέρας] γρ. Κλύοντες θεοὶ δικαίους λόγους ἡμετέρους. Legitur & λόγους ἐμούς. quam lectionem ſequutus uidetur is qui uerſus menſus eſt. melius tamen λιτὰς, ut alibi.

Ἀλώσιμον παιᾶν' ἐξιακχάσαις] γρ. ἐπεξιακχάσας.

103. Ἔχει δ' ὁ χαλκότυπος εὔκυκλον σάκος] γρ. εὔθετον. Prior lectio cōuenit cū illis quæ dixit pag. 94, ἀσπίδος κύκλον. & 97, Σάκει, κυκλωτῷ σώματος προὔβλήματι. & 100, ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων. Πανχάλκου δ' οὐδὲ σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.

104. Ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν τύφῳ φρενῶν] γρ. σὺν φοίτῳ. Si τύφῳ legas, ſignificabit κόμπῳ, ſiue κομπάσματι. ut antea dixit reliquos κομπάζειν. Si φοίτῳ, intelligetur pro μανίᾳ. Vnde & φοιταλέοις in Prometheo, pag. 38. Et poſt φοίτῳ magis ueriſimile uidetur additum fuiſſe à poeta genitiuum φρενῶν, quàm poſt τύφῳ. κόμπος enim (pro quo accipitur τῦφος) abſolutè potius & per ſe ponitur: at μανίαν φρενῶν elegantiſſimè dici oſtendit compoſitum φρενομανής. quo ipſe etiam AEſchylus alicubi utitur. Quanquam ij qui τυφοῦσθαι idem eſſe putant quod μαίνομαι apud Demoſthenem, (ſi modò caret mendo ille locus) hîc quoque τύφῳ pro μανίᾳ accipere poterunt. Quidam autem alteram illam lectionem deprauantes, ut infinita alia, ex σὺν φοίτῳ fecerunt συμφοίτῳ.

105. Εἴθε κακὸν φέρει τις αἰχμὴν ἄπρ] Quædā exēplaria huic uerſui non habent præfixā perſonā Eteoclis uſque ad Τιμώμενας (pro quo legitur μάμενας) ſed cōtinuātur illic ab eadē perſona hi omnes uerſus à Μὴ φίλτατ' ἀνδρῶν, uſque ad Ἐπὶ τὸ πρᾶγμα.

106. Φιλεῖ γὰρ αἰχμάλωτοι πρὸς τὴν πλεῖ' ἄγρα] Quidā legūt hîc πλεῖν. quod in nullo ſcripto libro inueni. Eſt quidē πλείονι κατ' ἄγρας, pag ſequēte: ſed ille locus nihil ad hunc pertinet. At πλείαν ἄγραν quū dicit, repetit quod dixerat pag. 103, πρὸς δὲ νῦν ἀγρα πλασφόροι. Sed quid attinet illū locū proferre, quum pag. 109 & 112 hæc ipſa uerba πλεία ἄγρα habeas?

106. Φίλου γὰρ αἰχμᾷ] γρ. ἐχθρᾷ pro αἰχμᾷ. & fortaſſe hæc ita inter ſe oppoſita emphaſin maiorem habeant, φίλου παιδὸς ἐχθρᾷ αἰχμᾷ.

Ἀλλά σὺ μή ποτε μώσω καλὸς οὖ]. γρ. δεινός. ſed puto hoc nomen δεινὸς fuiſſe explicationem illius κακὸς, quæ ex margine in contextum irrepſerit. Hîc enim id ſignificat κακὸς, meo quidem iudicio. licet paulo aliter ſcholiaſtes.

107. Λήγοιτ' ἂν ὧν αὔνης] γρ. ὧν ἄνη τις. Certè quamuis uox hæc αὔνης in multis exemplaribus ſit, atque adeo apud ipſum ſcholiaſten, mihi tamen ſuſpecta eſt. ἄνη fortaſſe explicuerat aliquis ἄνυσις: quæ explicatio in cõtextum relata fuit. deinde aliquis audiens legi in alijs libris αὔνης, & ex mala pronuntiatione differẽtiã ſcripturæ non diſcernens, ſcripſit non αὔνης, ſed ἄνυσις. qui error in alia exemplaria dimanauit. Sic ergo ex ἄνη τις factum ἀνυσὶς primùm, deinde ἄνυσις: utrunque ex errore. Et hoc operæpretium eſt conſiderare, ut in perſpiciendis mendis ſimus acutiores.

Περεμνα τοῦ οἰκτισάμενον] γρ. οἰκτισάμενοι. ſed οἶκος in compoſitione nonnunquã eſt poeticum, ut φερέοικος dicitur χελώνη. Scribitur autem etiã οἰκτείρονος per ο. ſed in hac uarietate ratio uerſus duntaxat habenda eſt. neque enim Homerus fortaſſe dixiſſet οἰκτείκαρπον per ω, ſi carmen admiſiſſet ο.

Α γὰρ νύκτωρ παρεκλίδοσαι καὶ γέγωνε] γρ. γέγωνε. In margine autem libri cuiuſdã ueteris adnotatũ reperi, οὐκ ἐκ τοῦτο ἐν ἑτέροις. Agnoſcit tamẽ ea ſcholiaſtes, & is qui uerſus menſus eſt. Quod autem attinet ad illam alterã lectionem, ſi γέγωνε legas, includenda erunt parentheſi hæc uerba: & ἃ pro ἣ, ἣ autem pro αὕτη accipiendũ: ut ſæpe ὃς pro οὗτος, & ὃ pro τοῦτο uſurpatur. γέγωνε autem quam ſententiam efficiat, uides apud ſcholiaſten.

108. Ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ Χάλυβος σκυθῶν ἄποικος] γρ. Ξένοις δὲ κλήροις γρ. καί, Ξένος δὲ κλήροις γρ. &, Ξένος δὲ κλῆρος. Sunt igitur in hoc loco, qui elegantiſſimus eſt & AEſchyleo cothurno digniſſimus, quatuor uariæ lectiones. At qui diligenter attendet ad ſenſum, animaduertet eam ſolam admitti poſſe quam accepimus. Atque ut paucis agam, audi AEſchylum ipſum, ſimul & ſua hæc tibi clariſſimè exponentem, & meam ſententiam confirmantem. Nam pag. 112, ait, —οἱ δ' ἐπισταῖεν Διονὺς χάσματα δὲ λαχὸν σφυρηλάτῳ Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμπησίαν. Et pag. 117, Πικρὸς λυτὴρ νεικέων ὁ πόντιος Ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς Θηκτὸς σίδαρος. Vides ut ξεῖνος ſit ὁ σίδαρος: qui partitur duobus fratribus κλήρους, id eſt terram quam iure hæreditario à patre acceperant. Lege igitur ξεῖνος δὲ κλήρους. nec te moueat quod apud ſcholiaſten reperias ξεῖνοις δὲ κλήροις. puto enim illic mendum eſſe. præſertim quum eius expoſitio non reſpondeat huic lectioni, ſed illi quam etiam ſequutus ſum, ex collatione huius loci cum alijs. Sed ſupereſt hîc quiddam quod mihi negotium faceſſit: nimirum nomen χάλυβος: quod aut ſubſtantiuum ſit neceſſe eſt, aut adiectiuum. ſi ſubſtantiuũ eſſe dicamus, & genitiuum eſſe fateamur, quomodo cohærere cum præcedentibus aut cum ſequentibus poteſt? ſin adiectiuum eſſe reſpondeamus, quo exemplo id probabimus? nam χάλυβες nomen eſt ipſius gentis: à quo non aliud deducit κτητικὸν Stephanus quàm χαλυβδικός. Quanquam memini me legere cum apud alios, tum apud Euſtathium in commentarijs in Dionyſii περιήγησιν τῆς οἰκουμένης, ſine δ, χαλυβικός: ſed ſuſpecta poſſunt eſſe illic exemplaria. hîc etiam habes in ſcholijs χαλυβαῖον, ubi itidem de fide librorum poſſit aliquis dubitare. Sed eſto, mendo hîc & illic carere exemplaria, & tria eſſe κτητικά, χαλυβδικὸς, χαλυβικὸς, χαλυβαῖκὸς, quomodo ullũ horum

poſſis in hunc uerſum reponere, quin illi uim afferas? Hæc faciũt ut ego, ſi quis coniecturæ locus eſt, legendũ exiſtimẽ χάλυψ ὁ *pro* χάλυβος, *ut ſit* χάλυψ ὁ σκυθῶν ἄποικος. *&* *ita, poeta ſpeciem poſuerit prius, deinde genus: quum dicat* σίδαρος. *duos autem nominatiuos diuerſis epithetis diſtinctos uni eidémque uerbo dare ſine copulatiua particula, apud poetam hunc non eſt nouum. Quinctiam lectionem hanc ſequendo, idem manebit uerſus qui erat cum* χάλυβος. *duo enim erunt anapæſti, unus iambus. hoc tantùm erit diſcriminis, quòd iambus primum locum in hoc obtinebit, quem ſecundum habebat in illo. Sicui tamen coniectura hæc mea minus placet: uidendum eſt an poſſimus adiectiuum hîc inuenire. nam etiam ſcholiaſtes uidetur intellexiſſe in contextu adiectiuum eſſe: ſed quam ſcripturam ſequutus ſit, id uerò ex eius uerbis colligi nullo modo poteſt. quis enim* χαλυβαϊκὸν *exiſtimet ipſum poſuiſſe tanquam uerbum contextus? aut quomodo id in hunc uerſum queat intrudi? At* χάλυβος *adiectiuúmne eſſe poterit? certè nõ adiectiuum erit, ſed adiectiui tamen uicæ fungetur: uel potius* ἐθνικὸν *fuerit, quod* κτητικοῦ *loco poſitum ſit. ut* σκύθῃ σιδήρῳ *pag. 112, id eſt* σκυθικῷ, *&* σκύθην ἐς οἶμον, *i. itio Promethei, id eſt* σκυθικήν. *Ita autem ratiocinor: ſi* χάλυβα *quis dicere poſſit pro* χαλυβδικόν, *ut dicimus* σκύθην *pro* σκυθικόν: χάλυβας *autem pro* χάλυβας *uſurpari legimus: ergo &* χάλυβος *hîc pro* χαλυβδικοῦ *accipi poſſe dicemus. Sed hoc meũ commentum neſcio an alijs placebit, mihi certè non placet. Nec enim ſi* σκύθην *pro* σκυθικὸν *dicimus, protinus &* χάλυβα *pro* χαλυβδικὸν *dixerimus: quia non eadem eſt in utroque ratio. deinde non ſi* χάλυβες *alicubi appellati fuerunt* χάλυβοι, *itidem & numero ſingulari* χάλυβον *dixerimus pro* χάλυβα. *quàm multa enim licita ſunt in plurali, in ſingulari non item: & contrà? Audax eſt igitur nec ſatis tutum hoc commentum. alteram illam coniecturam magis probo. quam qui ſequetur, maximè tuta & compendiaria uia ad huius loci reſtitutionem mihi peruenturus uidetur. Tibi tamen lector optionem dandam eſſe cenſeo.*

Ἐπειδὰν αὐτοικτόνωσι, Αὐτοδάικτοι θάνωσιν] γρ. Ἐπειδὰν αὐτοκτόνως αὐτοδάικτοι θάνωσιν. *Erit autem aduerbium formatum ab eo nomine quo uſus eſt antea pag. 105,* Ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος. *Sed & poſtea habes, nimirum pag. 111,* Ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.

109. Κερτομεῖς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαις] γρ. ἀβουλίᾳ.

Τέλεια γὰρ παλαίφατοι ἀραί] γρ. τέλειαι. *ſed audis quid dicat ſcholiaſtes,* τέλεια *legi pro* τέλειαι, *detracto* ι *propter metrum.*

Πρέπτρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει] γρ. πρεσπρυμνον. *ſed huiuſmodi aduerbia frequentius illam formam habent quàm hanc. Ex eadem origine eſt &* πρυμνόθεν. *quo aduerbio uſus eſt antea in hac tragœdia. habes etiam nomen* ἀπρυμνῆς *in Ικέτισιν.*

110. Κρεισσοτέκνων δ' ἀπ' Ὀμμάτων ἐπλάσχθη] γρ. κρεισσόνων τέκνων. *quomodo etiam ſcholiaſten legiſſe puto. & phraſis eſt omnibus poetis familiaris, qua etiam alicubi utitur AEſchylus,* φιλεῖν ὀμμάτων ὕπερθεν. *ea autem uidetur ſatis explicari hic locus.*

112. Κακόν μου κραδίᾳ τὶ περιπιτνεῖ κρύος] γρ. Κακόν με κραδίᾳ, *quod ita dicetur ut* Ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

113. Διπλαῖ μέριμναι, δίδυμ' αἰορία] γρ. διδυμαιόρια. *in quo nomine uideri poſſit fortaſſe incluſum eſſe illud* αἰορία, *ſicut & in* ἀγανόριος. *malim tamen accipere tanquã ab* αἰώρ: *ut dictũ eſt ab eodẽ hoc poeta* πολυάνωρ, *&* πιμάνωρ, *ac* πιμανόεσι.

ſed eſt διδυμανόρεα per ι, quod magis conuenit cum ἀγανόρεος.

114. μέλεοι σοῦ αἰκχᾷ] γρ. σοῦ αἰχμᾷ.

116. Σιδηρόπλακτοι μὲν ὧδ᾽ ἔχουσι] γρ. σιδαρόπλακτοι. Neutrum rectè: eſt enim legendum aut σιδαρόπλακτοι aut σιδηρόπλακτοι. alioqui mixta eſſent in eadẽ uoce duo diuerſa linguæ idiomata. Malo autẽ legere σιδαρόπλακτοι quàm σιδηρόπλακτοι, qua etiam paulo antè πεπλαγμένους dixit δωρικῶς.

Τάφων πατρῴων λαχαί] In quibuſdam exemplaribus ante hunc uerſum nõ adnotatur alterum ἡμιχόριον. adeò ut neceſſe ſit idem hemichorium ipſum ſibi reſpõdere. Scholiaſtes autem uidetur exiſtimaſſe hũc uerſum Τάχ᾽ αὖ τις εἴποι, τίνες, nõ pronũtiari ab eodem hemichorio, ſed ab altero, illud interrogante quidnã ſibi uelit quod dixit, Σιδαρόπλακτοι δὲ τοῖς μένουσι. Interroganti igitur reſpondens, dicere, Τάφων πατρῴων λαχαί. & hoc modo, ante Τάχ᾽ αὖ τις fuerit notanda etiam hemichorij perſona.

Πολυφθόροις ἐν δαΐδι] γρ. δαΐ. Prout uerſum metiri uolueris, uel δαΐδι uel δαΐ legendum erit.

Δυσδαίμονες σφίν αἱ τεκοῦσαι] In quibuſdam exemplaribus hæc notantur ab uno hemichorio dicta, uſque ad ὁμόσποροι δῆτα: illa autem quæ ſequuntur uſque ad Πικρὸς λυτήρ, ab altero. notatur enim ἡμ. non χο. & in Ἔχουσι, rurſus ἡμ. non αἱ. cui reſpondeat alterum ἡμ. ab eo loco Ἰὼ πολλοῖς, uſque ad Παιθεὶς: unde incipiunt ſororum λόγοι ἀμοιβαῖοι.

117. Παιθεὶς ἔπαισας] Qui uerſus menſus eſt, cum his coniunge proxima Iſmenes uerba Σὺ δ᾽ ἔθανες κατακτανών, ut efficiat iambicum trimetrum.

Πέλας δ᾽ αἵδ᾽ ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν] In quibuſdam libris hic uerſus ab eadẽ perſona pronũtiatur à qua & præcedens: nimirum ab Antigone. deinde in ſequentibus uerſibus, ubi nos Antigones perſonam adnotauimus, illic Iſmenes perſona ponitur, & uice uerſa, uſque ad illum paginæ ſequentis uerſum Ἰὼ ἰὼ, καὶ πρόσω γ᾽ ἐμοί. à quo loco deinceps ita poſitæ ſunt perſonæ, ut eas in noſtra editione habes. Etſi autem non multum refert uter ab utra uerſus pronuntietur (utpote quum omnia ferè ſint eiuſmodi quæ ab utralibet ſorore de magis charo ſibi fratre dici poſſint) tamen ſi quid ſcholiaſtæ authoritas hac in re ualere debet, illum eodem modo collocaſſe perſonas quo à nobis collocatas uides, ex eo conijcere licet, quòd exponens illum pag. 119 uerſum, Σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν, ait, σὺ οἶδας ὦ Πολυνείκης (ᾧ μᾶλλον ὅσον δυνατὸν), διαβὰς δι᾽ αὐτῆς. & cæt.
Si enim ſcholiaſtes putauit hæc dici de Polynice, ergo ab Antigone, cuius uolũtas propenſior in eum erat, ut ex hoc noſtro poeta, Sophocle & Euripide notum eſt. Fieri tamen poteſt ut ipſe ſcholiaſtes hũc uerſum pag. 119 Ἰὼ μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ cum duobus ſequentibus dederit Iſmenæ: ut hic uerſus Σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν, ab Antigone pronuntietur, ſed loqui incipiente, non autem continuãte ſermonem ſuum. Quod etiamſi concedamus, tamen quos antea uerſus quibus perſonis nos attribuimus, eoſdem iiſdem illũ tribuiſſe neceſſe fuerit. nam ex altera perſonarũ uiciſſitudine ea uerba nõ ad Antigonẽ ſed ad Iſmenen deuenirent. Sed ô nimiam fortaſſe λεπτολογίαν.

119. Ταλαίνα ἢ παθών, Δύστονα κἀδὲ ὁμώνυμα] γρ. παθόν. & δύστονα pro δύστηνα. ut & in hac eadem pagina illo uerſu, Ἰὼ ἰὼ δυστόνων κακῶν, γρ. δυστήνων. γρ. & δυσποτμῶν.

Ἰὼ πόνος οὐ ῥ᾽ ὑμῖν] In quibuſdã libris legitur ἰὼ πόνος, ſine illis uerbis οὐ ῥ᾽ ὑμῖν. At in quadam editione legitur ὁ ἐφ᾽ ὑμῖν ἐξημμένος. illic malè uerba contextui detracta, hîc perperam ex ſcholijs contextui additum uerbum.

Αναξ Ετεόκλεις ἀρχηγέτα] *Hæc duo uerba* Ετεόκλεις ἀρχηγέτα, *in Victorij libro margini adſcripta ſunt ut ſcholium.*

Ιὼ πάντων πολυστονώτατοι] γρ. πολυστονώτατοι. *tam eſt AEſchyleũ* πολύστονος *quàm* πολύστονος. πόνος *etiã paulo antè dixerat in hac ipſa pagina, & in præcedẽte* μελεόπονος.

120. Στυγῶν γὰρ ἐχθροῖς, θάνατον εἷλον ἐν πόλει] γρ. εἴργων.

121. Τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες Λύκοι σπάσονται] γρ. σπαράσονται. *Athenæus libro 1.* δειπνοσοφιστῶν, *quum dixiſſet* τὸ σπάσασθαι *accipi pro* ἀποχύσασθαι, *atque id aliquot Homeri locis confirmaſſet (unde etiam, inquit,* ὁ τὸ σιώπολον οὐ γευσάμενος σοφῆς, καίτοι ἄπαις, ἄπαστος) *addit,* οἱ δὲ νεώτεροι, καὶ ἐπὶ τῶ πληρωθῆναι τίθεασι τὸ πάσασθαι. *quare ſi quis nolit AEſchylum dici ab Homero deſciuiſſe, & eum quoque inter* νεωτέρους *cenſeri, legat* σπάσονται, *pro* διασπαράξουσι, διαρραίξουσι, *quod alicubi de lupis dictum legi. Niſi fortè Athenæum quis putat, nimium temere de huius uerbi uſu pronuntiaſſe. quod non facilè adducor ut credam. Vtinam enim tam eſſet ἀξιόπιστος Euſtathius & cætera grammaticorum turba, quàm eſt ille.*

125. Δαρειογενὴς Εἴλετο χέρσας ἐφορβύειν] *Quidam libri impreſſi habẽt* Δαρειογενής, Δαρείου υἱός. *quam lectionem in nullo codice ſcripto reperi: ſed quodcunque fuerit exemplar illud unde ſumpta eſt, conſtat fuiſſe ex ſcholio margini adſcripto in contextum traductam.*

Καιάμαντις ἄγαν ὀρεσολοπῖται] γρ. ὀρεσσολεῖται. *ſed eã lectionẽ accepi quã etiã Heſychius agnoſcit. apud quem legitur,* Ορσολοπῖται, διαπολεμοῦται, ταράσσει). Αἰσχύλος.

127. Μαρδῶν, Θάρυβις] γρ. Μαρδῶν τ' Αρκτεὺς. *Vide pag. 139. 171. 172.*

129. Χρυσογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φώς] γρ. χρυσονόμου. *Vtriuſque lectionis mentionem facit ſcholiaſtes. ego illã delegi quam in pluribus reperi exemplaribus. Legitur etiam* ἰσόθεον. *quam lectionem ſi ſequaris, non iam* φὼς *ſed* φῶς *legendum fuerit.*

Συέσιον θ' ἅρμα διώκων] γρ. ἀσσύριον. *ſcholiaſtes,* σύριον ἅρμα, *inquit,* ἀντὶ τοῦ ἀσσύριον.

Εὐπειθὲς αἰδοῖον] γρ. ἀιδοῖον, *omnino malè. Quidã* ἀιδοῖον, *rectè addito ι, ſed malè omiſſis illis duobus apicibus quæ neceſſarij erant ſuper literam ι.*

130. Τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θα- τι αλύξαντα φυγεῖν] γρ. οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θῖνα τὸν ἁλ.

Πόλεώς τε διασαίσεις] γρ. διασαίσεις. *ac* διασαίσεις *dicitur ut* διαπολαί *pro* διαπαλαί.

Καὶ τὸ κίσσινον πολισμὰ Αντιδεύσεις] γρ. κίσσινον. γρ. καὶ κισσῖνον. *ſed melius* κισσινον πόλισμα, *ut pag. 125* κισσινον ἔρκος.

132. -χρυσοσόλμοις δόμοις] γρ. χρυσοσίλβοις, *id eſt auro fulgentes.*

136. Εξιλεῖτω δὲ τὰ χρυσᾶ] γρ. ἐκπλεῖτο. *ſcholiaſtes legit* ἐξιλεῖτο.

Ομως δ' ἀνάγκη τοῦ διαπλύξαι πάθος] *In quadam editione huius libri inter hũc uerſum & ſequentem interiectus fuit hic uerſus,* Στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν. *qui quidẽ ſi à nũtio pronũtiatus fuiſſet, certè non hic fuiſſet pronũtiatus, ſed ante hũc uerſum* Ομως δ' ἀνάγκη. *ſed nuſquã poni debet. eſt enim ſuppoſititius: qui quòd ſit prouerbialis & optimè conueniat cum hoc loco, à docto aliquo uiro in margine adnotatus, poſtea ab indocto quopiã è margine in contextum tranſlatus fuit: qui imprudẽs AEſchylum plumis alienis ornabat. Quanquam non uideo quomodo ſatis aptè inſertus uideri poſſet, etiamſi illũ AEſchyli eſſe putaremus. Eſſet enim ſupernacanea repetitio. nam qui dicit* κακὸν τὸ πρῶτον ἀγγέλλειν κακά, *ille ſatis indicat* ὅτι οὐδεὶς στέργει ἄγγελον κακῶν ἐπῶν. *quare enim mala res, niſi quia odioſa? Fortaſſe autem ex hoc AEſchyli uerſu natus eſt ille.*

139. Σεσσάρκης ὁ μύσιος Θάρυβίς τε] γρ. Σεισάμης ὁ μύσιος Θάρυβίς τε] γρ. καὶ Σεσσάρκης ὁ μύσιος Θάρμις τε.

Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν] γρ. Σωώνεσις. γρ. καὶ Σωίνεας. Sed Συέννεσις magis mihi placet, qui apud Xenophontem repererim quendam Cilicum regem hoc nomine appellatum. fieri autem poteſt ut plures eiuſdem loci reges idem nomen retinuerint. ut omnino exiſtimandum ſit ex his nominibus alia ficta eſſe, alia minimè ficta, ſed ex hiſtorijs deprompta.

Ἐπλάθ᾽ ὧδ᾽ ἐχθ λόγος] Citatur à Plutarcho in Themiſtocle hic uerſus cum duobus præcedentibus. cuius lectio omnino noſtræ reſpondet: niſi quòd habet ἐπλάτε, non eliſo τ per apoſtrophum. & reuera ita minus aſper eſt uerſus.

142. Τοσαῦτ᾽ ἔλεξε κάρθ᾽ ὑπ᾽ εὐθύμου φρενός] γρ. ἐκ θύμου. Et hoc mihi magis placet quàm εὐθύμου. quod ſcholiaſtes exponit ἀλαζόνος ἢ προπετοῦς.

144. Αὐτοὶ δ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐμβολαῖς χαλκοστόμοις Παίοντ᾽ ἔθραυον] γρ. ὑφ᾽ αὑτῶν. quæ lectio mihi magis probatur, ſiue apoſtrophus in Παίοντ᾽ eliſerit ε (ut ſcholiaſtæ placet) ſiue, ut ego malo, eliſerit ο.

Σκάφη νεῶν, θάλασσαν οὐκ ἔτ᾽ ἦν ἰδεῖν, Ναυαγίων πλήθουσαν] γρ. θάλασσα δ᾽ οὐκ ἔτ᾽ ἦν ἰδεῖν Ναυαγίων πλήθουσα. Mihi magis placet altera lectio: modo diſtinguas poſt ἰδεῖν. quod & feci. non enim dicit οὐκ ἔτ᾽ ἦν ἰδεῖν θάλασσαν πλήθουσαν ναυαγίων: (imò uerò oſtendit fuiſſe πλήθουσαν ναυαγίων) ſed οὐκ ἔτι ἦν ἰδεῖν θάλασσαν, ἅτε δὴ πλήθουσαν ναυαγίων. Si legas θάλασσα, ita intelligendum fuerit, θάλασσα οὐκ ἔτι ἦν ἰδεῖν, id eſt ὥστε τινὰ ἰδεῖν αὐτήν. uel ὥστε τινὰ δύνασθαι αὐτὴν ἰδεῖν. Eſt tamen in hoc dicendi genere ut aptior, ita etiam uſitatior paſſiuus infinitiuus, cum quo ſæpe ſubauditur ὥστε.

Χοιράδες τ᾽ ἐκπλήθυον] γρ. ἐπλήθυον.

145. Εὖ νῦν τόδ᾽ ἴσθι μηδέπω μεσοῦν κακόν] γρ. κακόν. Melius κακῶν. hunc autē uerſum antea contuli cum illo ex prima tragœdia, Σὺ γὰρ νῦν ἀκούσας λόγους, Εἶναι δοκεῖ σοι μηδέπω τὸ προοίμιον.

Τεθνᾶσι οἰκτρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ] γρ. αἰσχρῶς. ſed quum ſequatur δυσκλεεστάτῳ, malo οἰκτρῶς. ne ſi Euripides in hunc uerſum inciderit, dicat iterum, Δὶς ταὐτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.

146. Πέτρησιν ὁ ἐσέασαντο] Apud ſcholiaſten legitur πίζειν. quod idē ualet. apud eundem legitur κρισκοποῦσι διὰ τοῦ ο, pro κριωκοποῦσι per ω. quod habes in ultimo huius paginæ uerſu. illa lectio tribrachū faciet, hæc anapæſtum niſi malis (quod mihi magis placet) in κριωκοποῦσι eſſe συνίζησιν, ut in πόλεως, pag. 68, & in ὄφεσι 95. item in Ἀμφιάρεω 95. & alibi in alijs uocibus.

147. ἄσχι πελαγίας ἁλός] γρ. χθονός.

150. Ἀλλ᾽ ἐς τὸ λοιπὸν εἴπε δὴ λῷον τελοῖ] Scholiaſtes uidetur legiſſe ζωὸν pro λῷον: quippe qui ita explicat hunc locum, ἀλλὰ διὰ τοὺς ζῶντας, καὶ θυσίας ποιεῖν, εἴπου τινὲς εἰσὶ ζωοί, ἤτοι ζῶντες. Vbi uides illum exponere etiam τὸ λοιπὸν, τοὺς ζῶντας, quaſi τοὺς λειπομένους ἐν τῷ βίῳ. Sed etiamſi retineas λῷον (quod habent omnia noſtra exemplaria) ita poteris λοιπὸν exponere ut ab illo expoſitum habes. uerùm illud εἴπε δὴ per parentheſin additum intelligi oportebit: hoc modo, Ἀλλ᾽ ἐς τὸ λοιπὸν (εἴπε δὴ) λῷον τελοῖ. ut ſit ſenſus, Sed ſuperſtitibus (ſi modò ſunt aliqui) hoc profuerit. Comparatiuum enim pro poſitiuo accipi in uoce λῷον, ut in alijs multis, nouum non eſt. Poteſt tamen εἴπε δὴ ita etiam accipi, quaſi per parentheſin minimè inſertum: & tunc ἐς τὸ λοιπὸν aliter explicabimus,

explicabimus, quàm ſcholiaſtes, nimirũ ut ſit pro ἐς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον (quod & λοιπὸν dicatur, ſine præpoſitione & articulo: alio etiam modo ἐς ὕστερον, uel una uoce ἐσύστερον:) ſit etiam ἔλλειψις in hoc ſermone, cuiuſmodi multæ per particulam Si fiunt: ut, Inde domũ ſi fortè pedẽ, ſi fortè tuliſſet, Me refero. Nam & illic ſubaudiendũ fuerit nõ quidẽ uerbum idem quod in iſto Virgilij uerſu, ſed quod illi loco maximè quadrare uidebitur. Verumenimuero ei qui ſe hinc expedire facilius uoluerit, author fuerim ut lectionem noſtrã lectione ſcholiaſtæ commutet. Sin quis à noſtra diſcedere nolens, alterutram explicationum mearum ſequi uelit, ego quidem illi optionem dabo: ſi tamẽ meo iudicio ſtare uolet, priorem illam eliget. quæ admittere etiam poteſt πάλιν, quod pro πάλαι in quibuſdam libris legitur.

Ἀλλ᾽ ὦ Ζεῦ βασιλεῦ] γρ. ὦ Ζεῦ, abſque particula ἀλλά. ſed iſta particula mirã quãdam emphaſin hoc in loco habet, quam uix ulla alia lingua, ut opinor, aſſequi poſſit. Sic pag. 155, Ἀλλὰ χθόνιοι δαίμονες ἁγνοί.

Πένθει ζοφερῷ κατέκρυψας] γρ. δνοφερῷ. quod epithetum recipi non ueto: quum poeta hic, ſicut & alii ferè omnes, de rebus lætis & proſperis φῶς, de triſtibus ἀχλὺν uſurpare ſoleat.

Πολλαὶ δ᾽ ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας] γρ. ἀπαλαῖς. quod idem ſignificat.

151. Ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν] Apud ſcholiaſten habes ἀρτισυζυγίαν, quod & in quibuſdam libris legimus. illud à ζυγός, hoc à σύζυγος. utrouis igitur modo legas, perinde eſt: tantùm habenda metri ratio.

Γαῖ᾽ Ἀσίας ἐκκενουμένα] γρ. Ἀσιάς, quo modo legere malim, ut pag. 162, Ἀσιάδος μηλοτρόφου. aut γαῖ᾽ Ἀσία, ut γαῖ᾽ Ἀσίας, pag. 152. & Ἀσία χθών, 169.

Σουσίδος φίλος ἄκτωρ] γρ. σουσίδας. & ita etiam ſcholiaſtes. mihi tamen magis placet σουσίδος, ut in aliis libris, à nominatiuo σουσίς, qui ita dicitur ut σφραγίς, αἰγίς.

152. Τοὶ δ᾽ ἄρα πρωτόμοροι] τὸ ἑξῆς οὕτω, inquit ſcholiaſtes, σκύλλονται παρ᾽ ἀναύδων. quare poſt πρωτόμοροι incipiendam parentheſin cenſuerim, quæ ante σκύλλονται finiatur: ut quæ in medio ſunt, incluſa, lectorem non turbent.

Ἀμφθέντες πρὸς αἰάζετε] γρ. ληφθέντες.

Τοκέες δ᾽ ἄπαιδες ἔρρανται ἐν δάκρυσι] In quibuſdam exemplaribus legitur Τοκέες δ᾽ ἄπαιδες ἐν δάκρυσι, ſine uerbo ἔρρανται. In quibuſdam contrà ἔρρανται, ſine illis duabus uocibus ἐν δάκρυσι. In nonnullis uerò, ſine utroque.

Οὐκ ἔτι δασμοφοροῦσι δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις] γρ. δεσποσύναισιν. Ego malim δεσποσύνοισιν, quod accipio non ut adiectiuum, ſed ut ſubſtantiuum: ἀντὶ τοῖς δεσπόταις. datiuum autem ἀνάγκαις expono ὑπ᾽ ἀνάγκης. quo etiam modo ἀνάγκῃ ſæpe uſurpatur. Quòd ſi etiam hoc nomen δεσποσύνοισιν cum ἀνάγκαις, ut adiectiuum cum ſubſtantiuo, coniunges: (nam & alibi apud hunc poetam δεσπόσυνον adiectiuum eſt) legi tamen non poterit δεσποσύναισιν per η, ſiquid Euſtathio credimus. qui quum docuiſſet γηθόσυνον uirum dici, an uerò & γηθοσύνην mulier appellari poſſit, dubium eſſe: & δικαιόσυνον itidem adiectiuum maſculinum reperiri, at δικαιοσύνην fœmininum adiectiuum, minimè: addit, καὶ δεσπόσυνος μὲν εὕρηται παρ᾽ Εὐριπίδῃ, οὐ μὴν δὲ καὶ δεσποσύνη. Sed commodùm, hæc ſcribens, redeo in memoriã pulcherrimorum quorundam Tyrtæi uerſuum, quos apud Pauſaniam, opinor (ignoſce mihi lector: non uacat nunc quærere) olim legebam: quorũ non eadem eſt ſententia tantùm, ſed eadem etiam uerba. Sunt autem huiuſmodi,

Ὥσπερ ὄνοι, μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι,
Δεσποσύνοισι φέροντες, ἀναγκαίης ὑπὸ λυγρῆς,
Ἥμισυ πάνθ' ὅσσον καρπὸν ἄρουρα φέρει.

153. Φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ὅμπορος κυρεῖ] γρ. ὅμπειρος. quæ lectio prima fronte mihi placere cœpit: ſed ſenſum diligentius perpendens, animaduerti illud ἔμπορος habere in receſſu aliquid & ἐμφατικώτερον & ποιητικώτερον quàm ἔμπειρος.

154. Ἐσθλά, παιδὸς πατρὶ προθυμουμένης χοάς] γρ. Ἐσθλὰ ἔμαθ' παιδός] γρ. & Ἐσθλὰ τοῦ παιδός] γρ. & Ἐσθλά τε παιδός. at ex tribus his lectionibus ſecunda tantùm recipi poteſt: ſed ita ut tollendus ſit articulus τοῦ. quod & feci.

155. Βασίλεια γυναικῶν πρέσβος Πέρσαις] γρ. πρέσβα. quod nomen in his Homeri locis, Πρέσβα Διὸς θυγάτηρ ἄτη, & Ἥρη πρέσβα θεά, grammatici adnotant ex πρέσβειρα per ſyncopen factum eſſe. hunc etiam πρέσβειραν habemus pag. 89. πρέσβος autem uſurpabit pag. 202, Ἄνδρες πολῖται πρέσβος ἀρχαῖον τόδε.

Εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας] γρ. κατὰ γαίαν. quæ lectio mendoſa eſt. nam κατὰ γαίαν & ἐπὶ γαίας, atque etiã ἐπὶ χθονός uſurpant poetæ pro in terra uel ſuper terram. at quùm ſub terra ſignificare uolunt, dicunt ὑπὸ γαίας, uel ὑπὸ γαίᾳ, uel ὑπὸ γαῖαν. aut per κατὰ: ſed tantũ cum genitiuo. ſic alicubi in hac eadem tragœdia οἱ κατὰ χθονὸς θεοί. Si igitur hîc legeris κατὰ γαίαν, mortuos facies eſſe ſuper terram, non ſub terra. Tanti refert aliquando utrum præpoſitioni caſum demus. Hic tamen error eſt & in ſcholijs pag. 246. Illic enim uerba hæc AEſchyli, Θεοὶ κατὰ γᾶς ὅσοι ὑμεῖς, ita exponuntur, ὅσοι τὰ τὰ ἄσωματα τοῖς κατὰ γῆν θεοῖς ὁρᾶτε, ἢ οὐ τοῖς οὐρανίοις. ubi certè legendum κατὰ γῆς, quantumuis repugnet exemplar.

156. Ἦ φίλος ἀνήρ, ἦ φίλος ὄχθος] γρ. ὄχθος τάφου. ſed & loci in quibus antea adnotauimus uerba ex margine in contextum irrepſiſſe, hunc quoque mihi de eadem re ſuſpectum reddunt. Nam quum ὄχθος generaliter aggerem ſignificet, adſcripſerat fortaſſe aliquis margini genitiuũ τάφου, ut indicaret de aggere tumuli intelligendum eſſe. quod ſcholiũ inde in ipſum contextũ tranſlatũ fuit. Nã cur addidiſſet AEſchylus τάφου, quũ ὄχθος per ſe nõnunquã τάφον ſignificet? Sed propriè ita dicitur tumulus ex aggere: ut dixit Virgilius libro XI, Terreno ex aggere buſtũ. Et libro V, ac VII, Aggerẽ tumuli. Eſt tamẽ agger, magis uerbũ è uerbo, χῶμα. quod etiã τάφον nõnunquã ſignificat. Athenæus lib. 14 δειπνοσοφιστῶν, Ἴδοις δ' ἂν καὶ τῆς Πελοποννήσου πανταχοῦ, μάλιστα δ' ἐν Λακεδαίμονι, χώματα μεγάλα, ἃ καλοῦσι τάφους τῶν μετὰ Πέλοπος Φρυγῶν.

Βαλλὴν ἀρχαῖος βαλλήν] γρ. βαλλὴν per λλ. at ſcholiaſtes unicũ λ habet. cũ quo cõſentit Euſtathius: qui etiã enumerat hoc uerbum inter τὰ ἅπαξ λεγόμενα παρ' Αἰσχύλῳ: ſicut & ὀβελίσκαν, pro λεοντόδους. quã quidem uocem habes in Agamẽnone, pa. 181.

157. Τί πάρ δυνάτα δυνάτα] γρ. δυνᾶστα δυνᾶστα. Sed optimo Victorij exemplari aſſentitur ſcholiaſtes, qui ait δυνάτα poſitum pro δυνᾶστα. id propter uerſum (ut opinor) factum eſſe intelligens.

Καὶ ψυχαγωγοῖς ῥοθιάζοντες γόοις] γρ. ὀρθιάζοντες. quam lectionem uidetur comprobare alius locus in quo utitur uerbo ἐπορθιάζειν. alius item in quo ait, ὄρθιον δ' ἅμα Ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας Ἠχώ. Sed & quodam loco utitur uerbo ἐξορθιάζειν. quod ſcholiaſtes exponit ἀναπεμπομένως βοᾶν, is tamen hoc in loco legit ῥοθιάζειν. quod grammatici nautarum proprium eſſe uolunt; οἱ ναυβάται ἅμα ἀναφωνοῦντες ἐπὶ τῇ εἰρεσίᾳ. quo modo & Ariſtophanes ῥόθιον uſurpat, & noſter AEſchy-

lus ῥῆτος duobus in locis.

158. ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι πήματ' ἐντύχοι βροτοῖς] *Legitur & ἀντύχοι. ſed uide ne legendum ſit ἂν τύχοι. At bis poſita erit particula ἂν, dicet aliquis. Quid tum? apud ipſos etiam oratores & hiſtoricos, eóſque merè Atticos, repetitur aliquando eodem modo. Si tamen mauis teſtimoniū tibi ex poeta afferri, hic Sophoclis uerſus mihi ſuccurrit,* Οὐ γάρ ποτ' ἂν γένοιτ' ἂν ἀσφαλὴς πόλις.

159. Ὡς ἕως ἔλευσες αὐγὰς ἡλίου] γρ. ἔλευσας. *quodſi retineas, adde unum σ, ut ſit* ἔλευσσες.

-μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ] γρ. χρόνῳ. *eadem lectionis uarietas ſuprà quodam loco.*

-διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατηλάταιν] γρ. στρατευμάτων.

160. Ὧδε παμπήδην ἢ πᾶς στρατὸς κατέφθαρται δορί.] γρ. παμπήδην ἢ λαὸς πᾶς κατέφθαρται. *Quæ lectionis uarietas nos docet, antea λαὸν ſignificaſſe στρατόν.*

Ὦ πόποι κενῆς ἀρωγῆς] γρ. κεδνῆς. *ut pag. 169,* Αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς.

161. Πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν Εἶχε παῖδ' ἐμόν; *Fortaſſe poſt πῶς τάδ' ponenda fuit interrogationis nota: ut ſit, πῶς τάδ'; ſubaudito aliquo uerbo. ſed propter apoſtrophū poni ea nota commodè non poteſt. Quòd ſi quis hæc cum ſequentibus continuare uelit, intelligat τάδ' pro κατὰ τάδε.*

-μὴ πολὺς πλούτου πόνος] γρ. πόρος. *Scholiaſtes legit* πόνος.

162. Εἰ ἄνδρα τοῖς ἀναίδοις] γρ. ἀνόδοι. *quod uerſus non recipit.*

163. Οὐκ ἂν φαίνημεν] γρ. Οὐκ ἂν φανεῖμεν. *quæ lectio melior. nam οὐκ ἂν φαίνημεν, (poſito φαίνημεν pro ἐφαίνημεν) ſignificaret, niſi non eſſemus. Vt quum ita loquor,* Εἰ εἶχον χρήματα, οὐκ ἂν ἐφάνην ἀδικήσας, *id eſt, Si mihi fuiſſent pecuniæ, non uiſus fuiſſem iniquè egiſſe. At Darius (uel potius Darij idolum) hîc dicere uult, Nequaquam uideamur, id eſt uideri poſſimus: nequaquam comperiamur tot malorum authores extitiſſe. Legitur & φανοῖμεν, ſed malim φανεῖμεν.*

167. Θρηϊκίων ἐπαύλων] γρ. ἐπαύλεων. *& melius. quanquam apud ſcholiaſten utraque lectio eſt.*

168. Ἰκάρου θ' ἕλος] γρ. ἕδος. *ſcholiaſtes illam lectionem ſequitur.*

Ἀκάματον δὲ παρῆν] γρ. ἀνάματον. *& paulo pòſt παμμίκτων pro παμμείκτων.*

169. -λέλυνται γὰρ ἐμῶν γυίων ῥώμη] γρ. μελέων. *Malo γυίων, ut alicubi legi γυῖα λέλυνται. Ab hoc eſt & γυιοβαρῆ pag. 178.*

170. Πρόσφθογγόν σοι νόστου τὰν Κακοφάτιδα βοὰν] γρ. προσφθόγγου. γρ. & πρὸς φθόγγου. *At neque προσφθόγγου, neque ſeparatim πρὸς φθόγγου legēdū eſſe, ſed πρόσφθογγον, & adiectiuū eſſe hoc nomen, non (ut uult ſcholiaſtes) ſubſtantiuum: docet locus ille pag. 131,* Καὶ προσφθόγγοις δὲ χρειῶν αὐτὴν Πάντας μύθοισι προσαυδᾶν. *nam πρόσφθογγον iungendum illic cum βοὰν, ut hîc uides προσφθόγγοις iungi cum μύθοις.*

Ἰώνων γὰρ ἀπηύρα, Ἰώνων ναύφρακτος Ἄρης ἑτεραλκής] *Legitur ἰάνων utroq; in loco. Item pag. 171 pro ἰαόνων, legitur ἰάνων. In ſcholijs autem exemplar modò ἰαόνων, modò ἰώνων ſcriptum habet.*

Ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος] γρ. Ποῦ δέ σοι φίλων ὄχλος. *quam lectionem ſequutus uidetur is qui uerſus dimenſus eſt, ut ſit trochaicus omnino ſimilis ſequenti.*

171. Ἀπαιροῦσι χέρσῳ] γρ. ἀπαίρουσι. *quæ lectio ferri non poteſt.*

-κακὰ πρὸς κακὰ λιγὺς] γρ. πρὸς κακοῖς. *ſed quo hîc modo legeris, eodem & tertio abhinc uerſu legendum fuerit.*

172. Δυσδαίμονες ἔχετ' ἀ- ελπίδον] γρ. δαίμονες. Habes quidem & pag. 187 δυσδαίμονες, ſed huic loco aptius uidetur δαίμονες.

173. Ἀγανίελος. καπνίδον] γρ. ἀγανόρεος. Vide antea διδυμανόρεα.

176. -οὐδὲ γὰρ κρατεῖν Γυναικὸς αἰδρόβουλον ἐλπίζω κέαρ] γρ. -οὐδὲ γὰρ κρατεῖ Γυναικὸς αἰδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ.

178. Μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες ἄρη] γρ. κλάγξαντες.

-οἵτ' ἐκπατίοις Ἄλγεσι παίδων] In Aldina editione legitur παδῶν, nullo ſenſu. Quod autem attinet ad nomen ἐκπατίοις, in Erotiani lexico in Hippocratem (quod nuper à me excuſum eſt) pag. 26 legitur, Ἐκπατίη, ἐκτόπως & ὁδοὺς ἀγνοοῦντες. ubi fortaſſe ἐκπάτιοι legendum, ex hoc loco, & pro ἐκτόπως, ἐκτρεπόμενοι.

Οὔτι δακρύων ἀπύρων ἱερῶν Ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει] In Aldino exemplari erat δακλῶν. Quidam poſtea ex δακλῶν fecerunt δουλίων, neſcio ex coniectura'ne an ex libri ueteris authoritate. Certè undecũque ſit, mihi magnopere placeret, ſi cũ genitiuo caſu iungi poſſet. hîc enim ualde deſiderauerim uerbum quod cum ἀπύρων ἱερῶν iungatur. quia illos genitiuos omnino aliter accipio quàm ſcholiaſtes: ac, ſi neceſſe foret, ipſius AEſchyli teſtimonio ſententiam meam comprobarem.

183. Τόθι τὸ παίτολμον] γρ. παντότολμον, quo etiam modo legitur pag. 214, & aliter legi uerſus non patitur. Hîc autem prout uerſum metiemur, ita legimus.

185. Σέλας παραγγείλαντα Μακίστου σκοπαῖς] γρ. σκοπαῖ.

188. Φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ] Puto legendum φλυόντων. ut pag. 104 dixit, Ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν τύφῳ φρενῶν. Præſertim quum alibi φλέειν exponatur πληθύνειν. Fortaſſe etiam non malè hîc χλιόντων ὑπέρφευ, ut alibi χλίειν μέγα. ſed magis probo φλυόντων.

195. Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι] Ex ἀνωλολυξαμὲν feci ἀνωλόλυξα μὲν. Sic ſæpe particula μὲν, aut malè coniuncta, aut malè ſeparata, errorum cauſa eſt. malè coniuncta, ut hîc: malè ſeparata, ut in illo Anacreontis uerſu, pag. 39 meæ editionis, Μακαρίζο μέν σε τέττιξ, quum etiam metri ratio legendum eſſe conuincat, Μακαρίζομέν σε τέττιξ. ut & caſtigaui, dum ipſum excuderem.

200. Τῷ δυσπραγοῦντι δ' ἐπιστενάχειν Πᾶς τις ἕτοιμος. δῆγμα δὲ λύπης Οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται. In exẽplari Stobæi hos uerſus citantis legitur δῆγμα per η, quæ uera eſt lectio. Hinc enim eſt & adiectiuum δακέθυμος pag. præcedente, pro quo Anacreon dicit δακέθυμος pag. 8 meæ editionis. Ait igitur AEſchylus, omnes ad illachrymandum alienis infortunijs eſſe paratos: ſed ita ut doloris medullas eorum non mordeat. ut dixit quidam Latinus poeta, Mordeat iſta tuas aliquando cura medullas. Scio tamen ἧπαρ iecur eſſe.

Καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς Ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι] Apud eundem Stobæum legitur, Καὶ νυκτὶ δὲ χαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς Ἀγέλας τὰ πρόσωπα βιαζόμενοι. ubi manifeſtè illud ἀγέλας τὰ corruptum eſt.

206. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως Δεῖγμα προστατήριον] Vide num & hîc legendum ſit δῆγμα.

Ἐλπίδος ψυδῆ πειθώ] Dores ex ψιθυρὸς detrahentes ι, deinde ipſum δ uertentes in θ, faciunt ψύθος: quod habes pag. 209, ut & hîc credo legendũ. Habes & pag. 348 ψυδρεῖ. at de ψυδῆ nihil apud grammaticos. nam detracto ι antequam δ in θ mutetur, remanet quidem ψύδος: ſed quod in uſu tamẽ eſſe non dicunt. Hoc etiam animad-

uertendum, illud ψεδῶ *cum circumflexo in fine, eſſe non à nominatiuo* ψίδος, *ſed à* ψεδὴς. *cuius nulla ſit à lexicographis mentio.*

208. Τί δ' αὖτ' αἰνοτύξας] Vereor ne hîc legendum ſit αἰνολύξας ut pag. 155.

210. Ἐπαργέμοισι θρεπτοῖς ἀμοχάνων] γρ. ἐπ' ἀργέμοισι. quæ lectio uel ex illo Promethei loco refelli poteſt καὶ φλογωπὰ σήματα Ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα. Habes & pagina 253, Αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐκ ἐπαργέμοις Λόγοις ἥδεται. ubi ſcholiaſtes ait πλεονάζειν τὸ οὐκ.

215. διεσπᾶσθαι δ' ὅμως. Fortaſſe legendum διαμᾶσθαι. Eſt & uerbum διαμᾶσθαι pag. 237, quod ſcholiaſtes exponit ἀνισῶν.

226. τὴν τύχην δ' ἱερώμεθα. Quid ſi legas ἱλεώμεθα? habes enim pag. 320 hanc phraſin τὴν τύχην ἱλεῖν, quæ huic loco uidetur aptiſſima. Nec tamen ἱερώμεθα prorſus reiicio.

230. Διαλγὴς ἄτη διαφέρει τὸν αἴτιον] γρ. διασπαράξουσι. quam uocem ſcholiũ fuiſſe quod in contextum traductũ ſit pro ipſo textus uerbo, potes ex uerbis ſcholiaſtæ cõiicere, qui διασπαράξουσι ponit explicationem τοῦ διαφέρει. quod uerbum Horatius exprimens, dixit, Pòſt inſepulta membra different lupi. Et enim ego uerſum olim (quum Horatiana quædam, exercitationis gratia, in Græcum ſermonem conuerterẽ) memini me ita Græco carmine reddere, Ἄθαπτα δ' ἔσται τοῖς λύκοις ἕλωρ μέλη. Sed poſſit aliquis ad uerbum interpretari Different, διοίσουσι.

Οἴγοντα δ' οὔτι νυμφικῶν ἑδωλίων] Crediderim legendum θιγόντα.

234. Κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν] γρ. καινοῖς.

Σκύθης τ' ἐν χεροῖν παλίντον' ἐν ἔργῳ βέλη πιπάλλων ἄρης] γρ. Σκυθίνης. γρ. καὶ Σκυθικά. & rectius, meo quidem iudicio.

235. Πῶς οὖν παλαιὰ τῶνδ' νεωτέρας μάθω; Ponenda potius interrogationis nota poſt οὖν, & delenda poſt μάθω. ut paulo pòſt, Ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.

Αὐτοῖσιν ἡμῶν καίριε] γρ. Αὐτοῖσιν ἡμῖν. ſed melius αὐτοῖσιν, ut ad ἐθείραις referatur.

Ἔπεμψε χοὰς τὴν κανείμην χάριν πατρί] γρ. Ἔπεμψε χοὰς τὴν κανείμην χάριν πατρός.

Κἀμοὶ προσίστι καρδίας κλυδώνιον] γρ. προσεῖσι. quod uerbum elegans eſt in hac ſignificatione.

236. Ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ κνυζομένην] γρ. κινυσομένην. & ut duobus modis hîc ſcribitur hoc uerbũ, ita κνύζημα & κίνυγμα habetur in Prometheo. ſed Euſtathium ſi ſequi uelimus, per ι ſcribemus.

Εὔχου τὰ λοιπά] In alijs libris ante hunc uerſum perſona Oreſtis adnotata eſt: deinde ante Καὶ τίνα, perſona Electræ: ut uideliçet uerſus ille qui incipit ab Εὔχου, cum tribus ſequentibus, ab Oreſte pronũtietur. Quibus in libris duplex eſt erratum: & quòd perſona una pro alia poſita ſit, nimirũ Oreſtes pro Choro (is enim pro una perſona ſumitur) & quòd uerſus quatuor eidem perſonæ dati ſint, quum ex illis tantùm primus, ſecundus, & quartus Εὔχου & Εὐχάς & Εἰς ὄψιν, à Choro proferãtur: tertius Ἐπὶ ab Electra. Hortatur enim Chorus Electram ad deos orandos ut reliqua illi fœliciter & ex animi ſententia ſuccedant. Cui ipſa reſpondet, (quia dixerat Chorus Reliqua, quaſi iam partem aliquam conſequuta eſſet eorum quæ optauerat) Quid tandem illud eſt quod adhuc à dijs conſequuta ſum? Chorus quid ſit illud, exponit hoc uerſu, Εἰς ὄψιν, &c. Quòd ſi notes in Εὔχου perſonam Chori non Oreſtis, & in Εἰς ὄψιν notanda fuerit: item in Σωθεὶς δ' Ὀρέστης, deleta perſona Oreſtis.

Sed in his omnibus locis ſiue Oreſtis ſiue Chori perſonam poſueris, illi duo uerſus Ἐπὶ τ' *&* Εἰς ὄψιν *ab eadem perſona pronuntiari nullo modo poterunt.*

Σταφαῖς ὁμηρεσθεῖσα βοστρύχων τεχός] γρ. τομῇ. *Sed præcedētia euincunt ut legatur* τομῇ.

238. Μόνον κράτος τι καὶ δίκη] γρ. μόνος.

Ἰδοῦ δὲ ζεῦ ὄνειν αἰετοῦ παῖδας] γρ. Ἰδοῦ δὲ ζεῦ. *Legitur & Ἰδοῦ, ecce. ſed mallim Ἰδοῦ, aſpice ô Iupiter. Verùm & totus uerſus in quibuſdam libris ita legitur,* Ἰδοῦ δὲ ζεῦ αἰετοῦ παῖδας, *omnino mendoſe, ſi quid iudicare poſſum.*

239. Κἀξορθιάζων πολλά] γρ. Κἀξορθριάζων. γρ. καὶ Κἀξορθριάζων. *Sed primam lectionem & ſenſus ipſe cōfirmat, & alius locus ubi eodē uerbo utitur. Ab eadem autem origine eſt* ἐπορθιάζειν *pag. 177 & 210.*

Ἀποχρῶμαι τοῖσι ζημίαις] *Puto loci huius ſenſum hunc eſſe, ut dicat non poſſe aliter hanc mortem quàm morte mutua piari: nullámque pecuniariam mulctam hîc locum habere. Et ex alio etiam loco uidetur confirmari planè hæc ſentētia: quā ſi ſequamur,* ἀχρημάτοισι *legere debemus. cuius lectionis ueſtigia in quodam ueteri codice ſuperſunt. Apud ſcholiaſten tamen legitur* τοῖσι ζημίαις, *ex errore, ut opinor.*

Ἀλύκας δὲ κόρσαις τῇ δ' ἐπαντέλλειν νόσῳ] γρ. ἐπαντέλλει.

243. Χνεὶ, ζωῆσι δ' ὄμβρος πλέῖται] *Crediderim legendum* ζωῆσι δ' ὄμβροις πλᾶται. *ſcholiaſtes autem pro datiuo plurali uidetur ſingularem legiſſe.*

Ἐπιβαίνει ἐπάγουσ' ἐπ' ἄτῃ] γρ. ἐπάγουσ' ἐπ' ἄτῃ. *non malè, opinor: ut uidelicet iungatur cum nominatiuo* ἐριννύς.

244. Τί δ' ἂν εἰ πόντις τὸ χειμῶν αὖ ὁ ἰκέτης] γρ. τὸ χειμῶν αὖ ὦ πάτερ. *At ſcholiaſtes uidetur utrunque legiſſe: ut ſit,* τὸ χειμῶν αὖ ὦ πάτερ, ὁ ἰκέτης. *Certè quod ad ſenſum attinet,* ὁ ἰκέτης *neceſſarium eſt: at* ὦ πάτερ, *ſubaudiri poteſt.*

Ἐμαγαλίαθεις δὲ ὁ οἷς πτ' ἴδῃ] γρ. τὸ σιίδης. *Sub his uerbis aliquid monſtri latet.*

247. Καὶ μὴν ἀμόμφητον δή τινα τὸν λόγον] *Hic uerſus in quibuſdam libris nō eſt.*

248. Τινὸς βορᾶς χρῄζοντα νεογενὴς δάκος] γρ. νεογνής.

Καὶ πῶς ἄτρωτον οὐκ ἄρ' ἦν ὑπὸ στυγός.] *Puto ſeorſum enuntianda duo prima uerba huius uerſus: nec legēdū eſſe* καί πως, *ſed* καὶ πῶς; *interrogatiuè. Ut roget Oreſtes* Καὶ πῶς *ſub.* προσίσχε μαζόν; *Quo tandem modo illi ubera præbuit? certè fieri non potuit quin uulnus acciperit ab illa fera. Reſpondet Chorus, Et tale quidem uulnus, ut ipſa fera lac ſugeret grumis ſanguineis mixtum Sic enim accipio* ἐν αἵματι, *ipſius AEſchyli potius quàm ſcholiaſtæ expoſitionem ſequens. Poteſt tamen &* Καί πως *aliquo modo ferri: ſed mihi non placet. Quid uerò dicemus de hoc nominatiuo* ἄτρωτον? *certè nō uideo qua uia nos hinc expedire poſſimus, niſi* ἄτρωτος *legamus. cuius tamen lectionis authorem librum nullum habeo, ſed præcedentia pariter & ſequentia uidentur coniecturæ meæ fidem facere.*

Ἡ δ' ἐξ ὕπνου κέκραγεν ἐπτοημένη] γρ. κέκλαγεν. *ut antea,* Μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες ἄρη.

249. Ὄφις τι τᾶσι ἀπαργαίνοις ἐπλίζετο] γρ. οὐ φασι πᾶσι ἀπαργαίνη πλείζετο. *In qua lectione caſtiganda non uideo cur torquere quis ſe debeat: quum bellè procedat ſenſus, alteram ſequendo: ſi conferamus cum uerſu illo pag. præcedentis,* Ἐν ἀπαργαίνοισι παιδὸς ὁρμίσαι δίκην.

251. Πλάθεισι, βλαστοῦσι & ματαίχμοι] γρ. πεδαίχμοι. *ſchol.* ματαίχμοι.

Ἴστω δ' ὅστις οὐχ ὑπόπτερος φροντίσιν δαεὶς] γρ. οὐχ ὑπόπτερος. Quæ lectio mihi magis placet. nam ὅστις, quod idem ualet quod ὃς ſubiunctiuus articulus, accipi pro præpoſitiuo, durum eſt, & quod nunquam niſi quum ualde urget neceſſitas, admittere debeamus. Sed diſtingue poſt ὑπόπτερος, & ita ſubaudietur ἐστί. ut ſit ſenſus, ἴστω τοῦτο ὃ λέγω, ἐκεῖνος ὃς οὐχ ὑπόπτερός ἐστιν, ὅταν δαῇ, &c. Paulo pôſt pro πυρδαής, γρ. πυρδαῆ.

253. Δωμάτων παλαιτέρων] *uidetur ſcholiaſtes in contextu legiſſe αἱμάτων. quæ lectio mihi magis placet. Habes autem pag. 259 quæ lucem huic loco afferre poſſint.*

256. Βουλευσόμεσθα τῆσδε συμφορᾶς πέρι] *Puto legendum βουλευσώμεσθα, ut reſpondeat τῷ κοινώσομεν.*

258. ἄγγελλε δεσπότου στύγει] γρ. στυγεῖ. *Melius στύγει ut θεοῖς στύγος, duobus in locis. at στυγεῖ eſſet à nominatiuo στυγεύς. quod non uideo quomodo magis conuenire huic loco poſſit.*

261. Οὔτοι φρένα κλέψαι] *Crediderim legendum κλέψει. nimirum ὁ ἄγγελος.*

263. Ποῦ δῆθ' ὁ τιμὸς ὅντιν' ἀντεδεξάμην] γρ. ἄτιμος, *omnino perperam. at ſequendo lectionem illam, apertiſſimus erit ſenſus: ut Clytæmneſtra reſpiciens ad id quod Oreſtes dicit, nimirū ſe fuiſſe uenditum, roget ubinam ſit pretiū quod ipſa acceperit. Sed animaduerte à nonnullis grammaticis ſcribi non τιμὸς ſed τῖμος: & fortaſſe melius, retracto accentu in priorem, ut fit in ὦνος ab ὠνή.*

264. Θεοῖσιν δὲ φερδαῖσιν ὡρμημένος] γρ. ἀφερδαῖσιν. *Illud autem exponit ſcholiaſtes pag. 280 ἀνοίαις.*

268. μιαρὰ ἐπιγλωσσῶν] γρ. ἐπιγλώσσων. *dixit tamen antea ἐπιγλωσσᾶ.*

Φαιοχίτωνες καὶ πεπλεκτανημέναι] γρ. φαιοχίτωνος. *ſed uerſum eſt ο in ω, propter uerſum.*

270. Μελόντα δ' αὐτὸν κάρτα ζημαλφεῖ λεώς] γρ. αὐτὸν ἐκστοίζουσι μάγα. *Vide annotationem quandam antea pag. 360.*

271. Ἵζει τέταρτον τόνδε μάντιν ἐν θρόνοις] γρ. χρόνοις. *& pag. 320,* Μονοσκήπτροισι δ' ἐν θρόνοισι χεὶρ Πανὸς ἐπιχραίνεις, *itidem legitur* χρόνοισι *pro* θρόνοισι. *uidetur tamē melius* θρόνοισι *cum* μονοσκήπτροισι *illic iungi, & hîc cum* ἵζει. *Confer & cum pagina 177 hunc locum.*

272. Ὡς μήτι σκυλῶ, μήτι μ' ἀκταίνειν σθένειν] γρ. βάσιν.

272. Ὁρᾷ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ] γρ. θεομισῆ. *ut dictū eſt antea* θεοῖς στύγος. *ſed lex uerſus uidetur potius admittere* θεομυσῆ. *quia in* μῦσος *& ijs quæ ab eo deriuata ſunt, υ longum eſt: unde & in* μῦσος *circunflectitur υ.*

Σπάζοντα χεῖρας καὶ νεοσπαδὲς ξίφος] γρ. νεοσπαθές.

273. Οὐδέ τι γαῖα τοῦτ' ὀπώχεται φῦος] γρ. οὐδ' ἥτις αἶα.

Βεβῶντ' ἀέναα τλήω πλανοστιβῆ χθόνα] γρ. Βεβῶντ' αὖ αἰεὶ τλεώ. *ſed ἀέναι, quod initio paginæ habuimus, ſcholiaſtes quoque agnoſcit. Illud autem* βεβῶντα, *non placet, ac crediderim legendum aut* βεβῶτα *aut* βιβῶντα.

Ἵζου παλαιὸν ἄγκαθεν λαβὼν βρέτας] γρ. Ἕζου. *Illud autem aduerbium* ἄγκαθεν *ſcholiaſtes exponit* ταῖς ἀγκάλαις, *quum in Agamemnonis initio expoſuerit* ἄνωθεν, ἐξ ἀρχῆς. *Nec malè tamē, ut opinor. quia illic per ſyncopen eſt prolatum,* ἀντὶ τοῦ ἀνέκαθεν: *hîc autem* ἄγκαθεν *dictum fuerit pro* ἀγκάς.

Ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν] Huic uerſui præfixa eſt ſyllaba εἰδ. in omnibus editionibus & in nonnullis etiam libris ſcriptis. qui error neſcio quo modo fefellit oculos meos inter excudendum hunc librum. Eſſe autem errorem, patet: quum ab eadem perſona proferri neceſſe ſit omnia quæ ſunt ab hoc uerſu Εὕδοιτ' ἄν uſque ad illum Ὄναρ γὰρ ὑμᾶς νῦν Κλυταιμνήστρα καλῶ. Loquitur enim hic Κλυταιμνήστρας εἴδωλον, ut etiã in Perſis, Δαρείου εἴδωλον. ſed quum reperiſſent quidam præfixas eidem uerſui duas ſyllabas, Κλ. εἰδ. exiſtimarunt eſſe primas ſyllabas nominum duarum perſonarum: propterea non uni eas uerſui præfigere uoluerunt, ſed diuerſis. Rectius autem fortaſſe etiam in ſequentibus locis, ubi eſt tantùm Κλ. notaretur, ut hic, Κλ. εἰδ. quanquã in Perſis id obſeruatum non fuit, ubi quum non Δαρεῖος loquatur, ſed Δαρείου εἴδωλον, notatur duntaxat Δα.

Καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων] γρ. ἀρκυσμάτων. Melius ἀρκυστάτων. quo nomine & Sophocles utitur. Æſchylus autem pagina ſequente pro eodem dicit ἄρκυς.

277. Μιάστορ' ἐκείνου πάσεται] Apud eum qui uerſus menſus eſt, legitur πάσεται.

279. Οὐκ ἂν γένοιθ' ὁμαίμιος αὐθέντης φόνος;] In quibuſdam exemplaribus præfixum non eſt huic uerſui Εὐ. neque Χο. nimirum ut continuetur ſermo ab Apolline. quod mihi magis placet. & ita legenda fuerit tota ſententia, ut poſt τί γὰρ ſiſtatur oratio: quod frequenter fieri uidemus: & poſt τὸ τρίον non ponatur στιγμὴ τελεία, ſed duntaxat ὑποστιγμή, ut uerborũ hunc ordinẽ eſſe exiſtimemus, Τί γάρ; οὐκ ἂν γένοιτο ὁμαίμιος αὐθέντης φόνος γυναικὸς ἥτις, &c. Senſus autem ex præcedentibus & ſequentibus locis clarus eſt.

Εὐνὴ γὰρ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ μορσίμη] γρ. μόρσιμος. ſed μητροφόνας, πατραλοίας, πατροφόντας, faciunt ut etiam μορσίμη admittam.

Δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' ἐποπτεύσει θεά] Hæc lectio, una eſt ex illis quas etſi ex optimo illo exemplari, cuius antea memini, non habebam adnotatas, in contextum recipere minimè dubitaui, in alio nõ peſſimo codice repertas. In ea autẽ nullæ ſunt aliæ literæ quàm in altera, δίκας δ' ἐπ' ἄλλας. ex qua quidem nullus elici poteſt ſenſus. Sic uerò ſæpe apoſtrophi notam cauſam errorũ eſſe comperi, uel malè additam, uel malè prætermiſſam. Quinetiam aliquando ſub illa latent eliſæ literæ, quæ elidi non debẽt, ut apud Heſiodũ in Theogonia, Τοῦ μὲν ἐπὶ γλώσσῃ γλυκερὴν χείουσιν ἀοιδὴν, Τοῦ δ' ἔπ' ἐκ στόματος ῥεῖ μείλιχα, eliſæ ſunt per apoſtrophum duæ literæ pro una, ε uidelicet & α, quum α duntaxat elidi debuiſſet. nam eliſo ε ſtare uerſus nullo modo poteſt. at ſi legas ἔπε' reſtituto ε, & uerſum & ſenſum optimum habebis. Mirum eſt tamẽ quum tam uarijs in locis excuſus fuerit Heſiodus, non extare ullam editionem, in qua mendum hoc, licet manifeſtiſſimum, ſit correctum. Quid igitur de alijs locis nobis pollicERI debemus? Sed uolo typographus parcere typographis. Quod autem attinet ad illam lectionem, Δίκας δὲ Παλλάς, fieri poteſt ut habeatur in illo ueteri libro, ex quo tamen eam adnotatam non habuerim: quòd dum conferretur editio libri impreſſi cum eo, pronuntiatio fefellerit: id eſt, ex mala pronuntiatione eius qui legebat, δὲ Παλλὰς à δ' ἐπ' ἄλλας diſtingui non potuerit.

280. Τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν] γρ. νεκρὸν, ſed perperam. Idem uerò error antea quoque erat, pag. 275. nam in illo uerſu Ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην, habent quidam libri νεκροῦ. quem locum inuerit cum hoc contuliſſe.

283. Τὸν

283. Τὸν δ' ἀφαιρούμενος πλῶκα] γρ. πλάκα. Malo πλῶκα, ut Καὶ πλῶκας βαλέειν, apud Callimachum.

284. Πίθακος ὢν φίλον ἔλῃ] γρ. πίθακος. Tu ſiue hanc, ſiue illam lectionem ſequaris, lege φίλος.

Σπεύδομαι δ' ἀφελεῖν] γρ. σπευδόμεναι.

Μηδ' ἐπ' ἄκραιαν ἐλθεῖν] γρ. ἐς ἄκριαν. Legitur & ἄκριαν. Melius, ut opinor, ἄκριαν. quod pro ἀνάκριαν ſumetur. Sic alibi dicitur ab hoc poeta δυσάκριτοι.

285. Αἱμ' ἀπέτας διέμεναι Λαίχα θεῶν διχοπετοῦν τ' ἀπηλίῳ λάμψαι] γρ. ἀπέτην. & λάμπα pro λάμψαι.

288. Κρύψασα, λουτρῶν ἐξεμαρτύρει φόνον] γρ. λουτρῶν. ut ſit λυτρὸν λουτρῶνος. ſcholiaſtes tamen legit λουτρῶν.

289. Πέμπειν δὲ δυσπήματ' ἀμηχάνους] γρ. δυσπήματ' ἀμηχάνως.

290. Ἀπεστι μέσῳ τὸ κράτος Θεὸς ὤπασεν, ἄλλα Ἄλλα δ' ἐφορβίει] Crediderim legendum ἄλλα ἄλλῃ δ' ἐφορβίει.

Κέρδος ἰδὼν, ἀθέῳ Ποσὶ λὰξ ἀτίσῃς] Aut ego ualde fallor, aut legendum eſt hîc πατήσῃς. ut antea dixit, Καὶ πάντα ταῦτα λὰξ ὁρῶ πατούμενα. Item, Τὸ μὴ θέμις γὰρ, οὐ λὰξ πέδον πατούμενον. Pro quo etiam Sophocles dicit λάγδην πατεῖσθαι. ut, Οὐ γάρ ποτ' ἂν νόμοι τ' ἂν ἐν πόλει φέροιντ' ἂν καλῶς, Ἐν ᾗ τὰ μὲν δίκαια καὶ τὰ σώφρονα Λάγδην πατεῖται, κατὰ λὰξ δ' ἀνὴρ λαβὼν Πανοῦργα χερσὶν ἔργα, κυβερνᾷ πόλιν. Qui uerſus citantur in quibuſdã ſcholijs Græcis in Lexiphanem Luciani: in quibus certè quædã adnotantur nõ contemnenda: inter cætera etiam hoc, Λὰξ πατήσαι dici ἐπὶ τῶν ἐπιχαιρόντων μὲν συμφοραῖς, θαρραλέως δὲ ἐνδειξάντων. Sæpe tamen λὰξ πατεῖν nihil aliud ſignificat quàm contemnere ac deſpicere. Sic alicubi uerbum Proculcare uſurpatum memini me legere. Sic & Maro dixit, Atque metus omnes & inexorabile fatum Subiecit pedibus. id eſt, λὰξ ἐπάτησε. Sed hoc eſt illo ſignificantius: cui Gallicus noſter ſermo phraſin omnino reſpondentem habet. Volo igitur meo periculo reponatur λὰξ πατήσῃς. nec tamen ignoro ἀτίσῃς uocem eſſe bonam & bene Græcam: ſed bonam & aptam eſſe huic loco poſt aduerbium λὰξ, nego.

292. Ὅπως ὄλοιτο, τλαῖς δὲ κυρήσαιτ' δίκαι] γρ. κύρσαιεν

293. Νεκρῶν τιμῶ πέποιθε, μητέρα κτανών] γρ. πέποιθα. Si πέποιθε legatur, de eo loquentur, conuerſo tamen non ad eum, ſed ad alios qui aderant, ſermone.

Ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανεν] Præcedentia & ſequentia ſuſpectum mihi reddunt hunc uerſum. Nam quomodo explicarentur illo ea uerba δυοῖν μιασμάτων προσβολαί? & quid magis frigidè uel potius ineptè dici poſſit quàm hoc? Illa homicidium perpetrans, patrem meum occidit. Crediderim igitur legendum Ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν, κἀμὲ κτανεῖν. & ita compoſitum ἀνδροκτονοῦσα pro ſimplici accipietur: ut quum dicimus οἰκοδομεῖν οἶκον, uel οἰκοδομεῖν πόλιν. Fortaſſe autem errori occaſionem dedit finis uerſus qui paulo pòſt ſequitur, in quo quum ſit κατέκτανεν, hîc quoque ex κἀμὲ κτανεῖν, factum uideri poſſit κατέκτανεν.

294. Ἀνδρὸς μὲν ὑμῖν οὕτως εἴρηται μόρος] γρ. σὸς. & omnino ita legendũ eſt, propter uerſum. Atque ego re uera dormitans, illam potius lectionem quàm hanc in contextum recepi.

296. Σπάργα τὰ πιστὰ τῶν δὲ τοῖς ἐπιστάτοις] γρ. τ' ἄπιστα. perperam, ut opinor.

Τλῶσ' ὑψίπυργον ἀντιπύργωσε πόλιν] γρ. ἀντεπύργωσε. quod ſi uerſus admittere poſſet, mallem.

Αὐτοῖ πολιτῶν μὴ 'πικρανόντων νόμοις] Vix dubitandum eſſe puto quin legendum ſic μὴ 'πικραινουσῶν. hoc ab ἐπικραινοῦ, illud ab ἐπικραίνω: quod quàm alienum ſit ab huius loci ſententia, quis non videt? Scimus autem hoc antiquos ſemper commendatum habuiſſe, τὸ στέργειν τὰ πάτρια. Ego tamen ſine conſenſu exemplarium, nihil auſus ſum ne hìc quidem immutare.

298. Οὕτω γυναικὸς οὐ πεφασμένου μόρον] Legitur etiam γυναικὸς καὶ πεφασμένον μόρον. Ego cur ab illa lectione diſcedendum ſit, non video.

299. Ἰοὺ ἰοὺ αἰπεινὰ ϑῶ] γρ. ἰοὶ ἰοὶ αἰαῖ πτῶ. Legitur etiam ἰοὶ ἰοὶ αἰπεινὰ ϑῆ. Eadẽ varietas ſcripturæ in fine pag. ſequentis. Vide & pag. 298.

301. Εἰ τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃ κακά. Ἐμφύλιόν τι καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύ] γρ. βάρη. Aliquis fortaſſe ſuſpicetur legendum eſſe κάρη. at mihi neque κάρη neque κάρα placet. nam quale eſt hoc loquendi genus? deinde quomodo dicatur κάρη ἐμφύλιον? Et ut hæc duo demus, quomodo κάρη τὸ θρασὺ ferri poterit? Quare omnino crediderim legendum ἱδρύσῃς ἄρη. & ita, minima, imò pene nulla mutatione, formam loquendi elegantiſſimam, frequentiſſimam & huic loco maximè appoſitam habuerimus.

303. Θεοὺς παλαιοὺς καὶ πολιανούχους βροτῶν] γρ. πολιανοῦχος.

Ὁποῖα νίκης μὴ κακῶς ἐπίσκοπα] In quibuſdam libris nota interrogationis habetur poſt ὁποῖα. quaſi dicat, ἐρωτᾷς ὁποῖα;

305. Τοῖς δ' αὖ δακρύων] γρ. τοῖς δ' αὖ κρύων.

Ἀνδροκμῆτας δ' ἀω- ρεῖς] γρ. ἀώρους.

306. Χαίρετ' ἀστικὸς λεώς, Ἴκταρ ἥμενοι Διός] Nuper dum excuderem Erotiani lexicon in Hippocratem, reperi hos verſus ab illo citatos. ubi pro ἀστικὸς legitur αἰτικός. ut ſuprà, Κλύοιτ' ἂν ἤδη θεσμὸν ἀστικὸς λεώς. Legitur & παρθένους.

Παῖδες κρατεῖσθε ταῖσδε μετοίκοις] γρ. μέτοικοι. Melius μετοίκοις. ipſæ enim erãt μέτοικοι. unde ſtatim pòſt, μετοικίας δ' ἐμὰς Εὖ σέβοντες. vel ἀσεβοῦντες, ut in aliis.

308. Ἀλλ' αὐτοχειρῇ τὸ φυλάξαιτε] γρ. φυλαξάτε.

Τῆς οἰστροδόνου βοὸς ἐξ ἐπαφῆς] γρ. οἰστροδόμου. Sed melius οἰστροδόνου. pro quo dixit in Prometheo οἰστροδινήτου, & in hac tragœdia habes οἰστροδόνητον Ἰώ. Eadem autem forma dicitur οἰστρόδονος qua πολύδονος.

309. Ὦ πόλις, ὦ γῆς καὶ λευκὸν ὕδωρ] Legitur & ſine particula καὶ poſt γῆς. quam ſi retineamus, non γῆς ſed γῆ legere debemus.

312. Ἐπιδρομᾶσθ' ὅδε θαλάσσης ἄπο] Reperitur & alia lectio, ſed planè corrupta, huiuſmodi, Ἐπιδρόμῳ τῇδε θαλάσσης ὅπῃ. Alteram illam in exemplari non omnino malo inventam (quæ etiam γνώμην cõtinet qua alibi uſus eſt Æſchylus) in contextum libẽtiſſimè recepi: præſertim quum omnino ita legiſſe videatur etiam ſcholiaſtes.

Ἡ διάκτορον θεὸν Τοῦ γένους] γρ. τὸν ταγόν. quæ lectio corrupta, opus habet coniectura ut reſtituatur.

315. Ἰδὼν δ' αἶσαν τήνδε, συγγνὼν βροτοῖς] γρ. Εἰδὼς pro ἰδών. Quæ fortaſſe lectio melior eſt: ut ſit hic ſenſus, Apollinem facilè veniam daturum, utpote expertum huiuſmodi ſortem: quum φυγὰς & ipſe fuerit. Poteſt tamen & ἰδὼν legi, vel eo ſenſu quem dixi: vel ἰδὼν αἶσαν τήνδε, poſtquam viderit hanc noſtram ſortem.

Σύγγνοιτο δῆτα καὶ παρασταίη πρόφρων] Omnino crediderim legendũ συγγνοίτω. quod idem valebit quod præcedente verſu συγγνών. Eſt enim γνῶμι ut δεῖμι, γνώμην ut δώ-

μὴν, tertia perſona γνοῖτο, & in compoſitione συγγνοῖτο. At σύγγνοτο erit à συγγίνομαι pro συλλάβοιτο per ſyncopen. quod etiã uolunt ſcholiaſtes. ſed συγγνοῖτο ut legendum putem facit ſenſus: & ut exiſtimem illud συγγνοῖν repetitum fuiſſe hoc uerbo, facit etiam particula δῆτα, quæ ſæpe ſic uſurpatur: quum uidelicet reſpondentes, ita aſſentimur ut etiam uerbum id repetamus quo ille cui reſpondemus, uſus fuerat.

-οὐδὲ μὴν ’ν ἅδου θανὼν] γρ. οὐδὲ μὲν. ſed perperam. uult enim dicere, etiam apud inferos pœnas daturum. Quem locum declarat etiam alius qui eſt pag. 322. Sic autem antea uolumus eliſam literam ν, illo uerſu, Εἶναι δοκεῖ σοι μηδὲ τοῦ ’ν προσημένοις.

Καὶ δικάζει ’κεῖ τἀμπλακήμαθ’, ὡς λόγος] Sic adnotatum eſt ex ueteri: & optimè, meo quidẽ iudicio: modò addito μ legatur ἀμπλακήματ’. Scimus enim ἀμπλάκημα dici τὴν ἁμαρτίαν, ut in Prometheo ſæpe. non ἀπλάκημα. ſic Τί δ’ ἠμπλάκηται τῶνδ’ ἐμοὶ δίκης ἄπερ; 337.

316. -τῶνδε πάντων δὲ κρατεῖ] γρ. τῶν δέ τ’ ἐπὶ τάδε.

Χρυσοῦς αὐτῆς γαῖα μὲν ἡ δὴ ὄνομα] γρ. μίμνεται ἄκη.

317. Καὶ κρυπτά γ’ Ἥρας τὰ τῆ παλλαδμάτα] γρ. παλαδμάτα, uno λ. rectius per duo.

318. Φασὶ πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας] γρ. στρέποντα. Melius, ut opinor, βρέποντα. Id eſt uertentem corpus in taurum.

Κέλσαι ἐς Ἄργος κἀνδος ἀργῆς τὸ πρίν] γρ. εἰργῆς.

319. Ἰδὲ μέγαν ἱκέτην φυγάδα περίδρομον] Corrupta eſſe hæc uerba nemo non fateatur, opinor. Primùm enim, quum loquatur mulier, ἱκέτιν legendum conſtat. ſi ἱκέτιν legas, μεγάλην etiam legendum erit. Quid autem illud erit μεγάλην ἱκέτιν? Ego igitur ex μέγαν faciens μὲ ταν, omnino credo & modo nõ affirmare audeo ita legendum eſſe Ἴδε μὲ ταν ἱκέτιν.

322. Ὡς οὐδ’ ἐν ἅδου τὸν θανόντ’ ἐλευθεροῖ] Puto legendum ὅς. Nam ὡς aliter accipi non poſſet quàm pro nam: quæ particula hîc locum habere non uidetur.

323. Ἄτης γε μείζω, καὶ μάγ’ ἐμπλήσαι γόμον] γρ. γεμίζω. Item pro γόμον ſcriptũ reperitur γόμου. Scholiaſtes autem legit γάμον.

Ὅπως δ’ ὅμαιμον αἷμα μὴ θίξουσιν] γρ. Ὁμαίμων. At illam lectionem non hãc ſequendam eſſe, multi loci præcedentes oſtendunt.

326. Περᾷ δὲ Τμῶλον παρὰ ἄστυ μουσῶν, Λύδιά τε γύαλα] γρ. μουσῶν & λύγια.

Ἰάπτει βασιάδος δι’ αἴας] γρ. ἀοιδός.

327. Καὶ τόδε δή τίς λέγων] Fortaſſe legendum καὶ τόπε δή.

330. Εὔφημον δ’ ἐπιβοᾶτε] γρ. Εὐφήμοις δ’ ἐπὶ θεσμοῖς.

-τὴν πόλιν κρατυνέει] Videtur legendum κρατυνέοι, ut φυλάσσοι.

332. Παρέχεται πάτερ δείματι] γρ. παρέχομαι.

333. Μεμηχανημένοι κονοθραστοῦς θεῶν] In nonnullis exẽplaribus additur particula δὲ ante κονοθραστοῦς. ſed cum hac particula etiam ſuſpectus eſt mihi hic uerſus.

Χθονὸς, καλλινὸν εἴ τι καῦθος ἔχει που] γρ. δεῖ που. & ita erit ſenarius.

334. Βίαν εἰ φιλεῖς ὁρᾶν Ὄμμασιν ἐνδίκοις] γρ. Βίαια μὴ φιλεῖς ὁρᾶν. quæ uera eſt lectio, ni fallor.

335. Δεσποσίων ξὺν ὕβρει] Puto legendũ δεσποσιών, ut δεσποσιῶν δόμων, pag. 264.

Ἔρδειν δεξόμενον] Crediderim legendum Ἔρδειν δ’ αἰξόμενον.

336. Βάτως βαθμὶ περκασταθῶν] γρ. βαθυμιξοχακᾶ. Hîc certè optimo cõiectore

Γρεαχζομπλὰ βρυάζεις] γρ. Πλεχαμπλά. (opus eſt.

-βρεμέτωσα ῥοαῖται μανδαλάγλ] γρ. βρεμόντα. γρ. καὶ βρόμος. γρ. καὶ βρέμιος. Scholiaſtes βρεμέτωσα. quam lectionem admiſi. At ſequentia uerba multum me torſerunt: quũ me neſcio quomodo obfirmaſſem hunc locum non prius miſſum facere quàm coniectura aliquid lucis ei attuliſſem. Lectio igitur quam eſſe ueram coniicio, eſt hæc, πρὸς ἄπας μ' ἀλκαὶ ἀγλ, pro ῥοαῖται μανδαλάγλ. Ad hanc autem coniecturam mihi quaſi uiã ſternebat ſuperior illa, qua ex μάγαι ἱκέτιν feceram μὰ ταὶ ἱκέτιν. Nam & hîc cœpi eodem modo literas ſingulas excutere, & conſiderare num fortè quæ ſeparari debuerant, coniuncta eſſent. ac tandem quum in omnes partes has ſyllabas uerſaſſem, hæc uerba erui. ex quibus eum omnino ſenſum, quem apud ſcholiaſten habes, mihi uideor efficere. nam ἀλκὰ pro auxilio ſuprà etiam uſurpatum fuit.

Ἐλξεῖν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀπ' αὐτᾶς κόμης] Omnino legendum puto ἡμᾶς. alioqui præfigẽda eſſet perſona τοῦ κήρυκος huic uerſui, tanquã eius uerbis. Sed ſatius eſt nos legere ἡμᾶς, ut hæc pronuntientur ab illis, eo modo quo habemus. Debet autem diligenter obſeruari ſignificatio uerbi ἔοικα hoc in loco: cui ſimilis eſt in illo, Κτανεῖν ἔοικας, ὦ τέκνον, τὴν μητέρα. quæ quidem uerbo Videri non plenè exprimitur.

338. Ἴσθι δέ σ', ἤδη πόλεμον αἱρήσοντα] γρ. πόλεμον αἱρεῖσθαι ἴσον.

339. Ψόγον ἀιμοδρ. Εὔτυκτος] γρ. εὔτυχος. ut & pa. ſequẽte habet γλῶσσαν εὔτυχον.

340. Πολὺς δὲ παντὸς σοῦ ὀκληρώθη ἔδει] Legendum mihi uidetur αὖ pro σοῦ.

Γάμος ἔλθοι κυθήρειος] γρ. κυθηρείας. & uerſu ſequenti σύγχοι πάλοι pro συχροὶ πάλαι. Sed aut retinendum eſt συχρὸν, aut legendum συχιὸν per ι, ut alibi.

342. Σὺ δὲ θέλοις ἂν ἀθέλκτοι] γρ. Σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἀθέλκτοι. quod non placet.

PLVRA, ſi plus mihi otii fuiſſet, lector, in his meis in AEſchylũ obſeruationibus, adnotaturus eram, plures etiam locos caſtigaturus, plures item alioqui obſcuriſſimos enucleaturus. Sed hæc fortaſſe aliquãdo cum ijs quæ in alios tragicos meditor, commodius edentur: in quorum lectione an omnino infœliciter fuerim uerſatus, tum iudicabis. Nunc autem, ut alteram promiſſi mei partem compleam, ad SCHOLIA ueniendum eſt. Sed antequam meas in illa caſtigationes proferam, pauca, de quibus te admoneri mea pariter & tua intereſt, dicenda mihi exiſtimo. Quoniam enim uetera AEſchyli tragœdiarum exemplaria (præſertim trium primarum) paſſim in Italia extare ſcio, quorum marginis ſcholia quædam adſcripta reperiantur præter illa quæ hîc à nobis accipis: cuiuſmodi ſint ea quæ his noſtris adiungere dignati non ſumus, exponere, & rationem facti noſtri probare tibi conabor. Ex his ſeptem AEſchyli tragœdijs tres primas frequentius in manibus doctorum eſſe ſolitas quàm reliquas, argumento eſſe poteſt, quòd multo plura earum ſcripta exemplaria quàm cæterarũ reperiantur. Quum igitur celebriores cæteris eſſent hæ tragœdiæ, fiebat ut pueris ante alias omnes etiam prælegerentur. Hi autem quum nihil eorum quæ dictabat præceptor, prætermitterent: (pleni ſumma iam margine libri Scriptus, & in tergo, necdum finitus Oreſtes) accidit ut uaria uariorum præceptorum dictata, ſed doctorum docta & exquiſita, indoctorum indocta & futilia ad nos peruenerint. Ea ergo omnia in unum colligere, & bona cum malis confuſa obtrudere, eius fuerit qui lectori ſatis docto riſum mouere, minus docto fucum facere, eiúſque ingenium obruere uelit. Quæ ego ne fingere uidear, ex infinitis propemodum locis in quos huiuſmodi ſiue dictata, ſiue ſcholia reperiuntur, unum cum ſuo ſcholio proferam. Habes

initio tragœdiæ quæ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις inſcribitur, hos uerſus, Εἰ δ᾽ αὖθ᾽ (ὃ μὴ γένοιτο) συμφορὰ τύχοι, Ἐτεοκλῆς ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν Ὑμνοῖθ᾽ ὑπ᾽ ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις. In hunc locum ſcholiũ hoc marginis cuiuſdam libri ueteris adſcriptũ legi Florentiæ, Βουλόμενοί τινες ἀτιμάσαι αὐτὸν καὶ ὑβρίσαι, τὸ ὑμνοῖτο ἀντὶ τοῦ ἀτιμάζοιτο ἐκλαμβάνουσιν. ὅτι δὲ ἀληθές ἐστι τοῦτο, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοί φασι, μαρτυρεῖ τὸ οἰμώγμασι. πῶς γὰρ ἂν ὁ αὐτὸς ἦν ἅμα μὲν ὑβρίζειν αὐτὸν, ἅμα δὲ θρηνοῖς τιμᾶν; ἀλλὰ ὑμνοῖτο καὶ θαυμάζοιτο ὑπὸ τῶν ἀστῶν πολλοῖς ἐπαίνοις, ὡς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύσας, καὶ θρηνῶν ἀξιοῖτο ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν. ἐπεὶ καὶ τὸ τοῦ προοιμίου ὄνομα οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἢ τὸν ἔπαινον δηλοῖ. πρὸ γὰρ τῶν οἰμῶν καὶ τῶν ὠδῶν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐπαίνους ᾖδον. ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ ἐγκώμιον, τὸ ἐν κώμαις καὶ στενωποῖς λεγόμενον. κώμας γὰρ ἐκάλουν τοὺς στενωπούς. ἴσως δ᾽ ἄν τις ἐρωτήσειεν, λέγων ὡς οὐ καιρὸν εἶχε τοιαῦθ᾽ ὑπὲρ αὑτοῦ πρὸς τοὺς πολίτας λέγειν Ἐτεοκλῆς. καί φαμεν ὡς οὐ προκαταλαμβανόμενος ταῦτα λέγει, ἀλλ᾽ εἰκάζων καὶ οἷον εἰ μαντευόμενος. ἐπεὶ τὸ ἀντιπαρ᾽ ἀλλ᾽ οὐ προστακτικῷ ἐχρήσατο ῥήματι. Exponitur igitur hîc ὑμνοῖτο, θαυμάζοιτο, non autem ἀτιμάζοιτο. Nam & hoc ſciendum eſt, hæc uerba βουλόμενοί τινες, non eſſe initium adnotationis, ſed alia præceſſiſſe in quibus hoc ὑμνοῖτο ita exponeretur pro θαυμάζοιτο & quum hîc dicatur ὅτι δὲ ἀληθές ἐστι τοῦτο, intelligitur de priore illa expoſitione: & οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοί φασι, ſub. οἱ τὸ ὑμνοῖτο ἀντὶ τοῦ ἀτιμάζοιτο ἐκλαμβάνοντες. Excutiamus igitur præclaram hanc explicationem, ac uideamus quàm bene ſequentia cum præcedentibus cohæreant, eam accipiẽdo. Hoc enim diceret Eteocles, Cadmei ciues, eum qui omni cura in Rempubl. incumbit, eámque tuendam ac conſeruandam cum omni uigilantia ac diligentia ſuſcipit, ſalutaria conſilia in medium proferre neceſſe eſt. ſi enim res proſperè ceſſerint, dijs hoc acceptum feretur: ſin (quod illi auertant) infœliciter: Eteocles à ciuibus laudibus uarijs & lamentis ornabitur, ut qui pro patria periculum adierit. Quid ais Eteocles? (dixerit merito aliquis) ſi ex aduerſa fortuna honos tibi & gloria quæretur, potius quàm ex proſpera: quid attinet te ſolicitum eſſe de proponendis ijs quæ ex uſu ſint? eſto potius perniciosi alicuius conſilij author, & ex quo inſignẽ aliquam calamitatem ciuitas accipiat. nam ſi uerum eſt quod ais, quo peius ciuitatis rebus conſulueris, eo melius ſplendori nominis tui conſultum fuerit. Animaduertis, lector, quàm abſurda loquatur Eteocles, ſi ſcholium illud ſequamur? Nec uerò abſurda fuerit duntaxat tota ſentẽtia ſimul, uerũ ſi ſingula etiã examines, πολὺ τὸ ἄτοπον, καὶ τὸ ἀσύμφωνον in illu eſſe comperies. nã uel illud quale eſt? Futurum eſt ut Eteocles laudibus decoretur & lamentis, quæ Iupiter auertat. Si lamenta eiuſmodi Eteocli glorioſa ſint, cur, obſecro, auertat ea Iupiter? Sed quid attinet huiuſmodi ſcholij ἀτοπίας pluribus demonſtrare? Videamus contrà quale ſit in noſtra editione ſcholium in hunc locum, ex Victoriano codice excerptum. Ὑμνοῖτο] ὑμνεῖσθαι, μέσον. Cõſidera… m paucis quæ ad loci huius explicationem faciebant, adnotauerit hic (quicunque fuit) ſcholiaſtes. Nam quum dicat, ὑμνεῖσθαι, μέσον, oſtendit uerbum ὑμνεῖσθαι & in bonam & in malam partem accipi. id enim ſignificat μέσον. At non addidit in utram hîc partem accipiatur. Nõ equidem. quia exiſtimauit, lectorem qui non planè iudicio careret, facilè deprehenſurum poſtulare ſententiã huius loci, ut ὑμνοῖτο cõtrariã habeat ei quæ magis recepta & in uſu frequẽtiori poſita eſt, ſignificationem. Quod ne ſuſpenſum eius animũ teneret, ſatis habuit duo hæc uerba adnotare, ὑμνεῖσθαι, μέσον. Ex hoc ergo ſcholio, contrariam illi quam poſui, & uerã huius loci ſentẽtiã ita exponamus: Ciues Thebani, eum qui tutelæ ſuæ

commendatam ciuitatem habens, uigilanter eam adminiſtrat, operam dare oportet ut eam ſententiã idque conſilium proferat, quo ſalus publica incolumeâſque contineatur. nam ſi res fœlicem exitum habuerint, dijs acceptum id feretur [dijs gratia, non Eteocli, habebitur] ſin contrà, nequaquam uituperationem à ciuibus uitare poterit: imò eius fama uarijs eorum ſermonibus, deplorantium fortunas ſuas (quas auertat Iupiter) paſſim lacerabitur. Iam confer, lector, has explicationes inter ſe: & uel ex collatione, quàm inepta, quàm abſurda, quàm falſa denique illa ſit, iudica. Cogita etiã quantum ſtudijs tuis non adiumenti ſed detrimenti attuliſſet qui his & alijs huiuſmodi ſcholijs refertum librum tibi dediſſet. Habes autem in editione noſtra præter illam adnotatiunculam, ὑμνεῖσθαι, μόνον, expoſitum etiam ὑμνοῖτο, λοιδοροῖτο καὶ ὑβρίζοιτο, ibi uidelicet ubi totius ſententiæ paraphraſis ponitur. Sed ex Victoriano libro adnotatiũcula illa nunc primùm addita fuit. paraphraſis autẽ in ſuperiore editione erat. Porro quicunque is fuit qui illa duo uerba in Victoriano codice adnotauit, is certè Euſtathio non paulo fuit perſpicacior. Parum enim uidit Euſtathius, quum ὑμνεῖσθαι in hoc AEſchyli loco dictum eſſe per ἀντίφρασιν, adnotauit: hæc ſcribẽs in cõm. in ἰλ. ζ, Εἰ δέ τις κολούοντι ἀντιφράζοντες, ψογερῶς ποτε προφέρονται τὴν ποιμένα, ἰστέον τοιαῦτα τῷ ἀλογεῖν, ὃ ἀντεμφαίνει τὸ ὑβρίζειν· ἔτι δὲ καὶ τῷ ὑμνεῖν, φαύλως ἐκλαμβανομένῳ ποτέ, κατὰ βαρεῖαν ἀντίφρασιν. Σοφοκλῆς, ὑμνοῦσι κακά, ἤγουν ὑβρίζουσι. καὶ ἐν Οἰδίποδι τῷ τυράννῳ, τοιαῦτ' ἐφυμνεῖ, ἤγουν δυσφημεῖ. Αἰσχύλος, ὑμνεῖται ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις. Εὐριπίδης, τὴν δ' ἐμὴν ὑμνοῦσαι ἀπιστοσύναν, ἤγουν κακολογοῦσαι. καί, ἐπὶ ἀντιχειρὶ ὕμνοι, αἱ κατὰ τῶν ἀρρένων ὕβρεις δηλαδή. Item in ἰλ. κ, Ὅρα δὲ ὅτι ἐναντίαι λέξεις ἐκ τοῦ κύδους γίνονται, ἤγουν τὸ κυδαίνειν ἐπὶ τιμῆς, καὶ τὸ κυδάζειν παρὰ Σοφοκλεῖ ἐπὶ λοιδορείας, ὃν αὐτιφραστικῷ λόγῳ καὶ τὸ ὑμνεῖν, οὐ μόνον χρηστολογίαν δηλοῖ, ἀλλά που καὶ τὸ ἀνάπαλιν ἀντιφράζει. Sed & in ſuis in Dionyſium τὸν περιηγητὴν commentarijs (quos olim pater meus Robertus Stephanus edidit) in ultima pagina, Καὶ Αἰσχύλος δέ, inquit, ἐξ ἀντιφράσεως τὸ κακολογεῖν, ὑμνεῖν ἔφη, ἐν τῷ, Ὑμνεῖται ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις. καὶ τὸ ἁπλῶς δὲ θρυλλεῖσθαι, &c. In his Euſtathiũ parum uidiſſe, uel (ſi fas eſt uerum dicere) erraſſe: & ὑμνεῖσθαι per antiphraſin non uſurpari ab AEſchylo, ſed in ſua ſignificatione, ex aliquot ſcriptorũ Græcorũ locis probare poſſem, ſi memoriam eorũ quæ legi repetere mihi per otiũ liceret: ſed quoniã tẽporis ãguſtiis premor, unico teſtimonio, quod mihi in promptu eſt, id confirmabo. Platonis lib. 1. πολιτειῶν (uel ut antiqui nominãt, πολιτείας) uerba ſunt hæc, non procul à principio, in eo uidelicet loco quem Cicero in ſuũ De ſenectute libellũ tranſtulit, Ἔνιοι δὲ καὶ τὰς τῶν οἰκείων προπηλακίσεις τοῦ γήρως ὀδύρονται, καὶ ἐπὶ τούτῳ δὴ τὸ γῆρας ὑμνοῦσιν, ὅσων κακῶν σφίσιν αἴτιον. ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ὦ Σώκρατες, οὗτοι οὐ τὸ αἴτιον αἰτιᾶσθαι. εἰ γάρ. &c. Quid hîc dicet Euſtathius? an per antiphraſin Platonem etiã ὑμνοῦσιν pro κακολογοῦσιν uſurpaſſe? Atqui ſi hoc diceret, quis non omni eum iudicio deſtitutum eſſe meritò arbitraretur: quũ uix quicquã in tota poeſi ſit audacius, & quaſi διθυραμβικώτερον quàm antiphraſis? Sequentes igitur hunc noſtrũ ſcholiaſten, hoc uerbũ, ut multa alia apud Græcos, mediũ eſſe cenſeamus: quod etiam hoc Platonis loco probatur. & Euſtathio poſthac temere fidem adhibendam non eſſe diſcamus. Apud me certè, quòd eum in multo maioris etiã momenti rebus inſcitiæ cõuicerim, fidem impetrare iamdudũ deſiit: præterquam in ijs quæ ex antiquis illis doctiſſimis grammaticis eũ proferre uideo. Sed ut unde egreſſa eſt, eo reuertatur oratio: dico quamplurima ſcholia illi quod modo protuli ſimi-

lia, nonnulla etiã multo ineptiora & abſurdiora, margini quorũdam AEſchyli exẽplarium adſcripta reperiri. quibus ideo reiectis, hic excudenda curaui cũ ijs omnibus quæ in priore editione erant, quamplurima etiã quæ Victorius ex illo ſuo optimo exemplari deſcripſerat: ac præterea nulla. adeo ut quæcunque in illa priore editione non inuenies, ex Victoriano codice acceſſiſſe exiſtimare te oporteat. Quæ quidem maiori ex parte ſunt huiuſmodi, ut à te ſine collatione ulla, ſi diligentius attendere & ſingula propius inſpicere uelis, certiſſima quadam nota ab illis internoſci poſſint. Quænam illa eſt? Nimirũ magna breuitas cum maxima eruditione coniuncta. Hæc fere ſunt quæ de eo ſcholiorũ delectu qui in hac editione à nobis eſt adhibitus, dicere neceſſe habui. Iã uerò quoniã in meis illis in AEſchylũ obſeruationibus ab iſtis ſcholijs alicubi diſcedere auſus ſum: ne ſtudio quodã reprehẽdendi potius quàm φιλαληθείας authoritatem illorũ minuere & fidem etiam illis derogare uoluiſſe uidear: ijs quæ dixi hoc quaſi ex abundanti addam, ut quid de illis ſentiam, liberè proferam. His in AEſchylum ſcholijs (ſi cum ijs quæ in Sophoclem & Euripidem ſcripta extant, comparentur) primæ, ut mea quoque fert opinio, debentur partes: potiſſimum uerò laudem eam merentur quæ ex Victoriano exemplari adiecta eſſe, modò dicebam. Sunt enim quædam explicationes tam doctæ támque acutæ, ut nihil doctius, nihil acutius ne ab Ariſtarcho quidem afferri potuiſſe exiſtimẽ: ſunt & quarundã uocum ſignificationes, quas uix ac ne uix quidem apud alium ullum χειλιογράφον aut ἀλεξιογράφον (ex ijs qui editi ſunt) reperias. Sed quamuis hoc concedam, dico tamen nõ temere omnia quæ in his habẽtur, admittenda eſſe: ſed circunſpectè & cautè delectúque ac iudicio adhibito legenda hæc quoque quẽadmodũ illa, mihi uideri. Nec enim dubiũ cuiquam eſſe debet quin idem his quod illis, ac præſertim ijs quæ ſunt in Euripidem, acciderit: ut, quũ undique ſint collecta, doctis antiquorũ adnotationibus, recentiorũ quorundã deliramẽta permixta ſint. Verùm utut res ſe habeat, multos certè locos proferre poſſem, ex quibus eam quã dico cautionẽ in horum ſcholiorũ lectione adhibendã eſſe probarem: paucos tamen è multis in præſentia proponã. Nam in Perſis ubi ſunt hi noſtri poetæ uerſus, Ἀρωγὴ δ᾽ οὔτις ἀλλήλοις παρῆν, Αὐτοὶ δ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν (uel potius ὑφ᾽ αὐτῶν) ἐμβολαῖς χαλκοστόμοις Παίοντ᾽, ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον, adnotat ſcholiaſtes, Παίοντ᾽ ἔθραυον] παράλογον τὸ δυϊκόν. At uerò mihi magis παράλογον uidetur, hîc exiſtimari eſſe δυϊκὸν, quaſi ι nõ ο eliſum ſit per apoſtrophũ, & παίοντι ac nõ potius παίοντα legi oporteat. in quo uel fuerit παράλογον, & præterquã quòd ex eo ſenſus aptiſſimus elicitur, etiã cum alio AEſchyli loco optimè cõuenit. Sed multo hoc παραλογώτερον mihi uidetur quod in quendã locum tragœdiæ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις adnotatur in ijſdem ſcholijs, pag. 102, in illũ uerſum, Φιλεῖ δὲ σιγᾶν, ἢ λέγειν τὰ καίρια, nimirũ hîc diſiunctiuam particulã ἢ poſitam eſſe pro copulatiua καί. Imò uerò ſi particula copulatiua uſus fuiſſet, diceremus eã pro diſiunctiua poſitam eſſe: ſi quidem ſermonis quotidiani conſuetudinem ſpectare uellemus. quis enim nõ ita loquitur? Ille aut tacere ſolet, aut quæ ex uſu ſint, dicere: potius quàm, Ille tacere ſolet, & quæ ex uſu ſint dicere. Poſſumus tamen & copulatiua uti, ſed aliquid addẽtes: ut in hoc ſermone, Ille ubi res poſtulat, tacere ſolet: & loqui item. ut etiã alibi AEſchylus dixit, καὶ λέγειν ὅπου δίκη, Σιγᾶν θ᾽ ὁμοίως. In illo autem uerſu non eſſe poſitam diſiunctiuã pro copulatiua, mutato in imperatiuũ infinitiuo, facile fuerit intelligere. nam quis ſermo uſitatior eſt quã hic? Aut tace, aut ea loquere quæ utilia ſint. ἢ σίγα, ἢ λέγε τὰ καίρια. Quòd ſi

uſquã διαζευκτικὸς συνδέσμου locũ obtinet: certè in illo uerſu qui eſt pag. 78, Ηκουσας, ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω; Hîc nemini dubiũ eſſe poteſt quin disiũctiua pro copulatiua accipiatur. nã qui loquitur nõ audiẽti, aut audire nolenti, is ſurdis auribus loqui dicitur. quoniam, ut Gallico prouerbio fertur, Nulli ſunt peius ſurdi, quàm ij qui audire nolunt. Quo ſenſu etiam poetæ deos ſæpe queruntur ſurdos eſſe. Conſtat igitur, hîc, ſi alibi uſquam, At poſitum eſſe pro Et. atqui adnotatum id in his noſtris ſcholijs non eſt hoc loco, ubi maximè eſſe debuerat: contrà autem illic falſò prorſus adnotatum fuit. Reperiuntur etiã ἐξηγήσεις quæ authoritate loci alicuius falſò citati nituntur. ut pag. 85, in hæc AEſchyli uerba, Τὰς δὲ κυαχρομφίας ἀγλαΐας (ἴσως) Νέας τε καὶ παλαιὰς ἱππηδὸν πλοκάμων, habes hoc ſcholium, Τὰς δὲ νέας καὶ γηραιὰς ἀγλαΐας κυαχρομφίας ἀπὸ τῆς πλοκάμων ἱππηδόν. ἤτοι δίκην ἵππων, τοῦτ᾽ ἔστι μετ᾽ ἀνάγκης. οἱ γὰρ ἵπποι μετ᾽ ἀνάγκης ἕλκονται. καὶ Ομηρος φησὶν, ἄκοντε πετέσθην. At qui contrarium dicit Homerus, οὐκ ἄκοντε. Falſa eſt igitur hæc expoſitio, quatenus ex illo Homeri loco aſtruitur. Imò uerò ipſa etiam in ſe falſa eſt. nec enim illud μετ᾽ ἀνάγκης ἐλαύνεσθαι, equi naturæ conuenit, eius quidem qui degener nõ ſit: ſed aſini. unde etiam poetæ illos quos duræ neceſſitatis leges æqua & iniqua pati, ac quamlibet triſte ſeruitium ferre cogunt, nõ equis ſed aſinis comparant. quia his nihil alacritatis ineſt, ſed omnia quaſi κραιπνῶς ὑπ᾽ ἀνάγκης agere uidentur. Hinc & Tyrtæus dixit in illis quos antea protuli uerſibus, Ὥσπερ ὄνοι, μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι, Δεσποσύνοισι φέροντες, ἀναγκαίης ὑπὸ λυγρῆς, Ἥμισυ, &c. Quid? nónne, quũ aſini ad huiuſmodi ἀνάγκην nihil aliud quàm auriculas demittant (ut ait ille, Demitto auriculas, ut iniquæ mentis aſellus, Quum grauius dorſo ſubijt onus) equi præ ferocia excutere conantur, terram pedibus tundunt, & πρὸς κέντρα λακτίζουσι? Quin etiam illud μετ᾽ ἀνάγκης ἐλαύνεσθαι quomodo equo tribuant poetæ, quum potius alacritatis quandã ὑποτύπωσιν ob oculos nobis ponere uolentes, exemplum ſumant ab equo, ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων: unde & illa pulchra comparatio, Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων, Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, &c. Quòd ſi nõnulli equi nõ alacres eſſe cõperiãtur, ſed potius tardi, illi in aſinorũ naturã uidentur degeneraſſe. nec cõſentaneũ eſt ut ab eodẽ animali poetæ alacritatis & tarditatis exẽpla petãt. Vtut ſit, explicationem illã, quæ teſtimonio Homeri falſò prolato confirmabatur, ab eo ipſo uerè citato refelli uidemus. Sed aliud eſt de quo te admonere operæpretiũ fuerit: nimirũ, eã expoſitionẽ quæ eſt in ſcholijs, explicationi ipſius poetæ interdũ repugnare. ut pag. 248, in hoc uerſu, Ὥστ᾽ ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι, ſcholiaſtes ait ἐν γάλακτι ſignificare ἀντὶ γάλακτος: at ſi ſequi uelimus ipſius poetæ explicationem (quam autem potius ſequamur?) dicemus ἐν γάλακτι poſitum eſſe pro γάλακτι μεμιγμένον. Itidẽ & in eo loco quem modò protuli uox χρεία ex ipſo AEſchylo potius exponenda fuerat χρήσιμα (ut etiam Plato eam uidetur explicaſſe) quàm ἐνδεχόμενα uel ἀναγκαῖα. quæ enim ἐνδεχόμενα ſunt & ἀναγκαῖα, non protinus etiam ſunt χρήσιμα. Quanquam hoc ad uiuum reſecandum eſſe non cenſeo. illa autem & illis ſimilia lectorem, non admonitum, remorari magno cum tædio poſſunt. De origine autem huius mali, quo factum eſt ut huiuſmodi ſcholia alijs maximo cum iudicio & ingenij acumine ſcriptis permixta fuerint, coniecturam meam paulo antè protuli. quæ quàm bona ſit, aliorum eſto iudiciũ. Ego enim ijs quæ de hac re dixi, contentus, ad eos locos uenio, tum quos iam caſtigaui, ut facti mei rationem tibi reddam: tum etiam qui caſtigandi ſuperſunt, ut in his quoque hæſitaſſe me,

uerùm

uerùm nihil immutare auſum fuiſſe intelligas. Eſt autem maxima pars huiuſmodi locorum, in ea ſcholiorum parte quæ in Victoriano codice non habetur. In ea autem parte quæ illic reperitur, ex eo cum alij multi emendati fuerunt, tum uerò hi duo, ubi grauiora errata quàm erant, eſſe non poterãt. nam pag. 10, linea penultima, ubi habes, καλῶς εἶπε τὸ γελάσιμα χῦμα, in priori editione legebatur καλῶς εἶπε τὸ γέλα τινα χῦμα. Contrà uerò pagina 163, linea illa cuius initium eſt Ἀρτα-φέρνης, ubi habes, καν ϖῶς τοῦ ποιεῖν. μετὰ γὰρ τὴν τῶν μάγων, & c. antea legebatur, καλῶς τοῦ ποιεῖν, & c. Atenim quod dixi, lector, me eorum etiam locorum quos in ipſa editione caſtigatos dedi, rationem tibi redditurũ, hoc tu ita interpreteris nolim, quaſi omnes me tibi prolaturum pollicear: ſed eos tantùm in quibus erant inſigniora menda & quorum caſtigatio nõ omnibus obuia eſſe potuiſſet, te à me expectare uelim. Nam quid hîc neceſſe ſit, quoties aut literã unam pro alia poſitã, aut male uel coniunctas uel ſeparatas ſyllabas (ut δηλώς pro δήλως & ἐν ὀλίγα pro οὐ καλά) reperierim, tibi commemorare? Sed tu, ut opinor, à me plura, quàm ab alijs, non exiges.

Pag. 5. Linea illa (magis Latinè Verſu, ſed ambiguè diceretur) cuius initium eſt τὸ Ὁμήρου] Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ. *Hunc uerſum uix, ut opinor, in ullo Homeri exemplari à typographis edito reperire tibi contingat. imò & ſcripta exemplaria non pauca inſpicias fortaſſe, in quibus eum non inuenias. Vnde igitur eſt ſumptus? Audi quid dicat Euſtathius ſuper illo uerſu Homeri,* Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, *Iliad. ι.* Ἰστέον δὲ ὅτι ὀπτήσεως κρεῶν κατεργασίαν ἐνδιασκευάζων δηλοῖ τὸ, Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, ἀνθρακιὴν στορέσας, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς προέκκειται· καὶ ὅτι τινὲς τὸ, Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη, μεταχαράσσουσιν οὕτως, Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ. δοκεῖ δὲ γελοία τοῖς παλαιοῖς ἡ τοιαύτη γραφή. οὐ δὲ γὰρ ὁ ποιητὴς, φασὶ τὸ πῦρ ἀνθοποιῶν, ἄνθος εἶπε πυρὸς, ὥσπερ καὶ ῥόδου ἄνθος ἤ τινος τοιούτου. εἰ δὲ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ ἄνθος πυρὸς λέγει, ἑτέρου ἐκεῖνο λόγου, καὶ οὐδὲν αὐτῷ πρὸς Ὅμηρον. σεμνοποιεῖται γὰρ ἐκεῖ τὸ πῦρ, ὥς τι κάλλιστον τοῖς ἀνθρώποις παρὰ τοῦ Προμηθέως δοθέν. *De hac re, etſi ad caſtigationes meas non pertinet, te tamen commonefaciendum, lector, ut labori tuo parcerẽ, exiſtimaui. & ſicubi aliquid aliud in mentem uenerit, cuius te admonens, ſtudijs tuis quidpiam adiumenti allaturum me exiſtimem, id ego quaſi ἐκ ἐπιμέτρου ad has caſtigationes adiungere non grauabor.*

P. 6. L. ἀγαγὸν] αἴτιον τὸ διάγαγον τοῦ προμηθεῖσθαι. *Ita emendaui, quum in altera editione legeretur* μηθεῖσθαι.

P. 9. L. τὸ ἔργον] καὶ ὁ ἀκροατής. *Ita correxi, quum altera editio haberet* εἰκατής.

P. 10. L. Διὸς] καὶ κλέπτων τὴν ἡμῶν. *Ita caſtigaui hunc locum, pro* βλέπων, *quod eſt in altero exẽplari, reponens* κλέπτων. *quo participio exponitur in hac paraphraſi poeticum illud* συλῶν. *Sed præpoſteram interpunctionem oblitus ſum una emendare: quàm tu corrige, hypodiaſtolẽ expũgens poſt* Διὸς, *& adſcribẽs poſt* ἐνταῦθα.

P. 11. L. ὡς] Νόστον ὃν ἐκ Τροίας ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη. *Verſus eſt Homeri* Ὀδ. α, *ſed ſcholiaſtes ſubſtantiuum nomen, quod eſt in uerſu præcedente, repoſuit in locum adiectiui à quo incipit hic uerſus. Homerica uerba ſunt hæc,* ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη. *Vbi uides legi* Τροίης *&* ἐπετείλατο.

P. 12. L. αὐτῷ] οἰκείας σαφέστερος. *Pro* σαφρότερος *repoſui* σοφώτερος. *quãuis prima*

fronte alicui uideri potuiſſet legendum σαφέστερος.

P.13.L. χαοδ] Σοφοκλῆς Τηρεῖ. Lege Τηρεῖ, *à nominatiuo* Τηρεὺς: *quo nomine in-ſcriptam* Sophoclis *tragœdiam alibi reperi.*

P.15. L. ἄξει] δεῖξαι αὐτῷ τὸν νεωστὶ ἀποσυλήσοντα. *Dicendum hîc fuerat* τὸν εἰς μακράν, *uel* τὸν οὐ μετ' οὐ πολὺ, *uel* οὐ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀποσυλήσοντα. *Nec e-nim cum futuro iungitur aduerbium* νεωστί, *non magis quàm* Nuper *apud* Latinos. *Ipſius tamen authoris, non exemplaris erratum hoc eſſe exiſtimandum eſt.*

P.16. L. προσέειπεν] Ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν. *Homericum eſt hemiſtichiũ* Iliad. θ, Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων, Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν. *Qui poſterior uerſus eodem libro repetitur.*

P.30. L. ὡς ἡ] πρὸς τὴν τοῦ τῆς Θέτιδος αἴτησιν. *Si mendo caret hic locus,* τοῦ τῆς Θέτιδος *accipietur pro Achillis: ſubaudiendo ex conſuetudine Græci ſermonis,* υἱοῦ. *Sed omnino puto expungendum illum articulum* τοῦ. *imo uerò id affirmare auſim, ex ipſo* Homeri *loco* Iliad. α. *ubi ait poſt ultima* Thetidis *ad Iouem uerba,* Ὣς φάτο. τὴν δ' οὔ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς, Ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. *Illic certe non ad Achil-lis, ſed ad Thetidis αἴτησιν obmuteſcẽtẽ Iouẽ* Homerus *inducit. Quinetiã ſermo quo utuntur ſcholiaſtæ, ſimplicior eſt quàm ut periphraſin hanc admittat,* τοῦ τῆς Θέτιδος *pro* τοῦ Ἀχιλλέως.

L. 105] διὰ τὸ συμβαλεῖν. *In altera editione* συμβαλέσθαι.

P.37. L. ¶ Εὑρεῖν] Ἀλλὰ τὸ, ὡς εἴπῃ κακὸν ῥέξουσα ὀπωπῇ. *Ex* Homeri *uerſu qui eſt* Iliad. ε.

P. 41. L. ¶ Ἀλλ'] Ἀλλὰ τὸ, Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι. *Homeri eſt hemiſtichiũ* Odyſſeæ ζ.

P. 43. L. μηδ'] Μηδέ τι μ' αἰδόμενος, &c. Odyſſeæ γ, & alibi.

P. 48. L. μὲν] Εὐρώπην δ' Ἀσίης παίδας δίχα μάστιν ὁρίζει. *Hic uerſus eſt* Διονυσίου τοῦ περιηγητοῦ.

P.54. L. 11.] ὅν ποτέ τις βιαζόμενος] *Ita emendaui, quum prior editio haberet* ὅς ποτε βιαζόμενος. *ſiquidem non erat* Pittacus ὃς ἐβιάζετο, *ſed* βιαζόμενός τις *eum in conſilium adhibuit: ut cum alibi, tum apud* Diogenem Laertium *prolixe narratur. Præterea uerò ſi dicas* Πιττακὸς βιαζόμενος ἠρώτησε, *addendum fuerit* τινα.

P.55. L. (ὁ ἐν] ὁ πιστὸς, περίπυστος, καὶ διάδηλος. *Legebatur in altera editione,* πιστὸς ὁ περίπυστος, καὶ διάδηλος. *At qui intelligit ſcholiaſtes duplicem eſſe lectionem: uel* πι-στὸς *uel* πυστός. *ſi* πιστὸς, *inquit, idem dicet quod participio* θαρρῶν. *ſin* πυστὸς, *idem ua-lebit quod* περίπυστος, *id eſt* διάδηλος καὶ ἐπίσημος. *Nam* πιστὸς *certe utrunque ſignifica re non poteſt. at* περίπυστος *pro* ἔνδοξος & ἐπίσημος *frequentiſſimum eſt apud poetas. pro quo &* πυστὸς *detracta præpoſitione dici quis neſcit? Obſerua etiam hic ſcho-liaſten legiſſe non* θαρρῶν *ſed* θαρρῶν: *quod mihi magis placet.*

P.73. L. ἀγασσονοι] ἀπὸ τοῦ σίτου ἀγόμεναι καὶ κατηχούμεναι. *Pro* μαχόμεναι *repo-ſui illud* κατηχόμεναι.

P.74. L. θαίονος] ἡ δὲ κίνησις κατηγορεῖται τοῦ ἐμπεριέκτου. *Malim, uſitatum ſer-monem ſequens, legere* ἐπὶ τό.

P.76. L. ἀπόλλωνα] Κλῦθι ἄναξ ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ Εἶς. *In priore editio-ne legebatur,* Κλῦθι ἄναξ ὃς πυλαιμένης ἄρεως ἀιδαους. *Quem uerſũ ſtare nullo modo poſſe nemo non uideat, & per imprudentiam mixta fuiſſe in unum uerſum duo-rum uerba exiſtimo. Eſt autem* Iliad. π, *hic* Homeri *locus.*

P.77.L. [Κάκει] δι' ὑπ' αὐτῶν. Legebatur ὑφ' αὐτῶν, pro quo repoſui ὑπ' αὐτῶν. nam prius hanc lectionem, deinde illam exponit. quanquam etiam pro ὑφ' αὐτῶν legebatur ὑφ' ἑαυτῶν.

P.85. L. ἴστ] Ὅμηρος φησὶν, ἄκοντι πτιάδιν. Vide quæ de hoc loco adnotaui paulo ante.

P.89. L. γύν] Puto legendum γύαν, unde dicitur ὑπόγυιον.

P.100. L. τῆς γῆς] τοῖς θήλεσι. Dubium mihi non eſt quin legendum ſit θαλίαις.

P.108. L. σμικρ] ἢ τῶν συγγενῶν ἐκ φίλων. Exiſtimo ἐκ φίλων debere præcedere, cuius expoſitio ſit τῶν συγγενῶν. ut duobus modis explicetur hic locus.

P.110. L. τῷ ὄλβῳ] ἐκβολῶν δὲ, τῶν βελτιῶν. Diuerſa eſt à præcedenti ut explicatio, ita lectio.

Ibidem. L. ξίφος] ὅσον ἦν. Addidi illud ὅσον, quod reſpõdet præcedẽti τοσοῦτον.

P.111. L. λέγεται] καὶ ἔξω τὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ ἐκφέρουσιν. In exemplari deerat ὕδωρ & articulus τό. Sed quid hoc ſibi uellet, ἐκφέρουσιν ὕδωρ ἔξω τῆς θαλάσσης?

P.114. L. ὅτι] Videtur hîc aliquid deeſſe.

P.126. L. γράμμη] ἢ ἀνυποστάτῳ. Legendum ſeparatim ἐν ὑποστάτῳ. uel potius ἐν αὐτοστάτῳ. Illud etiamſi retinere uellemus, at arte nõ poſſet accentus ſeruari. dicitur enim ὑποστάτης. ſed minimè conuenit huic loco.

P.130. L. χίτων] ἐν Σάρδεσι καὶ μύν. Pro μύν, quod nihil ſignificabat, repoſui hoc καὶ ἰδήν.

Ibidẽ. L. ὅμιλος] τὸ δὲ δηλαῖ τὸ ἔπος. Non dubito quin hic legendum ſit δηλαιόν.

P.136. L. καλὸν] ὁ ἐσθίοντα μοι. Legendum eſt σοι.

P.145. L. ὁ ξυνεὺς] τὸν δόλον τοῦ Ἰάλυσος. Sic emendaui pro τὸν δοῦλον. Sequendo autem alterã editionem, Σκίνιος in hac pagina uocatur, qui præcedente Σίκιννος. Ego Plutarchum ſequutus, utrobique Σίκιννον nominaui: quem etiam παῖδα fuiſſe dicit non ἰνδικὸν.

P.147. L. ὁ αὐγάζοντα] ὅρος τὸν αἰγάλεων. Sic emendaui pro τῶν αἰγαλέων: ex ipſo Herodoto, cuius uerba ſunt hæc, καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπὸ τῷ οὔρει τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως.

Ibidem. L. λ. ἐφ] συναγαγών. Hoc participium repoſui pro nomine συναγωγήν.

P.148. L. λίμνης] ἤτις ἰλαώδης. In altera editione, ὑλαώδης.

P.151 L. [Δι] γόοις δακρύεσθαι. παρὰ τὸ δακρυωδοῦσθαι. Legendum puto ἁβρυνόμεναι. neque enim etymologia aliud patitur, & fletibus ſuam quandam ineſſe mollitiem ſcimus.

P.152. L. καὶ τὸ] τὰς κυχρείας αὐτὰς. Hoc repoſui pro κισχρείας, ex Stephano & alijs.

Ibidem. L. τὸ θόρημα] ὅτι τὸ νῦν καταλαβόντα ἡμᾶς ἄχη. Videtur legendum, ὅτι τοῖς νῦν καταλαβοῦσιν ἡμᾶς ἄχεσι.

P.153. L. πλαθόντα] ἄχθη. In contextu eſt ἄχη. ἄχθη igitur uel eſt uaria lectio, uel mendoſè pro ἄχη eſt poſitum.

Ibidem. L. ἀπορίαν] Τοῖος γὰρ νόος. Videntur hi duo uerſus falſò pro illis duobus citati eſſe, Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω, Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρῃ.

P.156. L. ἔξωθεν] τὸ μόνον. Legit ſcholiaſtes οἷον non οἶον.

Ibidem. L. ἐρυθροῦ] *Legere mallem* ἐρυθρόν. *Potius enim dicitur* ἐρυθρὸς, *quàm* ἐρυθροῦς.

Ibidem. L. ¶ Ανθρώπεια] τῇ αὐτοῦ γυναικί. *Rectius*, τὴν αὐτοῦ γυναῖκα.

P. 162. L. πλέον] Μάρδις αἰχμὴν πάτρα. *Fortaſſe hæc ipſa lectio ſcholiaſtæ quā in alterius locum reponere uult, corrupta eſt: & legendum* Σμέρδις: *ſi quidem Herodotum ſequamur: non* Μάρδις *neque* Μέρδιας. *Iuſtino autem* Smergis *appellatur filius* Cyri: *Oroſtaſpes uerò hîc magus. At* Cteſias *illum*, Τανυοξάρκην, *hunc*, Σφενδαδάτην *nominat: ut uidere poteris in libello nuper à me edito, qui inſcribitur* Ἐκ τῶν Κτησίου τῶν περσικῶν ἐκλογαί.

P. 163. L. καὶ τῷ] ὀνόματι Μάρδου. *Hîc quoque* Μάρδιος *legendum fuerit, ſi pag. præcedente retineatur* Μάρδις.

P. 174. L. ὑπερπετῆ] κατὰ τὸ ἔξωθεν. *Hanc explicationem ſequendo, legendum eſſet* ὕπερθε.

P. 178. L. ¶ λεχέων] ἐκπεπταίους καὶ ὀπταλέους. *Perperā, ut & ipſa explicatio oſtendit. quam etiam* Erotiani *teſtimonio antea confirmaui.*

P. 180. L. να] πολυκώμονα. *adde*, ἄγαν ἐξκωμονοῦντας. ἄγαν γὰρ πᾶν, καὶ ἄγαν ὁ γαστὴρ φέρει.

Ibidem. L. ¶ Οἴκῳ γὰρ] ἀρτίμως δὲ τὸν κύοντα. *Videtur hîc aliquid deeſſe.*

P. 182. L. ταῖς φρεσὶν] παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. *Heſiodi eſt* γνώμη ἐν ἔργοις. *Illa autem* νηῶν ἐξ ὀφθ. *ſunt* Homeri.

P. 236. L. βοι,] ἕτοιν ὅμοιοι. *Hoc* ὅμοιοι *in ſcholiis, tanquam ex uſu linguæ communis: illud autem* ὁμοῖοι *in contextu dicime eſſe* τῶν ἀρχαίων ἀττικῶν, *ut* ἑτοῖμοι *pro* ἕτοιμοι. *Qua de re te admoneo, ne putes hîc erratum in alterutro eſſe.*

P. 237. L. χθαίρεται] μυτίεσι στεγόμενον. *Fortaſſe legendum* μυτίεσι στεγομένην. *aut* ἢν στέγουσι.

P. 240. L. ¶ Λυμανθὲν] κακωθ. *Fortaſſe legendum* κακωθέντα, *ut hoc participio illud explicatur.*

P. 243. L. καὶ Διζίαδου.] Ὀλολυσμόν. *Expunge hoc ſubſtantiuum, & repone adiectiuum* παννυχίαν. *nam ſequentibus uerbis explicatur hoc, non illud.*

P. 244. L. μυτεῖ] τὰ ἄχθ. *Antea pro* ἄχθ *uidebatur ſcholiaſtes legiſſe* ἄχθος: *hic contrà* ἄχθ *pro* ἄχθος *eum legiſſe exiſtimo.*

P. 246. L. ¶ Αφερτα] κατὰ γῆν. *Magno errore hîc* γῆν *pro* γῆς *poſitum eſt.*

P. 247. L. ἡμῖν] ἐπιπλέον. *Mihi dubium non eſt quin legendum ſit* ἐπιπλέως *pro* ἐπιπλέον.

P. 248. L. γαίοις] ὅδοξας. *Omnino legi debet* ἔδοξεν, *ut habes in contextu.*

P. 255. χεῖται] ἐγχάφει. *Non uideo quomodo* ἔαξεν *conuenire poſſit, niſi* ἔγχεαρο *legatur.*

P. 267. L. τις] ἀρχόμενοι καὶ πειθόμενοι. *Si ad nominatiuum* φρένες *hæc referantur* (*alio autem referri poſſe non uidentur*) *legendum* ἀρχόμεναι καὶ πειθόμεναι.

P. 281. L. δαχθεὶς] αψυχέσας. *Reponendum puto* απυχέσας. *& in ultima linea huius paginæ* μεσαρνῆς *pro* μεσαρεῖ.

P. 283. L. χάζεται.] ἐφύμενον αὐτῷ χεῖται *Aut deeſt aliquid, aut corrupta ſunt hæc uerba.*

P. 284. L. ἰμοῦ.] περιρρεῶν. *Videtur imò conſtat legendum* περιφορεῶν.

P.289. L. σονται.] γίνεται. Verſo præſenti in futurum, lege potius γενήσονται.

P.290. L. δὲ] ἔσθ' ὅτε δίους. Deſunt uerba: ideo notaui * ut & alibi.

P.293. L. ὡς] ὡς εἰ τεθνηκας. Totus hic locus ita deprauatus eſt, ut, quum lucem ipſi poetæ afferre debeat, illius uerbis, licet obſcuris, multo ſit obſcurior. Ego igitur non ex ſcholiaſtæ ſenſum poetæ, ſed ex poeta mentem ſcholiaſtæ aſſequutus, lego τεθνηκεν, pro τεθνηκας, & ζῶσαι pro πῶς ἄν, negatiuam etiam inſerens. ut talis ſit tota ſententia, ὡς εἰ τέθνηκεν, τούτου αἰτία εἰ σύ. πῶς ζῶσαι ὡς ἰδίωνας; ὥστε οὐδὲ &c. Fortaſſe etiam melius, πῶς γὰρ ζῶσαι.

P.314. L. ¶ Πέλας] μετὰ τὸ ἀποκλίεσθαι. Puto ſcholiaſten ſcripſiſſe ἀποκλείεσθαι.

P.323. L. ὅτι] ἐξήρτημαι. Puto legendum ἐξηρτημένη. non enim dicit ἐξήρτημαι τῶν θεῶν: ſed ἀπήγξασθαι θεῶν, id eſt ἐξηρτημένην τῶν θεῶν.

P.330. L. ¶ Αρέσονται] εἰς ἀρέσκειαν ἄγουσιν. Videtur hæc explicatio eſſe uerbi ἀρέσκονται, non ἀρέσονται.

P.336. L. αἰδοῖα] ἡγαπημένην. Legendum aut ἱλασκομένην, aut ἡγαυρωμένην. ſed quum uno uerbo repetens quod pluribus dixit, utatur τῷ ἀμφιέλισσαν, malo ἱλασκομένην. Poſſit etiam uideri non ἀντίστροφοι in contextu, ſed ἀμφίστροφοι legiſſe.

Quædam præterea errata quæ inter excudendum librum acciderunt, ita corrige. Pag.14, in ſchol. linea τινα] pro ὥσπερ lege ὥσπερ ἡ. Pag. 60, Verſu ὡς, lege αἰνοῦσι pro αἰνῶ. P.92, Verſu θεοῖς, pro κ' ἀπογυμνάζων lege κἀπογυμνάζων. P.167, Verſu τόπον, Αλους inuerſo literarum ordine perperam pro Αλιος. P.222, Verſu τοῦ δ' ὀρθ'. præfige perſonam κλ. P.307, Verſu οὕτω, lege συλκατίζε.

Item, Pag.1, Linea δαρῶ, ubi habes τὴν * παρεσκευασμένην, ille * oſtendit aliam eſſe lectionem (ſed à nobis prætermiſſam) nimirum hanc, παρεσκευασμένην πρὸς τὴν: & pag. 2, linea βουλόμενοι, pro χρυσὸν, legi χορον.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE